B. Colman 1704

EPITOME ADAGIORVM D. ERAS. ROTERODAMI, PER EBERhardum Tappium castigata, & ad numerum omnium Adagiorum magni operis locupletata.

ABERRANDI.

Quis aberret à ianua? τίς ἂν θύρας ἁμάρτοι; *Aristot*

ICI solitum, vbi quis penitùs aberrat à vero, totoq; fallitur iudicio. Affine videtur huic prouerbio, quod apud Platonem legitur in Phædro: Λυσίας τοῦ παντὸς ἡμάρτηκε. Id est, Lysias prorsus aberrauit.

Tota erras via. Τῇ πάσῃ ὁδῷ ἀφαμαρτάνεις. *Teren*

Id est, Tota aberrare via. Prouerbiũ est in eos, qui vehementer aberrant. Translatũ à viatoribus, qui nonnunquã ita solent aberrare à via, vt nõ sine dispendio quidem, tamen quò tendebant perueniant: nonnunquam sic aberrant, vt longè diuertant, & in diuersum tendant. Vnde & exorbitare dicuntur, qui à vero aberrant. Quinetiam hodie dictitant eos in via esse, qui recto consilio quippiam instituunt: extra viam, qui qua non oportet ratione, rem aggrediuntur. Sunt fermè prouerbiales & illæ metaphorę doctis vsitatissimę: Depellere à via, Reducere in viam, Monstrare viam, Facere viam, Sternere viam, Aperire viam, Præcludere viã, Intercludere viã. Celebre habetur & illud apophthegma: Bene currunt, sed extra viam.

Toto cœlo errare.

Huic confine eſt, quod vſurpat Macrobius Saturnaliũ lib.3. Nunquã ne, inquit, Prætextate tibi venit in mentem, toto, vt aiunt, cœlo erraſſe Vergilium?

nia- **Extra calcem.**

Extat apud Ammianum, lib.21. quod eſt, extra propoſitum: quamuis videatur legendum: Extra callem, vbi quis digreditur à re propoſita.

AB INITIO AD FINEM.

...ſtides. ***Ab ipſo lare.*** ἀφ᾽ ἑστίας ἄρχου.

Id eſt, à lare incipe. Hoc eſt, à domeſticis ac familiaribus initium ſumito. Rectè dicetur in magiſtratus, & alienæ vitæ cenſores, quorum officium eſt, vt in primis ſuam ſuorumq; vitam corrigant. Interpres admonet dici ſolitum de ijs, qui ab ipſo ſtatim initio vel boni ſunt, vel mali, quaſi dicas, ab ipſis incunabulis, quod Lar ſtatim naſcentes excipiat.

...merus. ***A capite uſque ad calcem.***

Cum rem totam ſignificamus, A capite vſq; ad calcẽ dicimus: Cuius adagij triplex poteſt eſſe vſus. Aut enim ad corpus referetur, aut ad animum, aut ad rem: qui duo poſteriores plus obtinent venuſtatis, nimirũ quo plus habent figuræ. Ad corpus, apud Homerum, Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, id eſt, à capite vſq; ad pedes. Horat.

Talos à vertice pulcher ad imos.

Ad rem, vt apud Ariſtophanem in Pluto: Audi ergo, quando totum ego negocium à pedibus vſque tibi ad caput percenſeo. Hieronymus: Contuli cum eo à vertice, vt aiunt, vſq; ad extremum vnguem. Ad animum hoc pacto poterit transferri: Ego tibi mores & ingenium illius, breuiter hominem quantus eſt, à ſummo, vt aiunt, capillo ad imum vſque ad calcaneum depingam. Huic affinia ſunt: Tu huius rei es caput. Caput tyranni-

rannidis seditionum fons. Ad calcem venire. In calce operis. In extremo literarum tuarum calce. Ab ipso exordiri capite. A calce ad caput recurrere, &c.

A capite arcessere. Tullius.

A fonte ducere.

Quum res ab eo repetitur, quod est in negocio præcipuum, à capite arcessi dicitur.

Prora & puppis. πρῶρα καὶ πρύμνη. Philostratus.

Id est, Prora & puppis. Prora itaq; & puppi, summam consilij nostri significamus: vt, pietas, studiorum nostrorum prora & puppis esse debet. Quibusdam omnium rationum prora & puppis est pecunia. Consimili figura dictum est in Apocalypsi: Ἐγώ εἰμι ἄλφα καὶ ω, Ego sum alpha & ω. Ego sum rerũ omnium summa.

Venimus ad summam lineam. Eurip.

Euripides in Antigone: ἐπ' ἄκραν γραμμὴν ἥκομεν κακῶν, Id est, deuenimus summam ad malorum lineam. Horat. Venimus ad summum.

A carceribus. Ἀπὸ βαλβίδων. Aristop.

Id est, â repagulis, siue carceribus. Interpres Aristophanis ostendit metaphorã mutuò sumptam à stadijs, in quibus carceres erant repagula quædam, vnde cursus initium erat. Vnde frequentes illæ apud Latinos etiam scriptores formulæ: A carceribus ad metam, à meta ad carceres.

A carcere. Ἀπὸ βαλβίδος. Idem.

Id est, â carcere siue repagulo, id est, ab ipso rei principio. Sumptum è certaminibus equestribus, vbi cursus initium est à carceribus, id est, repagulis, finis meta. Itaque cùm exorsum negocij significamus, ab ipsis carceribus dicimus: cùm finem, ad metam vsq;. Veluti, si quis dicat fœdum esse, si quis artifex ab ipso statim

carcere peccet: aut, neminem tam ignauum, qui non ἀπὸ βαλβῖδος strenuus esse videatur.

Ad calcem peruenire.

Tullius. Pro eo, quod est, ad metam finemq́ꝫ. Tullius: Vt cum æqualibus possis viuere, cum quibus tanquam ê carceribus missus, cum iisdem ad calcem, vt dicitur, peruenire. Idem de Senectute: Nec verô velim quasi decurso spacio à calce ad carceres reuocari. Ad hanc formá etiam attinent. Vsque ad plaudite, id est, vsque ad extremum finem. Extremum fabulæ actum peragere.

Ab ouo usque ad mala.

Horatius. Ab initio conuiuij vsque ad finem. Horat. Satyra 3. Si collibuisset, inquit, ab ouo vsqꝫ ad mala, citaret Iô Bacche modô summa voce, modô hac resonat quæ chordis quatuor ima. Antiquitus enim cœná ab ouis auspicabantur, malis finiebát. Erit venustius, si lõgius trahatur, pro toto opere, toto colloquio, tota nauigatione.

A linea incipere. ἀπὸ γραμμῆς ἄρχεσθαι.

Aristides. A linea incipere dicuntur, qui ab ipso rei exordio sumunt initium. Sumpta metaphora ab his, qui cursu certant in stadijs. Nam ijs linea quædam ducitur, ad quam ex æquo stent, donec currendi signum accipiát. Tertullianus libro 1. aduersus Marcionem: Age igitur ad lineas, rursus ad gradum. Ad lineas dixit, pro eo quod est ab integro.

A teneris vnguiculis. ἀπὸ τῶν ἁπαλῶν ὀνύχων.

Plutarch. Id est, A teneris vnguiculis. i. à prima pueritia. Translatum à catulis, quorũ vnguiculi nondum duruerunt. Horat. Et incestos amores De tenero meditať vngui.

Ab incunabulis.

Plautus. Eundem habet sensum: A primis vitæ rudimentis. M. Tullius Oratoris incunabula vocat, primam illam à funda-

fundamentis institutionem. Et Vergilius: Gentis cunabula nostræ. Similiter & crepundia pro prima ætate accipiuntur.

Principium dimidium totius. *Hesiodus.*

ἀρχὴ ἥμισυ παντός.

Principium dimidium totius. Hoc adagio significatũ est, maximã difficultatis partẽ, in aggrediẽdo negocio sitam esse. Horat. Dimidium facti, qui cœpit, habet.

Caput. *Terent.*

Præcipuam negocij partem, aut auctorem rei, Caput vocamus. Terent. Te esse huic rei caput. Eundem in modum & arcem dicimus rei cuiuspiam. Aristotel.

ὡς ἀκρόπολίς ἐστι σωτηρίας.

Quoniam incolumitatis arx est. Plato:

κεφάλαιον δὴ παιδείας λέγομεν τὴν ὀρθὴν τροφήν.

Caput eruditionis cẽsemus rectam educationẽ. Plaut. Ego caput huic argento fui hodie reperiundo. Ego pes fui. Quin nec caput, nec pes sermonis apparet.

Quodcunque in solum venit. *Tullius.*

Id est, Quicquid in rerum natura producitur. Tullius: Hinc quodcunque in solum venit, vt dicitur, effingis, atq; efficis. Ridet atomos Epicureorum, ex quibus illi cuncta progigni credunt, quicquid vsquam nascitur in vniuerso.

Exordiri telam. *Plautus.*

Rem enim, quam arte consilioq; instituimus, exordiri dicimur. Plaut. Exorsa hæc tela est non malè omninò mihi. Tullius dicit Pertexere, pro perficere. Pertexe modò, inquit, Antoni, quod exorsus es.

Scindere glaciem.

Est aperire viam, & incipiundo negocio priorem esse. Translatum à nautis, quorum vnus aliquis præmitti-

tur, qui flumine concreto, glaciem perrumpat, reliquisq; viam aperiat.

Tullius. *Ea tela texitur.*

Id est, Eiusmodi negocium in manibus est, & res inceptantur tales. Translatio sumpta à textoribus.

Quintilian. *Toto organo.*

Ea toto organo instructa rectè dixeris, quæ numeris omnibus constant, & vndique quadrant. Sumptum & hoc à musicorum instrumentis.

Plato. *A fronte atq; à tergo.* πρόσω καὶ ὀπίσω.

Id est, A fronte atq; à tergo. Est diligenter inspicere, & præterita cũ præsentib⁹ ac futuris conferre. Homerus:

Οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.

Id est, Nec nouit simul à tergo atq; à fronte videre.

[illegible] *A cœlo usque ad terram.* ἀπ' οὐρανοῦ μέχρι γῆς.

Prouerbialis figura, perinde valens quasi dicas: quacunq; de re ab extremo initio, vsq; ad supremũ finem.

Aristoph. *Ne inter apia quidem sunt.*

οὐδ' ἐν σελίνοις εἰσίν.

Id est, Ne in apio quidem sunt, pro eo quod est, ne ingressum quidem, aut initium rei attigerunt. Sumpta metaphora ab ijs, qui hortos ingrediuntur. Nam antiquitus extremus ille hortorum ambitus apio consetebatur, quem qui nondum præterissent, velut in horti limine adhuc esse videbantur. Aristophanes in Vespis: In apio nondum est vel ipso, sed nec in rutis adhuc, hoc est, nec initium habet eorum, quæ sunt futura. Vel ne in apio quidem, quasi dicas, ne in primis quidem rudimentis.

Plinius. *Fores aperire.* ἀνοίγειν τὴν θύραν.

Id est, Fores aperire, prouerbio dicebatur, qui rei cuiuspiam ingressum initiumq; patefaceret.

ABSVR-

ABSVRDA, INDECORA, præpoſtera.

Fluuius, quæ procul abſunt, irrigat. — *Diogenianus.*

Ποταμὸς τὰ πόῤῥω περιῤῥεῖ, τὰ δ᾽ ἐγγὺς παραλείπει.

Id eſt, Fluuius, quæ longè diſsita ſunt, irrigat: quæ proxima ſunt, pręterit. De his dici cōueniet, q bene merentur de externis, & nihil ad ſe pertinentibus: ſuos negligunt. Apparet inde ductum, q vbi fluuius oritur, minor eſſe ſolet, minuſq; argillæ ſecum trahens: & quò longius receſsit à fonte, hoc eſt, copioſior vberiorq;.

Fruſtra habet, qui non utitur. — *Homerus.*

Τίπτε τόξον ἔχεις ἀνεμώλιον αὔτως;

Id eſt, Cur fruſtra tibi iam geſtatur inutilis arcus? Si quem increpare voles, quod ingenio, diuitijs, literis non vtatur, quum habeat.

Aſinus auis. ὄνος ὄρνις. — *Ariſtoph.*

Id eſt, Aſinus auis: Sumptum ab omine quopiam. Quidam enim conſultus de eo, qui aduerſa laborabat valetudine, forte fortuna conſpexit aſinum ſurgentem à lapſu, ſimulq; alium quendam audiuit dicentem: Vide quo pacto aſinus, quum ſit, ſurrexit. Id ominis arripiens ille, protinus reſpondit, fore, vt valetudinarius ille reualeſceret. Itaque iocatur Ariſtophanes, quaſi & aſinus auis eſſet, & augurij nonnihil haberet. Dicetur non intempeſtiue, cum ex indicio quopiam ridiculo quippiam colligimus.

Herculis cothurnos aptare infanti. — *Quintilian.*

Quintilianus de Peroratione: Nam in paruis quidem litibus, has tragœdias mouere, tale eſt, quaſi ſi perſonam Herculis & cothurnos aptare infantibus velis. Plutarchus cōmemorat apophthegma quoddam Ageſilai, non admodum ab hoc alienum. Cui cùm ſophiſta

quiſpiam hoc nomine laudaretur, quòd res minimas dicendi artificio maximas efficeret. Negauit is vel cerdonem bonũ ſibi videri, qui paruo pedi magnũ induceret calceum: ſignificans orationẽ oportere cũ re cõgruere, non aliter q̃ veſtis cõuenire debet corpori.

Plutarch. *Lumen ſoli mutuas.* Τὸ φῶς ἡλίῳ δανίζεις.

Id eſt, Lumen ſoli mutuum das. Cùm docemus doctiſſimum, monemus vehementer prudentem: aut, cùm conamur exponere, quę per ſe ſunt clariſsima: aut ſermone celebrare, quæ ſua ſponte ſat illuſtria ſunt. Sol enim fons omnis luminis putatur.

Theocrit. *Ranæ aquam.* Βατράχῳ ὕδωρ.

Id eſt, Ranæ aquam, ſubaudiendũ miniſtras. Vbi quid exhibetur, quo vel pręcipuè gaudet is, qui accipit. Rectè accommodabitur, vbi quid datur abundanti.

Quintil. *Soli lumen inferre.*

Quintilianus dixit eũ ſoli lumẽ inferre, qui rem per ſe euidentiſsimã conaretur argumentationib⁹ probare.

Tullius. *Sus Mineruam.*

Tritiſsimum apud Latinos auctores adagium: Id eſt, Sus Mineruam, ſubaudiendum, docet, aut monet. Dici ſolitum, quoties indoctus quiſpiam atq; inſulſus eum docere conatur, à quo ſit ipſe magis docendus. Et cùm quis docet alterum, cuius eſt ipſe inſcius, propterea quòd Mineruæ artium & ingeniorum tutela tribuitur à poëtis.

Mercurius infans. Ἑρμῆς ἀμύητος.

Id eſt, Mercurius infans, ſiue indoctus. Ironia prouerbialis, vbi quis fingit ſe rudem eius artis, cuius eſt callentiſsimus. Mercurius enim eloquentiæ diſciplinarumq; parens eſt. In vulgaribus exemplaribus habetur: Mercurius prophanus & ñon initiatus. Quis enim

myſtes

mysteriorum peritior, quàm Mercurius interpres deorum superis & inferis ex æquo communis, deniq; μυσταγωγὸς ipse, hoc est, mysterijs præfectus?

Sus cum Minerua certamen suscipit. *Theocrit.*

ὗς ποτ' ἀθηναίαν ἔριν ἤρισε.

Id est, Cũ diua est ausus sus decertare Minerua. Quoties indocti stolidiq; & depugnare parati, non verentur summos in omni doctrina viros in certamen literarium prouocare.

Vespa cicadæ obstrepens,
Pica cum luscinia certat. *Theocrit.*
Epopa cum cygnis.
σφὴξ βομβῶν τέττιγος ἐναντίον.

Id est, Scilicet obstrepitans argutæ vespa cicadæ. Quadrabit in eum, qui cerat longe impar cum superiore. Aut qui negocium facessit longe se præstantioribus.

Currus bouem trahit. ἡ ἅμαξα τὸν βοῦν ἐλαύνει. *Lucianus.*
Id est, Currus bouem ducit: de re, quæ præposterè geritur. Translata metaphora à plaustris per decliue retro labentibus, vnaq; secum bouem auferentibus.

Cancer leporem capit. καρκῖνος λαγωὸν αἱρεῖ.
Id est, Cancer leporem capit. De re nequaquam verisimili, dictuq; absurda. Veluti si quis dicat ab indoctissimo superari doctum.

Velocem tardus sequitur. *Homerus.*
κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν.

Id est, Assequitur celerem tardus. In eum competet, qui viribus imbecillior, arte atque ingenio vincit potentiorem. Homerus: Nonnũquàm assequitur tardus celeremq; citumq;. Eodem pertinet Apologus de vulpe & coruo, prædam eandem cursu petentibus: quam

vulpes, celeritate impar, ingenio sibi vendicauit.

Lucianus. *Virgultea scaphula Aegæum transmittere.*

ἐπὶ ῥιπὸς τὸ Αἰγαῖον διαπλεύσαι,

Id est, Virgulto Aegeum transmittere. In eos dicitur, qui rem supra modum arduam, leui opera conficere tentant. Extat & hic inter sententias prouerbiales, citatus item ab Aristophanis interprete.

Θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοις.

Deo fauente nauiges vel vimine.

Pindarus. *Archilochi melos.* Ἀρχιλόχου μέλος.

Id est, Archilochi cantio, dicebatur hymnus qui ad multos poterat accommodari, qualem ferunt Archilochi fuisse repertum, qui fuerit ante Pindarum, & alios hoc genus lyricos, qui singulos proprijs laudibu exornabant. Archilochi carmen erat idem in omnes qꝫ cithara canebatur. Citharœdus tantum ad singul cantionis interualla victorum nomina sua voce repetebat: veluti si Herculem laudabat, accinebat: Tenell Callinice χαῖρ' ἄναξ ἡράκλεις. Aut aliud, si quem aliun canebat. Quadrabit in rem priscam ac rudem.

Plautus. *Agninis lactibus alligare canem.*

Ballio in Pseudolo Plautina: Quia pol qua opera credam tibi, vna opera alligem fugitiuum canem agnini lactibus. Qui canem alligat intestinis agninis, is no modò canem amittit, verùm & prædam vltro dederi fugitiuo. Sic qui credit homini malæ fidei, & rem perdit, & frustra obligatum habet eum, qui non est soluendo. Lactes enim dicuntur intestina molliora.

Tacitus. *Disertè saltare.*

Cornelius Tacitus in Dialogo de Oratoribus, significat hoc conuicium fuisse iactatum in Oratores suor temporum, qui lasciuia verborum & leuitate senten

tiarum

tiarum, licentiaq; compositionis histrionales modos exprimebant, atq; adeo laudis, & gloriæ ingenijq; loco iactabant, saltari cantarique commentarios suos, oratores temerè dicere, histriones disertè saltare. Argutia dicti in hoc sita est: oratores histrionicè dicebant, quod illis erat indecorum: histriones ad oratorum actionem sese accommodabant: ita factum est, vt illi peius dicerent, hi saltarent melius. Histrionum est saltare, Oratorum dicere: quod qui peritè faciunt, diserti vocantur. Locus autem duo diuersa coniunxit.

Eodem collyrio mederi omnibus. *Hierony.*

Leges, admonitiones, & obiurgationes non oportet omnib9 easdem admouere: sed pro gentium, temporũ & ingeniorum varietate sermonem attemperare. Hãc dexteritatem Beatus Hieronymus enarrans epistolam ad Ephesios, laudat in Apostolo Paulo, qui factus est omnia omnibus, vt omnes lucrifaceret. Verba Hieronymi citantur dist: 29. Nec ad instar, inquit, imperiti medici vno collyrio omnium oculos vult curare.

Præposterè. *Tullius.*

Cum censemus rem prępostere geri, veluti cùm populus imperat principib9, aut discipulus docet pręceptorem, conueniet illud M. Tullij ex epistola ad Atticum libro 1. [cuius initium est: Quæris ex me] Ego, inquit, respondebo tibi ὕστερον πρότερον ὁμηρικῶς. Est autem figura Grammaticorũ, quam illi πρωθύστερον siue ὑστερόπρωτον appellant, cũ quod prius est natura, posterius refertur, veluti si qs dicat: Cornelia Gracchos educauit ac genuit. In Homero talis tropus frequenter est obuius.

Primas iactare hastas. *Tullius.*

M. Tullius lib. de Oratore 2. Primas iactare hastas dixit, pro velitari, quod ad Oratorem transfert, cuius actio initio debet esse lenis ac sedata, vt paulatim incandes-

candeſcat oratio. παροιμιῶδες erit, ſi ad diſputationis aut contentionis exordium transferatur. Idem vnico verbo dicitur, velitari.

Idem. *Omißis fontibus conſectari riuulos.*

In eodem lib. non ſine prouerbij ſpecie dixit riuulos conſectari, pro eo quod eſt, minus ad rem pertinentia dicere, omiſſo eo, quod eſt negocij caput.

Idem. *In herba luxuries.*

Ruſtici ſemina copioſiùs, quàm expedit, herbeſcētia dicunt luxuriare: eam præproperam lætitiam appellā luxuriem, quam immiſsis in agrum iumentis aut pecudibus corrigunt, quod illi vocāt depaſcere. Maro: Luxuriem ſegetum tenera depaſcit in herba. M. Tullius libro 2. de Oratore: Quod ſi hic noſter Sulpitius faceret, multo eius oratio eſſet preſsior, in qua nūc interdum, vt in herbis ruſtici dicere ſolent, in ſumma vbertate ineſt luxuries quædam, quæ ſtylo depaſcenda eſt

Diogeni. *Sus ſaltauit.* ὗς ἐκώμασεν.

Id eſt, Sus ſaltauit, aut cōmeſſatur. Diogenianus oſtēdit dici ſolitū de ijs, qui præter decorum quippiā facerē

Quam in Tragœdia Comici.

Vbi quis in aliena verſatur harena, inducti dicentur in Tragœdiam Comici. Diuerſi generis ſunt Tragœdia & Comœdia, nec fas eſt Tragicas perſonas in Comœdiam inducere, nec contrà.

Lucianus. *Mulgere hircum.* τράγον ἀμέλγειν.

Vergilius. *Iungere vulpes.* ζευγνύειν τὰς ἀλώπεκας

Id eſt, Vulpes iungere. De re palàm abſurda dicitur Lucianus: Quid, inquit, amici, an non horum alter hircum mulgere videtur, alter cribrum ſupponere? Vergilius in Palæſtra:

Qui Bauium non odit, amet tua carmina Mæui

Atqui

Atque idem iungat vulpes,& mulgeat hircos.

Nocte lucidus,interdiu inutilis.

ı nocte lucidus,die vel luce inutilis. De præposteris, ui sapiūt,vbi nihil est opus, cū opus est,ibi dormiūt.

Quum aqua fauces strangulet. *Aristotel.*

ὅταν δὲ ὕδωρ ἐν φάρυγγα πνίγῃ, τί δεῖ ἐπιπίνειν.

l est, Quum aqua fauces strāgulet, quid iam opus est ıbere? Quadrat in eos, qui in absurdissima sententia ertinaciter manent, vel manifesta negantes, quibus ım frustra disceptes.

Tuum tibi narro somnium.

τὸ σὸν ὄναρ σοὶ διηγοῦμαι.

l est, Tuum somnium tibi narro, id est, Narro tibi ıod ipse me rectiûs nosti.

Nil intra est oleam,nil extra est in nuce duri. *Horatius.*

eroicus est in eos,qui ad insaniam vsq; imprudentes on verentur & confessa negare, & manifeste falsa pertis affirmare:Nil intra est oleam,nil extra est in nu- duri.Nimirum inter sanos conuenit,& nucem cor- cem habere durum, & baccam oleæ, lapillum intus ırum. Proinde ludit operam,quisquis cum id genus ominibus disceptat, qui dicunt lucem tenebras, & nebras lucem.

Iupiter orbus. Ζεὺς ἄγονος.

est, Iupiter orbus. Vbi quis palàm falsa asseuerat. onstat enim,Ioui quàm plurimos esse liberos,vtpote eo longè mulierosissimo,salacissimoq; , qui nō vna ıtùm corporis parte gignat,sed è femore Bacchum, è cerebro Palladem produxerit.

Balba non cedit. ἡ ψελλὴ οὐ πιστεύει. *Suidas.*

cus prouerbialis, vbi quis sua mala conatur dissi- ılare,quæ præ se fert,etiam cùm dissimulat: veluti,

si quis

ſi quis neget ſe bleſum eſſe, idq; ipſum non poſsit nil bleſe dicere.

Laërtius. *Iugulare mortuos.*

Pro eo quod eſt, inſectari defunctos, & pugnare cun eis, qui iam extincti ſunt. Tranſlatū à bellis, in quibu ignauum ac ridiculum ſit, proſtratos atq; interfecto iugulare. Fiet lepidior metaphora, vt ſi quis dicat eur iugulare mortuos, qui librum impugnet à nullo no damnatum: aut diſputet aduerſus ſententiam, omni ſuffragijs iam olim reiectam: aut ſi quis vituperet rer omnibus per ſe deteſtatam. Ariſtophanes ſcripſit τὸ τεθνηκότας ἀποκτείνειν. Id eſt, Defunctos occidere.

Mortuum unguento perungis. Νεκρὸν μυρίζεις Id eſt, Mortuum vnguento perungis. De ſumptu ſi peruacaneo, ſiue cùm ſerò quid adhibetur. Moris er apud priſcos, maximè Aegyptios, defunctorum cad uera, ne putreſcerent, vnguentis perungere. Qui m & his temporibus apud principes, ſicut alia pleraqu gentilium, magno ſtultitiæ argumento durat.

Cato. *Ad conſilium ne acceſſeris, antè quàm uoceris.*

Hæc ſententia Catonis, teſte Plutarcho, prouerbial fuiſſe videtur, cuius hæc ſunt verba: Ridiculus igitu inquit, & prouerbio obnoxius Menelaus, ſiquidē co ſultor factus eſt, non accerſitus.

Pithago. *Aduerſus ſolem ne loquitor.*

Πρὸς τὸν ἥλιον τετραμμένον μὴ λαλεῖν.

Id eſt, Aduerſus ſolem ne loquitor, hoc eſt, manifeſ ne repugnes.

Galenus. *Lanam in officinam fullonis.*

Qui præpoſterè rem gerunt, veluti ſi quis Theolo committat puerum in Grāmaticis rudimentis inſtit endum, lanam in officinam fullonis ferre dicitū. Full

nu

m enim ars,non rudem lanam, sed iam contextum
nnum tractat. Galenus de differentia pulsuum libro
Quod si quis hæc exacte velit assequi, prius exerci-
um esse oportuit circa prædicamenta. Nam scitum
,quod dixit Arcesilaus, nemo defert lanam in offi-
am fullonis. Quemadmodum enim est ordo in ope-
idis lanis,ita est & in disciplinis.

More Carico. Σχήματι καρικῷ.

est, Figura siue modo Carico, fieri dicebatur, quod
dide incompositeq; fiebat, præsertim in rebus ob-
enis: quod tamen ad alia transferri potest, velut ad
res indecoros atq; inciuiles, ad orationem incon-
am. Legimus & πλοίῳ Καρικῷ, id est, naue Carica.

Accepta candela. *Diphilus.*

philus apud Athenæum lib. 15. in fabula, cui titulus
ία. Ἅψαντες λύχνον λυχνοῦχον ἐζητοῦμεν, id est, arrepta
dela, candelabrum quærebamus. Cùm res impro-
lè geritur: oportuit enim candelabrum esse para-
n, antequam candelam attingeres.

Nec aures habeo, nec tango. *Hierony.*

c aures habere, nec tactum, prouerbio dicebatur,
in manifestis ab omnibus reclamabatur.

Syncerum vas incrustare. *Horatius.*

ratius: At nos virtutes ipsas inuertimus, atq; Syn-
um cupimus vas incrustare. Hoc est, quæ per se re-
lunt, ea nominibus alienis impositis deprauamus
obtegimus.

Iuxta fluuium puteum fodit.

Παρὰ ποταμὸν φρέαρ ὀρύττει.

est, Ad fluuium puteum fodit. De stultam & inanem
nete operá. Finitimum illi: In syluá importat ligna.

Per parietem loqui. *Ouidius.*

Dicitur

Dicitur qui ridiculè quid facit. Siue quod obstante p riete neuter alterum audit.

Eustathius. *Prius quàm assa sit farina.* πρὶν ὀπτῆσαι ἄλευρα. Id est, Priusquam coxeris farinam, subaudiendum, ir spergis, aut simile quippiam. Eustathius in Odyssea r fert vtrunq;, tum hoc, tum illud proximum. Solita ai est assis carnibus apud quosdam inspergi farina.

Idem. *Priusquam mactaris, excorias.*

Dicendum, vbi quid præposterè fieri videtur: Finit mum illi quod alibi retulimus: Actum agere.

Hierony. *Prius antidotum, quàm venenum.*

Conueniet vti, quoties aliquis se purgat, antequa accuset. Antidotus enim aduersus venena datur. Ha nemo sumit, nisi gustato veneno.

Zenodot. *Capra nondum peperit, hœdus autem ludit in tect* Αἲξ οὔπω τέτοκεν, ἔριφος δ' ἐπὶ δώματα παίζ Id est, Nondum enixa capra, at iam ludit in ædib⁹ h dus. Qui gloriantur iam assequutos sese, cuius ne fu damenta sunt quidem iacta.

Proue. II. *Annulus aureus in naribus suis.*

Vbi res quæpiam per se præclara, illic adhibetur, minimè addecet. Vt si stulto contingant opes, fa forma, genus ignauo, eloquentia viro improbo, m gistratus imperito.

Martialis. *In mari aquam quæris.* ἐν θαλάσσῃ ζητεῖς ὕδω Id est, in mari quæris aquam. Si quis in moribus sce stissimi hominis vnum aut alterum admissum vestig quum tota vita sit contaminata.

Socrates. *Vmbram suam metuere.* τὴν αὑτοῦ σκιὰν φοβεῖσθ Id est, Suam ipsius vmbram metuere. Dicuntur, pueriliter trepidant, vbi nihil omninò sit periculi.

Fur.

Furari littoris arenas. *Ouidius.*

ittoris arenas furari dicitur, qui rem ab omnibus ne-
lectam & incustoditam tollit.

Canem excoriatam excoriare. *Aristoph.*

κύνα δέρειν δεδαρμένην.

l est, Canem excoriare excoriatam. Suidas ait dici so-
re de ijs, qui iterũ ea patiuntur, q̃bus aliquando fue-
int afflicti. Aut in eos dicĩ, qui frustra sumunt operã.

Nudo vestimenta detrahere. *Plautus.*

ro eo quod est, Ab eo sperare emolumentum, cui ne
: quidem quod auferri queat.

Nudo mandas excubias.

γυμνῷ φυλακὴν ἐπιτάττεις. *Zenodot.*

l est, Nudo custodiam mandas. Quoties negotij quip
am mandatur ei, cui deest præstandi facultas, obeun-
æq; prouinciæ propter inopiã neutiquã idoneus est.

Caput artis est, decere quod facias. *Quintil.*

l vsurpare licebit, non solùm vbi quid fiet parum de-
orè: veluti si cantillet aut luserit senex, si præeat &
iurget iuuenis, verumetiam cùm negabimus qui-
ulibet quiduis esse decorum.

Gallos quid execas? γάλλους τί τέμνεις?

l est, Gallos quid execas? Quid actũ agis? Nam Gal-
Cybeles sacerdotes, sua sponte sunt exectis testibus.

In aëre piscari. *In mari uenari.* *Plautus.*

uadrabunt simpliciter in eos, qui frustra moliũtur.
t si quis magistratibus vitam tranquillam, in volup-
tibus beatam, in opibus felicem quærat.

Piscem natare doces. ἰχθὺν νήχεσθαι διδάσκεις. *Diogenianus.*

est, piscem natare doces. Perinde est ac si dicas: Do-
um doces.

Suidas. *Lupi alas quæris.* Λύκου πτέρα ζητεῖς.

Id eſt, Lupi alas quæris. De ijs qui quærunt ea, quæ nuſquam ſunt.

Boue uenari leporem.

Plutarch. Ἐπὶ βοὶ τὸν λαγὼ κυνηγετεῖν.

Id eſt, boue leporem venari. Dicuntur, qui rem abſurdam, ſtultam, ac præpoſteram aggrediuntur. Veluti, ſi quis in curia Romana citra pecuniam ambiat Epiſcopi dignitatem.

Idem. *Serenitati nubem inducit.*

Εὐδίᾳ γὰρ ἐπάγει νέφος.

Id eſt, Serenitati nubem inducit. De eo qui inter pocula ludosq; virulentum aliquod admiſcet, quod offuſcata hilaritate fronté corruget, ſuperciliaq; cõtrahat

Horatius. *Dum genua virent.*

Studendum bonis literis, dum adhuc viget ingenium

Theocrit. *Ceruus canes trahit.* τοὺς κύνας ὁ ἔλαφος ἕλκει

Id eſt, Canes ceruus trahit. Inter adagia, quibus præpoſterum quippiam ſignificamus, annumerandum Præpoſterum enim eſt, vt ceruus venetur canes.

Plutarch. *Aquam igni miſcere.* πῦρ ὕδατι μιγνύναι

Id eſt, Ignem aqua miſcere. Eſt contra rerum naturam agere.

Idem. *Faber cùm ſis.*

Τέκτων γὰρ ὢν οὐκ ἔπραττες ξυλουργικά.

Id eſt, Faber cùm ſis, opera haud facis fabrilia. Congruet in eum, qui tentat ea, ad quæ non eſt idoneus, vt ſi rhetoricetur Scotiſta.

Lucianus. *Elephãtũ ex muſca facis.* ἐλέφαντα ἐκ μυίας ποιεῖς

Id eſt, Elephantum ex muſca facis, Id eſt, Res exigua verbis multis attollis atq; amplificas.

Ebu

Ebur atramento candefacere. *Plautus.*

[E]ſt genuinæ formæ cultum atque ornatum externum [a]ducere, quo decus illud natiuum obſcuretur magis, [q]uàm illuſtretur.

Exacta via viaticum quærere. *Seneca.*

[Q]uadrat in ſenes auaros. Laborat enim ea ætas plerunq; hoc vicio, vt quò minus ſupereſt vitæ, hoc magis ſit de victu ſolicita.

Qui ſeſe non habet, Samum habere poſtulat.

ὃς αὑτὸς αὑτὸν οὐκ ἔχει, Σάμον θέλει. *Plutarch.*

[I]d eſt, Qui ſeſe non habet, Samum cupit. Natum eſt ex [h]iſtoria quapiam, cuius meminit Plutarchus. Athenienſes vrbe victori tradita, poſtularunt vt Samum dun[t]axat ſibi relinqueret, atque is reſpondit ad hunc mo[d]um: Cum veſtri fueritis, tum alios habere poſtulate.

Leonis exuuium ſuper crocoton. *Ariſtoph.*

Λεοντῆ ἐπὶ κροκωτῷ.

[I]d eſt, Leonis exuuiũ ſuper crocoton. Cum duo quæ[d]iam copulantur, quorum alterum cum altero nequa[q]uam congruit.

Cantherium in foſſa. *Liuius.*

[H]oc licebit vti, quoties quis ad id negocij trahitur, in [q]uo nequaquam valeat.

Iocandum vt ſeria agas. *Ariſtotel.*

[A]riſtoteles libr. moralium Nicomachiorum 18. refert [ſ]ententiam Anacharſidis, qui taxârit eos, qui ſeria a[g]unt, vt iocentur, quum iocus in hoc interdũ admitẽdus ſit, vt ſerijs rebus vacare liceat. Ariſtoteles: Studere verò ac laborare ludendi gratia, ſtolidum videtᷣ [a]tque admodum puerile. At ludere, vt agas ſeria, iuxta [A]nacharſidis ſententiam, rectè videtur habere.

Plautus. *Ex natali emortualem facere.*

In Pseudolo Ballio leno coactus reddere argētum, dicit: Certum est mihi hunc emortualem facere ex natali die. Emortualem dixit, pro tristi ac funesto: Natalem, pro læto ac felici.

Aristot. *Ibyci equus.* Ἰβύκειος ἵππος. *Id est,* Ibyci equus, in iocum prouerbialem abijsse videtur, de ijs qui nolentes præter ætatem ac vires ad periculosum negocium adigerentur.

Quintil. *Caligare in sole.*

Pro eo quod est, inter clarissima cæcutire. Idq; solet accidere viciosis oculis, q nihil vidēt in luce, quā maximè perspicua. Nō inuenuste torquebitur in istos, qui velut obscurum caussantur, quicquid eruditū fuerit.

Plautus. *Teipsum non alens, canes alis.*

Αὑτὸν οὐ τρέφων, κύνας τρέφεις.

Id est, Quum teipsum non alas, canes alis. Breuiter, conueniet in omnes, qui, quæ ad voluptatē aut splendorem pertinent, curant, neglectis his, quę magis sunt necessaria.

Ouidius. *Mari è fossa aquam.*

Subaudiendum, infundis. Idem: In syluam ferre ligna.

Mus non ingrediens antrum, cucurbitam ferebat.

Μῦς εἰς τρώγλην οὐ χωρῶν, κολοκύντην ἔφερε.

Id est, Mus non potens subire antrum, gestabat cucurbitam. In eum congruit, qui quum ipse sibi consulere non possit, alijs conatur opitulari.

Gratianus *Solem adiuuare facibus.*

Gratianus caussa 6. q. 1. ex Anacleto Papa hoc prouerbium refert in eos, qui hîc vsurpant sibi diuinum iudicium, quod nullus hominum poterit effugere. Nam incer-

incerta sunt hominum iudicia, neq; secùs se habēt ad iudicia Dei, quàm fax ad solem. Si omnia, inquit, in hoc seculo vindicata essent, locum diuina iudicia non haberent. Superuacuis laborat impendijs, qui solem certant facibus adiuuare.

Ad mensuram aquam bibunt, citra mensuram offam comedentes. Zenodot.

Μέτρῳ μὲν ὕδωρ πίνοντες, ἄμετρι δὲ μάζαν ἔδοντες.

Id est, Ad mensuram bibentes aquam, citra mensuram offam edentes. Vnde poterit accommodari in eos, qui ex summis delicijs opibusq; rediguntur ad extremam inopiam.

Aliorum medicus, ipse hulceribus scates. Plutarch.

Ἄλλων ἰατρὸς, αὐτὸς ἕλκεσι βρύων.

Id est, alijs medicus, at ipsus hulceribus scatens. In eos torquendum est, qui erratum castigant incessuntq; alienum, intercutibus vicijs ipsi madentes. Illud vulgo tritissimum: Medice, tibi medicus esto.

Anus Eriphus. Γραῦς ἔριφος. Zenodot.

Id est, Anus hœdus. Apollodorus apud Zenodotum ait, anum quandam fuisse, quę vulgò dicta sit Eriphia, quod in virginitate cōsenuisset, perinde quasi eadem & anus esset per ætatem, & puella, ꝙ adhuc innupta.

Titius.

Titium saltare dicebantur, qui incompositè ac solutè gestiebant. Fuit enim huiusmodi saltationis genus, quod à Titio quodam malo oratore nomen inuenit.

Anus saltat. Γραῦς χορεύει.

Id est, Anus saltat. In eum cōuenit, qui indecorè quippiam facit: veluti si senex ludat nucibus, &c.

Anus cothonissat. γρᾶες κωθωνιζόμεναι.

Id est, Anus cothonizantes. Dicitur de vetulis indecorè lasciuientibus. Cothon Græce temulentum significat: inde fictum verbum κωθωνίζειν.

Martialis. *In toga saltantis personam inducere.*

Est quippiam facere neutiquam decorum. Veluti si senex, aut theologus ineptiat: aut si quis serijs misceat ludicra.

Hierony. *Camelus saltat.*

Veluti si quis natura seuerus ac tetricus, affectaret elegans & festiuus videri, naturæ vim faciens. D. Hieronymus in Heluidium: Risimus, inquit, in te prouerbium: Camelum vidimus saltantem.

Diog. La. *Lucernam adhibes in meridie.*

λύχνον ἐν μεσημβρίᾳ ἅπτεις.

Id est, Lucernam accendis in meridie. Id est, facis quippiam non suo tempore. Aut explicas, quæ per se sunt clarissima.

Plutarch. *Claue findere ligna, & securi fores aperire.*

τῇ κλειδὶ τὰ ξύλα σχίζειν, τῇ δὲ ἀξίνῃ τὴν θύραν ἀνοίγειν πειρᾶσθαι.

Id est, Claui ligna findere, securi verò fores aperire conaris. Veluti si quis liberos metu studeat emendare, seruos beneficijs sibi adiungere.

Cani das paleas, asino ossa.

κυνὶ δίδως ἄχυρα, ὄνῳ δὲ ὀστέα.

Id est, Cani das paleas, asino verò ossa. Veluti quis indocto munus mittat literarium, erudito flosculos, aut gladium, baltheum'ue.

Suidas. *Vulpes bouem agit.* Ἀλώπηξ τὸν βοῦν ἐλαύνει.

Id est, Vulpes bouem agit. Cùm res absurdè geritur.

Nihil

Nihil enim vulpi cum agricolatione. Veluti si quis poëta de rebus sacris concionetur.

Ante barbam doces senes.

Cùm imberbis maiorem natu docet. Odi puerulos præcoci sapientia.

Dasypus carnes desiderat. Δασύπους κρεῶν ἐπιθυμεῖ. Id est, Dasypus carnes desyderat. Dicitur in eos, qui ea requirunt ab alijs, quæ ipsis affatim sunt domi.

Tute lepus es, & pulpamentum quæris. Terentius.

Donatus exponit prouerbium hoc in molles conuenire, propterea quod lepus à posteriore parte, hoc est, à lumbis & clunibus pulpamentum de se præbeat, eaq; corporis parte lautissimus sit.

Sydera cœlo addere. Ouidius.

Pro eo quod est, adiũgere q̃bus ipsis summa est copia.

Culicem colant. Mat. 25.

Cæterùm ex Euangelicis adagijs illud nõ possum prætermittere, quod in superstitiosos quosdam & præpostere meticulosos dictum est à præceptore nostro IESV, qui vel ignorãtes vel dissimulantes, quibus in rebus sita sit vera Christianaq; pietas, in nugis sibi nunc placent, nunc trepidant, in maximis securi.

Smaragdus in luce obscurus.

Ἀρίγνωτος σμάραγδος ἐν μὲν τῷ φάει σκοτεινός. Id est, Insignis smaragdus in luce quidẽ obscurus. In eos dici solitum, qui præpostere ibi semet occultarent, vbi maxime conueniebat ædere virtutis specimen.

ACCESSIO PVSILLA AVT NIMIA.

Crœsi pecuniæ teruncium addere. Tullius.

M. Tullius lib. de Finib. 4. Itaq; in quibus propter earum exiguitatem obseruatio consequitur, sæpe accidit, vt

dit,vt nihil intereſſe noſtra fateamur, ſint illa, necne ſint:vt in ſole,quod à te dicebatur,lucernam adhibere,nihil intereſt, aut teruncium addere Crœſi pecuniæ. Teruncij nummi à tribus vncijs dicti vilitas prouerbio locum fecit. Crœſus Lydorum rex inter prodigioſè diuites celebratur.

Ariſtot. *Piſcis eget ſale.* Ἰχθὺς δεῖται ἁλός.

Id eſt,Piſcis eget ſale.De re abſurda et incredibili.Nec enim veriſimile eſt, piſces in mari agentes opus habere ſale.

Holerum appoſitiones.

Diogenianus. αἱ τῶν λαχάνων προσθῆκαι.

Id eſt,Holerum additamenta.De re nullius momenti. Sumptum videtur ab holeribus appoſitis in menſa,vili nimirum cibo.Autor Diogenianus.

Gleba aruum. βῶλος ἄρουρα.

Id eſt,Gleba aruum. Vbi quis exigua maximis apponit,credens ſeſe nonnihil iuuare. Nihil enim adfert momenti ſi gleba aruo adiungatur.

Gutta uini.

Σταλαγμὸς οἴνου μυρίοις χεῦσιν ὕδατος οὐ μίγονται. Id eſt, Gutta vini non miſcetur aqua ſępius infuſa. Cum paululo boni nimia mali vis admiſcetur. Diluitur enim & euaneſcit,ſi paululum vini plurima corrumpas aqua.

Lucianus. *Ne maior thylaco acceßio.*

Hoc vti licebit prouerbio, cùm digreſsio longior eſt, quàm ipſa res. Tranſlatum eſt à mulionibus, qui præter legitimum onus vaſcula quædam ſuperimponunt. Thylacus enim culeus eſt,ſiue mantica parata geſtãdis oneribus. Ergo cùm digreſsio longior eſt, quàm res ipſa,vti licebit prouerbio.

AD

AD REM PERTINENTIA.

Nunc in regionem ueni. Νῦν εἰς χῶραν ἦλθον. *Plutarch.*
l est, Nunc in regionem veni. Ab ijs dictari solitum, ıi tandem sua sponte illuc, quò oportuit, peruenũt, ıum diu non quiuerint.

Ipsum ostij limen tetigisti. *Aristot.*
αὐτὸν κέκρουκας τὸν βατῆρα τῆς θύρας.
l est, Ipsum attigisti limen ostij pede. Dici solitum, ıoties ad rem ipsam peruenitur.

Rem acu tetigisti. *Plautus.*
·o eo, quod est, Rem ipsam diuinasti, nihil aberras. ;itur Acu tangere, perinde est, quasi dicas: ipsissimũ ınctum attingere.

Aedibus in nostris, quæ praua aut recta geruntur.
ὅττι τοι ἐν μεγάροισι κακῶν τ᾽ ἀγαθῶν τε τέτυκται. *Homerus.*
)uo versu monemur, vt ea potissimùm, quæ ad nossos pertinent curemus: externa atq; aliena ne inquiımus.

Ipsi curandum.
Αὐτῷ μελητέον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὸν οἶκον. *Aristoph.*
l est, Ipsi curandum est, sed in domum. Natum autẽ › ædibus quibusdam maximis, quæ locabantur conucere volentibus. Græci scriptores torquent in eos, ui rebus alienis liberiùs vtuntur, vt solẽt, qui in conucto habitant.

Omißis nugis, rem experiamur. *Homerus.*
)ui conuicijs omissis iubebit ipsa re periculum fieri, ter vincat aut vincatur, non inepte accommodauet illud Iliados χ.

Sed præstat pugnam committere cominus, vt mox
Vtri Iuppiter esse velit laudemq; decusq;

Perſpicuum fiat.

Tullius. *Pedem conferre.*

Vbi propiùs acceditur ad rem. Auctor Cicero:

Ab unguibus incipere. Ἐκ τῶν ὀνύχων ἄρχεσθαι.

Dici ſolitum, quoties a leuiſsimis, minimeq; ad re pertinentibus ordimur. Huic cõtrarium: A capite in cipere, cùm illud quod præcipuum in cauſa eſt, aggr dimur.

ADVLATIO.

Tullius. *Mercenarium præconium.*

Laudes nõ ex animo tributas, ſed commodi gratia p adulationem oblatas, M. Tullius actione in Verrem mercenarium præconium appellat.

Ariſtot. *Salucte equorum filiæ.*

Apparet ioco vulgari fuiſſe iactatum in eos, qui em lumenti gratia blandiuntur.

Ariſtoph. *Verbis coquinarijs.*

ῥήματα μαγειρικὰ, id eſt, verba coquorum, venuſtè d xit Ariſtophanes in Equitibus, pro verbis mollibu blandis ac dulcibus. Coquorum enim eſt edulcare c bum per ſe ſubauſterum.

Ariſtoph. *In oſtio formoſus.* Ἐν θύρᾳ καλός.

Id eſt, In oſtio formoſus. De ijs, qui adamantur, vul goq; gratioſi habentur.

Pindarus. *Pithon formoſus.* Πίθων καλός.

Id eſt, Pithon formoſus. Pithon pro ſimiolo ponitu animali. Conueniet, vbi quis per adulationem falſ laudatur.

Athenæus *Myoſobæ.* Μυοσόβαι.

Myoſobæ muſcarum abactores, à Perſarum delicij natum adagium, vt indicat Athenæus, qui in conui uijs Myoſobas adhibebant, quod apud Italos iam vul gare

ire. Dicetur rectè in eos, qui in friuolis cuipiam obruire conantur.

Haud quaquam difficile Atheniensem Athenis laudare. *Aristotel.*
uemadmodū enim dixit Socrates, ὀυ χαλεπὸν ἀθηναίων ἐν ἀθήναισιν ἐπαινεῖν. Id est, Haud difficile est Atheniens Athenis laudare. Dictum est autem propter encoia, orationesque panegyricas, quæ Athenis ex more hibebantur ijs, qui fortiter oppetijssent in bello: in ibus quia plurima dicebantur in laudem populi Aeniensis, pronis auribus audiebantur, propterea quod is quisque laudibus fauet.

Cura esse quod audis. *Horatius.*
onuenit in diuites, qui ita demum fœlices fuerint, si studeant esse quod audiunt ab adulatoribus.

Ficum cupit. σῦκον αἰτεῖ. *Aristoph.*
est, Ficum petit. In eum dicebatur, qui commoditaalicuius gratia blandiebatur. Athenienses agricolis andiri solebāt, vt ab illis ficos præcoquos acciperēt.

De fera comedisti. Ἀγρίου βέβρωκας.
est, De fera comedisti. Dicebatur olim oscitanti. ā vulgò creditum, carnē ferinam comesam crebras citationes excitare. Venustius erit, si cōmodè transratur ad supinos, oscitabundos & negligentes.

Ἀδελφίζειν.
icuntur, qui vocabulis adoptariuis alicui blandiunt, fraterculum appellant. Horat. Frater, pater, adde.

Demulcere caput. *Quintil.*
o blandiri: sumptum ab adulantium gestu. Hieronyus ad Augustinum: Prætermitto salutationis officia, ibus meum demulces caput.

Refutantis laudem immodicam. *Homerus.*
ὄτι ἐγὼ θεός εἰμι, τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις;
Id est,

Id eſt, Nullum ego ſum numen, quid me immortali
æquas? Plutarchus monet, vt hoc Homericũ carm
ſemper habeamus in promptu, tanquam pharmacu
aduerſus venenum adulationis: aut vbi quis nos ma
nificentius quàm pro merito laudat.

Ariſtoph. **Cauda blandiri.** κέρκῳ σαίνειν.

Cauda blandiri dicuntur, qui ſpe commodi cuipia
adulantur.

Tullius. **Præſtat habere acerbos.**

M. Tullius in dialogo de Amicitia: Scitum eſt enim
lud prouerbium Catonis: Multò meliùs de quibuſ
acerbos inimicos mereri, quàm eos amicos, qui dulc
videantur. Equidem vt præclaram eſſe ſententiam f
teor, ita prouerbium eſſe negauerim. Tamen aſſci
bendũ putauimus, ne quis indiligentia prætermiſſu
exiſtimaret.

Diogeni. **Benignior pellace uulpe.**

ὦ πλέον ἵλαως αἰμύλης ἀλώπεκος.

Id eſt, Pellace quantò eſt blandior vúlpecula. De e
qui commodi ſui cauſa ſimulat beneuolentiam.

Lethale mulſum. Θανάσιμον μελίκρατον.

Id eſt, Lethale mulſum dicitur, quicquid ita iucund
eſt, vt idem pernicioſum. Legimus & Mellitum ven
num apud Plinium.

Paulus Apoſtol. χρηστολόγος. **Chreſtologus.**

Chreſtologi dicebantur, qui probe loquuntur, & in
probè faciunt. Paulus in Epiſtola ad Romanos, huiu
modi blandiloquentiam χρηστολογίαν vocat.

Horatius. **Io pæan.**

Athenæus ſic citat ἰὴ παιάν. Acclamatio aduerbiali
qua conſueuimus vti, re gnauiter & fœliciter peracti

Polycrates matrem paſcit.

πολυκράτης μητέρα νέμει. Zenodot.

est, Polycrates matrem pascit. Hoc adagium ex historia petunt, narrantes Polycratem Samiorum tyrannum matres militum, qui in bello interijssent, recensuisse, easq; locupletioribus ciuibus nutriendas tradidisse. Ego puto non incommodè posse vsurpari, quoties aliquis in commendandis amicis est benignior officiosiorq;.

Ipse semet canit. Αὐτὸς αὑτὸν αὐλεῖ.

est, Ipse suimet tibicen est, hoc est, ipse cuiusmodi factis ipsis declarat. Adagium in vtramlibet partē poterit applicari, bonam vel malam.

Magis ipse Phryx. Μᾶλλον ὁ φρύξ. *Aesopus.*

est, Magis ipse Phryx. Equidem conijcio dictitatū, quoties ea magis probarentur, non quæ veriora sint, sed quæ adulantiùs dicta.

Pulchrè dixti, Bellè narras. Καλῶς ἔλεξας. *Plato.*

Huc pertinere videntur ironiæ illæ prouerbiales passim in comœdijs obuiæ, Dixti pulchrè, Bellè narras. Cum re dictu vehementēr absurda. Plato in Euthyd.

Climacides. Κλιμακίδες. *Plutarch.*

est, Scalulæ. Per iocum vocari poterunt, qui se diuitibus ad quiduis obsequij submittunt, etiamsi sordidissimum sit.

Glossogastores. *Tullius.*

Qui linguam habent venalem, ea loquentes, quæ ventri conducunt.

Ex cohorte prætoris. *Idem.*

Qui ad omnem nutum prēsto sunt, & cum auctoritate eliguntur ad hoc, aut ad illud exequendum, ex cohorte prætoris appellari dicuntur. Ministri prætorum non egent alia excusatione, quàm vt dicant se, quod

fece-

fecerunt, illorum iussu fecisse: vt iam in prætorem sit actio, non in ministros. Simile imperium in quosdam cibo officijsque sic deuinctos, vt nihil ausint recusare.

Consessus in ludo talario.

Nec prouerbij specie caret, quod habetur in epistola ad Atticum lib. 1. Consessus talarius, pro cōuentu hominum parùm honoratorum. Nam consessus Græcè συνέδριον propriè dicitur senatus, aut iudicum, qui solent ex honestissimis deligi. In consessu talario, qui nequissimus est, primas tenet. Verba Ciceronis hęc sunt: Non enim vnquam turpior in ludo talario consessus fuit: maculosi Senatores, nudi Equites, Tribuni non tam ærarij, quàm, vt appellantur, ærati, pauci tamen boni inerant, & cæt. Quanquàm & is iocus est prouerbialis, quod ait illos vulgò appellari solere pro tribunis ærarijs tribunos æratos, hoc est, obæratos, aut certè bene numatos peculatu.

Tribuni ærati.

AEQVANIMITAS.

Plautus. *In re mala animo si bono utare, adiuuat.*

Fortiter ferendo vincitur malū, q͛ euitari non potest.

Solon. *Magistratum gerens, audi & iustè & iniustè.*

ἄρχων ἄκουε καὶ δικαίως κ᾽ ἀδίκως.

Idest, Princeps iniqua & æqua pariter audias. Sumptum aiunt ex Solonis elegijs. Admonet, vt qui in tractandis Reipub. muneribus versatur, patientissimis sit auribus, æquoq; sit animo, & bene & malè audire consuescat, neque facilè populi vel laudibus vel conuicijs à recto dimoueatur.

Iuuenal. *Iactare iugum.*

Est incommode ferre seruitutis necessitatem. Translatum a bubus, nondum assuetis iugo.

Plutarch. *Ad finem ubi perueneris, ne uelis reuerti.*

Μὴ ἐπιστρέφεσθαι ἐπὶ τοὺς ὅρους ἐλθόντα.
ſt, ne reflectas, vbi ad terminũ peruenis. Finem vi-
æquo animo feras, ne dixeris illud Vergilij:
O mihi præteritos referat ſi Iupiter annos.

AE QVALITAS.

Aequa concertatio. *Homerus.*

m ſignificabimus duos ex æquo paratos ad diſcep-
dum, rixandumue, licebit accommodare carmen
d ex Iliados quinto libro:
μὲν δὴ χεῖράς τε καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα,
ριον ἀλλήλων ἐχέτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
ſt, Illi inter ſeſe iam iam pugnare parantes,
tendunt pariterq; manus, præacutaq; pila.

ἴσον ἴσῳ. Par pari. *Cicero.*

:imus, vbi quid ex æquo moderatum ſignificamus.
ctũ à potatoribus, qui frequenter de æqualitate di-
tant, interdũ pugnis & enſibus. Sed olim æqualitas
t, vt tantundem adderent aquæ, quantum eſt vini.

Pari iugo. *Plinius.*

eo, quod eſt, pari ſtudio, pariq; conatu.

Pertinax contentio. *Homerus.*

oties oſtendimus obſtinatam ac muliebrem æqua-
n inter ipſos cõtentionem, quũ neuter altero vult
:rior videri, conueniet illud, quod Iliados 4. libro
o dicit ad Iouem:
γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν σοί.
etiam dea ſum, genus inde mihi: vnde tibi ortus?

ALIA ALIIS PLACENT.

Fœlix Corinthus, at ego ſim Teneates. *Strabo.*

Εὐδαίμων γε Κόρινθος, ἐγὼ δ' εἴην Τενεάτης.
ſt, Fortunata Corinthus, at ipſe ſim Teneates. Te-

nea vicus quidam haud procul à Corintho, nemorosus & amœnus. Porrò Corinthiorum opulentia infinis fuit. Tempestiuũ fuerit hoc vti, quoties in contentione duorũ, non inficiabimur alterũ per se pstantem verùm alterũ magis arridere placereq; animo nostr

Terent. *Quot homines, tot sententiæ.*

Idem: Suus cuiq; mos est. Persius:
Mille hominum species, & rerum discolor vsus.
Velle suum cuique est, nec voto viuitur vno.

Suum cuique pulchrum.

In eos, quibus sua qualiacunq; sunt, tamen studio m gis quàm iudicio placent. Est autem à communi mc talium ingenio sumptum, quibus vsqueadeò insita illa Philautia, id est, amor sui, vt neminem tam mod stum, tam attentum, tam oculatum inuenias, quin proprijs æstimandis quadam animi propensione cc ruptus, cæcutiat atq; hallucinetur.

Asinus asino, & sus sui pulcher.

Alcimus. ὄνος τῷ ὄνῳ κάλλιστος, ὗς δὲ τῷ ὑΐ.

Id est, asinus asello pulcher est, & sus sui.
Simile simili placet. Conueniet, vbi inter inhonesto similitudo morum & instituti conciliat beneuolenti veluti cum miles placet militi, aleator aleatori, pot tor potatori, sophista sophistæ.

Horatius. *Balbinum polypus Agnæ delectat.*

Eodem pertinet, quod alibi dixit Horatius:
Turpia decipiunt cæcum vicia, aut etiam ipsa hæc,
Delectant, veluti Balbinum polypus Agnæ.
Nam Balbino stulte amanti, etiam polypus Agnæ am cę suaue quiddam olere videbatur. Est autem polypi vicium narium graue olentium, itidem vt hircus al rum. Vnde & polyposos & hyrcosos dicimus.

ALIBI DIMINVTVM ALIBI REDDITVM.

Claudus optimè uirum agit. ἄριστα χωλὸς οἰφεῖ. **Athenæus**

t, Optimè claudus virum agit. Dici solitum, vbi
piam suam sortem, vel parum egregiam anteponit
iæ, tametsi præstantiori.

Non omnia possumus omnes. **Vergilius.**

Homerus:

Haudquaquam poteris sortirier omnia solus.
Nanque alijs diui bello pollere dederunt,
Huic saltandi artem, voce huic citharaq; canendi.
Rursum alij inseruit sagax in pectore magnus
Iuppiter ingenium, at multis est vtilis ille.

Facta iuuenum, consilia mediocrium, vota senum. **Hesiodus.**

ἔργα νέων, βουλαὶ δὲ μέσων, εὐχαὶ δὲ γερόντων.
t, Vota senum, consulta virorum, & facta iuuentæ.
n viribus ea ætas præpollet. In consilium asciscendi
iocris ætatis viri, propterea quod in his nonnihil detri-
rium vigore, valeat tamen vsu rerũ aucta pruden-
enes, vtpote religiosi, solẽt superis optima precari.

Marinam auditionem fluuiali abluit sermone. **Plato.**

ἁλμυρὰν ἀκοὴν ἀπεκλύσατο ποτίμῳ λόγῳ
t, Salsuginosum sermonem potabili diluit oratiõe.
od audire erat molestum, id diuersa oratione edul-
r. Quod erat gustus, id traductum est ad aures. Ete-
quod palato aqua marina, id auditui sermo placi-
atque benignus.

Quod alibi diminutum, exæquatur alibi. **Homerus.**

um, in quo desideratur virtutis aliquid, sed cuius
ra alia quapiam dote compenset. Veluti si quẽ in-
gi velimus parùm eloquentem, sed admirabili tamẽ
cio. Aut qui sit indoctus quidem, sed bene numat⁹,
petet illud ex Iliados κ.

Ὃς δέ τοι εἶδος μὲν ἔην κακὸς, ἀλλὰ ποδώκης. Id est,
ore quidem deformis erat, pedibus tamen acer.

Diogeni. *Semper seni iuuenculam subijce.*

ἀεὶ γέροντι νέαν ἐπιβάλλειν κόρην.

Id est, Semper puellam virginem subijce seni. Adm nens vt prouectioris ætatis viri, puellam ducant mag quàm anum: ne si frigus accesserit frigori, languei Venere, steriles existant nuptiæ.

Vergilius. *Non omnis fert omnia tellus.*

Prouerbium erit, si traducatur ad diuersas ingenij c tes. Theocritus: illa quidem producit hyems, illa e cat æstas: cùm significabimus, aliud agendum iuue aliud seni, alijs atq; alijs temporibus vtendum.

ALIENA A RE.

Lucianus. *Nihil ad uersum.* οὐδὲν πρὸς ἔπος.

Id est, Nihil ad carmen. De ijs, quæ longè discrepant ijs, quæ proposita sunt.

Idem. *Nihil ad fides.* οὐδὲν πρὸς τὴν χορδήν.

Id est, Nihil ad chordam. In eos, quorũ vita vehemen est inæqualis, quorùmue mores ab oratione disside

Nihil ad Bacchum. οὐδὲν πρὸς Διόνυσο,

Id est, Nihil ad Bacchum. Vbi quis ea nugatur, quæ rem præsentem nihil attinent.

Rodolph. Agricola. *Mira de lente.*

Quoties res humilis & pusilla magnificis laudib' atto ret. Opinor Græcis efferri hũc in modũ Δεινὰ περὶ φα

Aristoph. *Quid ad farinas?* τί πρὸς τ' ἄλφιτα;

Id est, Quid ad farinas? Id est, Quid attinet ad para das facultates? id rectè detorquebitur ad artes sterile vt vt poëticen.

Alia Menecles, alia Porcellus loquitur.

Vbi quis multum verborum effutit, quæ nihil ad rē pertineant.

Lucianus. *Neque cœlum, neque terram attingit.*

οὐ

Οὔτε γῆς, οὔτε οὐρανοῦ ἅπτεται.
ſt, Neque cœlum, neque terram attingit. De re vehementer abſurda atque aliena, quæq; nulla vicinitate ineat ad id, de quo agitur.

Quid ad Mercurium? Τί πρὸς τὸν ἑρμῆν.
ſt, Quid ad Mercurium? Id eſt, Nihil ad rem. Nam curius orationis eſt auctor.

Ego de allijs loquor, tu reſpondes de cæpis.
n aliud reſpondetur, quàm rogaris. Vel contrà: cũ ɔtè reſpondetur ineptè ſciſcitanti. Cõfinia ſunt in ſeſe cæpæ & allia.

Falces poſtulabam. ἅμας ἀπήτουν. *Suidas.*
ſt, Falces poſtulabam. In eos, qui reſpondẽt id quod em non attinet.

Extra chorum ſaltare. Ἐκτὸς χοροῦ ὀρχεῖσθαι. *Plato.*
ſt, Extra chorum ſaltare. Dicitur, qui dicit aut facit, quam propoſuit, alienum aliquid.

ra ſepta tranſilire. ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶν.
ſt, Septa tranſilire. Congruit in eos, qui à propoſito ediuntur.

Extra oleas fertur.
Ἐκτὸς τῶν ἐλαιῶν φέρεται.
ſt, Extra oleas fertur. Vbi quis terminos præſcriptos ſgreditur.

Incita equum iuxta nyſſam. *Gregor.*
Κέντει τὸν πῶλον παρὰ τὴν νύσσαν. *Nazian.*
ſt, Stimula equum iuxta lineam. Dicebatur, vbi ſerloquentis aberrat ab eo, quod eſſet inſtitutum.

Haud contra oſtium. οὐ κατὰ θύρας. *Ariſtotel.*
ſt, Haud contra ianuam, pro eo quod eſt, non propè em & ad te, ad id de quo agitur.

Nihil ad rem.

In eum, qui dixerit absurdê quippiam, & alienum proposita, quadrabit illud Homer. Νήπιος εἰς ὦ ξεῖν' ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας. Id est, Hospes stultus es, aut longinquis aduena ab oris Nuper ades.

Meos corymbos necto.

Τοὺς ἐμοὺς κορύμβους πλέκω.

Id est, Meos necto cincinnos. Vbi quis respondet, quod nihil pertinet ad interrogata.

Hyperides *Omissa hypera, pedem insequeris.*

ἀφεὶς τὴν ὑπέραν, τὸν πόδα διώκεις.

Id est, Omissa hypera, pedem sectatur. Conuenit in quis omissis his, quæ magis ad rem attinebant, leuiculum quæpiam curat. Hyperæ, nautici funes sunt, quibus antennarum cornua traducuntur. Pedem autem vocant imam claui partem.

De curru delapsus. Ἐξ ἁμαξομένος.

Id est, De curru delapsus. In hodiernum quoque diem vulgò durat adagium in eum, qui oblitus propositi, alio se transfert, aut qui in sententia labascit. Quemadmodum, Ab asino delapsus.

Quo terrarum raperis?

Qui non sunt attenti ad rem propositam, negantur esse domi. Qui longiùs aberrant à vero, in aliena regione esse dicuntur.

Seneca. *Me mortuo terra misceatur incendio.*

Eadem sententia hodie vulgò durat inter mortales: Nobis, inquiunt, morienti, mundus vniuersus moritur, quo significant, nihil sua referre, quid posteris accidat, boni vel mali, quum ipsi tollantur è vita, nequaquam sensuri.

Plautus. *Mihi istic nec seritur nec metitur.*

Id est, Ista res nihil ad me pertinet, vt quæ neq; meo periculo, neq; emolumento, metaphora notissima est.

Non luctu, sed remedio opus in malis.

malis non lamentis, sed auxilijs vtendum. Ad id con-
nit illud Iliados. ω.

Οὐ γάρ τι πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο. *Homerus.*

uippe nihil misero fletus, lamentaq; prosunt.

Omni pedi eundem calceum inducere. *Galenus.*

alenus lib. Therapeutices 9. ἐκεῖνοι μὲν οὔτε ζητοῦσιν, οὔτε
σιν. ἀλλὰ καὶ, κατὰ τὴν παροιμίαν, ἐνὶ καλάποδι πάντας ὑπο-
δοῦσιν. Id est, Isti quidem igitur neque inquirunt, neque
unt. Quin magis iuxta prouerbium, eodem calcea-
ento calceant omnes. Loquitur de quibusdam medi-
s imperitis, qui non habita ratione morborum, eadem
media admouent omnibus, quum diuersa mala diuer
m curationem desiderent.

Respublica nihil ad musicum. *Aristoph.*

ec persuasio quemadmodum olim multorum animos
ccupauit, ita nunc quoque multis inhæret, vt credant
ctos ac probos viros non esse accommodos ad gu-
ernandam Rempub. Plato abstinuit, Socrates frustrà
ntauit, Demostheni & Ciceroni parùm fœliciter ces-
t, &c. Id venustè expresit Aristophanes in Equit. Nã
lic principatum recusanti quod musices esset imperi-
is, ita respondetur:

δημαγωγία γὰρ οὐ πρὸς μουσικοῦ.
ἔτ' ἐστὶν ἀνδρὸς οὐδὲ χρηστοῦ τοὺς τρόπους. Id est,

t gerere nunc Rempub. non est viri,
Qui musicus sit, ac probatis moribus.

lusices nomine omnem liberalem eruditionem desig-
abant veteres.

Ἐξορχεῖσθαι.

Qui fugiunt, & ab eo quod agitur, aliò se vertunt, Græ
is ἐξορχεῖσθαι dicuntur: sumpta metaphora à saltationi-
us præsertim sacris, vnde subtrahere sese inauspica-
um erat.

ALIENA CVRANTIS.

Bellum Cononi curæ fuerit.

πόλεμος κώνωνι μελήσει.

Id est, Curabit prælia Conon. Proinde conueniet hunc modum respondere curanti negocium, quod se nihil attineat.

Plutarch. *In alieno choro pedem ponere.*

ἐν ἀλλοτρίῳ χορῷ πόδα τίθεσθαι.

Id est, In alieno choro pedem ponere. Est sese misci negocijs alienis, & aliorum sibi vendicare partes.

Homerus. *Ne depugnes in alieno negocio.*

Vbi significabimus nos nolle nosmet admiscere liti alnæ, quæ nihil ad nos pertineat, sed permissuros, vt i inter sese suo decertent periculo, quorum negoci agitur, versiculo fuerit locus ex Iliad. 3 lib.

Proq; Helena, proq; omni re decernere solos.

Dictum est de Menelao & Paride singulari certami congressuris.

Quæ supra nos, nihil ad nos.

τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς, οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς.

Id est, Quæ suprà nos, nihil ad nos. Dictum Socratic torqueri potest in illos, qui de negocijs principum, a theologiæ mysterijs temere loquuntur. Vertere licel & in contrarium: Quæ infra nos, nihil ad nos.

Vtere curru, de asinis nihil laborans.

Quibus plaustrum est domi, nihil necesse habēt de pc tandis oneribus asinos aliunde conducere.

Suidas. *Stultior Morycho.* Μωρότερος εἶ Μορύχου.

Id est, Stultior es Morycho. Mihi videnter peculiarit obnoxij adagioni, qui domesticorum negociorum ne ligentes, foris agunt, aliena curantes.

ALIIS SAPERE.

Alijs prospiciens, non sibi. *Homerus.*

libebit in quempiam iocari, qui alijs sua mala præ- terit, suum ipsius malum non præuidens, non in- ncinniter accõmodabimus illud ex Homeri Bœotia:

Ἀλλ᾽ οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν.

non augurijs fatum sibi depulit atrum.

Facilè cùm valemus, recta consilia ægrotis damus. *Terent.*

admonendo sapimus omnes, verùm vbi peccamus i, non videmus propria. Omnes ægrotantibus rectè ecipiunt quid fugiendum, quid agendum, & obiur- nt nonnunquam, quòd salutis causa non obtempe- it bene monentibus.

Quarta luna nati. Ἐν τετράδι γεγεννῆσθαι. *Eustathius*

est, Quarta luna nati. Dicuntur qui parùm fœliciter i sunt, propterea quod Hercules hac luna natus fe- ur, cuius omnis vita voluptatum omnium expers, ac orum plena fuit. Dici potest & in eos, qui laboribus i neutiquam frugiferis fatigantur.

ALIENO PERICVLO.

De alieno ludis corio.

uerbio dicuntur, qui securius agunt, sed alieno pe- ulo, vt apud Plautum: De meo tergo degitur coriũ. est, Res meo fit periculo.

Non est meum negocium, multùm valeat. *Diogenia- nus.*

Οὐκ ἔστ᾽ ἐμὸν τὸ πρᾶγμα, πολλὰ χαιρέτω.

est, Multum valeat, haud est meum negocium. Quo- negabimus nos laborare de re, quæ nihil ad nos tineat.

Alienam metis messem. Ἀλλότριον ἀμᾷς θέρος. *Aristoph.*

est, Alienam metis messem. In hos, qui negocium nõ m, parùm diligenter curant. Fit autem hominum re, vt in suopte quisque negocio longè sit attentior, im in alieno.

Aristot. *Innocuus alium aspiciam, meum habentem malu*

Ἐξάντης λεύσω τοῦ μὸν κακὸν ἄλλον ἔχοντα. Id est,
Indemnis spectabo alium mala nostra ferentem.
Hoc est, ex aliorum malis ipse rebus meis consulam.
Fœliciter sapit, qui alieno periculo sapit.

AMICITIA.

Idem. *Amicitia stabilium, fœlicitas temperantium.*

Aristoteles hanc sententiam velut è medio sumptam fert. Amicitiam esse stabilium, & fœlicitatem eorum sua sorte contenti sunt. Ὀρθῶς λέγεται ὅτι ἡ φιλία τῶν βαίων, ὥσπερ ἡ εὐδαιμονία τῶν αὐτάρκων. Amicitia virtu non pecunijs aut fortuna concilianda est. Etenim si bus caducis reconcilietur, caduca fit & ipsa necesse Nihil autem in rebus humanis stabile præter vnam tutem, quæ sola fortunæ ludibrijs obnoxia non est.

Bias. *Ama tanquam osurus, oderis tanquam amatu*

Δεῖ φιλεῖν ὥσπερ μισήσοντα, μισεῖν δὲ ὡσ φιλήσοντα.

Id est, Sic amandum, tanquam sis osurus: sic oport disse, tanquàm sis amaturus. Cicero: Hoc quidem ceptum, cuiuscunque est, ad tollendam amicitiam let. Illud potiùs præcipiendum fuit, vt eam diligen adhiberemus in amicitijs parandis, vt ne quando a re inceperimus eum, quem aliquando odisse posser

Terent. *Amantium iræ.* τῶν φιλόντων ὀργαί.

Id est, Amantium iræ. Vbi qui non ex animo indign tur inuicem, aut de iracundia neutiquam duratura Mimus: Discordia fit charior concordia.

Porphyr. *Mores amici noueris, non oderis.*

Eum nos inter Græcas sententias repertum restitui Est enim huiusmodi: Φίλου τρόπους γίνωσκε, μισήσῃς δ Admonet in amicorum moribus quædam vicia dis landa, sic vt intelligantur quidē, sed tamen tolerer

N

Nouos parans amicos, ne obliuiſcere veterum. Hermol. Barb.

Νέους φίλους ποιῶν, λῷστε τῶν παλαιῶν μὴ ἐπιλανθάνου.

est, Nouos parans amicos, optimè veterum ne obliſcere. Torqueri poteſt & ad mutata ſtudia, ad quæ nuenit nonnunquam reſpicere, etiam poſteaquam ıerſæ te addixeris diſciplinæ.

Non potes Thetydem ſimul & Galateam amare. Theocrit.

est, Non potes idem diuerſa ſequi, velut literas & peniam, voluptatem & gloriam, mundum & Chriſtum. à Galateę fluuio malè cõuenit cum marinis fluctibus.

Vnus Deus, & plures amici.

Εἷς θεός καὶ πολλοὶ φίλοι.

est, Vnus Deus & plures amici. Prouerbium monet ıàm plurimos parandos eſſe amicos, quòd hi ſecundū eum plurimum opitulari poſsint. Opinor à vulgo mptum, non ex autoribus.

Mus non vni fidit antro.

ocus erit adagio, ſi quem admonebimus, vt ſibi plus amicos paret, aut vnà cum opibus ſtudeat philoſoıiæ, vt ſi fortuna quod ſuum eſt, eripiat, in literis ſit æſidium.

Neq; nulli ſis amicus, neq; multis. Heſiodus.

Μηδὲ πολύξεινον, μηδ᾽ ἄξεινον καλέεσθαι.

est, Nec multis, at nec nulli dicaris amicus. Citra vlıs amici conſuetudinem viuere, ferinum atq; iniucun ım eſſe videtur. Rurſum nec vehementer amare poſmus ſimul multos, nec pluribus morem gerere.

Ne cuiuis dexteram inieceris. Plutarch.

Μὴ παντὶ ἐμβάλλειν δεξιάν.

est, Nec cuiuis porrigas dexterá. Hoc eſt, Ne temerè uēlibet ī familiaritatē admittas, ſed deligas quē diligas.

Pithago. *Amicorum omnia communia.* Τὰ τῶ φιλῶν κοιν
Id est, Amicorum communia omnia. Aulus Gell. test tur Pythagoram non solùm huius sententiæ parent fuisse, verumetiam huiusmodi quandam vitæ ac facu tatum communionem induxisse, qualem Christus int omnes Christianos esse vult. Nam quicunque ab illo in cohortem illam disciplinarum recepti fuissent, qu quique pecuniæ familięq; habebant, in medium dab Quod re atque verbo Romano appellatur cœnobiu nimirum à vitæ fortunarumq; societate.

Cicero. De *manu in manum.*

Cicero: Totum deniq; hominem tibi trado de manu, aiunt, in manum tuam istam, & victoria & fide præsta tem. Traduntur & qui commendantur.

Idem. Ex *sinu illius.*

Quos ex intima familiaritate volumus intelligi, ho sinu illius aut illius esse dicimus.

Curius. χρήσει καὶ κτήσει.

Qui se totum alicuius haberi volebat, dicebat χρ καὶ κτήσει, tuus sum: hoc est, & vsufructu & proprieta Siquidem in possessionibus sæpenumerò fit, vt pe alium sit dominium, penes alium vsusfructus. M.Tu lio Curius libr. 9. Si vales bene est, sum enim χρήσει tuus, κτήσει δὲ Attici nostri. Ergo fructus est tuus, ma cipium illius.

Aristoph. *Ipsis & Chijs.* Αὐτοῖς καὶ χίοις.

Non obscurum est has voces ex solenni more vu gò iactatas, quoties aliquis sibi bona precabatur, amicis.

Tullius. *Vultu sæpè læditur pietas.*

M.Tullius in oratione pro Roscio, obiter citat sente tiam à sapientibus iactatam. Etenim, inquit, si id qu præclarè à sapientibus dicitur, vultu sæpè læditur pi

quod supplicium acre satis reperietur in eum, qui
-tem obtulerit parenti? pro quo mori ipsum si res
-ularit, iura diuina atque humana cogebant. Pro-
-bium admonet pietatem erga parẽtes adeò religio-
-olendam, vt non solùm non offendamus eos verbis
factis, sed ne vultu quidem atrociore aut contuma-
-e. Habẽt enim oculi, frons, & ipse vultus suum ser-
-nem. Euangelium altius repetit, nimirum ab ipso
-te cordis, in quo concipitur ira. Ea erumpit in vo-
-n indignationis, sed incertam: proximus gradus est
-nifestum conuicium, tertius homicidium,

Sal & mensa. *Aeschin.*

-d priscos hospitij ius fuisse sanctissimũ aliàs nobis
dictum. Id contrahebatur salis & mensæ consortio.
-emadmodum apud Germanos acceptus à propinan
-yathus adimit omne ius agendi iniuriarum. Aeschi-
de perperam obita legatione. τοὺς γὰρ τῆς πόλεως ἅ-
καὶ τὴν δημοσίαν τράπεζαν περὶ πλείστου δήφησι ποιεῖσθαι.
-st, Etenim ciuitatis salem, publicamq; mensam, ait
-lurimi facere. Manent huius hospitalitatis publicæ
-tigia in hunc vsque diem apud Germanos.

Philotesius crater. κρατὴρ φιλοτήσιος. *Plutarch.*

-citur quo in conuiuijs conciliantur amicitiæ, qui
-s etiamnum durat apud Germanos, quibus turpissi-
-m est post acceptum Philotesium poculum, vete-
-n offensarum quantumuis capitalium meminisse, ne
-ices quidem admitterent actionem iniuriarum. He-
-hius indicat hanc φιλοτησίαν solere adhiberi post cœ-
-n, quum in signum amicitiæ ex eodem poculo, de
-lem vino bibunt omnes. Qui mos apud nos non-
-n exoleuit, sed rarior est ob metum nouæ lepræ, qua
-rique laborant.

Amicitia æqualitas, amicus alter ipse. *Pithago.*

τὴν φιλίαν ἰσότητα εἶναι. Id est,

Amici-

Amicitiam æqualitatem esse, & eandem animam, & amicum alterum ipsum. Neq; quicquam non commune, vbi fortunarum æqualitas: neq; dissensio, vbi idem animus: neque diuortium, vbi coagmentatio duorum in vnum.

Terent. *Amicus amico.* φίλος τῷ φίλῳ.

Quadrabit in eos, qui nullum officium refugiunt, modò gratum faciant amicis.

Plutarch. *Amicus magis necessarius, quàm ignis & aqua.*

Ἀναγκαιότερος πυρὸς καὶ ὕδατος ὁ φίλος. Id est, Amicus magis necessarius quàm ignis & aqua. Hyperbole prouerbialis admonens, neminem esse tam diuitem, aut potentem, quin opus habeat amicorum officijs: Quemadmodum enim citra ignem & aquam non constat hominum vita, ita nec sine consuetudine atq; opera familiarium

Zenodot. *Naæra & Charmione.* Νάαιρα καὶ χαρμιόνη

Id est, Naæra & Charmione. De fidis amicis dici solitum, scripsit Zenodotus: quiq; non dubitarent vel mortis comites esse amicis. Naæra & Charmione duæ erant Cleopatræ reginæ pedissequæ, quæ spontaneam Cleopatræ mortē sunt imitatæ, ac semiuiuæ repertæ sunt, dominę iam mortuæ coronam capite delapsam reponēte

Plutarch. *Qui circa salem & fabam.* Περὶ ἅλα καὶ κύαμον

Id est, Iuxta salem & fabam. In eos dicebatur, qui simularent scire, quod nescirent. Siquidē diuini responsuri, fabam & salem apponebant.

Salem & mensam ne prætereas.

Origen. ἅλα καὶ τράπεζαν μὴ παραβαίνειν.

Id est, Salem & mensam ne prætereas. Id est, ne negligas amiculorum consuetudines, aut ne violes amicitiæ iura. Nam his rebus olim conciliabantur amici.

Intempestiua beneuolētia, nihil à simultate differt

Suidas. ἄκαιρος εὔνοια οὐδὲν ἔχθρας διαφέρει.

Id

t, Par odio importuna beneuolentia. Quadrabit s, qui dum officiosi student esse, non habita temratione, nocent, aut molesti sunt sedulitate, velui non apto tempore obiurgant amicum: aut, qui odicis & intempestiuis laudibus conciliant homiidiam. Aut pecuniam suppeditant adolescenti, it deterior.

Non sunt amici, amici qui degunt procul. Athenaeus

τηλοῦ φίλοι ναίοντες οὐκ εἰσὶν φίλοι.

, Haud sunt amici, amici qui degunt procul. Prævulgo fit, vt simul atque è conspectu necessarioseiuncti sumus, nescio quomodo obrepat obliuio am familiarium, vt id iam omnibus in ore sit: Qui tus est ab oculis, eundem ab animo quoque semoesse.

Multas amicitias silentium diremit. Aristot.

πολλὰς φιλίας ἀπροσηγορία διέλυσεν.

, Multas amicitias silentium diremit. Admonet am, assiduo conuictu ac frequentibus alloquijs neudines ali, intermissione & absentia dissolui. Silen nim hîc non simpliciter silentiũ significat, sed illud ium, quũ quis non appellat ac salutat amicum.

ijt & taurus in syluam. ἔβα καὶ ταῦρος ἀν' ὕλαν. Theocrit.

, Abijt & taurus in syluam. Pastorale prouerbium oria subturpicula, significans diuortium, ac negleveteris amicæ.

Vbi amici, ibi pedes.

us in Trucul. Verum est verbũ, quod memoratur: Plautus. mici, ibidem & opes. Sensus est, potiores esse amiquàm pecuniã: & ad vitæ præsidiũ plus habere moi amicos citra pecuniam, quàm absq; amicis opes.

sq; ad aras amicus. μέχρι τοῦ βωμοῦ φίλος εἰμί. Aul. Gel.

, Vsq; ad aram sum amicus. Admonet prouerbium

nonnun-

nonnunquam, quo consulamus amicorum comm[…] eorumq; voluntati morem geramus, fas videri pa[…] à recto deflectere. Verùm eatenus, ne propter ho[…] amicum, numinis reuerentiam violemus.

Homerus.

Amicorum est admonere mutuum.

Sententia prouerbialis videtur, quam legimus Ilia[…]
Ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου. Id est,
Bonus est afflatus amici admonitoris.
Hunc licet vsurpare, si quando dicemus amici […] esse, vt amicum si quid erret liberiùs admoneat.

Plutarch.

Animo ægrotanti, medicus est oratio.

Ψυχῆς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι.

Id est, Animo ægroto medicus est oratio. Huc a[…] Horat. Sunt verba & voces quibus hunc lenire d[…]
Possis, & magnam morbi depellere partem.

Homerus.

Fidus amicus.

Fidus amicus non est posthabendus germano. H[…]rus Odyss. Θ. ὅ τις που καὶ ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδώς,
ἐσθλός, ἐπεὶ οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερείων. Id e[…]
Si quis forsan amicus sit gratus q; bonusq;:
Quandoquidem is non inferior vel fratre putand[…]

[…]ero.

In ære meo est.

Quem nobis officijs obstrictum significamus, ita v[…] totus certoq; noster sit, eum in ære nostro dicimu[…] Nã antiquitus omnis pecunia ærea erat, auri vsu […]dum reperto, in feriendis numismatis.

[…]stoph.

Ἀμφιθαλὴς ἔρως.

Id est, Vtrinque florens amor, olim dicebatur, qu[…] vterque pariter esset incolumis, ac mutuo respon[…] amore. Nam dimidiati dicimur, quoties amicus d[…]hitur, velut altera pars nostri.

Plutarch.

Syncretismus. Συγκρητισμός.

tico prouerbio dicebatur, quoties fieret, vt qui mo-
idebantur hostes acerrimi, repente in summã con-
liam redigerentur. Id quod frequenter euenire so-
naxime si quando malum aliquod inciderit, vtriq;
mune.

Conciliant homines mala. Aristot.

συννάγει τοὺς ἀνθρώπους κακά.

t, Conciliant homines mala. Sententia prouerbia-
uæ declarat, quod vulgo fit, ex hostibus nonnun-
n amicos fieri, propter malum aliquod incidens,
q; commune.

Cum amico non certandum æmulatione. Homerus.

n amico & benè merito non est suscipiendum cer-
en, ne quid obscuretur amicitia, propter æmulatio-
huiusmodi comitem contentionum. Id innuit Ho
us Odyss. θ.

φιλέοντι μάχοιτο? Id est,
s nanq; benignus cum hospite pugnet?

Queruli in amicitia.

πολυμεμφέες εἰς φιλίην οὐκ εὐφυέες. Id est, Herodot.
queruli sunt in amicos, non sunt ad amicitiam ido-
Conniuere ad amicorum vicia, hæc res & iungit,
tos & seruat amicos.

Lingua amicus. Ἀπὸ γλώττης φίλος.

t, Lingua amicus, qui verbis ostendit, non re præ-
beneficium.

Fœlicitas multos habet amicos.

εὐτυχία πολύφιλος. Theogn.

t, Fœlicitas multos habet amicos. Notior est sen-
tia, quàm vt requirat interpretem.

Oculis ferre, in sinu, in capite. Cicero.

Prouer-

Prouerbialia sunt & illa, oculis ferre, in sinu ferr quem insigniter amat, fouetq;. Translatum à matri tenerè liberos suos amantibus, à quibus non dimou oculos, solicitæ ne quid illis accidat incommodi, stantq; in sinu atque in complexu. Non dissimile quod est apud Platonem lib. de Repub. 10. ἐπὶ ταῖς κε λαῖς περιφέρειν. Id est, super capita ferre.

Fœlicium multi cognati.

Id hodie vulgò dicunt, locupletum plurimos esse gnatos.

Tullius. *Amicus certus in re incerta cernitur.*

Quo significatum est, amici fidem in rebus aduersis plicari.

Plutarch. *Ollæ amicitia.* χύτρας φιλία.

Id est, Ollæ amicitia. In amicos istos vulgares qu bit, quos patina non beneuolentia conciliat.

Viri infortunati, procul amici.

Aristides. Ανδρὸς κακῶς πράσσοντος, ἐκποδὼν φίλο

Id est, Viri siti in malis, amici sunt procul. Notat m amicorum vulgarium, qui hirundinum ritu pro ra ne temporum aduolant ac deuolant: aduolant, vb secundæ: deuolant, ingruente tempestate.

Plutarch. *Plures adorant solem orientem, quàm occident*

Πλείους προσκυνοῦσι τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα ἢ δύν

Id est, Plures adorant solem orientem, quàm occi tem. Iuueni magis adhæretur, quàm seni.

Ad fœlicem inflectere parietem.

Aristoph. Πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον ῥέπειν.

Id est, In fœlicẽ parietẽ vergere. Aristophanis inter translatum existimat ab ijs, qui naui vehuntur, q quando nauis alterum latus fluctu deprimatur, pro in alterũ latus transcurrunt, quod altiùs extat ab vr

Horatius.

Nudæ gloriæ.

nonet, vt nihil inter amicos fictum aut fucatum sit.

Sapientes tyranni, sapientium congressu. *Plato.*

Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ.

st, Commertio sapientium princeps sapit.

Amicitias immortales esse oportet. *Tullius.*

ùm eò rediere, mores mortalium, vt simultates sint ıortales, amicitiæ plus quàm vitreæ.

AMOR.

Caunius amor. καύνιος ἔρως. *Diogenianus.*

œdo amore dicebatur. Biblis Caunum fratrem im- :nter adamauit, à quo quum esset repulsa, sibimet :m consciuit.

Liberorum amantior, quàm Gello.

γελλῶ παιδοφιλωτέρα.

t, Puerorum amātior Gello. Dici solitū vel in eos, morte præmatura perijssent: vel in eos, q mira qui- haritate filios prosequerentur, sed eosdē indulgen- lelicijsq; corrumperēt. Aiunt Gello virginē quam- ı fuisse, quæ puella adhuc, vita decesserit.

Iniuria soluit amorem.

Græcorum epigrammatibus prouerbij titulo cita- ὕβρις ἔρωτας ἔλυσε. Id est, Iniuria siue contumelia sol- ımores, quòd contemptus amor plerunq; vertitur am, ira in odium.

Mansum ex ore. *Lucilius.*

os tenere amamus, his mansum ex ore dare dicimur, d à matribus ac nutricibus mutuò sumptum est.

Medullitus, oculitus. *Plautus.*

mum affectum veteres varijs modis exprimebant, orde, ex animo, toto pectore, de quo diximus, peni- ex intimis p̄coi dijs, medullitus, animitus, oculitus.

Plato.

Vt lupus ouem.

ὡς λύκος ἄρνα φιλεῖ Id est, Vt lupus ouem amat, qu commodi gratia simulat amorem. Nam is vulgo dic amor, cùm reuerà sit odium.

Plutarch.

Vt Phrygius amauit Pieriam.

Plutarchus in lib. περὶ γυναικῶν ἀρετῶν, ostendit ad si vsque ætatem duralle consuetudinem, vt vxores o rent sic amari à viris ὡς φρύγιος ἠράσθη πιερίας, Id est, c admodum Phrygius amauit Pieriam, &c.

Homerus.

Cestum habent Veneris.

Τὸν κύπριδος κεστὸν habere dicuntur, qui nouis m quemlibet in amorem sui pelliciunt. Iuno concubi cum suo Ioue, Venerem adit, atq; ab ea cingulum tiarum & amorum reconciliatorem commodato p

Diogenianus.

Ex aspectu nascitur amor.

Ἐκ τοῦ εἰσορᾶν γὰρ γίγνεται ἀνθρώποις ἐρᾶν Id est, Amor ex videndo nascitur mortalibus. Sena prouerbialis, admonens oculos amorem potissim conciliare. Non enim amatur incognitum, ex co ctu oritur amor mutuus. Et oculi præcipuè sunt a mandum ilices.

Homerus.

Adamantis tenere.

In eum, qui tenerè diligit quempiam vel adamat ma ita vt non patiatur vel leuissimis incommodis à q quam affici, non inscitè torseris illud Homeri Iliad.

ὡς ὅτε μήτηρ
παιδὸς ἐέργει μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ.

Non secus ac genitrix
Muscam arcet puero somno officiosa cubanti.

Paruus semper tuus pullus. Μικρὸς ἀεί σοι πῶλ Id est, Paruus semper tuus pullus. Côueniet in eos, tametsi natu grandiores, tamen verborum delicijs a ctant videri iuuenculi.

Au

Aureæ compedes. Χρυσαῖ πέδαι. *Diogenes.*

ſt, Aureæ compedes. Dicitur ſeruitus ſplendida & ıbilis, qualis eſt in aulicorum vita.

E Creta raptus. *Plutarch.*

pparet furtiuum amorem his verbis olim ſignificatum ſe, quod aliquoties illinc virgines à negociatoribus herentur.

Capite geſtare. Ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς περιφέρειν. *Plato.*

ſt, In capitibus circunferre. Quos tenerè amamus, ite geſtare dicimur. Tranſlatum apparet à matri- ac nutricibus, quæ infantulos cunis impoſitos capi- ortant.

Qui non zelat, non amat. *Augusti.*

guſtinus indicat vulgo hoc iactatum, quod ſanè ho- fertur, quum negant illic eſſe amorem, vbi non eſt otypia.

Muſicam docet amor. *Idem.*

ουσικὴν ἔρως διδάσκει, κἄν τις ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν. eſt, Muſicen docet amor, & ſi fuerit indoctus prius. ſus eſt, Amorem ad induſtriam excitare animum.

Iynge trahor. Ἴυγγι ἕλκομαι ἦτορ. *Pindarus.*

eſt, Iynge trahor animo. Qui vehementi & impoten- deſiderio trahuntur ad aliquid, Iynge trahi dicun- . Iyngem aiunt fuiſſe filiam Echus, alij Pithûs, quæ um amatorijs venenis incitaſſet Iouem in amorem ,à Iunone irata, verſa eſt in auem.

ANCEPS ET DVBIVS.

Neceſſarium malum. Ἀναγκαῖον κακόν. *Strabo.*

e ijs, quos neque reijcere poſsis, quòd quibuſdam in bus opus ſit eorum opera: neq; commode ferre, quod i ſint improbi.

Neq; cum malis, neq; ſine malis. *Ariſtoph.*

Aristophanes apud Suidam in Lysistrata: Οὔτε σὺν πα-
λιτροισιν, οὔτ᾽ ἄνευ πασσαλίβρων. Id est, nec simul cum pe
bus, nec rursus absque pellibus. De vxoribus dictu,
cum quibus incommodè sanè viuitur: sed nec citra
constant familiæ. Simile illi quod est in epigrammati
Nec tecum possum viuere, nec sine te.

Plutarch. Polypi caput. Πολύποδος κεφαλή.

Id est, Polypi caput. In hominem varium, & in quo
riter & vicia quædam & virtutes inuenias. Proinde p
ticen, Polypi caput vocant, in qua sicut sunt permu
cognitu tum iucunda, tum frugifera, ita sunt nonnu
nisi caueas, pestilentia.

Homerus. *Gaudium dolori iunctum.*

Quum pariter accidit quod & gaudeamus & dol
mus, quod genus, si cui parentes opulenti vita decce
rint, partim excruciatur morte suorum, partim gau
hæreditatis obuentu, atq; accessione libertatis, con
niet illud Odysseæ Γ.

Τὴν δ᾽ ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα. Id est,
Lætitia huic mœrorq; simul præcordia cepit.

Iuuenal. *Plus aloës, quàm mellis habet.*

Apuleius in Florid. Verum verbum est profectò qu
aiunt, nihil quicquam tam prosperè diuinitus homi
bus datum, quin & tamen admixtum sit aliquid di
cultatis.

Lucianus. *Quid primum aut vltimum?* Τί πρῶτον, ἢ τί ὕστατο

Id est, Quid primum aut vltimum? Quoties aut reru
copiam tantam significamus, vt hæsitemus vnde poti
simum exordiamur. Aut quum perplexi dubitamus q
primum agere debeamus.

Publius. *Etiam capillus vnus.*

Etiam capillus vnus habet vmbram suam. Quantumu
pusillum commodum iuuat, quantumlibet exiguu
delictum nocet.

Vtroc

Vtroq; nutans sententia. Δίχωλοι γνῶμαι. *Zenodot.*
ſt, Vtroq; claudicantes ſententiæ. Conueniet vtiq; ominem lubricæ fidei, & incertarum partium.

Volens nolente animo. Εκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ. *Homerus.*
ſt, Volens inuito ſane animo. Nonnunquam de amente animiq; incerto dicitur. Tu voluntate coactus a. Terent. in Andria.

Nolens uolens. *Euripides*
ipides in Hecuba: ὅδ᾽ οὖ θέλων τε καὶ θέλων. Id eſt, ue ille nolens pariter ac volens.

Vnica filia duos parare generos.
quis idem beneficium duobus ſimul pollicetur, aut eodem officio, quod alteri prȩſtiterit, à duobus gra repoſcit.

Inter pueros ſenex. Εν παισὶ μὲν γέρων.
ſt, inter pueros ſenex. Conuenit in hominem granſculnm, maiorem, quàm vt puer videri poſsit, mino, quàm vt vir.

Aut cucurbitæ florem, aut cucurbitam.
Η κρίνον, ἢ κολοκύντην.
ſt, Florem, aut cucurbitam. Id perinde valet quaſi s, aut mortem, aut vitam, aut lucrum, aut damnum. ertum autem, vtrum mox euaneſcat, an flos cucurm ſit pariturus.

Aut Plato philoniſſat, aut Philo platoniſſat. *Hierony. de Illuſtribus.*
Η Πλάτων φιλονίζει, ἢ Φίλων πλατωνίζει.
allegoriam torqueri poterit ad quoſuis inter ſeſe ementer ſimiles.

Aut oportet Tragœdias agere omnes, aut inſanire. *Archela.*
Η δεῖ τραγῳδεῖν πάντας, ἢ μελαγχολᾶν.
ſt, Aut furere oportet, aut agere Tragœdias. Dictum de ijs, qui ſemper quaſi ſtupẽt frigentq;, & nec

 gaude-

gaudere possunt ex animo, nec dolere. Porrò Trag[illegible]dia vehemētissimis constat affectibus, ita vt Tragœd[illegible] agere videatur esse quiddam insaniæ simillimum.

Athenæ[9]. *Oportet testudinis carnes, aut edere, aut non ede[illegible]*

Ἢ δεῖ χελώνης κρέα φαγεῖν, ἢ μὴ φαγεῖν.

Id est, Testudinis carnē aut edas, aut non edas. Addu[illegible] testudinis carnem, si modicè edatur, ventris tormina [illegible]cere: rursum si copiose, lenire. In eos, qui negociū s[illegible]ceptū frigide ducunt, neq; explicātes, neq; relinquēt[illegible]

Zenodot. *Aut mortuus est, aut docet literas.*

Ἤτοι τέθνηκεν, ἢ διδάσκει γράμματα.

Significabant olim cuipiam omnino malè esse, tame[illegible] parum liqueret, quid rerum ageret. Id hac occasio[illegible] venit in vulgi sermonem: Athenienses parum fœlicit[illegible] aliquando pugnauerunt aduersus Siculos, permul[illegible] occisis atque captis, qui fuga relapsi redierāt Athen[illegible] rogati quid hic aut ille faceret, respondebant: Aut p[illegible]rijt, aut docet literas: nam captiui Siculorum filios lit[illegible]ras docere coacti sunt.

Athenæ[9]. *Aut quinq; bibe, aut tres, aut ne quatuor.*

Ἢ πέντε πίνειν, ἢ τρία, ἢ μὴ τέτταρα.

Id est, Aut quinque bibe, aut tria, aut ne quatuor. Pr[illegible]scribit modum diluendi vini. Hæc autem temperatu[illegible] maximè placebat antiquis, vt quinque vini cyathis d[illegible] adderentur aquæ, aut duobus vnus.

Zenodot. *Excubias agere in Naupacto.*

Φρουρῆσαι ἐν Ναυπάκτῳ.

Id est, Excubare Naupacti. Achiui capta Naupacto, Pa[illegible]saniam excubijs, custodiæq; præfectum interfecerun[illegible] Vnde res in iocum vulgi videtur abijsse, aduersus eo[illegible] qui pereūt ignauia sua: Aut, qui munus odiosum ac ple[illegible]num discriminis administrant.

Quocun-

Quocunq; pedes ferent. *Horatius.*

adrabit, vbi nihil certum spectatur, ad quod nostri gantur conatus. Horatius in Odis:

Ite pedes quocunq; ferent, quocunq; per vndas.

In triuio sum. Ἐν τριόδῳ εἰμὶ λογισμῶν. *Theogn.*

ſt, In triuio ſum conſilij. In eos qui dubitant, quiq; erti ſunt animi, hęſitantes, quid potiſsimum eligant. n viam pro ratione conſilij frequenter apud Græ. autores reperies.

Ancipitis conſilij.

ſignificandum hominem perplexum, & ancipitis tentiæ, ſuſpenſumq; animo, congruet illud Homeri. d.ε.

Μεσσηγὺς γαίης τε, καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος. Id eſt,

In medio terræ ſimul & ſtellantis Olympi.

Ancipitis animi.

imus anceps & incerti conſilij, indicatur hoc verſu, eſt Iliad.ξ.

Διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε φρεσὶν ὁρμαίνοντι.

Huc animus mihi verſanti inclinabat & illuc.

Haſta caduceum. Δόρυ κηρύκειον. *Suidas.*

ſt, Haſta caduceum. Dici ſolitum, quoties aliquis ſi- l & minaretur, & ad concordiam inuitaret.

Delphicus gladius. Δελφικὸν ξίφος. *Ariſtot.*

ſt, Delphicus gladius. De re dicebatur ad diuerſos s accommodabili. Nam Delphicus gladius ad eum dum erat fabrefactus, vt eodem ſimul & ſacras ma- ent victimas, & nocentes afficerent ſupplicio. Li- it & in ſerium ſenſum accommodare prouerbium, i quis eruditionem, Delphicum appellet gladium, od in omni ætate, omni vitæ conditione ſit vſui. Ná ræ iuuenibus ſunt neceſſariæ, ſenibus iucundę, pau- ibus opes ſuppeditant, opulentis adiungunt orna- *Laus doctrinæ.*

mentum, in rebus aduersis solatio sunt, in secundis gl riæ, claro natis genere splendorem augent, obscuro g nere natis claritatis initium conciliant.

Eisdem è literis Comœdia & Tragœdia componitu

Ἐκ τῶν αὐτῶν τραγῳδία γίνεται, καὶ κωμῳδ γραμμάτων.

Conueniet in eos, qui eadem de re norunt diuersa fi gere. Aut, qui eadem opera diuersa possunt.

Aristoph. *Nauis aut galerus.* πλοῖον ἢ κυνῆ.

Id est, Nauis aut galerus. De re ancipiti dicitur. Nec i uenustè dicetur in eos, qui cultu, moribusq; diuersa personam præ se ferunt.

Plutarch. Tertium caput. τρίτη κεφαλή.

Id est, Tertium caput. In onerum baiulos dictum, q non humeris modò, verùm & capite gestant onera.

Philochorus. *Triceps Mercurius.* τρικέφαλος ἑρμῆς.

Id est, Triceps Mercurius. Dictũ videtur in ambiguc ancipitesq;, aut in vehementer astutos.

Diogenianus. *Psecas aut ros.* ψεκὰς ἢ δρόσος.

Id est, Psecas aut ros. In crebriùs expuentes dictitab tur. Psecas enim aspersio illa ac velut irroratio voc tur, quoties minutissimis guttulis irrigamur, vt pluu rori simillima. Vocantur enim Psecades ancillæ, quæ d licatarum matronarum capillos, medicato fuco coı spergunt.

APERTE ET CRASSE.

Tullius. *Præmansum in os inserere.*

Marcus Tullius in Oratore suo prouerbij vice vsu pat, pro eo quod est, rem in docendo nimis enuclea nimisq; frustulatim tradere. Quod facere quidam a solent, qui veluti ingenijs auditorum diffidant, ita n hil omittunt, inculcantes etiam minutissimas nuga

Sump

mpta est figura à nutricibus, quæ pueris adhuc edentis cibum præmansum in os inserunt.

Crassa Minerua. *Pingui Minerua.* *Columel.*

nerua artibus atque ingenijs præsidet. Dicitur pinniori Minerua fieri, quod inconditius, simpliciusq́; quasi locti⁹ fit, nō aūt exquisita arte, nec exactissima cura.

Craßiore Musa. παχυτέρᾳ μούσῃ. *Quintilian.*

uintilian. Libet propter quosdam imperitiores etiam assiore, vt vocant, Musa dubitationem huius vtilitaeximere. Inuenitur aliquoties apud scriptores non oneos: Pinguiore formula, pro eo quod est, planius que intelligibilius.

APPROBANDI.

Premere pollicem. *Conuertere pollicem.* *Plinius.*

ntiquitùs in pollice fauoris erat studijq́; significatio. ui faueret, pollicem premebat: qui minus faueret, pol em conuertebat.

Album calculum addere. *Et similes figuræ.* *Aristot.*

Λευκὴν ψῆφον προσθεῖναι.

est, Album calculum addere, Pro approbare subinde gimus apud doctos. Inde sumptum, quod antiquitùs issis in vrnam calculis, ita ferebantur à iudicibus sententiæ, vt albis absoluerēt, nigris damnarent. Qui si for fortuna fuissent æquales, tamen liberabatur reus.

Creta notare. *Carbone notare.* *Horatius.*

reta notare, pro eo quod est approbare, &, Carbone otare, quod est damnare.

Momo satisfacere. Τῷ μώμῳ ἀρέσκειν. *Hesiodus.*

est, Momo satisfacere. Prouerbialis est hyperbole. He odus in Theogonia Momi cuiusdam meminit, quem t Nocte matre, Somno patre progenitum. Huic Deó os est, ipsum quidem nihil operis ædere, sed aliorum eorum opera curiosis oculis contemplari, & si quid

est omissum aut perperam factum, id summa cum libe tate carpere. Nam μῶμος Græcè reprehensionem si nat. Ergo prouerbij speciem habebũt omnes id gen formulæ. Haud dubitem tecum, vel Momo iudice, d certare. Inculpatior est eius viri vita, quàm vt vel M mus ipse possit carpere. Hæc vel Momo ipsi satisfaciar

Aul. Gel. *Pedibus in sententiam discedere.*

Non est viri prudentis, quicquid vxori libuerit, protin in illius sententiá pedibus discedere. Aut par est, vt af ctus in rationis sententiá pedibus discedat, nõ contra

Horatius. *Omne tulit punctum. Omnium calculis.*

Legimus pro eo, quod est omnium sententia & compr batione. Horatius:

Omne tulit punctum, qui miscuit vtile dulci.

Terent. *Vno ore.*

Vno ore, pro summo cõsensu, passim apud auctores o uium est, vt Terent. Vno ore oés, omnia bona dicere.

Vt Phidiæ signum.

Quæ primo statim aspectu probantur omnium suffr gijs, vt Phidiæ signum placere dicuntur.

Theogn. *Ne Iupiter quidem omnibus placet.*

Οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς,

Οὔθ' ὕων πάντας ἁνδάνει, οὔτ' ἀπέχων.

Id est, Neq; Iupiter ipse, Siue pluat, seu non, vnicuiqu placet. Hodieq; vulgò dicunt: Neminem inueniri qu satisfaciat omnibus, nam alia alijs probantur.

Aristoph. *Seruum haud ueho. Δοῦλον οὐκ ἄγω.*

Id est, Seruum ego haud veho. Nisi qui prius pro carn bus certauerit. Certamine in nauali. Id est, Non admit to seruũ, nisi multis magnisq; spectatum experimentis

Plato. *Si tibi amicum, nec mihi inimicum.*

Plato in Theæteto: ἀλλ' οὐ οὕτως ὦ θεόδωρε σοι φίλον, οὐδ' ἐ-

μο

ἐχθρὸν φανῶσιν οἱ παροιμιαζόμενοι Id est, Si istud tibi ami- Theodore, nec mihi est inimicum, quemadmodum uerbio dicunt. Hoc est, Si tibi res placet, mihi nõ di cet. Vsus erit, quoties alienæ obsequimur voluntati.

ARROGANTIA IACTANTIAQVE.

Sine vt incolumis redeat. *Theocrit.*

oet prouerbij speciem, quod est apud Theocritum lodœporis:

κἦγ' εἴτι λέγεις, καὶ τὸν ξεῖνον τὶς πόλιν αὖθις
τ' ἄφες. Id est,

age, si quid dicis, & hospes vt vnde profectus,
us eò redeat, permittito.

& hodie dicimus ijs, qui verbis & cõuicijs ferociũt: , sine hominem viuere.

Arcem ex cloaca facere. *Tullius.*

i rem hominémue nihili laudibus magnificis attol- t, dicuntur arcem ex cloaca facere. Tullianum est.

Gallus in suo sterquilinio multum potest. *Seneca.*

alieno timidiores sumus omnes, in suo quisque reg- ferocior & animosior.

Tollere cristas. *Iuuenal.*

Translatum ab auibus cristatis, in quibꝰ cristæ erectio- alacritatis atque animorum indicia sunt.

Attollere supercilium. *Ponere supercilium.* *Plinius.*

his pars animi, his negamus, annuimus. Hæc maximè icant fastus. Superbia aliubi conceptaculũ, sed hic em habet: in corde nascitur, hic subit, hic pendet.

Nauphracton tueris. ναύφρακτον βλέπεις. *Aristoph.*

uphracton Græcè classis est ad bellũ instructa. Solét in triremibus magna quædã inesse foramina, oculo- nstar, per quæ remos inseruut. Vnde velut ænigma- dictũ, Classis more intueris. De his, q latis ac pgran us, aut toruis & minacibꝰ oculis quempiã aspiceret.

Tollere

Ouidius. *Tollere cornua.*

Pro eo, quod est, animo efferri. Translatũ à pecorib quæ cornibus minantur. Ouidius: Tunc pauper corn sumit.

Homerus. *Arrogantia non ferenda.*

In eos, qui intoleranda sunt arrogantia, non inscitè quebitur illud Odyss. ρ. ab Eumæo dictum in procos Τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει. Id est, Horum visq; animusq; ferox, contingit Olympum.

Horatius. *Tuo te pede metire.*

Monet adagium, ne quis se dilatet vltra condition suam, neue seipsum ex assentatorum laudibus, aut vı opinione, aut fortunæ fauore, verùm proprijs ac v dotibus animiq; virtutibus æstimet.

Lucianus. *Vltra peram sapere.* ὑπὲρ τὴν πήραν φρον

Id est, Vltra peram esse solicitum. Quadrabit vel in perem, vel in philosophum, sed præcipuè in Christia quem Iesus vetat cogitare de crastino.

Aristoph. *Videberis, me videns, planè Martem videre.*

Βλέπειν γὰρ ἀνδρεῖος δόξεις μ' ἄρη.

Id est, Martem videre me, videberis palàm. De his, se strenue pollicebantur opitulaturos, ac Martem qu dam acturos.

Amaxiæa. Ἀμαξιαῖα.

Prouerbiali verbo dicebantur ampla, magnificaq;. P inde sonat, quasi Latinè dicas plaustralia, id est, tan vt iustum plaustri onus videri possint.

Plinius. *Sophocles & Laudiceni.*

Qui ad ostentationem dicebant, aut recitabant, vulg to conuicio Sophocles & Laudiceni dicebantur.

Plautus. *Basilica facinora.*

Antè admonuimus quicquid magnificum esset, app

la

solere βασιλικὸν, vt valere βασιλικῶς, & magnificas
s basilicas appellabāt. Plautus in Trinummo de ser-
ullius rei, sed philosophica quædam loquente: Dij,
uit, immortales ba[illegible]ica hic quidem facinora ince-
loqui.

Campana superbia. Tullius.

citatis comes esse solet ferocia. Campaniam autem
æ quondam fuisse regionem longè beatissimam te-
ur, tum alij complures, tum Plinius lib. 3. ca. 5. Con
utem Capuam olim cum Roma de principatu con
isse. Hinc Campana superbia, & Campana arrogan
i prouerbium venit.

Dea excogitauit. Aristoph.

ophanes in Equitibus:
ἐν νόημα τῆς θεοῦ, τὸ δ' ἐκλέμμ' ἐμόν. Id est,
ogitauit dea, meum sed furtum erat.
i sine prouerbij specie dictum est in Rhetores, qui
l populum iactabant, Mineruam ipsis quod suade-
misisse in mentem, & tamen rerum gestarum glo-
sibi vindicabant. Color sumptus est ex Homero,
quoties facti ratio reddi non potest, Pallas dicitur
esisse. Pallas Atheniensium erat protectrix. Comi
utem ioci gratia pro πρᾶγμα posuit κλέμμα, notás
onis rapacitatem.

Laureolam in mustaceis quærere. Tullius.

ullius in epistolis ad Atticū: Bibulus cœpit laureo-
n mustaceis quærere, hoc est, ex friuolis negocijs
are famam haud præclaram neque magnificam. Est
n mustaceū siue mustaceus libi genus, cui aliquid
tur de virga lauri derasum, ac decoquitur supposi-
uri folijs, vt indicat Cato lib. de Agricultura.

Palmarium facinus. Terent.

arium facinus, pro insigni ac triumpho digno, di-
erentius in Eunucho: Tum hoc alterum id ve-
rò est,

Procop. rò eſt, quod mihi puto palmarium.

Pulchrum ſepulchri elogio.

Non videbatur in prouerbiorum claſſem referend: niſi nominatim prouerbij titulo referretur apud Pr pium lib. de bello Perſico 1. Mihi autem antiquum cet prouerbium, quàm pulchrum eſt in ſepulchri gio imperatorem aſſcribi. Quoſdam noui qui in ex mo vitæ magnis impendijs redemerunt galerum ca nalicium, vt in ſepulchro titulus aſſcriberetur.

Euſtathius *Phaniæ ianua.* Φανίε θύρα.

Euſtathius in Odyſſ. 23. oſtendit dictum de ijs, qui ſi lant ſeſe congeſtas opes habere, quæ nuſquam ſunt ctum a Phania quodam, qui falſam de ſe præbuerit nionem, quaſi multam diuitiarum vim domi conſ ctam ac reconditam haberet.

Suidas. *Sybarithæ per plateas.* Συβαρίτη διὰ πλατε

Contrà faſtuoſiùs ingredientes per viam, ſeſeq; v oſtentantes. Sumptum à faſtu, luxuq; Sybaritharum

Ariſtoph. *Cicadis pleni.* τεττίγων ἀνάμεσοι.

Id eſt, Cicadis operti. In glorioſos ac ſtultos olim d batur, aut obſoletis ac iam deſitis vtentes.

Athenæus *Ex Academia venis.* Ακαδημίηθεν ἥκει

Id eſt, Ex Academia venis. De ſeuero & compoſit docto. Sumpta à Platonis ſchola.

Idem. *Ingredi Iunonium.*

Βαδίζειν ἥραῖον ἐμπεπλεγμένον.

Id eſt, Ingredi complicatum Iunonis ſacrum. Dicti paret in faſtuoſum ac lentum quorundam inceſſum

Ariſtoph. *Summis vnguibus ingredi.* Επ' ἄκρων ὀνύχ

Id eſt, Summis vngulis. In eos, qui auidius auſculta Nam ij ſolent ſemet in ſummos pedes erigere. Sun ingrediens pedum vnguibus, in faſtuoſos.

Vergilius. *Cœlum territat.*

Ve

gilius in Aeneide: Et cœlum territat armis. Conue-
i minaces ac feroces, Thrasonesq; magniloquos.
pta videtur à bello Giganteo, &c.

Ex vno multa facere. *Plato.*

Ἐξ ἑνὸς πολλὰ ποιεῖν.

is, qui rem quampiam minutim secabant. Quadra-
i eos, qui idem alijs modis variant, vt non iam vnũ,
lura videantur.

Cœlum digito attingere. *Tullius.*

itur, qui longè supra mortalium conditionem ac
roximi esse videntur. Cognatum illi: In cœlo esse.

Iouis sandalium. τοῦ Διὸς σανδάλιον. *Suidas.*

t, Iouis crepida. Per ironiam dicebatur in eum, qui
ni quippiam videri vellet, propter principis ali-
s familiaritatem. Velut si quis insolens sit ac ferox,
d regius sit coqu9, aut imperatoris satelles, aut pon-
us tonsor.

mperitus subligaculo indutus, omnibus id ostẽtat.

im, qui propter insolentiam, etiam ineptissimis re-
fertur.

Fastuosus Maximus. κομπὸς Μάξιμος. *Diogenianus.*

i dicebatur, qui sibi plus satis arrogasset in sapiẽtia.

nquam argiuũ clypeum abstulerit, ita gloriatur. *Zenodot.*

ὡς τὴν τῶν ἀργείων ἀσπίδα καθελὼν σεμνύνεται.

t, Superbit, tanquam argiuum clypeum detraxerit.
stuosos & magnificentiùs sese gerentes dicebatur.
it apud Argiuos sacrum quendam esse clypeũ cla-
ffixum, vt facilè detrahi non possit.

Homo bombylius. βομβύλιος ἄνθρωπος. *Idem.*

t, Bombylius homo. Dicitur verbosus multiq; stre
, cæterùm inutilis. Bombylius Græcis apis genus à
tu appellatum, ad mellificium inutile.

Depul-

Persius. *De pulmone reuellere.*

Pro eo, quod est, stultam & arrogantem opinionem mo eximere. Persius: Dũ veteres auias tibi de pulm reuello. Tumorem animiq; fastũ in pulmonẽ coll

Pythago. *Ipse dixit.* Αὐτὸς ἔφα.

Quoties tantam cuiuspiam auctoritatem significa vt ea vel citra rationem ad quiduis credendũ suffi Illud admonendum videtur in hac parœmia, per valere quasi dicas: Dominus dixit, vt Pythagor Aegyptiorum vatibus videatur didicisse figuram h prophetis familiarem.

Auro loquente, nihil pollet quæuis oratio.

Suadere siquidem nouit, & loquens nihil. Prouer indicat munera vbique longè plurimùm valere.

Horatius. *Ne mihi Suffenus essem.*

Ne mihi ipsi blandirer, ac stultè meipsum admir Suffenus erat poëta longè ineptissimus, in aliorum dicax, ad sua cæcus. Suffeni simillimum Mæuium Horatius.

Idem. *Pennas nido maiores extendere.*

Pro eo, quod est, Rem fortunamq; quam medioc aut tenuem à maioribus acceperis, auctiorem red Quod quidem si virtute fiat, summa laus est.

Plinius. *Ne sutor vltra crepidam.*

Id est, Ne quis de his iudicare conetur, quæ sint a sius professione aliena.

Ouidius. *Cænei hasta.*

Cæneus è puella versus est in virum, annuente Ne no, cui illud etiam donatum est, ne saucius vllis vu ribus fieri, ferróue occumbere posset. Ferunt hunc tasse cum Apolline, præterea morem huic fuisse, v ad sese venerint, iuberet per suam hastam iurare.

Gigantum arrogantia. Γιγάντων ἀπόνοια.

quis viribus suis fretus, temerè, nulloq; consilio res tentandas moliretur.

Magis sibi placet, quàm Peleus in Machæra. *Zenodot.*

μέγα φρονεῖ μᾶλλον, ἢ Πηλεὺς ἐπὶ τῇ μαχαίρα.

im competit, qui præter modum re quapiam insolescit ac tumet. Aiunt aũt hunc gladium à Vulcano fabrefactum, à dijs dono datũ fuisse Peleo, virtutis illius prudentiæ symbolum. Quo quidem ille vtens & in ijs & venatibus, consequebatur quicquid optabat.

Hic Rhodus, hic saltus. *Aesopus.*

Αὐτοῦ ῥόδος, αὐτοῦ πήδημα.

go iactatum de ijs, qui sese de negocijs iactarent inntiùs, cuius fides non extaret. Conueniet item, vbi iubetur re præstare quod alibi se fecisse iactat.

Atticus in portum. Ἀττικὸς εἰς λιμένα.

os dicebatur, qui illic virtutẽ ostentare solent, vbi m est, atq; vbi nihil opus est. A nautis Atticis sumn, qui portum ingressuri, ostentandi sui gratia, magcè sese gerebant, in ipsa re non perinde strenui.

Calliphanes. Καλλιφάνης. *Archela.*

iphanes, ridicula quædam huius nominis ambitio uerbiali ioco fecit locum. Aiunt enim, huic fuisse æ morem, vt diuersorum carminum & orationum a conscriberet, ad tres aut quatuor versus, easque nunciaret, ostentaretq;, quo commentum ignorans, multiscius & eruditus videretur.

Buliatæ nugæ. *Persius.*

tosa atque inania, bullæ dicuntur. Persius:

atis vt mihi nugis Pagina turgescat.

Vino vendibili suspensa hedera nihil est opus.

st, Vera virtus non eget alienis præconijs. Aut res claræ per se placent, neq; desiderant exoticam comdationem.

Suidas. *Sellissare.* Σελλίζειν.

Prouerbiali ioco dicebantur gloriosi, fastuq; prætui di. Suidas admonet sumptum à morib⁹ Selli cuiuspi: qui quum re esset perquàm tenui, tamen affectabat beri diues.

Plato. *Diuinum accipio sermonem.* Θεῖον δὴ χαίρω λό

Quoties opinor gloriosius aliquid dictum esset, om gratia deos excipiebant, qui nihil non possunt, & qu nemo præscribit. Home. Diui tamen omnia possun

ASPERITAS, MOROSITAS.

Homerus. *Inexorabilis.*

In exoratu difficilem ac præfractum, suoq; relinqu dum ingenio, vel in eum cuius operam nihil moram apposite torquebitur illud iliad. 1.

Ἀλλ' ἢ τοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν ἤκεν ἴησιν ἠκὲ μένῃ. Id es Quin magis ipsius hunc animo, ingenioq; sinamus. Siue venire velit, siue hîc remanere.

Horatius. *Ferreus, Aheneus.*

Ferrea atque ahenea dicuntur, quæ solida firmaq; si ficamus.

Plutarch. *Versatilis Artemon.* Ὁ περιφόρητος ἀρτέμι

Aiunt dici solitum de his, quorum gratia vehemer decertatur. Nam Artemonem adolescentē fuisse que piam, certatim adamatum à mulieribus ob insignē f mam, quem suspicor ob id dictum periphoriton, ve circumferretur in ore omnium versans.

Persius. *Cornea fibra.*

Persius: Neq; enim mihi cornea fibra. Cornea & du sima sunt, & sensu carent. Vnde qui carent humanis fectibus, robur, adamantem, silicem, ferrum, corn pectore gestare dicuntur.

Lucianus. *Scytharum oratio.* Σκυθῶν ῥῆσις.

Græci quicquid agreste, quicquid barbarum ac sæu

int

ligi vellent, id Scythicum appellabant.

Pandeletias sententias. παντελετίως γνώμας.

Pandeletiam sententiam appellat in deterioribus inus, vt citant, morosam ac molestam.

Thymbra victitans. θυμβροφάγοι.

Thymbra victitantes. Adagio dicebantur, vel qui is ac liberiùs vitam agerent, vel qui moribus essent in blandis, vel qui hilariter, citraque solicitudi- paruo contenti viuerent, quòd thymbra herbæ ge it.

Scabrosior leberide. κεντρότρος λεβηρίδος. *Suidas.*

Asperior leberide. De vehementer asperis & in- ibus. Nam leberis Græcis dicitur exuuium illud vel entum, vel piscium exuentium senectam.

Totus echinus asper. Απας ἐχῖνος τραχύς. *Aristoph.*

morosos & iniucundis moribus quadrat. Echinus is & itē Erinacius vndiq; spinis obseptus, vt nusquā unè posis attingere. Est & hominū huiusmodi ge-, cum quibus nulla ratione possis agere citra litem.

Durus alloquijs.

ἄτηκτος ἄνθρωπος προσηγορήμασιν.

st, Immobilis alloquio. Ductum à cera, quæ tractan mollescit. ἄτηκτον autem dicitur, quod non queat li- fieri. Competet igitur in hominem inexorabilem.

Echino asperior. *Plinius.*

ominem intractabilem & insuauibus moribus di- n. Metaphora sumpta ab animante, cuius duplex est us: terrestre spinis obsitum, & maritimum pinnata lique testudine, ac spinis obductum, quibus se pedū e voluit, auctore Plinio.

orinthus & collibus surgit, et vallibus deprimitur. *Strabo.*

dagium vbinam possit esse vsui, non satis video, ni- uis detorqueat ad hominem intractabilem, aspe-

ro ingenio. Strabo ſcribit Corinthios opibus & a
bus egregijs præcelluiſſe, cæterùm regionem illor
non admodum fuiſſe feracem, quòd inæqualis eſſe
aſpera, ac petricoſa.

Etiam quercus bacchatur.

καὶ δρῦς μαινὰς ἐγένετο.

Id eſt, Etiam quercus Mænas facta eſt. De ijs, qui vix
liniuntur. Ab Orphei fabula, quercus ſua cithara
mulcentis. Mænades ſunt mulieres afflatæ Baccho.

Agamemnonis hoſtia. Ἀγαμέμνονος θυσία

Id eſt, Agamemnonis victima. Quondam in duro
perſuaſu difficiles dicebatur. Inde natum, quod A
memnone rem diuinam in Troia facturo bos effuge
vixq; toto negocio comprehenſus, reductus eſt.

Matiolœchus. Ματιολοιχός.

Vulgato conuicio dicebatur liguritor, & in mini
etiam rebus exquiſitus. Proinde quadrat in eos, qui
fraudem minimis è rebus ſectantur compendium. M
rula ait: Matiolœchus eſſe cibi genus.

Ne moue feſtucam. Μὴ κάρφος κίνει.

Vbi quis omnis ſtrepitus impatiens eſt. Quoſdam
deas vſque adeò moroſos, vt quicquid agas offend
tur, etiam ſi ſtipulam duntaxat moueas.

Seneca. *A laſſo rixa quæritur.*

Apparet dictum in quoſdam moroſiores, & ad rixan
procliuiores, non quòd offendantur, ſed quòd alio
animo malè affecti ſint, vt ſunt difficiles ac ſubmoro
quibus fortuna aduerſa eſt.

Homerus. *Difficilis vir.*

Δεινὸς ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο. Id eſt,
Forſan & innocuum culpet vir ſæuus & acer.
Hunc Homeri verſiculum olim in Demoſthenem v
gò iactatum fuiſſe, multorum auctorū teſtimonijs co

ſt

, propterea quòd accepta pecunia nonnunquam & os defenderet, & oppugnaret bonos.

Durus & implacabilis. Plutarch.

hominem impendiò rigidum & implacabilem rectè quebis illud Homeri Odyss.κ.

δ' ἔτι τις ἐν στήθεσιν ἀκήλητος νόος ἐστί. Id est,

tibi non vnquam placanda in pectore mens est.

Κεραοβόλος. Idem.

tarchus docet homines præfractos, & asperis mori-, & intractabiles, κεραοβόλους vocari solitos.

Scytha malus. Aeschin.

nta erat barbaries & immanitas Scythicæ gentis, vt a etiam appellatio cesserit in prouerbium, quemad-dum hodie crudelem hominem appellamus Turcã, mmane facinus, Turcicum. Aeschines in oratione, ὶ παραπρεσβείας: καὶ δέομαι σῶσαί με, καὶ μὴ τῷ λογογράφῳ σκύθῃ κακῷ ὄντι παραδοῦναι. Id est, obsecro vt seruetis, néue logographo, maloq; Scythæ me tradatis.

Inexorabilis & durus. Homerus.

durum & inexorabilem competet illud ex Odyss.ψ.

δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο. Id est,

tibi perpetuò cor saxo durius omni est.

Telemachus ad matrem.

ASSIDVITAS.

Minutula pluuia imbrem parit.

Ψεκάδες ὄμβρον γεννῶσαι.

est, Minutæ guttulæ imbrem parientes. Quoties res tio pusilla crescit in maius. Quare in minutis vigilan m, ne paulatim incidamus in maxima incommoda.

Assidua stilla saxum excauat.

Ρανὶς ἐνδελεχοῦσα κοιλαίνει πέτραν.

est, Stillicidium perpetuum saxum excauat: Admo-t nihil esse tam durum, quod non emolliat: nihil tam

arduum, quod non efficiat aſsiduitas. Plinius tradit uениri ſilices formicarum pedibus attritas, idque g uiſsimum exemplum eſſe putatur, quantam vim hab aſsiduitas.

Zenodot. *Bis ſeptem plagis Polypus contuſus.*

Δὶς ἑπτὰ πληγαῖς πολύπους πιλούμενος

Id eſt, Plagis adactus Polypus quatuordecim. Dici ſc tum, vbi quis multo tandem malo fit emẽdatior. Ai Polypum piſcem captum diu, multumq; tundi, cæd ſolere, quo mitior fiat, & ad eſum accommodatior.

Dicendo dicere diſcunt.

Ἐκ τοῦ λέγειν τὸ λέγειν περιγίγνεται.

Id eſt, Dicendo conſequimur vt dicamus. Quadrat cuiuſuis rei peritiam, quam potiſsimùm vſus ſuppe tat, optimus omnium rerum magiſter. Proinde prou biales omnes erunt id genus: Fabricando fabricam c ces. Canendo muſicam. Scribendo diſces ſcribere.

Cicero. *Latum vnguem, ac ſimiles hyperbolæ prouerbial*

Tranſuerſum digitum aut vnguem diſcedere, freque ter eſt apud Ciceronem, pro eo quod eſt, quàm mini ſpacio. Fit autem feſtiuior metaphora, quoties his ve bis perfectam imitationem ac plenum vndequaq; co ſenſum ſignificamus: vt, Ab hac regula mihi non lic tranſuerſum, vt aiunt, vnguem diſcedere.

Vergilius. *Taurum tollet, qui vitulum ſuſtulerit.*

Vide, Degenerantium in peius.

Homerus. *Noctesq; diesq;.* Νύκτας τε καὶ ἤματα.

Qua figura aſsidua & infatigabilis diligentia paſsim nificatur. Horatius:

Nocturna verſare manu, verſare diurna.

Plautus. *Velut vmbra ſequi.* Ὥσπερ σκιὰ ἕπεσθαι.

Velut vmbra ſequi dicitur, qui nuſquam deeſt. Plauti Decretum eſt mihi quaſi vmbra quoquò ibis tute, pe ſequi

ui. Vnde aſſeclas indiuiduos, vmbras vocamus.

Ne altero quidem pede. Μὴ δὲ τ' ἕτερον πόδα. Lucianus.

ſt, Ne alterum quidem pedem diſcedere. Lucianus: i ex Aethiopia, nunquam vel alterum promouerit em. Annumerandum illis: Latum vnguem, &c.

Saxum volutum non obducitur muſco.

Λίθος κυλινδόμενος τὸ φῦκος οὐ ποιεῖ.

ſt, Muſco lapis volutus haud obducitur. Qui nō po- eodem loco conſiſtere, rarò fit vt diteſcat.

Multis ictibus deijcitur quercus. Diogenianus.

Πολλαῖς πληγαῖς δρῦς ς' ἐῤῥα δαμάζεται.

ſt, Multis rigida quercus domatur ictibus. De re fa- quidem ardua, quæ tamen aſsidua induſtria peruin- ur.

Exercitatio poteſt omnia. Μελέτη πάντα δύναται. Periander.

ſt, Cura omnia poteſt. Significat autem nihil eſſe arduum, quod diligentia curaq; non efficiatur. gilius in Georg. Labor omnia vincit.

Improbus, & duris vrgens in rebus egeſtas.

Ne genu quidem flexo. Οὐδὲ γόνυ κάμψας. Philoſtratus.

tum eſt pro eo, quod eſt, Ne tantillum quidem. Ete ſi iam incipit ad quietem componere ſeſe, primum u flectit. Itaque perinde valet quaſi dicas: Citra re- ationem, ſine omni intermiſsione.

ATTENTIO ET E CONTRA.

Purgatis auribus. Plautus.

attentis aurib⁹ & vacuis. Nam ſordes in aurib⁹ col æ auditum hebetant, exemptæq; reddūt acriorem.

Mens peregrina. Νοῦν τὸν ξένον. Terent.

ntem peregrinam habere dicuntur cogitabūdi, nec s ob id attenti ad ea, quæ coram aguntur.

Præſens abſens. Παρὼν ἀποδημεῖ. Ariſtoph.

Id est, Præsens peregrinatur. In eum dicendum, qui
animaduertit ea, quæ dicuntur, cogitatione alijs in
bus occupata.

Vergilius. *Auribus arrectis.*

Quadrabit in illos, qui sitienter & auidè auscultant q
dicuntur, aut expectant quid dicendum sit.

Athenæus *Erecti.*

Accommodum erit, vbi significabimus aliquem toto
ctore attentum ad rem quampiam. Erigunt enim se
tos, & summis nunnunquam insistunt pedibus, qui
scultant, aut spectant auidiùs.

Homerus. *Ausculta & perpende.*

Quoties significabimus nos aliud dicturos, quod a
pertineat, quodq; ratum ac certum futurum sit, co
niet illud Home. Iliad. 1.

ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι. Id est,
Imò aliud quiddam, tu mente recondito, dicam.

Hoc age.

Quum aliquem iubemus esse attentum, dicimus: I
esto, aut: Hoc age.

Homerus. *Consulendum, & consilijs parendum.*

Quum admonebimus quempiam, vt vicissim & rect
consilium alijs det, & ab alijs accipiat, aut vt secum r
diligenter perpendat, & alienam sententiam auri
attentis audiat, non intempestiuum erit illud ex Ilia
secundo libro:

ἀλλ' ἄναξ αὐτός δ' εὖ μήδεο, πείθεό τ' ἄλλῳ. Id est,
Ipse age rex bene consulito, & pareto vicissim.

Ceram auribus obdis.

Κηρὸν τοῖς ὠσὶν ἐπαλείφεις.

Id est, Ceram auribus oblinis. Qui recusant audire,
æqua vel iniqua. Natum ab Vlysis cera, qua suas &
ciorum aures obturabat.

AVD

AVDACIA.

Fortes fortuna adiuuat. *Tullius.*

)terea quod id genus hominibus fortuna quasi fa-, infensa ijs, qui nihil audent experiri, sed veluti ileæ perpetuò latent intra testas.

Animus præsens. *Homerus.*

ni præsentia vtilis vbique, propterea quòd timidi-el à conscientia, vel ab animi paruitate videatur icisci. Huic sententię suffragatur Homericum illud)dyss. κ.

θαρσαλέ@ γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων.
ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ πόθεν ἄλλοθεν ἔλθοι. Id est,
Omnibus in rebus potior vir fortis & audax,
Sit licet hospes, & è longinquis venerit oris.

Animus heptaboeus. Θυμὸς ἑπταβόειος. *Homerus.*

magno, fortiq; & inuicto dictum. Epithetum sum-m a clypeo Aiacis, quem Homerus Græce hepta-on appellat, quod septem boum tergorib⁹ esset ob-tus, atq; ob id impenetrabilis.

Aqua præterfluit. Ὕδωρ παραῤῥεῖ. *Zenodot.*

st, Perfluit aqua. Zenodotus & Suidas admonent di-)litũ de eo qui nihil negocij recusaret, & quidlibet)d mãdatum esset, effecturũ sese polliceretur, quip-'sq; adeò promptus ad quiduis suscipiẽdum, vt nec im perfluentem ingredi grauaretur.

Martis pullus. Ἄρεος νεοττόν. *Aristoph.*

rtis pullum vocant, ad bella magnoperè ꝓpensum.

Alter Hercules. Οὗτος ἄλλος Ἡρακλῆς. *Aristot.*

:st, Hic alter Hercules. De viro præstrenuo, ac labo-) tolerantissimo.

Non abijcit animum. *Homerus.*

eo qui ne in afflictissimis quidẽ rebus spem aut con-um abijcit, sed de recipiendo se vtcunq; cogitat, ap-

positè dicetur quod de Vlysse dixit Odyss.E.Home
Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς σχεδίης ἐπελήθετο τειρόμενός περ. Id e
Ac neq; sic licet afflictus obliuia cepit Nauigij.

Idem. *Ne quid moueare uerborum strepitu.*

Qui monebit aliquem, ne sæuis verbis, ac minis de reatur quò minus experiatur, accommodabit illud meri ex Iliad.γ.ab Apolline dictum Aeneæ.

Ἀλλ᾽ ἰθὺς φέρε χαλκὸν ἀτειρέα, μηδέ σε πάμπαν
Λευγαλέοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ. Id est
Quin rigido ferro magis obuius ito, nec vnquam
Te sæuis dictis deterreat ille, minisq;.

Idem. *In discrimine apparet qui vir.*

De re periculosa difficiliq;, & eiusmodi quę virum datum ac strenuum requirat, côueniet illud ex Ilia
Ἔνθ᾽ ὅ, τε δειλὸς ἀνὴρ ὅς τ᾽ ἄλκιμος ἐξεφαάνθη. Id est,
Illic qui vir iners, qui strenuus ipsa docet res.

Idem. *Non cedendum malis.*

Si quando admonebis nô oportere cedere vel adue rijs, vel aduersę fortunę insultibus, aut nô esse certa cum fugitiuis, non inscite detorseris illud ex eodê I
Οὐκ ἄρ᾽ ἐν αὐχέν᾽ ὄπισθε πέσοι βέλος, οὐδ᾽ ἐνὶ νώτῳ.
Ἀλλά κεν ἢ στέρνων ἢ νηδύος ἀντιάσειε. id est,
Ne feriat iaculum ceruicem aut terga, sed ipsum
Aut ventrem, aut pectus feriat aduersa sagitta.

Aul. Gel. *Achilles.*

Insigni fortitudine duces, appellabimus non inuen Achilles.

Achilleum argumentum.

Rationem & argumêtum Achilleum vocabimus, q sit insuperabile & insolubile.

Homerus. *Qui cum contemptu uitæ euadunt.*

In eos, qui gladiatorio, sicut ait Terentius, animo q piam impetunt, vt aut perdant, aut pereant, conuen illud ex Iliad.M.

Αγ

'γοτέροισι σύεσι ἰικότες. Id eſt,
miles agreſtibus apris.
unt enim viatores hos prouocatos rectà impetere
ocantem, nec lancea vitata.

Neq; terræ motus timet, neq; fluctus. *Ariſtotel.*

oteles libro moralium Nicomachiorum tertio do-
eos, qui non habitu virtutis, ſed immanitate qua-
naturæ nihil omnino formidant, nequaquam ap-
ados eſſe fortes, ſed μαινομένους καὶ ἀναλγήτους, hoc
iſanos & ſtupidos ſenſuſq; expertes: εἴη δὲ, inquit,
μαινόμενος, καὶ ἀνάλγητος, εἰ μηθὲν φοβοῖτο μήτε σεισ-
μὸν μήτε κύματα, καθάπερ φασὶ τοὺς κελτούς. Id eſt, Fuerit
n quiſpiam inſanus ac doloris ſenſu vacans, ſi nihil
at, neque terræ concuſsiones, neq; fluctus, quem-
odum de Celtis prædicant. Nihil enim horribilius
commoto, terræ verò concuſsio videtur infero-
ad ſuperorum ſedem eruptionem minitari. Tanta
n erat quorundam Galliæ Germaniæq; gentium
initas, vt ne his quidem terrerentur, quæ maximè
natura horrenda.

Improbitas muſcæ. *Homerus.*

nprobum & ſubinde redeuntem, etiam ſi turpiter
latur. Ex Iliad. XVII. Atq; illi muſcæ vim intra p-
a miſit, Quæ quamuis de pelle viri ſit ſæpè repul-
Tultat morſura tamen.

AVXILIVM INFIRMVM.

Lunæ radijs non matureſcit botrus. *Plutarch.*

rchus hunc Iouis ſenarium ceu prouerbialem ad-
liſſerens quòd luna, quoniam radios habet imbe-
res, quàm ſol, excitare poſsit humores, concoque-
n poſsit.

λας γὰρ αὐταῖς οὐ πεπαίνεται βότρυς. Id eſt,
eq; in his niger maturus efficitur botrus.
uenit in eos, qui conantur quod ob defectum vi-
rium

rum non queunt perficere. Accedet plus veneris, si lentes significare disciplinas humanas non præstare licitatem, dicamus Μίλαι γὰρ, &c. In ἀυταῖς subaud dum est, ἀκτῖσιν, id est, radijs.

Plato. *Per fluuium traducere.* Διαβιβάζειν τὸν ποταμ Id est, Transmittere per flumen. Dicebantur, qui cultatem explicabant rei, quam ineruditiores aut i lidiores explicare non poterant.

Athenæ. *Sacer manipulus.* ἱερὸς λόχος.
Id est, Sacer manipulus. Olim dicebatur, quemad dum dicimus sacram anchoram iaciendam, aut re triarios rediisse.

Hesychius *Coriaceum auxilium.* Σκυτίνη ἐπικουρία
Id est, Coriaceum siue pelliceum auxilium. Apud cos infirmum & imbecille dicebatur.

Aristoph. *Ficulnum auxilium.* Συκίνη ἐπικουρία.
Id est, Ficulnum auxilium, pro inualido atq; inuti

BENEFICIVM CORRVPTVM.

Perdidisti vinum infusa aqua.

Homerus. Ἀπώλεσας τὸν οἶνον ἐπιχέας ὕδωρ.
Verba sunt Polyphemi. Sic enim increpat Vlysse num aqua temperantem. Antiquitus merum bibe non sine noxa, donec Staphilius Sirreni filius oste set, vinum aqua diluere.

Capra Scyria. Αἲξ σκυρία.
Conuenit in eos, qui beneficium maleficio cor punt: aut, qui virtutes adiunctis vicijs contaminan que obscurant, quiue recte instituta non recte fin Veluti capra Scyria quod fera sit, mulctrum quod impleuerit, ipsa rursus euertit, atque hoc modo be cium quod dederat, eadem perdidit.

Panis lapidosus.
Seneca lib. de beneficio II. Panis lapidosus. sic enin

Verrucosus appellabat beneficium ab homine duerè datum, quem esurienti necessarium sit accipe-rum & acerbum esse.

BIBACITAS.

Vinaria angina. *Fest. Pomp.*

Pompeius indicat ioco iactatum in eos, qui vino cantur, laborare vinaria angina, quam οἰνάχην posere.

Madusa. *Plautus.*

udolo Plautina seru⁹ ebrius ita loquitur: Ego pc habeo madusum. Festus Pompeius indicat apud s madusam dici solere temulentum, dubitatque à Græcis deductum sit, quibus ebrius est μιθυσ-, atino verbo madere, quòd probè poti vino maicantur. Quòd si madusa sonat ebrium, non ebrin, absurdus est sermo, habeo madusam. Vnde sic dum arbitror:

iunc probè habeo madusa, ita victu ecurato.

s in ebrietate videtur sibi fœlix, vt solutus omni, curisq;, & omnium tristium oblitus.

Parthi quod plus biberint.

rthis vetere prouerbio dictum est, quò plus bibeò plus sitire: Habet hoc temulentia, vt posteaquā duit palatum, magis ac magis cupiant haurire. dicetur in auaros, aut studiosos: crescit enim dis. cupido cum eruditione.

καρηβαρῶντες. *Athenæ⁹.*

ntur, qui crapula grauatum caput habent. Conuen temulentum ac somnolentum.

Ranarum more bibere. *Idem.*

s qui deditissimi ad pocula sunt, nihil interim vel n comedentes, rectè & non inuenustè quadrat ilthenei:

ινοι μόνον βατράχων τρόπον, οὐδὲν ἔδοντες. Id est,

Qui

Qui absque cibo viuunt ranarum more bibentes.

Athenæ. *Nec elephantus ebiberet.*

Οὐδ' ἂν ἐλέφας ἐκπίοι.

Id est, Nec elephantus quidem ebiberet. De pocul[o] grandi, quum elephantus proboscide immensam aq[ua]rum vim, quum libet hauriat.

Idem. *Cothonissare.* κωθωνίζειν siue κωθωνίζεσθαι

Dicebantur, qui largiùs biberent, & potationē larg[a] κωθωνισμὸν appellabātur: Cothon autē poculi genus.

Idem. *Calicum remiges.* κυλίκων ἐρέται.

Ide est, Calicum remiges. Dicti sunt, qui asiduè per[po]tarent, vinum pro remo ducentes.

Κυαθίζειν.

Dicebantur qui poculis indulgebant, quasi dicas, c[ya]thissare. Mihi videtur potiùs in eos conuenire, qui [pau]cè bibunt, nec sextarios hauriunt, sed cyathis subi[nde] repetitis, tamen inebriantur.

Idem. *Argenteus puteus.* Φρέαρ ἀργυροῦν.

Id est, Argenteus puteus. Athenæus lib. XI. indicat [ ] ingens poculum dici solitum puteum argenteum, [ ] cyathi pusilli erant.

BONAE FORTVNAE, COPIAE, Fœlicitatis, aut Ominis.

Asinus in paleas. Ονος εἰς ἄχυρα.

Subaudiendum, incidit. Dici solitum, vbi cuipiam [for]tuna lautior præter spem obtigerit, aut nactus fortè [ ]rit aliquid, quô vel præcipuè gaudeat.

Nunc illa aduenit Datidis catilena.

Suidas. Νῦν τοῦτ' ἐκεῖν' ἥκει τὸ δάτιδος μέλος.

Id est, Nunc id quod aiunt: Datidis adest cātio. Dic[i] vbi quid lætum ac festiuum accidisset. Datis quisp[iam] erat Persarum Satrapes excellens in rei bellicę glori[a]

Pro[c]

Procridis telum. Προκρίδος ἀκόντια. *Ouidius.*

t, Procridis iacula. De ijs qui veluti certis telis quid animo destinant, assequûtur. Sumptum à no-ıa fabula, vel Ouidio narratore, de Cephalo qui ı iaculo emisso, Procridem vxorem interemit, ra-:ram esse.

Albæ gallinæ filius. *Iuuenalis.*

:iter natum, albæ gallinæ filium dicimus.

Aut piscem olet, aut florem. *Ambrosi.*

›iscem olet, aut timallum. Dictum in eum, qui be-eret, quòd timallus piscis sit odore gratissimus, & fragrans eiusdem nominis flos.

Virgula diuina. *Cicero.*

ties quid citra humanam operam quasi diuinitus, s significamus cōtigisse. Propterea quòd antiquitas nadmodum in anulis, ita & in virgis ferendis existi-t aliquam fatalem, ac ceu magicam inesse virtuté.

Gygis anulus. Γίγου δακτύλιος. *Lucianus.*

drat vel in homines inconstantibus moribus, vel in ınatos, qui veluti virgula diuina, quicquid optant, o arbitrio consequûtur. Huius adagij mentionem Lucianus in Votis, vbi quispiam optat sibi com-:s anulos eiusmodi, quales habebat Gyges: alium, ditesceret: alium, quo gratus & amabilis reddere-lium, per quem liceret volare quocunque libitum Nam priscorū superstitio plurimum tribuit anu-m efficaciæ.

Orci galea. ἄϊδος κυνῆ. *Zenodot.*

itari solitum in eos, qui semet arte quapiam occul-. Plutoni erat galea, quam qui gestaret, is quoscun-voluisset videbat, ipse nemini conspicuus.

Secundo æstu. Κατὰ ῥοῦν προχωρεῖν. *Lucianus.*

t, Secundo æstu procedere. Sumpta metaphora à nautis,

nautis, quibus facilior cursus, quum flumen aut e maris æstus secundus est.

Horatius. *Bonis auibus. Malis auibus.*

Quum rem feliciter, aut secus cedere significamus augurum obseruatione sumptum.

Homerus. *Omnia ex sententia cedunt.*

In magnoperè fortunatos, quibus & rectè & secus i tuta fœliciter cedunt. Homerus:

Spicula cuncta horum feriunt, seu torserit illa
Ignauus, seu vir fortis, quia Iuppiter ipse Dirigi

Horatius. *Secundis uentis.*

Secundis ventis nauigare dicitur, cui res ex sente succedunt. Horatius:

Non agimur tumidis velis Aquilone secundo,
Non tamen aduersis ætatem ducimus Austris.

Datyli dies. Δατύλου ἡμέρα.

Vbi res fœliciter successerunt. A Datylo quodam apud Athenienses summos est honores consequuti

Cicero. *Dijs hominibusq; plaudentibus.*

Pro eo quod est fœliciter atque auspicato. Apud Pe pene solennè, Deúm atq; hominum fidem, Dijs atq minibus inuisus.

Semper fœliciter cadunt Iouis taxilli.

Αἰεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι.

Id est, semper cadunt fœliciter tali Iouis. Dici soli in eos, quibus res omnes perpetuo quodam fort fauore ex animi sententia cederent.

Bias. *Sapiens sua bona secum fert.*

Ὁ σοφὸς ἐν αὑτῷ περιφέρει τὴν οὐσίαν.

Id est, Sapiens opes sibi secũ habet semper suas, A B tis, ni fallor, apophthegmate natum, qui rogatus, nihil exportaret rerum suarum ex incendio patriæ:

i, inquit, omnia mea bona mecum porto. Significãs nobis bona insunt, vera esse bona, & vere nostra.

Contingit & malis uenatio. Suidas.

Δέδοται καὶ κακοῖσιν ἄγρα.

i, contingit & ignauis è venatu præda. Vbi quid fœ er obtigit immerenti, quodq; fortunæ magis, quàm industriæ sit acceptum ferendum.

Iecit Achilles duas tesseras & quatuor. Suidas.

Βέβληκ' Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέσσαρα.

Duas Achilles, quatuorq; tesseras Iecit.

c versum Suidas ex Euripide citat. Quid autem si- lit adagium, nullus explicat, nisi quod coniectare dictum fuisse de ijs, qui in omni re vincerent, pro- ea quòd is tesserarum iactus fœlix esset.

Tranquillo quilibet gubernator est. Seneca.

ca in epistolis: Alioqui gubernatoris artem adeò impedit tempestas, vt offendat. Tranquillo enim, unt, quilibet gubernator est. Agit autem illic, for- m aduersam ac rerum difficultatem, non solùm nõ se sapienti, verumetiam virtutem in his maxime p- sese, quæ rebus secundis ac pacatis latebat. Non num est administrare Rempub. quum omnia pace tant.

Effugi malum, inueni bonum. Zenodot.

Ἔφυγον κακόν, εὗρον ἄμεινον.

i, Euasi mala, nactus sum meliora. Dici solitum, si ndo fortuna lautior cuipiam contigisset. Natum t à cæremonijs nuptialibus.

Inueni, non quod pueri in faba. Plautus.

hylus seruus in Aulul. Plauti, aulam auri plenam ne defossam, furto sustulerat, eamq; rem gestiens, are hero: Reperi, inquit. Et rogatus quid reperis- Non quod pueri clamitant, inquit, in faba se repe-

riſſe: prouerbiali nimirum figura, magnum quiddã perisse ſeſe ſignificans. Eſt enim midas vermiculus q dam, qui fabis innaſcitur: hunc ſi quando nacti ſ pueri, geſtiunt atq; exclamant, perinde quaſi mag quiddam inuenerint.

Sardi uenales. Σαρδιανοὶ ὤνιοι.

De negocio infinitæ prolixitatis, atque inexplica Idq; hinc ortum eſſe tradunt, quod Tiberius Sem nius Gracchus, cum altero conſulatu Sardiniam muiſſet, tantum ex ea captiuorũ adduxit, vt longa ditione res in prouerbium abierit.

Bonorum mare. Ἀγαθῶν θάλασσα.

Dicitur & diuerſam in partem. Item de magnis & hementer cumulatis commoditatibus. Vel quod ip mare miniſtret innumerabiles opes rerum, puta pi gemmarumq;.

Zenodot. *Thaſſus bonorum.* Θάσος ἀγαθῶν.

Natum adagium à loci fertilitate. Nam Thaſſus in eſt iuxta Thraciam, vt Zenodotus refert. Calliſtr orator demigrans Athenis, perſuadere conatus e thenienſibus, vt regionem, quæ ex aduerſo erat, i lerent, multa ſplendida de eius feracitate iactitan quod auri venas haberet, & quod glebam optin Denique in ſumma, inquit, Thaſſus bonorum eſt. I in vulgi ſermonem abijt. Thaſſus bonorum, de ijs ſplendida pollicentur.

Cicero. *Bonorum aceruus.* Ἀγαθῶν σωρός.

De opibus ingentibus, vnde & frequenter extructa pes, extructas opes, & cumulatas opes pro copioſis l mus, tanquam aceruatim congeſtas, neq; pondere, numero, ſed ipſo cumulo infuſas.

Plautus. *Horna meßis.*

Plautus in Muſtel. Hornam meſſem prouerbiali fi d:

it, pro maximo emolumento: quaſi dicas, tantum lu-
quantum eo anno ſit prouenturum in agris.

Bonorum myrmecia. Ἀγαθῶν μυρμήκια.

immenſis opibus. Nam myrmecia Græcè ſignificat ernam aut agmen formicarum. Antiquitus formi-um cœtus opulentiam portendit.

Dathus bonorum. Δάθος ἀγαθῶν. *Suidas.*

:andem ſententiam dici cõſueuit. Eſt autem Dathus aſiorum colonia, iuxta Strymonem, cùm alioqui tlenta ac florens, tum quòd habet etiam auri venas, iinc in prouerbium abierit: Dathus bonorum, de iferta rerum opulentia.

Gargara bonorum. *Idem.*

umerabilem hominum, rerumue vim, priſci garga-licebant, ficta, ni fallor, voce à ſtrepitu, quem facit ninum congregatorum multitudo, aut rerum effu-im copia. Vnde & Gargaro verbum, quod ſignificat ſtrepo præ multitudine.

Bona terræ. Τὰ τῆς γῆς ἀγαθά.

bonis immenſis, & omnigenis, quaſi dicas, quicquid a progignit, omnium rerum parens.

Ingens rerum multitudo. *Homerus.*

um admirandam hominum aut rerum ſeu malorum ltitudinem indicare volemus, conueniet illud Ho-icum:

Quot frondes, & quot ſunt verno tempore flores,
; globatarum muſcarum examina multa.

Bonorum glomi. Ἀγαθῶν ἀγαθίδες.

opibus extructis, & affatim cumulatis. Sumpta me-iora à glomere textorio, cui fila ſunt obuoluta, aut e ligno illo textorio, cui filorum maxima vis eſt ob-uta.

Copiæ cornu. Ἀμαλθείας κέρας. *Lucianus.*

Quum affatim omnia superesse significamus, Co[
cornu dicimus.

Eustathius. *Lac gallinaceum.* Ορνίθων γάλα.

Eundem habet sensum. Dicitur enim in opulentos quibus quiduis rerum suppeditat. Aut de raris inuen atque ob id preciosis, vt sit hyperbole, significans ni omninò deesse.

Extis pluit. Ἀλας ὕει.

Id est, Lucanicis pluit. Sermo prouerbialis de prodig sa rerum copia. Qui iocus etiam hodie durat apud id tas. Siquidem alas Græcis exti genus est, ex quo frus latim conciso farta conficiuntur.

Plutarch. *Capram cœlestem Orientem conspexerunt.*

Αἶγα τὴν οὐρανίαν ἐπιτέλλουσαν ἐθεάσαν

Hoc dici solitum in eos, quibus omnia fœliciter, animi sententia succederent, propterea quod antiq tùs opinione vulgi comprobatum est, qui capram ill Iouis altricem, & ob id in siderum relatam numer conspexissent, quicquid votis conciperent, eius co potes futuros.

Aristoph. *Bonæ futuræ.* Ἀγαθοῦ δαίμονος.

Id est, Boni genij, vel bonæ fortunæ, subaudi, nomi Sermo est bene ominantis in re quapiam aggrediun

Oculus dexter mihi salit.

Theocrit. Ἄλλεται ὀφθαλμός μου ὁ δεξιός.

Id est, Salit mihi oculus dexter. Vbi spes est visuros lætum quippiam, & vehementer exoptandum. Hodi per iocum aiunt, sibi dextrã tinniuisse aurem, signifi tes alicubi sermonem de se absentibus factũ cum lau

Homerus. *Bona spes ostensa.*

Quum bona quæpiam spes affulget alicunde, perfici di quod proposuimus, conueniet illud ex Odyss. o. li

ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις. Id est,

Albo reti aliena captant bona. *Plautus.*

Plautus accipit pro calumnia quadruplatorum & ſitorum. Album dixit, alludens ad codicillos & diyngraphasq́;, quibus lis intenditur, peragiturq́;.

Non eſt remedium aduerſus ſycophantæ morſum. *Ariſtoph.*

ἀλλ' οὐκ ἔνεστι συκοφάντου δήγματος.

l, Aduerſus ſycophantæ ictum nõ ineſt, ſubaudien- pharmacon, id eſt, remedium. Dictum eſt in calum ı, cuius morſus non ſolùm pernicioſiſsimus, verùm n ineuitabilis, quòd clancularius plerunque.

Argiua calumnia. Ἀργεῖα φωρά. *Diogeni.*

l, Argiua inſectatio. De calumnioſis & delatoribus ſolitum. Nam Argiuos olim notauit antiquitas, tan n ſycophantas & litium auidos.

Boliti pœnam. βολίτου δίκην.

ti pœnam dicunt, vbi quis de friuola nihiliq́; plecti Bolitus autem Græcis ſignificat ſtercus bubulum. ·ò Solon legem tulit, quæ pœnam minabatur etiam ui bubulum ſtercus furto ſuſtuliſſent.

Cydi pœnam debet. κύδου δίκην ὀφείλει.

ς prima correpta, conuiciũ ſignificat. κυδάζειν pro uod conuiciari. Proinde cùm quis ob rem friuolã, it verbum aliquod temerè dictum, deferretur, vexairq́;, eum prouerbio dicebant, Cydi pœnam debe- Nam antiquitus mulcta dicebatur ijs, qui petulan- in quempiam aliquid dixiſſent.

Chius. Χῖος ἀποπατῶν. *Ariſtoph.*

ſt, Chius cacans. Ariſtophanis interpres indicat pro oio iactatum in eos, qui contaminarent conſpurcatq́; ciuitatem.

Pattæcione calumnioſior.

Παταικίωνος συκοφαντικώτερος.

euentu natum. Nam Pattæcion quiſpiam infamis ca lumnia-

lumniator, cui quum mos esset bonis viris calumn struere, atque hoc tam fœdo quæstu parare rem, ta deprehensus, conuictusq; pœnas dedit capite.

Aristoph. *Crater litium.* κρατὴς κακῶν.

Id est, Cratera malorum. De re permolesta, siue de mine litium auctore.

Frustra Herculi. Εἰκῆ τῷ ἡρακλεῖ.

Subaudi calumniam struxeris. De his dici consue qui sic omnia sua negocia gerunt, vt nemo queat audeat calumniari: Nam Herculi mos erat, res alie vi abducere, non dolo. Conueniet aut in vehemen laudatum probatumq;, aut in præpotentem, quem i mulare tutum non sit.

Samij mores. Σαμιακὸς τρόπος.

Quadrabit in eos, qui suos quosdam habent mor cæterorum moribus dissidentes:

Abydus, Abydenus.

Abydenorum mores in prouerbiũ abierunt. Nam A deni dicti sunt sycophantæ, seu molles & effœminat

CARPENTIS SEIPSVM.

Aristides. *Domesticum thesaurum calumniari.*

Τὸν οἴκοι θησαυρὸν διαβάλλεις.

Id est, Domesticum thesaurum calumniaris, siue tra cis, id est, tua ipsius carpis, lacerasq;.

Horatius. *Propria vineta cædere.*

Vt vineta egomet cædam mea, id est, Vt à meipso in piam. Translatũ videri potest, vel ab amputantibus neam, vel ab ijs, qui per incuriam nouellas vites lædi

Homerus. *Quò transgressus.*

Pythagoras solitus est admonere adolescentes, vt qu ties domum ingrederentur, hunc versiculum suo cu animo versarent:

πῆ παρέβην, τί δ' ἔρεξα, τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη. Id est,

Lapsi

Sic fato fœlix à dextris aduolat ales.

Deus undecunq; iuuat, si modò propitius. — *Homerus.*

...us vbique præsens est, si faueat: neq; refert vbi gen... n agas, illo propitio. Ad hanc sententiam accommo... licebit illud Homeri:

ῥεῖα θεός κ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι.

Si libeat seruare procul quoq; numina possunt.

Lux affulsit.

... melior rerum spes ostendi cœperit, lucem affulsisse ...ant. Porrò lumen fausti ominis apud veteres fuisse, ...is est M. Varro lib. de Lingua Latina II.

Noctua uolat. γλαὺξ ἵπταται. — *Zenodot.*

P...scis Atheniensibus noctuæ volatus victoriæ signum ...ymbolum existimabatur, propterea quòd auis hæc M...neruæ sacra crederetur, quæ quidem dicta est etiam ...e consulta Atheniensium benè fortunare. Inde re... fœliciter atq; ex animi sententia succedentibus, di... onsueuit: Noctua volat.

Laureum baculum gesto.

Δαφνίνην φέρω βακτηρίαν. — *Suidas.*

I...est, Laureum porto baculum. Suidas tradit ita solere ...ui eos, qui essent ab aliquibus insidijs appetiti, fœli...erq; periculum effugissent, propterea quòd laurus ...dita est aduersus venena remedium habere.

Midas in tesseris consultor optimus.

Μίδας ὁ ἐν κύβοισιν εὐβουλότατος. — *Idem.*

I...est, Midas, qui in tesseris consultor optimus: prouer...bium à tesserarum ludo natum. Est enim Midas, iactus v...cabulum. Accommodari poterit adagium ad rem, q...uæ fortè fortuna benè cadit.

Boues meßis tempus expectantes.

Βοῦς ἄμητον ἐπιτηροῦντες.

Id est, Boues messem obseruantes. Dici solitum, vbi qu ingentium emolumentorum spe laborem sumeret. I de dictum, quòd boues messis tempore, maiore labor fructu, propterea quòd inter trituram pascuntur int rim, & pabulum largius apponitur: Contrà, quum ve aut hyeme proscindunt aruum, hoc molestior est ara di labor, quòd nullo præsente fructu leniatur.

Suidas.

Bos apud aceruum. Βοῦς ἐπὶ σωρῷ.

Id est, Bos in aceruo. De splendidè ampliterq; viuen bus, quiq; in vbere rerum affluentia prolixiùs faciu sumptum. Aut quemadmodum ait Suidas, de ijs, qui media rerum copia constituti, non sinuntur præsen bus bonis frui. Translatum arbitratur à bobus tritura exercentibus, quibus quòd os obligatum habeant, ne licet vesci tritico, quod excutiunt, vt simile sit illi: Ta talus inter vndas sitiens.

Philostratus.

Bos ad præsepe. Βοῦς ἐπὶ φάτνῃ.

In emeritos dici consueuit, quiq; iam ob ætatẽ ocio v tæq; molliori indulgent. Effertur & ad hunc modũ: B in stabulo. Congruit & in eos, qui nullis honestis neg cijs exercentur, sed turpi ocio atq; abdomini seruiun

Homerus.

Quæ diuinitùs contingunt.

Quæ dicet quispiam non cuiuis contingere, quisqu optat, sed diuinitùs dari, velut ingenium, formam, v res, vsurpare poterit illud Homeri ex Iliad. 3. lib.

Ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο. Id est,

Non quisquis volet illa ferat.

Idem.

Autoritas diuinitùs.

Diuinitùs contingit, vt idem homo nunc magnifia nunc despiciatur. Ex Odysseæ X V I. Est procliue die amplus quos claudit Olympus: Reddere vel despectu hominem, aut adiungere honorem.

Idem.

Fœlicitas à Deo.

ἐκ δῶρόν ἐστιν εὐτυχεῖν βροτοῖς. Id eſt, Fœlicitas datur m homini munere. Vt res noſtræ benè cedant, id in is ſitum non eſt, ſed à ſuperum arbitrio pendet. Hominum eſt conatus, Dei eſt euentus.

Primum rectè ualere, proxima forma, tertio loco diuitiæ.

Plato lib. II. de Leg.

Λέγεται γὰρ ὡς ἄριστον ὑγιαίνειν, δεύτερον δὲ κάλλος, τρίτον δὲ πλοῦτος.

Id eſt, Aiunt enim optimum ac potiſsimum eſſe, bonam ualetudinem, proximum formam, tertiũ diuitias. Alius quidam dicit: Rectè valere, & ſapere, duo vitæ bona. Iuuenalis: Curandũ eſt, vt ſit mens ſana in corpore ſano.

Deum eſſe. Deum facere. *Tullius.*

Hyperbolæ ſunt prouerbiales, de ſingulari laude dictis. Tullius in Oratoris ſui libro II. in quo tu mihi Deus eſſe videris, id eſt, ſingularis, ac ſummus. Inde natum quòd priſci mortales, ſi quem ob egregias, ac minimè vulgares virtutes ſuſpiciebãt, eum Deum, ac dijs genitum aiebant.

In cœlo eſſe. *Tullius.*

Pro eo quod eſt ſupra modum fortunatum eſſe ac gloriosum.

Quæuis terra patria. πᾶσα γῆ πατρίς. *Zenodot.*

Admonet adagium, virum ſapientem ac bonũ vbicunque gentium vixerit, fœlicem eſſe. Vnde & Socrates interrogatus: Cuias eſſet, mundanum ſe eſſe reſpondit.

Virtute duce, comite fortuna. *Cicero.*

Marcus Tullius epiſt. famil. libro decimo ad Plancum: Omnia ſumma conſequutus es, virtute duce, comite fortuna. Virtus eligit quod eſt optimum. Qnod ſi non ſuccedit, tamen in rebus præclaris, vt in magnis, etiam voluiſſe pulchrum eſt. Sin ſuccedit, prima laus debe-

tur virtuti tanquam egregij facinoris duci:proxima tunæ,quæ virtuti subseruierit.

Sale nihil utilius.

Comperio & hoc à doctis prouerbij titulo commen ratum:Humano corpori nihil esse vtilius sale & sole.

Plautus.

Supercilium salit.

Quoties bona quædam spes titillat animũ nostrum, cere licebit nobis salire supercilium. Sumptum à vi superstitione, qui futurorũ auguria captat ex corp affectibus, vt si quod membrũ pruriat præter euide caussam, si dexter oculus saliat, si au--s dextra tinn

BREVILOQVENTIA.

Grata breuitas.

χάρις βραχεῖσιν ὀπηδεῖ Id est, Adiuncta est paruis gratia bus:Quædam mole placent ac magnitudine. Sunt, ob id grata sunt,quòd minutæ : veluti gemmæ quæ ac sculpturę.Idem vsu venit in epistolis ac libris,qu raro ipsa breuitate redduntur commendatiores, p sertim apud fastidiosos & occupatos.

Cicero.

Ἐν ἐπιτομῇ.

M.Tullius epist.ad Attic.lib.V. Epistola. cuius initi Saturnalibus mane: Hoc iam sic habeto,nec hoc e citu,hic tanta negocia geri potuisse. Quæ cognosc ἐπιτομῇ Sic enim concedis mihi proximis literis, Ἐν ἐπι τομῇ dixit, pro eo quòd erat διὰ βραχέων,summatim compendio recisis ijs,quæ minus ad rem pertinent.

Laconismus. Λακωνισμός.

Laconismum veluti prouerbio breuiloquentiam vo pro eo quod est,paucis & cõpendio dicere, A λακωνί quod est affectare breuiloquentiam.

Plautus.

Tribus bolis.

Plautus in Curculione: Si vis tribus bolis, velim cl mydem. Tribus bolis dixit,pro compẽdio, quasi tri ver

bis. Nam bolum Terentius accipere videtur pro eo, od Græci vocant βλωμόν. Quod autem continuò detur tribus bolis edi dicitur.

Pauciloquus, sed eruditus. *Varro.*

ũ, qui pauca quidẽ, sed tamen auditu digna loquit.

Minore finire pomœrio. Et his similia.

uerbij rationem sapiunt huiusmodi fermè metapho Finire pomœrio, Præstituere metam, Circumscribe cancellis, & si quæ sunt similes.

Numero dicis. *Plautus.*

utus in Cassina: Numero dicis, dixit pro eo, quod Facile & compendio. Festus exponit pro citò ac celeriter. Idem: Numero mihi venit in mentem.

Vno fasce complecti. *Plinius.*

ud Plinium, pro eo quod est, Eadem opera & coniunctim agere, non separatim. Translatum est ab ijs, qui multas simul colligat, quò cõmodius gestari queant.

Tribus verbis. *Hierony.*

ibus verbis, pro paucissimis dicere, prouerbiale est. Hieronymus in Dialogo Luciferiani & Orthodoxi: ribus, vt aiunt, verbis rem istam grandem dissoluisti.

CAECVTIENTIA.

Lolio victitant. *Plautus.*

olio victitare, dicuntur lusciosi & cæcutientes. Plaus: Mirum est lolio victitare te tam vili tritico. Lolium utem Plinius inter frugum pestes commemorat, vnà um carduis & tribulis.

Saturniæ lemæ. Κρονικαὶ λῆμαι. *Socrates.*

n cæcutientes & stupidos dicitur, præsertim in eos, qui tatis vicio desipiscunt. Est enim lema humor in oculis oncretus, vnde lippitudo nascitur. Porrò Saturniæ diũtur quasi seniles ac veteres, propterea ꝙ Saturnus po lagrosus ac senex à poëtis fingitur, & temporũ Deus.

Socrates. *Cucurbitas lippis.* κολοκύνταις λημᾷ.

Id est, Lippire cucurbitas, ad superiorem adagij so pertinet. Verba sunt Socratis ostendentis nubes, est, nisi plane nihil vides, & tãtas habes in oculis le quantæ sunt cucurbitæ.

Lucianus. *Ollas lippire.* χύτραις λημᾷν.

Prouerbialis hyperbole, ꝓximæ simillima. Lucianus uersus ineruditũ, & multos coëmentẽ libros χύτραις λημῶντες, inquit, id est, Ollas lippientes. Lachrymas ir cans ollis æquales. Hoc adagiũ vtrunq; quoties ad mum refertur, fit elegantiùs & iucundiùs, veluti si hominem crassi iudicij, ac vehementer cæcutienti turpiter errantis, dicat lippire non lemis, sed ollis.

Homerus. *Hypsea cæcior.*

Satis apparet parœmiam ab Hypse muliere quapi infami, notæq; cæcitatis esse profectam.

Iuuenal. *Tiresia cæcior.*

A notissima fabula sumptum. Iuuenalis: Nec surdu nec Tiresiam quemquam esse deorum. Tiresiam p uerbiali figura pro cæco dixit. Quemadmodum Ho tius pro paupere Irum:

Intererit multum, diuésne loquatur an Irus.

Suidas. *Talpa cæcior.*

τυφλότερος ἀσπάλακος.

Id est, Cæcior Talpa. De ijs, qui supra modum cæcu unt, aut qui minimè iudicant.

Aristoph. *Cæcior leberide.*

τυφλότερος λεβηρίδος.

Est autem leberis[quemadmodum ostendimus & alib pellis illa sicca, quam serpentes, cicadæ, & si quid aliu animantis genus exuunt, quoties sibi iuuentam ren uant. In hac enim apparet effigies duntaxat oculorun ac membranula quædam tenuissima, qua serpentũ oc

li pro

›teguntur. Adagium trifariam refertur: Cæcior le-
le, Nudior leberide, Iuuenilior leberide.

In canis podicem inspicere. *Aristoph.*

ophanes: ἐγκεκλεισμένους, τούτῳ μὲν ἐγκύψαι κυνὸς πυ-
γὴν Id est, Canis quidem hunc inspicere iussi podi-
Aristophanis interpres admonet vulgò dici solere
:cutientes.

Cimmeriæ tenebræ. *Lactant.*

tam obscuritatem aut animi caliginem, Cimmerias
bras appellant.

Cæca speculatio. Ἀλαοσκοπιή. *Suidas.*

as prouerbialem dictionem admonet, quoties aut
niuent, quibus datum est negocium, aut ipsi nihil
nt, quibus obseruandi partes sunt delegatæ.

Cæcus cæco dux. τυφλὸς τυφλῷ ὁδηγός. *Horatius.*

gium Euangelicis litteris celebratum. Vti licebit,
ties indoctus indoctum docere, inconsultus impru
ı consilium dare conabitur.

Neque cæcum ducem, neque amentem consultorē. *Aristoph.*

audiendum adhibeas: Disce, sed à doctis. Consiliū
, sed à consultis.

Palpari in tenebris. ψηλαφᾶν ἐν τῷ σκότῳ.

st, Manu tentare in tenebris. Dicuntur, qui rem ob-
is vestigant coniecturis.

E duobus tria vides. Ἐκ δυοῖν τρία βλέπεις.

os, qui vel ætate, vel ebrietate, vel alio quopiā ocu-
um vicio cæcutiunt.

Puluerem oculis offundere. *Hieronym.*

uerem ob oculos offundere dicitur, qui de industria
obscurat, & aduersario iudicium eripit.

Nox humida. Νὺξ ὑγρά. *Diogenianus.*

malis imminentibus dici solitum. Quemadmodum
de læ-

de lætiore fortuna dicimus. Exoriri lucem.

Cæci præscriptio. Τυφλοῦ παρακέλευσις

Id est, Græcè iussio siue exhortatio dicitur absurda, ties ipse, qui præscribit, non intelligit quid dicat. F conuenit homini insigniter caliganti.

CALVMNIA.

Aristoph. *Sycophanta.* Συκοφάντου.

Sycophantæ cognomen, vulgò probri loco tribu tur. Conuicium prouerbiale in calumniatores, & qu uis pusilla de causa litem mouentes.

Demosth. *Theocrines Tragicus.*

Τραγικὸς Θεοκρίνης. Id est, Tragicus Theocrines. Vsurp hoc adagium Demosthenes aduersus Aeschinem. T crines primùm Tragœdiarũ auctor fuit, deinde cal niator & sycophanta. Vnde Demosthenes in orat ꝓ Ctesiphonte, Aeschinem Tragicũ Theocrinẽ v

Aeschin. *Falsum probrum.*

Sententia prouerbialis est apud Aeschinem in orat περὶ παραπρεσβείας: Τὸ γὰρ ψευδὲς ὄνειδος οὐ περαιτέρ ἀκοῆς ἀφικνεῖται. Id est, Falsum probrum non perueni tra aures. Qui audit conuicium, cuius sibi consciu grauiter animo vulneratur. At qui falso probro asp tur, non perinde commouetur. Non enim descend tius in animum hominis rectæ conscientiæ.

Tullius. *Hoc municeps, aut vicinus nunciauit.*

M. Tullius in oratione pro Roscio: Soletis cùm ali huiusmodi auditis, Iudices, continuò dicere, necess aliquem municipem aut vicinum dixisse. Solent en vicinis ac municipibus vicinorum ac municipum s ra potissimum prodi. Quin & hodie vulgò dicunt, decus huiusmodi à conterraneis aut ciuibus oriri. N si quod fortunæ incommodum, si qua vitæ labes, al lis, quoniam sciunt, proditur.

A

is vbi, quid feci, aut officij quid omissum est?

CAVSA INDEFENSA.

Heteromolia causa. ἑτερομόλιος δίκη.

ur apud Græcos, quæ ab altera duntaxat agitur nullo præsente qui contradicat. Vsurpabitur non ganter, vbi quis damnat absentem. Veluti quũ de- orum libros carpimus.

Deserta causa. ἐρήμη δίκη. *Lucianus.*

m nemo repugnat. Translatum à iudicijs, vbi non- uam altera pars cedens tradit causam aduersario. ie deserta causa vincere, est vincere nullo contrà ante.

Ne de lite pronuncies. τίς ἂν δίκην κρίνοιεν; *Phocilid.*

, De lite quinam iudices? Admonet autem non te- pronunciandum de quopiam, nisi re vltro, citroq; enter cognita.

Haud impunè vindemiam facis. *Aristoph.*

Οὐκ ἐρύμας τρυγήσεις.

s cõpetet, q nullo seruante impunè decerpũt vuas. : enim vitib⁹ & pomarijs adhiberi custodes, præser- utumno, quum iam maturi fœtus furem inuitant.

CEDENDVM MVLTITVDINI.

Ne Hercules quidem aduersus duos. *Plato.*

Μὴ δ᾽ Ἡρακλῆς πρὸς δύο.

: est, Nemo vsqueadeò virib⁹ excellit, vt vnus pluri ar esse posit. Neq; indecorũ est, cedere multitudini

Vni cum duobus non est pugnandum. *Homerus.*

ne est superiori: Huc allusit & Catullus in Epithala- : Noli pugnare duobus.

Cedendum multitudini. *Idem.*

i suadebit non esse pugnandum vni cum multis, ad- et illud Home. Accerset mox ipse sibi crudelia fa- i multis pugnare velit.

Extra

Diogenes. *Extra publicam viam ne deflectas.*

Loquendum vt plures, ſapiendũ vt pauci. Ita ſun dam, in quibus cum vulgo conuenire, dexteritati

Plurium calculus vincit.

τῶν πλεόνων ψῆφος νικᾷ.

Quoties in conſilio ceditur multitudini. Liuius inquit, maior meliorem vincit. Plinius in epiſtol ritur numerari ſententias, non expendi.

Plato. *Vnus vir, nullus vir.* Εἷς ἀνὴρ, οὐδεὶς ἀ

Id eſt, Vir quidem vnus, nullus eſt. Senſus eſt, nih gium præſtari poſſe ab vno homine, omnium a deſtituto.

Idem. *Contra duo contraria pugnare difficile.*

Libro de leg. II. ὀρθὸν μὲν δὴ, πάλαι τι εἰρημένον, δύο μάχεσθαι τἀναντία, χαλεπὸν, καθάπερ ἐν τοῖς νόσοις τε ἄλλοισι. Id eſt, Verum eſt illud & iam olim pro celebratum, arduum eſſe aduerſum duo eaq; co pugnare, quemadmodum in morbis alijsq; com bus. Significat nobis eſſe geminam pugnam, tum a ſus diuitias, tum aduerſus egeſtatem.

Homerus. *Vnus contra multos.*

Apud Homerum multa in hanc ſententiam, tame ijſdem verbis & locis leguntur, vt in Odyſſ. γ.

χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς. Id eſt,

Difficile ac durum eſt vnum compeſcere mult

Occaſionem adagij variè narrant.

CVM AVXILIO, CITRA AVXILIV

Plato. *Frater viro adſit.* Ἀδελφὸς ἀνδρὶ παρε

De fido auxilio dici ſolitum, propterea quòd in periculoſis vix vnquam frater ſolet fratri deeſſe.

Homerus. *Sine ope diuina nihil valemus.*

Manca eſt omnium mortalium induſtria, omniſq; tus, niſi fauor aſpiret diuinus. Ad id accõmodabis

Ho

ne. Odyss. γ. πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι. Id est,
lortalis diuûm auxilium desiderat omnis.

le gladiũ tollas mulier. Μὴ μάχαιραν αἴρε θῆλυ.
ıscipias negocij molem, quum nequeas auxiliari.
ſt & in hunc trahi sensum: Spem ne ostendas, quam
are non posis.

Non absque Theseo. Οὐκ ἄνευ Θησέως. *Plutarch.*
m significamus rem alieno auxilio cõfici. Aut quũ
ficamus rerum omnium communitatem ac socie-
ı. Nam Zenodotus scribit, Theseum permultis vi-
rtisimis in certaminibus auxilio fuisse.

)uobus pariter euntibus. Σύν τε δύ' ἐρχομένω. *Homerus.*
:, Si duo coniuncti veniant. Locus est apud Home-
, Iliados X. vbi Diomedes iturus exploratum quid
t Troiani, comitem postulabat. Id enim fore tum
ndius, tum tutius.

Nihil profuerit bulbus. *Athenaeus*

Οὐδέν σ' ὀνήσει βολβὸς, ἂν μὴ νεῦρ' ἔχῃς.
Neruis carentem iuuerit bulbus nihil. Martial.
lil aliud, bulbisquàm satur esse, potes.
us autem ad irritandam Venerem valet. Licebit ad
cundiorem vsum trahere: Nihil prodest studium,
s adsit ingenij.

Tradunt operas mutuas. *Terent.*
ıslatum videtur ab agricolis vicinis, qui mutuã in-
ese operã commodare solẽt. Ab artificibus etiã, qui
ua nonnunquã vtuntur opera, maxime fabri ærarij.

Alieno auxilio potentes. *Homerus.*
alienis præsidijs freti, facinus aliquod egregium,
qui alieni prætextu nominis aliquid faciunt, in eos
ısite torquebitur illud Homeri iliad. θ.
στῆ δ' ἄρ ὑπ' αἴαντος σάκει τελαμωνιάδαο. Id est,
Constitit Aiacis clypeo septemplice tectus.

Idem. *Alieno ferox præsidio.*

Si quæras innuere, quod ferox sit quispiam, & impr moliatur, id eum non facere domesticis viribus tum, verùm alicuius potentioris fultum præsidio, clanculum illis suppeditat & animum & opem, id ac modes licebit:

Ista quidem hic nequaquã audet sine numine, v
Astat diuúm aliquis, humeros caligine tectus.

Diogeni. *Titanas imploras.* Τιτᾶνας καλεῖς.

Id est, Titanas inuocas. Vbi quis suis diffisus viribu lienum implorat auxilium. Sumptum à Gigantum la, in qua Iupiter suo timens Olympo, Titanas in a lium accersiuit.

Ancora domus.

Ancoram Græci pro refugio prouerbialiter vsurpa lebant. Denique quicquid illud est, cui innitimur, iusq; fulcimur fiducia, ancoram vocant. Metaph nautis sumpta.

Terent. *Columen familiæ.*

Donatus columen dici putat, perinde quasi colum dicas, cui reliqua domus innitatur, vnde antiquitù uos maiores columellas dictos.

Nostro Marte.

Quoties nullius auxilijs adiuti, nostropte ingenio, prijsq; viribus rem peragimus. Aut etiam cum n periculo res geritur.

Horatius. *Sine cortice nabis.*

Sine cortice nare dicuntur, qui iam per ætatem n gent custode morum, aut qui eò doctrinę processe vt iam præceptorum opera non habeant opus. prouerbium sumptum à iuuenibus, qui quum prir natare discunt, corticibus aut suberibus ventri sub tis natant, deinde exercitatiores citra huiusmodi a nicula natare incipiunt.

Incaprificatus es. ἀνέρίνασος εἶ. *Suidas.*
as putat dici in mollem & infrugiferũ. Sunt q refe-
ad eos, qui tueri non queant id q̃ nacti sunt boni.

Multæ manus onus leuius reddunt. *Hesiodus.*
iificat etiam difficilia facilè confici, si quis non ipse
s negocium aggrediatur, sed in plures adiutores &
iliares manus partiatur. Sumptum à tollendis oneri
Hesiod. in opere, Ἐργα καὶ ἡμέρα.
ιλείων καὶ πλειόνων μελέτη. Id est,
Plus potest & plurimum industria.
merus Iliad. M.
ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον, πλειόνων δέ τι ἔργον ἄμεινον. Id est,
Adsitis comites, multorum industria nanque
Plus pollet, quàm paucorum.

Re opitulandum, non verbis. *Homerus.*
ium re opus est, nil prosunt verba Home. Iliad. π.
ἐν χερσὶ τέλος πολέμου, ἔπέων δ' ἐνὶ βουλῇ. Id est,
rba in consilio, valet in certamine robur.

Chordæ vice. ὡς ἀντὶ χορδῆς. *Plutarch.*
est, Tanquam chordæ loco. Conueniet, vbi quod a-
ubi diminutum videbatur, suppletum aliunde signi-
abimus.

Viuus fueris, vel cepe solum accipiens. *Zenodot.*
Σῶος γενήσῃ, κρομμύου μόνον λαβών.
est, Si cepe tantum sumpseris, iam vixeris. In eos dici
litum, qui è re quapiam pusilla, magnam opinionem
nsequuntur. Apparet natum ab ægroto, qui medico
orrigente cepe, reualuerit: herbam alioqui plebeiam,
c eam admodum salubrem corpori.

Papyri fructus non postulat magnam spicam.
ύβλου δὲ καρπὸς οὐκ αἰτεῖ μέγαν στάχυν. Id est, Byblus virens
iud postulat spicam grauem. Dici solitum de ijs, qui
ignè suis ipsorum bonis frui non possent: propterea

quod byblus ob culmos inualidos ſpicam granis o
ſtam ferre nõ poteſt. Byblus autem iunci ſpecies, qu
Latini papyrum appellant.

Iacobus Apoſtol. *Si Deus voluerit.*

De re futura, cuius exitus pendeat à Dei fauore. N
etiam vulgò dicunt ominis cauſa: Si Deus voluerit, a
ita nos loqui Iacobus Apoſtolus docet.

Vergilius. *Meis auſpicijs.*

Meis auſpicijs, pro meo arbitrio, meisq; præſidijs di
Maro Aeneid. 4. Translatum ab Imperatoribus Ron
nis, quibus mos erat, non committere prælium, niſi c
ſultis auſpicijs.

Vlpianus. *Porrigere manus.*

Porrigere manus, pro auxilio eſſe, vulgatiſsimum
ſed elegans. Feſtiuius erit de rebus animi, veluti ſi di
Animo deiecto manum porrigit philoſophia.

Pindarus. *Sine canibus & retibus.*

Ἀνεύ κυνῶν τε καὶ λίνων. Id eſt, Abſque canibus & retib
Hoc quidem ſchemate Pindarus ſignificauit ſumm
celeritatem. Quis enim pedibus aſſequatur ceruos,
aut à canibus remorentur, aut implicentur retibus. C
ueniet tamen in eos, qui clancularijs artibus capi
prædam. Dicetur & in eos, qui non alienis præſid
ſed proprio Marte rem gerunt.

Proculus. *Pecunia abſque peculio fragilis.*

Inter agricolas prouerbium iactatum fuit. Solét aut
ſenes aut agricolæ ſummam aliquam ſeponere, ne n
ſupereſſet, ſi res incendio, bello, aut ferro perirent. I
teſt deflecti in eum, qui fœlicitatis ſummam ponit n
in rebus extrarijs, ſed in animi bonis, vt illis caſu per
tis, habeat quò confugiat, nec deſpondeat animum.

Homerus. *Summa vi defendere.* [Iliad

Si quis alterũ ſumma vi tuebit, quadrabit illud Hom

πρόο

πρόσθε δ' οἱ δόρυ τ' ἴσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἴσην. Id est,
Vndique texit eum lancea, clypeoq; rotundo.

Tanquam heros in clypeo excipere.

ἀλλ' ὥσπερ ἥρως ἐν ἀσπίδ' ἰ ξενίσαι σε βούλομαι.

st, Imò tanquàm heros in clypeo te volo hospicio pere. Dici solitum, vbi quis suis ipsius artibus, aut efactis fretus, de amicis benè mereri conaretur. Inuctum quòd antiquitùs heroes assiduè armis agenvelut in clypeo versabantur, & si quid opus fuisset cis quod armis præstari poterat, id promptè præstat, vtpote sola virtute diuites.

CITRA LABOREM.

Citra puluerem. ἀκονιτί. *Plinius.*

st, Citra puluerem, Græci dicunt contingere, quo : facilè citraq; negocium potiretur. Translatum vel iphe, id est, à pulueris contactu, quò se spargebat in estrico certamine congressurus.

Citra arationem, citraq; sementem. *Lucianus.*

æ citra nostram operam casu nobis eueniunt ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα contingere dicunt Græci. Natum appaidagium à fabula insularum fortunatarum.

Vltrò Deus suppeditat bona. *Stobæus.*

Αὐτομάτως ὁ θεὸς ἀνίησι τὰ ἀγαθά.

st, Vltrò Deus subijcit bona. Quoties res citra nostrā rā fœliciter cadunt, quasi Deo quopiā procurante.

Sub aliena arbore fructum. *Liuius.*

aliena arbore fructum legere dicuntur, qui fruunaliorum laboribus. Finitimum est illi: Alienam menessem.

Dormientis rete trahit.

εὕδοντι κύρτος αἱρεῖ. Id est, Dormienti rete capit. In eos, bus citra conatum obtingunt ea quæ cupiunt. Simi- Dormienti dij conficient.

CLAMOSVS.

Gellius. *Septem conuiuium, nouem conuicium.*

Elegans vel ob ipsam προσωνομασίαν sententia, qua sig|nificatum est in conuiuium paucos adhibendos esse, al|qui fore tumultuosum atq; insuaue. Extabant antiq|tùs leges, quæ præscriberent simul & moderatum co|uiuarum numerum, & sumptus modicos.

Diogeni. *Clamosior lauro ardente.*

Μᾶλλον βοᾷ δάφνης χλωρᾶς καιομένης.

Id est, Magis vociferatur, quàm laurus viridis incen|propterea quòd laurus adhuc virẽs in ignem coniec|maximos crepitus ædit.

Plautus. *Vsque ad ranim.* Ἄχρι κόρυ.

Id est, Vsq; ad societatem. Plautus, & quidem lepid|dixit vsq; ad rauim, pro eo quod est, improbè, sæuiùs, |mosè, adeò vt vox etiam toties vociferanti raucesca|

Fest. Pomp. *Claudiana tonitrua.*

Festus Pompeius scribit ideò vocata Claudiana to|trua, quòd Claudius Pulcher instituerit, vt ludis|scenam factis, lapidum coniectus ita fieret, vt veri to|trus similitudinem imitaretur. Nam antea leues ad|dum & paucos sonitus fieri solitos, quum claui & l|des in labrum æneum conijcerentur. Dici potest in|mines immodicè clamosos, & odiose obstreperos.

Quintilian. *Apertis tibijs.*

Id est, Clariore voce. Translatum à tibicinibus, |quædam obturatis tibiarum foraminibus, quasiq; p|siore sono canunt: quædam apertis tibijs, acriore s|tu. Venustior erit metaphora, si quis dicatur aperti|bijs inuehi in aliquem, id est, non clanculum obtre|re, sed palàm insectari.

Aristoph. *Cyclobori vox.* Κυκλοβόρου φωνή.

De clamosis & vehementer obstreperis dicebat, aut

vox esset rauca & viciosa. Cyclobor⁹ fluuius quidã
cę, ingenti strepitu defluẽs, vnde ductũ prouerbiũ.

Sarpedonium littus. Σαρπηδονία ἀκτή.

e turbulenta rectè dixeris, siue de vehementer cla-
is. Est enim huiusmodi quoddã littus Thraciæ Nep-
sacrum, quod assiduis fluctibus tunditur.

Stentore clamosior. *Homerus.*

nalis: Vt Stentora vincere possit. Sumptum à fabu-
entoris, cuius meminit Homerus Iliad. E. eiq; fer-
, hoc est, inuictam attribuit vocem.

In clamosos. *Idem.*

r litigandum aut disputandum ingentem vocifera-
em indicabimus eo adagio, quod de Neptuno scri-
Homerus Iliad. ξ.

ὅσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον ἢ δεκάχιλοι.
ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες ἄρηος. Id est,
Tantum vociferans, quantum nouies deciésue.
Mille viri clamare solent, qui prælia miscent.

Absit clamor in colloquio aut lusu. *Idem.*

iubebit in conuiuio, colloquióue temperari à vo-
atione, accommodabit illud Home. Odyss. 11.
νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα μὴ δὲ βοητὺς ἔστω. Id est,
Nunc hilares cœnemus, & omnis clamor abesto.

Abydena illatio. Ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα. *Zenodo.*

i solitum, vbi quis obstrepit aut conuiuantibus, aut
d quippiam agentibus: & tumultu molestiã adfert.

Calamoboas.

ipater quum nec vellet, nec posset congredi comi-
cum Carneade, qui magna vehemẽtia inuehebatur
toicos, semet ad scribendum vertit, multosq; libros
edit maledicos & ineptos, in quibus passim contra-
bat Carneadi. Hinc vulgô cognomen adeptus est
μοβόας, quod nõn lingua, sed calamo vociferaretur.

λαρυγγίζειν.

λαρυγγίζειν, Græcis dicuntur, qui non loquuntur n: rali modo, sed dilatato gutture effundunt immanē cem. Quemadmodum & canunt nonnulli.

Columnas rumpere.

Aelianus prodidit, in Samo quondā fuisse animalia sta magnitudine, Neades vocantur, quorum voce t rumperetur. Vnde prouerbium in clamosos & impr loquaces, vt postes & columnas dicantur rumpere.

COMMODVM MAGNO EMPTVM

Ambrosi. *Vale charum lumen.* χαῖρε φίλον φῶς.

Dici solitū, vbi rei cuiuspiā vehemēter gratæ fit iact

COMMODVM INTERVERSVM.

Alij sementem faciunt, alij metent.

Ἄλλοι μὲν σπείρουσιν, ἄλλοι δὲ ἀμήσονται.

Id est, Alij quidem sementem faciunt, alij verò met Alij laborant, alij percipiunt emolumentum.

Aristoph. *Mazam pinsuit à me pistam.*

Μᾶζαν γε μεμαχὼς τὴν ἀπ' ἐμοῦ μεμαγμένην

Id est, A me antè pistam mazam iste pinsuit. De ijs solitum, qui sibi alienæ industriæ laudem vindicant magnam gloriam alieno labore partam, verbis i transmouent. Maza cibi genus est ex lacte & farina, mè panis instar confectum.

CONATVS.

Omnibus neruis.

Cicero. Id est, Summa vi, summoque studio. Nam robur i philosophos in neruis situm. Vnde & neruos extend expedire neruos, & neruosa dicimus, quæ vegeta v daq;, minimeq; languida.

Omnem vocem mittere. πᾶσαν φωνὴν ἱέναι.

Omnem vocem mittere dicebantur, qui nihil omi

b.

:,quo persuaderent. Sumptum videtur ab incantatis, in quibus si parum mouent preces, adhibent efficiora.

Omni telorum genere oppugnare.

eo quod est, modis omnibus insectari. Cui finitimo est, cæsim ac punctim.

Manibus pedibusq;. Terent.

remum conatum significantes, dicimus: Manibus ibusq;. Nam per manus declaratur industria confidi negocij, per pedes maturandi celeritas.

Pro mea uirili

um pollicemur nos operam nostram præstituros, mea virili dicimus.

Remis uelisq;. Cicero.

le translatum, quod quum nauis simul & remigio & o impellitur, summus est nautarum conatus. Cicero: rra enim res est misera, detestabilis, omni contentio, velis, vt ita dicam, remisq; fugienda.

Anchoras tollere. Varro.

eo quod est, Moliri discessum. Quod genus & il: Talaria nectere, Oram soluere.

Omni pede standum. ὅλῳ ποδί. Suidas.

est, Omni pede. Pro eo quod est, Sũma vi, summoq; u. Quintilianus ab agricolis profectum esse testatur.

Toto pectore. Tullius.

uum syncerum & absolutum amorem significamus, to pectore dicimus & toto animo. Toto pectore etiã studium diligentiamq; referri potest.

Cum hasta, cum scuto. σὺν δορὶ, σὺν ἀσπίδι. Homerus.

bi quis omni conatu rem aggreditur. Sumpta metaphora à milite armis omnibus instructo. Homerus:

Hastaq; & gladio, saxisq; ingentibus instant.

Idem.

Omni certaminis genere.

Cum innuimus omni certaminis genere congressi esse, veluti si quis dicat: In omni disciplina disputat acriter, conueniet illud ex Odyss. θ.

πύξ τε παλαιοσμοσύνῃ τε καὶ ἅλμασιν ἠδὲ πόδεσσιν. Id est, Ex pugnis pedibusq; & saltibus atq; palæstra.

Item vbi quis ostendit se nullum detrectare certam, sed ad quoduis ingenij experimentum paratum esse.

Terētius.

Sursum ac deorsum.

Terentius in Eunucho: Sex ego te totos Parmeno menses quietum reddam, ne sursum ac deorsum cu tes, id est, huc atq; illuc. Proinde prouerbium acco modabitur vel ad omnia tentantem, vel ad omnia co fundentem, vel ad diligētiam omni ex parte negoci circunspicientis.

Homerus.

Rem nouam aggredior.

Si quando significabis te rem arduam ac nouam mo turum & alijs adhuc intentatam, accommodabis ill ex Odyss. χ.

Nunc alium tentabo scopum, si attingere possim,
Quem nondum quisquam tetigit.

Aristoph.

Summis uti uelis. ἄκροις χρῆσθαι τοῖς ἱστίοι

In eos, qui maximo conatu adnituntur atque incu bunt, aut qui omnem captant occasionem. A nautis.

Tibullus.

In magnis & uoluisse sat est.

Eam Angelus Politianus non inscitè vertit Græcè:

Ἀρκεῖ δ' ἐν μεγάλοις καὶ τὸ θέλημα μό ον.

Apu. in Floridis lib. 4. Maiore scilicet voluntate, q̃ fa cultate. Eoq; propensius fortasse laudādus est, ꝙ omn bus bonis in rebus, conat⁹ in laude, effectus in casu e Conuenit vbi quis maiora viribus conatus, tametsi r susceptæ magnitudini non facit satis, tamē hoc ipso n mine laudē promeretur, ꝙ rem pulcherrimā tētaueri

Misc

Miſcebis ſacra prophanis. Horatius.
Confundens faſq; nefaſq;. Vnde qui nihil habent ,quiq; nihil non audent:miſcent ſacra prophanis.

Aut terra,aut mari. Plautus.
us in Pſeudolo, Aut terra,aut mari dixit,pro qua- ue ratione. Sumptum ab Hiſtoricis, qui referunt :rra mariq; geſtas,& gentes terra mariq; expugna- Cicero pro Cluentio: Cuius tantæ res geſtæ terra q; extiterunt.

Commouere ſacra. Plautus.
tus ibidem: Commouere ſacra dixit, pro eo quod ctrema experiri præſidia. Hinc dictum apparet, q s deſperatis, ſoleant homines ad deorum præſidia ugere.

Mare cœlo miſcere. Liuius.
uerbialis hyperbole eſt,pro eo quod eſt,omnia per- are, nihilq; non facere. Titus Liui⁹: Quid eſt quod o terram, terræ cœlum miſceant?

Terra mariq;. Theogn.
oties extremum conatum ſtudiumq; ſignificamus.

Fruſtratus conatus. Homerus.
i ſpe fruſtratus ſua, non aſſequitur id quod ambie- .In hunc non incongruè torquebitur illud Homeri: d.θ.
βαλλέειν ὁ δ᾽ ἵκτο θυμὸς καὶ τοῦ μὲν ἐξ ἀφάμαρτε.
imus cupijt configere telo. Verum illud fallente ma- non attigit.

CONCORDIA.

Concordia fulciuntur opes, etiam exiguæ. Homerus.
ntentia eſt prouerbialis in lib. Iliad. N. huiuſmodi:
συμφερτὴ δ᾽ ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν. Id eſt,
Coniuncti pollent etiam vehementer inertes.
ac conueniet vti, ſi quando ſignificabimus non eſſe

conte-

contemnendam amicitiam, aut simultatem multo[...] etiamsi fuerint alioquin imbecilles,& quorum sing[...] quiuis facile contemnat. Nam quemadmodum, v[...] Ouidius: Et quæ non prosunt singula, multa iuuan[...] quæ non lædunt singula, multa nocent.

Idem.

Concordia.

In absolutam concordiam, omniumq; rerum co[...] sum conueniet illud:

Haud vnquam neq; concio nos, neq; curia dict[...]
Audiuit pugnare, animo sed semper eodem.
Et sentire eadem, atq; eadem decernere vidit.

Aristoph.

Pariter remum ducere.

Qui simul remigant, certis numeris impellunt rem[...] inter se consentiant, alioquin nihil acturi. Hinc Ar[...] pha in auib⁹ dixit ὁμηρροτῶ, pro assentior,& eodē e[...] quo tu. Vox composita est ab ὁμοῦ simul,& ἐρέσσω im[...] feror.

Velut in cratere.

Ὥσπερ ἐν κρατῆρι φιλοτησίῳ. Id est, Velut in cratere ph[...] sio. Quo significabimus res antea turbulentas com[...] sedariq;, & prius inter se inimicos, in gratiam re[...] Dicitur autem crater philotesius, quem in cōuiuijs [...] rigunt alijs alij ceu amicitiæ symbolum.

Homerus.

Mutua defensatio.

Mutuam complurium inter ipsos cōcordiam, mutu[...] que defensationem notabimus non infacetè vers[...] his Homeri:

Hastas densabant hastis, vmbone frequenti
Vmbonem, clypeum clypeus fulcibat inhærens:
Inq; vicem galeæ galeas texere, virum vir.

Plato.

In idem conspirare. Εἰς τὸ αὐτὸ συμφῦναι.

Id est, In vnum conspirare, seu coalescere. Plato de [...] gib. IIII. Cæterùm conspirare ac velut equorum iu[...]

sin[...]

ɔs in idē, vt dici solet, coalescere, multo eget tem-
stq; perdifficile. Si iungas duos equos inter se ig-
nō ferunt sese: tandem assuetudine, postea quam
alterius halitui assueuerit, concordes sunt. Itaq;
anhelasse sub eodem iugo gignit concordiam.

Mutua defensio tutißima. *Homerus.*

gnificabit minùs eos lædi posse qui concordes
sese defendunt, contrà omnium iniuriæ obno-
os, qui dissident factionibus intestinis, accom-
ɔit illud Homeri:

lto turba minor perijt, quod in agmine semper
tuam opem sibi ferre, malumq; arcere studebāt.

Tradunt operas mutuas. *Terētius.*

ɔlescentibus, qui se vicissim in peccatis defende-
Translatū ab agricolis vicinis, qui mutuam inter
eram commodare solent. Aut ab artificibus, &c.

Vt in uelabro olearij. *Plautus.*

rbialis similitudo de ijs, qui conspirarunt, remq;
ex composito. Velabrum autem autore Varro-
us erat Romæ, in quo olearij distrahebant oleū.
item erat huic hominum generi, vt inter sese de
conspirarent, quo pluris venderent.

CONIECTVRAE.

Leonem ex unguibus æstimare. *Lucianus.*

Ἐκ τῶν ὀνύχων τὸν λέοντα γινώσκειν.

a quapiam cōiectura negocium vniuersum per-
re, ex paucis multa, ex minimis maxima cōijcere.

E fimbria de texto iudico. *Lucianus.*

Ἐκ τοῦ κρασπέδου τὸ ὕφασμα γινώσκω.

Ex fimbria textum omne cognosco. Hoc est, ex
liquo pusillo reliquorū facio cōiecturam. Trans-
à negociatoribus, qui inspecta texti margine, fa-
reliquo iudicant.

Encu

E neuo cognoscere.

E neuo cognoscere, est ex re quapiam minima, t hominis ingenium æstimare.

Theophr. *De gustu cognoscere.* Ἐκ γεύματος γινώ

Id est, Ex degustatione iudico, hoc est ex minima e rientia. Ductũ item à negociatoribus, qui gustato taxat vino aut oleo: de reliquo mox pronunciant.

Aethiopem ex uultu iudico.

Τὸν αἰθίοπα ἐκ τοῦ ὄψεως γινώσκω.

Id est, Aethiopem ex ipso vultu cognosco. Præ enim Aethiops nigrore vultus, intortis capillis, tumentibus, dentium candore patriam suam. V enim, non faciem mutare potest.

De fructu arborem cognosco.

Ἐκ τοῦ καρποῦ τὸν δένδρον γινώσκω.

Id est, E fœtu cognosco arborem. E factis homin dico. Quæ parœmia etiam in Euangelicis literis e

Tullius. *De facie nosse.*

Est leuiter cognitum habere. Id si transferatur animi, fiet venustius.

Tullius. *Cauda de uulpe testatur.*

Ἡ κέρκος τῇ ἀλώπεκι μαρτυρεῖ.

In eos, qui pusilla in re cuiusmodi sint, declarant

Ex fronte perspicere.

Ex fronte perspicere dicimur, quod statim & vel protinus occursu percipimus.

Homerus. *Ex habitu bonum uirum præ se fert.*

Qui dicet ex ipsa oris figura videri probum hom citabit illud Homeri ex Odyss. primo:

οὐ μὲν γάρ τι κακῷ ἐν ὦπα ἐῴκει. Id est,

Ex specie minus improbus ipsa Esse videba

I

Ex stipula cognoscere. Lucianus.

Ἐκ τῆς καλάμης γινώσκειν.

Ex stipula iudicare. Quoties è vestigijs quibus- i senecta reliquis coniecturam facimus, cuiusmo- s fuerit in adolescentia. Translata metaphora à bus.

E culmo spicam conijcere.

hius Odyss. XIX.

καλάμης ἄλλος ὀΐομαι τεθρισμένος στάχυς.

lmo perspicitur spica demessa. Etiam in sene ap- cuiusmodi fuerit iuuenis.

E cantu dignoscitur auis.

s vir, talis oratio. Iactatur vulgò simillimũ huic: nis autem dignosci, id est, è cultu spectari vitam enium hominis.

Effœminatorum etiam oratio effœminata. Zenodot.

Ἐν ἀεργοῖσι ἀνάνδροι λόγοι.

inertibus viris, iners oratio. Vt quisq; est, ita & tur.

Ex uno omnia specta. Ἐξ ἑνὸς τὰ πάνθ' ὅρα.

onet adagium, ex vnius euentus experimento, re- rum similium coniecturam oportere facere.

Domi coniecturam facere. Οἴκοθεν εἰκάζειν. Plautus.

d non aliunde petitur, id domi fieri prouerbio di- Plautus: Hanc ego de me coniecturam domi fa- oc est, meopte experimento comperio.

Prima facie. Prima fronte. Quintil.

int hæc quoq; prouerbium, maximè quum ad res poreas referuntur: Prima facie, Prima fronte, pro od est, primo obtutu, & priusquam presius ac di- tius consideres.

Cribro diuinare. Κοσκίνῳ μαντεύεσθαι. Lucianus.

Est

Est coniectura sagaci rem deprehendere, aut stul
rebus occultis diuinare.

Signum bonum aut malum.

Σύμβολος ἀγαθός, ἢ καὶ φαῦλος.

Id est, Signum bonum, aut certè malum. Vbi qu re incognita diuinat incertus.

Eustathius.

Stellis obsignare obelo notare.

Ἄστροις σημειοῦσθαι ἢ ἄστροις τεκμαίρεσθαι.

Id est, Stellis notare. Dictū de his, qui longam aut tam viam peragunt, adeò vt necessum habeant reg situm stellarū obseruatione signare: Vnde videntu lis notare viam ij, qui notulis quibusdam & conie arte deprehēsis, rem alioqui peruestigatu difficile quirunt, aut assequuntur: qui etiam signis quibu multò antè colligunt quid sit euenturum. Postea xum est, vt stellis prænotare dicantur, qui quippia lut animaduertendū insigniunt. Cui diuersum est: ζειν, id est, veru prænotato quasi iugulare ac damn

Aristot.

Vna hirundo non facit uer.

Μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ.

Id est, Vnica hirundo non facit ver. Id est, Vnus non sat est ad parandam virtutem aut eruditionem

Omnibus vestigijs inquirere.

Πᾶσιν ἴχνεσι ζητεῖν.

Omnibus vestigijs inquirere dicitur, qui summa summaq; diligentia rem peruestigat.

Tullius.

Qui bene conijciet, hunc uatem.

Admonet adagium futurorum præscientiam non tibus aut augurijs petendam esse, sed à prudētia. Si dem qui prudentia sit prẹditus, is ex præteritorum sentiumq; cōiecturis facilè ꝓspiciet quid sit euen

Homerus.

Certum prospicio.

se negabit temerè, malè, secúsue de exitu rei cu-
iam sentire, sed certis adductum argumentis, & plu
s experimētis obseruasse, accommodabit illud Ho-
i:
Οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύσομαι, ἀλλὰ εὖ εἰδώς.
Iam neq; inexpertus iam diuinauero, verùm
gregiè callens.

Rem acu tetigisti. *Plautus.*
eo quod est, Rem ipsam diuinasti nihil aberrans.

Scopum attingere. τυγχάνειν τοῦ σκοπου. *Lucianus.*
oti compotem fieri, aut coniectura rem ipsam as-
i. Aberrare à scopo, atque id genus aliæ figuræ om-
prouerbium sapiunt.

Crepitu probabis. πλαταγῇ δοκιμάσεις.
t, Plataga probabis. De ijs, qui ridiculè explorant
ius in sese animum. Sumptum à vulgari ioco puel-
n, quæ imposito pollici, medioq; digito papaueris
, palmam illidunt: quod si crepuerit, amoris argu-
tum est: sin minus, non amantis indicium.

Qualis uir talis oratio. *Seneca.*
ca in epist. Apud Græcos, inquit, in prouerbium
t: Talis hominibus fuit oratio qualis vita.

Quanquàm non dixeris, tamen apparet è pelle.
psa redarguit mendacem, & oris habitus. Vnde il-
Ciceronis: Nisi fingeres, non sic diceres.

Protinus apparet, quæ plantæ frugiferæ futuræ.
pueris elucet indoles futuræ probitatis.

Leonem uidere, hostium prælia portendit. *Suidas.*
λέοντας ἰδεῖν, δυσμενῶν δηλοῖ μάχας.
t, Cernere leones, hostium pugnam indicat. Trans-
n vel à somniorum coniecturis, vel ab obseruanti-
uguria.

Idem. *Mortuos uidens.*

Νεκρούς ὁρῶν, νέκρωσιν ἕξεις πραγμάτων.

Id est, tibi occident res, mortuos si somnies. Refert à Suida, tanquam vulgò iactatum de diuinatione: c sumitur ab insomnijs, superstitione omniũ vanissi, id tamen ita dictum, quòd mors finis sit omnium hu vitæ malorum.

Mortuus per somnium, uacabis curis.

Θανὼν καθ' ὕπνους φροντίδων ἔσῃ δίχα.

Id est, Curis vacabis mortuus per somnium. Versicu vulgò iactatus apud Græcos. Existimabant enim e qui se mori somniasset, à curis molestijsq; liberatum quòd mors finem doloribus imponere videatur.

CONSILIVM.

Zenodot. *Res sacra consultor.* Σύμβουλος ἱερὸν χρῆ.

Sensus est adagionis, plurimum vtilitatis adferre b consulentem, aut religiosè ac purè dandum consil ijs, quibus est opus.

Homerus. *Suadeo quod ipse facturus essem.*

Quum alteri damus consilium, quo non grauemur vti in simili caussa, conueniet illud Calypsus Odys

Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι ὅσσ' ἂν ἐμοί περ.
Αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι.

Sentio, suadeboq; tibi, quibus haud grauer v
Ipsa, mihi similis si quando occurreret vsus.

CONTEMPTVS ET VILITATIS.

Horatius. *Tineas pascere.*

Translatũ à vestibus aut libris diu reconditis & inta

Persius. *Homo tressis.*

Persius tressem Agasonem appellat contemptissim muncionem. Idem: Et centum Græcos curto centus cetur, id est, minimo. Tressem aũt dixit nouè, quasi t assibus æstimandum. Assis autẽ erat ærei numuli ge

Sem

Semißis homo. Tullius.

'ullius libro ad Atticum V. Vatinium semissem ho-
:m vocat vilissimum & contemptissimum, Simul
ı semissis homo contra me arma tulit.

Ne crepitu quidem digiti dignum.

Οὐκ ἄξια ὄντα ψόφου δακτύλων.

:stus is & prouerbium in hodiernum vsque diem
et apud nostrates, quum aiunt: Ne huius quidem
).

Concha dignus. κόγχης ἄξιος.

nullius precij concham dicunt Græci, quemad-
um Latini nauci aut floccum.

Ne ligula quidem dignus.

:batur homo nequam & nullius precij.

Tithymallus Laconicus. Suidas.

Τιθύμαλλος λακωνικός.

ɔpientes, oculisq; cæcutientibus dicebatur. Tithy-
us herbæ genus, apud Lacones repertum, singula-
:rimoniæ, quo sub noctem oculos illinebant, ad vi-
acuendum.

Semper me tales hostes insequantur. Suidas.

Ἀεὶ τοιοῦτοί με πόλεμοι διώκοιεν.

t, Me bella semper insequantur talia. Vbi quosdam
iter odimus, ac simultatem eorum contemnimus.
st accommodari & in eos, qui desciscunt ab amici-
ed vt inimici nihil queant nocere.

Incus maxima non metuit strepitum.

:lsus animus non commouetur minis, aut fortunæ
:ntis procellis.

Aquila non captat muscas.

Ἀετὸς οὐ θηρεύει τὰς μυίας.

mi viri negligunt minutila quæpiam. Animus

excelsus res humiles despicit. Effertur & citra negat
nem adagium. Aquila venatur muscas, quoties mag
minima sunt curæ.

Elephantus non capit murem.

Lucianus. Ελέφας μῦν οὐχ ἁλίσκει.

Id est, Elephas non aucupatur murem. Generosus &
celsus animus negligit prædas viles, ac lucella minu

Aquila thripas aspiciens. Αἰετὸς θρῖπας ὁρᾷ.
De magnis qui pusilla negligũt. Est thrips auicula q
piam minutissima, quam aquila quum videat, vt e
culatissima, haud tamen dignatur persequi, vtpote
dam vnguibus suis parum dignam.

Aquilam cornix prouocat. Αἰετὸν κορώνη ἐρεθίζει.
Tradunt peculiare cornicibus esse, irritare aquilam
rum illa negligit prouocantem, intelligens nimirũ
ab illa noceri non posse. Locus igitur adagio fue
quando leuiusculus quispiam homuncio, qui neq
desse queat, neq; lædere, maximis viris oblatrat.

Suidas. *Asinus compluitur.* Ὄνος ὕεται.

Dictũ apparet in eos, qui maledictis nihil omnino
mouentur. Quemadmodum asinus ob cutis durit
adeò pluuia nihil offenditur, vt vix etiá fustem se

Plautus. *Susq; deq;.*

Apud Plautum atq; alios autores inuenitur. Susq;
fero, & Susq; deq; habeo, pro eo quod est: Nihil
refert, nihil labcro. Aulus Gellius scribit, Susq;
ferre, idem valere, quod æquo animo esse, atque i
dum negligere & contemnere.

Apuleius. *Manum non uerterim.*

Pro eo quod est: Nihil omnino laboro, Mea nihil re
Nihil enim facilius, quàm manum vertere.

Quod non est opus, asse carum est.

Seneca. Hoc est, Quantumuis paruo emptum, tamẽ carun

:c opus eſt eo. Poteſt ad complures accommodari entias, vt ſi quis dicat artem quampiam minimo ne- io poſſe diſci, quæ tamen nihil frugis ſit allatura, onderi poſſet, quod non eſt opus, &c.

Vapula papiria. Sicinius.

i ſolitum, ſi quando volebant ſignificare ſe neglige- inas aliquorum.

Aſinus eſuriens fuſtem negligit. Ariſtotel.

Ονος πεινῶν ξοπάλȣ ἀμελεῖ.

ɔs congruit, qui ventris compendij'ue gratia, quá :ontumeliam perferunt.

Pili non facio. Cicero.

ɔilo quidem melior, quàm minimum quiddam mo- iti ſignificat.

Quàm curat teſtudo muſcas.

Οσον μέλει τῆ χελώνη μυιῶν. Suidas.

:udini nihil nocere poſſunt muſcæ, propter teſtam munita eſt.

Nauci non facio. *Nauci facio.*

eo quod eſt, nihili facere.

Flocci non facio, aut flocci facio.

:ci facere, &, Ne flocci quidem facere. Pro eo quod Ne tantilli quidem facere.

Ne teruncium quidem inſumpſit. Cicero.

aliquoties apud Ciceronem hyperbole teruncij, d apparet eſſe genus minutiſsimi numiſmatis. A cci- r pro re viliſsima. Varro teruncium à tribus vncijs um putat.

Fruſto panis. Gellius.

re quantumlibet puſilla, ac vili: Videtur hyperbole pta, vel à canibus, quos fruſto panis inuitare ſole- , vel à mendicis.

Nec uno dignus.

Ne vno quidem dignus, & vno dignus, de vilissim
Translata metaphora à iactu talorum.

Plato. *Cœnum barbaricum.* Βόρβορος βαρβαρικ

Id est, Cœnum barbaricũ, pro vehementi stupore m
tis apud Platonem lib de Repub. secundo ponitur. L
dat enim illic Dialecticam, quæ sola mentem ignor
tiæ immersam erigit, attollitq; à vulgaribus opinio
bus, ad solidam veri cognitionem, καὶ τῷ ὄντι, inq
ἐν βορβόρῳ βαρβαρικῷ τινι τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα κατορωρυγ
νον ἠρέμα ἕλκει καὶ ἀνάγει ἄνω. Id est, Ac reuera barbar
quodam cœno demersum animi oculum paulatim
hit, subuehitq; sursum. Barbarus à borboro per c
temptum dictum videtur.

Fest. Põp. *Diobolares.*

Quem minimi precij volumus intelligi, diobola
olim vocabant. Obulus enim nummus erat æreus
primum dictum in meretrices plebeias minimoq; ve
les, pòst, deflexum est ad quemuis hominem, aut
egregiè vilem & contemnendam.

Iphicrat. *Mithragyrtes, non daduchus.*

Is qui in functione quapiam sordidas contemptasq;
tes agit, Mithragyrtes dicetur, daduchus esse neg
tur. Eoq; Iphicrates Calliam μιθραγύρτην, οὐ δᾳδοῦχον
pellabat, significans illum non fuisse initiatum sac
sed tamen velle videri. Mithras apud Persas sol d
tur, quem illi deorum summum iudicant: Vnde
thragyrtæ dici videntur, qui obambulant cum sim
tis mysterijs, ac rudibus imponunt. Nam & hoc ge
hominum & olim fuisse declarat Apuleius Asinius,
dissimiles ijs, qui hodie diui Antonij, Cornelij,
Ioannis Baptistæ reliquias ad quæstum circunferunt
tiùs quàm ad pietatem.

Nun

Nummo addicere. *Vlpianus.*

ud Iurisconsultos prouerbiale est, Nummo addice-)ro eo quod est minimo vendere.

Non magis quàm canem. *Plautus.*

ium & contemptum vulgò declarant canis vocabu- lorat. Odit cane peius. Et Plautus in Amphytrione: uistin' vsq;? Expectatus aduenio? So. haud vidi ma- Expectatū eum salutat haud quisquam magis, quàm em.

Obolo dignus.

ϑ ὀβολδ, id est, dignus obolo, per iocum dicebatur, in aliquo numero vellet haberi.

Vt luti baiuli. *Aristoph.*

ερ πηλοφορȣ̃ντες. Id est, Vt lutum baiulantes apud Ari-)hanem in Concionatricibus queruntur fœminæ ulum Atheniensem non conuenire ad concionem dato singulis nummo quum antè suo victu consul- nt de Repub. πηλοφορίαν autem posuit pro omnium stuariarum artium sordidissima. Aptè torquebitur os, qui functionibus honestis ad abiectum quæstum tuntur.

Titiuillitium. *Plautus.*

iuillitium vox erat olim nullam quidem rem cer- declarans, sed velut interiectio contemptum extre- n indicabat, qualis est apud Græcos πιπαλό. Plau- Non ego istuc verbum emptitem titiuillitio.

Ne nummus quidem plumbeus. *Idem.*

mmum plumbeum, hyperbole prouerbiali, prò mi- a pecunia ponunt. Plautus in Trin. Cui si capitis iet, nummum nunquam credam plumbeum.

Ne umbram quidem eius nouit.

igium videtur ductum ab antiqua pictura, quæ aerē taxat vmbris ruditer repræsentabat. Et nota est

ſpecus Platonica, in qua qui deſident, rerũ vmbris o lectantur.

Ariſtoph. Ne *allij quidem caput.*

Οὐ δὲ σκορόδου κεφαλὴν δέδωκεν.

Id eſt, Ne allij quidem caput dedit. Conueniet in ſordum & impendio parcum.

Vergilius. Ne *terra quidem iuuit.*

Ne terra quidem profuit, id eſt, ne minimo quidem.

Ariſtoph. Ne *guttam quidem.*

Pro minimo. Ariſtophanes: At tu mihi da pacis vn guttulam.

Plautus. Ne *ramenta quidem.* Ne *feſtuca quidem.*

Ne ramenta quidem ditior, quaſi dicas ſtuppa ditio

Nihil ſacri es. Οὐδὲν ἱερὸν ὑπάρχεις.

Siquidem Græci quicquid præclarum ac vehemei conducibile videri vellent, id ſacrum appellabant. ſacra res conſilium, & ſacram ciuitatem dixit Ariſti Qui prouerbij tradunt originẽ, aiunt Herculẽ con cta Adonidis imagine, contempſiſſe his verbis: Nih ſacri. Accõmodatur ad quamuis rem deſpectui hat

Tullius. *Nihil ſanum.*

Summam morum corruptionem, & nullum honeſt ſpectum his verbis Græci ſignificant, οὐδὲν ὑγιές, &c.

Plautus. *Homo trioboli.*

Pro homine nequiſsimo, planeq́; nullius precij.

Cicero. E *circulo.* E *triuio.*

Hominem è triuio, plebeium & contemptum app mus. M. Tullius, pro eo dixit è circulo. Circulum au vocat conuenticulum hominum in foro aut in pl confabulantium.

Suidas. *Exiguum oboli precium.*

Μικρὸν τοῦ ὀβολοῦ τίμιον.

Coi

ueniet in homines nequam nihiliq;. Quanquam
l obstat quò minus ad rem contemptā transferatur.

Ἀθερίζειν. *Galenus.*

cis ἀθερίζεται, quod reijcitur ac nihili fit. Translatū
nmis hordei spicis, quæ seu cuspides habent.

Holerum appositiones. *Diogenianus.*

Αἱ τῶν λαχάνων προσθῆκαι.

l, Holerum additamenta. De re nullius momenti.

Multa Syrorum holera. Πολλὰ σύρων λάχανα. *Plinius.*

etur aut in magicæ artis peritos, & herbis maleficis
xercentes: aut in eos, qui rebus vilibus abundant.

Huius non facio. *Terent.*

ent. in Adel. Huius quicquam non faciam. Donatus
onet esse demonstrantis aut floccum aut stipulam,
summum digitum, aut huiusmodi quippiam.

Quatuor obolis non æstimo.

Τεττάρων ὀβολῶν εἶναι οἴει.

st, Quatuor obolorum esse puta. Simile illis, Assis te
acio, & dupondij nō facio, & teruntij nō facio, &c.

Tricæ, Apinæ. *Martial.*

cas & Apinas vulgò res futiles ac nugatorias dice-
t. Martial. Quæcunq; lusi iuuenis & puer quondā,
nasq; nostras. Idem: Sunt apinę tricæq;, & si quid vi
stis. Vnde & tricari simili figura dicebāt nugas agere

Nebulæ in pariete. *Ausonius.*

re nihili, somnijq; simillima. Nam nebula res est
nior, quàm vt coloribus exprimi queat.

Trium litterarum homo. *Plautus.*

ironiam dici potest in eum, qui generosus ac inge-
is videri cupiat. Inde natum quòd olim ingenui no-
n, prænomen, & agnomen in litteris aut insignibus
, tribus litteris notare soleant, vt pro Quinto Vale-

rio Maximo. Q.V.M. Plautus in Aulularia iocum al: detorſit, nempe in ſeruum furacem. Subijcit enim: Et fur trifurcifer.

Idem. *Vicioſa nuce non emam.*

Apud Plautum eſt: Vitam tuam vicioſa nuce non emar pro eo quod eſt: Ne minimo quidem.

Idem. *Caſſa glande.*

Simillimo tropo Plaut. in Rud. dixit Caſſam glander pro vicioſa glande, & inani putamine.

Theophr. *Etiam Corchorus inter holera.*

Καὶ κόρχορος ἐν λαχάνοις.

Dici ſolitum in homines nullius precij, qui tamen numero aliquo ſtudeant haberi. Nam corchoros hol ris genus eſt viliſsimi.

Euripides *Inter indoctos etiam Corydus ſonat.*

Ἐν ἀμούσοις καὶ κόρυδος φθέγγεται.

Id eſt, Inter amuſos etiam Corydus ſonat. Quadral in quoſdam, qui apud idiotas audent ſeſe velut erud tos venditare, inter doctos alioqui elingues. Coryd viliſsimum auiculæ genus, minimeq; canorum, ſtre tamen vtcunque inter aues mutas.

Mandare laqueum.

Mandare laqueum dicimur ijs, quos vſqueadeô negl à nobis ſignificamus, vt ſi vel ſuſpendant ſeſe, nihil nos attineat.

Martial. *Medium oſtendere digitum.*

Medio item digito oſtenſo, ſupremum contemptũ ſi nificabant. Martial. Atque illi digitum porrigeret m dium. Nam hunc digitum Martialis impudicum voc: Oſtendit digitum, ſed impudicum.

Horatius. *Minimo prouocare.*

Eſt contemptim ad certamen prouocare. Sumptũ à g ſtu prouocantiũ ad pugnam, minimo digito porrecto

ANT

Ante hac putabam te habere cornua.

πρὸ τούτου σε ᾤμην κέρατα ἔχειν.

t, Ante hac credebam tibi esse cornua. De ijs, qui
s habiti fortes ac strenui, posteaquam res virum po-
t, apparent ignaui. Vnde & Comicus cornutam be-
i vocat hominem paratum se defendere.

Plumbeo iugulare gladio. *Tullius.*

utili leuiq; argumento conuincere quempiam.

Hoc noueram priusquam Theognis *natus est.* *Lucilius.*

rem frigidam & ineptam significabant. Apparet
ctum à Theognide Tragœdiarum scriptore, quem
disimum fuisse testatur Suidas, &, ni fallor memo-
Plato.

Locrensis bos. Λοκρικὸς βοῦς.

e vili, aut de munere leuiculo dici potest. Quum
iando Locrenses publicum sacrum facturi, bouem
lerarent, composito ex minutis lignis bouis simu-
o, dijs rem diuinam fecerunt.

Scarabæi vmbræ. κανθάρου σκιαί. *Diogenia.*

am de inani metu, quòd hoc insectum repentè ad-
s, nonnunquàm terrere soleat parùm attentum.

Scraptæ. *Plautus.*

ilari conuicio dicebantur mulieres nugaces nul-
; re: à screo, quod est oris purulentiam eijcio cum
u. Quadrat in anus subinde screantes & tussien-
crea pro rebus vilissimis accipiebant.

Bos *Homolottorum.* βοῦς ὁμολοττῶν. *Zenodot.*

batur in plurima distractus, ac veluti dissectus ne-
i. Poterit & ad rem referri. Vt si quis argumentum
s minutatim diuidat, ita vt conscindere & concer-
magis quàm diuidere videatur. Zenodotus pro-
Homolottos populos dissecto in minimas parti-
boue, fœdus iungere.

Septi-

Suidas. *Septimus bos.* ἑβδομος βοῦς.

Olim in stupidos, brutosq; dicebatur. Id hinc ortu esse tradunt, quod antiquitus post sextam lunam bou imaginem e farina pinsere consueuerint, qui septima lunam cornibus referrent.

Generosius es ex crumena. γενναῖος εἶ ἐκ βαλαντί

In eum iaciebatur, qui propter opulentiam generos haberi voluisset, alioqui obscurus & humilis.

Idem. *Attagen.* Ἀτταγᾶς.

Suidas indicat hoc cognominis, prouerbiali ioco d solere in seruos stigmaticos, quod hæc auis plumas h beat varijs colorum notis distinctas.

Zenodot. *Sale emptũ mancipium.* Ἁλώνητον ἀνδράποδ

In barbarum quempiam ac vilem homuncionem ol dicebatur. Nam negociatores olim in mediterranea lem importantes, mancipia reportabant à barbaris.

Tullius. *De lapide emptus.*

In vilissimum & vehementer obscurum hominem di batur.

Zenodot. *Siculus miles.* Σικελὸς στρατιώτης.

Conueniet in hominem lucri gratia nullum minist genus recusantem.

Gellius. *Imi subsellij.*

Viri appellantur parasiti, qui ita in conuiuium adn tuntur, vt imò sedeant loco. Quadrabit etiam in ten conuiuas, quos recipiunt diuites, sed infimo loco. Si les: Infra classem, Extremæ clasis, Infimæ notæ.

Suidas. *Seruorum ciuitas.* Δούλων πόλις.

De cœtu conuictuq; hominum improborum, furac aut ignobilium dici potest. Est hoc nomine ciuitas q piam in Lybia, in hanc si quis seruus lapidem import set, continuò liber fiebat, etiamsi peregrinus fuisset.

De

De fece haurire. Tullius.

eo quod est, sordida quæpiam ac plebeia, nimisque nilia perſequi.

Carica muſa. καρικὴ μοῦσα.

...ικὰ αὐλήματα, Id est, Caricæ cantiones. De lugubri, ...ica atque indocta, ſeu moleſta cantione dici ſolitū. ...pterea quod, vt tradit Athenæus, Cares in luctu ti- ...vti ſolent magnitudine palmi, lugubre quiddam & ...lulum ſonantibus.

Aſinos non curo. τῶν ὄνων οὔ μοι μέλει.

...st, Cæterùm aſinos nil moror. Congruit in eum, qui ...ielticis cōtentus opibus, nō quærit aliena. Nam cui ...istrum est domi, huic nō est opus aſinis cōductitijs.

Pomarius Hercules. μήλιος ἡρακλῆς. Suidas.

...contemptum dicebatur in eum, qui nomē quidem ...gnificum gereret, cæterùm opibus nullis, nullaque ...entia pollens.

Malum Hercules. μῆλον ἡρακλῆς. Zenodot.

...i conuenit, vbi quis munuſcula quantumuis puſilla ...i conſulit.

Munus leuidenſæ. Cicero.

...ero vocat mun⁹ vile, minimiq; precij. Seruius oſten ...Leuidenſam veſtis eſſe gen⁹ vile, raro, tenuiq; textu.

Cicernus Bacchus. ἐρεβίνθιος Διόνυσος.

...re vehementer contempta. Sumptum â potu ex legu ...ibus confecto, qui vinum imitatur.

Ollaris Deus. χυτρεοῦς θεός. Zenodot.

...ebatur in hominem humilem, & contemptæ ſortis. ...gni dij, ebore, auro & argento ſculpebantur. At ple- ...illi, & minutūli, quod generis ſunt, Silenus & Pria- ...,qualibet materia fingebantur, ligno nonnunquam ...ito, quo videlicet argento finguntur & ollæ.

Soterichi lecti. Seneca.

De re vili priſcaq;, & minimè ambitioſa & rudis artificij. Conijcere licet Soterichum fabrum fuiſſe quempiam, cuius opera priſcam illam & rudem ſimplicitatem p… ſe tulerint.

Ariſtoph. *Cecidis & Buphoniorũ.* Τὰ κηκείδου καὶ βουφονίων.

De re magnoperè priſca, & ob vetuſtatem iam pridem obſoleta, deſuetaq;. Siquidem Cecides peruetuſtus quiſpiam Dithyramborum poëta fuit, cuius ſcripta iam … tum olebant. Item Buphonia feſtum quoddá erat apud Athenienſes ob vetuſtatem neglectum iam ac deſitum, ſic appellatum à cæde boum.

Theocrit. *Ficulnus.*

Lignum ficulnum vt fragile, atque ad omnia fermè inutile prouerbijs aliquot locum dedit. Nam ἄνδρα σύκι… virum ficulnum appellant, mollem atq; inutilem.

Ficulnus gladius. συκίνη μάχαιρα.

De friuola cauſa dici poteſt, quæque minimo nego… queat refelli. Dictus eſt autem ficulnus gladius ſy… phanta, quòd mollis ſit & calumniator.

Plautus. *In foribus vrceum.* Ἐπὶ θύραις τὴν ὑδρίαν.

Id eſt, In foribus aqualem. Significat rem contemp… ac vilem. Negligunt enim, quæ paſsim ſunt obuia, q… que facilè quibuslibet contingunt. Itaq; vrceum in … ribus poſitum, nemo ſtudet tollere.

Ficum Mercurio. Σῦκον ἐφ' ἑρμῇ.

De prompto, & quibuslibet expoſito beneficio dici… tur. Nam antiquitùs mos erat, ſicubi ficus repertus … ſet, eùm veluti Mercurio ſacrum ſuſpendere. Libe… autem erat, tollere ficum Mercurialem.

Hierony. *Merx vltronea putet.*

Id eſt, Ingrata ſunt, q̃ vltrò, nõ petentibus offeruntur.

Horatius. *Numerus.*

Homines nullius bonæ rei, numerus prouerbio dic…

:tiam idiotis. Horat. Nos numerus sumus & fruges ımere nati.

Telluris onus. γῆς βάρος. *Homerus.*

,Terræ onus. De homine vehementer inutili, qui aliud, quàm terram suo pondere grauat.

Abominandus scarabæus. Μύσηκ κανθαρίς

,Abominanda cantharis. De vilissimo homine di:ur. Cantharides vermiculi sunt lethali veneno. nquàm hoc loco magis cõuenit, vt sit diminutiuũ tharo scarabeo, quasi dicas scarabeolus. In sacris ıue litteris vermis abijt in prouerbium contemp:go sum vermis, & non homo.

Aetnæus scarabeus.

ıagnis & fœdis. Aetnæum autẽ dixit, quasi prægran ꝗ vel in Aetna varij, maximiq; scarabei sint: vel æos dixit, tanquàm, instar Aetnæ mõtis, maximos. ò scarabeus è stercore vt nascitur, ita pascitur.

Minus de istis laboro, quàm de ranis palustribus. significamus nihil omninò ad nos pertinere nego.Rectè dicetur in obtrectatores, quorum obloquu s dicemus nos fortiter contemnere. Siquidem raametsi assiduè obganniant, oblatrentq; pretereous, & odiosam illam cantionem iterent sine fine, κεκὲξ κοὰξ κοὰξ, tamen nemo commouetur.

Indus elephantus non curat culicem.

κώνωπος ἐλέφας ἰνδὸς οὐκ ἀλεγίζει.

:, Culicem haud curat elephãtus Indicus. Dictum ıtem ob singularem duritiem cutis elephantinæ, fertur etiam ıacula excutere.

Cochleare crescit. Δοῖδυξ αὔξει. *Chrysip.*

solitum in pusillos homunciones per ironiam. Nã leare pusillum est ac contortum.

Connæ calculus. Κόννου ψῆφος. *Aristoph.*

In ho-

In hominem aut rem nihili, nulliusq; momenti. Co cytharœdus, siue vt quidam volunt lyrista, ex eorū mero, qui citra vocem organo canebant.

Inertium chorus. Ἀεργούντων χορός.

Id est, Feriatorum chorus. De cœtu lasciuientium c batur. Ocium enim ad omnem nequitiam impellit, cipuè iuuentam.

Megarenses neque tertij, neque quarti.

Μεγαρεῖς οὔτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι.

Dicebatur olim in homines supra modum ignau contemptos, nulloq; honore dignos. Natum adag ex oraculo quodam, &c.

Diogenianus. *Rusticanum oratorem nè contempseris.*

Ἀγροίκου μὴ καταφρονῇ ῥήτορος.

Id est, Rusticanum ne contempseris rhetorem. Ad net adagiū, ne quem ob imperitiā infantiamúe fal mus. Neq; spectes à quo, quóue pacto dicatur, sed c

Terent. *E flamma cibum petere.*

Terent. in Eunucho dixit in parasitum, eiusmodi vt vel è flamma cibum peteret: Hoc est, quiduis cib sa passurum, facturumq;.

Strabo. *Mysorum postremus.* Μυσῶν ἔσχατος.

Id est, Mysorum extremus. Strabo refert Mysorun pulum vsqueadeò contemptum fuisse, vt prouerbi cum fecerit. Summum itaque despectum, & infima militatem hoc adagio significabimus.

Diogeni. *Caricus hircus.* Καρικὸς τράγος.

Diogenianus indicat dictitatum de vilibus & con ptis: Carum populus, quòd passim in bellis merce locarent operam, ceu vili vita, in contemptus pro bium abijt, vnde & Plato καρικὸν ἄνθρωπον, Id est, C homuncionem dixit, pro vili nihiliq;.

Horatius. *Indoctior Philonide.* Ἀπαιδευτότερος φιλων

lelitensis erat prægrandi corpore, cæterùm insul-
indoctus.

Calabri hospitis xenia. *Aristoph.*

ri hospitis xenia & munera rectè dixeris rustica-
iaq;, quæ q; magis onerent accipientem quàm iu-
Siquidem Calabri, quòd pyris abundent, consue-
re ea hospitibus affatim apponere, deinde saturos,
iorum vice domum auferre iubent.

Principatus Scyrius. Ἀρχὴ σκυρία. *Zenodot.*

, Imperium Scyrium. De frigido tenuiq; regno.
s insula, quam olim coluêre Cares, petricosa, &
gifera.

Ciceris emptor. *Horatius.*

it. in arte Poetica: Ciceris & nucis emptor. Infimæ
hominem, deq; ima plebe quempiam significans.

ubito emungere. Ἀγκῶνι ἀπομυσσόμενος. *Suidas.*

, Cubito emungens. Prouerbialis ironia in homi-
sordidi quæstus, & conditionis abiectæ. A salsamen
ducta.

viuens è magdalia. κύων ζῶν ἀπὸ μαγδαλίας.

solitum in parasitos, & alieno victitantes cibo.
laliam dicit, quasi dicas furfurem & manuum pur-
ntum.

on est curæ Hippoclidi. Οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ. *Herodot.*

adagio significabant se quippiam negligere, neq;
opere laborare. Hic Hippoclides erat Tisandri fi-
qui cum multis alijs iuuenibus Clisthenis Sicyonij
ambiebat. Verùm cùm Clisthenes procos toto
probaret, & Hippoclides in conuiuio indecoram
dam saltationem ædidisset, sublatis in altum pedi-
pater offensus inhonesto iuuenis lusu ait: Fili Tisan
nuptijs tua saltatione excidisti. Ad illa protinus
ondit Hippoclides: Haud curat Hippoclides.

Non admodum misces. Οὐ μάλα κυκᾷς.

Id est, Non multum potes, neq; prodesse, neq; noce

Vergilius. *Alga vilior.*

Vilior alga, Poëta dixit, pro vilissima & abiectis quauis re.

Homerus. *Contemnentis inimicum.*

Qui negabit se commoueri conuicijs alicuius hon contempti, non inscite deflexerit illud Home. Iliad

Οὐκ ἀλέγω ὡς εἴ με γυνὴ βάλοι, ἢ πάϊς, ἄφρων,
Κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο. Id est
Haud curo magis, ac si fœmina, siue quis infan
Me iaculo peteret, siquidem viri inertis, & ipsa
Irrita tela volant.

Martial. *Indignus qui illi matellam porrigat.*

De vehementer inæqualibus, aut ne vlla quidem e te conferendis.

Homerus. *Contemnentis dicterium.*

Si quando significabimus nos scommate seu conti lia leuiter commoueri, nec altiùs in animũ demit congruet illud Homeri Iliad. δ.

Οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
Εἰρύσατο ζωστήρ τε πανάιολος, ἠδ' ὑπένερθεν.
Ζῶμά τε καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες. Id est
At missum non transijt ad vitalia telum,
Sed summa in cute baltheus arcuit, impositoq;
Lamineæ squamæ, quas huic faber addidit æræ.

Suidas. *Tanquam conchilium decerpere.*

Ὥσπερ κογχύλην διελεῖν.

Id est, Tanquam concham dilacerare. De imbecil viribus longè inferioribus dicebatur.

Tragicus rex. Τραγικὸς βασιλεύς.

Dici potest, vel fastuosus, ac turgid⁹, vel q nomine taxat rex sit, cæterũ viribus parũ polleat. Nam in

gc

s tantisper durat imperiũ, dum fabula peragatur.

Vterque ambo.

ὁ μὲν ἑκάτερος ἀμφότερος, ὁ δὲ ἀμφότερος οὐδέτερος.

Vterque ambo, ambo neuter. Quadrabit in duos os, quorum alterius nequitiam alterius probitas [compensat. *Eudemus.*

βατακάρας.

nguibus dictum & impotentib9. Nam Græca vox licta est, βατὰς pronum significat, & κάρα caput. eniet in temulentum & somnolentum.

Pannus lacer. *Lucianus.*

inem iam fastiditum & reiectum ῥάκος πολυσχιδὲς lant Græci, id est, pannum vndiq; lacerum. Sumetaphora à veste, longo vsu detrita, atque ob id requum noua fuerit in precio.

Quis vsus cepis putridi?

τίς χρεία πυθομένου κρομμύου;

, Quis est vsus putrefacti cepis? De rebus aut etiam nibus abiectis, & quorum nullus vsquam est vsus. m quum cepe sit herba per se vilissima, simulatq; utruit, nihil abiectius.

Inutilior blace. βλακὸς ἀχρειότερος.

minẽ nihili, nulliusq; bonę frugis dicebatur. Sumpisce vsqueadeò vili, vt à canibus quoq; fastidiatur.

xtritum ingenium. παρεξηυλημένον νοῦν ἔχων. *Horatius.*

, Mentem habens euanidã, παρεξηυλημένον perinde :, quasi dicas extibiatam: ducta metaphora à tibiaiguis, quę posteà quàm exciderint, inutilis est tibia.

Barbam vellere.

m summum contemptum ac ludibrium significaHorat. in Serm. Barbam tibi vellunt Lasciui pueri. us. Idcirco stolidam præbet tibi vellere barbam.

Plautus. *Nihili cotio est.*

Dictum videtur in eos, qui pollicentur in futurum exhibēt rem præsentem. Gellius cotionem dixit, veteres ariolarem dixerunt.

Non pluris quàm simias.

Simia ridiculum animal est, vulgòq; cōtemptum. Prusensis: Quos ego, inquit, non pluris facio, qu dici solet, simias.

Fumi vmbra. καπνοῦ σκιά.

Pro re quamlibet vili. Quum omnis vmbra res qu est inanis, tum verò fumi vmbram penè dixeris v vmbræ.

Diogenianus. *Fulgur ex pelui.* Ἀστραπὴ ἐκ πυέλου.

De minis inanibus eorum, qui lædere nequeunt gor enim qui fulguris imitatione quadam e vasc nitentium vibratione, aut ex aquis redditur, no nullam vim habet, pueros modò territat.

Horatius. *Oppedere, & oppedere contra tonitrua.*

Oppedere, prouerbialiter ꝓ reclamare & cōtemn perit vsurpatū. Hora. Vin' tu curtis Iudæisq; oppe

Dionis gry. Τὸ Δίωνος γρύ.

Rectè dicetur, aut vbi quempiam magno animo temnimus, ac ne responso quidem dignum habe aut cùm rem nihili significamus.

CONTAGIO MORVM.

Pythago. *Ne gustaris quibus nigra est cauda.*

Μὴ γεύεσθαι τῶν μελανούρων. Id est, Ne gustes ex ijs, q nigra cauda. Admonet non esse habendum com cium cum improbis, & cum ijs qui sunt nigris & mibus moribus.

Oscitante vno, deinde oscitat & alter.

Ἑνὸς χανόντος μετέχηκεν ἕτερος.

Cùm oſcitat vnus, ſtatim oſcitat & alter. Dicen-
quoties exemplo peccati ſtatim prouocatur ali-
d ſimile facinus. Fit quadam occulta naturæ vi,
viderit oſcitantem, cogatur & ipſe oſcitare.

Corrumpunt bonos mores colloquia praua. *Paulus Apoſtol.*

n pertinet ille Menandricus ſenarius, quē Diuus s Apoſtolus haudquaquam grauatus eſt in prima ıthiorum epiſtola citare: Mores bonos conuictus : improbus. Celebratur & hic ſenarius à Græcis. κοῖς ὁμιλῶν καὐτὸς ἐκβήσῃ κακός. Id eſt, alus ipſe fies, ſi malis conuixeris.

iuxta claudum habites, ſubclaudicare diſces. *Plutarch.*

μ χωλῷ παροικήσῃς, ὑποσκάζειν μαθήσῃ.

,Si iuxta claudum habitaris, diſces ſubclaudicare. erbium admonet pernicioſam improborum homi conſuetudinem, propterea quòd cùm corporis, tū mè animi vicia contagio ſerpunt in vicinum, &c.

A bonis bona diſce. *Theogn.*

.Moral. IX. oſtendens virtutem optimè diſci conui onorum, quòd amici ſe mutuò corrigunt, ſi quid um eſt, & ſeſe viciſsim ad honeſtas excitant actio· ıtat Theognidis verſum:

ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ' ἐσθλὰ διδάξεαι. Id eſt,
Qui bonus eſt, ab eo bona diſcito.

CONTRA.

Cantherium in foſſa. *Liuius.*

icum adagium, ſed tamen è re militari natum. Hoc bit vti, quoties quis ad id negocij trahitur, in quo ıaquàm valeat, aut vbi res erit vehementer impedi- riculoſaúe.

In puteo conſtrictus. *Plato.*

ıdrabit in eos, qui per anguſtias eò redacti ſunt, vn- xtricare ſe nullo modo poſsint.

Terent. *Nunc meæ in arctum coguntur copiæ.*

Metaphora sumpta ab exercitu, qui laborat iniquo clusus loco, & vndique obsidetur ab hostibus, vt difficile sit effugere.

Horatius. *Inuita Minerua.*

Pro eo quod est, Refragante ingenio, repugnante natura, non fauente cœlo.

CONTRARIVM PHILAVTIAE.

Theophr. *Non est beatus, esse qui se nesciat.*

Sensus est, Haud est satis, vt adsit fœlicitas, ni fœlicitatem tuam intellexeris. Vergilius:

O fortunatos nimium, bona si sua norint Agric

Ἄζηλος πλοῦτος.

Vocabatur, cùm quis suas dotes ignoraret. Porrò fœlicitatis non minima pars est, vt quisq; sua norit bo

CORRECTIO DICTI AVT FACT

Homerus. *Corrigentis, quod dictum est ab alio.*

Vbi ciuiliter notabimus aliquem tanquam haud ex animi sententia loquutum, aut vbi quid dictum erit honestū, in hunc torquebim⁹ versiculū Home. Ilia

Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι. Id est,

Sermonem hoc alium potiorem adducere nosti

Idem. *Correctio dicti.*

Dictum obscœnius & bonis viris reticendum, aut surdum dictu notabimus hoc versiculo ex Iliad. ξ.

Μῦθον, ὃν οὔ κεν ἀνήρ γε διὰ στόμα πάμπαν ἄγοιτο.

ὅς τις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν. Id est,

Sermonem, quem vix nemo vnquam promat ab or

Qui modò cognorit cordata & sana profari.

CRVDELITAS.

Liuius. *Manliana imperia.*

Rectè congruit in hos, qui sæuiunt in eos, in quo nacti sunt, & qui nimis rigida iuris obseruatione hi

is, & æquitatis obliuiscũtur. Liuius & Valerius nar Lucium Manlium filium occidisse propter edicti gresſionem.

Opera Sylosontis ampla regio. Strabo.

Εκηλι σιλοσῶντος ἐυρυχωρία.

,Per Sylosonté regio facta est amplior. Nam Sylo- unificentia Darij, mortuo Polycrate, Samiorum tus tyrannidem, quũ acerbiùs exerceret imperiũ, : fere solét ij, qui ab humili fortuna repentè ad res as prouehuntur, & ob hanc causam insula desere- · ab incolis, prouerbio dici cœptum: Spacioſa regio ylosontis gratia. Conueniet in acerbè gerenté ma- itum, cuius vicio deseratur ab incolis regio.

Phalaridis imperium. Φαλάριδος ἀρχή. Lucianus.

t, Phalaridis principatus. Rectè dicetur in eos, qui eliùs exercent imperium, aut potestatem sibi dele- n. Ortum adagium à Phalaride Agrigentinorum nno, quem sua crudelitas nobilitauit.

Omnium quos sol videt.

: & illæ figuræ prouerbiales: Omnium quos terra su t, aut quos sol videt pessimus optimúsue. Plaut. in io: Meliorem neq; tu reperies, neq; videt sol.

Omnis herus seruo monosyllabus.

πᾶς δεσπότης δούλῳ μονοσύλλαβος.

is & potentibus breuiſsimo tantum verbulo est o- vt vel annuant, vel renuant. Sic volo, sic iubeo, sit ratione voluntas.

Budoro lege. Βουδόρῳ νόμῳ. Suidas.

vt alibi reperio, βουδόρων νόμῳ. Id est, Budororum e, seu lege. Suidas interpretatur de ijs, qui digni vt bouis ritu excorientur. Budini populi sunt Scy- , sic appellati, quòd à bubus vehantur, vtpote plau- ædium vice vtentes.

Lemnia manu. Λημνίᾳ χειρί.

Dictum pro eo quod est, nefaria, impia, crudeli.

Crudelis Bacchus. Ὠμηστὴς Διόνυσος.

Baccho quondam viuos homines sacrificari mos e Vnde in crudeles conuenit: siue quòd temulentia f ces reddat & immites.

Aristoph. *Non magis parcemus quàm lupis.*

Οὐ φεισόμεθα μᾶλλον ἢ λύκων.

Id est, Haud magis parcemus ac lupis. Inde natum q antiquitùs lex ad interficiendos lupos, etiam pra inuitabat apud Atticos.

Sueton. *Lutum sanguine maceratum.*

Theodorus Gadareus Tiberij Cæsaris in arte Rhet ca præceptor, perspiciens in eo adhuc adolescent uiciam quandam cum ingenij stupore coniunctam ter obiurgandum illum subinde vocare solet, πηλὸ ματι συμπεφυρμένον. Id est, Lutum sanguine macer luto tarditatem innuens, sanguine crudelitatem.

Aristoph. *Non est oleum in lecytho.*

Ἔλαιον οὐκ ἔνεστιν ἐν τῇ ληκύθῳ.

Id est, olei liquor nequaquam inest iu lecytho. Qu nificamus nō esse precibus locum apud inexorabi Nam ἔλαιον oleum significat, ἔλεος misericordiam.

Zenodot. *Boni viri lachrymabiles.*

Ἀγαθοὶ δ' ἀριδάκρυες ἄνδρες.

Id est, At quisquis probus, is multum lachrymabil vir. De ijs, qui facilè commouerentur ad misericor ac precibus flecterentur. Nam illachrymare dicun qui miserescunt.

CVRIOSITAS.

Theocrit. *Scit quomodo Iupiter duxerit Iunonem.*

In curiosos, & quid quisq; domi faciat peruestigar

co

niet illud ex Syracuſanis:
'τα γυναῖκες ἴσασι καὶ ὡς ζεὺς ἠγάγεθ' ἥρην. Id eſt,
ouit fœmineum genus omnia, nouit & illud
ionem duxit quo pacto Iuppiter olim.

Canes venatici. Cicero.

itur qui omnia venantur & produnt, perueſti-
, nota metaphora.

Nil dulcius quàm omnia ſcire. Idem.

llius ad Atticum lib. 4. Epiſtola, Delectarunt me,
hunc ſenarium ceu vulgò celebrem:
οὐδὲν γλυκύτερόν ἐστιν ἢ πάντ' εἰδέναι. Id eſt,
hil dulcius quam ſcire prorſus omnia.

Mylus omnia audiens. Μῦλος πάντ' ἀκούων.

olitum, vbi quis ſe diſsimularet audire, quũ om-
men auribus curioſis captaret auſcultaretq;. Tra-
videtur à mola, vnde exploratores obſeruare ſo-
quæ fierent. Aut à Myli curioſi cuiuſpiã moribus.

Nihil inanius quàm multa ſcire.

Πολυμαθημοσύνης γὰρ οὐ κενεώτερον ἄλλο
, Non aliud mage inane puta, quàm plurima ſcire.
ieniet in eos, qui malunt multa diſcere, quã vtilia.

Zenonium eſt & lentem coquere.

it vti, quum dicemus eſſe viri boni, etiam in rebus
tiſsimis ſui ſimilem eſſe, aut egregium artificem in
unq; materia declarare, qualis ſit artifex. Zenon
orum princeps fuit, qui docet ſapientem omnia
facere.

Corycæus auſcultauit. Κωρυκαῖος ἠκροάζετο. Strabo.

uis id quod agit, conatus diſsimulare, tamen à cu-
deprehenditur. Corycus mons eſt Pamphyliæ
elſus ac portuoſus, atque ob id piratarum inſidijs
ortunus. Exploratores illius montis Corycæos vo-
nt.

Lucianus. *Multæ regum aures atq; oculi.*

Ὦτα καὶ ὀφθαλμοὶ βασιλέων πολλοί.

Id est, Aures atq; oculi regum multi. Allegoria ind... cta est, quod regibus complures vbiq; sunt explo... res, quibus velut auribus vtuntur.

Plautus. *Nodum in scyrpo quæris.*

In anxium dicebatur nimisq; diligentem aut me... losum, qui illic scrupulum moueret, vbi nihil esse... dubitandum.

DAMNANDI.

Hierony. *Notare ungui, Carbone notare, & similia.*

Quòd soleat vngui signũ apponi, vbi quid parũ pl...

Tullius. *Tristis litera.*

M. Tullius pro Milone: Quod nisi vidisset posse ab... eum qui fateretur, quum videret nos fateri, neque... ri vnquam iussisset, nec vos hanc tam salutarem i... cando literam, quàm illam tristem dedissetis. Tr... literam appellat θ, salutarem τ, quòd hac absolue... reus, illa damnaretur. Titus Liuius dixit, tristiore... tam.

Martial. *Contra retiarium ferula.*

Martial. Deniq; videas, an te delectet contra retia... ferula. Id est, An id faciendum tibi putes, quod ... non damnet atque exibilet. Dici solitum in eos D... tius Galderinus admonet, qui infirmo præsidio c... maximè instructum pugnarent.

Diogeni. *Ni pater esses.* Εἰ μὴ πατὴρ ἦσθα.

Vtemur quoties senis, aut potentis, aut alioqui ven... di sententiam nobis haudquaquam probari signi... mus, cui tamen honoris causa nolimus refragari.

Aristoph. *Calculo mordere.* ψήφῳ δάκνειν.

Dicuntur, qui suffragio lædũt aut vlciscuntur hon...

Ac...

Aequales calculi. ἴσαι ψῆφοι. *Suidas.*

indo parum abest vt condemnetur aliquis, & ta- bſoluitur. Aut cùm nutat animus, ambigitque in partem ſe deflectat, rationibus hinc atq, hinc ex æquo adhortantibus atq; deterrentibus.

Non probantis. *Lucianus.*

Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ.

At non Atridæ ſic eſt Agamemnoni viſum. Rectè ur, vbi rem quidem fatebimur honeſtam factu, ve- liuerſa placere ijs, quorum libido plus valet, quàm atis ratio.

Ne nomen quidem. *Paulus Apoſtol.*

is ad Epheſios: Fornicatio, aut omnis immundicia, uaritia nec nominetur in vobis. Quid enim? Itáne s eſt nominare auariciam aut libidinem? Non opi- ſed Apoſtolus vt grauiter vicia deteſtaretur, vſus perbole prouerbiali: nam inter pios nominatur las & Pilatus.

Θ præfigere. *Perſius.*

præfigere, pro damnare. Perſius: Et potis es vicio i præfigere thita. Nam neſcio, an debeamus Iſido- edere, qui primo Etymologiarum libro ſcribit, ita ari more ſolere fieri, vt cæſi θ, ſalui τ ſignarentur. de hoc ſigno τ fit mentio etiã in Apocalypſi, quæ Ioannis Euangeliſtæ nomine legitur. pertinent, quæ & alibi citantur.

In abſurdè locutum. *Spongia corrigere.*
Abijciendum procul. *Limam addere.*
Niger infamis. *Veru ſignare.*
Ὀβελίζειν.

DECRETVM.

Murus aheneus. *Horatius.*

Horatius:

Horatius: Hic murus aheneus esto, Nihil conscire sibi, nulla pallescere culpa. Vsurpatur pro certo & immobili animi decreto, schemate nimirum prouerbiali.

Hesiodus. *Nullus dies omnino malus.*

Astrologi designant quosdam dies fortunatos aut infelices, sed his aut illis rebus: nullo tamen die indulgendum est ocio, quòd nullus sit adeò inauspicat⁹, quin alicui negocio sit fœlix, si quis rectè vtatur concesso tempore: dies infaustus gerendo bello, aut nauigationi, felix est administrandæ rei familiari. Nullus autem est non prosper parandæ bonæ menti. Fatetur Hesiodus: Omni ex parte dies malus haud obuenerit vnquam.

DEGENERANTIVM IN PEIVS.

Procop. *Ab equis ad asinos.* Ἀφ᾽ ἵππων ἐπ᾽ ὄνους.

Vbi quis a studijs honestioribus ad parum honesta deflectit.

Lucianus. *Mandrabuli more res succedit.*

Ἐπὶ μανδραβούλου χωρεῖ τὸ πρᾶγμα.

id est, Res Mandrabuli ordine succedit. Hoc est, in peius labitur. Inde natum, quòd Mādrabulus quidam quum thesaurum reperisset, primum auream ouem dicauit Iunoni Samiæ, ꝓximo anno argenteam, tertio æneam.

Ennius. O *domus antiqua, quàm dispari domino dominaris.*

Videtur & illud Ennij carmen prouerbijs asscribendum, quod refertur à M Tullio Offic. libro primo. Id conueniet in disciplinam commutatam in peius, commodicio qui successerunt.

Heroum filij noxæ.

Ἀνδρῶν ἡρώων τέκνα πήματα.

Id est, Virorum heroum filij noxæ. Manet & hodie illigatus iocus: Ex sapientissimis patribus stultissimos propagari liberos.

Haud canit paternas cantiones. Terent.

Οὐ πατρῷ' ἰα αὐλεῖ μέλη.

o iactatum, qui à paternis moribus degeneraret. it liberi maiorum suorum cantiunculis, quas ad- um pueri didicerunt, delectari.

Filius degenerans. Homerus.

um, qui a paterno degenerat instituto, conueniet Homeri Iliad. ρ.

λλ' οὐχ υἱὸς ἐν ἔντεσι πατρὸς ἐγήρα. Id est, t non consueuit patrijs in filius armis.

Benè natis turpe est malè viuere.

lam arbitrantur ob hoc ipsum sibi licere turpiter e, quòd honestis maioribus orti sunt, quum cõtrà ris claritas quasi fax addita faciat, vt nobiliũ errata habeant dedecoris, quam obscuro genere natorũ.

Quis parentem laudabit, nisi infœlices filij?

ἰς πατέρ' αἰνήσει εἰ μὴ κακοδαίμονα τέκνα. Id est, uis patrem laudet, nisi proles laudis inanis? ien vulgò iactatum de ijs, qui maiorum suorum ora iactitant, nimirum nihil habentes, quod de se- verè prædicent.

Acesias medicatus est. Ἀκεσίας ἰάσατο. Diogenianus.

solitum de re, quæ semper vergeret in deterius, j, magis accuraretur, hoc peius haberet. Occasio- adagio dedit Acesias quidam medicus imperitus ipidus, qui dum cuidam pedum dolore laboranti eri studet, auxit dolorem.

Taurum tollet, qui vitulum sustulerit.

iando significabimus maiora peccaturum adultũ, uer vicijs minoribus assueuerit.

Vt nunc sunt homines. Homerus.

tabis temporum tuorum mores, vt semper in peius degene-

degenerantes à virtute maiorum, applicabis illud meri Iliad. M.

οἷοι νῦν βροτοί εἰσιν. Id est, Vt nunc sunt homines.

Discum quàm philosophum audire malunt.

Vulgus hominũ propensius est ad quamuis inepta[...] luptates, quàm ad frugifera. Per iocum transferri [...] ad discum escarium, cuius crepitum multi libenti[...] diunt, quàm vocem philosophi.

Eamus Athenas. Ἰωμεν εἰς Ἀθήνας.

Licebit vti, si quando nos melioris fortunæ relicta [...] nitebit.

DEPRECANTIS ET ABOMINAN[...]

Plautus. *Despuere malum.*

Manet & hodie in vulgi moribus, vt si quid audia[...] crandum, quod sibi nolint euenire, despuant vel[...] ominantes. Id autem hæsit ex veterum superstit[...] qui sibi persuaserant disputationem esse remediu[...] uersus imminentia mala.

Theocrit. *Vates secum auferat omen.*

In eos, qui nobis dira minantur, aut acerba prænu[...] conueniet illud Theocriticum in Bucoliastis:

Αὐτὰρ ὁ μάντις ὁ Τήλεμος ἔχθρ᾽ ἀγορεύων.
Ἐχθρὰ φέροι ποτὶ οἶκον, ὅπως τεκέεσσι φυλάξῃ. Id

Telemus at vates, mihi qui canit omnia dira,
Dira domum referat, quò natis illa reseruet.

Athenæus *In capras syluestres.* κατ᾽ ἄιγας ἀγρί[...]

Id est, In capras feras. Abominantis est sermo, & [...] deprecantis. Confine illi: Hostibus eueniant con[...] talia nostris. Athenæus ponit, Ad capras syluestre[...] eo quod difficillimũ esset inuentu, aut q̃ nusquam [...]

Idem. *Bæon malus piscis.*

Dicetur in hospitem ingratũ ac molestum. Bæon [...] Epicharmum piscis quidam est.

Si [...]

quid mali in Pyrrham. εἴ τι κακὸν, εἰς πύῤῥαν. *Pindarus.*
diendum, recidat aut abeat, aut eiusmodi quip-
Originem prouerbij tradunt huiusmodi. Quon-
yrrhæos quotquot erant finitimi, graui odio per-
bantur: vnde si quod malum aliquando videre-
pendere, id abominantes precabantur, vt in Pyr-
auerteretur, dicentes: εἰς τὴν πυῤῥαίων. Id est, In
eorum regionem. Est autem Pyrrha Lesbi insulæ
, auctore Stephano.

Procul ab auribus nuncius veniat. *Suidas.*

Ἀπ' οὔατος ἄγγελος ἔλθοι.
Procul absit nuncius aure. Sermo deprecātis nun
alè auspicatum.

Abhorrentis ac detestantis. *Homerus.*

dicemus nos vehementer à vicio quopiam ab-
e, illud Homeri vsurpare licebit:
ρὸς γὰρ μοι κεῖνος ὁμῶς αἴδαο πύλῃσι. Id est,
mihi iuxtà inuisus, vt atri limina ditis.

Dulcis cubitus. γλυκὺς ἀγκών. *Plato.*

inantis est sermo. Ancon autem Nili pars est, in
uigantes plurimum & sudāt & periclitantur. Vn-
uerbio dicebant: Dulcis cubitus, quasi deprecan
s loci discrimina. Id autem perinde valet quasi di
na verba, aut benè ominata loquere.

Terra mihi prius dehiscat. *Vergilius.*

Vergilius:
ihi vel tellus optem priùs ima dehiscat,
ter omnipotens adigat me fulmine ad vmbras,
teis vmbras Erebi, noctemq; profundam,
udor quàm te violem, aut tua iura resoluam.

DERISIO.

Omnia præclara dicis. *Plato.*

tem apud Platonem in Euthydemo, εἰρωνεύων suo
more,

more, quod aduersarius absurda quædam colleg videlicet Socratem scire quod nesciebat, & rursu scire quod sciebat: εἶεν inquit, ὦ εὐθύδημε τὸ γὰρ λεγό καλὰ δὴ πάντα λέγεις. Id est, Esto ô Euthydime. N dici solet, omnia sane præclara dicis.

Suidas.

E sublimi me derides. Ἀφ' ὑψηλοῦ μου καταγε De eo, qui cum fastu ridet quempiam, ac despectu

Ἐσκιμαλίχθαι.

Hoc gestu contumeliam despectumq; supremum ficabant. Est enim Græcè ἐσκιμαλίχθαι, medium di ostendere, contractis cæteris, ignominiæ caussa.

Horatius.

Naso suspendere.

Est vafrè ac subdole irridere. Horatius in sermoni Naso suspendis adunco.

Persius.

Postica sanna.

Persius prouerbialiter appellat clancularium i nem. A gestu ridentium aliquem à tergo. Posticæ rite sannæ.

Plautus.

In eo ipso stas lapide, in quo præco prædi

Quadrabit, vbi quis præsens, videns, audiensq; deluditur. Quod autem meminit lapidis, id tradi est a lapide quodam æditiore, quem Romæ fuisse plurium autorum testimonio constat, vnde præ in auctionibus res venales annunciabant.

Iuuenal.

Loripedem rectus derideat.

Iuuenalis: Loripedem rectus derideat, Aethiope bus. Quo conueniet vti, quoties aliquis id alijs o brat mali, cui sit ipse obnoxius.

DESPERATIO.

Terẽtius.

Actum est.

Prouerbialiter etiam hodie his verbis desperati significamus, actum est, Græci πέπρακται. Terent Eunucho: Actum est, ilicet, peristi.

N

Nullus sum. Euripides

rbiales sunt & illæ apud Comicos hyperbolæ, s sum, Occidi, & Perij, quib⁹ desperationem aut s malum significamus.

Pinus in morem. πεύκης τρόπῳ. Diogeni.

Piceæ ritu. Vbi quis funditus, radicitusq; perit, nullo pacto restitui possit, piceæ ritu perditus di- Nam piceam succisam negant suppullulascere.

Perierunt bona. Ἔῤῥει τὰ καλά. Idem.

Perierunt honesta. Hippocrates Mindaro Lace- niorum duci fuit ab epistolis. Eo interfecto ab nensibus, Hippocrates in Lacedæmonem huius- scripsit epistolam: Ἔῤῥει τὰ καλὰ, μίνδαρος ὁ ἐπισ- Id est, Perierunt honesta, Mindarus autem amo- :. Innuens rem malè cessisse.

Ad restim res rediit. Terētius.

it. in Phor. Opera tua ad restim mihi quidem res planissimè. Hoc adagio summa rerum desperatio icatur. Nam in hac solent quidam amentes ad la- n confugere.

Suspendio deligenda arbor. Plinius.

vehementer indigna, neq; vllo pacto toleranda, es arborem suspendio deligendam esse dicebant.

Ad porcellum da mihi mutuo tres drachmas. Suidas.

ἰς χοιρίδιον μοι νῦν δάνεισον τρεῖς δραχμάς.

, Ad porcellum nunc da mihi mutuo tres drach- Dicebatur ab eo, q mori decreuisset, aut qui vellet ri. Nam initiandi consueuerunt immolare porcũ.

A quinq; scopulis desilire in fluctus.

Ἀπὸ πέντε ἅλλεσθαι πετρῶν ἐς κῦμα.

t, A quinq; desilire rupibus in vndam: Hoc vsur- solet ab ijs, qui iam impatientes præsertim malo-

rum, minantur ſemet in quoduis potius malum pi pitaturos, quam vt perpetiantur.

Homerus. *Omnibus armis præſidijsq; deſtitutus.*

Hominem inermem, & omnibus præſidijs deſtitu indicabimus hoc verſu Homerico, qui eſt Iliad. φ.

γύμνος ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος οὐδ' ἔχεν ἔγχος. Id

Et clypeo ſimul & galea nudatus & haſta.

Tenuis ſpes. ψυχρὰ μὲν ἐλπίς.

Id eſt, Spes frigida quidem. Spem infirmam incert Poëtæ tenuem vocant.

DIFFICVLTATIS.

Suidas. *Non eſt cuiuslibet Corinthum appellere.*

Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθόν ἐσθ' ὁ πλ

Id eſt, Non eſt datum cuiuis Corinthum appellere tuſtum iuxta ac venuſtum adagium, de rebus ardu aditu periculoſis, quasq; non ſit cuiuslibet homin fectare. Inde natum, quod vti refertur apud Sui nec facilis, nec ſatis tutus ſit nautis in Corinthiacū tum appulſus.

Solon. *Difficilia quæ pulchra.* Δύσκολα τὰ κα

Id eſt, Ardua quæ pulchra. Quidam prodiderun tacum, vbi ſemel abdicaſſet imperio, dixiſſe. Dif bonum eſſe. Porro Solonem Pittaci molliciem atc nauiam taxantem dixiſſe: Difficilia quæ honeſta, &

Homerus. *Cum principe non pugnandum.*

Qui ſignificabit arduum principem à priuato ſupe aut difficillimum vincere naturam, vſurpabit illud meri ex Odyſſ. δ.

Ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι. Id

Ardua res homini mortali vincere numen.

Horatius. *Ire per extenſum funem.*

Pro eo quod eſt, rem factu perquàm difficilem præ re, neque vel tantillum aberrare.

Horatius. *Clauam extorquere Herculi.*

bi vendicare conatur, quòd alius iam potentior auit, vel Ioui fulmen eripere, vel clauam extor- de manu Herculis dicetur.

mo malus hoc sciet. Οὐδ' τις κακὸς εἴσε) τοῦτο *Plato.*

Nullus malus hoc sciet. Quoties rem egregiam nitu dignam significamus.

Non omnibus contingit. *Homerus.*

uiuis sit potestas cum regibus colloquendi, aut mnibus contingit diuinarum literarum penetra- leria. Ad hunc sensum non inuenuste deflecte- omeri ex Odyss. π.

γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς.

ud cuiuis manifesta videntur numina diuûm.

Aegrè, sed tamen contigit. *Idem.*

,qui ægrè quidem, sed tamen assequuntur quod t, quadrabit illud Homeri Odyss. λ.

λ' ἔτι μέν γε καὶ ὧς κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε. Id est, nietis adhuc quanquam mala plurima passi.

Aegrè quidem, sed facimus tamen. *Idem.*

n ægrè quidem, & non sine plurimis incommodis is quippiam, sed tamē facimus adacti necessitate, eniet illud Homeri Iliad. ξ. καὶ μάλα τειρόμενοί περ, ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει. Id est, uamuis afflicti nimium, sed fatum ita cogit.

Præter Sibyllam nemo leget. *Plautus.*

s Hieronymus irridens Iouiniani stylum, vt per- itū & obscurum, scribit Plautinarum literarum il- n eum quadrare: Has præter Sibyllam leget nemo.

Centum plaustri trabes. *Hesiodus.*

odus: Ἑκατὸν δέ τε δούρατ' ἁμάξης. Id est, um autem lignis plaustrum cōpingitur vnum. Eo estiuiter vtemur, quum significabimus id quod à s petitur, magno constare.

Azanæa mala. Ἀζαναῖα κακά.

Dici solitum, vbi quis in re perdifficili plurimum meret laboris: Azanæa regio quædam sterilis est A diæ, in qua coloni multos sudore parũ fructus refer

Capere prouinciam, *Tradere prouinc*

Capiunt suscipiunt'ue prouinciam, qui rei curan nus in se recipiunt.

Plato. *Capere ciuitatem.*

Plato in quodam dialogo significat prouerbio dic lere, Capere ciuitatem, qui rem difficilem esset asse tus. Neq; enim ciuitas primo statim impetu capitu

Idem. *Omnes laqueos effugere.*

Quod ipsum à venatu translatum est, in quo sic vi sepiuntur exitus, vt necesse sit feram in aliquas ini incidere.

Trabs in omnibus. Δοκὸς δ' ἐπὶ πᾶσι τέτυκ

Id est, Trabs in omnibus facta est. Videtur Hemist ex Poëta quopiam sumptum, quo significatum est, esse tam certum, quin obstet scrupulus, cogens n exactiorem rei considerationem.

DIFFIDENTIAE.

Aristotel. *Simul & da, & accipe.* Ἅμα δίδου καὶ λάμϐ

Vbi res cum homine parum certa fide, cui nõ sit tu quicquam credere, nisi statim receperis, quod fuer pulatus. Torquebitur in eum, qui non collocat o aut munus suum, nisi iam certus de mutuo.

Cicero. *Nemini fidas nisi cum quo modium salis absump*

Significat autem hominis ingenium non posse peri nisi diuturno conuictu.

Fiducia pecunias amisi.

Iactatur & hodie, fiducia plerosq; mortalium falli.

Strabo. *Ne Mercurio quidem credere.*

St

o lib. 2. de narratione parum probabili, ἤγουδ' τῷ πιστεύσαι τις λέγοντι. Id est, Quam ne Mercurio quidē t aliquis narranti. Propriè conueniet in eos, qui nquis peregrinationibus circumacti, narrare lo- prodigiosa. At viatorū Deus habebatur Mercuri⁹.

Confringere tesseram. Plautus.

l Plautum in Cistellaria confringere tesseram dici- ui sibi reditum in domum aliquam præclusit. Est n tessera symbolum hospitale, quo prolato agnos- itur hospites, si quando redissent.

Cæca dies, & oculata dies. Idem.

us cæcam diem & oculatam, pro die qua non nu- tur præsens pecunia, & qua numeratur. Vocant & consulti cæcam diē, & cæca testimonia, quæ scripto ibentur ab absentibus. Nam cæca sunt non tantum non vident, sed quæ non videntur & absunt.

Oculatæ manus. Plautus.

latas manus dixit Plautus, quæ promissa velint ex ri re, non oratione promitti. Nam oculos habere, us videant exhibita: aures non habere, quibus au- t pollicitationes. Semper, inquit, oculatæ nostræ manus, credunt quod vident.

Pluris est oculatus testis unus, quàm auriti decem. Idem.

gè maior est habenda fides referentibus ea, quæ vi- nt oculis, quàm iis, qui narrant ab alijs audita.

Non persuadebis, ne si persuaseris quidem. Aristoph.

Οὐ γὰρ πείσῃς οὐδ' ἂν πείσῃς.

st, Haud etenim persuaseris vnquam. Est autem hy- bole genus, qua significamus tanquam ἀδυνατώτατον Perinde quasi dicas, non credam, etiam si videro.

Quot seruos habemus, totidem habemus hostes. Seneca.

n habemus illos hostes, sed facimus. Meminit Se- a epistola XLVII. Admonet adagium, ne quid fida-

mus illis, néue ex animo illos nobis amicos arbitre
qui nos metu colunt.

Hostium munera, non munera.

Priscorum superstitio credidit, obseruanda vel m
munera, à quibus, quo animo mitterentur: Prop
quòd quæ darentur ab ijs, qui nobis malè cuperen
tio plerunque fuisse constaret.

Plautus. *Homo homini lupus.*

Ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ λύκος.

Quo monemur, ne quid fidamus homini ignoto
perinde atque à lupo caueamus.

Etiam si Cato dicat.

De fide & auctoritate Catonis Vticensis narrat P
chus. Prouerbium dicitur de rebus incredibilibus

Lydus ostium claudit.

Λυδὸς τὴν θύραν ἔκλεισε.

De furacibus dicebatur, quòd Lydi nō discederen
si re quapiam sublata. Malim accipere de ijs, qu
quampiam obscœnam aggressuri, fugitant arbitro
duntque sese, propter Lydos molliciei notatos.

Tuam ipsius terram calca.

Quum iubebimus cuipiam, vt in suo loco se conti
neque se recipiat in nostra.

DIFFERENTIAE.

Gellius. *Longè lateque.*

Quum ingens discrimen significant, longè lateque c
re dicunt. Translatum videtur ab agrorum menso

Homerus. *Quisquis is fuerit.*

Quemuis citra vllam exceptionem hominem indic
mus hoc versiculo, qui est Iliados XIII.

Ὃς θνητός τ' εἴη καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτήν. Id est

Qui modò mortalis sit, edens Cerealia dona.

Pilus in medio. *Theocrit.*

num discriminis significantes, dicimus pilum in-
:, id vehementius est, quàm si dicas, culmum latū.
critus in Thyonicho:
ισῶ δὲ μανεὶς ποκα θρὶξ ἀνὰ μέσον. Id est,
t me imprudentem capiet vesania tandem,
ix pilus in medio est.
ı sunt amantis, ac metuentis, ne tandē amor exeat
aniam, à qua tam parùm absit, vt vix pilus sit in
). Consimili tropo Plautus dixit in Mostellaria:
a haud interest, patronus an cliēs probior fiet. Ho-
cui nulla in pectore est audacia. Non interest plu-
ro nihil omninò refert.

Δὶς διὰ πασῶν. *Lucianus.*

,Bis per omnia. Hoc adagio discrimen ingens ac
ssimum interuallum significabant. Vnde quæ pug
ssima inter sese viderentur, totoq; dissiderent ge-
ea bis per omnia inter se discrepare dicebant.

lysorum & Phrygum termini discreti sunt. *Strabo.*

o regiones quasdam commemorat inter sese fini-
, puta Phrygum, Bithynorum, Mysorum, Dolo-
. Item qui iuxta Cizicum accolunt, Mygdonum ac
anorum. Neminem autem inficias ire, quin vna-
jue suis finibus sit circumscripta. Verùm eos fines
nussim dijudicare, id neutiquam facilè. Manent &
diernùm diem de finibus gentium rixæ, longa se-
mporum omnia confundente. Adagio licebit vti,
bus toto genere inter sese dissidentibus. Veluti si
sentiens longè aliud spectare philosophum, aliud
orem. Aut de hominibus, inter quos nihil conue-
ihilq; commune intercedit.

Seiuncta sunt Merrhæ & Siloam fluenta.

Χωρὶς τὰ Μέῤῥας, καὶ Σιλωὰμ ῥεύματα.

 Id est,

Id est, Seiuncta sunt Merrhæ ac Siloam flumina. D
go interuallo disitis inter sese. Veluti si quis dicat
amicum & adulatorem plurimum interesse. Ap
neotericum esse prouerbium, & haud scio an ab
stolo additum: ex literis Apostolicis & ecclesiastici
quidem Merrha vocatur locus, in quo Moyses
pestilentes & amaras, iniecto ligno, dulces reddi
salubres. Cæterùm ad aquas Siloam missus est à le
cus Euangelicus, quo visum reciperet. Vnde ap
salutares fuisse, dissimilimas aquas Merrhæ.

Quid distent æra lupinis.

Horatius. Horatius in Epistolis: Nec tamen ignorat, quid d
æra lupinis, id est, nouit discrimen rerum vilium &
ciosarum. Agit autem Horatius de ijs, qui benefic
ita conferunt in quosuis, velut abijciant, sed ita c
cant, vt expendant, & eius meritum ac dignitaten
præstant, & precium muneris quod largiuntur. I
lupini vtilitatem prouerbialiter notauit Iuuenalis
nicam mihi malo lupini, Quàm si me toto laudet
nia pago.

Tullius.

Ingens interuallum.

M. Tullius in epist. Ad Atticum libr. sexto Senario
ceu prouerbiales vsurpat:

πολλὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ,
Νότος κυλίνδει κύματ' εὐρείης ἁλός. Id est,

Multas at vndas voluit in medio Notus vasti maris
cet huc quoque torquere, vt significes rem adhuc
cul abesse à periculo.

Hierony.

Ne punctum quidem.

Diuus Hieronymus in Epistolis: Et Apostolicæ vol
tatis sequentes vestigia, ne punctum quidem, vt
tur, aut vnguē transuersum ab illius sentētijs receda

Valeat amicus cum inimico.

Plutarch. Ἐῤῥέτω φίλος σὺν ἐχθρῷ.

Id

dit, Valeat amicus cum inimico. Quadrabit in eos, qui oti ad se spectant, nec amici magis quàm inimici ra tionem habent.

Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum. *Horatius.*

Dicendũ vel in duos aliquos diuersis laborantes vicijs, vel in eundem sui dissimilem: nempe modo loquaciorẽ quàm sat sit, modò impendio taciturnum, interdũ puerilis ineptum, interdum Catone seueriorem, nonnunquam profusum, nonnunquam sordidum. Siquidem vt ... dandum, si quis hircum oleat, ita adæque vitupera ... ũ, si quis oleat vnguenta. Nam pastilli pilulæ sunt ... ientariæ. Alterum spurci est, Alterum mollis.

DIGNITATIS.

Canis digna sede. Ἀξία ἡ κύων θρόνου. *Diogeni.*

Quum nouus honos obtigit cuipiam immerenti. Sumptum videtur à melitæis canibus, quibus nonnullæ mulierculæ maiorem habent honorem, quàm ipsis maritis.

Digna canis pabulo. Ἀξία ἡ κύων τοῦ βρώματος. *Suidas.*

... t, Digna canis pabulo. Fermè perinde valet, ac si di ... Dignus operarius mercede sua. Et vix quisquam est ... inutilis minister, quin si non amplo salario, certè vi dignus esse videatur.

Dignus obelisco. Ἄξιος ὀβελίσκου. *Idem.*

... nus quouis honore. Summis enim viris eiusmodi ... mnę ac Pyramides erigebantur, magnificis inscrip ... tulis, aut ingentes colossi. Sic enim stupidi princi ... olim fingi gaudebant. Tametsi prouerbium ancipi ... habet sententiã, propterea quod Aristarchus obe ... s iugulare sit solitus, quæ parùm probaret.

Digna cedro. *Persius.*

... na cedro dicuntur, quæ promerentur immortalita ..., & eiusmodi iudicantur, vt posteritati consecren ... Sumptum est ab arboris natura, cuius succo quæ ... tillita, non sentiunt cariem.

Dignus argiuo clypeo.

Ἄξιος εἶ τῆς ἄργει ἀσπίδος.

Id eſt, Dignus es Argiuo clypeo. De generoſo ac n... rem in modum venerando. Inde ſumptum quòd ... apud Argiuos ex more pueri incorrupti, puriq; cly... quoſdam geſtantes, pompas agebant. Isq; honos er... li ætati, priſco quodam inſtituto maiorum decretu...

Plinius. *Dignum propter quod vadimonium deſeratu...*

Vbi rem maximi momenti volumus ſignificare, q... vel quantouis diſpendio debeat expeti, dignā eſſe ... mus, cuius gratia vadimoniū deſeratur. Nā qui v... ſunt, nō niſi ſummo ſuo periculo abeſſe iudicio po...

Tullius. *Dignus qui cum in tenebris mices.*

Qui certiſsima eſſet fide, eum dignum dicebant, q... in tenebris micaretur.

Quauis re dignus. Ἄξιος τοῦ παντός.

Terentius: Hominem quantiuis precij.

Diogenianus. *Regia vaccula.* Βασιλικὸν βοΐδιον.

Id eſt, Regia bucula. De prodigioſa fœcunditate di... tur. Nam eſt è miraculo rei geſtæ. Aetate Ptolomæi ... nioris vacca quædam eodem partu ſex ædidit vitulo...
Simile illud Iuuenalis: Scropha fœcundior alba.

Ariſtoph. *Batti Silphium.* Βάττου σίλφιον.

Id eſt, Batti Silphium Græci nouum & rarum quen... am honorem prouerbio vocant. Ariſtophanis in... pres diuerſam originem adagionis adſcribit. Batt... Thera iuxta Cretam inſula profectus, oraculo mon... Apollinis: vel, vt alij tradunt, domeſtica pulſus ſe... tione, Cyrenem condidit. Cui quum Afri beneficij ... mores, ſummum honorem habere ſtuderent, donar... illi Silphium herbam apud illos omnium pulcherri... Simulq́ue numiſma ferientes, in cuius altera parte r... num erat inſculptum, altera Silphium, quo fuerat à

uita

e donatus. Porrò Silphium inter herbas primam am obtinet, cuius & folia & fructus & caulis & succ- reciosissimus sit.

Decernetur equa Thessalica. Eustathius

Επικρινεῖται ἵππος θεσσαλική.

ummo præmio dicebatur, propterea quòd antiqui rima laus fuerit equorum Thessaliæ. Lepidius erit roniam.

Bos in ciuitate. Βοῦς ἐν πόλει. Horatius.

tur, vbi quis ad nouos honores euehitur. Lysias bo naginem in arce collocauit. Nam in agris boum v- ion in ciuitate.

Sapientum octauus. Idem.

ım, qui sibi multum tribuit in sapientia.

Columen familiæ. Terent.

ıatus columen dici putat, perinde quasi columnam s, cui reliqua domus innitatur. Vnde antiquitùs os, maiores columellas dictos.

Vtranque paginam facit. Plinius.

pta metaphora à codicillis rationalib⁹, duas haben- s paginas: alteram, quæ indicat quid sit datum: alte- , quæ quid acceptum sit, ostendit. Itaq; in rebus hu- is fortuna vtranque facit paginam, id est, siue quid ngit boni, ea laudatur quasi dederit, siue mali quid dit, eadem incessitur ceu malorum auctor.

Esto promus.

Εσω ταμίας, τ' ἄλλα δ' εἰ βούλει κύων.

ondus, in reliquis canis esto si libet. Aiunt dictum ım, cui fœlicitas immerenti contigisset, peculiariter ınuchos.

Iupiter aquilam delegit. Ζεὺς ἀετὸν εἵλετο.

quis ascíscit sibi præclaros, suisq; rebus accommo-

dos

dos Poëtæ fingunt aquilam Ioui fulmē porrigere, q
hæc auis omnium altissimè subuolet, nec ictu fulm
lædatur.

Glaucus comesa herba habitat in mari.

Γλαῦκος φαγὼν πόαν οἰκεῖ τὴν θαλάττην.

Dictum apparet per iocum de ijs, qui quum perier
tamen de vulgo creduntur viuere. Glaucus quisp
fuit Anthedoni⁹ piscator, natandi peritia longe om
primus. Is quò magis esset miraculo, commentus est
posturam huiusmodi: Enatabat e portu spectātibus
thedonijs, donec iam extra prospectum esset. Ibi rei
sus in terram, secessit in locum aliquem semotum,
in eo dies complures commorabatur. Deinde quum
deretur, redibat in portum, spectantibus ijs, qui stab
in littore: Mirantibus autē amicis ac sciscitantibus,
nam gentium tam diu commoratus esset, assimulaba
marinis fluctibus interim versatum esse sese. Auxit n
culum altero commento. Hibernis mensibus, quum
teri piscatores nihil pisciū capere possent, ille ciues
gabat, quósnam pisces adduci vellent. Quosq; iussis
aduehebat, videlicet iam ante paratos in hunc vsum,
que alibi conclusos. Euenit tandem, vt hic imposto
belua quadam marina deuoraretur. Isq; fuit eius C
mœdiæ finis. Porrò quum non rediret ex more, por
lari fama iactatum est: Glaucum gustata herba fact
immortalem, & in mari vitam agere.

Antiquior Codro. Πρεσβύτερος Κόδρου.

De priscis, & ob antiquitatem admirandis. Codrus a
tiquissimus Atticæ rex.

Homerus. *Pro dignitate cuiusque.*

Quum vnicuique partes tribuuntur pro decoro pers
næ, proq; dignitate, veluti si negocium arduum co
mittatur prudenti & exercitato: leuiusculū iuueni ci
piam & imperito, quadrabit illud Homeri:

Egr

;regia egregius subit arma, ac deteriori
eteriora dedit.

Myrteam coronam ambis. Μυῤῥίνην. *Suidas.*

,Myrteam cupere, dicebatur, qui tyrannidem, aut ſtratum ambiret. Nam olim principes myrteis co-coronabantur, si quidem Suidæ credimus.

Omnibus anteuertenda vitæ cura. *Homerus.*

dicet omnia posthabenda, quò vitæ consulamus, nmodabit illud Homeri:

ullum equidem precium cũ vita confero, nec cum
acis opibus, pridem quas tempore pacis
rbs opulenta tenebat, vti fama est:

Cæcus & claudus non intrabunt templum. 1. Reg. 5.

ısſis adagio locus erit, quoties excluditur aliquis nore veluti indignus.

Roſcius. *Cicero.*

ius histrio tam erat fœlix in agẽdis fabulis, vt quiſ-in arte quapiam insignis eſſet, Roſcius vocaretur. dicat M. Tullius lib. de Oratore primo. Itaque hoc m diu cõſecutus, vt in quo quiſq; artificio excelle-: in ſuo genere Roſcius diceretur. Eodẽ igitur tro-uo vehementer in conſilijs callidũ, Dędalum voca in laboribus patientẽ, Herculem: in diſputando in-:m, Achillem: in iudicando Ariſtarchum: patronum uſis agendis egregiè dextrum, Roſcium licebit ap-re.

Primas tenere. *Idem.*

'ullius ad Q. fratrem epiſtol. 3. carmen adfert, velut ιμιδης: Illud verò, inquit, quod à puero adamarã. ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων totum occidiſſe. ritur enim illic oppreſſa Repub. nullum eſſe locum xercendæ virtuti, vel tuendę dignitati. Carmen ſu-or eſſe Homeri, quod ita verti poteſt:

'rimas vſque tenere, alioſq; excellere laude.

Dili-

DILIGENTIAE.

Gellius. *Ad amußim.*

Frequens est apud auctores, Ad amusim, examus[...], examussatim, amussatim, pro eo quod est, exquisita [...]gentia, atq; exactissima cura. Translatum à fabris l[...]darijs aut lignarijs, qui funiculo illo regulari oper[...] qualitatem explorant: qnanquã Festus alicubi testa[...] amusim quibusdam esse non lineam neq; regulam, [...] ferramentum quo fabri in poliendo vtuntur.

Athenæus *Thynni more.* Θύννε δίκlω.

Thynni more videre dicũtur, qui limis, aut altero [...]lo obliquè inspiciunt.

Suidas. *Iuxta melam.* κατὰ μήλlω.

Suidas ostendit prouerbio dici solere, vbi quis inc[...] coniecturis persequeretur. Sumpta metaphora à m[...]cis, hulcus internũ immisso per fauces instrumẽto q[...]piam explorantibus. Id instrumentum μήλην vocan[...]

Horatius. *Ad vnguem.*

Ad vnguem, eundem habet sensum. A marmorarijs [...]pta metaphora, qui superinducto vngui commissu[...] explorant marmorum.

Tullius. *In quadrum redigere.*

Pro eo quod est, in ordinem aptamq; structuram c[...]cinnare. Sumptum ab ijs, qui arbores aut lapides ma[...]maticis gnomonibus exæquant. Proinde quod con[...]nit, quadrare dicimus.

In nocte consilium. Εν νυκτὶ βουλή.

Id est, In nocte consilium. Admonet adagium non [...] præcipitandum consilium, neq; statim ad primos an[...] impetus quippiam agendum. Nox autem propter sol[...]dinem ac silentium, vel maximè ad considerandũ, c[...]sultandumq; de rebus grauibus est idonea. In consul[...]do cunctatio tutior est, periculosa celeritas.

Vlt[...]

Vltrò, citroq́;. *Tullius.*

ī dicas, huc atque illuc. Fit autem venustior meta-
a, quoties ad mutuam altercationem, disceptatio-
confabulationem, rixamúe refertur. Cicero: Mul-
verbis vltrò citroq́; habitis, ille nobis consumptus
es. Et, Vltro citroq́; agitata causa.

uminare negocium. Ἀναμάσησθαι τὸ πρᾶγμα. *Aristoph.*

;, Ruminare seu remandere negocium. Ruminare
emandere negocium dicitur, qui suo cum animo
t, etiam atq; etiam expendens.

Fixis oculis intueri. Ἀτενὲς ὁρᾷν. *Plutarch.*

, Defixis oculis intueri. Pro eo quod est, attentius
ratiusq́; considerare.

Γοργὸν βλέπειν. *Lucianus.*

uoties apud Lucianum, pro acribus oculis intueri.
er. Gorgoneis oculis, quales & Martis atrocis.

In occipitio oculos gerit. *Plautus.*

ersutis & circumspectis, quosq́; neutiquàm pro-
fit fallere. Plautus in Aulularia:
Quæ in occipitio quoque habet oculos.

Vnum ad vnum. Ἓν πρὸς ἓν φάσιν. *Lucianus.*

m exactius singula singulis componuntur.

Incudi reddere. *Horatius.*

eo, quod est, refringere ac mutare, corrigereq́;
t malè tornatos incudi reddere versus.
simili forma dicunt recoquere.

Ruris fons. Ἀγροῦ πηγή. *Suidas.*

nimiùm laboriosis, & perpetuo operi asſidentibus.
usmodi fingit Menedemum Terentius.

Ithorus. Ἴθορος.

um, qui velut instigator, hortatorque foret alijs.
nslatum opinor à nautis, quos remigantes naucle-

ri vox

ri vox animat ad grauiter laborandum.

Horatius. *Caput ſcabere, & conſimilia.*

Caput ſcabere, vngues arrodere, geſtus homin cogitabundi, & de mutando, cuius pœniteat, ſeci tantis. Horatius:

Sæpè caput ſcaberet, viuos & roderet vngues.

Varro. *Ariſtophanis & Cleanthis lucerna.*

Propter inſignem ſtudij diligétiam in prouerbiū vt is ad Ariſtophanis aut Cleanthis lucernam d. lucubrare, qui ſummo ſtudio, exquiſitaq; cura ſi penſitat.

Olet lucernam. τὸν λύχνον ὄζει.

De re meditata multoq; ſtudio elucubrata. Inde d quòd ſtudioſi ad lucernam vigilantes, ſoleant ela re, ſi quid accuratius velint excutere. De Demoſ dicitur, quòd plus olei, quàm vini conſumpſerit.

Plato. *Non vna manu capere.* Οὐ τῇ ἑτέρᾳ λητ

Id eſt, Non vna tantum manu capiendum. De re l ca variaq;, captuq; difficili.

Cicero. *Metiri digitis.*

Qui rem accuratiùs, quàm oportet expendit, d metiri dicitur. Horatius:

Legitimumq; ſonum digitis callemus & aure.

Chryſoſt. *Homini diligenti ſemper aliquid ſupereſt.*

Qui vere diligens in negocio, nunquā ſibi ſatisfaci

Plinius. *Arator niſi incuruus, præuaricatur.*

Præcipit, vt arator, aruum primùm rectis ſulcis pr dat, mox & obliquis ſubigat: id fieri vix poteſt, niſi corpore incumbat labori. Cæterùm præuaricari, recto ſulco diuertere.

Chryſip. *Non nauigas noctu.* Οὐκ νυκτὶ πλοεῖς.

De eo, cui nihil eſt certi ꝙ ſequaẽ, proptereà ꝙ noc nis tẽporib⁹ certius nauigāt nautæ ꝓpter ſtellarū nc

Sc

Somnus absit ab oculis. *Aristoph.*

Ὕπνος δ' ἀπέσω γλυκύθυμος ὀμμάτων.

Oculis abesto leniens animum sopor. Vbi quis rẽditur, quę summã diligentiam curamq; desideret.

Somnium non vidit.

...rbis significant summam vigilantiam.

Non quantum lusciniæ dormiunt.

Οὐδ' ὅσον ἀηδόνες ὑπνοῦσιν.

...conuenit, qui somni parcissimi sunt.

Succisiua opera. *Cicero.*

...siuis operis fieri dicitur, quod horis quibusdam furtiuis agitur, vbi iam ordinarijs ac legitimis of... perfuncti sumus. Hieronymus furtiuas vocat, ꝙ ...ccisiuas.

Vel acum inuenisses. *Plautus.*

...diligẽter vestigata. Nã acus inuentu difficillima.

Grues lapidem deglutientes. *Aristoph.*

Αἱ γέρανοι λίθους κατα πεπωκυῖαι.

...solitum de ijs, qui summa prouidentia gerunt ne...m. Idque inde vulgò dicitur, quòd gruibus hic ...t, vt quoniam admodum sublimes volant, mag...eruntur impetu, neque possunt deorsum aspice... illos gestent, quos, si quando fatigari cœperint, ...volandum ex alto deijciant, quò videlicet e caden...strepitu percipiant, vtrum supra terram, an supra ...volent. Quòd si lapillus in mare deciderit, per... viam: si in terram, interquiescunt.

Frons occipitiò prior. *Cato.*

...significauit antiquitas, rectius geri negocium, vbi ...ns ac testis adest is, cuius agitur negociũ. Prior di...t ꝓ potior, melioráq;. Alioqui quis ignorabat, fron...orem esse capitis partem, occipitiũ posteriorem?

Homerus. *Arripere negocij curam.*

Admonentes aliquem, vt grauiter rem aggrediat[u]r, v-temur hoc carmine:

Quin age nunc scuticamq; manu, depictaq; lo[ra]
Corripe.

Idem. *Mihi curæ erit negocium.*

Quum admonebimus quempiam, vt omne nego[tium] in nos reijciat ipse securus, nobis rem curæ futu[ram], conueniet illud Homeri:

Quin tacitus procede, viæ huius ego fuero du[x].

Plutarch. *Mihi ista curæ futura sunt.*

Εμοὶ μελήσει ταῦτα, καὶ λευκαῖς κόραις.

Id est, Curæ mihi ista erunt, ac puellis candidis. Co[nue]niet vti, si quando significabimus nihil esse pericul[i, ne]gocium ijs curæ futurum, ad quos pertinet.

Chrysost. *Funiculum ad lapidem.*

Τὴν σπάρτην πρὸς τὸν λίθον ἄγειν. Id est, Funiculũ lapic[li ad]mouere dicuntur, qui curam omnem adhibent, ne [quid] geratur in Repub. secus quam oportet. Beatus Chry[sost.] homilia in priorem ad Corinth. epist. 35. Σκόπει πῶς [πανταχοῦ] λιν ὢν ταῦτα πρὸς τὴν σπάρτην τὸν λίθον ἄγει, τὴν οἰκοδομὴν πανταχοῦ ζητῶν τῆς ἐκκλησίας. Id est, Considera vt hic ri[te] funiculum admouet ad lapidem, vbiq; quærens æ[difica]tionem Ecclesiæ. Translatum est ab Architectis, q[ui non] credunt oculis suis, sed ad perpendiculum explora[nt la]pidum æqualitatem. Quod est exactæ diligentiæ.

Tullius. *Factum transactum.*

Apud Iurisprudentes solennia hæc sunt, Factum tra[nsa]ctum, quoties sentiunt nihil prætermissum quod ad [ne]gocij transactionem pertinet. M. Tullius in Catilin[am] Inuectiua 3. Atque illud quod faciendum primum [fuit,] factum atque transactum est.

Trebonius *Pleno gradu.*

uiter rem quampiam attigerunt, summo pede di-
r ingressi: contrà, qui magno studio instituerunt
d, pleno gradu dicuntur ingressi. Trebonius Ci-
i lib. 12. Nam illum paratũ vt video & ingressum
gradu, cohortari non intermittemus, quo indies
is discendo exercendoq; se procedat.

DISCORDIAE.

Bellum omnium pater. *Lucianus.*

Ο πόλεμος ἁπάντων πατήρ.

rbium ideò dictũ est, quod bellum omniũ rerum no-
irũ auctor est, vt ex eo nata videantur vniuersa.

Tuas res tibi habeto. *Caius.*

Iurisconsultus lib. 44. titu. de diuortijs, ostendit
receptũ, vt diuortiũ his verbis perageretur: Tuas
i habeto. Tuas res tibi agito. Quorũ altero red-
tẽ, altero abdicat ab se tutoris munus, in reb⁹ vxo
æc aũt forma verborum perscripta est, ne vel non
ßet diuortium, si nullis solennibus verbis perage-
vel inauspicatum & odiosum, si verbis inciuilib⁹
eretur. Itidem in discutiendis sponsalibus visum
his verbis: Conditione tua non vtar. Hæc prouer
atiam habebũt, si cui ciuiliter renunciabimus ami
n. Sed festiuius erit, si ad res animi transferantur,
i si quis dicat: Monachi vitam professus est, mun-
ussit suasibi habere, suas sibi res agere. Itẽ si quis
at consortium nostrum, quem iudicamus nobis
em, huic aptè dicetur: conditione tua nõ vtar, pro
od erat: non vtar tua familiaritate.

Gamma betam persequitur. *Procop.*

opius lib. 3. de bello Vuandalico refert Carthagi-
tiquum prouerbium à pueris iactari solere, Quod
ma quandoque Betam, & rursus Beta Gammam
quitur. Suspicor puerorum lusum huc spectasse,
inter vicinos frequenter oriatur dissidium. Ve-

 rum

rùm hîc pueri!e dictum detortum ad rerum euer
quòd Gizericus Bonifacium expulisset: Postea Gi
rem Belisarius. Prouerbium non est natum ex eu
sed puerorum Carthaginensium ænigma fuit, veli
culum eius quod accidit postea.

Homerus. *Domesticum dißidium.*

Ad detestandam seditionem, & mutuam contub
lium inter ipsos discordiam insidiasq;, conueniet
Homeri Odyss. π.

Οὐκ ὁσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν. Id est,
Impia res moliri inter sese mala.

DISCRIMINIS.

Plutarch. *Apio est opus.* Τοῦ σελίνου δεῖ.

Ita loquebantur, quoties morbum capitalem innu
& vitæ periculum imminere. Nam olim monun
defunctorum apio coronabantur.

Horatius. *Sub cultro liquit.*

Sub cultro linqui dicitur, qui in præsentaneo per
deseritur. Sumptum à victima, quę iamiam ferienc
Horatius: Fugit improbus, ac me sub cultro liquit.
uenit in eos, qui periculo capitis parati sunt affir
quippiam.

Suidas. *Sus sub fustem.* Ὗς ὑπὸ ῥόπαλον.

Vbi quis sese in præsens discrimen ac perniciem p
pitat. Nam sues apud quosdam fuste mactari mos e

In Pythij templo cacare. Ἐν πυθίου χέσαι

Dicebatur, qui rem nefariam & periculosam fac
quod Pisistratus tyrannus extructo templo inscr
rat, ne quis inibi ventrem exoneraret, & aduenam
dam deprehensum è medio sustulit.

Idem. *Vtinam domi sim.* Οἴκοι γενοίμην.

Dici solitū, vbi quis optat è malis, quib⁹ implicitu
emergere. Translatū ab ijs, qui in tépestate periclit

Fuge procul à viro maiore.

Ἀλέου ἀπὸ μείζονος ἀνδρός.

[illegible] à commercio potentium, habe commercium cum [illegible] libus. Etenim optimatum familiaritas, aut seruum [illegible] & turpem, aut si nescias adulari, periculis obijcit.

Fuga tutior. — *Homerus.*

[illegible] dicet tutiùs esse fuga vincere libidinem, quàm contrà [illegible] ãdo, poterit accõmodare illud Homeri Odyss. M. [illegible] ἀλκή, φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς. id est, [N]on est vlla medela, procul fugere optimũ ab illa.

Post folia cadunt arbores. — *Plautus.*

[illegible] ties admonebimus, leuiores iniurias si quis ferat, [illegible] atrociores.

[N]unc contingat seruari. Νῦν γένοιτο σωθῆναι. — *Diogeni.*

[illegible] m significamus nos satis cauturos in posterũ, si mo [illegible] ceat præsens periculũ effugere. Hoc modò Dauus [illegible] nd. Posthac incolumem sat scio fore me, nunc si de- [illegible] hoc malum. Quidam Apologum narrant ad hunc [illegible] um: Testudini quondam incessisse volandi deside- [illegible], aquilam orasse, vt se doceret. Quumq; illa negas- [illegible] eri posse, quòd naturæ refrageretur, illa nihilomi- [illegible] nstabat. Itaq; paruit aquila, ac testudinem in subli- [illegible] ectam demisit, vt volatum experiretur. Ea quum ti- [illegible] et infœlicem euentũ, optauit vt contingeret id tem [illegible] s incolumem esse.

De tuo capite aguntur comitia. — *Plautus.*

[illegible] tus: Ibo intrò, vbi de capite meo sunt comitia: Sum [illegible] n à comitijs Romanorum, in quibus populi suffra- [illegible] noui magistratus creabantur. Itaq; quum statuitur [illegible] e quapiam, à qua pendeat fœlicitas alicuius, tum de [illegible] te illius fieri comitia, recte dicentur.

E canis podice. Ἐκ κυνὸς πρωκτοῦ. — *Lucianus.*

[illegible] t, E canis culo. Dictum videtur à Luciano, pro eo

quod est, ex rebus anxijs atque angustis, quòd
arctior sit huic animanti.

Ascisce ad extremum scientiam.

Πέμπε εἰς ἔσχατον τὴν ἐπιστήμην.

Id est, Accerse ad extremum scientiā. Non statim
dum extremis ingenij viribus, verùm vbi iam vrg
mum periculum, tum ad artes confugiendum.

Cicero. *In eadem es naui.*

Pro eo quod est, In communi periculo.

Macrob. *De pilo pendet. De filo pendet.*

De re vehementer periculosa. Videtur natum ab
ria illa Dionysij tyranni, propter gladium de pil
put impendentem.

Periculum proræ selis.

Κίνδυνος ἡ τῶν πρώρας σελίς.

Id est, Periculum sella proræ. Quoties in re qu
præcipuum periculum, caputque negocij esse sign
mus. Nam hostes expugnaturi nauim, in proram
assultum faciunt. Selis autem sella est, quæ in pro
se consueuit.

Plautus. *Inter sacrum & saxum.*

Plautus: Nunc ego, inquit, omninò occidi. Nun
inter sacrum & saxum sto, nec quid faciam scio.
ptum apparet ex priscis fœderis feriendi cærem
in quibus fecialis porcum saxo feriebat, hæc in
pronuncians: Qui prior populus fœdus rumpet,
ter eum ita feriat, quemadmodum ego porcum h
pide ferio. Sed vndecunque fluxit adagium, satis l
dici solitum in eos, qui perplexi ad extremum per
rediguntur.

A fronte præcipitium, à tergo lupi.

Ἐμπροσθεν κρημνός, ὄπισθεν λύκοι.

m aliquis, hinc atque hinc maximè premitur ma-
s, in vtrumcunq; inciderit, pereundum sit.

Flamma fumo proxima est. *Plautus.*

monet adagium, periculum maturè fugiendum, u; malũ euitare cupiat, ei vitandam priùs occasioné. us enim indicium est flammæ mox erupturæ.

Tua res agitur paries quum proximus ardet. *Horatius.*

onet adagium, vt ex alterius malo sumamus exem- lienoq; periculo discamus nostris rebus cõsulere.

Per ignem incedis. Ἐν πυρὶ βέβηκας. *Ariftoph.*

aris in periculoso negocio. Seneca: Per spinas in- ior.

In neruum ire. *Terent.*

atus, aut quisquis is fuerit interpres Phormionis entianæ, demonstrat esse prouerbium, pro eo quod ecipere. Dictũ est etiam in neruũ ire, pro eo quod n vincula ire. Porrò conijcere in neruũ, & exime- eruo, pro eo quod est: Ob æs alienum vinctos ab- re, & nexos addictosq; psoluta pecunia redimere.

Nocuit & nocebit. *Homerus.*

ando demonstrata præteritorum malorum causa, minabimur futurum vt accedant maiora, nisi quis iscat, nõ intempestiuiter vsurpabimus versiculum Homeri ex primo Iliad.

κ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν ἑκηβόλος, ἠδ' ἔτι δώσει. Id est, bus ad hæc mala multa dedit, atq; insuper addet.

Inter malleum & incudem. *Origen.*

Μεταξὺ τοῦ ἄκμονος καὶ σφύρας.

t, Inter incudem & malleum. Iam quoddã est apud nes tritum vulgi sermone prouerbium, vt de his anxietatibus & ingentibus malis premuntur, dicát: r malleum sunt & incudem, &c.

In acie nouaculæ. Ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς. *Sophocles.*

Id est, In nouaculæ cuspide, pro eo quod est, in sum[mo] discrimine. Sumptum videtur à circulatoribus, q[ui] cuspide gladiorum ingrediuntur, aut ab ijs, qui fe[rrum] manu contrectant.

Cicero. *Res est in cardine.*

Quod Seruius putat perinde valere, quasi dicas, [r]es in articulo. M. Tull. In eo cardo rei vertitur dixi[t, pro] eo quod est, ex hoc tota res pendet. Sumptum ab [ijs], quæ cardinibus voluuntur.

Plautus. *E nassa escam petere.*

Est autem nassa piscatorij vasis genus, quo postea[quam] intrarit piscis, exire nō potest. Cicero: Ex hac nass[a ex]re constitui, non ad fugam, sed spem mortis melio[re].

Vndarum in vlnis.

In vlnis vndarum esse dicebātur, qui insanis rerur[n dif]ficultatibus versabantur.

Οἰόλυκος.

Vox est composita ex ouo & lupo. Dici poterat i[n ho]minem desertum ac destitutum auxilio.

Gregor. *Caluus quum sis, ne obuersa fronte obnuas ar[ieti].*

Vtitur Gregorius Theolog⁹ in epistola quadam a[d Eu]stochium, quem lacessiuerat. Licebit vsurpare, q[uum] admonebimus, ne inarmatus armatum aggrediatu[r].

Ne vni naui facultates.

μὴ δ᾽ ἐπὶ νηυσὶν ἅπαντα βίον κοίλῃσι τίθ[ε]σ[θαι].

Ne bona tu pandis ratibus semel omnia mandes.
Ne quid aggrediaris, in quo sint vniuersa periclit[a]n[da].
Non omnis statim alea iacienda est.

Tertull. *Filum contentionis tunc erat.*

Μίτος ἔριδος τότ᾽ ἦν.

Dici solitum in pertinaces. Quum vterq; pertina[x], neuter concedit alteri. Est aliquoties in epistolis [...]

ri[...]

nianis, funiculum contētiosum ducere, nec apud legisse memini. Apparet natum à ludo, quo duo-ine atq; hinc tenentibus funem, vterq; conatur .m ad se trahere.

Obijcere canibus agnos. Diogen.

προβάλλειν τοῖς κυσὶν ἄρνας.

Obijcere canibus oues. Dicebatur, qui imbellem um imperitum, calumniatoribus & exercitatis ex-et.

Ouem lupo commisisti. Terētius.

inne hoc vtemur, quoties ei seruandum aliquid ittitur, cuius gratia custodem magis oportebat ere.

Ne in Melampygum incidas.

Μὴ ἐπὶ Μελαμπύγου τύχοις.

ciuos & iniuriosos homines quadrat. Est autem ninantis, ne quando incidat in eum, qui malefa-im pœnas de eis sumat. Porro Melampygus Græ-gnificat eum, qui nigro sit podice, quo quidem co-ento notatus est Hercules.

Ne temere Abydum. Μὴ εἰκῆ τὴν Ἄβυδον. Suidas.

udiendum nauiges. Ne quod graue periculum suf-s sine caussā idonea. Nam periculosa erat in Aby-nauigatio, propter fretum sæuum atq; asperum.

Ad Scolon nec proficisceris ipse, nec alterum comitaberis. Strabo.

ς σκῶλον μήτ' αὐτὸς ἴμεν, μήτ' ἄλλῳ ἕπεσθαι.

, Nec per Scolum ipse, nec vlli alij comes ito. Stra-ribit Scolon vicum esse quempiā Asopiæ sub mon therone, sedem inamœnam, incultam, infrugiferā, ram. Quo prouerbio conueniet vti, si quando si-cabimus modis omnibus abstinendum à conuictu

cuiuſpiam, aut à loco, vnde nihil ſit ſperandum, vel ad voluptatem faciat, vel ad emolumentum.

Strabo. *Caue Thoracem.* Φύλαττε τὸν θώρακα.

Strabo ſcribit fluuium eſſe nomine Letheum, vic Libybus Heſperijs, huic imminere montem cui n Thorax, in quo fama eſt Daphiram Grammaticun ci ſuffixum fuiſſe, quod maledico carmine reges i ſiuiſſet. Hoc velut ænigmate prouerbiali feſtiuit monebimus frenandam eſſe linguam, ne voces pe ter emiſſæ, per iugulum aliquando redeant.

Aelianus. *Aegeum nauigat.* Τὸν αὐγαῖον πλεῖ.

Quadrabit in hominem ob lucri ſtudium nihil om periculi recuſantem. Perſius: Ocyus ad nauem, obſtat quin trabe vaſta Aegeum rapias.

Terent. *Ne in neruum erumpat.*

Quadrabit in temerariam, inconſideratamq; auc quæ plerunq; infœlix eſſe ſolet. Donatus a ſagit ſumptam metaphoram exiſtimat, qui dum neruu cualem adducunt immodice, rumpunt nonnunq idq; non ſine ſuo periculo.

Suidas. *A bis ſeptem undis.* Ἀπὸ δὶς ἑπτὰ κυμά

In eos competit, qui à noxa quapiam purgati ſunt, pterea quod antiquitùs mos eſſet homicidio poll veſtes ſuas bis ſeptem inundationibus, immerſion que lauare.

Ne puero gladium. Μὴ παιδὶ τὴν μάχαι

Subaudiendum, commiſeris. Allegoria prouer admonens non eſſe mandandam poteſtatem vel leſcentibus, vel imperitis ac ſtultis, qua tum in ſ tum aliorum perniciem ſint abuſuri.

Gladium acutum auertas.

Ὀξεῖαν μάχαιραν ἀποστρέφειν.

Id eſt, Enſem acutum auertas. Opinor innui à

cu

s negocijs abſtinendum.

Perq; enſes, perq; ignem oportet erumpere. *Diogeni.*

Διὰ τῶν μαχαιρῶν, καὶ πυρὸς ῥίπτειν δεῖ.

i ſignificamus quiduis periculi ſubeundum.

'on certatur de oleaſtro. Οὐ φυλλίας ὁ ἀγών.

Hoc certamen non eſt de oleaſtro. Quoties non ɜis, neque de gloria, aut corollis, ſed re re ſeria ac iaria ageretur. Siquidem in pleriſque certamini ictoriæ præmium erat oleagina, aut querna, aut u frondea corona.

Maleam legens, quæ domi ſunt obliuiſcere. *Strabo.*

Μαλέας δὲ κάμψας ἐπιλάθου τῶν οἴκαδε.

tem Malea promontorium Laconiæ, à Maleo Ar ım rectè dictum, quod per quinq; paſſuum milia i protenditur, autore Seruio. Homerus ſignificat iloſam circa Maleam nauigationem fuiſſe. Vide- non intempeſtiuiter vti hac parœmia, ſi quando nen negocij ſuſcipiendi volemus oſtendere, & n eſſe ſuſcipiendum, aut negligendam vitam.

r haſtæ cuſpidem currere. Διὰ ὀξείας δραμεῖν.

Per acutam currere, dicebantur, qui in re pericu- erſarentur. Tranſlatum videtur à militari con- line, qua fieri ſolet, vt qui mortem commeritus tur, is nudus per medias copiarum haſtas, hinc hinc intentas ire cogeretur.

Lepus pro carnibus. Λαγὼς περὶ τῶν κρεῶν. *Ariſtoph.*

ıdı periclitatur. In eos dicitur, qui ob aliquam ſuā item in diſcrimen vocantur. Nam leporem non amur, quod noceat, ſed quòd pulpamentum ha- ſt enim animal eſculentum & timidum.

Ex ore lupi. Ἐκ λύκου στόματος. *Diogeni.*

, Ex lupi rictu. Vbi res quæpiam præter ſpem re- ır, quæ iam planè periſſe videbatur. Veluti quum

pecu-

pecunia erepta à prædonibus aut rapaci tyrann[o ali]quo inopinato casu recuperatur.

Plato. *Certamen non accipit excusationes.*

Ἀγὼν οὐ δέχεται σκήψεις.

Id est, Certamen non admittit excusationes. Qu[i a]gitur periculo, non conuenit tergiuersari.

Tullius. *Corpore effugere.*

Est periculum iam imminens, ac penè premens [corporis] quadam declinare. Translatum a gladiatoribus, [qui] modico corporis flexu fallentibus.

Homerus. *In periculoso negocio non est dormitandu[m].*

Vbi monebimus in re ardua non esse cessandum [con]gruet quod subinde reperitur apud Homerum Ili[ados]

Ὀλίγη δ' ἀνάπνευσις πολέμοιο. Id est,

Exigua est interspiratio belli.

Poterit trahi vel ad litem forensem, vel ad simile [negotium] odiosum & laboris plenum.

Idem. *Ingens discrimen.*

Quoties ingens discrimen innuemus inter hom[ines,] aut res plurimum inter se diuersas, eleganter ac[com]modabimus illud Homeri.

Sunt in medio sita plurima, montesq;
Vmbrosi, fretaq; horrisono clamosa fragore.

DISSIMILITVDINIS ET INcongruentiæ.

Aul. Gel. *Nihil graculo cum fidibus.*

Id est, Nihil est stolidis & imperitis cum bonis l[itteris.] Nam graculus auis est ineptæ, molestæq; garrul[itatis.] Porrò cithara silentium postulat, & aures attenta[s.]

Lucretius *Nihil cum amaracino sui.*

Hoc est, Stolidis vel optima putent, displicentq;. [Ama]racus herbæ genus est. Lucretius: Deniq; amarac[inum]

f

: ſus, & timet omne vnguentum: nam ſetegeris acre venenum eſt.

Nihil ad uerſum. Οὐδὲν πρὸς ἔπος. *Lucianus.*

Nihil ad Carmen. De ijs quæ longè diſcrepant uæ propoſita ſunt. Tranſlatum videtur a ſcena: trio ſaltatu geſtuq; carminis genus repræſentat.

Nihil ad fides. Οὐδὲν πρὸς τὴν χορδήν. *Idem.*

Nihil ad chordam. In eos, quorum vita vehemen inęqualis, quorumue moresab oratione diſsidét.

Nihil ad Bacchum. Οὐδὲν πρὸς Διόνυσον. *Suidas.*

iis ea nugatur, quæ ad rem præſentem nihil atti- Suidas refert Epigenem quendam Sicyoniũ Tra- m de Baccho conſcripſiſſe, quæ quum indigna ideretur, quoſdam e ſpectatoribus acclamaſſe: ad Bacchum.

cani & balneo? Τί κοινὸν κυνὶ καὶ βαλανείῳ? *Lucianus.*

Quid commune cani cum balneo? Quadrabit in ui ad rem quampiam prorſus ſunt inutiles, ita vt eo nullus eſt omnino canum vſus.

us ad lyram. Ονος λύρας, *ſubaudi* ἀκροατής. *Varro.*

Aſinus lyræ auſcultator. In eos, qui propter im- m nullo ſunt iudicio, craſsiſq; auribus. Rectè et- rquebitur in eos, qui indecore tentãt artificium unt imperiti, & a quo natura abhorrent.

uid cæco cum ſpeculo? Τί τυφλῷ καὶ κατόπτρῳ. *Stobæus.*

ibus orbo cum ſpeculo quid eſt rei? Quorſum ſt libris illiterato? Quo regnum iuueni ſtulto? iuitias ei, qui neſciat vti?

Aſinus ad tibiam. Ονος πρὸς αὐλόν.

dũ, vbi quis ea, quę ſcitè dicũtur, nec animaduer : intelligit, nec laudat. Sunt enim animantia quæ- quibus nõnullus muſices ſenſus ineſſe videtur, vt auibus, ſerpentibus. Aſinum nihil mouet cantus.

Aliud

Aliud noctua sonat, aliud cornix.

Ἄλλο γλαὺξ, ἄλλο κορώνη φθέγγεται.

Accommodari potest ad eos, qui decertant cum ... præstantioribus: vel ad illos inter quos ob moru... genijq; pugnantiam minimè conuenit.

Plautus. *Aliter catuli longè olent, aliter sues.*

Quo dicto significatum est, non veste dignosci ... nem ab homine, verùm inesse natiuum quidda... nuinum ac proprium in vnoquoq;, quod in ipsi... tu oculisq; eluceat, quo liberum à seruo, genero... rustico, probum ab improbo facile discernas. Atq... est hominis peculiaris quidam odor, quo depreh... tur si quis modò sit sagaci nare.

Martialis. *Alia uoce psittacus, alia uoce coturnix loqui...*

Conueniet in Musicos aut Poëtas longè dispari... longeq; dissimili facultate. Psittacus inter aues pr... humanas voces exprimit. Coturnices pugnaces ... quàm loquaces.

Graculus inter Musas. Κολοιὸς ἐν ταῖς μού...

Indoctus inter doctissimos, infantissimus inter el... tissimos. Est enim graculus auis minimè canora, ... men odiosè garrula atq; obstrepera.

1. Reg. 10 *Nunquid & Saul inter prophetas?*

1. Reg cap. 10. Ea vox versa est Hebræis in prouer... de re noua & inopinata, subitaq;.

Syrus quum non sis, ne syrissa.

Μὴ ὢν σύρος, μὴ σύριζε.

Id est, Quum non sis Syrus, ne syrissa. Ne sumas p... nam parum decoram, ne velis alius videri, quam ... quum sis natus ingenuus, ne moribus agas seruū & ... barum. Nam Syri male audiebant ob morum mo... Est autē facetus iocus ex amphibologia huius verb... rizo, quod significat & syrissare, & fistula canere.

A

Asinus in unguento. Ονος ἐν μύρῳ. *Diogeni.*
delitiæ adhibentur ijs, quos haudquaquam de-
eque qui vel vti norunt illis, vel delectantur. Lo-
rit huic adagio, si quando indoctus aliquis in op-
ncidat autores, quos ob inscitiam aut negligat,
m deprauet.

sinus portans mysteria. Ονος ἄγων μυστήρια. *Aristoph.*
dicebatur, qui præter dignitatem in numero
m versabatur. Veluti si quis ignarus literarum,
hecæ profectus esset.

eli crocoton. Γαλῇ κροκωτόν.
hendum, das aut addis. Dici solitum, quoties ho-
litur indignis, quos etiam haudquaquam decet:
m datur quippiam ijs, qui munere non norunt
ocoton vestis genus est rotondæ ac fimbriatæ,
ntes vtebantur matronæ.

ibum in matellam ne immittas. *Plutarch.*
ιτίον εἰς ἀμίδα μὴ ἐμβάλλειν.
etatur Plutarchus, ne sermonem vrbanum im-
n animum hominis improbi. Nam oratio cibus
i.

x Diametro opposita, Diametro distant.
κ διαμέτρου.
x diametro. De vehementer inter se pugnanti-
ebatur. Diametrus orbis est, quæ sic à summo ad
m tenditur circulum, vt per centrum eat.

lia res sceptrum, alia plectrum.
erit vtendi, quoties diues aut potens fortuna sua
velut ex æquo disputat cum erudito, quū multò
t diuitem aut fortunatum esse, aliud literatum.

Caluus comatus. *Martialis.*
icetur in eum, qui veris bonis nudus, ascititijs
se ven-

ſe venditat. Veluti ſi quis indoctus aliena pro ſuis de- ret, aut ſi quis diſsimulet ſe eſſe, quod eſt.

Simia in purpura. Πίθηκος ἐν πορφύρ

Id eſt, Simia purpurata. In hos dicetur, qui tamet ma- gnifico cultu ſunt ornati: tamen cuiuſmodi ſint, e ipſo vultu moribusq; cognoſcitur.

Ariſtoph. *Induitis me leonis exuuium.*

Ενδύετέ μοι τὴν λεοντῆν.

In eos dici ſolitum, qui ſuſcipiunt negocium ma fa- cultate, quiq; ſe magnificentiùs gerunt, quàm p ſua conditione. Ab Hercule ſumptum putant, cuius l or- natus erat, vt leonis exuuio tegeretur, deinde era manu clauam, altera geſtaret arcum.

Plutarch. *Ne puero gladium.* Μὴ παιδὶ τὴν μάχαι ραν.

Id eſt, Ne puero gladium, ſubaudiendum, comm ris. Ne iuueni commiſeris adminiſtrationem alicuiu: i.

Diogenes. *In eburna uagina plumbeus gladius.*

Εν ἐλεφαντίνῳ κολεῷ ξ μολύβδινον ξ oς.

Natum ex Diogenis apopthegmate. Nam quun lo- leſcens quiſpiam inſigni forma fœdum quiddam que obſcœnum dixiſſet: Ex eburna, inquit, vagina um- beum gladium educis.

Gellius. *In lente unguentum.* Τὸ ἐν φακῇ μύρο

Vbi quis mentionem inducit vilis cuiuſpiam & bili hominis, alij de viris egregijs verba facientibus.

Martialis. *Congregare cum leonibus uulpes.*

Eſt res impares diſsimilesq; permiſcere. Vulpes doli nititur, leo viribus fidit.

Aufer mothonem à remo.

Απαγε τὸν μόθωνα ἐπὶ κώπης.

Admonet adagium, non obſtrependum, nec obtu au- dum ijs, qui rebus alioqui ſerijs ſunt occupati. Ve tiſi- uu

Reipublicæ curis sollicito musicam adferat: aut de
e periclitáti versus amatorios recitet. Mothon em
ionis genus fœdæ, seruilis ac tumultuosæ.

Canis in præsepi. Η κύων ἐν φάτνῃ. **Lucianus.**

s dicitur, qui nec ipsi fruuntur re quapiam, neque
uos item sinunt vti. Veluti si quis egregios codi-
iclusos diligenter adseruet.

Seruus quum sis, comam geris. **Suidas.**

Δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις.

o, qui præter decorum quippiam faceret, Veluti si
humili conditione, patriciorum cultum imitare-
ipud Lacedæmonios ingenui comam alebant.

xtra oleas fertur. Εκτὸς τῶν ἐλαιῶν φέρεται. **Aristoph.**

quis terminos præscriptos transgreditur, aut alie-
ec ad rem pertinētia facit. Interpres adagium hinc
n ait: Stadia, in quibus currendi certamina per-
antur, oleis per seriem positis, vtrinque sepieban-
quas præterire non licebat.

Extra cantionem. Παρὰ τὸ μέλος. **Lucianus.**

a cantum agi, dici'ue dicunt, quod ad rem nō per-
.

Extra organum. **Quintil.**

um est ab organo musico, quod intra vigesimam
m consistit. Conueniet in clamosum.

Quæ semel ancilla, nunquam hera.

tur ideo dictū, quòd qui ex humili fortuna subue-
ur ad res amplas, soleant esse cæteris insolentiores.

In agro surculario capras.

a plantis omnibus non vulnere tantùm, sed & ve-
dentium pestifera est. Deflecti ergo ad eos potest,
oxiarum rerum aut hominum admixtu corrum-
teneram ætatem.

Plautus. — *Tu in legione, ego in culina.*

In Truculento Plautina militi acriter minitanti co[illegible] respondet: Sis tu in legione bellator si vis, at ego i[illegible]lina Mars. Auxit coquus bellatoris verbum. Mars [illegible] deus belli est.

DIVITIAE.

Plinius. *Crœso, Crasso, ditior.*

Apud Græcos opulentia Crœsi Lydorum regis in [pro]uerbium abijt, præsertim nobilitata dicto Solon[is. A]pud Romanos item M. Crassi, cui cognomentum [illegible] diuitis additum est. Hieronymus dicit: Crœsos [illegible] spires, & Darios, literæ marsupium non sequuntu[r].

Statius. *Midæ diuitiæ.* Μίδου πλοῦτος.

Id est, Midæ opes. In prouerbium abijt, propter im[men]sas eius regis opes.

Lysistrati diuitias habes.

Λυσιστράτου πλοῦτον πλουτεῖς.

Id est, Lysistrati diuitijs diues es. Prouerbialis iro[nia] [de] magnopere tenuibus. A Lysistrato quodam tra[ctum], extremæ paupertatis homine.

Philostratus. *Pactoli opes.* Τὸν πακτώλου πλοῦτο[ν].

Id est, Pactoli diuitias. Est autem Pactolus Lydi[æ flu]uius ex monte Tmolo profluens, aureis scatens a[renis].

Suidas. *Cinyræ opes.* Κινύρου πλοῦτος.

Id est, Cinyræ opes. De immẽsis opibus dicebatur [illegible] ius regionem opulentissimam fuisse Naso satis in[illegible].

Theocrit. *Pelopis talenta.*

De immensis opibus. Talentum apud Atticos, m[illegible] pecuniæ summa erat. Talentum minus, valebat [illegible] LX. Talentum magnum, LXXX.

Non Pelopis mihi sint, agriq; auriq; talenta:
Nec ventos celeres anteuolasse pede.

Ad

Ad ambas usq; aures. Μέχρι τῶν ἀμφοτίδων. *Suidas.*
, ad aures ambas impleri dicuntur, qui supra mo-
ingurgitant sese. Sumpta metaphora à vasculis, ad
s vsq; impletis.

Ne decima quidem Syracusanorum pars. *Strabo.*
Οὐδὲ τὴν δεκάτην τῶν Συρακουσίων ἔχει.
l, Ne decimam quidem partem opum Syracusana-
posſidet. De diuitibus & splendidis ita dicere so-
: Ne decimam quidem Syracusanarum opum par-
assequi possent.

Vltra res Callicratis. ὑπὲρ τὰ Καλλικράτους. *Suidas.*
l, Supra fortunas Callicratis. De immensis opibus
batur. Aiunt Carystium quempiam fuisse, nomine
icratem, qui reliquos ciues opibus longe præstite-
Aristoteles autem tradit, Callicratem quendam è
cum ordine fuisse, qui iudiciarias exactiones supra
lum auxerit, atque hinc natam parœmiam de im-
licis exactionibus.

Zopyri talenta. Ζωπύρου τάλαντα. *Zenodot.*
ſt, zopyri talenta. De præclaris factis: magnoq; æsti-
idis. Hic Zopyrus Darij regis amicus erat, &c.

Diues aut iniquus est, aut iniqui hæres. *Hierony.*
iander: Nunquam vir æquus diues euasit citò.

Satietas ferociam parit. *Theogn.*
t satietas ferociam, imperitia cum potestate cōiun-
insaniam, tollit animos opulentia. Quod si ad insci-
accedat potestas, iam res ad insaniam vsq; ꝓcedit.

Octapedes. Ὀκτάποδες. *Lucianus.*
thico prouerbio dicebantur, qui duos posſiderent
es & currum vnum. Dici poterit in hominē, qui sibi
iples videatur: vel in eum, cui rusticanæ sunt opes.

Quantum non miluus oberret.

De homine supra modum locuplete, cui tantum fi[...] grorum, quantum nec miluus peruolet.

Plato.

Tantali talenta. τάλαντα ταντάλυ.

Id est, Tantali talenta. Nam Tantalus Phryx ob lu[...]lentas diuitias in fabulam hominum venit.

Aristoph.

Noctuæ laurioticæ. γλαῦκες λαυριωτικαί.

Id est, Noctuæ Laurioticæ. Hoc velut ænigmate pe[...]niarum vim significabant. Laurios enim Atticæ re[...] est, auri venis frequens.

Benè loculis, benè scrinio.

Tanti habetur quisq; quantum habet.

Horatius.

Dextro Hercule, aut amico Hercule.

Horatius: Diues amico Hercule. Quod quidem in [...] competit, qui in accumulandis opibus sunt bene for[...]nati. Idq; inde natum existimant, quòd Hercules m[...]turus dixerit eos opulentos futuros, qui sibi decim[...] bonorum suorum partem consecrassent.

Homerus.

Prædiues.

Prædiuitem significamus his versibus Homeri in [...] & λ. Iliados:

πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται.
χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός σίδηρος. Id est,
Diuitis in patris sunt multa recondita tectis,
Aesq;, aurumq; fabrefacti quoq; copia ferri.

Iuuenalis.

Quantum habet.

Quantum habet quisq;, tantum fit, Horatius Saty[...]. Nil satis est, inquit, quia tanti, quantum habeas, sis. [...]uenalis Satyra III.

Quantum quisq; sua nummorum seruat in arca,
Tantum habet & fidei.

Pindarus.

Pecuniæ uir. χρήματα ἀνήρ.

Id est, Pecuniæ vir. Hoc est, tanti quisque sit, quant[...] possidet.

Vnde excoquat seuum. *Plautus.*

utus in Captiuis, prouerbiali dixit hyperbole: de excoquat seuum senex, opes significans copiosiss. Plautinus versus hic est, Quid diuitię? sunt ne opæ? Vnde excoquat seuum senex. Seuum autem, vel lij sebum, est pingue pecudum durius, quod Græci appellant.

Adminicula uitæ. *Homerus.*

nnia quæ ad vitæ commoditatem pertinent, indican hoc carmine Odyss. T.

Οἷσίν τε ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται. Id est,

E quibus & viuunt rectè, ditesq; vocantur.

Diuitiæ non semper optimis contingunt. *Homerus.*

i dicet opes semper cordatissimis, sed pro fortunæ itrio nunc huic, nunc illi contingere, citabit illud meri: Iuppiter emetitur opes mortalibus ipse. Sic, Visum vt fuerit, cuicunq;, bonóue malóue.

Vestis uirum facit. Εἵματα ἀνήρ.

st, Vestis vir. Aiunt enim ad hunc modum: Vestitus um reddit, qui habet, induat.

Lysicrates alter. Λυσικράτης ἕτερος.

st, Alter Lysicrates, Lysicrates quidam in vulgi fam abijt, quòd capillos iam canos nigro tingeret, iuuenis etiam dum videretur.

Herculis quæstus *Plautus.*

rculis quæstum, pro magnis impendijs dixit Plau in Mostellaria: Dapsiles sumptus facit, perdidit pan, vnus istic seruus acerrimus Tranio: is vel Hercu onterere quæstum potis est. Quæstum appellat face quasi Hercules suum fauorem vendiderit.

Magnum os anni. Μέγα σῶμα τοῦ ἐνιαυτοῦ.

st, Magnum os anni. Dicebatur, quoties vberior

rerum prouentus, aut vilior annona animos & loqu[en]di libertatem adderet, alioqui timidioribus. Non [ad]modum dissidet ab illo. Fœnum habet in cornu: [et] illo, Argenti fontes loquuntur.

Nullius indigens Deus. Ἀνενδεὴς ὁ θεός.

Id est, Nullius egens Deus. Admonet parœmia, nu[llum] esse mortalem tam absolutum, in quo non aliquid [desi]deretur: vnum esse Deum vndequaq; perfectum.

Suidas. *Attagenæ nouilunium.* Ἀτταγᾶς νουμηνία.

Id est, Attagenæ nouilunium. Refertur à Suida, ne [e]xplicatur, sed coniectura colligi potest, dictum fu[isse] in turbam abiectorum & seruilium hominum. Siqui[de]m attagen auis est palustris, versicoloribus plumarum [ma]culis distincta. Vnde seruum hominem stigmaticu[m] & cui tergum ob plagarum vibices varijs punctis esse[t di]cturatum, attagenam vocabant.

Plutarch. *Euparyphus ex comœdia.*

Admodum prouerbiali figura dixit Plutarchus in S[ym]posio: ὥσπερ ἐν παρύφῳ ἐκ κωμῳδίας, hominem sign[ific]ās magnificè vestitum, ac magnam seruorum turbam [po]st se trahentem. Vnde diuites omnes splendidè culto[s eu]paryphos appellant Græci.

Theocrit. *Ad pedes, ad caput.*

Non sine prouerbij specie dictum videtur illud T[heo]criti, de rebus copiosis & affluentibus:

ὧν μοι πρὸς κεφαλῆ, καὶ πὰρ ποσὶ κῶεα κεῖνται.

Ad caput atq; pedes, quarum me vellera cingunt.

Sermo est Pastoris iactantis opes suas.

Λακκόπλουτοι.

Galliæ barbarus quispiam clam indicauit, magnam [au]ri vim in puteum quendam coniectam. Is & occidi[t in]dicem ne proderet, & aurum sustulit. Vbi res inno[tuit], in comœdiarum iocum versa est, vt qui malis art[ibus] subitò ditescerent, Laccopluti dicerentur.

DI-

DIVITVM PRAEROGATIVA.

Fœlicibus sunt & trimestres liberi.

τοῖς εὐτυχοῦσι καὶ τρίμηνα παιδία.

iuitum ac principum fœlicitatem, quibus per adu-
nem omnia laudi vertuntur, quique sibi nihil non
e putant, adeò vt quod in homine plebeiò perinde
immum scelus damnatur, in illis virtutis titulo ce-
etur.

Multitudo imperatorum Cariam perdidit. Plinius.

Πολλοὶ στρατηγοὶ καὶ ἀπώλεσαν.

l, Multi duces deperdidere Cariam. Admonet se-
us, nihil esse perniciosius licētia multitudinis, dum
i paretur, sed pro sua quisq; libidine rem gerit. Na-
adagium à Caribus quondam florētissimis, postea
ciuiles seditiones eò redactis, vt etiam in vilitatis
ierbium abierint.

Citius Telegoræ donarim. Athenæus.

goras apud Naxios prædiues ac præpotens erat,
uod quotidie multa missitarentur, vulgato sermo-
eceptum est, vt venditores paruo licitantibus dice-
: μᾶλλον προΐλοιμι τῷ τηλεγόρᾳ δοῦναι. Id est, Malim
gorae dare. Vsus adagionis esse potest, si dicamus
iū rectiùs gratuitò collocari penes probos ac ma-
, quam mercede penes improbos ac viles.

Nemo bene imperat, nisi qui paruerit imperio.

Οὐκ ἔστιν εὖ ἄρξειν μὴ ἀρχθέντα. Aristotel.

l, Fieri non potest vt benè gerat imperium, qui non
it imperium.

Bonus dux bonum reddit comitem.

Ὁ καλῶς ἄγων, ἐμποιεῖ τὸ καλῶς ἕπεσθαι.

l, Qui bonum ducem præstat, is bonum reddit co-
m. In episcopo positum, vt piam efficiat plebem, si

tamen ipse piam & integram agit vitam. Bonus pa[terfa]miliâs domum efficit benè institutam. Doctus a[dili]gens præceptor, eruditum reddit discipulum.

Horatius. *Vmbræ.* Σκιαί.

Prouerbiali ioco dicebantur olim ij: qui venir[ent ad] conuiuium, non ipsi quidem vocati, sed comites [eorum] qui vocati fuerant: sic illos sequentes, velut vmbr[a cor]pus vltro sequitur.

Iuuenalis. *Arbore deiecta quiuis ligna colligit.*

Δρυὸς πεσούσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται.

Id est, Ruente quiuis ligna colligit arbore. Si quem [for]tuna præcipitem dederit, in hunc passim omnes i[rru]runt, & quisque quod potest, diripit. Iam enim si[bi pu]tant impune fore.

Cicero. *Viua uox.*

Viua vox olim dicebatur, non scripta, sed ab ipsi[us pro]nunciantis ore percepta, quasi viuida atq; efficax.

Theophr. *Annus producit, non ager.* Ἔτος φέρει οὐχὶ ἄρ[ουρα].

Id est, Annus producit segetem, non aruum. Ad i[ncre]mentum autem, alimentumq;, plurimum quide[m c]œli temperies, & in totum anni conditio iuuat. Ete[nim si] imbres, serenitates & hyemes accidant opportun[e, cun]cta fœlicius, atq; vberius prouueniunt, etiam in sa[bulo]nosis ac parum pinguibus agris.

Alijs lingua, alijs dentes.

Ἄλλοισι γλῶττ᾽ ἄλλοισιν εἰσὶ γόμφιοι. Id est,

His lingua, at illis sunt molares inuicem.

De loquacibus & edacibus dici consueuit. Que[ad]modum non rarò fit in conuiuijs, vt alijs garrien[tibus], & fabulis potiùs, quàm cibis intentis, alij interim [ci]strenuè quod appositum est deuorent.

DIVTVRNVM.

Plato. *Et nati natorum.* Παῖδες παίδων.

,Nati natorum. Prouerbialis figura, qua longam
iiuſpiam propagationem ſignificamus.

DOCILITAS.

Apertæ muſarum ianuæ. *Zenodot.*

Ἀνεῳγμέναι μουσῶν θύραι.

ıdagio conueniet vti, quoties aliquem facili prom
ingenio ſignificabimus, & in percipiendis opti-
iſciplinis celerem. Et ediuerſo, qui tardiores ſunt,
is muſarum ianuis diſcere dici poterunt.

Bos alienus ſubinde foras proſpectat.

Βοῦς ἀλλότριος τὰ πολλὰ ἔξω βλέπει.

ſ, qui apud alienos non ſatis ex animi ſententia tra
ur, eoq; ſæpius ſuos deſiderant.

Vtinam domi ſim. Οἴκοι γενοίμην. *Suidas.*

ſolitum, vbi quis optat è malis, quibus implicitus
nergere.

DOMI VIVERE.

Domus amica, domus optima.

Οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος.

juam commodius, nuſquàm liberius, nuſquàm lau
omini viuere contingit, quàm domi.

Οἰκουρός. *Plutarch.*

tur quaſi cuſtos domus. Et homo ignauus qui tecto
ıbra gaudet, quiq; amat deſidere domi ſemper.

Domi manere oportet bellè fortunatum.

Οἴκοι μένειν δεῖ τὸν καλῶς εὐδαίμονα.

ii manendum eſt, cuncta cui ſint proſpera. Cui ſup
copia facultatum, is ſi fœlicem velit agere vitam,
: domi.

Domus optima.

:licisſimum, incertis vagari ſedibus: quemadmo-
faciunt ſemper ἀνέστιοι, peregreque viuentes. Huic

adstipulatur illud Homeri Odyss. O.

πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν. Id est,

Nil miserabilius quàm incerta sede vagari.

Homerus. *Domi manendum.*

Cùm significabimus inutile fore diutiùs abesse domo, possessionib⁹ relictis, quadrabit illud Hom. ex Odyss. γ.

καὶ σὺ φίλος, μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο,

Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας δ' ἐν σοῖσι δόμοισι. Id est,

Tu quoque amice domo diuturnus abesse caue,

Rebus itemq; viris intra tua tecta relictis.

ELABENDI.

Aristoph. Ἐκπεδικίσαι.

Græci prouerbiali metaphora vocant elabi ac fugere. Aristophanes:

ὡς παρ' ἡμῖν οὐδὲν αἰσχρὸν ἐστιν ἐκπεδικίσαι. Id est,

Quippe apud nos turpe non est, suffugere de casses.

Ductum est ab auibus, quæ nonnunquam elabuntur de retibus seu laqueis.

Eustathius Ἐκλαπίσαι.

Prouerbiali figura dictum ostendit Eustathius, pro elabi atq; clàm se subducere. Sumpta metaphora à piscib⁹, qui suffugiunt e retibus, quiue ab hamo elabuntur.

Plato. *Omnes laqueos effugere.*

Quod ipsum à venatu translatum est.

Plautus. *Reperire rimam.*

Plautus: aliquam reperietis rimam. In causatores atque tergiuersatores.

Vergilius. *In limine offendere.* *In portu impingere.*

Hierony. Pro eo quod est, Statim in ipso operis ingressu peccare. In limine deficere, idem.

Fest. Pōp. *Cantherius in porta.*

Natum à Sulpitio Galba quodam, cui quum in prouinciam ituro, cantherius in porta cecidisset: Rideo n-

te cantherie in porta, quum tam longum iter sis s, iam lassum esse te, quum vix dum sis ingressus. herius nempe equus est exectis testibus, vt hoc dif cantherius ab equo, quo maialis à verre, capus à ,veruex ab ariete.

XCELLENTIA, INAEQVALIT.

Aquilam noctuæ comparas. *Martial.*

la visus acerrimi, adeò vt aduersus solem intuca- ontrà, Noctua solis lumen refugit.

Cicadæ apem comparas. *Lucianus.*

τέττιγι τὴν μέλιτταν συγκρίνεις.

cicada cùm maior, tum canora, quum apis sit non minuto corpusculo, verùm etiam penè muta.

Rana cum locusta. *Theocrit.*

certamen expressit hac figura Theocritus: c certo, veluti si certet rana locustis.

Officere luminibus. *Paulus Iurisconsult.*

ere luminibus dicitur, qui gloriam alterius obscu- mptum ex litteris Iureconsultorum, in quibus ca ex seruitutibus prædiorum, ne vicinus altius sub- ædificio, officiat luminibus vicini.

Rosam cum anemona confers.

ῥόδον ἀνεμώνῃ συγκρίνεις.

Rosam cum anemona confers. Vbi quis vehemen paria inter se componit. Rosa priscis in precio Anemona papaueris genus, cuius flos ipse quidem imitatur, cæterùm nulla odoris gratia.

Acanthida vincit cornix. *Calphur.*

this enim vocalis est auis, & imprimis canora. ix obstrepera quidem, sed minime canora.

Cancros lepori comparas. *Diogeni.*

καρκίνους λαγώποδι συγκρίνεις.

De supra modum dissimilibus.

Testudinem pegaso comparas.

De rebus nequaquam inter se conferendis. Pegasus equus erat volucer. Testudine nihil tardius.

Pindarus. *Optima quidem aqua.*

Ἄριστον μὲν ὕδωρ. Id est, Optima quidem aqua: Videtur in prouerbium abijsse, quoties rei vehementer laudatæ præfertur aliquid melius: quemadmodum Pindarus auspicans hymnos Olympiacos, aquam quidem fatetur esse optimam, sed aurum præfert, quòd ignis in more noctu luceat, &c.

Tullius. *Crœsi pecuniæ teruntium addere.*

M. Tullius lib. de Finib. 4. Itaque in quibus propter earum exiguitatem obseruatio consequitur, sæpe ... vt nihil interesse nostra fateamur, sint illa nec ... vt in sole quod à te dicebatur, lucernam adhibere, nihil interest, aut teruntium addere Crœsi pecuniæ. Teruntij nummi à tribus vncijs dicti vilitas prouerbio locum fecit. Crœsus Lydorum rex inter prodigiose ... tes celebratur.

Stobæus. *Senecta leonis, præstantior hinnulorum iuuenta.*

Γῆρας λέοντος, κρεῖσσον ἀκμαίων νεβρῶν.

Id est, Leo senex vigente potior hinnulo. Senectus viri fortis ac strenui, præstantior est iuuenta quorundam ignauorum & imbecillium iuuenũ. Venustius fiet, si longiuscule transferatur: veluti si quis ingenium de ... nis, & exercitati præferat ingenio parũ eruditi in ...

Camelus vel scabiosa, complurium asinorum ... stet onera.

Κάμηλος καὶ ψωριῶσα, πολλῶν ὄνων ἂν ... θετη φορτία.

De ijs, qui vsqueadeò pcellunt quosdã, vt etiã sen... alioquin ægroti, præstantiores tamen sint illis in...

otoniatarum postremus, reliquorum Græcorum primus est. Strabo.

ιτωνιατῶν ὁ ἔσχατος, πρῶτος τῶν ἄλλων ἑλλήνων.

Crotoniatarum postremus, primus reliquorum -um. Strabo lib.Georg.6.prouerbiũ hoc ait or- m signem Crotoniatarum præstantiam in certa s Græcanicis.

; apud Campanos vnguenti, quàm apud cæteros olei sit.

lacebit adagium ad allegoriam trahere, poterit nodari vel in regionẽ, vel in hominẽ adeò cæte- llentẽ, vt apud hunc maior sit exquisitarũ rerũ uàm apud alios mediocrium aut vulgarium.

quilæ senecta, corydi iuuenta.

.ετου γῆρας, κορύδου νεότης.

da viridiq; senecta, quæ præstantior sit aliquo- ienta. Nam anus aquila præstat corydo auiculæ ate integra.

quis albis præcedere. Horatius.

m alijs quapiam in re longè superiorem signifi- ongoq; anteire interuallo, eũ albis equis præ- licebant: vel quod antiquitùs albi equi melio- :rentur, vel quòd victores in triumpho albis ctari soleant, vel quòd alibi fortunatiores & au res esse credantur.

ulicem elephanti confere. Lucianus.

ὤνωπα ἐλέφαντι παραβάλλειν.

na maximis comparare.

ultis parasangis præcurrere.

ολλοῖς παρασάγγαις ὑπερδραμεῖν.

Qui

Qui longo interuallo præcedit, multisq; partibus pe-rior est. Parasangam autem Persæ XXX. stadiorum spa-cium vocant.

Plutarch. *Testudinem equus insequitur.*

Conueniet vti, quum rem præposterè & absurdè geri significamus.

Homerus. *Pica certat cum luscinia.*

Haud satis est picas contendere cum philomela Pica molestæ garrulitatis, luscinia summè musica.

Homerus. *Nihil simile.*

Ad iniquam comparationem significandam, val illud Homeri:

Imò res est stulta, cynosbaton aut anemonam
Composuisse rosis.

Bubo canit lusciniæ.

Quum infans suadere conatur eloquenti, aut in udi-tus docere doctissimum.

Hierony. *Si tanti vitrum, quanti margaritum?*

Hoc dicto summa rerum inæqualitas significaba . S tanto studio curas vt viuat corpus, quàm est dai op ra, quò viuat animus? Si nihil non facis, quò pla s h mini principi, quantò magis enitendum, vt piace pri cipi Deo? Si tantis sudoribus parantur opes pe ura vel vsu, vel furto, quur non magis incumbimus, co lestes opes accumulemus? In his locus est prouei o.

Aristides. *Sedecim pedibus superauit.*

Aristides scripsit in Pericle: nempe Periclem Or re reliquos in dicendo sedecim præterijsse pedibu tra sedecim pedibus, pro maximo interuallo dixit. np metaphora a stadijs cursorum.

Diogenia. *Tibiam tubæ comparas.* Αὐλὸν σάλπιγγι συγ
Conueniet in res supra modum impares.

Athenæus *Quantò asinis præstantiores muli,* ce

idum, vbi quis longo interuallo præcedit.

uuius cũ mari certat. Ποταμὸς θαλάττῃ ἐρίζεις. *Suidas.*

inimi cum maximis certamen suscipiunt.

Hirundo totos schœnos anteibit.

Πρότωζις χελιδὼν ὅλους σχοίνους παρέρχεται.

Hirundo quępiam totos schœnos præteribit. Vbi nmenso vincit interuallo. Nam schœnos Græcis ræ genus, quæ [sicuti quidam existimant] quinta complectitur stadia.

Hinnulus leonem. ὁ νεβρὸς τὸν λέοντα. *Lucianus.*

diendum, cepit, vicit, aut prouocat, aut id genus d pro ratione sententiæ, quoties præpostero rerũ :, q viribus multo est inferior, superat potentioré.

Mineruæ felem. Ἀθηνᾷ τὴν αἴλουρον.

diendum, comparas. Quum multò inferiora cũ ntioribus comparantur.

Nihil ad Parmenonis suem. *Plutarch.*

Οὐδὲν πρὸς τὴν παρμένοντος ὗν.

ulatione dictũ, quæ longo interuallo abesset ab òd imitaretur. Plutarchus in Symposiacis quintæ is, secundo Problemate, quo pacto natũ sit hoc m, narrat ad hanc fermè sententiam: Parmeno am fuit ex hominũ eorum genere, qui nostris etiã ribus varias animantium & hominum voces ita nitantur ac repræsentant, vt audientibus tantùm iam videntibus, veræ, non imitatæ voces videanon intempestiuiter vtemur hoc adagio, quoties opinione deceptus, de re perperam iudicat.

st Lesbium cantorem. Μετὰ λέσβιον ᾠδόν. *Suidas.*

dagio significabant aliquem non primas, sed sets tenere partes. Lacedæmonicum prouerbium tum occasione, quemadmodum narrat Suidas. Lacedæmoniorum res seditionibus tumultuarentur,

rentur, consultum oraculum iussit, vti Lesbium c[illegible] rem accerserent. Accersitus Terpander Lesbius, [illegible] rum Antisseus & ad Lacedæmonios missus. Is can[illegible] illorum animos sic deliniuit, vt seditionem omne[illegible] darer, redactis in concordiam ciuibus. Qua ex re[illegible] est, vt Lacedæmonij Lesbijs cantoribus primas i[illegible] musica partes tribuerent, & si quem alium canent[illegible] dissent, protinus dicerent: Post Lesbium musicu[illegible]

Nihil aliæ ciuitates ad Crotonem.

Μάταια τ᾽ ἄλλα παρὰ κρότωνα τ᾽ ἄστεα.

Id est, Sunt reliqua præ Crotone friuola oppidul[illegible] Licebit accommodare ad rem, aut hominem vsqu[illegible] præcellentem, vt reliqui cum hoc collati, nihil e[illegible] videantur. Natum fortassis est à pugilum Crotonia[illegible] excellentia, quorum erat Milo, &c.

Martial. *Indignus, qui illi matellam porrigat.*

De vehementer inæqualibus, ac ne vlla quidem e[illegible] te conferendis. Martial.

Dispeream si tu Pyladi præstare matellam
Dignus es, aut porcos pascere Pirithois.

Nam sordidissimum officium est, micturienti ma[illegible] exhibere.

Homerus. *Nec dignus qui me intueatur.*

Qui contemnet omninò quempiam vt ignauum, [illegible] toq; sese inferiorem, non ineleganter illud ex Ilia[illegible] detorserit, quod in Agamemnonem dixit Achille[illegible]

Οὐδ᾽ ἄν ἔμοιγε
Τετλαίη κυνεός περ ἐὼν, εἰς ὦπα ἰδέσθαι. Id est,
Quamuis perfricta sit fronte, mihi ora tueri.

Zenodot. *Celmis in ferro.* Κέλμις ἐν σιδήρῳ.

Dici consueuit de ijs, qui præter modum suis fid[illegible] viribus, tanquam inexpugnabiles inuictiq; cæteri[illegible] mis, vt scribit Zenodotus, vnus fuit ex Idæis Dac[illegible] qui quum matrem deorum Rheam violasset st[illegible]

d ide

e à reliquis fratribus reiectus est. Ab hoc ferrum issimum cudi solebat.

Aquila in nubibus. Αἰετὸς ἐν νεφέλαις. *Aristoph.*

que interpretantur de re magna quidem illa, sed non facilè assequaris. Alij de ijs, qui longè reli- ræcellunt.

Manica. Μανικά. *Plutarch.*

gio prouerbio dicebantur ingentia, egregiaq; fa- ucta voce à Mane quodam, prisco apud ipsos re- em ferunt virum fuisse præpotentem, & admira- rtute præditum.

Multi discipuli præstantiores magistris. *Cicero.*

πολλοὶ μαθηταὶ κρείσσονες διδασκάλων.

que discipuli magistris anteeunt. Ad varios vsus mmodari potest, vel ad simplicem sensum, vt disci- eruditione superet eum, a quo literas didicit, aut cum, &c.

Pedibus trahere. *Idem.*

n p suo arbitratu versare. Metaphora ducta vide est, vel à Vulcano illo Homerico, quē Iupiter vt viribus pstantior, pedibus tractū è cœlo deiecit.

Solus sapit. *Homerus.*

it Diogenes Laërtius, Chrysippum philosophum adeo sibi placuisse, vt consultus à quodam, cui po um filium suum philosophiæ præceptis instituen- raderet, sibi committendum responderit. Nam si , inquit, alium me præstantiorem arbitrarer, ipse nunc philosophiæ darem operam.

Formica camelus. Μύρμηξ ἢ κάμηλος. *Lucianus.*

hementer inæqualibus, & modò minimis, modò nis, quod perinde fit, quasi repente camelus in for n vertatur.

Hercules & simia. Ἡρακλῆς καὶ πίθηκος.

N Demi-

De minimè congruentibus. Simia dolis valet, Hercules viribus antecellit.

Homerus. *Elucet egregia virtus.*

Egregia virtus, etia si quando dissimuletur, tamen semper eminet inter alios, atq; ex ipso habitu oris percipitur, & in ipsa quasi relucet fronte. Veram item nobilitatem testatur facies hominis itidē vt mores. In hanc sententiam quadrabit Homericum illud ex Iliad. N.

Ἀρίγνωτοι δὲ θεοί περ. Id est,

Insignia numina diuûm.

Quum sis nanus, cede. Νάνος ὢν ὕπειξ

De pusillis dictum. Nani enim homunciones appellantur infra modum humani corporis, & prodigiosa breuitatis.

Plutarch. *Hæc potior.* Κρεσσόνων νίκα.

Hoc est, Præstantiorum victoria. Illius sentētia aut consilium magis quadrat.

Corui luscinijs honoratiores.

Quum indocti doctis præferuntur: improbi, probis: blateratores, eloquentibus: rapaces ac fures, cordatis: integris viris.

Homerus. *Seruus seruo præstat, dominus domino.*

Δοῦλος πρὸ δούλου, δεσπότης πρὸ δεσπότου. Id est,

Seruoq; seruus potior est, herusq; hero.

Admonet adagium, in eodem hominum genere non statim omnes æquales esse: verùm hominum habendam esse rationem, non tantùm conditionis.

Idem. *Antiquis debetur veneratio.*

Cum summis & inuictis, vel cum antiquis non esse certandum, sed his vltrò cedendum esse, vsurpabitur quod dicitur ab Vlysse Odyss. θ.

Cum maioribus haud subeam certamina, vel me Herculea virtute, vel Euryto Oechaliensi.

Acarnici equi. Ακανθικοὶ ἵπποι.

...antur equi maximi. Côueniet vti de re quapiam ...a aut insigni præmio.

Inter cæcos regnat strabus.

...ione cæcorum rex est luscus. Inter indoctos, qui ...octus est, doctissimus habetur. Inter mendicos, ...ululum habet numorum, Crœsus est.

Qui probus Atheniensis. *Plato.*

...nis verba sunt lib. de Leg. 1. Et quod vulgò dici... x Atheniensibus qui probi sint, eos egregiè pro...se, verissimè dictum videtur. Sentit autem Plato, ...è instituta, maleq; morata Repub. qui boni sint, ...tura & insignitè bonos esse.

Vnus multorum instar.

...l Iliad. λ. dictum est in laudem medici: idem tor... poterit ad quemcunq; virtute præstantem. ...ρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων. Id est, ...r medicus multis alijs æquandus honore est.

Alabanda fortunißima.

Ἀλάβανδα καρῶν εὐτυχεστάτη. *Homerus.*

..., Alabanda Carum fortunissima. Stephanus in cõ...arijs de Vrbibus tradit, Alabandam Cariæ ciuita..., conditam à Care, à cuius filio nomen sortita est. ...dem is postquam in equestri prælio strenuè nauas...erâ, Alabandus dictus est. Cares enim sua lingua ...ocant equum, Banda victoriam. Eamq; vocem ait ...anis etiã in vsu fuisse, vt Bandã victoriam dicerét.

Alpha penulatorum. *Martial.*

...alis Alpha vocauit præcipuum & quasi prima... Idem aliâs iocatur in quendam offensum, quòd ...dixisset alpha, monetq; vt huius iniuriæ talionem ..., seque vicissim Beta si velit, appellet. Translatum ...ulis literarum, quibus Græci numerum indicant.

Eosdem signiferos & antesignanos appellant. Metaphora sumpta a militia.

Acesei & Heliconis opera.

Ἀκέσεως καὶ Ἑλικῶνος ἔργα.

Quæ singulari artificio cōfecta viderentur, sic antiquitùs appellabantur. Locum prouerbio fecerunt duo quidam celebratæ artis artifices, Aceseus & Helicon.

Cicero. *Ambrosia alendus.*

In egregios viros adagium. Ambrosia cibus est deorum.

Gorgonem Perseus aggreditur.

γόργονα περσεὺς ἐχειρώσατο.

Id est, Gorgonem Perseus adortus est. Vbi quis egregium facinus acceptat. Notissima fabula, &c.

Diogenianus. *Lydius currus.* Λύδιον ἅρμα.

Hoc scommate notabantur: qui in certamine quidam longè cæteris essent inferiores. Refertur adagiū Diogeniano. Quidam ad Pelopem Lydum referūt, qui suo curru vicerit Oenomaum.

Diogeni. *Ne capra contra leonē.* Μὴ πρὸς λέοντα δορκάς.

Ne longè inferior cum potentiore decertes.

Persius. *Monstrari digito.*

Pro eo quod est, insignem esse. Horatius in Odis:

Quod monstror digito prætereuntium. Persius:
At pulchrum est digito monstrari, & dicier, hic est.

Aristoph. *Prodico doctior.* Προδίκου σοφώτερος.

Aiunt hunc Prodicum in dijudicandis litibus & arbitrijs inter dissentientes amicos, acerrimi fuisse iudicij.

Quò properas, num ad Ephœbum?

Parùm liquet quid sibi voluerit Cilicum illud adagium, nisi fortè sumptum est ab Apollinis oraculo, ad quod vndique festinabatur. Fingebatur autē imberbis Apollo, quemadmodum & Bacchus.

Alius alijs in rebus præstantior. Homerus.

dicet alium alia dote præcellere, accommodabit ex Iliados σ.

λλ' ὁ μὲν ἂρ μύθοισιν, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα.

.is dictis, hasta longè præstantior ille.

Non omnia possumus omnes. Vergilius.

ra differimus, vitam sortientes, hic hanc, illam alij. ò contingere non potest, vt omnis fœlicitas vni ngat.

iuinū excipio sermonem. Θεῖον δ' ἐξαίρω λόγον. Plato.

!, Diuinū excipio sermonem. Quoties opinor, glo is aliquid dictum esset, ominis gratia deos excipie ui nihil non possunt, & quibus nemo præscribit.

Dij omnia possunt. Homerus.

istichium Homericum.

ὶ δέ τε πάντα δύνανται.

t cœlestes omnia possunt.

drabit in monarchas, quibus promptum est facere uid animo collibitū fuerit, siue iure, siue iniuria.

EXECRANDI.

Deuotionis templum. ἀρᾶς ἱερόν. Diogeni.

, Execratiōis templū. In eos dicebatur, qui crebris ationib⁹ vti cōsueuerūt. Qui mos nunc vulgò ple plurimū impbandus, vt nihil dicāt nisi diras admi deuotiões, & imprecamina vel ipso horréda auditu

Oedipi imprecatio. Οἰδίποδος ἀρά.

e ragicis & ingentibus malis. Qui Græca colligunt a, citant ex Aeschylo huiusmodi fabulam: Eteo- Polynices de more patri ex vnoquoque sacro, m anteriorem mittebant. Quum autem aliquan- r imprudentiam atque incogitantiam, coxam, hoc osteriorem partem misissent, ille existimans id non ione neque imprudentia, sed contumeliæ causa

factum, imprecationibus diris eos est execratus.

Herodot.

Phocensium execratio. Φωκέων ἀρά.

De iureiurando multis vinculis adstricto. Nam cum in fœderibus, quò minùs violarétur, adhibebant no solum promissa, dexcras & sacrificiũ, verùm execratióe in caput eius, quicunq; nõ staret pactis. Prouerbium tale huiusmodi profectũ est casu: Phocenses olim communi populi consilio patrium solum reliquerũt, adacti iurationibus atq; execrationibus quibusdam, ne quisquam vsquam de repetenda patria cogitaret.

Phocensium amolitio. φωκικὴ ἀπόνοια

Id est, Phocia desperatio. Dici solitum, vbi desperatis rebus ad extrema consilia veniretur: aut de stultis & insanis consilijs.

Homerus.

Adiurantis se facturum aliquid.

Quum adiurabimus nos facturos quippiã, si modo vita nõ destituat, licet accommodare versiculũ ex Iliad. B.

Μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη. Id est,

Posthac ne caput hoc humeris insistat Vlysis.

Item Iliados E.

Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς. Id est,

Mox caput hocce aliquis mihi barbarus ense recidat.

In omni fabula & Dædali execratio.

Ἐν παντὶ μύθῳ καὶ Δαιδάλου μῦσος.

Quadrabit in auctores atrocium facinorum, aut gentium calamitatum, vt frequenter illorum incidat mentio, sed non sine detestatione. Tradunt ab hac natum fabula: Pasiphaë regina Cretæ, tauri amore capta, Dædalum exorauit, vt sibi vaccam ligneam ad proximè veræ vaccæ simulationem effingeret. In hac inclusa mulier è tauro concepit, ac Minotaurum monstrum abominandum peperit. Minos autem certis de causis iratus, Athieniensibus indixit, vt quotannis septem virgi-

& totidem adolescentulos mitterent Minotauro ...iendos. Horum omnium quoniam Dædalus cau... ...ledisse videtur, in eum vulgò dira imprecabantur, ...res in prouerbium abijt.

Ἀποφράς.

...minem execrandũ & abominãdæ maliciæ ἀποφράδα ...ci appellant. Dictum à diebus funestis & sepelien... ...ortuis sacris, quos ἀποφράδας etiam vocant.

In vltimas terras. *Theocrit.*

...χατα γῆς, Id est, Ad extrema terræ, quum locum ve... ...enter semotum intelligi volumus. Est frequẽs apud ...ronem, in vltimas terras, &c.

EX EVENTV IVDICIVM.

Mali principij malus finis. *Aeolus.*

...ῆς κακῆς τέλος κακόν. Id est, Orsus mali finis malus. ...icus dimeter ex Aeolo poëta refertur. Quæ rectis ...silijs instituuntur, etiam si qua incidat difficultas, ta... sortiuntur aliquando lætum exitum: contrà, quæ ...is rationibus inceptantur, quamuis initio succe..., tamen habent infœlicem exitum.

Mox sciemus melius vate. *Plutarch.*

Τάχ' εἰσόμεσθα μάντεων ὑπέρτερον.

...d..., Mox melius ipso vate rem cognorimus. Ad eum ...um dicebant, qui rem non coniecturis diuinabant, ...xperimento deprehendere tentarent.

Cocta numerabimus exta. *Diomed.*

...d..., Ex euentu sciemus. Huic confinis color ille co... ...is: Res indicabit. Ouidius: Exitus acta probat.

Re *indicabit.* Αὐτὸ δείξει, *subaudi*, ἔργον.

...m significamus experimento exituq; perspici ser... ...is veritatem.

M*agistratus virũ indicat.* Ἀρχὴ τὸν ἄνδρα δείκνυσιν. *Pittacus.*

...d..., Imperia demonstrant virum. Quidam Pittaci Mi

tylenti putant apophthegma. Sunt, qui Soloni tri[buunt]. Se[nsus] est, in vita priuata vix satis perspici posse [mores] & ingeniũ hominis. Verùm si committas imperiũ [ut quod] libeat, idem liceat, tum demum apparere quo sit a[nimo].

Rem factã stultus cognouit. *Piscator ictus s[apiet].* Post acerba prudentior. Huc pertinet etiam: Vidi[er]a pœnitentia.

EXITIVM HONESTVM.

Aristoph. *De pulchro ligno vel strangulare.*

Ἀπὸ καλοῦ ξύλου κἂν ἀπάγξασθαι.

Id est, De pulchro ligno etiam strangulari cõueni[re]. Ad- monet calamitatem tolerabiliorem esse, si cum ho[ne]ste fuerit coniuncta, & dedecore vacauerit.

Tullius. *Ne vestigium quidem.*

Quoties hominem penitus aut rem oblitam sign[ifica]- mus, ne vestigium quidẽ superesse dicimus. M. T[ullius] acti. in Verrem 3. Nam si alienam vicem pro nost[ra] in- iuria doleremus, vestigium illius in foro non reli[que]- mus. Rursus quinta: Prouidendum diligenter, ne quo[d in vi]ta vestigium libidinis appareat, &c.

EXILIVM.

Plutarch. *Seruabis bouem.* Βουκολήσεις.

Id est, Bubulcus eris. Hoc velut ænigmate signifi[cát] exilium.

Testaceum flagellum. Κεραμεικὴ μάστιξ.

De rebus subitò transmutatis, siue de exilio repen[ti]no. Conueniet cum ostracismo, de quo vide adagium [Te]- stulæ transmutatio.

Lucianus. *Terram pro terra.* Γῆν πρὸ γῆς ἐλαύνεσθαι.

In hominem exulem, erroneum, & incertis vaga[ntem] sedibus.

EXPERIENTIAE SEV PERI- clitationis.

In re

In Care periculum. ἐκ κᾶρι τὸν κίνδυνον. *Socrates.*

udi, facito. Hoc est, in homine, aut in re viliori fac ulosam experientiam, in qua si parum fœliciter rit, non multum sit dispendij capiendum: Suidas it Cares primum mortalium mercede militasse, vt itam suam vilem haberent.

In dolio figuralem artem discere.

Ἐν πίθῳ τὴν κεραμείαν μανθάνειν.

s, qui protinus maximis in rebus artificij capiunt rimentum, quum paulatim à minutis ad summa p i conueniat. Neque enim figulus statim à dolio, id ase maximo, artem auspicatur, sed à pusillis qui am vasculis.

In harenam descendere. *Suidas.*

o, quod est, Certamen inire.

Quanta mus apud Pisam. Ὅσα μῦς ἐν πίσσῃ.

udi, tulit. De ijs, qui vincunt, & optatis potiuntur, on sine summo negocio, neque citra magnum in nodum suum. Suidas natum ait ab athleta quodã, ugile Tarentino.

Omnem mouere lapidem. πάντα λίθον κίνει. *Basilius.*

d, Vnumquenque moue lapidem, id est, omnia ex e, nihilq; intactum relinque.

Pedem conferre. *Cicero.*

itia sumptum. Vsurpatur, vbi propiùs acceditur m. Cicero: Non possum magis conferre pedem, vt , aut propiùs accedere.

mnem rudentem mouere. Πάντα κάλων σείειν. *Iul. Poll.*

, Omnem funem mouere. Iulius Pollux: Nauiga is omni moto rudente, & omnibus rudentibus. Ad modum significat difficilem nauigationem, in qua a sint tentanda.

ublica uirum docet. Πόλιτεία ἄνδρα διδάσκει. *Plutarch.*

Significat neminem ad rem gerendam idoneum ſſe, niſi qui ſit vſu exercitatus.

Omnem iacere aleam.

Eſt rē vniuerſam periclitari, fortunæq; arbitrio c nie tere. Siquidem alea fortunæ ludus eſt magis, quàm tis.

Aut ter ſex, aut tres teſſeræ. Ἢ τρὶς ἕξ, ἢ τρεῖς κύβοι.

Si quando ſignificabimus nos extrema periclitari ille, & aut planè vincere, aut prorſum vinci. Sumptum eſt a vetuſto teſſerarum luſu, in quo qui nouem ieci t, is modis omnibus ſuperabat: qui tres, is longiſsimè erat à victoria. Nam antiquiores tribus teſſeris vti co ue uerant. Teſſeram autem etiam ipſum iactum app nt.

Plato. *Rex aut aſinus.* Βασιλεὺς ἢ ὄνος.

Hoc eſt, Aut victor, aut victus.

Quintil. *Vela uentis permittere.*

Quintil. Permittamus vela ventis, & oram ſoluer bus benè precemur, hoc eſt, æditionis ancipitem eu um vtcunq; cadat, experiamur.

Homerus. *Deo fortunæq; committo.*

Qui fortunam experiri ſtatuerit, euentum negoc or tunæ committens, in hunc conuenerit illud Hom i ex Iliados π.

Ἤτοι γὰρ καὶ ἐγώ, τὰ δὲ κεν διῒ πάντα μελήσει Ic ſt,

Torſero & ipſe, Ioui fuerint hæc omnia curæ.

Liuius. *Res ad triarios rediit.*

Romanum extat adagium elegans. Eo licebit vti, um ſignificabimus rem eò periculi redactam eſſe, vt re mo conatu, ſummiſq; viribus ſit enitendum, & ſu prema confugiendum conſilia, quibus ſi nihil pr cia tur, iam nihil reliquum eſſe videatur, vnde ſubſ um ſperare poſsis. Natum adagium è ratione modoq; om ponendi Romani exercitus. Refertur & explic ra Tito Liuio primæ Decadis lib. 8.

Si am

am ancoram soluere. Ιερὰν ἄγκυραν χαλάζειν. Lucianus.
ties ad extrema præsidia confugitur. Translatum
atis, qui maximam ac validissimam ancoram sa-
vocant, eamq; tum demum mittunt, quum extre-
borant discrimine.

Ad asylum confugere. Cicero.
superiori cognatum.

Ad ephebum properare.
otum est ab Apollinis oraculo, ad quod vndique
abatur. Fingebatur autem imberbis Apollo.

Tanquam ad aram.
adagio extremum refugium intelligi volumus. In-
mptum, quòd olim, qui extrema necessitate vrge-
ur, ad aras deorum soleant confugere, vnde nefas
quenquam detrahere.

Iouebo talum à sacra linea. Κινῶ τὸν ἀφ᾽ ἱερᾶς. Plutarch.
, Sacræ lineæ talum moueo. De ijs, qui extrema pa
experiri. Id Iulius Pollux exponēs, ait à ludo quo-
tesserarum esse natum adagium. Lusum aũt fuisse
smodi, vt vtriq; ludentium essent calculi quinq;,
em impositi lineis. Inter eas lineas vtrinque qui-
nam fuisse mediam, quam sacram vocabant. Vnde
alum mouisset, is sacræ lineæ calculum mouere di-
ur. Id autem non fiebat, nisi cùm res posceret, vt
is ad extrema confugeret auxilia.

Semper tibi pendeat hamus. Ouidius.
lius in amoribus:
asus vbiq; valet, semper tibi pendeat hamus,
Quo minimè credis gurgite piscis erit.
er experienda fortuna, & omnis tentanda oc-
a. Theocrit.

Tentantes ad Troiam peruenerunt Græci.
ocritus in Syracusijs: Tentando atque experiendo,
quan-

quantumlibet etiam ardua perfici, figura proue[...]
significans, inquit:

Ἐς τροίην πειρώμενοι ἦλθον ἀχαιοί.
Κάλλιστα παίδων, πεῖρα δήν πάντα τελεῖται.

Tentando ad Troiam venêre Pelasgi,
Cuncta puellarum pulcherrima, perficit vsus.

Seneca. *Et post malam segetem serendum est.*

Seneca libr. epist. XI. Quo licebit vti, quoties res pu[...] ex animi sententia cecidit, & significabimus no[...] desistendum à conatu.

Huc referuntur, quæ alibi citauimus:

Primas iactare hastas. Velitari.
Fabri fabrilia tractant. Asinus sedet.
Rex sum.

EX SESE.

Cicero. *Domi habet. Domi nascitur.*

Nam id dicimur domi habere, quod in nobis situ[...] neque necesse est ab alijs mutuo sumere. Terent. [...]sophos domi habet vnde discat.

Homerus. *Domesticum malum.*

Ad significandum priuatū ac domesticum malū, [...] ad alios nihil attineat, cōueniet illud Homeri Od[...]

Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ.

Porrò malum nostras quod in ædes incidit, vr[...]
Ad me pertinet.

Diogen. *Nihil graue passus es, nisi tibi uindicas.*

Οὐδὲν πέπονθας δεινὸν εἰ μὴ προσποιῇ.

Meminit Diogenianus: Nemo læditur, nisi à seipso[...] mini fit iniuria, si eam existimet ad se non pertine[...]

Cicero. *Emere malo, quàm rogare.*

Quo significatum est, haudquaquam gratis ac[...] quod precibus emitur, imò nihil emi carius, quà[...] roganti datur.

FACVNDIA.

Attica musa. Ἀττικὴ μοῦσα. *Diogen. Laertius.*

enusta lepidaq; oratione. Nam inter dicendi ge-
audatur in primis Atticum.

Lepos Atticus, Eloquentia Attica. *Hierony.*

reliquos Græciæ populos, lepos quidam ac festi-
quædam quasi vernacula ac peculiaris adest Atti-
cò vt in prouerbium abierit.

Cygnea cantio. κύκνειον ᾆσμα.

,Cygnea cantilena. Cōueniet in eos, qui supremo
pore facunde differunt. Cygnos, instante morte,
dos quosdam cantus ædere, tam omniū literis est
atum, quàm nulli vel compertum vel creditum.

Tunc canent cygni, quum tacebunt graculi.

τότε ᾄσονται κύκνοι, ὅταν κολοιοὶ σιωπήσωσι.

st, Tunc loquentur eruditi, quum garrulis non
quendi locus.

Nestorea eloquentia. *Poëtica mella.* *Homerus.*

ris Pyliorum ducis facūdia in prouerbium abijt,
ndo senilem suauiloquentiam significamus. Nam
Homerus, vt tria sęcula, ita plusquam mellitam
am facundiam affingit.

Nihil ex agro dicis. Οὐδὲν ἐξ ἀγροῦ λέγεις. *Suidas.*

Nihil e rure loqueris, nihil humile, neq; triuiale.
enim parum elegans, parum expolitum, id ex a-
ofectum dicitur. Contrà, quod festiuum, quod
m, id vrbanum ac ciuile vocatur.

unc ipsa uiuit sapientia. Αὐτὴ νῦν σοφία ζῇ.

udentis & adgratulātis est sermo, si quid aliquan-
etur scite dictum, & arte factum. Festiuius erit si
oniam efferatur.

unc ipsa floret musa. Αὐτὴ νῦν ἀνθεῖ ἡ μοῦσα.

Vbi

Vbi quid eruditè, facundè, venustè dictum, aut scpt[...] videbitur. Et hoc venustius fiet per ironiam.

Theocrit. *Musarum aues.* Μωσῶν ὄρνιθες.

Id est, Musarum aues. Dicuntur Poëtæ, quòd a[...] carmina sua modulentur. Huc facit quod alibi ci[...]um est: Incantatione quauis efficacius.

FAMES.

Plautus. *Fames & mora, bilem in nasum conciunt.*

Id est, Latrante stomacho, omnis mora bilem m[...]uet. Ducta est metaphora ab animantibus, iram nariu[...] flatu significantibus.

Homerus. *Miserrimum fame mori.*

Cùm significabimus longè esse miserrimum fam[...]ereire accommodabimus illud quod est apud Hon[...]um Odyss. μ.

πάντες μὲν συγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι.
λιμῷ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν. I[...]est,
Dura quidem miseris mors est mortalibus om[...]s,
At perijsse fame, res vna miserrima longè est.

Accommodabitur in sordidos quosdam, qui q[...]parcant nummis, defraudant genium suum: & in e[...] qui pereunt inscitia veri, quum animus hominis no[...]iter pascatur verbo Dei, quàm cibo corpus: verè m[...]errimum est hac fame mori.

Idem. *Molestus interpellator uenter.*

Venter improbus interpellator non sinit vnquã [...]empiam obliuisci sui. Id ad egestatem torqueri p[...]erit, quæ mortales ad omnia tum facienda, tum perf[...]nda solet compellere.

Suidas. *Cestreus ieiunat.* Κεστρεὺς νηστεύει.

De famelicis & voracibus dici consueuit. Alij r[...]lunt referre ad eos, qui vitam innocuam agunt, & a[...]liorum iniurijs abstinent, nec vllum emolument[...] ex [...] sua

inocentia ferunt. Est enim Cestreus piscis genus ldam, quod reliquis mutua deuoratione victitan-, vnum ab aliorum carnibus abstinet, ideoq; non ur esca, sed in limum abdit sese, atque ibi perdu-: vt arbitrantur nonnulli, limo pascitur.

Non interpellandus famelicus. Homerus.

ties innuemus non esse confabulandi ocium, nisi placauerimus latrantem & iratum, vt ait Hora-ventrem: aut vbi significabimus aliquem, simulat-it assequutus, quod expetebat, iam ad alia conuer-n inepte proferemus hunc versiculum Homeri: ταρ᾽ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο. Id est, : postquam his potus exempta cupido, cibiq;.

Ventre pleno melior consultatio. Plutarch.

παστρὸς ἀπὸ πλείνης βουλὴ καὶ μᾶλλον ἀμείνων.

, Consultatio tum melior, quum expleueris aluũ. m fames interpellat, non vacat deliberare, pro-a quod consultatio morá desiderat, & animi tran-ratem, & fames bilem acuit.

Etiam Bætylum deuorares. Hesych.

καὶ βαίτυλον ἂν καταπίνοις.

, Etiam Bætylum deglutires. In voracem omnia oquentem. Nam Bætylus dicitur saxum illud fas-buinctum, quod pro Ioue deuorauit Saturnus, ite Hesychio.

Manduces. Plautus.

bantur vehementer famelici, aut qui minis inani-errorem incuterent.

FESTINATIONIS.

Nauibus atq; quadrigis. Horatius.

summo studio, summaq; festinatione. Flac. in epist. rennua nos exercet inertia, nauibus atque uadrigis petimus bene viuere, quod petis hic est.

Plautus. *Dædalium remigium.*

Ad celeritatem significandam Plautus in Amphi[tru]oni dixit.

Idem. *Citis quadrigis, Iouis quadrigis.*

Subaudi, fugere. Pro eo quod est, quã ocyssimè f[ere]. Legitur apud Plautum ab Homero translatum, q[ui] d[iis] quadrigas affinxit, quibus quò libitũ sit, repentè [ve]hantur ex Olympo in terras: rursus è terris in cœlum.

Plautus. *Equis albis præcedere.*

Vbi quem alijs quapiam in re longè superiorem [si]gnificabát, longo anteire interuallo, eum albis equi[s] [præ]cedere dicebant: vel quòd antiquitùs equi albi [me]liores haberentur, vel quòd victores in triumpho a[lbis] [e]quis vectari soleant, Vel quòd fortunatiores & [au]spicatiores esse creduntur.

Cicero. *Talaria inducre.*

Pro eo quod est, Fugam adornare, quasiq; velle [quo]piam auolare: Itaq; talaria induere dicimus, qui [p]arant aufugere.

Citius, quàm asparagi coquuntur.

De re vehementer properata.

E uestigio.

Quod citra moram ac protinus fit, quod prisci d[ice]bát extemplò.

Zenodot. *Celeriùs, quàm Butes.* Θᾶττον ἢ βοῦτι[ς].

Hoc adagio significabant aliquid, quàm primùm [abs]olui, compendioq; explicari. Butes Athenis depict[us e]rat, vt summa capitis pars cum òculis tantùm videre[tur]. In eius igitur pictura quoniam non multum operi[s] [im]pserat pictor, prouerbio iactari consueuit de his [quæ] facilè perficiuntur.

Homerus. *Simul & dictum & factum.* Ἅμ᾽ ἔπος, ἅμ᾽ ἔ[ργον].

Id est, Simul dictum, simul & factum. Vbi qui [...]

ım id re præſtat, quod verbis pollicetur.

Duobus pedibus fugere. *Ariſtides.*

Εκ δυοῖν ποδοῖν καταφεύγειν.

,Duobus pedibus cõfugere. Summa vi, ſummoq; tu fugere. Ariſtophanes: E patria vtroq; deuolauı- ɔede.

In foribus adeſſe περὶ τὰς θύρας. *Gene. 4.*

o, quod inſtat, ıamq; in proximo eſt. Dominus ad :Sin male egeris, ſtatim in foribus peccatum tuum t.

Velis equisq;.

:mum conatũ ſignificantes, dicimus. Velıs equisq;. *Cicero.* eſpicit non ad celerıtatem, ſed ad vtrunq; pugnæ ;, nauale ac equeſtre.

Vir fugiens haud moratur lyræ ſtrepitum.

s, qui in rebus periculoſis ac ſeriis, properandi ſtu- egligunt leuiora. Nam qui fugit in bello, non pu- ıi liberum ac vacuum, vt cantoré alıquem auſcul- etiam ad complures res accommodari poteſt.

Ocyor accipitre. *Homerus.*

randam celerıtatem hyperbole prouerbiali lice- licare, quæ eſt apud Homerũ: θέουσι ἰρήκων. Per- magis accipitre.

Pegaſo uelocior. Πηγάσου ταχύτερος.

æuelocibus. Nota fabula de equo alato.

Salaminia nauıs. Σαλαμινία ναῦς.

æuelocibus dictitatum eſt. Celebratum enim vel nis nauale bellum aduerſus Xerxé, geſtum apud inem, ſiue quòd ex triremibus altera Salaminıa i conſueuıt, altera πάραλος.

Parit puella, etiam ſi malè adſit uiro.

Τίκτει κόρη, ὅταν κακῶς ἀνδρὶ πρέπῃ.

O Id eſt,

Id est, Parit puella, quum malè etiam adfuerit viro Di-
ci consueuit, quoties res facilè conuincitur ex senti a,
etiam si negligenter & ignauiter gesta fuerit. V uti
puella propter ætatis fœlicitatem facile gerit vte m,
etiamsi cum viro non admodum rem habuerit.

Ignem palma. Πῦς παλάμη.

Dici solitum, si quando protinus aliquid intelle um
esset à quopiam, vt si scommate dicto, statim senti ali-
quis in se dictum. Sumptũ videtur ab ijs, qui per l um
ignem admouent manibus alienis, quisubito sens x-
citati, resilire solent, risumq; mouere spectantibus

Aphya ad ignem. Ἀφύα ἐς πῦς.

Prouerbium in ea, quæ celeriter intereunt aut su-
muntur, siue quæ facilè ac statim conficiuntur. am
aphya piscis genus molle ac tenerum, quod adm um
igni, protinus decoquitur.

Terent. *Ne nimium calidum hoc sit modo.*

Donatus prouerbium esse demonstrat, quanqua in-
ceps est lectio. Potest enim vtrunq; legi, & callid , &
calidum, vt prius illud, ad festinatum consilium te-
rum ad nimis astutum referatur.

Zenodot. *Intra septimam.* Ἐντὸς ἑβδόμης.

Subaudi, lineam. Edictum erat Athenis, vt ante se mũ
diem mensis exercitum educerent. Rectè fortals te-
mur hoc adagio, quoties admonebimus maturè oq;
tempore negocium aggrediendum.

Priusquam gallus iterum cecinerit.

Πρὶν ἢ δὲ δεύτερον ἀλεκτρυὼν ἐφθέγγετο

Prius atq; gallus cantet, iterum cristiger, id est, mo-
dum mane & antelucano. A prisca consuetudin um-
ptum, qua noctis deliquiũ & accessum diei, galli ntu
metiebantur, gnomonibus horarijs nondum rep cis.

Suidas. *Viuit, incende ignem.* Ζῇ, καῖε πῦς.

Vbi

in negocij periculosi puncto festinandum admo- us, & occasionem arripiendam, vt quum reperta illula & properatur, ne pereat & illa.

Subeunte portum naui. Ἀπὸ καταδυομένης. *Idem.*

A subeunte, subaudi, naui lucrum capias. Admo- dagium, celeritatem ad quæstum plurimùm vale- imptum à mercatorum diligentia, qui merces sta- munt ab ipsis nautis in portum appellentibus.

Matura satio sæpè decipit, sera semper mala est. *Columel.*

onet adagium, in omni negocio maturandum es- q; paulò satius esse, occupare tempus legitimum, serius aggredi. Veluti si quis admoneat, vt puer a adhuc ætate, præceptoribus committatur eru- lus. Consultius enim anteuertere, quàm proue- ibus annis tum demum incipere.

Sacra celerius absoluenda. *Homerus.*

bus diuinis attentum esse conuenit magis, quàm irnum, ne vilescát assiduitate, contra quorundam m sacerdotum, qui nimium immorantur sacro, busq;, quas vocant horarias. Ad id torqueri pote- ud ex Odysseæ Γ. Οὐδ' ἔοικε,

ἰὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι. Id est,

eq; par est,

diuorum epulis sedisse diutius, imò

irgere maturè decet.

Lupinum potum. Λυκίων ποτόν. *Zenodot.*

num potum bibere dicebant, vbi quis voluptatem ericulo capitis emeret. Narrant duos erupisse fon- acros Apollini, quorum alter vino scateret, alter, ad quos quum aues aduolarent, arcu feriebant. Porrò Apollo super cætera cognomina dictus est & us, à luce quam aperit, siue à lupis interfectis.

Vt canis è Nilo.

Qui leuiter ac velut obiter artem quampiam aut to-
rem degustant, hi ceu canis è Nilo degustare dicu ur.
Natum inde adagium: Post fugā Mutinensem, qu en-
tibus quid ageret Antonius, quidam familiaris re on-
dit: Quod canis in Aegypto, bibit & fugit.

Aristoph. *Alienis vti soleis.*

Ἀλλοτρίοις βλαυτίοις χρῆσθαι Id est, Alienis soleis vt Di-
cuntur, qui moribus aliorum ad suum abutuntur o-
lumentum.

Plato. *Quantum pedibus potes.*

Socrates in Gorgia Platonis ita loquitur: σωφροσύνη μὲν
διωκτέον καὶ ἀσκητέον, ἀκολασίαν δὲ φευκτέον, ὡς ἔχει ποδῶν κα-
στος ἡμῶν Id est, Temperantiam quidem sectari at ex-
ercere oportet, contra intemperantiam fugere, an-
tum quisque nostrum pedibus valet. Id quo lo ius
transferatur à rebus corporis, hoc magis accedit p-
uerbium celeritatis. Quod in corpore sunt pede oc
in animo sunt affectus, quibus expetimus aliqu ut
refugimus.

Idem. *Crisonem Himeræum præcurrere.*

Prodigiosa celeritas Crisonis, videtur locum d sse
prouerbio. Sic enim Socrates apud Platonem in P ta-
gora, rogatus vt institutam cum Protagora disp o-
nem perageret. Optarim quidem tibi morem ger , si
quod petis meæ facultatis esset. Nunc perinde est si
me roges, vt Crisonem Himeræum insignem curs em
sequar, aut dolichodromon quempiam, aut he ro-
dromon perpetuò æquem cursu sequarq;, &c. Dol o-
dromi dicebantur, qui perpetuo impetu duodeci ta-
dia decurrebant. Hemerodromi, qui totum diem a-
nè vsque ad vesperam citra respirationem curre nt.
Vnde Græci poetæ solem ἡμεροδρόμον appellant, od
singulis diebus cursum suum peragat, quasi verò n tu
requiescat in diuersorio Thetydis.

FESTI-

ESTINATIO PRAEPROPERA.

Qui nimium properat, serius absoluit.

et adagium, instituendæ rei non tam celeritatem, ı curam adhibendam esse, ne postea sit in mora: l in operis ingressu fuerit erratum.

Canis festinans, cæcos parit catulos. *Aristot.*

Η κύων σπουδάζουσα τυφλὰ τίκτει.

s, qui nimio festinandi studio rem parum absolutā unt. Hinc natum, quòd canis, quia celerius pariat, os cæcos velut adhuc immaturos edit.

Ante uictoriam encomium canis. *Athenæ.*

Πρὸ τῆς νίκης τὸ ἐγκώμιον ᾄδεις.

m, qui præproperè gloriatur, re nondum confe- Nam apud Græcos, qui rem strenuè gessissent in , oratione quapiam aut carmine laudabantur. laudatio propriè encomium dicitur.

Ante lentem augere ollam.

Πρὸ τῆς φακῆς αὐξάνειν τὴν λοπάδα.

o quod est, Spes ingentes in animo concipere, quam res ipsa teneatur, aut polliceri quod ipse um habeat, aut præproperè sibi placere, quasi iam deat ea, quæ procul etiam dum absunt, vt tenean- Vt si quis vitæ strepitum augeat spe magistratus, ı incertum est, an sit impetraturus. Lens, legumen lissimum ac plebeium.

Aestate penulam deteris. *Zenodot.*

Ἐν θέρει τὴν χλαῖναν κατατρίβεις.

è dicetur in eos, qui res necessarias temerè, nec in ore profundunt, aliquando futuras vsui, si seruen- d quod vulgò factitant adolescentes: qui faculta- trias stultè prodigunt in iuuēta, quibus sustinen- erat imbecillitas senectæ.

Muſcum demetere. Αμνια θερίζειν.

Dici ſolitum, vbi quis tener adhuc & intempeſtiu du rius tractaretur, aut tolleretur emolumentum pri qui opportunum eſſet. Tranſlatum ab ijs, qui ſtatim v ger obduci cœperit herba, demetunt, nec ſinunt ado ce re gramen.

Suidas. *Siculus omphacizat.* Σικελὸς ὀμφακί

Omphaca Græci dicūt vuam acerbam & immat am. Vnde dicebatur in eos, qui quantumlibet vilia t ere furto. Ductum à furacitate Siculorum.

Ariſtides. *Præmouere uenatum.* Προσοβεῖν τὴν θήρ

Id eſt, Præturbare feram. Dici ſolitum apparet, vt quis non ſatis diſsimulat quod molitur. Quemadm um vſu venit, vt fera tumultu excitata, ſubducat ſeſe.

Apuleius. *Odi puerulos præcoci ſapientia.*

Vulgò inualuit opinio, vt credant puerulos ma ius ſapientes, aut non fore vitales, aut dementes futu ſi mulatq; ad maturā ætatē peruenerint. Adaptare l bit ad diſcipulū, qui in ipſis ſtatim rudimentjs ſibi pl at.

Herodot. *Non ſtatim finis apparet.*

Herodotus in Polymnia, ſignificat hoc olim prou bio dici ſolitum. Non ſtatim cum principio apparere r ex itum. Καὶ τὸ παλαιὸν, inquit, ἔπος ὡς εὖ εἴρηται, τὸ μ μα ἀρχῇ τὸ τέλος καταφαίνεσθαι. Id eſt, Et vetus adagiū uo recte dictum eſt, non ſtatim cum initio apparere fi m. Conueniet in quorundam præproperas ſpes, qui r go cio vix cœpto ſtatim arbitrantur ſe rem factam ha re, quum ſæpè exitus non reſpondeat initijs.

Feſtina lente.

Vide tarditatis & cunctationis.

FIDES ET GRAVITAS.

Iuuenalis. *Folium Sibyllæ.*

Iuuenalis: Credite me vobis folium recitare Sibyl id ſt,

em indubitatam. Ductum adagium à Cumana Si-a,cuius oracula cum primis celebrantur. Huic au-mos erat,vt testatur M.Varro, in palmarum folijs ula scribere.

Ex tripode. Τὰ ἐκ τοῦ τρίποδος. *Athenæ.*

t,Ex tripode dicta. Dici solitum de ijs,quæ vehe-r vera atq; indubitata videri volumus. Hæc ex tri-dicta,id est,certissima, perinde quasi ex Apollinis ulo profecta. Tripodem autem fuisse lebetem,tri-ultum pedibus. Huius duo sunt genera : Alterum llinis, ob veritatem oraculorum: Alterum Bacchi, io vinum miscebatur, quòd ebrij vera loquantur.

Diues promissis. *Plutarch.*

λόγος θαυμαστὸς, ὁ δὲ λέγων ἄπιστος. Id est, magnifi-uidem oratio, cæterùm non habetur fides loquen-uoties aliquis ingentia pollicetur, quæ non videa-ræstiturus.

Priscis credendum. *Tullius.*

ullius in libello de vniuersitate: Credendum, in-,nimirum est veteribus & priscis, vt aiũt,viris, qui ogeniem esse deorum dicebant. Incertum vtrum ro sentiat eam sentẽtiam fuisse vulgò decantatam, otet vocem prisci, qua declaramus homines extre-ntiquitatis, quorum origo quoniam posteris erat gnita,ferè referebatur ad deos.

Recto pectore.

eo quod est, ingenuè citraq; dissimulationem, vt atis simplex est oratio.

Legatus non cæditur,neq; uiolatur. *Cicero.*

Πρέσβυς οὐ τύπτεται, οὐ δὲ ὑβρίζεται.

,Orator nec percutitur, nec violatur.Id iure gen-receptum est, vt legati publica fide veniant,& re-t inuiolati.

Ex Iouis tabulis testis.

Lucianus. Ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς.

Pro certo & indubitabili teste: Allusum est, ni fallo ad diphtheram, in qua Iupiter omnia mortalium act ie- scribere fingitur à poetis.

Atticus testis. Ἀττικὸς μάρτυς.

Diogen. Pro probatissimo atq; incorruptissimo teste. Qui si quis per ironiā torqueat in testem vanum, non in n- cinne dixerit.

Attica fides. Ἀττικὴ πίστις.

Legitur apud eundem de minimè vanis, minimeq; r- iuris. Inde natum, quòd apud Atticos templum est fi- dei deæ constructum. Cuius & meminit Plautus.

Pindarus. *Rhadamantheum iudicium.* Ῥαδαμάνθυος κρί ς.

Id est. Rhadamanthi iudicium. De incorrupte iud n- tibus. Rhadamanthus enim manium iudex, nequ u- neribus, neq; gratia deflectitur, quò minùs seuere di- cet. Accommodari poterit ad mortis necessitatem ia- ximis pariter ac minimis ex æquo communem.

Cicero. *Iouem lapidem iurare.*

Qui sanctè ac religiosè deierant. M. Tull. in epist. io modo autem tibi placebit, Iouem lapidem iurare, q m scias iratum esse Iouem nemini posse? Sumptum ri- sco feriēdi fœderis ritu, quòd à patre patrato man e- nente lapidem, conceptis verbis peragebatur, quei d- modum describit T. Liuius & Macrobius.

Rhadamanthi iusiurandum. Ῥαδαμάνθυος ὅρ ς.

Dicebatur, quòd verissimum quidem esset, cæte m nullum Deum ascisceret. Socrates per canem & : e- rem iurare consueuit, ne quem deorum citaret, si q crederet nullos esse Deos, siue quòd arbitraretur on esse boni viri deos suorum negociorū testes accer e. Gręci per caput alterius iurare cōsueuerunt. Vergi s: er

Per caput hoc iuro.

Viri iureiurando, pueri talis fallendi. Plutarch.

Ὅρκοις ἄνδρας, ἀστραγάλοις δὲ παῖδας ἐξαπατέον.

, Iureiurando viros, talis pueros oportet fallere.
et viris nulla re citiùs imponi posse, quàm iureiu-
o, quòd nemo tam improbus esse credatur, qui id
violare. Laconis cuiusdam apophthegma.

Iouis suffragium. Διὸς ψῆφος.

batur sacrum & inuiolatum. Vnde sententiam eius
; sit velut irrefragabilis auctoritas, Iouis suffragiũ
dixeris. Aut per ironiam, vbi quis arrogantius de
apiam pronunciat, suamque opinionem pro lege
e oraculo postulat accipi. Aiunt enim locũ, in quo
unus & Minerua iudicium peregerunt, vtrius no-
, auspicijsq; ciuitas Atheniensium institueretur,
suffragium appellatum fuisse.

Amphictyonum consessus.

Ἀμφικτυονικὸν συνέδριον.

, Amphictyonicus consessus. De frequente grauiũ
um conuentu. Ductum à cõuentu illo Græcorum
celebratißimo, qui Amphictyonum dicitur, vel ab
hictyone Deucalionis filio.

Pollicentis se promissa re præstiturum. Homerus.

ficantes promissorum fidem non irritam futuram,
præstituros nos, quòd verbis simus polliciti, illud
eri vsurpare poterimus:
iec renouanda, nec irrita, vanaq; dico futura.
uæcunq; annuero, & promisero vertice moto.

Dictum ac factum. Ῥηχθὲν καὶ πραχθέν. Terent.

erbialis figura, qua nihil in negocio procurando
rmissum significamus. Terentius: Dictum ac fa-
reddidi.

Mineruæ suffragium. Ἡ ἀθηνᾶς ψῆφος.

De exacto iudicio, contrarium illi: Sus iudicauit. S[le]pidius fiet, si per ironiam efferatur in stupidum & nullius iudicij hominem.

Veriora ijs, quæ apud Sagram acciderunt.

Ἀληθέστερα τῶν ἐπὶ σάγρᾳ.

Dictum olim in incredulos, quiq; non nisi magno malo docti credunt. Strabo: Post Locros, inquit, Sag flu uius labitur, in cuius ripa Castoris & Pollucis aræ sunt, ad quas decem Locrorum millia, vnà cum Rhegi- nis aduersus Crotoniatas, numero cëties ac tricies il- le, Marte collato victoriam reportàrunt. Addidère- rique, quo die certamen initum est ijs, qui in Olympijs erant, eum belli euentum nunciatum fuisse. Tanta ce- ritate nunciatæ pugnæ veritas comperta est.

Iulianus. *Oculis magis habenda fides, quàm auribus.*

Ὠτίων πιστότεροι ὀφθαλμοί.

Id est, Oculis credendum potiùs, quàm auribus. [Quæ] cernuntur, certiora sunt, quàm quæ audiuntur.

Horatius:

Nec retinent patulæ commissa fidelius aures,
Quàm quæ sunt oculis subiecta.

Domesticus testis. Οἴκοθεν ὁ μάρτυς.

Vbi quis ipse sese laudat. Quasi domi testem habeat, no aliunde adductum.

Plato. *Venereum Iusiurandum.*

Ἀφροδίσιος ὅρκος οὐκ ἐμποίνιμος.

Id est, Venereum iusiurandum non punitur. Sensus est: Amantium iusiurandum irritũ esse, neq; ad deos c[o]- quam pertinere tanquam iocosum.

Cicero. *Dignus qui cum in tenebris mices.*

Qui certissima esset fide, eum dignum dicebant, qui

in tenebris micaretur,& cæt.

De manu in manum.

:ro libro Epistolarum VII. Totum denique homi- tibi trado de manu, vt aiunt, in manum tuam istam ctoria & fide præstantem. Traduntur etiam & qui mendantur.

Manu longa, & manu breui tradere. Idem.

promissis agit, ac spem tantùm ostendit, longa ma- it. Contrà, qui presens ac statim exhibet quod pro- t, breui manu dat.

FOEMINAE.

Fœmina nihil pestilentius. Homerus.

:sententiam sic effert Homerus:

ὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον, ἄλλο γυναικός. Id est, sque adeò nihil improbius, muliereq; peius.

Ignis, mare, mulier, tria mala.

ῦρ καὶ θάλασσα καὶ γυνὴ κακὰ τρία. Id est, nis, fretumq;, & mulier, hæc mala tria.

incendio nihil formidabilius, mare item pericu- imum est. His autem similimum quiddam esse mu- n sentit parœmia. Lacon quidam, qui quum vxo- uxisset perpusillam, dicebat è malis, quod mini- esset eligendum.

Sublata lucerna, nihil interest inter mulieres. Plutarch.

Λύχνου ἀρθέντος γυνὴ πᾶσα ἡ αὐτή.

Lucerna sublata, nihil discriminis inter mulieres. :adagium, nullam mulierem nõ esse impudicam, ır facultas sine teste peccandi. Mihi videtur è vul- nptum, non ab auctoribus.

Malè coniugati. Homerus.

eniet in eos, qui cũ ijs coniugio iuncti sunt, quos mant.

Mulieri ne credas, ne mortuæ quidem. Diogen.

γυναι-

γυναικὶ μὴ πίστευε, μηδ᾽ ἂν ἀποθάνῃ.

Id eſt, Ne fidem habeas, nec emorienti fœminæ.

Feſt.Põp. *Nec mulieri, nec gremio credendum.*

Quòd illa incerti ac leuis ſit animi, & plerunque fi[unt] in gremio poſita dum in obliuionem venerint, exurgen[tibus] procidant.

Mulierum exitia. γυναικῶν ὄλεθροι.

De ijs qui funditùs ac miſerabiliter pereunt. Mulie[res] enim omnium ferè calamitatum auctores fuiſſe viri [d]icuntur. Teſtis bellum Troianũ, teſtis Hercules à D[eia]nira extinctus. Quanquam hæc magis conueniebat ſtul[titiæ] virorum adſcribere, qui tantùm indulgeãt mulierc[ulis].

Mulieris oculus.

γυναικὸς ὄμμα τοῖς ἀκμάζουσιν βέλος.

Id eſt, Mulieris oculus ſpiculum iuuenibus eſt. Vir[g.]
Vritq; videndo fœmina.

Homerus. *Mulier pudica ne ſola ſit vſquam.*

Quum admonebimus non conuenire, vt pudica m[uli]er ſola citraq; teſtes cum viris colloquatur, vſui fuer[it il]lud Homeri:

Haud ſola, aſt illam famulæ binæ comitatæ.

Hierony. *Qui nihil litigat, cœlebs eſt.*

Diuus Hieronymus tanquam prouerbio iactatu[m c]itat. Indicat adagium, rixoſum eſſe omne cõiugium [n]ec eſſe tranquillam vitam, niſi in cœlibatu.

Tanquam Chalcidica nobis peperit vxor.

ὥσπερ χαλκιδικὴ τέτοκεν ἡμῖν γυνή.

De ea dicebatur, quę liberos quàm plurimos pepe[rer]et. Tradũt Heroinam quampiam fuiſſe nomine Con[..]n, cui cognomẽ fuit Chalcidi, quòd prima arma ære [..]on fecerit. Ea viro coniuncta, centũ liberos enixa dici[tu]r.

Ariſtoph. *Theſſala mulier.* Θεσσαλικὴ γυνή

neficas malarumq; peritas artiũ dici solitũ, propte
ea gens præter cæteras hoc nomine notata est.

τπε-ψλωισμένη.

ur iam propinqua partui. Sumpta metaphora à fi-
st immissos psenas maturescentibus.

FOCVS.

Focus luculentus in ædibus. *Homerus.*

ım domus ornamentum est, vt luceat focus. Pro-
qui in ædes immigrat nouas, aut in diuersorium
diuntur, ante omnia ignem iubent incẽdi. Quod
meri X. sumptum videtur:

ᾗ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.

ınc ante omnia mi lucescat in ædibus ignis.

ομένε δὲ πυρὸς γεραρώτερ☉ οἶκ☉ ἰδέσθαι.

licet accenso domus est ornatior igni.

FORMA, DEFORMITAS.

Ominabitur aliquis te conspecto.

Σὲ δ' οἰωνίσαι τ' ἄν τις ἰδών.

e conspexerit, augurium poterit capere. Dici con
in deformes, fœdoq; aspectu. Veteres ex primo
ıis occursu sumebant omen. Occurrere formo-
lix omen habebatur: Occurrere deformi, nigro-
ontrà.

A furijs oriundus. Ἐξ ἐρινύων ἀπορρώξ.

A furijs profectus. Olim dicebatur tetra, fœdaq;
lté q̃ noxiũ & exitiale sit, id à furijs ortũ aiunt.

Leporem non edit. *Martial.*

ıitùs superstitiose creditum est, esu leporinæ pul-
iciliari formam.

Myconius caluus. Μυκόνιος φαλακρός. *Plinius.*

ı refert, vulgò Myconios caluos dici solitos, quòd
ısula vicium hoc quasi gentilicium sit, atque om-
ferme commune.

Pistillo

Pistillo caluior. Υπέρυ φαλακρότερος.

De magnoperè glabris. Nam ima pistilli pars calui c-
nium referre videtur.

Multā syluam gestas. Λόχμην πολλὴν φορ-

Id est, Syluam multam portas. Dictum in Phormion
militem quendam hirsutum, densaq; pilorum obsit
sylua. Quadrabit in agrestem & stupidum.

Aristoph. *Pronomi barba.* Προνόμου πώγων.

De prælonga dicebatur. Pronomus tibicen quisp
fuit prolixa barba, gestamine non admodum appo
professioni. Quandoquidem tibicinum molliciem
am prouerbia notant. Conuenit igitur in quosdam,
alioqui mollissimi vultus, vestiumq; seueritate, vitæ
tinentiam præferunt.

Eustathius *Nauiges Trœzenem.* Πλεύσειας Τροιζῆν.

Dici solitum in eos, qui quum mento imberbi es
tamen appositicijs pilis barbam virilem mentiren
Inde natum, quòd Trœzenis portus quispiam vulg
lebratus sit nomine Barba.

Aristoph. *Perdicis crura.* Πέρδικος σκέλος.

Id est, Perdicis tibia. Perdix caupo quispiā erat clau
ab Aristophane locis aliquot notatus. Dicebatur in
ra gracilia distortaq;. Perdicis pes in loripedes qua

Καλλίπυγος.

Καλλίπυγοι. Id est, Callipygi. Dicebātur eleganti fo
præditæ.

Idem. *Quod pulchrum, idem amicum.*

Τὸ καλὸν φίλον.

Inter prouerbia conciliantium amicitiam, refert
hoc apud Platonem in Lyside: Καὶ κινδυνεύει κατὰ τ
χαίαν παροιμίαν, τὸ καλὸν φίλον εἶναι. Id est, Ac prop
dum apparet iuxta vetus prouerbium, quod pulch
est, amicum esse. Qui commodi gratia amat, non

ed quod pulchrum est, per se amatur.

Ex ouo prodijt. Ἐξ ὠοῦ διεξῆλθεν.

Ex ouo emersit. Aiunt dici solitum de magnope- nosis ac nitidis, quasi neges communi hominum natos, sed ex ouo, more Castoris & Pollucis. Si- n est in poëtarum fabulis, Ledam Tyndari filiam is concubitu duo peperisse oua, è quorum altero re gemini, Castor & Pollux, insigni forma iuue- : altero nata est Helena, cuius forma literis om- est nobilitata.

Pulchrorum etiam autumnus pulcher est. *Plutarch.*

Τῶν καλῶν καὶ ὀπώρη καλή.

enim mensibus, nihil non tenerum ac nitidum, omnia adhuc in flore sunt aut in herba. Cæterû ni tempore posteaquàm iam in culmos aut cau- creuerunt, horridiora videntur. Quadrat igitur uæ cum natura sint egregia, ne tum quidem fasti videntur, quû maturuerunt. Dicetur non inele- in hos, qui belle portant ætatem.

ia est simia, etiamsi aurea gestet insignia. *Lucianus.*

ηκος ὁ πίθηκος, κἂν χρύσεα ἔχῃ σύμβολα.

iet fortunæ ornamenta non mutare hominis in- i. Natum videtur à simijs illis Aegyptijs, saltatio ianam imitantibus. Lucianus refert Apologum.

Thersitæ facies. Θερσίτου βλέμμα. *Suidas.*

Thersitica facies. De prodigiose deformi dici so- quòd Homerus scripserit hunc omnium, qui ad n venissent, fœdissimum fuisse.

rytheo deformior. Κορυθέως εἰδεχθέστερος. *Zenodot.*

. orytheû quempiam fuisse hominê insignite stul ecordê, ad hoc forma infelicissima fœdissimaq́;, eri itê fuerint oês patrê referentes. Vnde vulgaris est iocus in hominem bardum ac deformê, &c.

Simia-

Plato. *Simiarum pulcherrima deformis est.*

τῶν πιθήκων εὐμορφότατος δύσμορφος ὁ.

Si quis dicat lenonem integerrimum esse periurum aut honestissimum histrionem infamem.

Lucianus. *Monogrammi.* μονόγραμμοι.

In homines macie pretenues aut decolores. Monogrammos appellat Cicero informes, nullaq; specie.

Simia in purpura. πίθηκος ἐν πορφύρᾳ.

In hos, qui tametsi magnifico cultu sint ornati, tamen cuiusmodi sint, ex ipso vultu moribusq; cognoscitur. Vel in eos etiam, quibus dignitas additur indecora. Lepidius erit, si longius transferatur, velut in eos qui barba pallioq; simulant sanctimoniam.

FORTITVDO.

Varro. *Masculum.*

Masculus apud veteres non semper significat sexum, sed interdum quicquid vegetum, solidum ac robustum est, Masculum dicitur. Lepidius erit, si ad incorporea transferatur, veluti cùm excelsum fortemq; animum Masculum appellamus.

Plato. *Adamantinus.* Ἀδαμάντινος.

Pro eo quod est, Inexorabilis, infatigabilis: huic prouerbio incredibilis huius lapidis duricies locum fecit.

Adfinia sunt: Naxia cos. Ferreus, aheneus.
Cornea fibra. Achilles. Achilleũ argumentũ.

Aut manenti vincendum, aut moriendum.

Η μένοντα ἀποθανεῖν, ἢ νικᾶν.

Id est, Oportet aut manentem vincere, aut interire. Dici solitum, vbi certa stat sententia, aut negociũ aliquod absoluere, aut immori.

Η τὰν, ἢ ἐπὶ τᾶς.

Celebratum est cuiusdam Lacænæ apophthegma, qua filio

radens clypeum dixerit: Η τὰν, ἢ ἐπὶ τᾶς. Id est, Aut ,aut super hunc. Laconice significans aut referen- clypeum, aut in eo moriendum.

Thurium lema. Θούριον λῆμα.

pant animum intrepidum & ad bellum paratum. Græcis sonat voluntatem, animum siue proposi- aut dignitatem aut auctoritatem. Thurion autem ur quicquid est vehemens ac bellicum.

flige plagam ab aratro. Παῖε τὴν ἐπ' ἀρότρου.

,Inflige plagam aratri, siue impinge vomerem. iubebimus strenuè pugnare, licèt sine arte.

Mœnia ferrea, non terrea.

t non oportere, tutamentum ciuitatis in mœnib⁹ :are, sed in viris armatis: quorum consensus, mu- inexpugnabilium vice, ciuitatem optimè tuetur. ius: Hic murus aheneus esto.

Præbere viros. *Homerus.*

rtiter agendum ferendûmue adhortabimur hoc ne Homeri ex Iliad. P.

ρες ἐστὶ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.

estote viri, validasq; expromite vires.

Reijcientis auctorem formidinis. *Idem.*

anti, metumq; inanê inijcienti, versum hunc oc- licebit, quo Sthenelum alloquitur Diomedes:

τι φόβον δ' ἀγόρευε.

trepidandi mihi auctor sis.

Vnum augurium optimum, tueri patriam. *Idem.*

n prouerbium etiam hic versus Homericus:

οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης. Id est,

a auis optima, pro patria pugnare tuenda.

In Lipsydrio pugnas. Ἐπὶ Λειψυδρίῳ μάχη.

rium locus erat haud procul à Parnethe, quem bus cinxerant tyranni, qui profugerant ex vrbe.

Prouerbium dictum in strenuos & bellicosos viro

Plutarch. *Solæ Lacænæ viros pariunt.*

Μόναι Λάκαιναι ἄνδρας τίκτουσι.

Apud Lacedæmonios fortissimi viri nascebant, & eosdem matres seuerè natos educabant.

FORTVNAE COMMVTATIO.

Lucianus. *Testulæ transmutatio.* Ὀστράκου περιστροφή.

Id est, Testulæ conuersio. De rebus repente in c sum commutatis, nō absurdè videri potest dictū giū. De lusu ostracorū quære in Chiliadibus mag

Alia vita, alia diæta.

Ἄλλος βίος, ἄλλη δίαιτα.

Id est, Alia vita, alia viuendi ratio. In eos quadrab commutata in melius fortuna, pariter & vitæ rati moresq; commutant. Translatum ab ijs, qui laut cipiunt viuere, vbi res lautior obtigit.

Theocrit. *Nunc pluit, & claro nunc Iuppiter æthere f*

Χ' ὡ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος ἄλλοκα

Id est, Nunc pluit, & claro nunc Iuppiter æthere Huic affinis est allegoria Pindarica. Nō semper e flare ventos, sed nunc hos, nunc illos.

Sophocles. *Cum Deo quisque & gaudet & flet.*

Σὺν τῷ θεῷ πᾶς καὶ γελᾷ κ' ὀδύρεται.

Id est, Deo volente, quisq; ridet atq; flet. Admon gium rerum humanarum celerem esse commut neq; in nobis situm, vt res perpetuò secundæ sin

Hesiodus. *Ipsa dies quandoq; parens, quandoq; nouer*

Ἄλλοτε μητρυιὴ πέλει ἡμέρα, ἄλλοτε μήτ

Eo versu significatū est, non omni die bene esse sed isto bene, atq; alio malè. Inde translatum, qu tres bene volunt liberis, nouercæ oderunt priui

Terent. *Omnium rerum vicißitudo est.*

ſententia ſignificat, in rebus mortalium nihil eſſe
tuũ, nihil ſtabile, ſed omnia velut æſtuario quodã
, refluxuq; decedere atq; accedere. Variæ fortunæ
& nunc læta, nunc triſtia contingunt vnicuiq;.

Multæ rotæ voluentur.

πολλοὶ κινήσουσιν ἔτι τροχὸν ἅρματος ἵπποι.
Permultis voluetur adhuc rota mota caballis.
im adhuc temporis reſtat, multæq; rerum incidẽt
iones.

Fortuna æſtuaria. Τύχη εὔριπος. *Cicero.*

, Fortuna euripus ſiue volubilis, quod videlicet
huic fauere ſoleat, nunc illi.

Fors domina campi.

andis magiſtratibus non ſemper vincebat, qui po
ſet, ſed cui fortuna fauebat. Nam à populi ſuffra-
s omnis pendebat. M. Tullius in Piſonem: Sed
o vt ſit factus vterq; noſtrûm: ſit ſanè Fors domi-
ipi, magnificentius eſt dicere, quemadmodũ geſ-
is conſulatum.

Multa in medio. *Idem.*

commemorauimus. Multa cadunt inter calicẽ ſu
q; labra. Idem alia metaphora extulit. M. Tullius
icum lib. 6. Non quò me aliquid iuuare poſſes,
e res in manibus: tu autem abes longè gentium.
λὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ,
ϑ κυλίνδει κύματ' εὐρείης ἁλός.
tit Cicero multas rerum nouationes exorituras,
iàm Atticus, qui procul aberat, poſsit opitulari.
j ſunt, quos ita vertas licet:
Sed interim in medio notus.
ltas patientis voluit vndas æquoris.

Inter manum & mentum. *Feſt. Põp.*

Pompeius indicat eſſe prouerbiũ apud Latinos,

ſed ex illo Græco ductum: πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικ[os] κ[αὶ] χείλε[os] ἄκρου. Cuius originem ita refert: Quum C[...]haz vitem ſereret, quidam augur vicinus præteriens, [d]ixit illum errare. Non enim ei fas eſſe nouum vinum gu-ſtare. Prouerbium admonet, nihil certi eſſe in h[o]c [h]ominũ vita. Nam ſæpenumerò fit, vt quod nos maximè [ad]here[re] credimus, caſus aliquis inopinatus interuertat. [...]luti cùm quis manu tenet poculum, minimumque ſp[at]ij ſit inter manum & mentum: tamen interdum fit, vt mo-riatur antequàm bibat, &c.

Huc pertinent alibi citata:

Bene natis turpe eſt malè viuere.

Mors communis. Dolia duo.

Circulus res mortalium. Iucunda viciſsitudo rer[um].

Homerus. *Victoria ἑτεραλκής.*

Homerus locis aliquot appellat ἑτεραλκέα νίκην. Ic[...]t, Vi-ctoriam alternatim nunc his, nunc illis obtingen[te]m.

Plautus. *Res in foro noſtro vertitur.*

Id eſt, Fortunas noſtras commutari in diuerſum [...]elli-go. Traductum à mercantibus, in quibus reru[m] pre-cium pro tempore ſæpenumerò commutatur. [...]gna-tum illi: Vti foro.

Flos cinis.

Dici ſolitum videtur in fugacitatem humanæ vi[tæ]. Ho-die floret iuuentus, cras erit in ſepulchro.

Lucianus. *Cataſtrophe fabulæ.*

Cuiuslibet exitum rei, prouerbiali figura cataſt[ro]phen vocamus.

Cicero. *Vbi non ſis, qui fueris, non eſt cur velis viue[re].*

Sumptum eſt à communi mortalium affectu, q[uo] nihil minus tolerandum putant, quàm vt inter eos n[eg]lecti aut etiam notati viuant, apud quos aliquando c[um] splen-dore atque auctoritate ſint verſati.

[...]pri-

Ad priſtina præſepia. *Plautus.*

sdicebatur, qui e vita quapiam lautiore excuſsi, iſtinam tenuitatem rediguntur. Translatum ab antibus, quibus nota familiariaq; præſepia gratiſ- ſolent eſſe.

A remo ad tribunal. Ἀπὸ κώπης ἐς τὸ βῆμα.

ſolitum, vbi quis repentè ab infima cõditione pro- ur ad honeſti muneris adminiſtrationem.

Dionyſius Corinthi. Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ. *Cicero.*

erbialis allegoria, qua ſignificamus aliquem è ſum gnitate atque imperio, ad priuatam humilemque ſtum fortunam, quemadmodum Dionyſius Syra- orum tyrannus expulſus imperio, Corinthi pue- teras ac muſicam mercede docuit.

Citius quàm formicæ papauer. *Plautus.*

ibita rerum conſumptione, non aliter, quàm ſi pa- obijcias agmini formicarum. Mox enim diſtrahi- eruus, dum vnaquæq; ſuum arripit granulum.

Nemo mortalium omnibus horis ſapit. *Plinius.*

is vel citra interpretem liquet: nempe neminẽ eſ- i non aliqua parte vitæ deſipiat.

Pitana ſum. Πιτάνη εἰμί. *Zenodot.*

dotus indicat dici ſolitum de ijs, qui in extremas ti calamitates, ab eiſdem denuò in priſtinam fœli- m reſtituuntur. Sic enim eueniſſe quondam Pita- oliæ ciuitati.

Quod alius condiuit coquus, aliter condiam. *Plautus.*

uis rem omnem nouat ac perturbat, conueniet inum illud.

Bona nemini hora eſt. *Publius.*

nemini hora eſt, quin alicui ſit mala. Ita fortuna trauit res mortalium, vt quod huic lætum eſt, alij dolorem. Niſi mauis pro alicui legere, alicubi.

Fest. Pōp. *Osculana pugna.*

Festus Pomp. indicat, Osculanam pugnam prouerbio dici solitam, quoties victi vincerent.

Aulus Hirtius. *Per manus tradere.*

Quod successione quadam ab alijs ad alios deuenit. Quod translatum videtur ab his, qui nauim aut plaustrum exonerant.

Cicero. *De manu in manum.*

A superiore non vsquequaq; dissimile est. Traduntur & qui commendantur. Terent. Hanc in manum d

FORTVNATA STVLTICIA.

Atheniensium inconsulta temeritas.

Ἡ τῶν ἀθηναίων δυσβουλία.

Quadrat in eos, quibus malè consulta vertunt ne. Nam id olim vulgò tributum est Atheniensibus, quod ipsi quidem socorditer consultarent, parumq; prospicerent, verùm Minerua ciuitatis præses, illorum male instituta bene vertere consueuit. Simile est huic: Fortunacior quàm prudentior.

Dormientis rete trahit. Εὕδοντι κύρτος αἱρεῖ.

Id est, Dormienti rete capit. In eos, quib⁹ contra tum obtingunt ea, quæ cupiunt. Natū ex euentu, quod aliquādo acciderit, vt dormientibus piscatorib⁹, forte retibus inuoluti caperentur. Citatum alibi quoque.

Sophocles. *In nihil sapiendo iucundissima vita.*

Sophocles in Aiace:

Ἐν τῷ φρονεῖν γὰρ μηδὲν ἥδιστος βίος.
Τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ, κάρτ' ἀνώδυνον κακόν. Id est,
Suauissima hîc est vita, si sapias nihil.
Nam sapere nil doloris expers est malum.

Huic concinit illud Ecclesiastæ dictum: In multa sapientia, multa indignatio. Et qui addit scientiam, a & laborem.

Plu

Malum vas non frangitur. κακὸν ἄγγος οὐ κλᾶται.
li metaphora dicunt hodie: Malam herbam non
c. Qui deterior, is nonnunquam viuacior, & in pe-
is tutior.

FRAVS AB AMICO.

κύκλῳ περιέλκειν.
arte circumagit quempiam, vt quum se putet ali-
egisse, nihil egerit, aut in idem recidat vnde vole-
tricari, κύκλῳ περιέλκειν dicitur.

Vallus vitem decepit. *Aristoph.*
Ἡ χάραξ τὴν ἄμπελον ἐξηπάτησεν.
uispiam ab eo fallitur aut luditur, à quo pēdebat,
q; fide nitebatur.

Canis mendico auxilians.
κύων τῷ πτωχῷ βοηθῶν.
uis nobis aduersatur, & diuersis studet partibus,
us auxilio nitebamur. Nam canes infesti sunt men
velut ὁμοτέχνοις, nisi quando frusto panis corrum-
ur.

FRVGALITAS.

Acolo non fico. *Suidas.*
Ἀκόλῳ τὰ χείλη οὐ σύκῳ βῦσαι.
Acolo, non ficui immergere labra. Prouerbium
tur ad victum tenuem. Nam ἀκόλους Græci vocant
as offulas.

Μυστικὸν ζῆν.
antur agere, qui durè ac siccè viuerent. Vox ficta
ur à mure & palea, quòd mus in re pusilla vehe-
r laboret.

Allium in retibus. Σκόροδον ἐν δικτύοις.
rdido commeatu dicebatur.

Phormionis thori. Στιβάδες φορμίωνος. *Suidas.*

De ſtratis ſordidis ac frugalibus, minimeque deli[tis,] qualia ſunt cubilia militaria: Refertur à Suida. Ph[o]nio dux fuit quiſpiam militum.

Diogeni. *Cilicij imperatores.* Κιλίκιοι στρατηγ[οί.]

Id eſt, Cilicij duces. Dicebātur homines hirſuti [&] [p]ilis obſiti. Vnde & ſaga pilis contexta, cilicia vocantu[r.]

Vita doliaris. Ζωὴ πίθου.

Id eſt, Vita dolij, Prouerbio dicitur vita frugalis, [a]rcta, ab omni ſtrepitu atque ambitione ſemota: breui[ta]tis, qualem Diogenes nobilis ille Cynicus Atheni[s eg]iſſe legitur. Poterit torqueri & in eos, qui nimium [sor]didè, nimis durè atque immundè viuunt.

Tanquam in phiditijs. Ὥσπερ ἐν φειδιτίοις.

Vbi quid parcius nimiumq; frugaliter actum ſig[nifica]bimus. Lacedæmonij publica loca habebant, in [q]ibus cibum caperent. In his accipiebant hoſpites ac l[...]itos ſuos, ſed apparatu perparco.

Hecatæ cœna.

Veteres cœnam perparcam & impendio frugalem Hecatæ cœnam appellabant, quòd apud inferos te[nui]ſſimo victu, minimoq; cibo, eoq; viliſsimo viuitur.

Chryſip. *Oliuam ne comedas.*

Adagij vſum non video, niſi ſi quando ſignifica[mus] extremam victus parſimoniam, vt nec vrticæ q[ui]quã adhibeatur condimenti.

Sicyon arrodens, vxor lacernam texe.

Τὸν σικυὸν τρώγουσα γύναι, τὴν χλαῖναν ὕφαινε. Id [es]t,

Arrodens Sicyon vxor ſubtexe lacernam.

Verba mariti iubentis, vt vxor tenui cōtenta vict[u] peragat opus ſuum. Sicyon ſeu Sicyos herbi genus e[st] aut certè peponis: nonnulli putant cucumeris.

Athenæus *Thymbra victitans.* Θυμβροφάγοι.

Id eſt, Thymbra victitantes. Adagio dicebantur, [qui] [...]tius

s ac liberius vitam agerent, vel qui moribus essent m blandis, vel qui hilariter citraq; solicitudinẽ par ontenti viuerent, ꝙ thymbra herbæ genus sit, &c.

Salem lingere. ἅλα λείχειν. *Plautus.*

ntur, qui perquam tenuiter victitant. Diogenes à Cratere prædiuite quodam inuitaretur, vt ad se et, vsurus hospitio suo, suaq; liberalitate: respon- malle salem Athenis lingere, quàm apud illum op is mensis frui.

i caseum haberem, non desiderarem obsonium. *Plutarch.*

ἰ τυρὸν εἶχον, οὐκ ἂν ἐδεόμην ὄψου.

,Si caseum haberem, non egerem obsonio. Dicen- vbi quis minimis vilissimisq; contentus est.

Xenocratis caseolus. Ξενοκράτους τυρίον. *Stobæus.*

ibo, qui perquam diu durat priusquam absuma- Appositè dicetur in sordidos quosdam, quibus hic est, omnem penum eousque seruare, quoad fuerit ptus. Sumptum adagium ab admirabili Xenocra- galitate.

Aspera uita, sed salubris. *Homerus.*

tæ rationem, duriusculam quidem, sed tamen ad m morum institutionem idoneam, conueniet il- Homeri ex Odiss. ι.

ραχεῖ' ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος. Id est, spera sed iuuenum nutrix bona.

Salem & caseum edere. *Plinius.*

imile hoc cum præcedentibus.

FRVSTRATA SPES.

Coruum delusit hiantem. *Horatius.*

ptatorem spe sua frustratum vtitur Horatius. hæc quoq; auis cadaueribus imminet.

Thesaurus carbones erant. *Lucianus.*

Ανθρακες ὁ θησαυρὸς πέφυκεν.

In eos competit, qui spe sua frustrantur, quiq; magnificis rebus expectatis, meras nugas reperiunt. Ex eo natum quopiam natum videtur, quo quispiam thesauri sfodiens, carbones defossos inuenit.

Terent. *Bolus ereptus è faucibus.*

Dicitur, quoties commoditas aliqua, quæ iam propemodum tenebatur, præter expectationem subitò eripitur. Terent. Crucior bolum tantum mihi esse ereptum subitò e faucibus.

Murem pro leone ostendit.

Μῦν ἀντὶ λέοντος ἀπέδειξε.

Prouerbiali schemate dictum, pro eo quod est, ingentia pollicitus & fortia, longè diuersa exhibuit.

Theocrit. *Concupiuit assam farinam.* Ἤρατο ὀπτῶ ἀλεύρω.

In eum dicebatur, qui domesticā tenuitatem pertæsus, apud alios lautiorem vitam quæsisset: farinam assam & nouam, lautiorem victus rationem vocat, propterea quod priscos illos pulte duntaxat victitasse legimus, victu ceu clibano coquendi panis vsu nondum reperto.

Lucianus. *Ne per somnium quidem.* Οὐδ' ὄναρ.

Id est, Ne in somnio quidem. Græcis prouerbialiter dictum est pro eo, quod est: Nulla ratione, nullo tempore, ne sperare quidem audeas.

Diogen. *Aliena iacis.* Ἀλλότρια βάλλεις.

Quoties res parum ex animi sententia cadit. Translatum ab ijs, qui ludunt alea, quibus iacientibus in dies ea cadunt, quæ minime sunt ad victoriam accommodata.

Aristoph. *Larus parturit.* Κέπφος ὠδίνει.

Id est, Cepphus parturit. Aiunt Cepphum auiculam esse, quàm nonnulli Larum appellant, plumis ac pennis esse copiosis, corpore pusillo: quum parturit vociferari inc

Hi: natum prouerbium, Larus parturit, vbi quis ma-
gn ›ræ se fert, pusilla præstiturus.

Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus. *Aesopus.*
ὠδίνεν οὖρος εἶτα μῦν ἀπέκτεκεν.

Id ,Mons parturibat, deinde murem prodidit. Dici
so ım in homines gloriosos & ostentatores, qui ma-
gn :is promissis, tum vultus, vestitusq; autoritate mi-
rat le se mouent expectationem. verùm vbi ad rem
ve ım est, meras nugas adferunt.

Lupus circum puteum chorum agit. *Zenodot.*
λύκος περὶ τὸ φρέαρ χορεύει.

In s dicetur, qui sumpta inaniter opera, spe sua fru-
str ur. Aiunt enim lupo morem esse, vt si quando si-
tia iec tutò se possit demittere, circum puteum ober-
ret ustrà inhians aquæ, quam non possit contingere.

Lupus hiat. λύκος ἔχανεν. *Aristoph.*

Di batur, si quis re multum sperata, multumq; appeti-
ta, ıstratus discederet. Aiunt enim lupum prædæ in-
hia em rictu latè diductu occurrere, quasi frustretur
ob bulare hiantem.

Au ficem te futurum credebas. χρυσοχοήσειν ᾤου.
Id ,Aurificem te futurum arbitrabare. Inualuerat ali
qu do fama apud vulgus Athenienlium, in Hymetto
mo e magna auri fragmenta videri, quæ à formicis il-
lis gnacibus seruarentur. Itaq; quidam creduli, sum-
ptis mis exierunt illas expugnaturi. Qui cùm re infe-
cta ustraq; sumpto labore redirent in vrbem, irrisi
sunt cæteris ciuibus illud obiectantibus, &c.

Quærens obsonium, vestem perdidi, *Suidas.*
ζητῶν γὰρ ὄψον θοιμάτιον ἀπώλεσα.

Id ,Obsonium dum quæro, vestem perdidi. Vbi res
pes ne cadit, aut quum pusilla quædam captantes

maiora

maiora perdimus. Eſt ab euentu profectum, quod ut quiſpiam dum ſtudet cibum tollere, comprehenſus vix pallio quoque reiecto effugit.

Cadere in curſu.

Cadere in curſu, eſt expedita laude fruſtrari, quemadmodum ſi quis ad lauream theologicam contendens, emoriatur, priuſquam ad ſummum eius nominis faſtigium peruenerit.

Phurnut. *Ne quære mollia, ne tibi contingant dura.*

Μὴ τὰ μαλακὰ μῶσο, μὴ τὰ σκληρὰ ἔχῃς.

Id eſt, Ne quære mollia, ne dura feras. Congruit in eos, qui dum nimis improbè ac moroſe petunt, quæ volunt, offenſis ijs, à quibus petunt, accipiunt ea quæ nolunt. Aut in eos, qui dum præter modum captant voluptates, incidunt in moleſtiam.

Duos inſequens lepores, neutrum capit.

Ὁ δύο πτῶκας διώκων, οὐδ᾽ ἕτερον καταλαμβάνει.

Id eſt, Qui duos inſectatur lepores, neutrum capit. Huius prouerbij ſenſus eſt: Qui ſimul duplex captat commodum, vtroq; fruſtratur.

Ariſtoph. *Hic funis nihil attraxit.*

Αὕτη μὲν μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν.

Id eſt, Funis quidem iſte piſcium attraxit nihil. Hoc ſignificabant operam fruſtra ſumptam, neque ex ſententia eueniſſe, quod quis conabatur.

Inani ſpe flagrat. Κεναῖσιν ἐλπίσι θερμαίνεται.

Id eſt, Inanibus ſpebus incenditur. In eum, qui iſthæc ſibi magna pollicetur.

Aeſopus. *Fluuius non ſemper fert ſecures.*

Οὐκ ἀεὶ ποταμὸς ἀξίνας φέρει.

Non protinùs tibi ſperes idem, quod alijs fœliciter ceſſit. Natum ab apologo Aeſopico: Cuidam cæde ſyluam

securis è manibus excidit, Mercurius inuocatus dit argenteam, &c.

Spem precio emere. *Terẽtius.*

crum incertũ, & in euentu situm, certo affectare .Terentius in Adelphis: Ego spem precio nõ emã.

Semper agricola in nouum annum diues.

Ἀεὶ γεωργὸς εἰς νέωντα πλούσιος.

Agricola semper diues annum in proximum. De titatum, qui spe futuri compendij diuites sunt, ac et expectatione rerum amplarum blandiuntur. um à colonis, qui semper proximæ æstatis vberio- rouentum sibi pollicentur, eaq; spe iam sumptus ullos audent facere.

Cretenses sacrum. Οἱ κρῆτες τὴν θυσίαν. *Zenodot.*

Cretenses sacrum, scilicet faciũt, aut simile quip- Dicetur, vbi quis non fruitur his, quæ parauit.

Nucleum amisi, reliquit pignori putamina. *Plautus.*

in Captiuis duobus: Verba sunt Hegionis, vbi re- et sibi impositum esse, & herum amissum pro & seruum pro domino retentum. Is enim ex quo s expectabatur, aufugerat, eo relicto, ex quo nihil menti poterat capi. Allegoria per se liquet.

Præuertit ancoræ iactum Deus.

Ἀλλ' ἀντέπεσε τὴν ἐπ' ἄγκυραν θεός.

Sed anteuertit ancoræ iactum Deus. Quum res spem euenit. Traductum à nautis, quibus acci- enumerò, vt quum parant sese vt ancoram iaciãt, um appulsuri, repellantur à ventis, & in mediam tatem reuocentur.

n caducum parietem inclinare. *Hadrian. Imperator*

nis præsidio nititur, qui forma superbit, qui in s fortunæ bonis vitæ præsidia collocat, rectè dice-

dicetur in caducum inclinare parietem.

Homerus. *Fœdum est & mansisse diu, uacuumq; redis[se.]*

Homerus Iliados 2. libro.

αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι. Id est

Turpe est & mansisse diu, vacuumq; rediisse.

Conueniet, vbi quis longâ de se concitauit expectatio[nem], cui postea non respondeat. Veluti si quis [...] caussa diu peregrinatus, domum redeat nihilo do[ctior].

Idem. *Non omnia eueniunt, quæ in animo statuer[is].*

Ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελε[υτᾷ].

Id est, Iuppiter haud animo quicquid conceperis [...]
Perficit extemplò.

Rectè vtemur, quoties significabimus non euenir[e pro]tinus, quicquid spe votisq; conceperimus.

Isaiæ 26. *Scipioni arundinco inniti.*

4. Reg. 18 De eo, qui spes suas figit in his, qui non solum no[n] *Ezech. 29* sunt esse præsidio, verùm etiam noceant destitut[os]. [Si]quidem arundineus scipio non modò non sustin[et in]nitentem, verùm etiam manum penetrat ac vuln[erat].

FVERVNT, NON SVNT.

Sæpè etiam est holitor ualdè opportuna loquutu[s].

Gellius. Πολλάκι τοι κηπωρὸς ἀνὴρ μάλα καίριον εἶπε.

Quo quidem admonemur, non esse fastidiendam [...]tarem scientiam propter autoris humilitatem. C[ice]ro: Sæpè est etiam sub pallio sordido sapientia. Plau[tus]: [...] summa sæpe ingenia in occulto latent.

Effertur & ad hunc modum, & rectius fortasse:

Πολλάκι τοι καὶ μωρὸς ἀνὴρ κατακαίριον εἶπε.

Sæpè etiam stultus fuit opportuna locutus.

Diogen. *Summaria indicatura.* Ρωπικὸν ὤνιο[ν].

De rebus vilibus magno tamen emptis. Quem mo[dum] fit nonnunquam in auctionibus, quum n[on ex]penditur sigillatim vniuscuiusque rei precium, se[d] [...]

ul congesta pariter æstimantur.

Nam iam illi non sunt: at qui sunt, mali.

οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔτ' εἰσὶν, οἱ δ' ὄντες κακοί.

Partim haud quidem iam sunt: at ij qui sunt, ma-
i solitum, vbi quis requirit ea, quę quondam qui-
xtiterunt, verùm temporum culpa perierunt. Ve-
qs inter principes, Codros, Camillos, Fabricios,
nondas hac tempestate requirat.

Fuêre quondam strenui Milesij.

πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.

nario notabant eos, qui à pristina fortuna deflu-
, aut à maiorum moribus degenerassent. Breuiter
ies quadrabit, qui desierunt esse quod erant, fa-
eriores.

Fuimus Troës. ἦμεν Τρῶες. *Vergilius.*

mur, vbi perisse quempiam significamus. Vergi-
imus Troës, fuit Ilium & ingens
Gloria Teucrorum.

F V C V S.

Lecythum habet in malis. *Aristoph.*

ἡκυθον πρὸς ταῖς γνάθοις. Id est, Lecythum habere ad
tectum & ænigmaticum est conuicium in anus,
gas illitis pigmentis dissimulant. Lecythum ap-
vasculum vnguentarium, vnde fucatur facies.

Schœnicolæ. *Plautus.*

Pompeius indicat Schœnicolas olim appellata
plebeia ac vilia, ab vnguento vilissimo quo ob-
ur. Plautus in Pœnulo: Miseras schœno delibu-
œnicolas sordidas.

Oleo nitidius. *Idem.*

itor adeò venerat in prouerbium, vt mysticæ
literæ iubeant facie oleo vncta dissimulare tri-
ieiunij. Plaut. in Truculento de amica pulchrè
com-

compta: Feruidè vt tota floret, vt oleum nitidè

Oleum nitorem ac lucem addit rebus omnibus.

GARRVLITAS.

Archytæ crepitaculum. Ἀρχύτου πλα

In hominem vehementer garrulum & obstreper

ciebatur. Archytas crepitaculi genus æreum exc

uit, quod pueris lusitantibus daretur, ne quid i

ex vasis domesticis contingerent.

Menãder. *Arabicus tibicen.* Ἀράβιος αὐλητής

Aut Arabicus nuncius. In eos dici solitum, qui

cœptis nunquam desistunt. Adagium hinc natu

stimant, quod tibijs canendi artem non disceb

genui, tanquam sordidam, sed hanc sola manci

ercebant, quæ plerunq; ex Arabia producebant

Aristoph. *Turture loquacior.* Τρυγόνος λαλί

In garrulos & impendio loquaculos homines di

tum. Sumpta metaphora ab auis natura, quæ

edens, etiam caudam mouere videtur.

Iul. Poll. *Prolixius Iliade.* μακρότερα τῆς Ἰλιάδος λ

Id est, Prolixiora Iliade loquens. Est autem Ilias

opus Homeri, quo Troiæ captę historiam libris X

explicat, quum Vergil. XII. libris complexus sit

ex vtroq; opere visum est decerpere.

Homerus. *Cornicari.*

Quin & Grçci prouerbio κρώζειν dicunt, pro eo qu

Inhiare prædæ, aut inepte garrire, cornicũ more

Satyra V. Nescio quid tecum graue cornicaris i

Theocrit. *Musarum aues.* μουσῶν ὄρνιθας.

Musarum aues, non absq; prouerbij specie, The

in Thalysia appellat Poetas, quòd lusciniarum

rem assiduè canant sua poëmata. Scholiastes ad

omnes aues canoras, Musarum aues appellari. Se

tem sibi displicere Poëtas, qui cuculorum mo

Homero occinere.

Tam multa, quàm sapiens.

teles libro Rhetoricorum tertio, admonens ne r crebris enthymematibus vtatur, sed tantùm inceat, subijcit hoc carmen Homeri, ni fallor, ceu iactatum:

λ' ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνήρ Id est, andoquidem nobis tam multa locutus amice es, am multa prudens vir diceret atq; peritus. niet in hominem multa loquentem potius, quàm una.

Daulia cornix. Δαυλίαν κορώνην.

Dauliam cornicem. Lusciniam vocant Poëtæ: si d Tereus in Daulide Phocidis cum ea vixerit, òd illic philomela mutata sit in auem. Dictum arrulos aut canoros.

Hirundinum musea. Χελιδόνων μουσεῖα. *Aristoph.*

nit hoc in imperitos & tamen garrulos. Hirunnim inepto garritu plus tædij auditoribus adfequàm voluptatis.

uscinia nugis insidentes.

ηδόνες λέσχαις ἐγκαθήμεναι.

iit hoc ad eruditos, qui tamen immodicè suo electentur, quod genus sunt Poëtæ potissimũ. Lib. X. cap. XXIX. de Luscinia.

odonæum æs. Δωδωναῖον χαλκεῖον.

odonæũ cymbalũ aut tintinnabulũ. In hominé *Menãder.* sueuit improbæ atq; importunæ loquacitatis.

Caute loquacior. Ῥαχίας λαλίστερος.

ialis hyperbolè. In hominé immodicè aut pergarrulum. Sumpta metaphora à cautibus quæ assiduis fluctibus tunduntur, multo resonant

Littore loquacior. ῥαχίας λαλίστερος.
In rabulam & obstreperum dicebatur. Nam ῥαχία (ę-cis littus appellabatur, præsertim scopulis ac rupibus asperum, quod assiduis tunditur fluctibus non sine a-gore. Vnde & Græca vox ducta videtur.

Cicada vocalior. τέττιγος εὐφωνότερος.
Id est, Cicada vocalior. Dicebatur in hominē impe garrulum, aut admodum musicū, propterea quod insectū rore duntaxat viuens, cantu potissimū delect

Non est eiusdem & multa, et opportuna dic.
χωρὶς τό τ᾽ εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὰ καίρια.
Id est, Seiuncta sunt hæc, multa & apta dicere. Ad vitandam multiloquentiam, quod fere labi neces quisquis multum loqui conetur. Extat & in Hebr prouerbijs, In multiloquijs non abesse peccatum.

Prouer. 10 *Homo semper contradicens.*
Galenus. Galenus refert hanc sententiam vt vulgo celebrat
Οὐδὲν ὅσιν ἀπεραντολογώτερον ἀνθρώπου. Id est
Nihil est pertinacius ad contradicendum, q̄ h
Conuenit in eos, qui nunquam fatentur se victos.

Os infrene. Ἀχάλινον στόμα,
Os infrene vocant os petulans & maledicum. Si metaphora ab equis nullo freno coercitis. Comp multos concionatores, non Euangelicos, sed syc ticos ac meros adulatores.

Pindarus. *Tanquam suber.* Ὡς φελλός.
De ijs, qui non norunt dissimulare. Tractum à r ligni, quod non solum ipsum non mergitur, veru alligatum alijs ne sidant sustinet, vnde retibus assu

Telenicia echo. Τελενίκιος ἠχώ.
Rectè dicetur oratio fatui. Sic enim vocant cre vasculorum inanium.

Be

Balneator. Βαλανεύς. *Aristoph.*

·alnei caupo. Id nominis vulgato conuicio dice- in hominem alienarum rerum plus satis curio- propterea quòd huiusmodi genus hominum, quo- n ocio viuit, neq; suis negocijs distinetur, aliena : consueuit. Cuiusmodi sunt & tonsores.

Battologia. *Laconismus.*

ogia Gręcis multiloquium vocatur, à Batto quo- nepto Poëta, qui hymnos quosdam conscripsit os, in quibus eadē crebrius iterabātur. Hinc vox conficta βαττολογεῖν. E diuerso λακωνισμός, id est, ismus, in breuiloquentiæ significationem abijt.

Moschus canens Bœoticum.

Μόσχος ἄδων βοιώτιον.

·abit in multiloquos, sed tamen ineptè loquaces.

Si coruus poßit tacitus pasci. *Horatius.*

.us: Sed tacitus pasci si posset coruus, haberet pis, & rixæ multò minus, inuidiæq;.

abit in eos, qui si quid bonæ rei nacti sunt, con- actant, ostentátq;, atq; ad eum modum efficiūt, um obsistant, quo minus eiusmodi cōmoda nan ur, tum quæ nacti sunt interuertant.

Quicquid in linguam uenerit. *Cicero.*

Quicquid in buccam uenerit. *Plato.*

:ş liberè quospiā ac tutò loqui significam⁹, incir- :è, & quicquid fortè fortuna in animū inciderit.

Citra uinum temulentia. Αοινος μέθη. *Plutarch.*

:brietas absq; vino. Vulgò panariam ebrietatem nt arrogantiam, licentiamq; morum, quę secun- us comes esse consueuit. Horatius insolentiam tem vocat: Fortunaq; dulci ebria.

Meliacum remigium. Τὸ μελιακὸν πλέον.

In futilem, & rimarum, vt ait Terentius, plenum, ac atq; illac perfluentem, dictitatum videtur.

Intersecta musica. Εκκέκοφθ' ἡ μουσική.

Id est, Interrupta musica. Veteres in conuiuijs eruditis confabulationibus vti consueuerunt. Post cantores, histriones, saltatores induci cœpti. Vnde quidam moleste ferentes interrumpi sermones suos, dicebant, intercisa est musica. Quæ vox in prouerbiũ traducta est, quoties aliquis interueniens, sermonem institutũ interpellat.

Lingua quò uadis?

Γλῶσσα ποῖ πορεύῃ; πόλιν ὀρθώσουσα, καὶ πάλιν ἀναστρέψουσα.

Lingua quò vadis? Erectam ciuitatẽ, eandẽ denuò euersura. Docet linguam plurimũ vtilitatis adferre mortalibus, & eãdem rursum plurimam adferre perniciem.

Ἀθυρόγλωττος.

Dicitur cui est os intemperans atq; improbum: a sensum superius citato, Os infrene.

Zenodot. *Cane Tellenis cantilenam.* Ἀεῖδε τὰ Τέλληνος.

Id est, Cane cantiones Tellenis. Quidam dici putant de dicacibus, mordacibusq;, quidam de ineptè loquacibus.

Ad uinum diserti.

Cicero. Cicero in oratione pro M. Cælio, ad vinum disertos appellat, qui ad serias caussas agendas inepti, inter pocula multa garriunt, vbi nihil est opus.

Leuißima res oratio.

Synesius. Κουφότατον πρᾶγμα λόγος.

Id est, Leuissima res oratio. Apud Homerum passim obuium est illud: Ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. Id est, Verba volucria dixit. Verba alata cognominat, quòd facilè euolent, atq; reuolare nesciant. Proinde Horatius:

Et semel emissum volat irreuocabile verbum.

Fa-

Farcire centones. Plautus.

tus, Vin tu, inquit, alium quæras, cui centones farcia d est, quem tu gloriosis mendacijs & consarcinabulamentis expleas? Solent enim homines gloriosi lacium aliud ex alio connectere, nullum facietes, finem, neque modum. Centones autem dicuntur s à varijs paniculis, ac diuersis etiam interdum cous consarcinatæ.

Sine capite fabula. Ακέφαλος μῦθος. Zenodot.

,Sine capite sermo. Dicit imperfectus ac mutilus. l Cretenses festum quoddam nouis & absurdis cenijs agebatur, ostẽso hominis simulachro sine ca- Hunc aiebant Homerioni patrem fuisse, qui conata per vim nympha, sine capite fuerit repertus.

GRATITVDO.

Qui egent lucerna, infundunt oleum. Anaxagoras.

rchus in vita Periclis refert Anaxagoram Pericli ninistranda repub. magno adiumenta fuisse, vebi iam grauaret senectus, & à Pericle publicis innegocijs negligeretur, decreuerat inedia finire . Id vbi resciuit Pericles, adcurrit ad ædes philo-, precibusq; & lachrymis conatus est illum ab in-) reuocare, idq; sua ipsius caussa magis quã Anaæ. At illæ iam agens animam dixit: ὦ περίκλεις καὶ ύχνου χρείαν ἔχοντες, ἔλαιον ἐπιχέουσιν, Id est, O Peri- quibus lucerna est opus, infundunt oleum: exans illi neglectum amici, vnde non vulgarem ca- vtilitatem, quũ qui egent lucerna, ob vsum quaq; curant illã, abstergẽtes atq; infundentes oleũ.

Lingua seorsum infunditur. Aristoph.

phanes in Pace:

Η γλῶττα χωρὶς τέμνεται. Id est,

Lgua ipsa seorsum inciditur.

res admonet allusum esse ad prouerbiale dictum:

ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι, Id est, Lingua præconi, Quò re
debimur vsuri cùm præmij nonnihil deberi signi
mus, qui in conficiendo negocio pro sua virili
tem adiumento fuit, aut εὐαγγέλιον dandum læta
anti. Sic enim Homerus vocat mercedulam, q
consueuit, lætum adferentibus nuncium.

Ἀντιπελαργεῖν.

Apud Græcos est, mutuam officij vicem repende
ximè nutricandi, fouendiq; eos, a quibus aliquàc
ris enutritus aut institutus. Vt si liberi parente
fessos vicissim alant, foueantq;, aut si discipulus
ptorem inuicem erudiat. A ciconiæ natura sump
Græcè pelargus dicitur. Ea inter aues vna pietati
bolum obtinet.

Suidas. *Pro bonis glomi.* Ἀντ' ἀγαθῶν ἀγαθί
Dici consueuit, vbi quis beneficium, quod in
contulisset, cumulatè cum fœnore reciperet.
enim Græcis glomi dicuntur, verùm allusionis d
voce Græca est, quod in sermone Latino reddi n
test. Meminit Suidas.

Diogeni. *Sylosontis chlamys.* Ἡ συλόσωντος χλ
Dici solitum in hos, qui se cultu, vestituq; iacti
venditant. Videtur haud absurdè dici posse &
quibus munus exiguum in tempore, magno c
nore redijt. Historiæ quæ prouerbij dederit o
nem, meminit Herodotus in Thalia, & Strabo G
phiæ libro XIIII.

HAEREDIPETAE.

Seneca. *Si uultur es, expecta cadauer.*
Captatores testamentorum & hæredipetæ, vulg
taphora, vultures appellantur, quòd senibus ort
cadaueribus inhient. Nam huic aui proprium,
ribus tantum viuere.

Eidem inhiantes testamento. *Homerus.*

I[?]tum hoc de Græcis ac Troianis, pro Patrocli cada[?]e dimicantibus. Torquetur ad hæredipetas, eundem [?]em, velut idem cadauer certatim captantes:

[?]ic illi exiguo discrimine vtriq; cadauer
Hinc atq; inde trahunt.

HONOS INDIGNO HABITVS.

in quadra argentea. Βοῦς ἐπὶ πίνακος ἀργυροῦ. *Suidas.*

[?]os, qui personam sustinent, officium aliquod egre[?]n pollicentem, nec vlli tamen sunt vsui, nisi ad vo[?]atem aut fastum.

Fato Metelli. *Asconius Pedianus.*

A[?]nius Pedianus in oratione pro Milone refert Ne[?]oëtæ Senarium iactatum in familiam Metellorum, [?]nsules designarentur arbitrio fortunæ, quæ campi [?]na dicitur, veriùs quàm suis meritis:

[?]ato Metelli Romæ fiunt consules.

D[?]um facetè & contumeliose in Metellos, torqueri [?]rit in eos, qui præter meritum suum ad opes ac di[?]ates prouehuntur.

Malus choraules, bonus symphoniacus. *Augusti.*

D[?]us Augustinus in epistola ad Aurelianum comme[?]at vulgò illud iactatum. Malus choraules, bonus sy[?]honiacus: vbi quis in suo genere contemptus in [?]tátiore habetur precio, veluti si quis poëta ineptus [?]eatur medicinâ, & inter pclaros medicos habeat &c.

Strumam dibapho tegere. *Tullius.*

St[?]nam dibapho tegere dixit M. Tullius ad Attic. pro [?]uod est, infamiam aliqua dignitate obliterare. Va[?], inquit, strumam sacerdotij dibapho tegere. Dibaph[?] appellat purpuram bis tinctam. Struma est tumor co[?]oris, veluti gibbus. Ea deformitas interdum purpu[?] dissimulatur.

Eusebius. *Asinus in pelle leonis.*

Abibit nobis quidem philosophus, cæterùm asinu[s le]onis tectus pelle. Lucian. Tantum temporis non ani[mad]uerti eum sub leonis exuuio, ridiculam quanda[m si]miam tectam habere.

HOSPITALITAS ET CONTRA

Haud unquam arcet ostium. Οὐδέ ποτ' ἴσχει ἡ θύρα.

Interpres Aristophanis parœmiam admonet esse [in] [i]js, qui impendio sunt hospitales, quorum fores sempe[r pa]tent, neminem excludunt.

Suidas. *Semper aliquis in Cydonis domo.* Ἀεὶ τις ἐν κύδωνος.

Cydon Corinthius quispiam erat, adeò insignis h[os]pitalitate, vt etiam prouerbio locum fecerit.

Cicero. *Scindere penulam.*

Pro eo quod est, Impensius retinere hospitem, at[que in]uitare prolixiùs, quòd qui faciunt, manu in per[nam] iniecta, quasi vi conantur remorari. Id adagium [ex an]tiquitate fluxit.

Diogen. *Fores habet tritas, ut pastorum casæ.*

τὴν θύραν ἔχει τετριμμένην, ὥσπερ αἱ ποίμ[ναι].

Id est, Ostium habet tritum, vt sunt casæ pastorum [...] nia prouerbialis in homines inhospitales, aditu d[iffi]ciles, sibi viuentes semper occlusis foribus, quòd pa[sto]res procul ab hominum commercio semotos, vix vn[quam] quisquam interuisat.

IGNAVIA ET INSCITIA.

Neq; compluitur, neq; sole aduritur.

Aristoph. οὔθ' ὕεται, οὔτε ἡλιοῦται.

Neq; compluitur, neq; sole aduritur. De eo dici s[olitum], qui procul ab omni incommoditate semotus, vit[am a]geret. In hominem delicatum, & ad labores feréd[os in]habilem quadrabit.

eq;

Neque natare, neque literas. Sutton.

Μήτε νεῖν, μήτε γράμματα.

udiendum, nouit. In eos, qui supra modum indo-
nt, nihilq; prorsus bonarum artium in pueritia di-
unt. Nam hæc duo statim discebant pueri Athenis,
adeò Romæ quoque.

Ne tria quidem Stesichori nosti.

Οὔτε τὰ τρία Στησιχόρου γινώσκεις.

hementer indocto & imperito dici solitum. Ada-
sumptum hinc existimant, quòd pleraque Stesi-
poemata Epodica sunt, quæ trib⁹ constant, στροφῆ,
φῳ, καὶ ἐπῳδῷ. Strophe est prima series, varijs me-
n generibus incedens. Antistrophus est iteratus
dem fermè genera recursus. Epod⁹ est diuersi car
accentio. His & alij tragici poëtæ nonnunquam
ur potissimum in choris.

Inelegantior Libethrijs.

Ἀμουσότερος Λειβηθρίων.

Indoctior Libethrijs. In hominē admodum idio-
ab omni musarum commertio prorsus alienum.
is huius agresti imperitia sumptū est prouerbiū.

Barbarus ex triuio. Βάρβαρος ἐκ τριόδου. Lucianus.

nnē dicebatur extremæ humilitatis, ac prorsum
precij, perinde quasi dicas, extremum atque vi-
uulum alicunde è triuijs emptum, non dono da-
it domi natum. Lucianus: Qualis penè barbarus
im è triuio.

Ἀμυσὶ πίνειν.

ινειν dicuntur, qui haustim auideq; bibunt, nec
bendū spiritum reciprocant, sed potum in aluū
us atq; in dolium infundūt. Sonat autem ἀμυσὶ,
icas, citra suctū. Traduci poterit ad eos, qui ser-
nullo delectu, nimis auidè accipiunt. Aut qui

immodica lectione obruunt ingenium, quũ magis expe-
diat subinde cogitationem admiscere lectioni. Silentiosa
potatio Græcis dicitur ἄμυστι, quod inter bibendum labia non claudantur.

Cicero. *Nec sibi, nec alijs vtilis.*

Qui prorsus inutiles sunt, & fruges cõsumere nati, schemate prouerbiali, nec sibi, nec alijs vtiles dicuntur.

Idem. *Claudi more tenere pilam.*

Prouerbium congruit in eos, qui quicquid à præceptoribus acceperint, siue id doctum sit, siue indoctum, nullo delectu, nulloq; iudicio tenere solent, ac sequi. Sumpta metaphora à claudo diffidente suis pedibus.

Plutarch. *Equi senecta.* Ἵππου γῆρας.

Prouerbium in eos dici solitum, qui præclaris rebus gestis in iuuenta, posteaquam consenuerint, ad sordidas curas semet abijciunt. Allegoria sumpta à generosis equis, qui senio facti segnes, in pistrinũ, aut carrum, aut aliud id genus opus detruduntur, olim in precio habiti, dum viribus integris essent.

Anus, velut equus profundam habebis fossam.

Γραῦς ὥς τις ἵππος τὸν χαράδραιον τάφον ἕξει.

Id est, Anus velut equus, altè hiantem habebis à tergo specum sepulta. De ijs, qui penitus abijciuntur, atque prorsus inutiles.

Ab asino delapsus. Ἀπ' ὄνου καταπεσών.

In eos dicitur, qui inconsultè quippiam agunt, & imperitè: aut in eos, qui à præsentibus commodis, quibus per inscitiam vti nesciunt, excidunt. Vtitur hoc adagio Plato libro de Legib. III.

Plato. Ἄμουσοι.

Inelegantes & indoctos Græci vocant amusos, hoc est à musis alienos. Antiquitùs enim nihil eruditum habebatur sine musica.

Liberæ capræ ab aratro. Zenodot.

Ελεύθεραι αἶγες ἀρότρων.

,Immunes capræ ab aratris. Dictũ olim ab ijs, qui onere quopiã, aut molestia liberatos gloriarẽtur.

Ne Aesopum quidem triuisti. Suidas.

Οὐδὲ τὸν Αἴσωπον πεπάτηκας.

:hementer stupidis & imperitis. Nam antiquitùs ›i fabellas etiam vulgus idiotarum tenebat. Has qui non legisset, nihil scire videbatur.

Nullam hodie lineam duxi. Plinius.

Τήμερον οὐδὲ μίαν γραμμὴν ἤγαγον.

,Hodie nullam lineam duxi. Ab Apelle pictore na dagium. In eos quadrat, quibus cessatum ab exer- tudij artisq; suæ. Id refertur à Plinio lib. XXXV. ı. &c.

Neglectis vrenda filix innascitur agris. Horatius.

:ius Satyra III. mira admonuit allegoria, ani- ıonestis excolendum disciplinis, alioqui futurũ, tili sylua viciorum occupetur. Filix enim herba agricolis.

Ameles angulus. Αμελὴς γωνία. Zenodot.

atur is, qui supinus & oscitabundus desidẽret, ni- narum rerum tentans. Aiunt in Libya locum esse, :urus angulus Græcè dictus est, ob id fortasſis, ıeglectus & incultus iaceret.

Ignauis semper feriæ sunt. Theocrit.

ıcant ocio, feriari dicuntur, & ociosi feriati, & feriæ, quæ metaphoræ tanquàm in prouerbium æ sunt. Theocritus in Bucolicis:

Ἀργοῖς αἰὲν ἑορτά. Id est, Semper feriæ inertibus.

Mulieris podex. Γυναικὸς πυγή.

ıuum ac desidiosum dicebatur. Ignauum animal

mulier,

mulier, & quò minùs habet mentis, hoc inhonest vo-luptatibus est addictius. Amat ocium, & fucorum mo-rem, quemadmodum ait Hesiodus, virorum labo-quæsita, sibi insumit.

Qui domi compluitur.

Τὸν οἴκοθεν βρεχόμενον οὐδὲ θεὸς οἰκτεί.

Id est, Qui domi compluitur, huius ne Deum qu-miseret, vulgò Græcis iactatum. Sensus est: eum -omnibus suo malo videri dignum, qui sit vsque-ignauus, vt nec domi suæ posit à pluuia tutus esse.

Theocrit. *Ne vidit quidem oleum.*

Conueniet in eos, qui sint artis alicuius prorsus -& imperiti. Veluti si quis profiteatur rem medica-nunquam didicerit quicquam illius artis, venuste -bitur hoc versu:

Καὶ πόκα τῆνος ἔλαιον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπει. I-

Et quando ille oculis, oleum conspexerat vnq-

Vngebantur enim Athletæ, quò membris euadere -rioribus, vnde per oleum significat certamen.

IGNORATIO.

Plautus. *Nullius coloris.*

Alibi commemorauimus de modis omnibus igno-lere dici, albus an ater sis, nescio. Huic simillim-quod ait Harpax apud Plautum. Quem Pseudol-tu prædicas mihi fallacias. Quem ego hominem -coloris noui. Vehementiùs est, quam si dixisset, -an ater: Et paulò pòst pro eo, qui dici solet, nō no-minem: Neque istum, inquit, Pseudolum mortal-ui, neque scio. Rursus in eadem: Qui suum rep-alienum reddunt nato nemini.

Plautus. *Iuxta cum ignarißimis.*

Non sine prouerbij specie Simo senex apud Pla-in Pseudolo rogatus à Ballione: Iam nescis quæ -res, respondet: Iuxta cum ignarissimis. Sentiens -

nō ſcire, nihiloque plus quâm hi qui maximè ſunt
ı.Conſimilis forma ſermonis frequens eſt apud ve
ad perſonam, Tam mihi charus es, quâm qui cha-
us, ad tempus: vt, Pamphilus amabat, vt quàm ma-
ad rem, Iſtud officium tam mihi fuit gratū, quàm
eſt gratiſsimum. Tam odi temulentiam, quàm qui
iè.

In alio mundo. Ὡς ἐν ἄλλῳ κόσμῳ.

Tanquam in alio mundo. De ijs, qui longè lateq;
nt à moribus aliorum, aut quibus omnia non vi-
-, aut qui longè diſsiti ſunt à patria. Solet autem
u venire pleriſq; mortalibus, vt ſi quando noui
es in regionem longiuſculè à ſuo nido diſsitam
ierint, nihil non horreant, non ſtupeant, non ad-
ur, perinde quaſi in alium delati orbem.

In alieno foro litigare. *Martial.*

quod eſt, In re noua, cuique nondum aſſueueris
. Habent enim diuerſa fora diuerſas litium for-
variaſq; tractandarum cauſarum rationes, qua-
ii rudis ſit, is tanquam hoſpes in peregrina re-
nulta deſideret neceſſe eſt.

ı tua ipſius harena.

n tua ipſius arte. Sumptum à gladiatoribus, ſoli-
arena digladiari. Neq; verò parui referebat ho-
ıta an ignota dimicarent harena.

Albus an ater ſis, neſcio. *Tullius.*

ici de homine vehementer ignoto. Horatius in
a epiſtola: Vultu mirabilis, albus Et ater, pro eo
l, bonus & malus.

Non nouit natos. *Tullius.*

ia huic figura eſt, natum non noui, pro eo quod
ſus ac modis omnibꝰ ignoro. Plautus in Euclio.
magis me reſpicias, quàm ſi natus nunquá ſiem.

Ne pi-

Idem. *Ne pictum quidem vidit.*

De vehementer ignoto dicimus. Multas enim vrb[es] res, atque etiam homines nunquàm nobis conspe[ctos] ex pictura vtcunque nouimus.

Homerus. *Nomine tantùm notus.*

De homine nobis mirum in modum ignoto.

Suidas. *Latè viuens.* Λάθε βιώσας.

Id est, Falle viuens. Admonet adagium in humili fo[rtu]na vitam esse fœliciorem ijs, qui obscurè viuunt, à p[ub]licis negocijs ita semoti, vt cùm vita decessissent, n[emo] illos vixisse sentiret.

Arrepta candela, candelabrum quærere.

Dicim⁹ quũ res improuidè geritur. Oportuit enim [can]delabrum esse paratũ, antequam candelam attinge[re].

IMPOSSIBILIA.

Aristoph. *Prius ouem lupus ducat vxorem.* Aristo[phanes].

πρίν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ.

Id est, Antè lupus sibi iungat ouem. De his inter [quos] insanabile dissidium est. Consimili figura dixit H[oratius]

Sed prius Apulis iungentur capreæ lupis.

Suidas. *Prius duo echini amicitiam ineant.*

πρὶν δὲ δύο ἐχῖνοι ἐς φιλίαν ἔλθοιεν, ὁ [μὲν]

ἐκ πελάγους, ὁ δ᾽ ἐκ χέρσου.

Prius duo echini inierint amicitiam, alter è mari, [alter] è terra. De ijs, qui moribus ac studijs sunt inter [se] crepantiores, quàm vt spes sit aliquando inter e[os] cessitudinem coituram. Venustius erit ad rem [...] xum: Malè conuenit Theologorum spinis cum [...] literis: Citius echino marino cum terrestri conue[niet]. Nam est echinus marinus, de quo multa Plinius & [Ari]stoteles. Et est terrestris, quem alio nomine vocar[...] naceum: illud commune, quod vterque spinosus [...]

Refertur à Suida.

rius locusta bouem pariet. Ennius.

ro de lingua Latina lib. I I I. refert ex Ennio ver-nc: Atq; prius pariet locusta lucam. Nam lucas boues appellabant, ob magnitudinem.

Aare prius vitem tulerit. Diogen.

ὁ πέλαγος πρότερον οἴσει ἄμπελον.

lare prius vitem ferret. De ijs, quæ nullo pacto sint. Nam salsitudo vitibus inimicissima.

rius testudo leporem præteruerterit. Idem.

ρότερον χελώνη παραδραμεῖται δασύποδα.

rius testudo leporem cursu præterierit. De re iam verisimili. Testudine nihil tardius: lepus au-ritate præcellit.

um versus sacrorum fluminũ feruntur fontes. Euripides

ialis allegoria, qua quippiam præpostere fieri imus, legitimasq; rerum vices inuerti: quod ge-i puer senem admoneat, discipulus præceptorẽ onetur.

ntes ipsi sitiunt. Cicero.

rouerbialis in eos, qui petũt ab alijs, quod ipsis ibundet domi.

itius in naui cadens à ligno exciderit. Lucianus.

θᾶττον ἂν ἁμάρτοις ἐν πλοίῳ πεσὼν ἁμάρτοι ξύλου.

itius alicui in nauigio cadenti lignum defuerit. ole prouerbialis, qua tantam vbiq; copiam sig-us, vt quocunq; te vertas, occurrat quod quæ-iim quum nauis ipsa vndiq; sit lignea, non po-in lignum incidere, quisquis in ea cadit,

quilam testudo vincit.

oteſt per ironiam, aut simpliciter, vbi quis po-m arte vincit, & quod viribus non poteſt, assi-conficit.

Terra

Suidas. *Terra volat.* Η γῆ ἵπταται.

De re vehemēter absona, quæq; nullo pacto fieri q

Citius elephantem sub ala celes.

De ijs, quæ dissimulari nullo pacto possunt, quin

aliquibus prodant animi morbum.

Plutarch. *Capram portare non possum, et imponitis bo*

Vbi quis quod leuius est recusat, & quod multo lo

lerabilius, imponi sibi postulat.

Ab asino lanam.

De ijs, qui stulte quærunt ea, quæ nusquam sunt.

Plautus. *Simul sorbere & flare difficile.*

Huic affinia videntur: Nemo potest duob⁹ domi se

uire: Nemo potest Deo seruire, & mammonæ. Itē

Phocionis: Adulatore & amico nō potes eodem vt

hæc senarius ille: Amare & sapere vix Deo conce

Idem. *Sine pennis volare, haud facilè est.*

Plautus in Pœnulo: Locum habet, quū deesse sign

mus adminicula, sine quib⁹ negocium peragi nō p

Impoßibilia captas. Ἀδύνατα θηρεῖς

Id est, Quæ fieri non possunt, venaris. In eum, qu

litur quod efficere non queat. Sumptum ab auc

seu venatu prædarum. Interpres indicat hunc esse

sum, ne quis tentet maiora suis viribus.

Scarabæus citius faciet mel.

Ad τῶν ἀδυνάτων classem pertinēt, quæ referuntur i

grammate Palladæ. Citius mel faciet scarabæus, a

culex: Θᾶττον ποιήσει μέλι κάνθαρος ἢ γάλα κώνωψ. I

Mel citius faciet scarabæus, & antè culex lac.

Statuam faucibus colas. Ἀνδριάντα γαργαλ

Id est, Statuam colas gutture. De re maiorem in r

absurda, quæq; fieri nullo pacto posit. Velut si qui

minem præpotentem & inuictum, frustrà conetu

primere. Nec enim liquescit statua.

inquam efficies, vt rectè ingrediantur cancri. *Aristoph.*
à natura sit insitum, nullo corriges negocio. Nã
genuinum, obliquè ingredi.

Sambucam citius. *Persius.*
speciem præ se gerit Persianũ illud carmen: Sam
citius caloni aptaueris alto. Cuius vsus incidet,
do significabim⁹ aliquem â disciplina percipien
munere gerendo nimis alienum esse. Siquidem
ca organum est musicorum, quod haudquaquã
iat caloni. Calones autem vocantur militum mi
qui vallos ac ligna gestabant. Porrò cùm milites
periti musices multò magis calones.

iticulam angulo tenes. Φακῦ γωνίας κρατεῖς. *Suidas.*
entem angulo tenes. De negocio, quod fieri nul
queat, propterea quòd hoc leguminis genus
careat. Refertur à Suida.

Ex harena funiculum nectis.
ἐξ ἄμμου σχοινίον πλέκεις.
Ex harena funiculum nectere. Est frustrà conari,
ulla ratione possit effici.

Asini cauda. Ὀ᾽ νου οὐρὰ τηλίαν οὐ ποιεῖ.
Asini cauda non facit cribrũ, vbi quis ad hoc aut
cetur inutilis. Cribrum è pilis equinis fieri con-
non e villis asininæ caudæ.

Augiæ stabulum repurgare. Αὐγείου βουστασία. *Lucianus.*
ugiæ bubile. Allegoria prouerbialis in hominẽ,
em maiorem in modum inquinatam. Lucianus
lomante: Et Augiæ bubile, si non omne, at certè
virili conabor submouere. Ostendit autem
abula tantum habuisse congesti fimi, quantum
e boues pluribus annis reddere potuerint.

circunfers ignẽ. Εἱματίῳ πῦρ περιφέρεις.
este circunfers ignem, vbi quid ridiculè fit, aut

vbi quis suum ipsius malum fouet, veluti scortu, aut adulatorem, aut fictum amicum.

Plautus. *Lupo agnum eripere postulat.*

Vbi quis frustra conatur prædam recipere, cui semel manus iniecit rapax aliquis.

Idem. *Lusciniæ deest cantio.*

Perinde quasi dicas: Mulieri desunt verba, Poëtæ versus, oratori color, sophistæ cauillũ. Plautus in Bacchidibus: Ego quoq; pol metuo ne lusciniolę defuerit cantio.

Terent. *Quid si cœlum ruat?* τί εἰ οὐρανὸς ἐμπέσοι;

Ironia in eos, qui tutissimis etiam in rebus, ridicule timent. Terentius in Heautontimorumeno: Quid si nunc cœlum ruat?

Plutarch. *Bos porrecto vltrà Taygetum capite.*

ταῦρος ὑπερκύψας τὸ ταΰγετον ἀπὸ τοῦ εὐρώτα πίεται.

Id est, Taurus porrecto vltra Taygetum capite, bibit ex Eurota. De re vehementer absurda.

ILLECEBRA MALI.

Lotum gustauit. λωτὸν ἔφαγες.

Id est, Lotum gustasti. De ijs dicebatur, qui diutius in peregrinis regionibus hærerent, veluti obliti domus. Neq; inconcinne dixeris in eos, qui simul atq; semel voluptatem inhonestam degustarint, ad pristina studia reuocari non queunt. Sumptum à fabula Lotophagorum. Est autem lotus arbor, de qua Plinius lib. XIII. Tam dulcis ibi cibus, vt nomen etiam genti terræq; dederit, nimis hospitali, aduenarum obliuione patriæ.

Theocrit. *Periculosum est canem intestina gustasse.*

χαλεπὸν χορίων κύνα γεῦσαι.

Id est, Periculosum, canem intestina gustasse. Admonet adagium, haud facile temperare à peccando, cui semel illecebram illam velut autoramentum viciorum degustauerit. Quemadmodum qui semel scortum agere

mel periurio rem auxerit, qui semel aulicam vitá ertus. Effertur & ad hunc modum apud Lucia- Neque canis desiturus est, qui semel corium ede- icerit.

IMPERITIA.

Dulce bellum inexpertis. *Vegetius.*

γλυκὺς ἀπείρῳ πόλεμος.

Dulce bellum inexperto. Vegetius de re militari l.cap.XIIII. Sunt quædam in rebus mortalium: uantum habeant discriminis ac malorum, nó in- s, nisi facto periculo. Dulcis inexpertis cultura is amici. Expertis metuit.

Pedum visa est via. *Terent.*

τῶν ποδῶν ἑώραται ὁδός.

gocio, cuius aliquando periculum feceris. Sum- i viatoribus. Terent. in Phorm. Ah non ita. Factũ iculum, iam pedum visa est via.

Operarij. *Tullius.*

llius lib. de Oratore primo, non absq; prouerbij operarios appellat, qui citra philosophiæ cogni- causas agunt. Architectus ex arte rationem o- rascribit: operarij verò non iudicium suum, ntùm operam adhibent, iuxta præscriptum. At losophiam callet, ex se paratus est de quauis re icere. M. Tullius de Menesarcho loquens: Hos, os Oratores vocamus, nihil esse dicebat, nisi am operarios, lingua celeri & exercitata: Orato- tem nisi qui sapiens esset, esse neminem. Huius s Oratores libro de claris Oratoribus appellat s. Transferri poterit ad concionatores, qui quod *Vocales.* exercitati sunt in sacris literis, è collectaneis it quod apud populum multo clamore, multa- rporis iactatione detonent: Aut qui in templis

ingenti boatu canunt non intellecta. Non conc
tores, sed operarij, non cantores, sed operarij.

IMPOSTVRAE.

Terent. *Dare verba.*

Pafsim obuium est apud omnes auctores, pro eo
est, fallere. Persius Satyra IIII. Vt mauis, da ver
decipe neruos. Terentius; Cui verba dare difficile
Ouidius:

Verba dat omnis amans.

Plautus. *Addere manum.*

Pro eo quod est, ludibrio habere. Translatum o
ab ijs, qui manu ad aurem porrecta, motaq; quer
irrident. Plautina verba sunt hæc: Quomodo de
manus mihi addita est?

Idem. *Os sublinere.*

Pro eo quod est, Dare verba, & arte quadam ill
reperitur aliquoties apud auctores. Nonius Ma
tractum putat à ridiculo quodam lusus genere, q
mientibus ora pinguntur.

Cicero. *Obtrudere palpum.*

Est arte, fucoq; decipere. Vnde & palpari pro a
& palpones adulatores vocamus, à simili meta
tracta ab equisonibus, qui ferocientibus equis,
manus adblandiuntur.

Terent. *Facere fucum.*

Imposturam facere, & artificiosa dissimulation
dere. Medicamentũ illud, quo cuti superinducto
culæ vicia formæ dissimulant, quasiq; personar
munt, fucum vocant.

Lucianus. *Circumtondere comam.*

Περικείρειν τοὺς πλοκάμους.

Græcis in prouerbio est, pro eo quod est, ludib
bere. Nam id lusus gratia fieri solet stupidis, vt

sci

:ntibus, cæſaries circuntondeatur.

Noua hirundo. Νέα χελιδών

s ait dici ſolere, quoties verba darentur alicui. tum à ioco puerili. Nam hi data opera, nouam hinem adſimulantes videre ſeſe, oſtendunt alijs, dcontemplantibus illis, & intentis, interim quod vo urripiunt: Proinde quadrabit in eos, qui falſa ſpe am inieċta, fallunt ac nocent.

In laqueum inducere.

:aſſes inducere, eſt arte ſic cōcludere quempiam, nullum ſit effugium.

Epheſiæ literæ. Εφέσια γράμματα. *Diogenia.*

m videtur de ijs, qui mira fœlicitate, tanquā diui gula, quicquid optarēt, aſſequerētur. Aiunt enim ijs notulas quaſdam & voces magicas fuiſſe, quientes in omni negocio victores euaderent.

IMPROBI.

Lydi mali, poſt hos Aegyptij, &c. *Idem.*

Λυδοὶ πονηροὶ, δεύτεροι δ᾽ αἰγύπτιοι.

τρίτοι δὲ πάντων κᾶρες ἐξωλέστατοι.

Lydi improbi, poſt hos ſecūdi Aegyptij, tertijq; perditiſsimi omniū. Tēpeſtiuiter vtemur, ſi quan li cum malis conferuntur, & collatus cum ſcelcibus, ita demū minus illaudatus aliquis videtur.

Lerij mali. Λέριοι κακοί. *Strabo.*

recte dicetur, qui pariter omnis gentis vicio ſunt bi. Leriorum enim populus ob inſignem morum bitatem in prouerbium abijt, auctore Strabone Geograph. X.

Mali commatis. πονηροῦ κόμματος. *Ariſtoph.*

atur improbus, contemptus, & reijculus quiſpiā. ta metaphora a reprobatis nomiſmatis. Ariſtopha Pluto: ἔοικε δ᾽ εἶναι πονηροῦ κόμματος. Videtur eſſe

non probati commatis. In sycophantam dictum ad paupertatem, famemq; redactum. Interpres ost comma esse vilissimi nomismatis genus.

Adulterinus. κίβδηλος.

Quod simplex non est, neq; syncerum id vulgato bo Græci κίβδηλον vocant. Hinc ducto vocabulo, aliud præ se ferant: aliud tegant. Conueniet igi amicitiam insynceram & fictam, aut in hominem do vultu, sed animo virulento. Aut in eum, qui s moniam habitu præ se ferat, quum vita sit impia.

Cicero. *Bipedum nequissimus.*

De homine vehementer improbato, quiq; vel pe nequitia superet. Cicero torserat in Clodium, in tione pro domo sua.

Stephan. *Tenedius tibicen.* Τενέδιος αὐλητής.

Dicebatur testis falsus & calumniator. Hinc nati Philonome tibicinem suum subornarit, qui test apud Cygneum, ipsam à Tenne de Stupro fuisse pellatam, ac vi etiam tentatam.

Lucianus. *Phrynondas alter.* Φρυνώνδας ἄλλος

De improbo. Huius meminit Lucianus in Pseudo te inter nobiles facinorosos. Quoties insigniter n & sceleratum accipi volebant, Phrynondam ap bant. Fuit enim is homo versutissimus, maleficus, stor, summus malarum rerum artifex.

Noui Symonem, & Symon me.

Vide similitudinis.

Fest. Pōp. *Bestia bestiam nouit.* *Ibidem.*

Ambrones.

Ambrones enim vulgô dicebantur, qui rapto, mal artibus viuerent. Originem indicat Festus Pompe monens eam Galliarum gentem fuisse, quam cum inundans finibus suis depulisset, per aliena oberr.

s ac prædationibus se suosq; alere cœperunt.

Ballio. *Tullius.*

na quædam ob insignem improbitatem abierunt uerbium, quod interdum à veris, interdum à fi- Comœdia personis sumitur. Nam M. Tullius in ibus suis subinde C. Fannium Chæream quendã nem appellat. Ballionem inducit Plautus in Pseu- enonem impurissimum, rapacissimum, improbis- ; nomen confictum est à βάλλειν, quod semper ali rædæ venetur leno: vel a βαλλίζω, quod lasciuia- c saltationum sit architectus.

Βεργαΐζειν.

mus scribit βέργην esse ciuitatem Thraciæ, siue vt refert vicum. Eius gentis improbi mores in pro- m abierunt, vt dicerentur βεργαΐζειν, qui nihil sa- uerentur. Tota enim natio Thracum multis no- us male audiebat, sed præcipuè ob morum trucu- n ac perfidiam.

Eurybatizare. Εὐρυβατεύεσθαι. *Lucianus.*

probis vti moribus. Eurybatus ex Cercopibus v- it insignitæ improbitatis homo. Huius meminit ius in Pseudomãte vltra Cercopas, vltra Euryba- it Phrynondam, aut Aristodemum, aut Sostratũ.

Tria cappa pessima. Τρία κάππα κάκιστα.

m & hoc olim ænigmatis vice, quo trium gentiũ notati sunt, Cappadocũ, Cretensium & Cilicũ.

Duplex cappa. Διπλοῦν κάππα. *Aristoph.*

ænigma quo malum aliquod significabãt. Siquidẽ o κ scribuntur κακῶς. Simili figura Plautus furem, literarum hominem appellauit.

Βωμολόχος. Βωμολοχεύεσθαι.

ochi prouerbiali conuicio dicebantur scelesti & oi. Dicuntur aũt βωμολόχοι, qui quum res diuina

peragitur, non faciunt vota dijs, sed nugas inane
rant. Qui mos hodie magnatibus magnoperè plac

Suidas. *Inexploratus homo.*

Ἀβασάνιστος ἄνθρωπος.

Id est, Inexpensus, inexercitatus, non probatus.
metaphora in ἀβασάνιστος. Βάσανος enim coticu
qua solet aurum explorari. Latini vocant indicem

Diagoras Melius. Διαγόρας ὁ Μήλιος.

In sceleratum ac fœdifragum & impiũ. Hic capt
la, vixit Athenis, & Atheniensium sacrorum my
vsqueadeò contempsit, vt complures auerterit à r
ne, deterrueritq; ne iam vellent initiari, &c.

Lupi decas. Λύκου δεκάς.

Dictum apparet in eos, in quos inhonesti lucri pa
qua tametsi pusilla rediret. Aut in eos, qui largitio
essent corrupti, aliosue corrumperent.

Cum sacco adire.

Non dubium est, quin hic sermo fuerit vulgò ia
de quouis, qui postulat vt statim exhibeatur, ꝙ p

Plutarch. *Onobatis.*

Apud Cumanos mulier in adulterio deprehensa,
batur in forum, vt illic lapidi insistens, omnibu
conspicua. Deinde impositam asino, atq; ita per
ciuitatem circunductam, reducebant ad lapide
ibi rursus esset omnibus spectaculo. His actis
batur infamis per omnem vitam, & ignominiæ
ὀνοβάτις dicebatur, quòd asinum equitasset. Qua
in quamuis prostitutæ famæ.

Cercopum cœtus. Ἀγορὰ κερκώπων.

Id est, Cœtus Cercopum. De conciliabulo, conue
versutorum & improborum hominum dicebatur
rant enim Cercopes quosdam in Epheso fuisse
fraudulentiæ viros, qui suis dolis conati sint ip

iere: Hos admonuerat mater, ne in Melampygum :rent, id quod euenit. Nam post ab Hercule vin-t, iussu Omphales.

Cercopissare. κερκωπίζειν.

pissare dicuntur, vel qui lasciuiunt, aut qui adu-. Metaphora ducta ab animátibus, quæ mota cau-landiuntur, vt Chrysippo placet, Suida teste: vel lesti sunt, obturbantq; & obstrepunt. Vt vox de-ta Cercopibus illis Lydijs, quos Hercules, quòd im Omphale cubanti petulantiùs obturbarent, iussu vinctos de claua suspendit.

Ἀλιτήριος.

dicebatur, qui per vim raperet aliena. Natum ex i huiusmodi: Temporibus Aetolici belli, táta fru-riæ rei penuria incidit Atheniésibus, vt pauperes fame captiuorum farinam diriperent. Inde vox i cœpit ad hominem quocunq; modo sceleratũ.

Ferre iugum. *Plautus.*

s in Curcul. Iam ne fert iugũ? De puella percon-uispiam, num iam per ætatem virum reciperet.

impius Hippomene. Ἀσεβέστερος Ἱππομένους. *Diogen.*

Magis impius quàm Hippomedes. Hic Athenien-rinceps, filiam à ciue quopiam viciatam vnà cum eroci conclusit in domicilio, nec huic, nec illi ci-æbens, Equus igitur fame in rabiem actus, puel-ortus confecit: deinde perijt ipse quoq; pabuli et inopia: Post hæc pater domum est demolitus, omen inditum, equi & puellæ. Recenset adagium nianus.

Mare proluit omnium mortalium mala. *Eustath.*

Θάλασσα κλύζει πάντα τ' ἀνθρώπων κακά.

Hominum vniuersa proluit pelagus mala Natum euentu huiusmodi: Refert Diogenes Laertius

Euripidem Platoni comitem fuiſſe peregrina[nti]
quum Aegyptum adiret. Ibi quum morbo ſuo c[orri]pe-
retur comitiali, ni fallor, ſacerdotes Aegyptij m[edi]one
marina ſanauerunt hominem. Quum hodie m[orſi] a
cane rabido, ſi nouies mergantur in mare, puta[ntur ra]-
bie liberari.

Gellius.

Qui omni in re, & omni in tempore.

Sed enim qui omni in re, atq; in omni tempor[e o]mni
laude vacat, is illaudatus eſt. Admonet parœm[ia] fer[e]
neminem eſſe tam deplorati ingenij, qui non al[iq]uan-
do dicat faciat'ue, quod laudem promereatur.

Seruilis capillus.

Ἀνδράποδώδη τρίχα τῶν δεικνύειν.

Seruilem capillum præ ſe ferre dicuntur, qui agr[esti]bus
& inelegantibus ſunt moribus. Inde ductum, q[uo]d A-
thenis ſerui manumittendi, capitis pilos deradebant.

Horatius.

Vlyſsis remigium.

Homines nequam & voluptatibus addictos H[or]atius
in epiſtolis Vlyſsis remigium appellauit, pro[ver]bial[i]
nimirum figura: Remigium viciosum Ithacenſis [V]lyſſ[i].

Martial.

Dij tibi dent tuam mentem.

In inſanum congruit, & ſua dignum mente. M[art]ialis.
Dij mentem tibi dent tuam Philœni.

Non eſt laudandus, ne in cœna quidem.

Οὐκ ἐπαινεθείης οὐδ' ἐν περιδείπνῳ.

Id eſt, Non queas laudari, ne in parentalibus [qui]dem.
In hominem dicebatur vehementer illaudatum.

Compendiaria res improbitas.

Σύντομος ἡ πονηρία, βραδεῖα ἡ ἀρετή.

Id eſt, Compendiaria res improbitas, virtus lon[ga]. Qui
ſemel addixit animum vicijs, is quiduis flagitij [faci]le p[er]-
trabit. At ſingulæ virtutes magno ſudore paran[tur].

t omnibus non eadē. Μανία γ' οὖ πᾶσιν ὁμοία. Haud est eadem vesania cunctis. Sensus est, nullū ortalem, qui nō in aliqua re desipiat. Quanquam io morbo laboret, hic auaritiæ, ille libidinis: hic onis, ille inuidiæ, &c.

IMPVDENTIA.

ingua non redarguta. *Plato.*

1 Theæteto: Ατὰρ ὡς ἔοικεν ἐὰν ἀποκρίνῃ ὅτι ἐστὶν, εὑρίπι ξυμβήσεται. ἡ μὲν γλῶττα ἀνέλεγκτος ἡμῖν ἔσται, ἡ δὲ φρὴν ἐγκτ(ος). Id est, At vt videtur si posse responderis, eum quiddam nobis accidet, lingua quide vo- irredarguta, mens autē non erit irredarguta. In drat, qui rationibus conuicti, non cedunt tamē, uersantur reclamantes, aduersus suam ipsorum ntiam.

aciem os perfricare. Frontis perfrictæ. *Plinius.*

ur qui pudorem omnē dedidicerunt, velut ab- ianu à vultu pudore.

Dea impudentia. Θεὸς ἡ ἀναίδεια. *Zenodot.*

itum, vbi quis ex audacia inuerecundiaq; sua q; emolumentū ferret Nam inutilis, vt ait Ho- erecūdia viro egenti, compluresq; mortales vi- ib⁹ magno bono fuerit, nihil omninò puduisse.

ludo capite. γυμνῇ κεφαλῇ. *Plautus.*

apite facere quæpiam dicuntur, qui palàm ac ci- orem omnem faciunt. Qui rem pudendam facie- mos erat centonibus caput operire.

tticus aspectus. Αττικὸν βλέπος. *Aristoph.*

est quasi dicas: Os impudens. Nam hoc vicio int Atticorum mores.

IMPVDICITIA.

ctat etiam paulò antè citatum, Onobatis.

sce loqui.

Osce loqui vetusto prouerbio dicebantur, qui t[illegible] parumq; pudice loquerentur. Ab Oscorum n[illegible] allusione sumpta, quod apud eos spurcarum lib[illegible] impunitus vsus fuerit.

Suidas. *Aegis uenit.* Αἰγὶς ἔρχεται.

Suidas indicat prouerbio dici solitum de ijs, q[illegible] lanter & impudenter agerent.

INANIS METVS.

Cicero. *Panicus casus.*

Panicon veteres vocabant subitum animorum [illegible] tum, sed inanem. Veteres enim existimabant, [illegible] pentinos terrores & animi consternationes im[illegible] lymphaticis simillimas, vsqueadeo impotente[illegible] ratione modò, verum & mente careant.

Aristoph. *Da lapidi uolam.*

Interpres Aristophanis indicat pueros si quan[illegible] rint aues, dicere solent, Da lapidi volam, & ca[illegible] nes. Conuenit vbi quis sectatur quæ non possi[illegible] aut minatur ijs, quibus non potest nocere.

Plutarch. *Metum inanem metuisti.* Ἀδεῖς δέδιας

Id est, Inanem metuis metum. Vbi quis form[illegible] tuta. Vergilius: Omnia tuta timens.

Multa in bellis inania. Πολλὰ κενὰ τοῦ π[illegible]

Id est, Multa belli inania. De inani suspicion[illegible] uore sine caussa oborto, quem Græci πανικὸν v[illegible] rœmiam hinc manasse putant, quòd huiusmo[illegible] terrores solent plerunq; in bellis accidere.

Theagenis hecateum. Θεαγένους ἑ[illegible]

In superstitiosos ac ridiculè meticulosos di[illegible] Hic Theagenes legitur vsq; adeò fuisse supe[illegible] vt domi haberet Hecates simulachrum, nec vs[illegible] dem moueret, nisi illo consulto.

Q. Curt. *Canes timidi uehementius latrant.*

bionum est, turgidis minis dira moliri, at Chremes rem gerendam promptior. Sic & Athenienses ad bellandum quam ad gnauiter agendum accommodati esse leguntur. Deniq; mulieres lingua melius, quà viri belligerantur.

Aspersisti aquam. Plautus.

Aspersisse aquam dicitur, qui dicto quopiam reddiderit animum, ac metum ademerit. Mutuo sumptum ab ijs, qui deliquio aspersa in faciê aqua, ad sui sensum reuocantur.

Lagena re territus. Ἀσκῶ ἢ ἀσκίῳ μορμολύττεσθαι.

Lagena terrere siue terreri. Dici solitum, quoties inanem formidinem aut côcipit aliquis, aut incutit. Sumptum ab ijs, qui vasorum inanium huiusmodi sonitu pauefaciunt pueros, vel potius, qui vasorum huiusmodi sonitu propellunt aues. Putant idem valere τῇ σκιᾷ μορμολύττεσθαι, id est, Vmbra territas.

Leonem larua terres. Diogen.

Μορμολυκίοις ἐκφοβεῖς τὸν λέοντα.

Id est, Laruis terres leonem. Conueniet de minis inanibus, ac terriculis deridendis.

INANIS OPERA.

Asinum tondes. Τὸν ὄνον κείρεις. Aristoph.

Dicitur de ijs, qui rem absurdam atq; inutilem aggrediuntur, quod asinus lanam non habeat.

Ab asino lanam. Aristoph.

Huic finitimum est illud: Ὄνου πόκας ζητεῖς. Id est, Asini lanâ quæris. De ijs, qui stulte quærunt ea, quæ nusquã sunt. Refertur adagium etiam ad hunc modum: Asini lanæ.

Vtrem uellis. Ἀσκὸν τίλλεις.

Adag, Vtrem cædis, simillimum, vel quòd nô sentiat, vel quòd pilis careat.

Caluum uellis. Φαλακρὸν τίλλεις.

Vbi

Vbi quis inanem operam sumit, aut vbi quis auferr-o-natur, quo vacat is, à quo petitur. Veluti si quis au-pere conetur extundere pecuniam, ab indocto lit-ram. Idem: Nudo vestimenta petrahere.

Lucianus. *Aethiopem lauas.* *Aethiopem dealbas.*

Εἰθίοπα σμήχεις.

Natiuus ille Aethiopum nigror, quem Plinius ex syderis vapore putat accidere, nulla abluitur aqu-que vlla ratione candescit.

Mortuum flagellas. Νεκρὸν μαστίζεις.

In eos, qui obiurgant illos, qui nihil prorsus obi-tione commouentur: aut qui vita defunctos in-tur ac lacerant.

Plautus. *Aquam è pumice postulas.*

Pro eo quod est, Frustra ab alio petere, cuius ipsi-petis, maximè sit indigus. Nihil enim pumice lap-cius, nihil siticulosius. Perinde ac si quis ab ind-mo doceri postulet, ab inconsultissimo consili-pectet, ab egeno munus, ab inope præsidium, de-auaro atq; tenaci pecuniam.

Idem. *Mortuo uerba facis.*

Νεκρῷ λέγουσα μῦθος εἰς οὖς.

Mortuo ad aurem fabulam narrans. Plautus: M-verba nunc facio. Terentius: Verba fiunt mortu-sum Plaut. Nihilo pluris refert, quàm si ad sepu-mortuo dicat iocum.

Littori loqueris. Αἰγιαλῷ λαλεῖς.

Dictum in eos, qui frustra suadent vel orant, quasi surdo loquantur. Nam littora propter a-fluctuum fragorem surda dicuntur.

Aquilam uolare doces. Αἰετὸν ἵπτασθαι διδ-

In eos, qui monere quempiam conantur in ea re-quum sit ipse exercitatissimus, nihil eget doctor

Delphinum natare doces.

Δελφῖνα νήχεσθαι διδάσκεις.

...sa metaphora sententiam eandem declarat. Quod ...Delphin inter pisces, id aquila inter volucres.

Delphinum cauda ligas.

Δελφῖνα πρὸς τὴν οὐρὰν δεῖς.

Delphinum cauda alligas. In eos qui quippiam ...in conantur, propterea quòd delphinus cauda ...ica, nec ea parte teneri queat. Quadrabit & in ...i ea via quempiam aggrediuntur, qua nequaquá ...uperari.

Nebulas diuerberare. Νεφέλας ξαίνειν. Diogeni.

...r, qui vel in re stulta, vel quæ fieri non queat, fru... ...bit operam.

Asini caput ne laues nitro.

Ὄνου κεφαλὴν μὴ πλύνειν νίτρῳ.

...ltum sumptus operæ'ue impendas in rem vilem ...idam.

Ad fractam canis. Πρὸς ἐῤῥωγυῖαν ᾄδεις. Suidas.

...li, vel chordam vel citharam. Suidas ostendit di... ...m de ijs qui frustra laborant. Quanquam non ...accommodabitur, vbi non respondetur officijs ...s, aut vbi quis suadet obstinato, aut orat inex... ...m.

De fumo disceptare.

...osophos dictum, qui de rebus nihili, nimium an... ...utant.

Harenam metiris. Ἄμμον μετρεῖς.

Harenæ modum quæris siue metiris, hoc est, rem ...laboris atque inexplicabilem inceptas. Aut fru... ...ciaris, quod nequeas efficere.

...renæ mandas semina. Εἰς ψάμμον σπείρεις. Ouidius.

Pro-

Propterea quòd ſteriles harenæ, maximè litterale
idoneæ ad ſementem. Ouid.

Quid facis Oenone, quid harenæ ſemina manis?
Non profecturis littora bubus aras.

Atqui in noſtra Brabantia ſunt agricolæ tam ind rij
qui ſitientiſsimas harenas cogant & triticum ferr

Horatius. De *lana caprina.*

Natum ab euentu apparet, de duobus contentic de
certantibus, vtrum lanam haberet caper an ſeta: Lo
quitur de moroſis in amicitia, qui quantumlibet uo
la de cauſſa litem cum amico ſuſcipiunt.

Lucianus. In *aqua ſcribis.*

Hoc eſt, Nihil agis.

Inſcribo vino, ſi qua iurat fœmina. Item Ca
Mulier cupido quod dicit amanti,
In vento & rapida ſcribere oportet aqua.

Reti uentos uenaris. Δικτύῳ ἄνεμον

Id eſt, Reti ventos captas. De fruſtrà laborantib
rem inanem inaniter captant.

Ariſtides. *Ignem diſſecare.* Εἰς τὸ πῦρ ξαίνειν.

Id eſt, Ignem diuerberare. Ariſtides: Non intel eb
autem teipſum omnibus illis prouerbijs obnox n
ſe, quòd ignem diuerberares, quòd lapidem e ar
quòd in ſaxis ſementem faceres?

Iſthmum perfodere.

Iſthmum perfodere dicebantur, qui magno qui n
natu, ſed irrito molirentur aliquid. Ductum ab h
Corinthiaco, qui efficiebat vt naues longo & cip
ambitu iuxta peninſulam circumagerentur. am
ea terræ ſtructura eſt, quæ in duo maria iter p ig
Sunt autem duo Iſthmi, Achaicus, ſeu Corinthi us
Thracius.

In harena ædificas. Εἰς ψάμμον οἰκοδ

od Euangelica parabola videtur alludere: Non tit, quod ſuper harenam ſtruxeris. Proinde rectè ıbitur, vbi quis negociū aggreditur inutile futu- tpote non rectè iactis ante fundamentis.

Parieti loqueris. Πρὸς τὸν τοῖχον λαλεῖς. **Plautus.**

is in Trucu. vſurpat pro eo quod eſt taciturno Ego, inquit, ero paries, loquere tu.

Cribro aquam haurire.

κοσκίνῳ ὕδωρ ἀντλεῖν ἢ ἐπιφέρειν.

Cribro aquam haurit. Quod etiam in obliuio- ı inconcinnè dicetur. Sumptum à fabula Danai- uellarum, quas Plato ſcripſit apud inferos hoc œnæ pendere, vt aſsiduè aquam in dolium per- vaſis item pertuſis inferant. Effertur & ad hunc n: In dolium pertuſum aquam hauris.

ı aquam ſementem iacis. Εἰς ὕδωρ σπείρεις.

n aquam ſementem iacis. Loquitur de ijs, qui be- conferunt in ingratos atq; improbos homines.

n ſaxis ſeminas. κατὰ πετρῶν σπείρεις. **Plautus.**

In ſaxis ſementem facis. Quo quidem alluſiſſe oteſt allegoria Euāgelica de ſemine quod in pe- ıderit. Nam hoc terræ genus ferè ſterile eſt, quia teſt aratro proſcindi.

:t operam & retiam perdere.

n Rud. Iam nunc & operam ludos facit & re- quidem citra tropum dictū eſt à ſene, qui Grip- ruum piſcatum miſerat, cùm eſſet noctu orta as grauiſsima. Venuſtius erit ſi tropo adhibito in captatorem, cui non ſuccesſit aucupium. etiam Plautus antiquè dixit pro rete: Affine illi, & operam perdidi.

ſterilem fundum ne colas. **Plato.**

γρὸν μὴ σπείρειν. Id eſt, Agrum ſterilem ne colas.

Hoc est, ne doceas indocilem, ne fœlicitatem quæras in diuitijs. Non enim pariunt homini beatitudinem.

Vtrem mergis uento plenum.

Ἀσκὸν βαπτίζεις πνεύματος πλήρη.

Competit in eum, qui frustra conatur, vt qui ca... inemendabilem, quòd inflatus vter quàtumuis im... gas, rursum emicet.

Lucianus. *Cauam Arabiam serere.*

τὴν κοίλην ἀραβίαν σπείρειν.

Pro frustra sudare, aut in re perdifficili nec admo... frugifera operam sumere. Lucianus in Apologia: ... uam Arabiam serere aggrediatur. Significat auté ... strem Arabiæ partem neutiquam idoneam sement...

Basilius. *Aranearum telas texere.* τὰ ἀράχνια ὑφ...

Est in re friuola nullius frugis, infinitum atq; an... capere laborem. Cuiusmodi sunt rationes Dialect...

Ausonius. *Arare littus.* Αἰγιαλὸν ἀρῶν.

Est sterilem operam sumere. Ausonius in Theone...

Quid geris extremis positus telluris in oris,
Cultor harenarum vates, cui littus arandum?

Huius peculiaris vsus erit, quum officium imper... in eum, à quo nihil fis fructus aliquando perceptu...

E multis paleis, parum fructus collegi.

Ἐκ πολλῶν ἀχύρων ὀλίγον καρπὸν συνήγαγ...

Id est, Multo labore non multum emolumenti sui... sequutus, aut è verboso sermone paululum bon... tentiæ, ex ingenti volumine minimum doctrinæ r... Translatum ab excussoribus tritici.

Diogenianus. *Ouum ad glutinas.* Ὠὸν κολλᾷς.

Id est, Ouũ glutino cõpingis. Ridiculè laborat, qui ... ctũ oui putamen glutino sarcire & coagmentare ...

Homerus. *Penelopes telam texere.*

Est

inem operam sumere, & rursum destruere quod
ris. Natum ex Homeri Odysseæ II. Fingit Penelo-
yssis vxorem procos iam vrgentes hac conditio-
usisse, vt tum se promitteret nupturam, vbi telam
habebat in manibus absoluisset. Quam conditio-
osteaquam illi accepissent, mulier astuta quod in-
texuisset, id noxu retexere cœpit.

Oleum & operam perdidi. *Plautus.*

uid insumpsi seu rei seu laboris, id frustra insum
st. Metaphora ducta est a gladiatorum ac palæ-
m certaminibus, in quibus certaturi vnguentis
dam oleaceis perungebantur.

Bos ad ceroma. *Hierony.*

Hieronymus ad Pammachiũ, videtur huic ada-
ut alterum quoddam adagium subtexuisse: Oleũ
it & impensas, qui bouem mittit ad ceroma. Si-
n hoc ipsum, bouem ad ceroma mittere, prouer-
ipit, pro eo quod est docere indocilem, aut ad id
is quempiam asciscere, ad quod obeundum mi-
t idoneus, videlicet ingenio repugnante. Nam
i dicitur vnguẽtum, quo olim Athletæ vngeban-
ex oleo certisq; terræ generibus conficiebatur.
id certamina bos inutilis est.

Nihil agere. *Cratinus.*

hunc versiculum citat è Cratini fabula, cui titu-
ræ:

ταῦτα πράττων φάσκ' ἀνὴρ οὐδὲν ποιῶν. Id est,
; ista faciens quidam ait, faciens nihil.
ierq; subesse prouerbium, quod quadret in eos,
ustra laborant. Celebratur & illud Attilij: Satius
sum esse, quàm nihil agere.

Perijt sus.

ἀπόλωλεν ὗς καὶ τάλαντον ὁ γάμος.

 Id est,

Id est, Perijt mihi sus, & talenta, & nuptiæ. Dici co[ue-]tum, vbi quis frustratus perdidisset operá & impe[ndi]am.

Quid opus erat longis canere tibijs.

τί γάρ με ἔδει μακροῖς αὐλοῖς αὐλεῖν;

Id est, Quorsum attinebat me longis canere tib[ijs]. Id aiunt conuenire in eos, qui sumpsissent inanem op[er]am aut sumptum.

Plutarch. *Ollas ostentare.* χύτρας ἐπιδείκνυσθαι.

Est rem per se ridiculam ac sordidam, perinde vt [ma]ximam efferre.

Homerus. *Cum Dijs non pugnandum.*

Qui monebit non esse pugnandum cum genio, c[um] superis, cum magnis principibus, vsurpabit illud H[om]eri. Verùm homines dijs inferiores. Hanc sentẽtiam extulit Pindarus: Oportet aduersus Deũ non cont[end]ere.

Horatius. *Asinum sub freno currere doces.*

Hoc est, doces indocilem. Nam equus ad cursu[m i]doneus, asinus ad equestrem cursum inutilis. Ho[rat]ius.

Infœlix operam perdas, vt si quis asellum
In campum doceat patentem currere freno.

Plautus. *Apud nouercam queri.*

Qui deplorant infœlicitatem suam apud eos, q[ui ni]hil auxilij sint laturi, vel gauisuri magis conquere[ntium] malis.

Ferrum natare doces. Σίδηρον πλεῖν διδά[σκεις].

Id est, Ferrum fluitare doces. De ijs, qui rem con[an]tur quæ repugnante natura nequaquam fieri posit.

Cauda tenes anguillam

Απ' οὐρᾶς τῆς ἐγχέλυν ἔχεις.

Id est, Cauda tenes anguillam. In eos, quibus res c[um] hominibus lubrica fide, perfidisq́;.

Plautus. *Austrum perculi. Aêrem uerbero*

Operā lusi. Est apud Plautū in Epidico. Quo qui-dagio nō est grauatus vti Paulus in Epistolis suis.

Σκιαμαχεῖν. *Plato.*

qui inaniter laborabant, σκιαμαχεῖν dicebantur, st, cum vmbra pugnare. Plato: Sed necesse est om- vt cum vmbra pugnem, simul & defendens & ac- s, quum nemo responderit.

Milium terebrare. Κέγχρον τρυπᾶν.

n perforare dicuntur, qui in re difficili, sed pror- utili laborant.

Vacuam inhabitare. Κενῷ ἐγκατοικεῖν δόμῳ. *Plato.*

m habitare domum dicuntur, qui speciem rei ma am ostentant, quum ipso bono vacui sunt.

n frigidum furnum panes immittere.

Ἐπὶ ψυχρὸν ἰπνὸν τοὺς ἄρτους ἐπιβάλλειν.

gidum furnum immittere panes dicuntur & ho- ui docet indocilem, qui monet auersum, aut qui i sumit inanem operam.

Lapidi loqueris. Λίθῳ διαλέγῃ. *Terent.*

pro stupido brutoq; homine ponitur.

Linum lino nectis. Λίνον λίνῳ συνάπτεις.

n lino connectis. Huius adagij duplicē apud Græ- terpretes sensum inuenio. Quorum alter est, In- infirma copulas, friuola friuolis. Alter, Eadem nō rationibus facis, aut dicis.

Surdo oppedere. Παρὰ κωφῷ ἀνταποπέρδειν.

Apud surdum crepitum ēdere. Dicitur, vbi quid i fit. Siue quum conuicijs incessitur is, qui perin- gligit, quasi non audiat.

Laterem lauas. Πλίνθον πλύνεις. *Terētius.*

operam inanem significamus.

Anthericum metere, Τὸν ἀνθέρικον θερίζειν.

Dicebantur, qui laborem inanem ac sterilem cap[ient]
Anthericus herbæ genus, quod meti non posſit, [ve]
li manibus neceſſe eſt, veluti & linum. Antheri[ci vo-]
cantur ſumma ſpicarum faſtigia, ſiue atherices.

Ariſtoph. De *aſini proſpectu.* Ὄνου παρακύψεως.

Dici ſolitum in eos, qui ridendo titulo quempiá [ca-]
niantur, aut de friuolis rebus aliquem in ius voca[nt.]

De *aſini umbra.* Ὑπὲρ ὄνου σκιᾶς.

Id eſt, Super aſini vmbra. Pro eo quod eſt, De re [ni-]
hili.

Idem. *Lapidem decoquis.* Λίθον ἕψεις.

Pro eo quod eſt, Inaniter laboras. Neq; vnquá [mol-]
leſcit lapis quantumuis diutina coctione. Speciatim [con-]
uenit in hominem durum, nulliſq; precibus molle[scentem.]

Horatius. *Surdo fabulam narras.* *Surdo canis.*
Vergilius. Κωφῷ ᾄδεις.
Plautus.

Verg. Non canimus ſurdis, reſpondent omnia ſy[lvæ.]
Horat. Narrare putat aſello Fabellam ſurdo.

Verberare lapidem.

Aptè dicetur, vbi quis obiurgat incaſtigabilem.

Laborem ſerere. Πόνον σπείρειν.

Vulgò dicebantur, qui fruſtra laborarent.

A lupi uenatu. Ἀπὸ λύκου θήρας.

Dici ſolitum, vbi quis protinus re infecta diſce[dit, au]
de negocio moleſto & agreſti. Neq; enim tutum [est lu-]
pum inſequi, neq; is facilè capitur, quum reliqu[æ fe-]
rarum venatus non vulgarem adferant voluptat[em.]

Alienum arare fundum. Ἀλλοτρίαν ἀροῦν ἄρουραν.

Plautus. Id eſt, Alienum aruum arare. Pro eo quod eſt, A[lie-]
num agere negocium, aut cum alienis vxoribus habe[re rem.]
Plautus: Fundum alienum arat, ſuum incultum [deserit.]

Vergilius. *Hylam inclamas.* Ὕλαν κραυγάζεις.

De fruſtra vociferantibus, aut in genere, de nihi[l p]ro[fi-]
centi[bus.]

...ibus. Id fuerit venustius atq; concinnius, vbi quis ...absentē frustra desiderat, vel deplorans, vel optans. ... natum sit, habes apud Vergilium Aegloga 6.

Hic funis nihil attraxit.

Αὕτη μὲν μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν.

Id ..., Funis quidem iste piscium attraxit nihil. Quo si-gn...cabant operam frustra sumptam, neq; ex sententia ...isse, quod quis conabatur. Translatum ab humano ...ulo piscantibus.

Hydram secas. ὕδραν τέμνεις.

H...ram incidere, est ita vnum aliquod incommodū ...e, vt in eius locum plura alia recipias. Adagium ...n à fabula hydræ Lerneæ, cum qua multum, diuq; ...ictatus est Hercules, propterea quòd vno reciso ...e plura renascerentur. Accommodari poterit ad ...qui litibus inuoluuntur nunquā finiendis. Lis enim ... parit. *Plato.*

Cotem alis. Ἀκόνην σιτίζεις *Hermol. Barb.*

Di...ur in homines edaces, plurimiq; cibi, qui nihilo ... habitiores inde reddantur. Nam in cotis macilen-tia & hodie vulgò iactatur adagium, quū aiunt: Tam ...iem quàm cotem, macilentum quempiam signifi-ca...s. Hermolaus Barbarus interpretatū hoc adagiū, p̄ ma... collocare beneficiū, vnde non sit reditura gratia.

...um Coryco luctari. Πρὸς κώρυκον γυμνάζεσθαι. *Cicero.*

Ad...rsus Corycum luctari dicebatur, qui sumeret in-ane... operam. Opinor Corycū palæstriten fuisse quem-pia... inuictum.

Cum Dijs pugnare. Θεομαχεῖν.

Di...ntur, qui vel naturæ repugnant, vel aduersus fata-le... necessitatem reluctantur. Sumptum à gigantum fa-bul... Cicero: Quid enim gigantum more bellare cum dijs, nisi naturæ repugnare?

Quum plurimum laborauerimus, eodē in statu sum.
De frustra laborantibus. Quod euenit ijs, qui post diuturnum studium nihilo reperiuntur eruditiores, ost longam negociationem nihilo ditiores.

Plinius. *Cum laruis luctari.*

Cum laruis luctari dicuntur ij, qui vita defunctos sectantur maledictis, qua re nihil esse potest indignius ingenuo viro.

Theocrit. *Vndas numeras.* κύματα μετρεῖς.

Id est, Rem infiniti laboris incœptas.

Inaniter aquam consumis. Ἄλλως ἀναλίσκεις ὕδωρ.

Id est, Inaniter aquam consumis. In eos quadrabi ui frustra suadent.

Zenodot. *In cœlum iacularis.* Εἰς τὸν οὐρανὸν τοξεύεις.

Id est, In cœlum sagittam torques. De ijs, qui frust laborant, aut qui audent eos lacessere, quos non pc nt lædere.

Lucianus. *Voluitur dolium.* κεκύλισται ὁ πίθος.

Id est, Reuolutum est dolium. In eum, qui commo ur alieno exemplo siue instinctu, ad stulte quid faciē m. Nam dolium facili impulsu, quò velis, voluitur. . sapiens semper fixus est, & immotus.

Tullius. *Vlulas Athenas.* γλαῦκας εἰς ἀθήνας.

Subaudiendum, portas, aut mittis. Conueniet in fl tos negociatores, qui merces eò comportant, vbi per l nagis abundant. Vt si quis in Aegyptum frumentu , in Ciliciam crocum inuectet.

Terent. *In eodem hæsitas luto.*

In eos competit, qui sic implicantur negocio cui m, vt se nequeant extricare. A viatoribus translatur qui simul atque in lutum inciderint, quum alterum p em conantur educere, altero altius immerguntur.

I yl-

In syluam ligna ferre. *Horatius.*

quem ijs rebus augere velle, quibus ipse maximê
et. Eadem ratione dicimus: In mare deferre aquã.

Contorquet piger funiculum. *Pausanius*

us fingit quendam apud inferos funem torquen
inum autem arrodentem ea, quæ ille iam torsis-
; ita iam inaniter laborare, qui torquebat.

Tranquillum æthera remigas. *Zenodot.*

ἰθέρα νήνεμον ἐρέσσεις.

ëre tranquillo remigas. De incassum laboranti-
asi dicas, aërem diuerberas.

Ventos colis. Ἀνέμους γεωργεῖς. *Idem.*

item dico, pro eo quod est, agricolationem ex-
Dicitur in eos, qui è suis laboribus nihil fructus
nt.

Vento loqueris. Ἀνέμῳ διαλέγῃ. *Suidas.*

quod est, Inaniter. Nam ventus omnia dissipat.
ili figura apud Athenæum legitur: Cœlo & ter-
i.

Nugas agere. *Aristoph.*

uolam ac nihili facere, seu frustra conari, λῆρον
tticis familiare, id est, Nugas nugaris.

Actum agere. *Terent.*

orum consuetudine sumptum, qua fas non est
m agere causam, de qua iam sit pronunciatum.
Rem actam agis, id est, Incassum laboras. Tul-
micitia indicat dici solitum de negocio, quod
ere geritur.

Aquam in mortario tundere. *Lucianus.*

δωρ ὑπέρῳ πλήττειν.

quam pistillo tundere. In eos, qui laborãt inani-
iudem aquam si quis vel ætaté contundat, nihil

aliud erit quā aqua. Quantumuis doceas ὄνον λύρας, quan tumlibet admoneas ſtupidum, ſui ſimilis eſſe perg

Volantia ſectari.

De ijs, qui nullum certum vitæ ſcopum ſibi prop ſed ex tēpore viuunt, ad quamuis occaſionē mut les

Terent. *Vorſuram ſoluere.*

Vorſuram ſoluere dicitur, qui ſic è præſentibus ali extricat ſeſe, vt alijs grauioribus impediatur. Na Do nato, Vorſuram facere, eſt æs alienum ære alieno lue re, aut minore fœnore maiorem acceptam pecu oc cupare. Hinc ducta voce, vt auctor eſt Feſt⁹ Pom ius quod vertat creditorem.

Idem. *Saxum voluere.*

Saxum voluere dicuntur, qui inexhauſto quop a que inutili labore fatigantur. Tractum à notiſs a S ſyphi fabula, ſaxum apud inferos ſurſum ac d ſu voluentis.

Diogenis. *Ex inanibus paleis.*

Ἀτὰρ ἐκ καθαρῶν ἀχύρων τε ξύγκαρσιν μ.

Id eſt, Atqui è puris paleis trituram frumēti facis le operā ſterilem & infrugiferā ſumpſiſti. Natū à i lic

Lycophrō. *Fruſtra canis.* Ἄλλως ἄδεις.

De ijs, qui fruſtra ſuadent. Effertur etiam ad hu m dum: In vanum cantas. Fruſtra pulſas chordas.

Paulus Apoſtol. *Fruſtra currit.* Εἰς κενὸν τρέχει.

Pro eo quod eſt, Fruſtra laborat. Sic vſus eſt D. ul Sumptum ab his, qui in ſtadio curſu certant.

Suidas. *Milium torno ſculpere.*

Τὰς κέγχρους ἀποτορνεύειν.

Milij grana torno ſculpere dicebantur, qui ren bſ dam molirentur. Miliū enim minutius eſt, quā t de quicquam deſcalpi poſsit.

Memorem mones, doctum doces, & similia.
Id pollet illud Græcanicum:
κλῶν πρὸς ἔχοντα τὴν ἐπιστήμην.
Id, Loqueris ei, qui ipse rem calleat.
Obturbas frustra velut vnda.
ὀχλεῖς μάτην με κῦμ' ὅπως.
Id, Turbas me vt vnda inaniter, id est, incassum mi-
hi molestus es.
Cancrum ingredi doces.
καρκίνον ὀρθὰ βαδίζειν διδάσκεις.
Id, Cancrum rectè ingredi doces. De eo, qui docet
inc ilem.
Apud fimum odorum vaporem spargis. *Suidas.*
εἰς κόπρον θυμιᾷς.
Id In fimum aromatum odorem spargis. Nam perit
om fragrantia, fimiq; fœtore vincitur.
Inuitis canibus venari. *Plautus.*
Ho dagio significatum est, non sat fœliciter succe-
der quod à nolentibus extorquetur.
Inuitos boues plaustro inducere. *Theogn.*
im dictum etiam hodie perseuerat vulgò celebratũ,
nco modum esse, bubus inuitis plaustrum ducere.
Contra torrentem niti. *Augustinus contra Hierony.*
Dicitur, qui frustra certant cum ijs, quos vincere nõ
ueq. Sumptum à natantibus, qui solent secundo na-
re mine.
Contra stimulum calces. πρὸς κέντρα λακτίζειν *Terẽtius.*
esi Contra stimulos iactare calcem. Est frustra re-
ug e ijs, quos vincere nequeas: & incommodum
uo uitare non queas, impatienter ferendo non so-
m n effugere, verùm etiam conduplicare. Dona-
s p æmiam esse admonet cum eclipsi. Deest autem

iactare, quod vnico verbo Græci dicunt λακτίζειν.

Hierony. *Senis mutare linguam.*

De frustra atque intempestiue laborantibus. Hieronymus præloquens in quatuor Euangelia: Pius, inquit, labor, sed periculosa præsumptio, iudicare de cæteris, ipsum ab omnibus iudicandum, senis mutare linguam, & canescentem mundum ad initia retrahere paruulorum. Quo significatur adultam ætatem ad omnia minus esse tractabilem, quàm rudes illos ac teneros annos. His finitimum est: Serum esse, canes vetulos loris assuescere. Et hoc: Senex psittacus negligit ferulam.

Senis doctor. Γέροντος διδάσκαλος.

Conuenit in eum, qui in re sera atque intempestiua frustra sumit operam. Siquidem vt est iuuenta docilis atque in quemuis habitum sequax, ita senecta intractabilis, tarda atque obliuiosa.

Herculei labores. Ἡράκλειοι πόνοι.

Dicuntur plurimi atque ingentes, quique vires desiderent Herculanas. Vel qui alijs quidem maximas afferant commoditates, cęterùm auctori suo nihil fermè adducunt, præter aliquantulum famę, plurimum inuidiæ. Id quod ita fato quodam accidisse Herculi produnt, quòd quarta luna natus credatur.

Plutarch. *Asinus balneatoris.* Ὥσπερ ὄνος βαλανέως.

Id est, Vt asinus balneatoris. Dictum in eos, qui laboribus ipsi nihil fructus caperent.

Mare exhauris. Θάλασσαν ἀντλεῖς.

De eo, qui conatur quod effici non possit.

Propert. *Exurere mare.*

Propert. Tu prius & fluctus poteris siccare maris,
Altaq; mortali detrahere astra manu.

Aristoph. *Muscas depellere.*

Dicitur, qui iocoso atque inutili fungitur officio

Conchas legere.

Su ni ocij est, conchas & vmbelicos legere in littoribu qui lusus esse solet puerorum.

Aues quæris. Ὄρνις ζητεῖς.

Re vagam & captu difficilem sequeris. Persius: ı passim sequeris coruos, testaq; lutoq;.

Humi hauris. Χαμαὶ ἀντλεῖς. *Zenodot.*

De aniter laborante dicebatur. Nihil enim est quod è sol aurias. Apparet dici posse, quoties exhausta copia no multum superest, quod haurias.

Influit quod exhauritur.

Ἐπιρρεῖ τὸ ἐξαντλούμενον.

de Adfluit quod exhauritur. Vbi quis frustra sumit pe n in re quapiam.

E Tantali horto fluctus colligis.

Ταντάλου κῆπον τρυγᾷς.

de Ex Tantali horto fructum colligis. Id est, Ea consecta s, quæ nusquam sunt, aut quibus frui non licet. Qu quidem apposité dicetur in mundanis addictos volu atibus.

Dentem dente rodere. *Martial.*

Dici r, qui carpit eum, qui neque lædi queat, neq; sen at. ut qui mordet pari mordacitate prǫditum quemjam Martial. Quid dentem dente iuuabit R dere? carne opus est, si satur esse velis.

Oresti pallium texere. Ὀρέστῃ χλαῖναν ὑφαίνειν. *Aristoph.*

Dice itur, qui minus pararet abusuro. Nam Orestes er i aniam vestes dilacerabat.

Ver ex anno tollere. *Herodot.*

Ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ ἐξαιρεῖν.

Dice itur, qui id ꝙ in negocio quopiã erat præcipuũ, tolle t. Ver enim anni præcipua pars est. Potest deflecti lon-

cti longius, vt dicantur ver eximere anno, qui ling rū ac bonarum literarum peritiam sustollant è scholis

Aristoph. *Bulbos quærit.* Βολβοὺς ζητεῖ.

Iocus prouerbialis in eos qui iuxta Persium,

Obstipo capite defigunt lumina terræ.

Chrysost. *Nudus nec à centum viris spoliatur.*

Adducit prouerbium vulgò iactatum D.Chrysostō, quo significabitur conatus inanis. Apuleius Asini ef- fert in hunc modum:

Nudus nec à decem potest palestricis spoliari.

Plutarch. *Inter lapides pugnabāt, nec lapidē tollere po at.*

In eos, qui præsenti commodo non fruantur, vel ig- nauiam, vel ob peruersam de rebus opinionem, qui vel saxum grauentur ex aceruo tollere, quo rep an aduersarium. Torquebitur nō inuenuste etiam a na- nem operam.

Aristoph. *Vtrem cædis.* Ἀσκὸν δέρεις.

Sumptum vel à Bacchi sacris, vel ab ijs, qui pe ...s vtribus inanem mouent strepitum.

Impete peritum artis.

Βάλλ' εἰς ἔχοντα τὴν ἐπιστήμην. Id est,

Iaculare in eum qui nouit artem, vbi quis con iu facit homini, qui norit & ipse retorquere cont u aut qui carpit velut imperitum, qui non inferi ... artis scientia. Sumpta metaphora videtur ab ijs, ... culo aut saxis petunt eum, qui calleat ictum vel ... nare, vel in iaculantem retorquere.

Canis. Ἄδεις ἔχων.

Pro eo quod est, nugaris, ineptis, frustra loqueri Et- nim qui canunt, non agunt rem seriam, sed tar m aures deliniant voluptate mox peritura.

Diogeni. *Vtre territus.*

Dici solitum, quoties inanem formidinem aut c ci-

c [ui

is, aut incutit. Sumptũ ab ijs, qui vasorum inaniũ tu pauefaciunt pueros, aut alioqui formidulosos.

Senex psittacus negligit ferulam.

Eundem calceum omni pedi inducere.

Coruus albus. *Senis doctor.*

Mortuo mederi. *Vmbra territas.*

Senis mutare linguam. *Senem admonere.*

uimus alibi suo quodque loco.

Mari aquam addere.

quem ijs rebus velle augere, quibus ipse maximè et.

Inanis conatus.

itiemus, frustra sumi operam, neque quicquam ueri diutinis laboribus, non inepte quadrabit illmeri Iliad. B.

Ἄκτον πόλεμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.

gnam infrugiferamq; & inutile ducere bellum.

Quasi Sutrium eant.

Phrynichi lucta. Τὸ φρυνίχου πάλαισμα. *Diogeni.*

Excubiarum causa canens. Φρουρᾶς ᾄδων.

imus alibi quoque.

Gyrgathum spiras. Γύργαθον φυσᾷς.

um frustraq; vociferantem iaciebatur. Gyrgatus est, in quo paralytici menteq; capti, quique ur dæmoniaci vincti iactant sese, multa minitan se frustra.

INAEQVALIS PENSATIO.

Verba pro farina. Μὴ λόγους ἀντὶ ἀλφίτων.

Ne verba pro farinis. Aduersus eos iaciebatur, beneficium verbis, non re dabant. Veteres quicquid victum pertineret, ἄλφιτα vocabant.

Pro perca scorpium. Ἀντὶ πέρκης σκορπίον.

Vbi quis optima captans, pessima capit. Nam pe piscis est vel maximè laudatus. Scorpius letalis pi est, quanquā est & piscis huius nominis, contempti oris

Vmbra pro corpore. Σκιὰ ἀντὶ τ͂ σώματι.

Quoties aliquis magnum quiddam videbitur a quutus, quum nihil tamen adferat præter titulum spe meras. Mutuo sumptum ab Aesopica fabula de ane, qui dum vmbram carnium, quòd ea maior appareret captat, veras amisit carnes.

Plato. *Palumbem pro columba.* Φάτ]αμ ἀντὶ τῆς ῶας

Subaudi verbum ad sententiam accommodatur con ueniet, vbi quod deterius est & adulterinum, p eo est præstantius ac legitimum, supponunt.

Pilos pro lana. τρίχας ἀντ' ἐρίων.

De re vehementer inæquali, aut de negocio su me dum absurdo.

Diogeni. *Pro malo cane suem reposcis.*

Ἀντὶ κακῆς κυνὸς σῦν ἀπαιτῆς.

Id est, Pro re vili preciosam. Sus enim esculentu ca haudquaquam vescus est.

Suidas. *In parte vel ignem prædetur aliquis.*

Ἐν τῷ μέρει τις καὶ τὸ πῦρ σκυλεύσατο. Id est, Prædetur aliquis per vices ignem quoq;.

Dictum de ijs, qui parum æqua referant in co Quid enim non prædetur, qui prædatur ignem est natura cōmunis, vt ipse nihilominùs posside steaquàm ab alijs fueris impartitus?

Homerus. *Diomedis & Glauci permutatio.*

In prouerbium abijt, quoties inæqualem comr nem significamus, hoc est, deteriora pro melior dita, scilicet ærea pro aureis. Vel quoties offic munus longè impari munere pensatur, aut con quoties aliquis rem pecuniariam auxit, sed di

Admissus est ad amicitiam principis, sed excidit citia Christi.

Si vinum postulet, pugnos illi dato. Suidas.

Αμ οἶνον αἴτῃ κονδύλους αὐτῷ δίδου.

Si vina poscat ille, pugnos porrige. Vbi pro bonis expectatis, diuersa accipiuntur. Putant metapho- pueris ductam, qui petentes non petenda, non- iam colaphos recipiunt.

INCERTVS EVENTVS.

Mars communis.

im ac varium belli euentum notabant hoc dicto, ός. Id est, Mars communis.

nter os & offam. Gellius.

licas: Inter os & cibũ. Quod à sumẽdis cibis sum ſt. In eadem sententia adagiũ est quod sequitur:

lta cadunt inter calicem, supremaq; labra. Idem.

λλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου.

nemur, nihil tam certum sperari, neq; quicquã e vicinum, quod non repentinus aliquis casus anteruertere. Adeoq; non esse tutum venturis fi- vix etiam illa sint tuta, quæ manibus tenemus. ab Alcæo, qui vini sui calicem in manibus ha- biberet, ne gustauit quidem, vt qui ab apro in- um eum vineto expellere conaretur.

n herba esse. Ouidius.

m immaturam indicamus, ac longius adhuc ab- onsequaris, in herba esse dicimus. Sumpta meta- segetibus teneris adhuc & herbescentibus.

Nescis quid serus vesper vehat. Menip.

lubriter admonemur, ne præsentium successuũ itate elati, futuri curam abijciamus.

Nullo scopo iaculari. Ασκοποτοξεύειν. Lucianus.

copo iaculari dicuntur, qui nihil certi proposi-

tum habent quod sequantur, & ad quod instituti ins
liją; sui rationes referant.

Aristot. *Si crebrò iacias, aliud aliâs ieceris.*

Quo significatū est oportere rem sæpiùs tentare neq;
defatigari protinùs, si quando parum ex animi sen-
tia ceciderit. Futurum enim, vt iterum atq; iterū peri
clitanti, fœliciùs aliquando cadat. Sunt qui putant me-
taphoram à sagittarijs, non ab aleatoribus esse dictam.

INCITARE.

Plutarch. *Cithara incitat ad bellum.*

Plutarchus lib. de fortuna Alexandri secundo, d
hunc versiculū apud Lacedæmonios solere deca
Ἕρπει γὰρ ἄντα τῷ σιδήρῳ τὸ καλῶς κιθαρίζειν.
Vergit ad letale ferrum, lepide cithara canere
Quo significabant certis citharæ modis sedari
animorum, alijs addi vigorem ad prælium.

Aristoph. *Alas addere.* Ἀναπτερῶν.

Vulgò dicebantur, qui verbis alicui adderent a
inq; bonam spem erigerent.

Plautus. *Frigidam aquam suffundere.*

Pro eo quod est, instigare clanculum. Translatū
cinis ærarijs, vbi fabri subinde frigidam aquam
aspergunt, quo ignis sit vehementior.

Homerus. *Modis omnibus incitat.*

Vbi quis omnib⁹ modis animū alterius sollicita nun
precibus, nunc blandicijs, nunc iurgijs, nunc m
surpare licebit illud Homeri:
Multum ille, scuticaq; cita celerare iubebat
Multum item blande affatus, multumq; min is.

Feri puer.

Athenæus lib. Dipnosoph. XV. demonstrat olim
bio solitum acclamari ἴη παιών, quo significar
piam suo munere defunctū. Itidem fermè illu

dum nos absolutæ virtuti gratulantes dicere sole- macte animo, macte virtute.

Ignarium dare.

Dicatur ignarium dare, qui suggereret, quod dolo- dam reuocaret hominem à peccando, quemad- m lapis digito additus, vel pondere, vel attritu nit hominẽ obliuisci, cuius gratia sumpserat eũ. um autẽ nonnulli lapidem pyriten vocant, quòd plurimum ignis, vt attritu digitos adurat, alio- nderosissimus.

CONSTANTIAE, PERFIDIAE, VERSVTIAE.

Chimæra. Cicero.

em inconstantem ac varijs moribus, aut opus si- cohærens M. Tullius designat festiuiter illo ver- nerico:

... λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα. Id est, dicam nescio, nam ita deplorat primis versibus nem suam, vt quemuis mouere possit: ita rursus t, vt me roget, vt annales suos emendem atque pistolam sibi inæqualem, appellat Chimæram.

De statu demigrare. Tullius.

idmodum de gradu deijci dicuntur, qui depel- à proposito, ita M. Tullius ad Atticum lib 4. di- tatu demigro, pro eo quod erat, recedo à vitæ o. Translatum videtur vel ab Athletis, vel à præ- laudi erat non cessisse loco.

Modò palliatus, modò togatus. Idem.

inem inconstantẽ ac lubricæ fidei diuersarumq; elegauter torquebitur: veluti si quis subinde vitæ genere, nunc Cidarim gestet Theologicá, m paludamento militari incedat, &c.

Trochi in morem. Aristoph.

... δίκην, Id est, Trochi in morem, de versatilibus

T 2 &in-

& inconſtantibus dici ſolitum. Eſt enim Bembi[ro-]
chus, quem pueri flagello circumagunt.

Vlpianus. *Veſpertilio.*

Veſpertiliones videntur appellari, qui grauati æra[lie-]
no, luce domi ſe cōtinent, ne à creditoribus appe[tun-]
noctu prodeunt, &c. Priſci ea voce ſecus vſi ſun[t vide-]
licet ꝑ homine ancipitis fidei, qui nec huius ord[inis, ...]
nec illius, cum vtroq; tamen colludat, eò quòd v[eſper-]
tilio ſic eſt vtrinq;, vt nec inter volucres, nec int[er mu-]
res habeat locū. Alas habet, ſed pennas non hab[et, voli-]
tat, ſed ſub veſperam. Dētes habet ꝙ auium null[i. Var-]
ro in Agathone: Quid multa? factus ſum veſp[ertilio,]
neq; in muribus planè, neq; in volucribus ſum. [Veſper-]
tiliōis conuiciū torqueri poterit & in amātes, q[ui noctu]
volitāt, quos Plautus in Trinummo vocat teneb[riones.]

Diogen. *Venti campus.* Ἀνέμου πεδίον.

In hominē inſtabilem, leuem & inconſtantē di[citur.]
Nam in planicie vēti liberius huc atq; illuc di[...]

Panagæa Diana. Ἡ παναγαία ἄρτεμ[ις.]

Dicebatur olim peregrinationem impenſius a[mans, er-]
rabundus, inſtabilis, nulla certa ſede conſiſten[s. ...]
dem Diana vagari dicitur apud poëtas, & pe[r ...]
monteſq; oberrare. Qui domicilium etiā ſubi[...]
tat, nunc apud ſuperos agens, nunc apud infe[ros. ...]
ſpecie quidem ſemper, ſed nunc pleno orbe, n[unc ...]
tila, nunc nulla.

Tullius. *Lachryma nihil citius areſcit.*

Marcus Tullius lib. de Inuent. priore, præcipie[ns ne ora-]
tor, poſteaquàm iudicis animum commouit [ad miſeri-]
cordiam, diutius commoretur in qu[æ]ſtione [...]
Apollonij dictum: οὐδὲν θᾶσσον ξηραίνεσθαι δακρύου [...]
chryma nihil citiùs areſcere, quòd vehemen[...]
facilè vertitur in tædium.

Athenæus *Mutabilior Metra Eriſichthonis.*

Μεταβλητότερος μήτρας τῆς ἐρισίχθονος.

n congruit qui secum nō constat, sed subinde aliā liam personam sumit. Erisichthon quidā Thessa- sumptis facultatib⁹, ad extremam deuenit inopiā. erat filia præstanti forma, nomine Metra: quam ostituisset, adolescentes qui commeabant ad illā, nunera deferebant, alius equos, alius boues, alius ces. Porrò Thessali per iocum dicebant, Metram hthonis verti in ea omnia, quæ illi ab amatoribus onabantur. Atque hinc prouerbium.

Chamæleonte mutabilior

χαμαιλέοντος εὐμεταβολώτερος.

ælcon commemoratur inter animantia, quæ co- mutant, sitq; is nunc niger, nunc adsimilis croco m, nunc pallidus, &c. Competit igitur adagium ninem versipellem, siue inconstantem.

otheo mutabilior. Πρωτέως ποικιλώτερος. *Homerus.*

um & versipellem competit. Fabula Prothei ex- ad Homerū Odyss. 4. & apud Maronē 4. Georgi. figura dicetur & Vertumno inconstantior. Nam eus in omnigenam speciem sese variat.

lypi mentem obtine. Πολύποδος νόον ἴσχε. *Plutarch.*

ubemur pro tempore alios atq; alios mores, aliū alium vultum sumere. Adagium natum à piscis o, qui scribitur colorem mutare in metu, &c.

Mulieris animus. Γυναικὸς φρένες. *Terent.*

e Muliebre ingenium. Quadrat in imbelles & in- ntes. Terent. Nosti mulierum ingenium? Nolūt, lis: vbi nolis, cupiunt vltrò.

Euripus homo. Εὔριπος ἄνθρωπος.

onstantes ac moribus inæqualibus homines dice- uadrabit & in fortunæ vices, quæ res mortalium cstu quodam sursum ac deorsum iactat. Ducta

Ducta metaphora à maris Euripi prodigiosa qua re-
ciprocandi celeritate.

Cnips in loco. Ὁ κνὶψ ἐν χώρᾳ.

Id est, Cnips in regione. Dictum in eos, qui subinde
sedem mutarent, & aliunde aliò migrarent. Est tem
σκνὶψ siue κνὶψ, vermiculus innascens materijs. Is o
ligno semper locum mutare nititur.

Suidas. *Cothurno versatilior.*

Εὐμεταβολώτερος κοθόρνου.

Dictum in hominem parũ constantem, lubricaé fide,
quiue incertæ & ancipitis esset factionis, simili duc
ducta à calceamento, q Latini cothurnum vocat quo
mos erat vti Tragœdiarũ actoribus. Suidas addit ius
modi fuisse, vt viris pariter ac mulieribus congru et.

Sallustius. *Aliud stans, aliud sedens.*

Quo licebit vti, quum summam inconstantiam
significamus, quasi tantillum momentum atqu
uallum commutet hominis sententiam.

Macrob. *Duabus sedere sellis.*

Est incertarum esse partium & ancipiti fide, ar
satisfacere velle. Laberius Mimus in senatum à
lectus, quum à Cicerone ad consessum nõ recip
dicente: Reciperem te, nisi angustè sederem, n
daciter respondit. Atqui solebas duabus sellis
obijciens tanto viro lubricum fidei.

M. Curt. *Duos parietes de eadem dealbare fidelia.*

Pro eo quod est, eadem re duplicem velle mire
eademq; opera duos pariter demerere. Tractũ
ab his, qui parietibus opus albarium superinduc it.

Zenodot. *Duplices viros.* Διπλοῦς ἄνδρας.

Vocabant, qui essent lubrica & insyncera fide qu
nunc vulgò etiam bilingues appellant.

Tertull. *De toga ad pallium.*

Cui

Cuius duplex erit vſus, vel quum ad diuerſum vitæ genu eſſe contulerit aliquis: vel quum de fortuna honeſti e ad humiliorem. Veluti, ſi quis ex aulico fiat monach , aut e præfecto pædagogus , è conſule rhetor. Toga omanorum erat, pallium Græcorum. Poſt pallium co t eſſe geſtamen philoſophorum . Confine illi: Ab eq ad aſinos.

Duodecim artium. Δωδεκαμήχανον.

Ap llabant callidum, verſutum, verſipellem, vafrum, ac rijs inſtructum dolis. Narrant ſcortum quoddam fui nomine Cyrenen , cui cognomentum inditum, du ecim artium, propterea quod in peragenda Venere odecim figuris vſa fuiſſe dicatur, &c.

Theſſalorum cõmentum. Θεσσαλῶν σόφισμα. *Suidas.*

Va s ad res accommodari ſcribit Suidas , tum ad eos, qui acie locum deſerunt , tum ad illos qui cultu delicati e vtuntur, tum ad hos qui dolis quempiã circumuer nt. A quibuſdam ſic refertur hoc adagium: Semper im res Theſſalorum infidæ.

Phœnicum pacta. Φοινίκων συνθῆκαι.

Ph icum conuenta , Phœnices Carthaginem debellatu poſtulârunt à Libycis , vt ſibi liceret diem & noctem ioſpitio terræ vti. Quod quũ impetraſſent, iamq; za concesſi temporis ſpacio iuberentur excedere fini s, recuſarunt, affirmantes ſe pactos , vt ſibi fas eſſet, c noctes quoque ac dies commorari, videlicet am iguatem vocum ad ſuum commodum detorquẽtes. Ind prouerbium eſſe natum aiunt, de pactis inſidioſis ta tis.

Locrenſe pactum. Λοκρῶν σύνθημα. *Zenodot.*

Ie Locrenſium pactum. De fœdifragis dictum, cuiſm li quondam habiti Locrenſes, quod fœdere pro- o iod cum Peloponeſijs inierant, ad Heraclidarũ pa t defecerint.

Idem. *Thracium commentum.* Θράκεια παρεύρεσις.

Siue inuentum. Torquendū in eos, qui pacta el[illegible] callido vafroq; aliquo commento. Thraces pacti [illegible] Bæotijs aliquot dierum inducijs, nihilo segnius i[illegible] siones agebant nocturno tempore. Hos quum pr[illegible] fassent Bæotij, atq; expostularent quod violassen[illegible] cias, responderunt Thraces, se nihil præter pacta [illegible] se: pactos enim esse de diebus, noctibus incursasi[illegible]

Thraces fœdera nesciunt.

Θρᾶκες ὅρκια οὐκ ἐπίσαντη.

Id est, Thraces fœdera non norunt. Thracum b[illegible] & immanitatem perfidiamq;, satis arguit inter[illegible] à Polymnestore Polydorus, hospitij iure violato [illegible]

Diogen. *Hoc calceamentum consuit Histiæus, Arist[illegible] induit.*

Τοῦτο ὑπόδημα ἔῤῥαψε μὲν ἱστιαῖος, ὑπ[illegible] το δὲ ἀρισταγόρας.

Id est, Hoc calceamentum Histiæus quidem c[illegible] cæterùm Aristagoras induit. Diogenianus adm[illegible] ci solitum in eos, qui callidè sua malefacta in al[illegible] ciunt. Videtur magis conuenire, quoties in a[illegible] improbis consilijs alteri alter auxilio est, mutu[illegible] ra se iuuant.

Repariazare. Ανεπηρίασαν.

Id est, Repariassarunt. De ijs dicebatur, quos pc[illegible] instituti, quiq; de conuentis discederent.

Quibus nec ara, neque fides.

De vehementer perfidis. Dictum est in Spartan[illegible] rum perfidiam taxauit Euripedes:

Plautus. Spartæ incolæ dolosa consultamina.

Alteramanu fert lapidem, altera panem [illegible]

Qui coràm blandiuntur, clàm obtrectantes: pa[illegible]

co gunt, clanculum nocent, aut qui hic prosunt, illic ne[c]it. Translatum ab ijs, qui canes ostentato pane pellic[iu]nt, deinde accedentibus saxum illidunt.

Maritimi mores. Idem.

Pr[o v]arijs & inconstãtibus, quales ferè sunt amantium. Pla[ut]us in Cistellaria: Ita, inquit, mihi, omnia ingenia sun[t] quod lubet, non lubet iam id continuò. Ita me amo[r] [l]apsum animi ludificat, fugat, agit, appetit, raptat, ret[in]et, iactat, largitur: quod dat, non dat, deludit. Modò [qu]od suasit, dissuadet: quod dissuadet, id ostentat, Ma[rit]imis moribus mecum experitur.

Lingua iurauit. Ἡ γλῶσσα ὤμοσεν.

Vbi [q]uis non præstat fidem promissis, aut vbi non ex a[n]im[o] pollicetur.

Punica fides. Liuius.

Pœ[n]orum perfidia in prouerbium abijt, quòd ea gens [p]ed[p]ariter periurij, vanitatisq; notata sit. T. Liuius de [b]ell[o] Punico, libro secundo: Quæ Punica religione seruat[a] [e]st fides ab Hannibale, &c. Pœni fœdifragi semper hab[iti].

Græca fide. Ἑλληνικῇ πίστει. Plautus.

Re[p]itur pro certa item fide. Plautus Græcam fidem [d]ixi[t], vbi non verbis, neq; stipulationibus, sed præsente [p]ecu[n]ia res agitur. Cætera quæ volumus vti, Græca mer[c]am[ur] fide, id est, numerata pecunia.

Non idem sunt scriptura & Leucæus.

Γραφή τε καὶ Λευκαῖος οὐ ταυτόν.

[Vn]de Scriptura & Leucæus non sunt idem: aut nõ conuen[iu]nt, vbi quis aliud scribit, aliud facit aut dicit: Re[fer]etur in eos, qui stare pactis nolunt. Nam hęc ple[ru]mque syngraphis constant. Aut in eos, quorum vita non concordat, vel congruit cum libris éditis. Conijcere licet, Leucæum fuisse malę fidei scribam.

Homerus.

Dædali opera. Δαιδάλεια ποιήματα.

Id est, Dædalia opera. Dicuntur quæ nouo artifi[cio] fabricata sunt & admirando. Hinc natum, quòd veteres illi plastæ formas animalium cæcas finge[ren]t & immobiles, Dædalus insolito artificio, primus & induxit, & neruis quibusdam additis, effecit vt h[uc] illuc mouerentur adeò scite, vt spectantibus viu[a] atque ingredi viderentur.

Admirabiles in nectendis machinis Aegypti[j].

De versutis, & [vt ait Plautus] cōsutis dolis dicti[um]. Torqueri potest & in perplexas sophistarum ar[gutias], ac syllogismorum inexplicabiles labyrinthos. C[ele]brabantur olim Aegyptiorum opera, ex varijs lig[noru]m frustulis miro quodam artificio connexa.

Zenodot.

Multa nouit uulpes, uerùm echinus unum m[agnum].

Dicitur in astutos & varijs consuetos dolis: vel vbi significamus quosdam vnica astutia plus e[fficere] quàm alios diuersis technis. Nam vulpes multij[s do]lis se tuetur aduersus venatores, & tamen haud [rarò ca]pitur. Echinus quem opinor erinaceum esse, vni[ca dun]taxat arte tutus est aduersus canum morsus. Si[quidem] spinis suis semet inuoluit in pilæ speciem vt [nul]la parte morsu prendi queat.

Plutarch.

Magnus uersator in re pusilla.

Μέγας κυληκτὴς ἐν μικρῷ γε πράγμα[τι].

Id est, Versator ingens in negocio leui. Quadra[t in eos] qui arte parum honesta sibi diuitias parant.

Diogen.

Simia non capitur laqueo.

Ο πίθηκος οὐχ ἁλίσκεται βρόχῳ.

In callidos tergiuersatores dici solitum, qui co[mprehendi nequ]eunt.

Volaticum iusiurandum. ταχυβάμονες [ὅρκοι].

Ad eum modum appellabant iusiurandum

qu i euanesceret, auolaretq; simulatq; pronunciatum
ess, cuiusmodi sunt amantium.

Semper affert Libya mali quippiam.

Αἰεὶ φέρει τι λιβύη κακόν.

Quod inde Romam monstra deportarentur. Hinc & in
mo s ingeniumq; gentis detorqueri potest: siquidem
vt regio venenorum ferax, ita gentis pestilens inge-
nium. Peculiariter conueniet in fœdifragos, &c.

Semper Africa noui aliquid apportat. *Plinius.*

Quod quidem ideò dicebatur, quòd in siticulosa re-
gio ad vnum aliquem riuum, plurimæ ferarum spe-
cie ibendi gratia conuenire cogantur, inibiq; varia
mi ra violentæ Veneris, varias monstrorum formas,
sub deq; nouas nasci. Quadrabit in homines lubrica
ide empér nouarum rerum auidos.

Egis uarius quàm hydra. Ποικιλώτερος ὕδρας. *Athenæ.*

De illidis & dolosis, quòd hydra serpens sit versicolo-
ib notulis distincta.

Sisyphi artes. Σισύφου μηχαναί. *Aristoph.*

Dic antur vafra, versutaq; consilia.

Σίσυφος ὃς κέρδιστος ἔπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν. Homer.

Siphus, in terris quo non astutior alter.

Pyr andri commentum. Πυῤῥάνδρου μηχάνημα. *Idem.*

De callido inuento. Hic Pyrrhander sycophanta quis-
piam fuit insignitè versutus, notæq; maliciæ.

Megaricum machinamentum. Μεγαρικὴ μηχανή. *Aristoph.*

Idest Ars Megarensis. Dicitur, quum dolo & astu res
geritur non syncera fide. Olim enim Megarenses vulgò
male audiebant, tanquam fraudulenti ac ficti, quòd a-
lud sentire soleant, aliud loqui.

Expedit plurima habere cognomina. *Idem.*

Aristophanes in Pluto:

Ὡς χρήσιμόν ἐστ' ἐπωνυμίας πολλὰς ἔχειν.

Vt expedit si plura habeas cognomina.
Conuenit in eos, qui multa simul profitentur, quo [illegible]
stum faciūt vberiorem: aut qui diuersarum sunt p[illegible]

Homerus. *Vlysseum commentum.* Ὀδύσσειος μηχανή.
Id est, Vlysseum inuentum. Callidum, astutum & [illegible]
dicebatur. Vlyssem Homerus vbiq; versutum faci[illegible]

Nouit uias, quibus effugit Eucrates.
Aristoph. Οἶδε τὰς ὁδοὺς, ἅσπερ ἔφυγεν Εὐκράτης.
In eum quadrat, qui semper aliquā inuenit rima[illegible]
quam elabatur, vt officiū subterfugiat pretextu a[illegible]
si quando fides esset præstanda.

Diogen. Libyca fera. Λιβυκὸν θηρίον.
Id est, Libyca bestia. Dicebatur in hominem v[illegible]
callidū, versipellem, varijs morib⁹, ancipitiq; in [illegible]
Quod genus portentum Cicero Catilinam fuiss[illegible]
tur. Inde natum, quod in Libya variæ ferarum [illegible]
sæpenumerò misceantur.

Αἰγυπτιάζειν.
Dicebantur astuti & impostores. Sumptum à r[illegible]
eius gentis. De moribus Aegyptiorum testatur [illegible]
ex Aeschylo, quod alibi retulimus.
Δεινοὶ πλέκειν τὰς μηχανὰς αἰγύπτιοι.
Aegyptij miri struendis artibus.

E perforato poculo bibere.
Ἐκ τετρημμένης κύλικος πίειν.
Dicuntur, qui futiles sunt, parumq; continent [illegible]
arcana sibi credita.

Zenodot. *Si leonina pellis non satis est, uulpina ad[illegible]*
Ἄν ἡ λεοντῆ μὴ ἐξίκηται, τὴν ἀλωπεκῆ[illegible]
σαψον.
Id est, Si leonis exuuium non sufficit, adde v[illegible]
Quum viribus res obtineri non potest, dolus [illegible]

di Adagium natum est ex Apophthegmate Lysandri, qui dicebat boni ducis officium esse, quò leonina pellis nō attingeret, eò contendendum assuta vulpina.

Non Chius, sed Cius. *Aristoph.*

Dicentis inconstātia ac volubilitate, pro temporis ratione commutantis institutū, ac idem ad fortunæ commoditatem accommodantis. Aristophanis carmina è Ranis, sunt hæc in Theramenen: Euolauit è malis, haud Chius, imò Cius: Quāquam hoc loco Aristarchus Cous legit non Cius. Theramenes enim Cous fuisse legitur.

Dextrum pedem in calceo, sinistrum in pelui. *Suidas.*

δεξιὸν εἰς ὑπόδημα, ἀριστερὸν εἰς ποδόνιπτρον.

Suidi verbum ad sententiam accommodatum, mittit autor nit. Dici solet in eos, qui se norunt commodè ad rei præsentis conditionem applicare, proq; loco, tempore, negocijs, aliam atq; aliam sustinere personam.

Multa noris oportet, quibus Deum fallas.

Vbi quis fucum facere conatur ei, cui difficile sit dare verba propter astutiam singularem.

Ex eodem ore calidum & frigidum efflare. *Anianus.*

Ἐξ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγειν.

Bilingues, & qui eundem modò laudant, modò vituperant, ex eodem ore calidum & frigidum spirare dicuntur. Natum ex Apologo quopiam Aniani fabulatoris. Torquere licebit in Rhetores, qui eadem norunt laudare & vituperare, eleuare atque attollere. Item in Iurisconsultos, qui caussam eandem nunc tuentur, nunc impugnant. Esaias malè ominatur ijs, qui dicunt bonum malum, malum bonum, dulce amarum, & amarum dulce. *Esaiæ 5.*

Ex se finxit uelut araneus.

De homine ex seipso comminiscente mendacia. Aranei postquam editi sunt, fila mittunt, nō ex interioribus velut

excre-

excrementa, quemadmodum sentit Democritus, se summa corporis parte velut corticem.

Obliquus cursus. κάμπιος δρόμος.

Quoties res arte ac dissimulanter agitur. Aut ties aliud præ nobis ferentes, aliò tendimus, & culis atq; ambagibus pergimus ad id, quod assequ namur.

Zenodot. *Cantharo astutior.* κανθάρου σοφώτερος

Aut callidior. Zenodotus ait Athenis cauponem quempiam, nomine Cantharum, quem ob malef imposturas ac proditiones, capitis affecerint supp Proinde vulgò receptum, vt in versutos ac impo diceretur.

Diogenianus. *Caßioticus nodus.* κασιώτικον ἅμμα

De moribus vafris ac versutis dici consueuit. C mons est, & eiusdem nominis ciuitas in Aegyp cina Pelusio. Ei genti quasi genuinum ac genti est, miros quosdam nodos nectere. Huic affine: H leus nodus, quo arctißimam atq; indissolubile citiam significamus. In caduceo Mercuriali du serpentes, masculus & fœmina, qui medio cor complexu nodum efficiunt Herculanum.

Pardi mortem adsimulat.

Θάνατον παρδάλεως ὑποκρίνεται.

Id est, Pardi mortem simulat. Dicebatur, vbi qu perniciem alicui molitetur. In Marusia simiar gens copia. Pardalis autem animal est natura si festissimum, quas tamen dum viribus assequi nō dolis in eas vtitur. Emori fingit sese. Deind vbi iam mortuam arbitrantur, descendunt d re, pardali insultantes ludibrij caussa. Postea rep uiuiscens, aliam dentibus, aliam vnguibus cor laniatq; ac deuorat.

Sphondyla fugiens pessimè pedit. Aristoph.

Περὶ σφονδύλη φύγουσα πονηρότατον βδεῖ.

Vt feles quoties fugitat, malè pedere sueta est. In adrabit, qui discedunt non citra infamiá. Sphoninsecti genus, odoris teterrimi. Plinius meminit dylæ serpentis. Hesychius docet apud Atticos dylen dici felem.

INCVLPATVS.

Purior clauo. Ἁγνότερος πηδαλίου. Suidas.

Purior gubernaculo. De re vehementer inculpanoribus vndequaq; integris & incontaminatis. enim nauticus assiduis fluctibus abluitur.

A puro pura defluit aqua. Theogn.

Εἰ ἐθέλεις πλύνειν κεφαλῆς ἀμίαντον ἀπ' ἄκρης
Λευκὸν ὕδωρ ῥεύσεται ἡμετέρης.

sum aqua de somno mihi vertice defluet vsq;
Limpida, si innocuum fortè lauare paras.

abit in hominem vsquequaque innocentem, tiam si quis aliquando vocet in crimen: tamen úm fama illius non contaminatur, verùm etiam r redditur.

Aurum igni probatum. Aristoph.

χρυσὸς ὡς πυρὶ δοκιμασθείς.

is, cuius fides rebus aduersis explorata, specta- Aurum omnibus metallis prælatum, quòd vni nihil igni depereat, tutò etiam in incendijs duateria. Quinimò, quò sæpius arserit, hoc magis t ad bonitatem.

Aurum Colophonium. Χρυσὸς ὁ κολοφώνιος.

olophonios aurum optimum solet fieri. Venu-, si lógius deflectetur, velut ad mores vehemen rruptos, aut ingenium exquisitum & eximium.

IN DELICIIS.

Porcel-

Lucianus. Procellus Acarnanius. χοιρίσκος ἀκαρνάν
In mollem & amabilem, atque in delicijs habitum
batur.

Mus albus. μῦς λευκός.

Id est, Mus albus. Apud Suidam. μῦς κακός, id est
malus, apud Diogenianum. In hominem lasciuu
bidinis immodicæ dicebatur. Nam mures domes
lacissimi sunt, præsertim albi.

Suidas. *Melitæa catella.* μελιταῖον κυνίδιον

Quadrat in eum, qui habetur in delicijs, ac lauti
cio alitur ad voluptatem, non ad vsum. Canes q
mi caussa nutriuntur, & ad lusum duntaxat mu
larum, hos μελιταίους appellant. Est in familijs di
huiusmodi ministrorum genus, quos illi non a
sterium, sed animi caussa domi habent.

Meliteus catulus μελιταῖον κυνίδ

Dicebatur is, cuius opera nulli seriæ rei côduc
duntaxat animi caussa alebátur. Atq; ij Melitæi
tur ab insula Melita.

IN DEPREHENSOS.

Plutarch. *Folio ficulno tenes anguillam.*

τῷ θρίῳ τὴν ἔγχελυν.

Id est, Folio ficulno anguillam, Subaudiendu
Vbi quis alioqui fugax & lubricus, arctiore m
tur, quàm vt possit elabi. Nam fici folium sca
atq; ob id ad retinendam anguillam natura
vel maximè idoneum.

Aristoph. *Medius teneris.* νῦν ἔχῃ μέσος.

Id est, Nunc medius teneris. De eo, qui sic te
extricare sese nulla ratione possit. Translatu
stritis atq; athletis, qui si quem medium corr
facilè vincunt.

Decipula murem cepit.

ἵλκφεν ἡ παγὶς τὸν μῦν.

Laqueus murem cepit. De rectè, meritoq; depre- & malo dignis.

n laqueos lupus. Εἰς πάγος ὁ λύκος.

improbus quispiam tandem in extremum addu- scrimen. Etenim quum lupus animal sit insidio- m, si quando contingat illum irretiri, protinus ant omnes, in laqueos lupus.

n area latitas. Ἐν ἅλῳ δραπετεύεις. *Zenodot.*

ı area occultaris. De eo, qui in eo versatur nego on posſit non esse conspicuus.

Culeo dignus. *Tullius.*

ominem enormiter scelerosum significare vo- eum culeo dignum dicimus. Hoc supplicium ricidis, hoc est, qui occidissent, &c.

easdem ansas uenisti. *Aristides.*

it in eum, qui sic irretitus est, vt quocunque se eneatur, nec explicare sese posſit.

aqueus laqueum cepit.

.τας ἡ πάγη ἔοικε λήψεσθαι πάγην.

aqueum laqueus, ita vt videtur, ceperit. Vbi ma m obseruat. Veluti adulter adulterum, fur fu- rfidus perfidum: quod interdum vsu venit, vt io sibi vicisſim insidias tendunt, vterq; depre- alterum.

Hinc illæ lachrymæ. *Terent.*

de rei caussa, aliquamdiu disſimulata, quæ ve- m deprehendatur. Veluti si quis dicat barba- nare Græcas literas, ne scilicet ipsi parum docti ur.

ydrus in dolio. Ὕδρος ἐν τῷ πίθῳ. *Sabellic.*

de rustico hydrũ in dolio reperiente. Admonet

Plinius lib. X. cap. XXII. serpentes quanquam exigue indigeant potu, tamen vinum quum est occasio, praecipue appetere. Licebit vsurpare quum quis occulta calamitate premitur, caussa atque autore non extante. Aut quum diuturni mali tandem autor deprehenditur.

Tertullia. *Tempus omnia reuelat.*

Non discrepat Euangelicum dictum, apud Matthaeum capite X. Nihil opertum, quod non reuelabitur: & occultum, quod non scietur.

Plinius. *Cuculus.*

Olim qui fuissent in re quapiam parum honesta deprehensi, vulgari probro cuculi dicebantur. Plinius tradit probro obijci vindemiatoribus, si cuculus eos deprehendisset putantes vineam serius: nec hoc munus absoluissent priùs, quàm audiretur ea auis, veluti cessationem exprobrans agricolis.

INDILIGENTIAE.

Homerus. *Princeps indiligens.*

Indiligens paedagogus corrumpit puerum, malus praeceptor viciat discipulum, rex improbus populum. Ad hanc sententiam facit illud Homeri:

Αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.

At corrumpit oueis pastor malus.

Plutarch. *Si quis iuxta ciuitatem clypeus.*

Εἴ τις περὶ πόλιν ἀσπίς.

Id est, Si quis circum vrbem clypeus. Hoc scomma iaciebant in eos, qui sparsim ac dissolutè ciuitatem obirent palantes.

Idem. *Malus ianitor.* Πυλωρὸς κακός.

Indiligens custos, aut praefectus.

Phani ostium. Ἡ φανοῦ θύρα.

Id accinebatur, vbi quis frustra seruasset aliquid, velut si cuius vxorem adulterio viciari contingeret quam ...

nq ille multa zelotypia seruasset.

A limine salutare. Seneca.

Pl num venustatis obtinebit hoc, si ad res incorpo-re ; eflectatur. Veluti si quis dicatur Theologiam à li-mi duntaxat salutasse. Translatum à vulgaribus istis am s, qui non admittuntur in penetralia, sed procul atc à limine salutant, ac deinde discedunt.

Lacinia tenere. Cicero.

Qu euiter rem tenent, lacinia tenere dicuntur, hoc est, trema vestis ora. Idem dictum & hodie durat a-pu olitrates, si quem inuitant non ex animo.

Surculum defringere. Idem.

ist n callere totam disciplinam, sed ex ea paululum qu ad præsens faciat decerpere, quemadmodum Iu-rec sulti nonnunquam sententiam aut fragmentum idc unt è Theologorum disciplina.

Vt canis è Nilo. Macrob.

Qu uiter ac velut obiter artem quampiam, aut auto-rem egustant, hi ceu canis è Nilo degustare dicentur. In Ægypto constat canes raptu crocodilorum exterri-tos ere & fugere. Solinus ait eos non nisi currentes am are, ne deprehendantur.

Per transennam inspicere. Tullius.

Pro quod est, non propius neq; sigillatim, sed pro-cul summatim inspicere. Translatum à negociatori-bus qui mercibus cancellos obijciunt.

Per nebulam, per caliginem, per somnium. Plautus.

Qu m rerum ambiguam quandam, ac tenuem, pe-nè q uanidam memoriam aut intelligentiam obtine-mus as res per nebulam recordari, per somnium me-minis, per caliginem videre prouerbio dicimur.

Moriendum priusquam, &c. Aristot.

Arist teles lib. Rhetoricorum 3. commemorat Alexan-

dridæ dictum, vt vulgò celebre ac laudatum: K ὀργ' ἀποθανεῖν πρὶν θανάτου δρᾶν ἄξιον. Id est, Honestum e mo- ri, priusquam aliquid morte dignum commiseris. en- sus est, vt ipse exponit Aristoteles: Decet mori orte indignum: siue, honestum est mori, cùm nihil mo e di- gnum admiseris.

Per Satyram.

Variarum rerum mixtarum, sparsim nulloque dine cõgestarum, veteres Satyram appellabant. Appa vo- cem primum deductam à lasciuia Satyrorum, nere nunc huc, nunc illuc salientium. Hinc deflexa est d ci- bi genus, quod ex diuersis herbarum formis infla- tum est: præterea ad lancem varijs rerum gener is o- nustam, quæ sic Dijs offerebatur, non dissimilis po- culo, quod Græci πεντάπλοον à quintuplici rer dif- ferentia, siue κέρνος à mixtura vocabant. Festus t Sa- turam siue Satyram dici cibum varijs rerum ge ribus conditum, aut legem alijs multis confertam l ibus Itaque in sanctione legum ascribi solere, neue r Sa- tyram derogato, aut abrogato, cùm significan orat legem esse seruandam, &c.

Plato.

Summo pede.

Ἀκρῳ ποδί. Id est, summo pede eadem figura dic n est qua summo digito. Negatur summo pede atti se di- sciplinam, qui nunquam ingressus est, nec attigi ime illius.

In transcursu.

Plutarchus de liberis educandis: Ἀλλὰ ταῦτα μ ἐκ π- ριδρομῆς μαθεῖν ὥσπερ εἰ γεύματος ἕνεκεν. Id est, d h quidem ex transcursu discere, veluti degustand aus

Lucianus.

Summis labijs

Quum quis verbis duntaxat simulat quippiam on a tem ex animo facit. Hieronymus: Summis labi hosp tem inuitemus.

umm

Summus naribus olfacere. Idem.

τῇ ἄκρῃ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι.

Id ,Summa nare olfacere, pro eo quod eſt, Leui ex-
pe nento conie ctura q; qualicunq; deprehendere.

Extremis digitis attingere. Cicero.

Pr :o quod eſt, Leuiter attingere: quod ita demum a-
da ım videbitur, ſi metaphora acceſſerit.

Primoribus labijs deguſtare. Cicero.

B reuiter quippiam attingere. Ductum ab ijs, qui ci-
bi aut potum tenuiter deguſtant, nihil inde in ſto-
m ıum tranſmittentes.

Molli brachio. Leui brachio. Idem.

Q m indiligentem operam ſignificamus.

Suſpenſa manu. Plinius.

Pr o quod eſt, Leuiter, parumq; accuratè.

Compreßis manibus.

C preſsis ſedere manibus, dicitur in ocioſos, & ni-
hil ıud, quàm ſua fata deplorantes. In prouerbijs: Pau-
lu ı conſeres manus in ignauum, &c.

Pulmo prius uenißet. Solomon.

D um eſt olim in lentos ac ceſſatores. Opinor quod
pu o quum perpetuò moueat, nunquam tamen loco
ſe omouet. Plautus: Dij immortales: ſoccos iuſsi ad-
im e pedibus. Pulmo enim quod perhibent, prius ve-
ni ,quàm tu aduenisti mihi.

INDVSTRIA.

Dij facientes adiuuant. Varro.

Si ificat diuinam opem nō ceſſantibus ſed induſtrijs,
& o ſua virili conantibus auxilio eſſe ſolere.

Cum Minerua manum quoq; moue.

H finitimum eſt, σὺν ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει, id eſt, Auxiliante
M inerua, manum interim moue. Monet adagium,

 ne fidu-

ne fiducia diuinæ opis, industriam remittamus.

Manum admouenti fortuna est imploranda.

ταν χεῖρα ποτιφέροντα δεῖ τὰν τύχαν ἐπικαλεῖν.

Id est, Manum admouenti fortuna inuocanda est. Admonet adagium ita fidendum esse diuino auxilio, nihilo segnius nostra adnitamur industria. Huic q labor at adesse numen assolet.

Diogenia. *Ni purges & molas, non comedes.*

Ἂν μὴ καθάρῃς καὶ ἀλέσῃς, οὐ μὴ φαγῇς.

Id est, Ni purges & molas, nō comedes. Id est, Non contingет tibi & victus, nisi tuam item industriam adseris.

Tryphon. *Neq; mel, neq; apes.*

Μήτε μέλι, μήτε μελίσσας.

In eos dici solitum, qui recusant incommodū ferre quod sit cum commodo quopiam coniunctum. Veluti si quis apes quòd sint aculeatæ, nolit perpeti, is nec melle quidem quod optat, fruetur. Eodem pertinet illud Plautinum: Fortiter malum qui patitur, post potitur bonum.

Qui uitat molam, uitat farinam.

Ὁ φεύγων μύλον, ἄλφιτα φεύγει.

Id est, Qui fugit molam, fugit farinam. Qui refugit industriam, non fruetur emolumentis.

Homerus. *Industriam adiuuat Deus.*

In aggrediēdo negocio, quædam humana ratione prouidentur, quædam fortunæ commoditas, ipsaq; res suppeditat, id est, apud Homerum Odyss. γ.

Hæc partim ipse tuo perpendes pectore tecum
Partim diuûm aliquis tibi suggeret.

Manum admouere. τὴν χεῖρα ἐπιβάλλειν.

,Manum apponere. Dicebatur, qui sese insinuaret cuiuspiam egregiæ communionem.

Optimum obsonium labor senectuti.

Ὄψον ἄριστον πόνος τῷ γήρᾳ.

randum in iuuéta, quo seni suppetat commodius di facultas Diogenes interrogatus, quid esse mi- ium censeret: respondit, Senectutem inopem.

Lutum nisi tundatur, non fit urceus. Apostolius

Ὁ πηλὸς ἢν μὴ δαρῇ, κέραμος οὐ γίνεται.

,Lutum ni tundatur, non fit testa. Citra laborem s euadit in virum absolutum.

Manu fingere. Seneca

e, curaq; formare. Metaphora sumpta ab ijs, qui siue argilla fingunt imagines.

Serere ne dubites. Columella

nonemur, ne quando pigeat eiusmodi rerum ali- noliri, è quibus nihil omninò dispendij, sed pluri- emolumenti posit proficisci: si non in præsens, n posterum: si non nobis, at saltem posteris.

Qui arat oliuetum. Idem

n. lib. VI. de re Rust. Quin etiam, inquit, complu- interpositis annis oliuetum putandum est. Nam s prouerbij meminisse conuenit. Eum, qui aret um, rogare fructum: qui stercoret, exorare: qui ,cogere. Huic adagio locus fuerit, vbi significa- fieri non posse, quin voto potiatur is, qui curam nam impenderit.

Quid tandem non efficiant manus?

Τί δῆτα χεῖρες οὐκ ἂν ἐργασαίατο. Aristoph.

Quid deniq; est, quod manib⁹ effici haud queat? net nihil esse rerum omnium, quod arte, quod ria non efficiatur.

Plautus. *Proba est materia, si probum adhibeas artifi[cem.]*

A Plauto dictum in Pœnulo: Egregia quidem ind[o]les, si rectè instituatur: Fœlix ingenium, si præceptor [con]tingat idoneus.

Sueton. *Artem quæuis alit terra.*

Τὸ τέχνιον πᾶσα γαῖα τρέφει.

Id est, Artem quæuis alit regio. Prouerbialis sent[en]tia, qua significatum est, certissimum viaticum esse [eru]di tionem, aut artificium aliquod. Fertur etiam inte[r] [Græ]corum sententias huiusmodi senarius:

Ars ipsa inopiæ portus est mortalibus.

Ex umbra in solem.

Ex vmbra in solem educere, est rem prius abd[itam] [&] ociosam in publicum & in communem vitæ vsu[m] [pro]du cere. Translatum ab Athletis, quibus mos, solis [& pul]ueris patientia confirmare corporis robur. De[lica]to rum autem est, in vmbra latitare.

Cicero. *Manus precium.*

M. Tullius actione in Verrem 3. lapis aliquis cæ[den]d[us] & apparandus fuit, machina sua. Nam illo non [saxum,] non materia aduecta est: tantum operis & in il[lo] [lo]co tione fuit, quantum paucæ operæ fabrorum m[er]ced[e] tulerunt, & manus precium, machinæ. Manus p[re]cium appellare videtur mercedem, non quæ datur pr[o] [ma]te ria, sed quæ artis nomine debetur Architecto. [Id] [d]eci queri poterit in eos, qui institutione formant a[d] [vir]tu tem, aut corrumpunt discipulos.

Plutarch. *Muli Mariani.*

Muli Mariani castrensi prouerbio dicti sunt [mi]lites, qui ex C. Marij ducis instituto, in furca [ta]bel interposita, sua onera portare consueuerunt. [Fes]tiu[m] erit, si detorqueatur in hominem immenso st[udi]o [&] perpetuis negocijs vehementer districtum.

INFACVNDIA. *Suidas.*

βατ]αρίζειν.

antur vulgò, qui balbutirent, quibusq; hæsitans
: impedita lingua. Inde translatum ad eos, qui nu
blaterant. Vnde battarismon nugacitatē vocant,
ı à Batto quopiam Thebano mutuati, cui vox fue
lis.

inere ad myrtum. Ἄδειν πρὸς μυῤῥίνην. *Plutarch.*

rtum canere prouerbio iubebatur imperitus lite
& infacundus, quique non posit apud eruditos
Hinc sumpta metaphora, quòd apud veteres mos
rt in conuiuijs singuli suam cantionem canerent:
si quis citharam accipere recusasset, vtpote musi-
iarus, is per iocum accepto ramo laureo seu myr-
ıgebatur ad eum canere.

lemo frigidior. Ἰαλέμου ψυχρότερος. *Euripides*

ntione, oratione, argumento, ioco, aut eiusmodi
piam supra modum frigida, rectè dicetur. Quidā
lalemon lugentis vocem fuisse. Nam ἰαλιμίζειν
dicunt pro complorare.

ius Babys tibia canit. Κάκιον Βάβυς αὐλεῖ.

Peius Babys cantat. Hoc adagium dici consueuit
, quorū exercitatio semper vergit in peius. Quod
sunt Oratores quidam, qui quo diutiùs dicunt,
icunt indoctius. Ferunt Babyn, Apollinem ad ca-
certamē euocasse. A quo quum esset victus Apol-
byn adeò contempsit, vt eum ne supplicio qui-
ignum existimaret, sed suæ potiùs inscitiæ iudica-
inquendum.

INFORTVNII SIVE EXITII.

inus inter simias. Ὄνος ἐν πιθήκοις. *Aul. Gel.*

ıs incidit in homines nasutos & contumeliosos,
olidus à quibus impunè irrideatur. Quin & ho-
nile quiddā dicunt: Noctua inter cornices, vbi stu

pidior aliquis in homines petulantes ac dicaces ii

Nouacula in cotem. Ξυρὸς εἰς ἀκόνην

Dici solitum in hos, qui fortè in eas res inciderit, in quas minimè volebant. Siquidem nouacula, si in quippiam inciderit, dissecat: si in cotem, retundit.

Suidas. Victus spinosus.

Βίος ἀκανθώδης. Id est, Vita spinosa, aspera, dura: prisca, qualé agebant illi, quibus glandes erant loco tarum. Suidas coniungit hoc Atticis prouerbijs quibus mollem ac delicatam vitam declaramus, vel contrarium. Idem indicat eodem sensu dici, βίος ἀβίωτος id est, vitam non vitalem, hoc est, tristem & insi Nam Latinis interdum viuere dicuntur, qui n rant tantùm, sed qui genialiter viuunt. Contra ἀβιώτως ἔχειν dicuntur, quibus desunt vitæ præsid test intelligi & de accisis facultatibus.

Plautus. Hodie nihil succedit.

Plautinus Amphytrio in sui nominis fabula cita titulo, Nihil est, vt diei solet, quod hodie bene si mihi. Allusit autem ad vulgi superstitionem, cu dies credebantur rebus gerendis auspicati, qui fœlices. Quòd si vnum atque alterum parum si ex sententia, hinc æstimantes totum diem, dicu die nihil succedet, & ab omnibus negocijs abstit

Homerus. Tempestas rerum.

Quum significabimus magnam rerũ confusion licebit his versibus Homericis, quos vsurpat M. lib. Epistol. ad Q. Fratrem 3.

Ἤματ' ὀπωρινῷ ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ.
Ζεὺς, ὅτε δή γ' ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ.
Mensib⁹ autumni vehementem Iuppiter hy
Effundit, cùm succensens mortalibus instat.

Homerus. Aqua & terra reddamini.

ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε.

n terrá vertamini, aquamq;. Pro eo q̄ est, Redi- in nihilū ac pereàtis. Hemistichiū est Homericū

Asinus inter apes. Ονος ἐν μελίτταις.

litum, vbi quis infœliciter incidit in homines os atque importunos. Suidas.

In apes irruisti. Εἰς μελίττας ἐκώμασας.

s præter opinionem in ingens agmen, velut exa- lorum immergitur.

Dicas tria ex curia. Zenodot.

ποις τὰ τρία τὰ ἐκ τῆς αὐλῆς.

tùs, qui iudicum sententijs fuissent ad capitale om condemnati, priusquam ad mortem duce- a facultas concedebatur, vt vino ciboq; exple- uædam quæcunque lubitū esset, dicerent. Quæ que dixissent, promulgata damnatione produ- r ad supplicium.

Ad aquam malus. Εφ' ὕδωρ κακός.

æ sortis homines dicebatur, ac sordidissimis is addictos, propterea quòd antiquitùs litigan- iam per clepsydras tenues quidem, ac nullius omines infundebant dispensabantq;.

Canis in vincula. Κύων ἐπὶ δεσμά. Zenodot.

ir, vbi quis seipsum in seruitutem, aut in malū nijceret. Sumptum à canibus, &c.

Mitte in aquam. Βάλλ' ἐς ὕδωρ. Plutarch.

Aufer è medio. Dicitur in hominem, vel in rem gnam. Tractum à supplicio quorundam, qui in tem aut mare præcipitabātur.

Ad Cynosarges. ἐς κυνόσαργες.

Cynosarges locus in Attica quispiam, in quo no- q; exercebantur. Vnde vel contumeliæ causa r ἐς κυνόσαργες, velut in spurium: vel imprecan- dicas: In malam crucem.

Ad cor-

Aristoph. *Ad coruos.* Βαλλ' ἐς κόρακας.

Id est, Abi ad coruos. Perinde valet quasi dicas: malam crucem, in malam rem, atq; exitium. Aristophanes: Ocyus hinc ad coruos abeas.

Lucianus. *In lapidicinas.* Εἰς λατομίας.

Quum significamus quempiam e medio tollendum, in rem malam aliquò auferendum. Natum à Phi Poëta dithyrambico, qui quum Dionysij tyrai mata non probaret vtpote indocta, in lapidicin detrusus est.

In puteo cum canibus pugnare.

Ἐν φρέατι κυσὶ μάχεσθαι.

Dici solitum, vbi cuipiam negocium incidit cu ne rixoso & contentioso, à quo se nequeat ext

Aristoph. *In beatam.* Βαλλ' εἰς μακαρίαν.

Id est, Aufer te in beatam, pro eo quod est, in n Pausanias refert Macariam esse paludem in Ma in qua magna vis Persarum perierit, ignoratic in ipsa prolapsa.

Diogen. *In Orci culum incidas.* Αἴδου πρωκτῷ περι

Id est, In Orci culum incidas. Sermo pernici tremum exitium imprecantis.

Charontis ianua. Χαρώνειος θύρα.

Id est, Charonica ianua. De imminente capit lo, siue de re magnoperè tristi. Sic enim antic pellabatur vna de carceris ianuis, per quam da dicum sententijs ad supplicium educebantur.

Gellius. *Aurum habet Tolosanum.*

In eum, qui magnis ac fatalibus afficitur malis ac miserando exitio perit. Nam quum oppidi sanũ in Gallia Q. Cepio Consul diripuisset, r auri in eius oppidi templis fuisset, quisquis e ptione aurum attigit, misero cruciabiliq; exit

Equum habet Seianum.

ouerbio dicebatur in calamitosum, & ad extre iopiam redactum.

Tragicum malum. Τραγικὸν πάθος.

um malum, dicetur ingens, cuiusmodi fingun- Tragœdijs.

Mustelam habet. γαλῆν ἔχει. Diogen.

quadrat, cui omnia sunt inauspicata, tanquam dijs iratis, vt aiunt. Olim creditum est, hoc ani- auspicatum infaustumque esse ijs, qui haberent, alerent.

Cadmea victoria. Καδμεία νίκη.

i Cadmeam victoriam appellabant infœlicem, ipsis victoribus.

Infortunatior Strobilis Carcini. Suidas.

δυσμονέστερος καρκίνου στροβίλων.

rouerbialis in infœlicem & improbum. Carci- ta quispiam fuit, cuius filij dicti sunt Strobilij. item sumptus est à nominum allusione. Nam Carcinus cancrum, Strobili cochleas significāt. ue genus distortum ac fœdum.

Sa. Ἰῶτα. Suidas.

rerbialis erat acclamatio in eos, quibus ζ litera cidisset, quiq; modis omnibus essent infortuna- ectare licet eam literam in sortibus inauspica- isse.

Genius malus.

n apparet è priscorum opinione profectū, qui binos genios attribuunt, quos dæmones vocāt, lter perniciē nobis moliat, alter iuuare studeat.

Vel hosti miserandus.

yrbole. Nam hostis non facilè commouetur mi- ia. Confine illi: Quod vel ipse probet Momus.

MALA

Mala vltrò adſunt.

Idem & vulgò dicitur: Mala vltrò adeſſe, non in

Ariſtoph. *Per medium anulum traharis oportet.*

Διὰ δακτυλίου δεῖ σε ἑλκυσθῆναι.

Id eſt, Per anulum trahendus es. In eum quadra
ſit vehementer extenuato graciliq; corpore, ſi
bo, ſeu cura, ſeu ſtudio, ſeu qua alia re. Equid
nor adagium eſſe natum à luſu, quo ouum acet
ratum, per anulum trahitur.

Menãder. *E tribus malis vnum.* Τῶν τριῶν κακ

Id eſt, Trium malorum vnum. Sumptum à The
qui cuidam è tribus malis vnum indixerit, è q
vellet, eligeret. Sunt qui dicant ijs, qui ſenter
tali damnati fuiſſent, tria ſolere deferri, glad
queum, & aconitum.

Extrema extremorum mala.

ἔσχατων ἔσχατα κακὰ διαπέπρακ.

Id eſt, Extrema extremorum mala acciderunt.
monis typum Græci videntur ab Hebræis mu
pſiſſe, qui vehementiam & ἐπίτασιν eiuſdem
congeminatione ſignificant. Apud Hieremi
bonas, bonas: & ficus malas, malas, dum vald
valdè malas velit intelligi.

Ogygia mala. Ὠγύγια κακά.

Rectè dicentur vel ingentia vel antiqua. Nar
Græcè ſignificat Ogygium.

Plato. *Diolygium malum.* Διωλύγιον κα

Id eſt, Ingens malum. Dicetur de eo, qui malo
ingenti ac diuturno tenetur.

Suidas. *Labore laborioſius.* Πόνῳ πονηρός

Ipſa figura hyperbolen habet laboris immodi
tem iocus ob amphibologiam vocis. πονηρός e

vı boriosum ac miserum, ita significat & malum, uc ıq;.

.emnium malum. Λήμνιον κακόν.

en ıs immensis ac miserandis. Hinc natũ adagium tın, quòd aliquando Lemniæ mulieres graueolétia ını um offensæ, eos vniuersos sustulerunt auxilio no ıs: cuius rei meminit & Euripides in Hecuba.

Magnetum mala. Μαγνήτων κακά. *Suidas.*

er s ingentibus dictum videtur, aut ijs quæ in au-res os recidunt. Sumptũ apparet ab historia, in qua M ıetibus afflictis Suidas meminerit, in quæ ferun-rın disse violato numıne quopiam.

Ialis mala succedunt. *Homerus.*

eı, qui varijs exercetur fortunæ incommoditati-s, ıc morbo, nunc rapinis, nunc alijs atq; alijs ma-,co ıeniet illud Homeri:

T ıebat Notus hunc Boreæ quandoq; vehendum,
N crursum Zephyro tractandum tradidit Eurus.

Tænarium malum. Ταινάριον κακόν.

qu crudelius sæuitum esset in famulos, Tænarium uı vocabant, propterea quòd olim Lacedæmonij pti qui ın Tænarum confugerant, reductos capi-aff erunt supplicio. Est autem Tænarus oppidum od Laconicæ, cuius insulæ Tænaritæ vocantur.

am perit, quàm extrema faba. *Fest. Pōp.*

ppt ea quòd extremæ fabæ plerunque aut prote-ıu ut decerpantur à prætereuntibus. Quadrabit ıut hominem seu rem, omnibus omnium iniurijs pol m.

iuus, vidensq;. *Teren.*

pod Eunucho dixit Terent. Viu⁹, vidensq; pereo, M ıl. ındicat prouerbiali figura dictũ esse in oratio pro .Sestio. Vsurpat & aliquot locis D. Hieronym.

Illius

Cicero. *Ilias malorum.* Ἰλιὰς κακῶν.

De calamitatibus maximis simul & plurimis, pre
ꝙ in Iliade Homerica nullũ mali genus nõ rece

Lerna malorum. Λέρνη κακῶν.

De malis plurimis simul in vnum congestis & ac
latis. Strabo commemorat Lernam lacum fuisse
piam Argiuorum ac Mycenorum agro commun
quem quum passim ab omnibus purgamenta d
rentur, vulgò natum prouerbium λέρνη κακῶν, id
na malorum. In hoc lacu poëtæ fingunt hydra
septem capitum fuisse, quam Hercules confecer

Athenæus *Semper Ilio malo.* Ἀεὶ Ἰλίῳ κακά.

De vehementer calamitosis & afflictis. Troianc
dium poëtis multa Tragœdiarum argumenta m
uit, atq; hinc prouerbium: Stratonicus rogatus
let apud Ilienses viuere, respondit: Semper Ilio

Idem. *Sybaritica mala.* Συβαριτικὴ συμφορ

Id est, Sybaritica clades. Quemadmodum Syba
rierint, deq; calamitate & luxu eorum permult
Athenæus. Quadrabit adagium in eos, qui negl
rum, aut ob intemperantem luxum subuertunt

Plautus. *Mare malorum.* Κακῶν θάλασσα.

Dici solitum de calamitatibus immensis & om
Inde sumptum, quòd mare res quædam est infi
quòd infinitis ærumnis abundat.

Aristides. *Alio relinquente fluctu, alius excepit.*

Non incommode deflectetur ad incursus malo
quum ferè fit, calamitas calamitati succedit, iu
prouerbialem versiculum:

Fortuna obesse nulli contenta est semel.

Cyrbes malorum. Κύρβεις κακῶν.

De vehementer improbis & omnium facinoru
re contaminatis. Apud Athenienses tabulę qua

:, in quibus leges descriptæ proponebantur, præ-
ariæ delinquentium pœnæ. Has illi κύρβεις appel-
ud Lucianum ἄξωνες dicuntur.

Malorum thesaurus. Θησαυρὸς κακῶν.

Inter Græcanicas sententias senarius:
υρός ἐστι τῶν κακῶν κακὴ γυνή.
:saurus est mulier malorum, si mala est.

Malorum Panegyris. κακῶν πανήγυρις. *Plautus.*

is agminatim ingruentibus, & inuicem sibi suc-
bus. Panegyris dicebatur solennis ille populi
tus, ad ludos festos celebrandos.

Per tenebras quæ apud quercum. *Aristot.*

ὁ περὶ δρῦν σκότος.

:nti ac fatali calamitate dicebatur.

Grauiora Sambico patitur. *Plutarch.*

ιανώτερα σαμβίκου πάσχει.

troциora Sambico patitur. In eos, qui cruciatibus
is torquentur, aut quibus insignia mala acci-
mbicus quispiam Eleus, vnâ cum socijs aliquot
icas apud Olympia æreas statuas conscidit, ven
Deinde maiora etiã ausus, Dianæ præsidis tem
ripuit. At ille mox comprehensus dum socios
: recusat, annum perpetuum exquisitis cruciati-
ceratus est, inter quos etiam animam efflauit.

Malo asino vehitur. Ἐπ᾽ ὄνου πονηρᾶς ὀχούμενοι.
ella vehi dicuntur, quibus res sunt parum secun
ices enim egregijs equis insidere gaudent.

Quæ ex antiqua. Τὰ ἐκ παλαιᾶς. *Plutarch.*

Quæ ex antiqua, subaudiendum, Tyro. Perinde
uasi dicas summam molestiam, extremumq; ma-
im significabant tantum malorum, quantum an-
yrus pertulisset.

Miserior monomachis.

τῶν μονομαχούντων ἀθλιώτερος.

Id eſt, Miſerior his, qui monomachiam exercen hi duriſsima lege committuntur, vt aut alter, au pereat. Hos Latini vocabant gladiatores. Quo culo quum nihil poſsit immanius eſſe, tamen o manis erat in delicijs.

Zenodot. *Cuiuſmodi portento me inuoluit.*

Οἵῳ μ' ὁ δαίμων τέρατι συγκαθεῖρξεν.

Id eſt, Cuiuſmodi portento me implicuit fortu conueniet, vbi negocium incidit cum homine difficiliq;, cum quo non queas viuere, nec à qu ſis extricare.

My ſortitus es. ἔλαχες τὸ μῦ.

Id eſt, M, litera tibi ſorte obtigit. Aenigma in ſ

Nefaſti dies. Ἀποφράδες ἡμέραι.

Olim vocabantur inauſpicati, & quibus public cebat agere. Vnde receptum, vt homines inuiſ teſtandos ἀποφράδας appellarent.

Seruabis bouem. Βουκολήσεις.

Id eſt, Bubulcus eris, Hoc velut ænigmate ſign exilium.

Zenodot. *Inus dolores.* Ἰνοῦς ἄχη

Ino Cadmi filia ex Athamante duos peperit fili chum & Melicertam: Præterea filiam Euryclea mas autem verſus in inſaniã, reliquos liberos cuſsit, occiditq;. Ino vnà cũ Melicerta ſeſe in r cit. Hinc ortum adagium, vt intolerandũ & ex tem [vt ita dixerim] dolorem ſignificantes, Ἰνοῦς ἄχη. Nã ἄχος propriè dolor dicitur apud qui prorſus obſtupefacit, ſuiq; ſenſum adimit

Niobes mala. Νιόβης πάθη.

Id eſt, Niobes dolores. De maximis & acerbiſ lis dicebatur. Hanc enim fabulæ narrant po

s, quos permultos habebat, præ dolore in saxum rsam fuisse.

Antiopæ luctus. Ἀντιόπης θρῆνος.

onsueuit, vbi quis innumeris calamitatibus affli- deinde malis eximitur. Natum adagium ab An- fabula.

thnicæ calamitates. Κυθνώδεις συμφοραί. *Aristot.*

teles citat, Cythnios vsqueadeò diuexatos affli- fuisse ab Amphytrione, vt in prouerbiū abierint ius ex insulis Cycladibus vna, cōtra Dryopē sita.

Cyrnia iactura. Κυρνία ἄτη. *Zenodot.*

Cyrnium malum. De magnis dispendijs & expila- us dicebatur. Cyrnus insula quæpiam est è re- Apuliæ, in qua est mellis summa copia. Hæc olim ntibus erat inaccessa, propter prædonum ac py- m circa illam frequentiam.

Argi collis. Ἄργου λόφος.

iis ingentibus malis esset implicitus. Potest ac- odari vel ad locum, vel ad negocium varijs ob- n calamitatibus. Natum aiunt à colle quodam, gnomen Argi frequentibus homicidijs ac latro- nfamis.

chidamicum bellum. Ἀρχιδάμιος πόλεμος.

lo sæuo crudeliq; dicebatur, epitheto sumpto ab lamo duce Lacedæmoniorum, qui maximis co- presſionem fecerit in Atticam, eamq; decem an- diuexarit. Proinde cùm funditùs tolluntur om- llum Archidamicum dicebatur.

Aegypti nuptiæ. Αἰγύπτου γάμος.

icatæ & infœlices dicebantur. Sumptum à notis- bula Aegypti, qui filios quinquaginta, totidem filiabus maritos dedit. At hi, præter vnum, om- ponsis iugulati sunt.

Suidas. *Militauit cum Erasinade.*

ἐστρατήγησε μετ᾽ ἐρασινάδου.

Vulgò per iocum dicebatur de his, quib⁹ res vndique malè procederent.

Zenodot. *Excubias agere in Naupacto.*

Φρουρῆσαι ἐν Ναυπάκτῳ.

Id est, Excubare Naupacti. Achiui capta Naupac… saniam excubijs custodiæq́, præfectum interfe… Vnde res in iocum vulgi videtur abijsse aduers… qui pereunt ignauia sua, aut qui munus odiosum… num discriminis administrant.

Herodot. *Lemnia manu.* Λημνίᾳ χειρί.

Dictum pro eo quod est, nefaria, impia, crudeli…

Suidas. *Lepus apparens, infortunatum facit iter*

φανεὶς ὁ λαγὼς δυστυχῆς ποιεῖ τρίβου

Id est, Inauspicatum iter obuius facit lepus. Vu… ditum, etiam his temporibus, occursum lepor… esse parùm fœlix iter ingressis. Torqueri pote… teruentum cuiuspiam, qui videatur incommod… quod allaturus.

Horatius. *Minxit in patrios cineres.*

Qui intemperijs ageretur, cuiq; cuncta cedere … liciter, in patrios cineres minxisse dicebatur. … tùs enim paterni sepulchri summa fuit religio.

Rupta anchora. Κράδης ῥαγείσης.

Id est, Rupta crada. Dicebatur de his, qui repe… quam magnum quiddam facturi prodissent: de… sa omnium expectatione, turpiter & indecorè … sissent in negocio. Porrò crada hoc loco non f… ramum indicat, sed vncum illud æs, quo vincti… tur actores in machina.

Commune naufragium.

κοινὸν ναυάγιον τοῖς πᾶσι παραμύθιον.

Commune naufragium, omnibus solatium. Mullius fertur malum, quod nobis est cum omnibus, n multis commune.

Obedientia fœlicitatis mater. *Aeschyl.*

πειθαρχία γάρ ἐστι τῆς εὐπραξίας μήτηρ.

pis est, consulere saluti ciuium. Id conatur bonis is legibus. Populi est his obtemperare, si velit esse Sed vtinam non essent Ioues ὀλέθριοι, quibus vxor πενία, & filia δυσυχία.

NGENII MALICIA ET INSTITVTIO.

Lupus pilum mutat, non mentem.

ὁ λύκος τὴν τρίχα, οὐ τὴν γνώμην ἀλλάττει.

Lupus pilum, non ingenium mutat. Senecta ca adfert improbis non item aufert maliciam. Ca it enim lupi velut & equi, more hominum per .

turam expellas furca, tamen vsque recurrit. *Horatius.*

est, Haud facilè dedisci, quæ nobis natura peni idit, atque inseuit. Ducta est metaphora à ra ii apposita furca torquentur alio, quàm natura at.

Lignum tortum haud vnquam rectum.

ξύλον ἀγκύλον οὐδέποτ' ὀρθόν.

Nunquam rectũ tortile lignũ. Distorta prauaq; a vix vnquã ad bonam frugem traducuntur.

thiops non albescit. Αἰθίοψ οὐ λευκαίνεται.

Aethiops non candescit. De ijs dici solitum, qui am mutaturi sunt ingenium.

Qui semel scurra, nunquàm paterfamiliâs. *Porphyr.*

est. Eum quem semel depuduerit, quiq; contem

 pta fa-

pta fama scurram agere cœperit, vix vnquam ad bonam frugem redire.

Aristoph. *Podex lotionem vincit.* πρωκτὸς λουτροῦ περιγίνεται. Id est, Podex lotionem vincit. In eos, qui sese in malum aliquod adigunt, propterea quòd ea corporis partic[ula] si lauetur, semet rursum inquinat, ita vt ipsa sit in causa quò minùs lauari poßit.

Aristoph. *Occasione duntaxat opus improbitati, vel ma[litiæ].* Quadrabit in nocendi cupidos, qui ne temere læsi[sse vi]deantur, causas prætexunt. Malefacere qui vult, n[unquam] non causam inuenit. Vulgò dicitur apud nostrat[es: Fa]cile fustem inuenerit, qui cupit cædere canem.

Hierony. *Saliuam imbibere.*

Sumpta metaphora ab infantibus, quibus præm[anso] cibum in os inserunt non sine saliua, cui quum a[ssue]rint, nihil iam illis sapit, quod ab illius primæ sali[uæ gu]stu diuersum sit.

Horatius. *Quo semel est imbuta.*

Horatius: Quo semel est imbuta recens, seruab[it o]dorem Testa diu. Proinde rectè monet Fabius, v[t] optima discantur, propterea quòd nihil hæret te[na]cius quàm id quod rudibus annis perceperimus.

INGRATITVDO.

Ingratitudo vulgi.

Qui significabit sibi molestam ingratitudinem qu[i] intelligat superiorum officiorum nullam haber[i ra]tionem, non inconcinniter vsurpauerit illud ex O[dyss.] quod idem est & in alijs locis:

Μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς, καὶ ἤπιος ἔστω,
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς.
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι. Id es[t]
Posthac ne placidus sit quisquam, neue beni[gnus],
Nec mitis, iustiq; tenax rex sceptriger vnqu[am],
Sed semper ferus esto, & semper iniqua patra[t].

'iuum noueris.

etulimus viuorum meminisse oportere. Id mere n Truculento detorquet in alium sensum, amaro mortuo ducens, qui desierat esse dando. Dū quit, hominem noueris, vbi mortuus est, quiescum viuebas, noueram. Pecunia iuxta Hesiodū, t mortalibus, ea amissa, exanimis est homo.

le luporum catulos. *Theocrit.*

tus in Hodœporis:

... λυκιδεῖς, θρέψαι κύνας ὥς τύ φάγοντι, Id est, nes qui te lanient, catulosq; luporum.

ui læduntur ab ijs, de quib9 bene meriti sunt, atos.

'ies nutricationis mercedem persoluit. *Menāder.*

'ιὸς τροφεῖα ἀπέτισεν.

ries alituram rependit. Quadrabit, vbi quis pro is maleficium reponit. Aries ipsos, quorum ope us est aut etiam nutritur, cornibus incessit.

canem alit externum.

ίνα τρέφῃ ξένον, τούτῳ μόνον λίνος μένῃ.

qui canem alit peregrinum, huic præter funem reliqui. Qui beneficium collocat in ingratum, eram. Nam canis alienus, relicto fune, quo alpristinum dominum repetit.

rundines sub eodem tecto ne habeas. *Pythago.*

ὁμωροφίους χελιδόνας μὴ ἔχειν.

hirundines ne habeas sub eodem tecto. D. Hic interpretatur abstinendum à commercio gar & susurronum. Rectè Pythagoras conuictoré parumq; firmū hirundinis symbolo monuit lum, &c.

eneficentia Agamemnonem vlti sunt Achiui.

Αντ' ευεργεσίας Αγαμέμνονα τίσαν Αχαι...

Id eſt, Pro meritis malè tractârunt Agamemnon...

Dicebatur in ingratos, qui pro ſummo benefici... mum remetiuntur maleficium. Agamemnon e... exhauſtis laboribus in expugnanda Troia pro d... te Græciæ domum reuerſus, veſte inexplicabil... lutus, interfectus eſt à Clytemneſtra, auxiliant... ſthio adultero.

Pro perca ſcorpium. Αντὶ πέρκης σκορ...

Vbi quis optima captans, peſsima capit. Nam pe... cis eſt vel maximè laudatus. Scorpius lethalis e... etiam huius nominis contempti ſaporis.

Plutarch. *Nemo bene merito bouē immolauit, præter P...*

Οὐδ' εἰς εὐεργέτη βοῦν ἔθυσεν ἀλλ' ἡ Πυῤῥίας.

Id eſt, Nemo bouem immolauit bene merito, ... rhias. Hoc prouerbio quondā vtebant, ſi qua... extitiſſet homo inſignite gratus, qui beneficiū... ampliter repenſaret. Accommodabitur & in v... mortalium ingratitudinem, adeò vt vix vnum ... qui meminerit officij. Non abludit hinc exem... uangelicum, quò è decem lepra Christi benefic... tis, vnus duntaxat reuerſus eſt, qui gratias eger...

Zenodot. *Simul & miſertum eſt, & interijt gratia.*

Αμ' ἠλέηση καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις.

Id eſt, Simul & miſertum eſt, interijtq; gratia. ... dici ſolitus in ingratum, qui ſimulatq; leuatu... lis, deſinit meminiſſe beneficiorum eius, cuius ... ſtitutus eſt. Plautus: Si quid iuues, pluma leuio... ſi quid offendas, plumbeas iras gerunt.

Ariſtot. *In ſenem ne quod collocaris beneficium*

Γέροντι μηδέποτε μηδὲν χρηστὸν ποι...

Id eſt, Ne quid vnquam beneficij collocaris i... Diciturq; hodie vulgò: Neq; in ſenem, neq; ...

andum esse beneficium, propterea quòd alter nõ ,alter non meminit.

Hostis non hostis. Ἀπόλεμος πόλεμος.

Citra bellum hostis, dicitur, qui nulla lacessitus ı,tamen quæ sunt hostium facit, aut qui pacis ob- facit hostilia.

Arietis ministerium. Κριοῦ διακονία.

Arietis ministerium. Dici solitum de officio in um collocato. Siquidem aries cornibus ferit pa- m.

NGRATA OB VETVSTATEM.

Piscis nequam est, nisi recens. *Plautus.*

r peculiariter in hospitem aut vulgarem amicũ, imo quidem aduentu non ingratus est, cæterùm ıduum exactum putet. Plautus: Quasi piscis iti- t amator lenæ: nequam est, nisi recens.

Piscis repositus. Ἀποκείμενος ἰχθύς. *Plutarch.*

Repositus piscis. In prouerbium abijsse videtur us eos, qui nihil seruant in posterum. Nam pisces ı delicijs erant. Et prudẽtiæ est, è cibis semper ali- habere sepositum, quo subitum excipiat hospitẽ.

Antiquiora diphthera loqueris.

Ἀρχαιότερα διφθέρας λαλεῖς.

Antiquiora diphthera loqueris. In eos quadrat gas narrant, aut de rebus nimium priscis & iam- ı obsoletis. Siquidem aiunt diphtheram pellem ius capræ, quæ Iouem lactàrit, in qua creditum iquitùs, illum omnia scribere quæ fierent. Vnde ec in historicorum literis extarent, nec in homi- emoria seruarentur, ea velut ex Iouis diphthera dicebantur.

A Nannaco. Ἀπὸ Ναννάκου. *Stephan.*

A Nannaco. Quum significamus rem ab extrema

vsque antiquitate repetitam. Nannacus rex ante calionem fuisse narratur, qui diluuium futurum uiderit. Latini consimili figura dicunt, ab Aborig seculo repetita, & perinde quasi cum Euandri loquaris. Non discrepat ab hoc: Antiquior Codr

Res Cannacæ. τὰ καννάκυ.

Id est, Res, aut mala Cannacæ. Bifariam vtebant paroemia, vel de rebus ob vetustatem admir vel de lamentis & complorationibus miseris, ac la mosis.

Ibicus. *Antiquior quàm chaos & Saturnia temp*
χάυς ἀρχαιότερος.

d est, Antiquior quàm chaos. De re nimium pr obsoleta. Alludit adagium ad chaos, ad quod deorum ac rerum omnium originem referunt. O opificium mundi hinc auspicatur, & Hebræi.

Diogen. *Per antiquum diem.* Διὰ παλαιᾶς ἡμ

De re admodum vetusta & prisca. Finitimum hui gno Platonis anno.

Pellenæa tunica. πελλωαῖος χιτών.

Id est, Pellenæa vestis. De prisco cultu. Pellene tusta Achaiæ ciuitas, Protei patria, in qua diuers mentorum formæ fieri consueuerunt.

INITIVM LAVDATVM.

Pindarus. *Operi incipienti fauendum.*

Celebratissimum est, honos alit artes, & virtus ta crescit. Ita Pindarus Olimpiacῶn lib. sexto. Ἀρ νου δ' ἔργου πρόσωπον χρὴ θέμεν τηλαυγές. In initio f ris oportet faciem illustrem addere: hoc est, faue aliquid egregij facinoris aggredientibus, simul v addatur animus, & alij ad emulationem prou tur. At nunc plerique moleste obstrepunt, si qui tentet eximium. Potest & hic sensus accipi: Q

fectat, hunc oportet ab egregio quopiam faci- ispicari. Permagni siquidem refert, vnde nomi- at exordia.

n hoc calceamento pedem habet. *Pindarus.*

i ibidem & illud adagij forma: ἴσω γὰρ ἐν τούτῳ δαιμόνιον ποδ' ἔχων. Id est, Nouit enim se in hoc iento fortunatum habere pedem, pro eo quod it has laudes in ipsum competere. Olim ma- iciæ erát in soleis & calceis. Nam Pedilon Græ- alceamenti genus varium ac picturatum, dictū τῷ ποδί περιειλεῖσθαι, eò quòd pedi applicetur. Vt ion omnis calceus conuenit cuilibet pedi, ita uis laus in quemuis congruit.

Vestigium ponere. *Tullius.*

im ponere, pro attingere dixit M. Tullius libro ous 5. Quanquam id quidem infinitum est in . Quacunque enim ingredimur, in aliquam hi- vestigium ponimus. M. Tullius eiusdem operis uid enim? Sapientia pedem vbi poneret, non , sublatis omnibus officijs. Hic locus ostendit m vsum huius metaphoræ in rebus animi. Sen- nullum esse locum sapientiæ, si tollatur officio- d ctus.

um paruula est, bona uidetur spina.

ικρὸν μ ἡ ἄκανθα ἀγαθὴ φαίνεται.

uum pusilla est spina, bona videtur. Puericia mabilis.

imum Aegina pueros optimos alit.

uapiam, quæ melioribus initijs cœpta, paula- eterius dilabitur, vt pleraque mortalium fa- umptum adagium ab Achille, Patroclo, Aia- tolemo, quod hi virtute præcelluerint, quum eginetæ. Deinde labente morum integritate,

male

male cœperunt audire Aeginetæ. Non dissim
Quondam fuére strennui Milesij.

Primùm Mars in filijs laudatus est.

Suidas. τὰ πρῶτα ἄρης εἰς πυῤῥ παῖδας ἐπῃνεῖτ'.

Id est, Initio Mars laudabatur ob filios. De ijs, qui ini specimen aliquod indolis egregiæ præ se ferunt: ei in alios paulatim degenerant mores. Quemadmodu euenit Romanis olim strenuis.

κυαμοτρώξ.

Id est, Fabarum arrosor. Dicebatur, qui in creatis ma gistratibus vendebat sua suffragia, eoq; quæstu gra sedulò versabatur in comitijs. Priusquam rep tus vsus calculorum, quos Græci ψήφους appellant, tra nigris & albis fabis ferebantur. Vnde fabis vic tre cebantur, quibus hic erat quæstus.

INIVSTITIA.

Stateram ne transgrediaris.

Pithagó. Μὴ ζυγὸν ὑπερβαίνειν, Id est, Stateram ne transilias ne quid facias, præter ius & ęquum. Nam state æquitatis symbolum habuisse vulgò, vel Do lud prouerbium indicat. Σταχάνης δικαιότερος, i tina iustior.

Malum lucrum æquale dispendio.

Hesiodus. Μὴ κακὰ κερδαίνειν, κακὰ κέρδεα ἶσα

Id est, Ne malè lucreris, mala lucra æqualia da est lucrum, quod iactura bonæ mentis compar darus: Quod præter iustum est dulce, exitum marissimum.

INSALVBRITAS.

Zenodot. *Herculanus morbus.* Ἡράκλειος νόσος

Id est, Herculanus morbus. Hunc alij sacrum mitialem appellant. Est autem ex eorum nu bus nulla medicorum ope succurri potest,

iuiitus immitti creditur, eoq; cognomen addi-
, sacro.

lerculana scabies. Ἡράκλεος ψῶρα. *Suidas.*

Ierculana scabies. De scabie iucunda, facileq;
, aut quæ desideret Herculana, id est, calida bal-
idem opinor dici posse in eos, qui multo studio
abore valetudinem offenderunt, vt quibus ali-
imento opus sit.

sa senectus morbus est. *Terent.*

in Phorm. Nam in senibus, vt absit morbus, ip-
a per se mala valetudo est. Homerus:
us effœtum iam te premit aspra senectus. Verg.
unt morbi, tristisq; senectus.
τὸ γῆρας, οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον.
e senectam, non enim sola aduenit.

I N S I D I AE.

ιοσσομεύειν. *Homerus.*

ter est apud Homerum, pro eo quod est, alto
moliri quippiam, & clanculum in animo stru-
ias. Translatum à fundamentis ædificiorum,
undè iaciuntur.

nis ad cibum. Κύων ἐπὶ σῖτον.

inis ad cibum. De ijs, qui in suum properant
ui canē volunt occidere, cibo ostenso alliciūt.
ὕρειος ἵππος.

ıreus equus. De clādestinis insidijs dicebatur,
epentè complures apparerent, qui latebant an-
ptum ab equo Homerico, in quo Græcorum
abditi, repente prosiliētes, Troiam ceperunt.
omerus Durateum appellat.

nescare homines. *Terent.*

Adel. Nescis inescare homines. Ducta est me-
b ijs, qui præfixo æri cibo, pisces illiciunt.

Opor-

Oportet omnibus corydalis.

Simonid. Πάρησι κορυδάλοισι χρὴ λόφον ἐγγενές

Id eſt, Omnibus Galeritis oportet criſtá ineſſe.
eſt mortalis ingenium, cui non ſit aliquando vi
mixtum, ceu perinde ſecũdum hominis natura
carere vicio, vt galeritæ naturale eſt habere criſ

Plautus. *Tragulam inijcere.*

Plautus in Epid. Tragulam in te inijcere ador
eſt, dolum aliquem in te ſtruũt. Et ibidem: Ne
fabricam facit, Huic ſimillimum in Moſtel. Pil
ciſti mihi.

Idem. *Ab tranſenna cibum petere.*

A tranſenna cibum petere dicitur, qui pericul
mus eſt.

Plutarch. *Cuniculis oppugnare.* ὑπονόμοις πολ

Id eſt, Cuniculis bellare, dicitur qui non aper
diſsimulater ac dolis rem gerit. Contrà qui pa
quod agit, machinis agere dicitur. Plus vene
bit, ſi ad res animi transferatur: veluti ſi quis
los genios interdum oppugnare nos machinis.
lam terrent ac illectant, interdum cuniculis, q
ſa ſpecie pietatis imponunt obrepuntq́; incau

In tranſennam inducere.

Eſt dolo fallere. Ab aucupijs ſumptũ eſt, qui
cellos eſcam ſpargunt, inſidiantes auiculis. V
die qui dolo captus, intra tranſennam eſſe dic

Suidas. *Pulchrè fallit uulpem.*

Παλεύει καλῶς τὴν ἀλώπεκα.

Id eſt, Decipit pulchrè vulpem. Apparet dict
qui dolis captaret aſtutum, cuiq́; fruſtra tend
ſidiæ. Nam παλεύειν, eſt arte illectare. At vu
circumuenire difficile eſt.

INSTANS.

Ante pedes.

edes esse dicitur, quod obuium, quodq; vel præ- *Terent.*
est, vel imminet. Terentius: Istuc est sapere, non
nte pedes modò est videre, sed etiam illa quæ fu-
nt prospicere.

IN STVPIDOS.

ede nasturcium. Ἔσθιε κάρδαμον.

rdem, ignauum, hebetem, stupidum, olim dice-
propterea quòd huic efficaciam inesse credant,
ontrariam: vim enim vigoremq; animi suscita-
erem coercere, cùm illa e diuerso Venerē acuat,
ntis hebetet.

Nihil ab elephante differs. *Diogenianus.*

λέφαντος διαφέρεις οὐδέν.

b elephante differs nihil. In magnos ac stupidos
ur, etiam si primam ingenij laudem Plinius tri-
phantis, sed inter bruta. Verùm corporis moles,
e fœditas adagio locum fecit.

icer piscis. Ἱερὸς ἰχθύς.

icer piscis. Dicebat, cui nemo nocebat, sed sui
t. Per iocum dici poterit in hominem prægran-
n precio habitum, quum sit stupidus & infans.

anagræus cetus. Ταναγραῖον κῆτος.

ac prægrandi corporis mole ταναγραῖον κῆτος
ant, à Tanagra Bœotiæ ciuitate, ad quam de-
tus immani magnitudine prouerbio locum
dit.

Loquax talpa. *Amianus.*

nullius iudicij, sed tamen impendiò verbosus,
alpa dictus est populari conuicio: nam talpę no-
ci sunt, ita sunt æquè muti.

os marinus. Βοῦς θαλάσσιος.

nis, insulsis, & ad nihil vtilibus, quales sunt
phocæ

phocæ tantùm paſcentes, nec operi, nec eſui vtile con-
trà quam boues terreſtres.

Nihil differs à Chærephonte.

οὐδὲν διοίσεις χαιρεφῶντος τὴν φύσιν.

Id eſt, Nihil ore quicquam à Chærephonte diſc-
In macilentum pallidumq; dicebatur. Chęrepho-
tragœdiarum ſcriptor fuit. Is Heraclidarum res
quutus eſt. Quoniam autem nocturnis lucubr-
bus erat maiorem in modum extenuatus confe-
vulgari ioco taxatus eſt.

Diogenianus.

Mens non eſt in Centauris.

Νοῦς οὐκ ἔνι κενταύροισιν.

Id eſt, Mens non ineſt Centauris. In vecordes &
dicebatur, & qui conarentur quod efficere nõ
Nota eſt Centaurorum fabula.

Ariſtoph.

Becceſelenus. βεκκεσέληνος.

Prouerbio dicebatur ſtupidus ac delyrus, ſy-
aut admodum ſenex. Beccus Phrygum antiquiſ-
gua panem ſignificat: σελήνη lunam. Vnde Arca-
volunt mortalium omniũ antiquiſsimi videri,
dicuntur, tanquam antiquiores ipſa luna.

Diogen.

Saturni podex. κρόνου πυγή.

Id eſt, Saturni culus. De carnibus vetulis, iamq;
& ſenſu vacantibus. Quicquid enim putre iam
tum intelligi volebant olim, id Saturnium voca-

Aeſopus.

Caput uacuum cerebro.

Ω οἵα κεφαλὴ καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

Id eſt, O quale caput, & cerebrum non habet.
qui corporis ſpecie præcellunt, ingenio caren-
tum ex Apologo Aeſopico. Vulgò quoque ve-
& inſipidis aiunt cerebro vacuum eſſe caput.

Lucianus.

Margites.

...en pro stupido dixit Lucianus. Sed existimas te argite quopiã loqui. Hunc ita describit Homer' Aristotele: Hunc neq; fossorem voluerunt nuuum Esse, nec agricolam, nec in vlla prçterea re, aut egregiũ. Conuenit cum illo Hesiodo: Nulla vtilis, qui nec ipse sapit, nec alijs obtemperat.

...ana Gyrina sapientior. *Plato.*

...m est adagium ab informi partu ranarum, ...ræci γυρῖνοι vocant, a figura corporis in gyrum, ...ati. Porrò quum ranæ tribuitur loquacitas, quæ ...itis solet esse comes, minimum mentis inesse o... ...yrinis, quos vix deprehendas animal esse, ni...rentur.

...uium nullus usus.

...ροβάτων οὐδὲν ὄφελος, ἐὰν ὁ ποιμὴν ἀπῇ.

...uium nulla vtilitas, si pastor absit. Admonet ..., ἀναρχίαν rem esse omnium perniciosissimam. ...ctè faciũt ministri, nisi adsit hers. Inutiles disci... præceptore.

...uium mores. Προβάτων ἦθος. *Aristot.*

...los ac stolidos iaci solitum. Nam ouium inge...nplex ac stultum, & omnium quadrupedum in...am.

...enum esse. *Ambrosia alendus.* *Tullius.*

...ie prouerbiali figura dixit M. Tullius, alterum ...os ac brutos homines, alterum in egregios, vt ...eos pecudibus, hos dijs æquandos. Nam fœ...ant boues, ambrosia cibus est deorum.

...ibicines mente capti. *Athenæ'.*

...s libro dipnosoph. VIII. Dij tibicinibus nun...ntem inseruêre. Sed simul ac flarint, auolat il...s.

...quis unquam Megarensibus. *Diogen.*

Nunquam quisquam sapientior fit Megarensibu Scomma prouerbiale iaci solitum in stupidos. Ictu est autem per adulationem de Megarensibus.

Idem. *Midas auriculas asini.* Μίδας ὄνου ὦτα.

Natũ à fabula notissima Midæ regis Phrygiæ, ci bus, quòd stolidè Panem canentem sibi prætuli ninas affinxit auriculas. Quas quum diu mitt luisset, tandem à tonsore animaduersum est, a tum in vulgus. Porrò adagium rectè dicetur, ve lidos & crassis auribus, pinguiq; iudicio homin

Plautus. Fungus.

Plautus in Bacchid. Fungum dixit pro stupido, seq; credulo. Vel quia fungus per se insipida q est, vel quòd mollis ac fragilis, vel ꝙ subitò prc

Seneca. *Aut regem, aut fatuum nasci oportet.*

Dictum est hoc igitur, quòd huiusmodi ferm Barbari reges apud veteres.

Zenodot. *Stultior Militide.* Μωρότερος Μελ

Militides vnus è fœlicissimis fatuis, quos Ho carmine nobilitauit. Hic iam euersa Troia, ve tur auxilium laturus Priamo. Zenodotus dici potuisse numerare vltra quinq;.

Iuuenalis. *Nescit capitis & inguinis discrimen.*

Qui eò impudentiæ deuenerunt, vt nullum p ciant discrimen inter honestum ac turpe, hi cuntur, quid intersit inter caput & inguen. Iuuenalis:

Quid enim Venus ebria curat?
Inguinis & capitis, quæ sint discrimina ne

Diogeni. *Terræ intestina.* Γῆς ἔντερα.

Dicebantur vilia, nulliusq; precij. Saxa verò scera dicuntur. Simile illi: Telluris inutile po

Larus hians. Λάρος κεχηνώς.

atur, vbi quis auidius inhiaret prædæ. Est enim auis auida, voraxq;.

κορυβαντιᾶν. *Aristoph.*

o sanire dixit Aristoph. in vespis. Sumptum est à antibus Cybeles cultoribus, qui sacro correpti, cymbala pulsant alios item in similem agentes.

Lucerna pinguior. λιπαρώτερος λύχνου. *Diogeni.*

Pinguior Lecytho.

λιπαρώτερος ληκύθου.

Pinguior lucerna, Pinguior Lecytho. Videtur prouerbialis in eos, qui quum sint edaces, nihilo inde fiunt habitiores, quemadmodum lucerna um absumit olei, neq; tamen vnquam sit sagina- rtassis non absurde deflectetur in homines crassio, aut luxui deditos.

Bœotica sus. Ἡ βοιωτία ὗς. *Pindarus.*

scis temporibus Bœoticã regionem incolebant, ppellabantur, gens barbara & agrestis. Proinde deprauata voce, pro ὕαντας, ὕας, id est, sues ap- nt. Idq; scomma cessit in prouerbium, vt primũ tos diceretur, ab his in quosuis indoctos, inconoribusq; rusticanis homines torqueretur.

Bœoticum ingenium.

id insulsum esset ac stultum, id Bœoticum di-

Bœotica cantilena. Βοιώτιος νόμος. *Zenodot.*

œotica cantio dicebatur, si quibus rerum initia lla ac prospera fuissent, posteriora turbulenta . Nam Bœotij primum liberam ac pacatam avitam: deinde mortuo Laio, in varias calamitaierunt, vt illorum cantilena à leuto initio in lusisse videatur.

Diogeni. *Bœotica auris.* Βοιώτειον οὖς.

Id est, Auris Bœotica. In hominem pingui iudicio qua-
drat.

Heraclit. *Asinus stramenta mauult, quàm aurum.*

Aristoteles lib. moral. Nicomachiorũ 10. citat Hera-
tũ qui dixerit: Ὄνους σύρματ' ἂν ἑλέσθαι μᾶλλον, ἢ χρυσὸν· ἥδιον
γὰρ χρυσοῦ τροφὴ ὄνοις. Id est: Asinos straméta malle, quàm
aurum, quòd asinis pabulum, auro sit iucundius. Atque
hac quidem in parte asini plus sapiunt, quàm homines.
Illi rem æstimant vsu, nos inutilibus atque etiam
rebus ex animi persuasione, ingentia statuimus p
Notus est apologus de Gallo, qui gemmam in st
limo repertam contempsit. Gallus enim mauul
granum, quàm margaritam aut adamantem. Ita c
tris sunt mancipia, compotationem temulentam
bus disciplinis liberalibus anteponunt.

Colophonium calciamentum.

Κολοφώνειον ὑπόδημα, Id est, Colophonium calcia
dicebatur cauum. Nam antiqui fere soleis vteb
quæ infimam pedum partem tantùm munirent
quadrabit in hominem stolidum & incomposi
rusticanum, per lutum ituris conuenit tale calc
tum. Venuste itaque dixeris, in sordidis autorib
saturo, opus est calceis Colophonijs. Huic cont
videtur calciamentum Sicyonium.

Plato. *In nauibus educatus*

Ἐν νηυσὶν τεθραμμένος. Id est, In nauibus educatus
batur, qui rudis esset, & alienus à moribus libe
sensuq; communi. Solet enim ferè nauticum ge
elemento respondere, quod à ciuilium homin
mercio submotum viuat. Plautus in Cistellari
agrestes appellat, maritimos, imò potius incon
quod mare vicibus æstuarijs accedat recedatq;.

Vasis instar.

δίκην Id eſt, Vaſis inſtar loqui dicitur, qui quum
eritiam ex ſe nihil poſsit adferre, ab alijs audita
t. Fons ex ſe liquorem habet, vas ni aliunde infu-
ſiccum eſt. Homines autem qui vacant eruditio-
aures implentur. Socrates in Phædro Platonis:
ῶν παρά γε ἐμαυτοῦ οὐδὲν αὐτῶν ἐννενόηκα, εὖ οἶδα συ-
μαυτῷ ἀμαθίαν. λείπεται δὴ οἶμαι ἐξ ἀλλοτρίων ποθὲν
ν διὰ τῆς ἀκοῆς πεπληρῶσθαί με δίκην ἀγγείου. Id eſt,
iorum ex meipſo excogitaui fateor, imperitię mi-
cius. Supereſt igitur, opinor, vt alicunde ex alie-
ntis per aures fuerim impletus inſtar vaſis.

Mittere ſanguinem. — *Cicero.*

ilitibus ſi quid grauius deliquiſſent ignominiæ
incidebatur vena, id appellabant ſanguinem
. M. Tullius in epiſtolis: Miſſus eſt ſanguis inui-
e dolore. Sentit ſe liberatum aliqua parte inui-
od in eo iudicio non valuiſſet ipſius teſtimoniũ,
tra dolorem ſuum, quòd omnes ſcirent iudices
ruptos, &c.

Tredecim cubitorum. — *Theocrit.*

es inſigniter procero corpore, & hiſce tempo-
opulari ioco taxãtur, vt ignaui & inutiles. Quod
pleraque manaſſe videtur ab ipſa antiquitate.
n in Syracuſanis Praxinea de marito loquitur:
ισκαιδεκαπάχυς, id eſt, vir tredecim cubitorum,
olicως ſignificans enormiter procerum, quum
n inſulſus, vt è mercatu pro nitro ſalem attule-
ui prælongos homines ridiculi gratia Longurio-
ellabant.

lſitudo non ineſt illi. Ἅλμη οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ. — *Plinius.*

alſitas non ineſt illi. In infacetos & fatuos ac ſtu-
linius lib. XXXI. indicat metaphoram eſſe ſum-
vſu ſalis, quòd in omnibus cibis ſit condimenti
auiditatem inuitet.

Bibe elleborum. πίθ' ἐλλέβορον.

Quo dicto significatum est insanire quempiam.(rum animo constant, elleboro opus habere dic Atque ijdem apud Latinos etiam autores, ellebc dere, & elleboro sese purgare, prouerbio iubent pterea quòd antiquitus plurimus vsus fuerit hu bæ ad leuanda mentis & capitis vicia.

Horatius. *Nauiget Anticyras.*

De insano dicitur apud Horatium, quiq; mentis laborat. Huic simile dicit idem alibi: Curatore c Itidem Varro: Ad agnatos & gentiles deducenc

Plinius. *Strychnum bibit.* στρύχνον ἔπιεν.

In insanos item competit, à strychni herbæ nat vel gustata, statim insaniam parit.

Plautus. *Porcum immola.*

Plautus in Menæchmis porcum syncerum ac immolare iubet eum, quem mente captum si Opinor hinc sumptum, quòd veterum vsu, q piam irati numinis intemperijs ageretur, ho lo se soleat purgare. Horat. Immolet æquis Hic Laribus. Loquitur de eo, qui iam ab insania videretur.

Squillas è sepulchro uellas.

Σκίλλας ἀπὸ σήματος τίλλειν.

Id est, Squillas à sepulchro vellere iubebantu rum sanæ mentis esse viderentur.

Minus habet mentis, quàm dithyrambo

Διθυραμβοποιῶν νοῦν ἔχεις ἐλάττονα

Id est, Minus sapis scriptoribus dithyrambicis dos ac furiosos torquetur. Sumptum à poetis c bicis, qui Baccho inflati furebant.

Hierony. *Pistillo retusius.*

quod est, Minimè acutum. Et Chrysippeum acu- per ironiam vsurpatur in stupidum. Et cornutus ismus, pro ratione ridicula friuolaq;.

Embarus sum. Ἔμβαρός εἰμι.

m est olim de insano, deliroq;. Natũ ab Embaro ideo demente, vt filiã se immolaturum pollicere- lege, vt sacerdotiũ in posteros suos traduceretur. Suidas.

Phryx plagis emendatur.

baros, seruiliq; ingenio homines dicitur, qui udore neque monitis, sed verberibus redduntur es.

Messena seruilior. Δουλότερος μεσσήνης.

Seruilior Messena. De minimè liberis dicebatur, io viuentibus arbitrio. Lacedæmonij Messenios, terum atq; iterum desciuissent, in seruitutem re- ìt, eosq; durius etiam, quàm reliquos seruos tra- t, ne denuò res nouas moliri possent.

Stultior Corœbo. Ἠλιθιώτερος κοροίβου. Lucianus

idos ac vecordes. Corœbi stultitia vulgi fabula ata est, qui maris vndas numerare sit conat⁹, quũ tuerit vltra quinq; prosequi supputationem.

Stultior Morycho. Μωρότερος εἶ μορύχου. Zenodot.

Stultior es Morycho. Siculum prouerbium in i ridiculè stultèue quippiam facerent. Zenodo- dit apud Siculos Baccho cognomen esse Mory- q; inde natum, quòd in vindemijs, huius dei fa- usto, ficisq; virentibus oblini cõsueuerit. Bacch⁹ vbique ridiculus ac parum cordatus inducitur à , vtpote deus temulentus.

Stupidior Praxillæ Adonide.

Ἠλιθιώτερος πραξίλλης ἀδώνιδος.

Stultior Praxillæ Adonide. In vehementer stu-

Plautus. *Veruecea statua.*

Plautinus Hegio, seruum stupidum appellat s[tatuam] verueceam, quasi dicas, brutum ac mutum homi[nem].

Horatius. *Corpus sine pectore.*

Horatius: Non tu corpus eras sine pectore. Dij t[ibi for]mam, Dij tibi diuitias dederant, artemq; fruend[i]. [Nam] sapientiam & ingenium in pectore constituunt, [und]e cordatos appellamus prudentes.

Antronius asinus. Αντρώνιος ὄνος.

Olim dicebatur, qui deformi, prægrandiq; m[ole cor]poris esset, cæterum ingenio stupido, tardoq;. [Antron] autem ciuitas erat Thessaliæ, nomen inde sortit[a, quod] cauernis & specubus abundaret. Illic aiunt asi[nos ma]gni magnitudine quondam fuisse, vnde prouerb[ium] crebuit, autores Stephanus & Suidas.

Lucianus. *Naribus trahere.* Τῆς ῥινὸς ἕλκεσθαι

Id est, Nare trahi. Est citra iudicium alieno a[rbitrio] quouis abduci. Metaphora sumpta à bubalis an[imantibus], qui annulo in summam narem inserto circund[ucuntur] non aliter, quàm equi freno.

Arcadicum germen. Ἀρκάδικον βλ[άστημα].

De grandibus & ignauis dici solitum. Arcades c[um] lè audierunt ob stuporem ingenij.

Plato. *Arcades imitantes.* Ἀρκάδας μιμο[ύμενοι].

Dictum in eos, qui alijs, non sibi laborát. Arca[des] inter Græcos bellicosissimi, suis auspicijs, suo [...] nunquam hostem vllum superârunt, verùm alij[s] tias ferentes persæpè. Vnde illud illis fatale vi[...] alijs vincere, non sibi.

Horatius. *Asinum in rupes protrudere.*

Horatius: Qui malè parentem in rupem pro[...] sellum. Quadrabit in quosdam peruerso nat[...] nio, qui quum ipsi non sapiant, nolint tamen b[...]

ium monitis obtemperare. Natum à rustico est, um asinum suum per alpes niuibus obtectas duce ; freno non obediret, iratus in rupes protrusit.

Feles Tartessia. γαλῆ ταρτησία.

gnis & ridiculis dicebatur. Tartessi sunt in Ibe- id quos feles maximæ nasci dicuntur.

n inest illi dentale. γύης οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ.

Gyes non inest illi: Dici consueuit de quopiam aliquam parùm vtili. Sumpta metaphora ab ara- ius pars est γύης, eam nonnulli putant esse, quam dentale vocant. Ea quoniam præcipua videtur, si ihil confici potest aratro.

Stulto ne permittas digitum.

ermittendum imprudentibus, quantumuis pu- . Siquidem in maximis lædunt, si vel tantillum feris.

tennis quum sit, nondum ædidit dentes. *Aristoph.*

ἑπταέτης ὢν ὀδόντας οὐκ ἔφυσεν.

Quum sit septem natus annos, nondũ tamen den duxit. Mihi quadrare videtur in eum, qui natu s, tamen adhuc quasi puerum agit. Aut qui diu ratus alicubi, nihil adhuc auctoritatis, aut hono sequutus. Adagium natum à pueris, &c.

Stulticia est, Iouem putare esse. *Suidas.*

μωρίας, τὸν Δία νομίζειν, ὄντα τηλικοῦτον.

Inscitia est, natum tot annos credere esse vllum In eum accommodari potest, qui grandis natu it sentit absurdum quippiam, quum propter æta il oporteat ignorare. Nõ conuenit enim in na- des puerilis superstitio.

Vt Bagas constitisti. βάγας ἔστηκας. *Plutarch.*

Vt Bagas stabas. In stupidũ & elinguẽ dicebatur. rat quispiá similis attonito, stupidoq; & insulso.

Aristoph. *Desertum obtueri.* Ἐρημὸν ἐμβλέπε

Id est, Desertum intueri, dicebatur, qui fixis & at intueretur oculis. Metaphoram mutuati sunt ab i pelagus immensum, aut solitudinem taciti intuer

Therebintho stultior. Τερεβίνθου ἀνοητό

Id est, Therebintho dementior, in stupidum, sibi centem, ꝙ arbor ea latè porrigat ramos, ꝙ est ir ter ostentantiũ sese, ad hæc nigrore insignis, foli sis, succo item pingui & resinoso, tum alias alia

Cæcus auribus.

Tu simul & aure & mente & oculis cæcus es. C in hominem planè stupidum.

Varro. *Bis pueri senes.* Δὶς παῖδες οἱ γέροι

Quadrabit in eos, qui prouectiore quum sint æt men puerilibus quibusdam studijs intempestiui indecorè tenentur.

Saturniæ lemæ. Κρονικὴ λῆμαι.

In cæcutientes ac stupidos dicitur, præsertim in ætatis vicio desipiscunt. Est enim lema humor lis concretus, vnde lippitudo nascitur. Porrò S dicũtur, quasi seniles ac veteres, propterea quc id est, Saturnus, podagrosus ac senex à poëtis f & temporum deus.

Martial. *Auris Batava.*

Martialis Epigrammatum libro VI. Batauan dixit agrestem, inelegantem, tetricamq́;. Eran Germaniæ populi Catthorum pars, qui domest tione pulsi, extrema Gallicæ oræ vacua cultoı cupauère, &c.

Cicero. *Abderitica mens.*

Abderitæ in stuporis insaniæq́; fabulam abiêre tanis autem natura peculiarem fuisse mentis f indicat M. Tullius, &c.

IN E

INTEMPERANTIA, LIBIDO.

Myconius vicinus. Μυκόνιος γείτων. Suidas.

ɩ, qui non vocatus ad conuiuium accedit. Nam nij liguriones erant, & alienæ appetentes mensæ. lotùs autem ait conuenire in sordidos atq; humi- nunciones, propterea quòd ea insula sterilis, ha- ɩtem auidiusculam, & alieni appetentioré. Idem ɩyconios immodica bibacitate, luxuq; olim in- Vnde & Cratinus Ischomachum quendam gulæ ɔium, Myconium appellârit.

Vnico digitulo scalpit caput. Iuuenal.

atque effœminati, vno digito caput scalpere di- ,nimirum soliciti, ne comam studiose compos- rturbent. Iuuenalis Satyra IX.

Qi digito scalpunt vno caput.

Baceli similis.

κελὸς βακήλῳ, καὶ βάκηλος εἶ.

Bacelo similis, aut Bacelus es. In cinædos, ac parũ ıctum, aut in magnos quidem corpore, sed ani- ɔidos. Tractum à forma moribusq; Baceli cuius- ɹı fuit exectus.

Herniosus vsq; ad gulã. κηλὸς μέχρι τοῦ μιζζίνου. Aristoph.

at ɪɪ vehementer herniosum. Carmen est apud ɩhanem in Equitibus:

Ψιὲγ γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τοῦ μιζζίνου. Id est,

Shernıosus oportet ipsam vsque ad gulam.

Batalus. Βάταλος εἶ. Plutarch.

Batalus es. Olim in effœminatos per contumeliã ɩcetur. Id cognominis Demostheni puero indi- ıt, & ab inimicis probro obiectum. Plutarchus ninis huius varias adfert rationes: vel quòd Ba- Idem. uispiam fuerit tibicen, mollis & effœminatus, ɪliebribus sandalijs primus omnium in scenam

prodie-

prodierit, ac musicam euitarit, vel quòd poëtæ cuiam obscœno nomen fuerit Batalo, vel quòd apud A Batalus appellata sit ea pars corporis, quæ vere nominari non potest.

Βαταλίζεσθαι.

Dicitur, qui turpiter atque effœminatè viuit.

Tibicinis vitam viuis. Αὐλητοῦ βίον ζῇς.

In eum dicebatur, qui lautè quidem, sed alieno sumptu.

Samiorum flores. Σαμίων ἄνθη.

Vbi quis extremam voluptatē decerperet. Hoc mine dicebatur locus quidam, in quo mulieres ris conuiuiū agitabant, omniq; genere voluptat tim explebāt sese. Stephanus admonet Samum olim ἀνθέμουσαν appellatam fuisse, nimirum à flo

Sponsi vita. Νυμφίου βίος.

Pro molli ac delicata. Confine illi, quod alibi est: Musica vita.

Diogeni. *Melle teipsum perungis.*

ἐν μέλιτι σαυτὸν καταπάττεις.

Id est, In melle teipsum obuoluis, oblinisq; hoc liter, suauiterq; vitam agis, quasi parum sit vesc nisi totus sis melleus.

Plutarch. *Samiorum laura.* Σαμίων λαύρα.

Dictitabatur in turpibus addictos voluptatibus apud Samios angiportum quondam erat, in qu diæ, popinariæq; lauticiæ venditabantur, à mu in hoc paratis.

Plutarch. *Samium comatum.* Τὸν ἐν Σάμῳ κομήτην.

Dicebant eum, qui antè ignauus habitus, præcl pectatione sese gessisset in negocio. Aiunt pugil piá apud Samios fuisse, qui quū ab aduersarijs ludibrio, quòd comatus esset, commissus cum il

ardanapalus. Σαρδανάπαλος. *Aristoph.*

cognomen ob insignẽ hominis molliciem abijt erbium. Fuit autẽ Sardanapalus delicijs vsquea- eminat⁹, vt inter Eunuchos & puellas, ipse puel u desidere sit solitus.

esbijs digna. Λεσβίων ἄξια.

is irritis dicebatur, ob id, vt conijcio, quòd Les- anitatem vulgò malè audirent. Fortassis nõ ma- abit & in sordidos atque impuros: vnde λεσβιάζειν pro eo quod est, Polluere & conspurcare.

esbiari. Λεσβιάζειν.

ùs polluere dicebatur. Aiunt turpitudinẽ, quæ ragitur, fellationis opinor, aut irruminationis, à Lesbijs auctoribus fuisse profectam, & apud aùm omniũ fœminam tale quiddã passam esse.

orinthiari. Κορινθιάζεσθαι. *Stephan.*

vulgato ioco dicebant eos, qui scortationibus, indulgerent, qui vel lenocinium exercerent. n est à meretricibus Corinthiensibus, de qui- oco dictum est.

ydus in meridie. Λυδὸς ἐν μεσημβρίᾳ.

iem insatiatæ aut etiam intempestiuæ libidinis tur. Narrant Lydos adeò libidine perditos non tantùm noctu vacarent voluptati Vene- m etiam ipso meridie lasciuirent, manibus fœ- s peragentes.

ydus cauponatur. Λυδὸς καπηλεύει. *Suidas.*

inatos, & voluptatibus addictos. Ex huiusmo- historia tradunt: Cyrus rex deuictis Lydis, im t cauponiam exercerẽt, neq; tractarent arma, ad terram vsq; demissa vterentur, quæ olim indicabat, vt ad eum modum veluti in fœmi- ormati, ad rebellionem fierent inutiles.

Homerus. *Pepones.* πέπονες.

Prouerbiali conuicio dicuntur homines molles, p ūq; viri. Metaphora sumpta à fructu, q simulatq; mat uit dulcis quidem est, verū flaccidus & inutilis. Hortu ὦ πέπον, ὦ μενέλαε O Pepon, ô Menelaë.

Hesychius *Lydio more.* Λυδίῳ νόμῳ.

Id est, Lydia lege, siue Lydia cantione. Conueni ue ties ariolatur aliquis, & augurijs, diuinationibus se uit. Hac enim superstitione Lydi laborasse ferun

Aristoph. *Videre mihi labda.*

Δοκεῖς δ' μοι καὶ λάβδα κατὰ τοὺς λεσβίους

Id est, Mihi videre & labda iuxta Lesbios, fella ce indicat velut ænigmate primæ literæ, quæ con u Lesbijs, & vicio, quod ei tribuitur genti. Ex Ari ph nis concionatricibus.

Pausanias *Adonidis horti.* Αδώνιδος κῆποι.

De rebus leuiculis dicebatur, parumq; frugiferi & breué præsentemq; modò voluptaté idoneis. Er A nidis horti Veneri sacri, propter Adonidé eius. a primo ætatis flore præreptū, atq; in florem con su

Plutarch. *Vt Corinthia videris.*

Ως κορινθία ἔοικας χοιροπωλήσειν.

Id est, Corinthia videris corpore quæstum fact mulierem intempestiuius libidinantem. De mu ri Corinthi prostantibus dictum est alibi.

Zenodot. *Agathonia cantio.* Αγαθώνιος αὔλησις

Rectè dicetur de oratione blanda magis quàm g ra. Agathon tibicen quispiam erat, cantilenaru ua tate maiorem in modum aures deliniens. Nec h is res dissimiles musicæ fuisse perhibētur. Laborai e infamia molliciei.

Chalcidissare.

'ερ καὶ χαλκιδίζειν dicebantur, qui rapaciores &
is ad rem attenti viderentur. Chalcidenses in in-
ɔœa populi, Comœdiæ veteris conuicijs notati
od auariores essent.

hicidissare. Φικιδίζειν. Stephan.

ıtur vulgò puerorum obscœnis amoribus de-

phniassare. Σιφνιάζειν.

uod est, Manum admouere postico: sumptum
ribus Siphniorum, qui libidinis causa id facti-
sueuerint. Est autem Siphnus insula quæpiam
ɔcul à Creta.

ὑπολήκυθοι.

prouerbio dicebantur, qui non ex animo, sed
ausa colerent amicos.

ιεττοριάζειν. Diogenia.

conuicio dicebantur ij, qui puerorum amori-
ctarentur, aut [vt Diogenianus ait] mulieres im
ibidinosæ.

isthenem video. Κλεισθένην ὁρῶ.

es hic malè audijt, & Comicorum conuicijs la-
st, quòd parùm vir haberetur, seseq; cultu in-
velut in mulierem transfiguraret.

eocritus. Κλεόκριτος.

nis contumeliæ causa iaciebatur in cinædos ac
: parum viros. Nam & hunc veteris Comœdię
ı nobilitarũt. Dictus est aũt effœminatus cinæ-
es, obscuro fœdoq; genere, Cybeles filius, &c.

ɩopissas. Σινωπίζεις.

lasciuis. A Sinope scorto quodam celebratæ las-
cognomen hinc inditum videtur, quòd no-
ɔculis.

S per rosas. Τρὶ διὰ ῥόδων. Eudemus.

Ego

Ego legendũ arbitror, διὰ ῥοιίδων, ἀπὸ τῆς ῥοιᾶς, vt no-
men diminutiuum. Rhœæ verò Græcis dicuntur
Punica. Et dicitur de agrestib⁹, & intractabilib⁹. (
admodum sus per mala commodè duci non pote

Diogeni. *Aries cornibus lasciuiens.* Κηριὸς ἀσελγό
Diogenianus ostendit cõuenire in magnos & las
Pruriunt cornua arietibus bene pastis, quod iden
dit bubus.

Ιπποµανεῖν.

Dicebantur prouerbiali conuicio fœminæ viro
libidine præter modum prurientes.

Caprarius in æstu. Αἰπόλος ἐν καύμ

Zenodot. Confine illi, Lydus in meridie. Nam his horis ca
dum seductis gregibus in vmbra latitant, lasciui
ti scribuntur. Potest ad quamuis voluptatem acc
dari non in tempore adhibitam.

Quæ sub alis fiunt. Αἱ ὑπὸ μάλης π

Plutarch. Id est, Facta subalaria. Plutarchus: Ad laborẽ, ad
nestas segnis, in his rebus quæ sub alis fiunt, nihi
sat. De adulatore loquitur, ad hõnesta officia tũ
tum inutili, ad voluptuaria ministeria prompto.
opinor ob id adulationi sub alis sedem datam es
corporis partes titillationem præcipuè sentiant,

Suidas. *E Maßilia venisti.* Ἐκ Μασσαλίας ἥκ
Id est, E Massilia venisti. Suidas ait dici solitun
qui cultu parum viris decoro vterentur. Quòc
lienses luxu perditi, muliebrem ferme in modur
rentur, comis vnguento delibutis.

Complura masculi canis cubilia.

Πολλαὶ κυνὸς ἄρσενος εὐναί.

Id est, Sunt canis infinita cubicula masculi. Re
in hominẽ mulierosum, peculiariter in eũ, q no
t⁹ certo thoro, paßsim p aliena cubilia volutari g

Lentiſcum mandere. σχῖνον διατρώγειν.

:um mandere vel arrodere dicūtur ij, qui nimio di corporis ſtudio ſuperfluunt. Nam ex lentiſco icium fieri conſueuit. Is eſt puluiſculus quidam, andis dentibus comparatus. Martialis:

tiſcum melius, ſed ſi tibi frondea cuſpis
)efuerit, dentes penna leuare poteſt.

iodi igitur quibus dentiſcalpium ſemper in ore iſcum arrodere dicuntur, & χινοτρῶγες, lentiſci es appellantur.

eniciſſare. πηνικίζειν καὶ λοκεῖς.

: valet, quaſi dicas, fucū facere. Nam πηνίκη Græ-am non genuinam, ſed appoſiticiam ſignificat, uidam galericum vocant.

τερυγίζειν. Lucianus.

qui conatur & geſtit quippiam efficere. Sum-pullis auium, quum adhuc inuolucres ſunt, alas ibus. Lucianus vſurpat pro indecore & ſcurri-ticulari.

oluptas fœda.

ıtatem inhoneſtam, aut ſcortum ad perniciem n omnibus inſtructum artibus, quadrabit illud I. K. dictum de Circe.

ἀπαντας
ἢ λύκους ποιήσεται ἠὲ λέοντας. Id eſt,
dem omnes
it illa ſuéſue lupóſue leones.

ὰλοτριοφάγοι. Athenæus

r, quibus dulce eſt aliena viuere quadra.
rinæ eſt, quod alibi citauimus, illud Diogenia teipſum perungis.

TEMPESTIVA ET INEPTA.

nulare cupreſſum. Horatius.

Z Ortum

Ortum ab imperito quopiam pictore, qui præter
ſum nihil nouerat pingere. A quo quum naufragi
dam petiſſet, vt vultum ſuum exprimeret, ac nau
ſuum depingeret, interrogauit ille: num ex cu
vellet aliquid adijci. Concinnè vſurpabitur in e
quod didicerunt, id vbique intempeſtiuiter inc
quum ad rem nihil attineat.

Suidas. *Intempeſtiua beneuolētia nihil à ſimultate d*

Ἄκαιρος εὔνοι' οὐδὲν ἔχθρας διαφέρει.

Id eſt, Par odio importuna beneuolentia. Quad
eos, qui dum officioſi ſtudent eſſe, non habita
ris ratione nocent, aut moleſti ſunt ſedulitate.
qui non apto tempore obiurgat amicum, aut qu
dicis & intempeſtiuis laudibus conciliat homi
diam, aut qui pecuniam ſuppeditat adoleſcenti
deterior.

Varro. *In lente vnguentum.* Τὸ ἐπὶ φακῇ μύρ

Id eſt, In lenticula fabulam, ſubaudi, narras. (
autem in hominem, aut in rem quampiam, qu
quam in tempore adhibeatur ijs, quibus mini
gruit: Veluti ſi philoſophum iuuenum laſciu
conuiuio miſceas. Aut inter pocula, de rebus
ac theologicis incipias diſputare. Quemadmo
delicet lenticulæ vili legumini, ineptè quis adm
vnguentum.

Plutarch. *In craſtinum ſeria.*

Εἰς αὔριον τὰ σπουδαῖα. Id eſt, In craſtinum ſeria
chus in vita Pelopidæ narrat, hanc vocem ap
cos abijſſe in prouerbium, &c.

Zenodot. *Aeſtate penulam deteris.*

Ἐν θέρει τὴν χλαῖναν κατατρίβεις.

Rectè dicetur in eum, qui res neceſſarias teme
tēpore profundit, aliquando futuras vſui ſi ſer

Mense Maio nubunt malè. *Ouidius.*

ꝑoteſt in eos, qui alieno tempore quicquam faci-
ut qui parùm auſpicato quid aggrediuntur. Nam
nauſpicatum exiſtimabatur, mulieres Maio men-
ꝑere. Ouidius in Faſt.
ꝑnſe malas Maio nubere vulgus ait.

Mentham belli tempore neq; ſerito, neq; edito. *Ariſtot.*

μίνθην ἐν πολέμῳ μήτ' ἔσθιε, μήτε φύτευε.

Mentham nec comedas, nec plantes tempore bel-
ꝑtha corpori frigus adducit, quia ſemen genitale
t: Frigus autem aduerſatur fortitudini atq; auda-
ꝑoteſt & in eum ſenſum deflecti parœmia, vt admo
e quid alieno tempore fiat, quod officiat.

Roſam, quæ præterijt, ne quæras iterum.

ῥόδον παρελθὼν μηκέτι ζήτει πάλιν.

Ne quære rurſum præteritam ſemel roſam. Ne te
es deſiderio rerum, quæ reuocari, reſtituiq; non
t, velut exactæ iuuentæ, formæ, virium, fortunæ.
nihil eſt roſa gratius, ita nihil minus diuturnum.

Foras Cares, non amplius anthiſteria.

θύραζε Κᾶρες, οὐκ ἔτ' ἀνθεστήρια.

Cares foras, peracta enim anthiſteria. Dici con-
, vbi quis ſemper eadem ſibi ſperat commoda, aut
ꝑemper licitum fore credit, quod aliquando pro
ris ratione fuerit permiſſum. Athenienſibus men
dā Anthiſterion appellabatur, quod is plurimos
ꝑrogigneret. In hoc feſta quæpiam agebantur, &
nia liberaliora. Exactis autem ferijs, quum iam
ꝑas operas reuocarentur ſerui, hoc peracto dice-
ꝑeri: Foras Cares, non iam amplius Anthiſteria.
autem ſeruos appellabant, quòd ea gens merce-
ꝑperis quæſtum factitaret, &c.

Anus hirciſſans. γραῦς καπρῶσα. *Ariſtoph.*

Id eſt, Anus hirciſſans. De anu adhuc intempeſtiu
dine pruriente. Nota eſt hircorum libido, odorq;

Anus debacchatur. γραῦς βακχεύει.

Id eſt, Anus debacchatur. In eos dici ſolitum, qui p
ætatem indecorè laſciuiunt. Nam Bacchanalium
tia iuuenculis vtcunque permittitur, aniculis cer
diſsima eſt.

Feli crocoton. γαλῇ κροκωτόν.

Id eſt, Feli crocoton, ſubaudiendum das, aut add
ci ſolitum, quoties honos datur indignis, & quos
quaquam decet. Aut quum datur quippiam ijs, q
nere non norunt vti. Crocoton veſtis genus eſt
dæ ac fimbriatæ, qua diuites vtebantur.

Plutarch. *Quid de puſillis magna procœmia?*

τί μικρῶν πέρι μεγάλα προοιμιάζῃ;

Id eſt, Quid de minutis reb⁹ magna texis procœn
quis in re non magni momenti, verboſa vtitur
quutione. Horatius: Quorſum hæc tam putida
Huic cognatum eſt: Abſq; procœmijs & affectibu

Ab vnguibus incipere. Ἐκ τῶν ὀνύχων ἄρ

Dicuntur, qui a leuiſsimis minimeq; ad rem pe
tibus ordiuntur.

Cicero. *Tragœdias in nugis agere.*

Tragœdias in nugis agit, qui in re leuicula tum
uet, vt ait Terent. magno conatu magnas nugas

Annoſam arborem tranſplantare.

γεράνδρυον μεταφυτεύειν.

Id eſt, Vetulam arborem tranſplantare. In eos
qui ſerò atq; exacta iam ætate conantur dediſc
bus diu iuuenes aſſueuerint. Aut ſimpliciter de
fruſtrà molimur.

Zenodot. *Ne vnquam viri ſenis.*

Ἀνδρὸς γέροντος μή ποτ' εἰς πυγὴν ὁρᾷν. *Homerus.*

Tu ne viri vnquã inspicito podicẽ senis, id est, ne as illud à quoquam, quod ab eo præstari non posit.

In senem libidinosum.

qui ad rem gerendam iam inutiles sunt ob ætatẽ, oratione valent, apposite dixeris illud Homeri:

ει δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ

οἰ.

ob senium bello emeriti, sed dicere tantùm egij.

lestum, sapientem apud stultos loqui. *Diogeni.*

λέομ φρονέοντα παρ' ἄφροσι πολλ' ἀγορεύειν.

Dicere multa graue est, sapientem apud insipien- il intractabilius homine stulto, qui quicquid re- tur, in diuersam partem rapit.

Malum est bonum.

κακὸν τὸ καλὸν γίνεται μὴ καιρῷ τύχῃ.

Bonum malum fit, tempore datum haud suo. Ni- um, quod intempestiuum.

n pace leones. *Aristoph.*

hanes in Pluto:

εις οἴκοι μὲν λέοντες ἐν μάχῃ δ' ἀλώπεκες.

Quum leones sint domi, ijdem in Marte sunt vul- . Conueniet in eos, qui præpostere se gerunt. illos, qui simulata mansuetudine perueniunt ad idem.

Mira de lente.

Aliena de re.

INTERNECIO.

Funditùs radicitùs. *Plautus.*

Quæ prorsus & circa spem instaurationis perditur, *Tullius.* is ac radicitùs tolli dicitur, quorum alterum um est ab ædificio, quum æquatur solo: alterum

ab arboribus, quum non solùm amputantur ram rùm etiam ipsa stirps inciditur, aut vnà cum rad tollitur, &c. Quod nos dicimus radicitùs siue à Græci dicunt ἐκπρεμνίζειν: quasi dicas extirpare. M accedet gratiæ si ad animum deflectatur: veluti dicat ambitionem, auariciam ac libidinem fund radicitùs ex animo reuellendam.

Eupolis. *Ne bolus quidem relictus.*

οὐδ᾽ ἔγκαφος λέλειπται.

Id est, Ne bol⁹ quidem relictus est, hoc est, nec v xilium. Nam ἔγκαφος id apud Græcos significat nos vulgata voce magis quàm Latina, morsellu mus, à verbo κάπτω, quod est auidè comedo.

Eustath. *Ne ignifer quidem reliquus est factus.*

Οὐδὲ πυρφόρος ἐλείφθη.

Id est, Ne ignifer quidẽ superfuit. Vbi significar nes ad vnum interijsse adeo, vt ne ei quidem si tum, qui ignem præferat exercitui.

Pinus in morem. Πιτύκης τρόπον.

Id est, Piceæ ritu. Vbi quis funditùs radicitùs ita vt nullo pacto restitui posit, piceæ ritu perd tur. Nam piceam succisam negant suppullulas

Totum subuertere. Ὅλον ἀνατρέπ

Id est, Totũ euertere. Dicitur, q funditus perd piam, & velut ab ipsis radicibus funditusq;. Di ædificijs, quæ subuertuntur à fundamentis.

Iuuenalis. *Perdere naulum.*

Iuuenalis: Furor est post omnia perdere naulur In eum, qui cùm multa amiserit, reliquum eti perdere. Metaphora sumpta à mercatoribus.

Eudemus. *Cum cane simul & lorum.*

Σὺν τῷ κυνὶ καὶ τὸν ἱμάντα.

Vnà cum cane lorum quoque. Eudemus indicat uoties simul omnia pereunt.

Qui iure perierunt. Homerus.

,qui suo merito pereunt, conueniet illud Home.

ιὶ δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν, καὶ σχέτλια ἔργα.

s fatum & malefacta neci, exitioq; dederunt.

Omitte vatem.

ὂν μάντιν. Id est, Omitte vatem, vtí conueniet, s alicui parcendum admonebimus, quòd is exi- t & immunis habendus à vulgari sorte. Veluti si pœtæ, Theologo, sacerdoti diceret oportere par- iquitùs mos erat: vt augur coronatus ante aciem ret, neq; fas erat hũc telis impetere, vtpote virũ ı. Poterit adagium etiam per ironiam vsurpari.

INVIDIA, AEMVLATIO.

Cognatio mouet inuidiam. Aristot.

teles Rhetoricorum lib. 2. docens inuidiam oriri cina & cognata: nullus enim inuidet olim defun at diuersi generis, aut immenso interuallo supe- us inferioribusue: adducit huius versiculi testi- m:

τὸ συγγενὲς γὰρ καὶ φθονεῖν ἐπίσαται. Id est,

nim inuidere nouit ipsa affinitas.

qui eò altitudinis processerunt, vt inuidiam glo- erârint, extra omnem aleam, extraq; inuidiæ te- dicuntur.

Esurienti ne occurras. Theocrit.

rbij faciem habet illud Theocriti in Siracusanis: hortans ad reditum quòd maritus esset iracun- lijcit.

ὤρτί γε μηδέ ποτ' ἔνθης. Id est,

fit vt vnquam occurreris esurienti.

enim exasperat iracundiam. Vnde apud Plau- quis iracundius loquentem rogat, quam pridem

 edisset.

ediffet. Apud eundem eſt: Fames & mora bilem in naſum conciunt.

Heſiodus. *Figulus figulo inuidet. Faber fabro.*

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων:
Καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.

Odit ita fabrumq; faber, figuloq; moleſtus
Eſt figulus: mendico protinus inuidet alter
Mendicus, cantor cantorem liuidus odit.

Alcippus. *Inimicus & inuidus vicinorum oculus.*

Alcippus in epiſtola quadam ad Eucymonem: Δυσμενὴς, καὶ βάσκανος ὁ τῶν γειτόνων ὀφθαλμὸς φησὶν ἡ παροιμία. Id eſt, Inimicus & inuidus vicinorum oculus, vt d um eſt prouerbio, vicinus vicino inuidet. Nec inui nus ijs, à quibus longo abſumus interuallo, ſed quo ro pemodum ſperamus aſſequi.

Zenodot. *Vnicum arbuſtum haud alit duos erithacos.*

Μία λόχμη οὐ τρέφει δύο ἐριθάκους.

Id eſt, Idem arbuſtum non alit duos erithacos. N in tempeſtiuiter dicitur in eos, quibus parũ conuen ne in eodem munere concorditer verſari queũt. Eſt te erithacus auis quædam ſolitaria, vt in eodem ſalt io temere, niſi vnam inuenias. Alexander Magnus di n diſsimile huic: Mundum non capere duos ſoles.

Vna domus non alit duos canes.

Εἷς οἶκος οὐ δύναται τρέφειν ποτὲ δύο κύνας.

Id eſt, Eadem domus non bene canes alit duos. I os inter quos parum conuenit, propter idem lucrũ, uo communiter expetunt. Sic idem regnum non fer u ambitioſos tyrannos, &c.

Zoili.

Zoili vocantur alienarum laudum obtrectatores, ali norum laborum reprehenſores. Zoilus ſophiſta ui piam fuit, qui Homerum auſus eſt, libris in eũ ſc ptis ce

fere. Vnde ὁμηρομάστιγος cognomen meruit. Sic appellantur nobilium autorum castigatores.

Edentulus uescentium dentibus inuidet. *Hierony.*

eronymus: Cui quæso vt suadeas, ne vescentium ous edentulus inuideat, & oculos caprearum tal- temnat, hoc est, ne quod ipsi non contingit, alijs eat.

Expertes inuidentiæ musarum fores.

Ἀφθονοι μουσῶν θύραι.

Candidæ Musarum ianuæ. De his dictitatum, qui uram suam candide libenterq; impertiunt alijs, & endum prompti propensiq; sunt.

Iactantiæ comes inuidia. *Homerus.*

ionebit, ne quis insolentius iactet vel fortunæ mu el naturæ dotes, ne quādo Nemesis exaudiat au- ;, non intempestiuiter vsurpabit illud Homeri:

ὄγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι ὅττι διδοῖεν.

sideat tacitus, si qua adsunt numina diuûm.

Turpe silere. Αἰσχρὸν σιωπᾶν. *Aristot.*

cebit vti, quoties quis alterius exemplo extimu- d studium aut negocium aliquod suscipiendum.

tat ephippia bos piger, optat arare caballus. *Horatius.*

n illud significat humanis ingenijs insitū, vt sem- enam sortem magis mirentur, suam contemnant, dianr, optent inexperta, experta damnent.

Fertilior seges est in alieno agro. *Ouidius.*

Fertilior seges est alieeno semper in aruo.
Vicinumq; pecus grandius vber habet.

;. Securus & angulus ille Vicini, quia pinguior.

el. Aliena nobis, nostra plus alijs placent. Horat.
i fit Mecœnas, vt nemo, quam sibi sortem
ratio dederit, seu sors obiecerit illa
atus viuat, laudet diuersa sequentes?

Herodot.

Præstat inuidiosum esse.

Præstat inuidiosum esse, quàm miserabilem. Nam dia ferè comes est fœlicitatis, miseratio calamita

I R A.

Theocrit.

Lucernam accendere poßis.

Vehementem iram hac hyperbole exaggerauit critus in Thyonicho:

> Κήφατ᾽ ἔτ᾽, εὐμαρέως κεν ἀπ᾽ αὐτῆς καὶ λύχνον ἅψαις.
> Incaluitq; ira, facile accendisse lucernam.
> Ex ipsa vt possis.

Plautus.

In fermento iacere. Ἐν τῇ ζύμῃ κεῖσθ

Dicebantur, qui animo essent ægro, quiq; ira turgerent. Nota translatio. Fermentum enim & habet & tumorem. Vnde & in diuinis literis fern maliciæ rancorisq; significationem habet.

Fluctus mutus. κῦμα κωφόν.

Fluctum mutum appellabant, qui nondum ê del gorem, sed iam incipiebat intumescere. Dici p bili hominis quæ nondum erupit in conuicium cite inardescit.

Iracundior Adria.

Qui moribus parum est commodis, & irritab nio, Adriæ comparatur prouerbio.

Plato.

Demißis auriculis.

Qui deiecto sunt animo, auriculas super hum bere dicuntur. Plato libr. de Repub. 10. Τὸ ὦ ὤμων ἔχοντες. Id est, Auriculas super humeros h hoc est, animis deiectis & ægris. Sumptum à iu aurium motibus animi affectum testantibus.

Brutus.

Mordere frenum.

Pro eo quod est, vel leuiter repugnare seruitu nius in diuersum sensum vsurpauit, népe pro e est, seruitutem accipere, frenumq; recipere.

Mordere labrum. Ἐσθίειν τὰ χεῖλη. *Aristoph.*

Comedere labra. Vel hodiernis temporibus vul- itur, qui stomachatur animoq; ringitur. Sumptũ ignantium gestu.

Tacitè stomachari.

), qui secum indignatur, quadrabit illud Homeri: *Homerus.* ἰχώσατο κηρόθι μᾶλλον. Id est, cor magis, atq; magis succenditur ira.

TERATIO CITRA TAEDIVM.

Bis ac ter quod pulchrum est.

Δὶς καὶ τρὶς τὸ καλόν. *Plato.*

terum ac tertiò quod pulchrum nst, subaudi, di- n est. Vsurpatur à Platone. Cæterũm benè vide- uerbio dictum, quod egregium sit, id iterum ac n sermone repeti oportere. Lucianus: Nulla sa- rerum honestarum. Omninò ea vis inest rebus s, vt quò sæpiùs ac presſiùs inspiciãtur, hoc ma- aagis placeant.

ITERATVS ERROR.

Eadem oberrare chorda. *Horatius.*

oribus ducta translatio est. In eos concinnè dice- ui vel in simili re crebrius peccant, vel culpam n iterum atq; iterum committunt. Primus enim vel casui datur, vel imprudentiæ: iteratus stulti- uitur, aut inscitiæ.

terum eundem ad lapidem offendere. *Zenodot.*

Δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν αἰσχρὸν ἐισκρούειν λίθον.

terum ad eundem turpe lapidem impingere. tis haud est, bis in eodem labier.

Vulpes non iterum capitur laqueo.

Ἀλλ' ὀυκ αὖθις ἀλώπηξ πάγαις.

At non iterum vulpes laqueis, subaudiendum, capi-

capitur. Stupidi est hominis in malum gustatum i[illegible] incidere.

Non licet in bello bis peccare.

Αὖθις δ' ἔξεστιν οὐκ ἔνεστι δὶς ἐν πολέμῳ.

Id est, In bello bis errare non licet. In rebus peri[illegible] non est tutum labi. Nam si semel erretur, actum [illegible] capite, nec est secundo errori locus. Deliberand[illegible] go est diu, quicquid statuendum est semel, put[illegible] cerdotio, de matrimonio, &c.

Diogen. *Venia primum experienti.* Συγγνώμη πρωτο[illegible]

Id est, Venia primum experienti. Ignoscendum [illegible] rudes nouo quopiam in negocio incipiunt ve[illegible] quid per imperitiam peccârint.

Pet. Apo. *Sus in uolutabro cœni.*

Ὗς λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου.

Id est, Sus lota rediit ad volutabrum luti. Qu[illegible] iterat iam extirpata flagitia. Extat in Epistolis Pe[illegible]

Idem. *Canis reuersus ad uomitum.*

Κύων ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα.

Id est, Canis ad proprium vomitum. Quadrabi[illegible] qui relabuntur in eadem flagitia.

Campan. Decipienti semel.

Ioannes Campanus: Decipiēti me semel dij mal[illegible] faxintq; benè si bis idem deceperit. Confine illi [illegible] bè Neptunum accusat, qui iterum naufragium [illegible]

IVDICANDI RECTE, SEC[illegible]

Zenodot. *In quinq; iudicum genibus situm est.*

Ἐν πέντε κριτῶν γούνασι κεῖται.

In quinq; situm genibus iudicum, id est, alieno [illegible] res est posita. Nam antiquitùs quinq; iudicibu[illegible] erat negocium, vt de Comicorum fabulis pro[illegible] rent. Quū significamus non esse nostræ facult[illegible]

i exitum, verùm hũc superis & fortunæ in manu
ıdar⁹:Nũc spes quidé mihi,at in deo situs exit⁹.

anidis suffragium Πανίδου ψῆφος.

:or juebatur, qui stultè atq; ineruditè iudicarét.
Panidem hunc Chalcidis regem fuisse, qui He-
Homero prætulerit, perinde quasi dicas: Midæ
um. In genere conueniet in iudicia vulgi, cui se-
ıer pessima pro optimis placuerunt.

us tubam audiuit. Σάλπιγγος ἤκουσε. Suidas.

juadrabit, qui res quidem egregias audiunt, ve-
neq; intelligunt, neq; mirantur. Aut in eos, qui
ıudiunt, neq; gaudent, neq; commouentur.

Quod index auro, id aurum homini.

s coticulis aurum exploratur, euidens præbens
:n. In auro verò proborum pariter & improbo-
jenium deprehenditur.

ιος δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώπου τρόπων.

s vt index hominis ingenium arguunt.

ydius lapis, siue Heracleus lapis. Theophr.

ιθος ἡρακλεία, ἢ λίθος λυδή.

apis Heracleus, siue Lydius lapis. In eos dicitur,
ementer acri exactoq; iudicio sunt. Adagium
ıodari potest vel ad personam, vel ad rem.

Gnomon & regula.

ı re quapiam præcipuum, & ad quod vnum re-
ınia conferuntur, regulam & gnomonem pro-
vocabant. Porrò ad regulam exæquant fabri
am. Iidem vtũtur gnomonibus. Constat autem
ı è duabus lineis rectis, quas vtrinq; dimetiens,
juadrangulo constituit.

nunctæ naris. *Mucosis naribus.* Horatius.

æ naris dicitur acri exactoq; iudicio, quasi pur-
ibus, mucoq; emunctis. Horatius:

Emun-

Emunctæ naris, duros componere versus,
Contrà, obesæ naris dicuntur stupidiores.

Plutarch. *Tenedius homo.* Τενέδιος ἄνθρωπος

Dici solitum de homine tetrico formidabiliq; a
Suidas ait regem quempiam Tenedi fuisse, cui
Tenes, qui leges tulerit, vt à tergo iudicis astar
piā securim tenens, videlicet in hoc paratus, vt
peram quid in iudicio dixisset, opinor mendacii
falsum testimonium, eum protinus securi feriret.

Tenedius patronus. Τενέδιος συνήγορος.

Id est, Tenedius aduocatus. Eodem è fonte pro
& hoc, dici solitū de eo, qui compēdio caussam
litisq; nodū ocyus dissecat. Ductum à Tenedia

Manum ferulæ subduximus.

Antiquitus literatores discipulorum manus fe
debant. Vnde manum ferulæ subduxisse dicu
desierunt in ludo literario versari, neque iam
docendi, sed vtcunq; docti sunt.

Hierony. *Nouit quid album, quid nigrum.*

Duplicem in sententiam accipi potest. Aut n
crimen recti prauiq;, aut nouit id quod nemo v
ctus ignorat. Nam euidentius est albi nigriq; d
quàm vt quisquam non videat. Videtur tract
priscis illis mortalibus, qui duos tantùm natu
lores nouerant, album & nigrum, teste Pompe

Homerus. *Nouit mala & bona.*

In eum qui per ætatem vsumq; rerum, iam dele
bere potest, fugiendorum atq; expetēdorum, c
illud Homeri:

Ἤδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
Ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια. Id est,
Iam dudum siquidem nouiq; & sentio cunc
Quæ bona quæq; mala.

Purpura iuxta purpuram dijudicanda.

Η πορφύρα παρὰ τὴν πορφύραν διακριτέα.

Purpura ad purpurã dijudicanda est. Certissimũ m ex collatione nascitur. Vnde emptores merca rpuram, ne fallãtur, alteram adhibet purpuram.

Alba amussi. Λευκὴ στάθμη. *Plato.*

, Nullo delectu ac citra discrimẽ. Effertur & sic: lapide alba linea. Dicitur vel in eos, qui nullo dicio, vel in stupidos, vel in eos, qui incertis pro- el significat incerta. Solet enim funiculus ille oblini, quòd discrimen faciat. Vnde & rubricam t Persius: At si oculo rubricam dirigat vno.

Nullus delectus. *Aristot.*

eles lib. II. Politic. refert hunc versiculum:
ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός. Id est,
honor ignauoq; viro, & virtute valenti.
cebit vti, si quando significabimus nihil esse dis- is inter eruditum & impostorem, inter benè me- & malè merentem, &c.

Lesbia regula. *Idem.*

r quoties præposterè non ad rationem factum, o ad factum accommodatur: & quum lex mori- licatur, non mores ad legem emendantur: aut princeps se populi moribus accommodat, quũ conueniat plebem ad principis arbitrium vitam re, si modò princeps ipse ad honesti regulam ac respiciat.

Nasus. *Horatius.*

nique nasus in prouerbium abijt, pro iudicio.
Non quia nullus illis nasus erat.
item huc quæ citauimus, partim etiam citabi- bi.

uris Batauą, *Coruus albus.*

Cæci præscriptio. *Censoria uirgula.*

IVVENTA.

Homerus. *Iuuenta uiribus pollet.*

Ad vires plurimum momenti aufert ætas iuuenili
Ad id facit illud Homeri:

καί δ' ἔχει ἥβης ἄνθος, ὅτε κράτος ἐστὶ μέγιστον.

Flos quoq; adest æui, cuius tunc maxima vis e

Horatius. *Iuuenari.*

Iuuenari dixit Horatius, quod Græci νεάζειν, νεαν ανεύειν, pro eo quod est, iuuenum more iactantiu siderati̇ùs, inconsultiùs agere: aut si quid aliud peculiare videtur. Quod quò longius traduca fuerit venustius: vt si quis orationem floridam tamq; dicat νεανίζειν. Eiusdem formæ est γυναικ gestu, cultuq; repræsentare mulierem.

IVSTICIA.

Aristot. *Iusticia in se uirtutem complectitur omn*

Ἐν ᾗ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρ

Id est, Iusticia in se virtutem complectitur omn

Cicero. *Homines frugi omnia rectè faciunt.*

M. Tullius lib. Tusculan. 4. Frugalitatis nome ad caput referre volumus, quòd nisi eò nomi tes continerentur, nunquam illud tam peru esset, vt iam prouerbij locum obtineret, Homi omnia recte facere.

Aristot. *Exigua res est ipsa iusticia.*

Quo prouerbio significabant, non multum ad menti si probus sis, nisi talis etiam habearis: & nem longè plus valere, quàm ipsam rem.

Trutina iustius. Δικαιότερον σαχάνη.

Id est, Iustius trutina. De ijs, qui insigni inco sunt æquitate. Est autem id libræ genus, qu nutissimum ponderis momentum sentitur c

Latini quoq; exactam æqualitatem æquilibrium int. Vnde & æqua lance dicitur.

usticiæ oculus. Δίκης ὀφθαλμός. Suidas.

r syncerus & incorruptus iudex, aut ipsum etiā im. Adagij meminit Suidas.

usticia iustior. Δίκης δικαιότερος.

ementer integris & incorruptis.

Maras. Μάρας.

mine ferunt fuisse quempiam apud Berœam Sytatem, ditissimum quidem illum, verùm nihil humanum & officiosum in omnes, tum ciues, pites. Vnde & vulgò receptum, vt id vocaburetur viris, qui ad multorum vtilitatem nati vir.

occhyris. Βάκχυρις, *siue* Βόκχυρις. Suidas.

dam fuit Aegyptiorum, adeò notæ & incorrudicandis litibus iustitiæ, vt vulgò si quem ma: iustum & integrum significare vellent, Bocappellarent. Dici potest & de ijs, qui non temequapiam pronunciant.

amantheum iudicium. Ῥαδαμάνθυος κρίσις.

rrupte iudicantibus.

rphica uita. Ὀρφικὸν βίον. Plato.

rphicam vitam. Plato dixit vitam innoxiam, & nguinolentisq; dapibus puram.

Virtus simplex. Aristot.

l. ἐσθλοὶ μὲν γὰρ ἁπλῶς παντοδαπῶς δὲ κακοί. Id est, lex virtus, omnigenum vicium. Facilè enim o aberrare, sed scopum attingere difficilè.

dem pensari trutina. Horatius.

dem lege. Horatius in Serm. Hac lege in trutetur eadem. Persius: Examenq; improbum in ges trutina. Huic simillimum est. Aequali tru-

tina, siue æqua lance, quòd pari iure fit citra pe[rso]narum respectum.

Rhamnusius. ῥαμνούσιος.

Eudemus. Id cognominis olim, ceu prouerbio additum sa[pie]ntibus ac moderatis viris. Vel ab eius gentis morib[us] dictum, vel à dea Rhamnusia, quæ modum in omni ne[go]tio docet adhibendum.

Prienensis iustitia. Πριήνη δίκη.

Strabo. Quum significamus aliquem in iudicando plu[ri]mum excellere. A Biante Prienensi sumptum, cuius i[n]tegritas in iudicandis causis in prouerbium abijt.

Rectam ingredi uiam.

Aristot. τὴν ὀρθὴν βαδίζειν ὁδόν.

Rectam ambulare viam dicitur, qui nusquam [de]flectit ab honesto. Huic simillimum est: Rectam insta[s] viam, id est, rem acu tetigisti.

Quintil. *Dum clauum rectum teneam.*

Id est, Dum meo fungar officio. Significat non [im]putandum euentum parum prosperum artifici, mod[o] [prae]stiterit quod artis est. Nam & gubernator, inqu[it] Quintilianus, vult salua naue in portum peruenire, [si] tamen tempestate fuerit abreptus, nõ ideo minus erit [gu]bernator; dicetq; notum illud: Dum clauum rectum [te]neam.

Plutarch. *Ad amußim applica lapidem, non ad la[pidem] amußim.*

Πρὸς στάθμην πέτρον τίθεσθαι, μὴ τὴν [πρὸς πέ]τρῳ στάθμην.

Id est, Lapis amussi est applicandus, non amuss[is] ad [pe]tram. Admonet vitam ad leges esse corrigend[am], &c.

Ne moueto lineam Μὴ κίνει γραμμήν.

Id est; Ne moue lineam. Id translatum à more [ve]terum, qui metam ducta linea signabant, in qua præm[ium] [p]osi

m erat, quod auferret victor. Significat autem nõ utandas leges, neque prætereundos fines rerum iptos.

Ex æquo partire. Ἐξ ἴσου λίδου πᾶσιν.

Ex æquo da omnibus. Translatum ab ijs, qui con- aut hęreditatem partiuntur. Quadrabit in iudi- t principẽ, quem oportet æquabile ius reddere.

tas haud parit bellum. ἰσότης πόλεμον οὐ ποιεῖ. Plutarch.

Aequalitas bellum haud parit. Aequalitas conti- oncordia. Inæqualitas discordiarum est mater.

Quæ non posuisti, ne tollas.

μὴ κατέθου, μὴ ἀνέλου. Plato.

Quæ non deposuisti, ne sustollas. Laërtius re- er Solonis leges, sentiens opinor de terminis a- non mouendis, quos maiores fixissent. Conue- furaces, & in eos qui repetunt quod non credi- . Item qui sibi postulant acceptum fieri, quod æstiterunt.

A sacris abstinendæ manus. Homerus.

quoq; creditum est, fatum instare ei, qui sacris c deo dicatis manus iniecerit. Vnde Homerus:
iuo certare viro simulatq; cupit quis,
leus benè vult, malũ huic breui imminet ingens.

Nemo quenquam ire prohibet publica uia. Plautus.

gnificant rerum communium ęqualem omnibus se, neq; cuiquam vertendum vicio, quod ius pu- concedet.

Zaleuci lex. Ζαλεύκου νόμος. Val. Max.

Sto mandatoq; plus satis rigido, parumq; huma- batur. Zaleucus quidam Locrensibus leges tu- biores, Non dissimile illis: Manliana imperia, aridis imperium. Quum filius Zaleuci secun- s ab eo constitutum, ob crimen adulterij vtroq;

oculo carere deberet, ac tota ciuitas in honoré po[...] adolescenti remitteret, repugnauit aliquandiu: p[...] mò populi victus precibus, suo prius, deinde filij [...] eruto, salua lege, supplicij modum temperauit.

Iuuenalis. *Dat ueniam coruis, uexat censura columb[...]*

Pœna legum exercetur in humiles quospiam, [...] bus ignoscitur. Plutarchus in vita Solonis: leges a[...] rum telis adsimiles dicebat, propterea quòd in [...] quid leuius aut imbecillum incurrerit, hæret: sin [...] aliquid, dissecat ac fugit. Terentius in Phor.

Quia non rete accipitri tenditur, neq; miluio [...]
Qui malè faciunt nobis: illis qui nihil faciunt [...]
Quia quum in his fructus est, in illis opera luc[...]

Vrbanus nihil æqui cogitat.

Οὐδὲν φρονεῖ δίκαιον ἀνὴρ ἀστικός.

Id est, Vrbanus æqui nihil, boníue cogitat. Ad[...] rusticanam vitam innocentiorem esse, vt quæ so[...] solis habeat commertia terris. Contrà qui degun[...] bibus, propter cõtagia negociorum & hominun[...] tiores euadere. Potest huc accommodari parœ[...] eximiæ morum ciuilitati & vrbanæ blandiloquen[...] re comes esse solet astutia. Contrà qui moribus [...] grestibus, ijs plerunq; fides est certior.

Homerus. *Quod alijs uicio uertas, ipse ne feceris.*

Quod damnaturus sis in alijs, in te ne admiseris [...] facit illud Homeri:

Imò adeò si quisquam alius patrare pararet.
Tale aliquid, damnaretis vicioq; daretis.

LACESSENTIS.

Arietem emittit. Ἄρνα προβάλλει.

Diogenianus. Id est, Arietem obijcit. In rixæ pugnæq; cupidu[...] batur. Antiquitùs enim bellum suscepturi, [...] mittebant, qui arietem adductum in hostium fi[...]

et, hoc significans pacto, ciuitatem & agros illo-
ostibus compascuos fore.

Cominus atq; eminus. Ἐγγύθεν ἢ πόῤῥωθεν.

latum à bello, in quo nunc conferti pugnant gla-
unc machinis procul tela in hostem torquentes.
l animi res transferatur, fiet venustius. Cum ho-
us habenda pax, cæterùm cum vicijs cominus at-
inus pugnandum.

Ad pila ubi uentum.

de propinquo res geritur, ad pila ventum dici-
um autem est genus hastæ Romanæ breuius.

on ut prior lædam, sed ut iniuriam retaliem.

n datum malo retaliem malum. Conuenit cum *Terent.*
rétiano: Sic existimet, responsum non dictũ esse.

Nunquã enim meos boues abegerunt, nec equos. *Plutarch.*

Οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐ δὲ μὲν
ἵππους.

Non enim equos vnquam mihi subduxêre bo-
Nunquam me læserunt aut adfecerunt iniuria.
negamus nobis esse caussam, cur illum aut illum
debeamus.

Omni conatu inuadere. *Homerus.*

m significabimus totis viribus tendere in quem-
ppugnandum, conueniet illud Homeri:
νέας δ' ἐπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ.
uinis Aeneas, clypeoq; insurgit & hasta.

Pugnis & calcibus. Πὺξ καὶ λάξ. *Tullius.*

quod est, omni cõtumelię genere, totisq; virib⁹.

Irritare crabones. *Plautus.*

um est à Plauto in Amph. in mulierum ingeniũ,
s iratis si repugnes, magis prouoces, neque sine
alo discedas.

Refricare cicatricem.

Quum dolor temporum spacio iam mitior reno[tur] refricari cicatrix dicitur. Dicimus, & refricare do[lorem] & refricare memoriam, & suffricare memoriam, [hoc e]quod est, leuiter reuocare, sed in malam ferè part[em].

Terent. *Tangere hulcus.* κινεῖν ἢ θίγειν τὸ ἕλ[κος].

Id est, Mouere seu tangere hulcus. Est mouere [...] eiusq; rei facere mentionem, quæ nos magnoper[e ...] Terent. Quid minus necesse fuit, q̃ hoc hulcus ta[ngere]

Cicero. *Vnguis in hulcere.*

Cicero in Clodium, qui populum fame iam exa[...] concionibus insuper seditiosis in rabiem agebat. [...] inquit, in hoc hulcere tanquam vnguis existeres.

Plato. *Vt lupus ouem.* Ὡς λύκος ἄρνα φιλ[εῖ].

Id est, Vt lupus ouem amat. Qui sui commodi gr[atia ...] mulat amorem.

Plutarch. *Ignem gladio ne fodito.*

πῦρ σιδήρῳ μὴ σκαλεύειν.

Hoc est, Ira percitum ne lacessas, quin magis con[...] conuenit, & blandis verbis tumidum animum p[...]

Temulentus dormiens non excitandus.

Sopitum ebrium non oportere excitari somno. [...] mum est autem illi: Malum benè conditum ne m[...] Non est refricandum odium, cui iam tempus i[...] obliuionem. Non est renouandum animi vuln[us, cu]iam obduci cicatrix cœpit.

Diogenianus. *Thynnissare.* Θυννίζειν.

Græci transferunt pro stimulare, pungereq;: ve[...] hic piscis quò sit palato gratior, pungi soleat: ve[...] ipse piscis adurat pungatq; contactu.

LAETICIA, TRISTICIA.

Zenodot. *Irrisibilis lapis.* Ἀγέλαστος πέτρα.

, Irrisibile saxum. De re vehementer acerba, tri-
Quadrabit in seueros ac tetricos, quecque vocant
ꝯus.

Sinapi uictitare. *Plautus.*

s ac supra modũ tetrici, sinapi victitare dicuntur,
nodicq; vulgò tritũ est. Plautus: Si ecastor hic ho-
iapi victitet, Non censeam tam esse tristem posse.

Animus habitat in auribus. *Herodot.*

s animo sedé in oculis dedêre, pleriq; in corde,
odotus docet animum habitare in aurib⁹, quòd
ne audiunt, voluptate afficiantur: qui secùs, ex-
ntur. Opinor hunc esse sensum adagij, quòd ex
audimus maximè placatur aut irritatur animus.

n antro Trophonij uaticinatus est.

Ἐν τροφωνίου μεμάντευται. *Id est,*

phonij antro vaticinatus est. De homine vehe-
tristi tetricoq;, propterea quòd olim creditum
, qui in Trophonij specum descendisset, posteà
am ridere.

Harmodij cantilena. Ἁρμοδίου μέλος. *Suidas.*

Harmodij cantio. De lugubribus ac tristibus di-
r. Simillimum illi: Admeti melos.

rgiuos uides. Ἀργείους ὁρᾷς. *Idem.*

, Stupentibus & attonitis oculis. Sumptum opi-
Oreste furijs agitato.

Admeti nænia. Ἀδμήτου μέλος.

i lugubriq; cantione. Accommodari potest ad
em querulam ac miserabilem. Admetus rex fuit
rum, qui defuncta vxore stridulas quasdam ac
es nænias decantabat assiduè, donec mota Pro-
remisit Alcestidem eius vxorem.

Arctum anulum ne gestato.

οὐ φορεῖν στενὸν δακτύλιον. *Pithago.*

Hoc est, Ne vixeris anxiè: & ne temet in seruitut[...]
ijcias, aut in eiusmodi vitę institutum, vnde te nō[...]
extricare.

Idem. *Cor ne edito.* Μὴ ἐσθίειν τὴν καρδίαν.

Hoc est, Ne curis tuum ipsius animum excruci[...]
ne solicitudinibus vitam reddas breuiorem.

Cicero. *Mutare uestem.*

Mutare vestem à M. Tullio dicuntur, qui lugen[...]
tuum, aut sunt rei.

Sophocl. *Ne si ad Iouis quidem aulam.*

Qui metuunt malum, ad asylum, ad aram, ad ar[...]
columnas principis, ad diuorum phana tanqua[...]
simum refugium confugiunt.

Cicero. *Sustollere manus.*

Qui vehementer gaudent, quasi res diuinitùs [...]
ex animi sententia, sustollere manus dicuntur.

Canere de Telamone. Ἀδειν τὰ Τελα[...]

Id est, Canere cantionem Telamonis. De quer[...]
mone dictum prouerbium, quòd Telamon in[...]
tius fleuerit, Aiacem filium perijsse apud Troian[...]

Lityersam cantionem canis.

Theocrit. Λιτυέρσαν ᾠδὴν ἄδεις.

Lityerses nothus erat Mydę regis. Hic instituit [...]
norē Midæ Thericos, id est, æstiuus aut messori[...]
nus caneretur, vnde dictum prouerbium, vt qu[...]
animo canerent, aut qui coacti canerent, hi Li[...]
cantionem canere dicerentur.

Tragicum tueri Τραγῳδικὸν βλέπ[...]

Quadrabit vel in fastuosos, vel in tristes ac luct[...]

Aristoph. *Tauricum tueri.* Βλέπειν ταυρηδόν.

Id est, Tueri taurinè, pro eo quod est, toruè. Plato [...]
strat hunc Socrati fuisse morem, taurinis oculis c[...]

Atrei oculi. Ατρέως ὄμματα.

uo, truculentoque aspectu dicebatur. His enim in Tragœdijs inducebatur Atreus, &c.

Titanicus aspectus. Τιτανῶδες βλέπειν. *Lucianus.*

Titanicum intueri, hoc est, vultu Titanico ob- Titanicum autem toruum vocant, ac tetricum, ac odi fuisse feruntur veteres illi Titanes.

Cepas edere aut olfacere. Κρόμμυα ἐσθίειν.

Cepas edere. Dicebantur ioco prouerbiali, qui nari viderentur. Ductum est hinc prouerbium, eparum odor, vt est acris, consueuerit lachry- ulis excutere.

uperatus es à gallo quopiam. *Eudemus.*

Ἡττήθης τινὸς ἀλεκτρυόνος.

rouerbialis in seruos, qui dominos à tergo se- ır, supplices videlicet & abiecti, cuiusmodi solét li superati in pugna. Nam hæc auis victa, silere anere, si vicisset.

Tristis scytale. Ἀχνυμένη σκυτάλη. *Aristoph.*

risti feriaq; dicebatur, aut de nuncio, qui dolorē t.

Areopagita. Ἀρειοπαγίτης.

ı, seueroq; dicebatur, aut etiam de iudice vehe- incorrupto. Athenis summa erat Areopagitarū tas: hi erant iudices, qui de capitalibus causis ıciabant.

Ne sis patruus mihi. *Sapere patruos.* *Persius.*

um in nepotes ceu peculiaris genuinaq; seueri- uerbio locū fecit. Horat. Metuentis patruæ ver- guæ. Patruam linguam vocat seueram, & obiur- n. Ad hanc formam pertinet illud Persianum: pimus patruos, id est, postquam abiectis pueril- amentis seueros mores induimus. Idē dixit: Ne

ſis mihi tutor, id eſt, ne mihi præſcribas atq; imp[...]

Plinius.

Frontem exporrigere. Frontem contra[here]

Frontem explicare, quum hilareſcimus: contra[here] quũ ringimur, hoc eſt, vbi quid moleſtum eſt, dic[itur] Horat. Deme ſupercilio nubem. Exporrecta fron[te hi]lariter. Obducta fronte, corrugata fronte, cõtract[a fron]te, caperata fronte. Plaut. Caperata frons ſeuerit[...] Et nubila frons, ſerena frons, explicata frons.

Ariſtoph.

Magis gaudet eo, qui ſenectam exuit.

γέγηθε μᾶλλον ἢ τὸ γῆρας ἐκδύς.

Id eſt, Gaudet magis, quàm qui ſenectam exuit. [...]hementer hilari, ac geſtienti gaudio. Ductum e[...] pentibus & cicadis, quæ ſtatis temporibus exuu[...]ctutem, ac veluti renaſcuntur.

Suidas.

Contrahere ſupercilium. Inflare bucc[as.]

Ὀφρῦς ἀνασπῶντες, καὶ γνάθους φυσῶ[ντες.]

Id eſt, Adductis ſupercilijs, & inflatis buccis. In [...]ſos ac turgidos dictum, ſiquidem in ſupercilijs a[...]tiæ ſedes. Horatius inflatas buccas ad iracundia[...] argumentum: Quin Iuppiter ambas iratus bu[ccas in]flet. Traductum à ranis, quæ per iram inflantur.

Sanguine flere. Αἵματι κλαίειν.

Prouerbialis hyperbole, ſignificans nihil non fie[ri ...] inflectatur aliquis. Sic enim antiquitùs loque[...] Haud flectes illum, ne ſi ſanguine quidem fleue[...]

Lapides flere.

De re vehementer miſeranda, prouerbiali hy[...] dici ſolet, eam eſſe tam lamentabilem, vt vel lap[ides ...]gantur ad fletum.

Ariſtoph.

Erinnus ex Tragœdia.

Ἐρινὺς ἐκ τραγῳδίας De fœdis aniculis. Sumptum [...]ſtophanis Pluto, dictum de Penia.

Sarone magis nauticus. Σάρωνος ναυτικώ[τερος.]

unc fuisse deum quendam nauticum. Vnde & o mari cognomen inditum. Congruet in horri- a hominem, & moribus feris: quod genus nau- osque videmus esse. Aut in negociatorem per naria volitantem.

ANGVOR, VEHEMENTIA.

estro percitus. οἴςρῳ πρὸς απληγείς. Plato.

genti animi cupiditate commotus, ac velut at- Oestrum enim insecti genus, horrẽdo strepitu, nomen inditũ apud Græcos. Nam Latini asylũ Hoc addito, Iuno vaccã Io in furorẽ egit. Vn- diuino correpti furore, œstro cõciti dicũtur.

rrhichen oculis præ se ferens.

ῥῥίχλω βλέπειν.

amultum ac bellum vultu præ se ferre. Inde di- rrhiche saltationis genus est: quod ab armatis ragebatur. In ea belli imago repræsentabatur, & ardor adorientiũ, & celeritas fugientium.

ῥῥιχίζειν.

umultuantem, & ira excandescentem dicat , non carebit prouerbij specie.

artem tueri. *Aristoph.*

opo dicitur apud Aristophanem ἀρηεβλέπειν, è tueri.

anum habere sub pallio. *Quintil.*

r, qui languent ocio. Sumptum à gestu Rheto- n qui languent, manum occultant sub pallio, noti sunt, proferunt.

on contis aut ramulis. Ammian.

is lib. XV. de Antonio quodam ad honorem galis apud Persas euecto, & ad ius ferendæ admisso, non contis, inquit, aut ramulis, vt est, non flexiloquis ambagibus, vel obscuris,

sed

ſed velificatione plena, in Rempub. ferebatur. quàm pro Ramulo legendum arbitror Remulo.

LAVTICIAE.

Zenodot. *Iouis cerebrum.* Διός ἐγκέφαλος. Βασιλέως ἐγκέφαλος.

Id eſt, Regis cerebrum. De cibo vehemẽter opi ſuaui. At de molliter delicateq; viuentibus. Cl apud Zenodotum ſcribit opiparas epulas apud Iouis ac regis cerebrum appellari. Athenæus lo brum inter ſecundæ menſæ delicias annumera

Athenæus *Nectaris flos.* *Veneris lac.* *Helenæ c* Ephippus apud Athenæũ cibũ prælautũ νέκταρο id eſt, nectaris florem. Atq; alibi vinũ, τῆς ἀφροδί id eſt, Veneris lac, ab Ariſtophane nominatu Rurſum alio in loco ſuaues cibos, τῆς ἑλένης β id eſt, Helenæ cibos dictos indicat.

Plinius. *Iouis lac.* Διός γάλα.

Quod inſigniter eſſet lautum in cibis, Iouis la appellabant. Euripid. apud Athenæum, καὶ ἐσί, καὶ διὸς γάλα. Eſt ſucculentus caſeusq;, &

Deorum cibus. Θεῶν τροφή.

De prælautis epulis dicebatur, propterea quò rus finxit deos nectare atque ambroſia victita id vnquam ſeneſcere.

Plato. *Attica bellaria.* Πέμματ᾽ ἀττικά.

De lauticijs & cupedijs. Transferri poteſt ad cunq; maiorem in modum ſuauem ac iucund

Herculana balnea. Ηράκλεια λουτρ

De impendio feruentibus balneis dicebatur, gimus & thermas Neronianas.

Ἐπὶ τρυμαζᾶν.

Μάζα Græcis genus eſt cibi è ſimila tritici, q[u in delicijs erat. Vnde vulgari ioco dicebant ὑ

arè splendideq; viuere, siue ob egregias ma-
quòd aliquid his etiam lautius sumerent.

ματτυάζειν.

ur in eos,, qui suauiter viuerent. Ματτύα cibi ge-
rimùm à Thessalis repertum.

e lauticijs.

prælautis quadrabit illud Odyss. III. Homerus.

τεοῖα ἔδουσι Διοτρεφέες βασιλῆες.

lia purpurei comedunt obsonia reges.

s fiet, si trahatur ad orationem supra modum
n.

ellis medulla. Μέλιτος μυελός.

iorem in modum suaui dicebatur. Vnde & illa
uia, In medullis, & Medullitus amara.

ptimum condimentum fames. Socrates.

Socrates hoc dicto luxũ Atheniensium, qui
edijs, & operosis cõdituris conarentur effice-
is saperet palato, quũ id optimè præstet fames.

ra auis. Λιβικὸν ὄρνεον. Aristoph.

bica auis. Horatius de prælatura vsurpauit:
Afra auis descendat in ventrem meum
dior, quàm lecta de pinguissimis
ramis arborum.

inas pręgrandes olim mittebat Africa. Nõ ine
ur in hominem peregrino cultu notabilem.

ima & vita. Ζωὴ καὶ ψυχή.

ima & vita. De re supra modum suaui. Prouer-
um in cubilibus, atque inde deductum in com
ermonem. Nihil autem est neque vita iucun-
ue charius.

turnissare. Κιχλίζειν.

o dicebantur, qui pinguibus coturnicibus aut
turdis

turdis vescerentur, aut qui riderent lasciuè pari q decorè. Quadrabit igitur vel in luguritores & ci ed addictos, vel in lasciuiùs ludentes. Sturni nihil n i tantur, & turdus à Plinio recensetur inter aues, q se monem humanum imitantur.

Terent. *Dubia cœna.*

Dubiam cœnam opiparam, varijsq; instructam f cu appellabant. Phormio apud Terentium: Cœn lub apponitur. Et dubia cœna potest intelligi, quæ n e reat suspicione veneni. Horatius:

Vides vt pallidus omnis Cœna desurgat d bia.

Plautus. *Cœna popularis.*

Plautus cœnam popularem appellat, magnifica egr gieq; lautam, atque adeò gratuitam quoque, q es s lent exhiberi populo.

In leporinis. Ἐν λαγῴοις.

Id est, In leporinis carnibus. Sic viuere diceban r, q laute atq; in delicijs vitam agebant. Nam lepor oli in delicijs habita.

Lydorum carycæ. Λυδῶν καρύκας.

Id est, Lydorum carycas, antiquitùs appellaba qui quid esset opiparum, & varijs conditum cuped Na caryca cibi genus est Lydij, ex multijugis lauti s ap ratum, & sanguine confectum. Efferunt adagi in grè ad hunc modum: Nec Lydorũ carycas, ne agi rum strepitus, subaudiendum, volo. Id est, Ne lan menta volo, nec conuicia.

Plato. *Quî possim ab hoc epulo abesse?*

Plato in Phœdro: πῶς γὰρ οἷος τε εἴην τοιαύτης ἀ ... χεῖν. Id est, quî possum ab hoc epulo abstiner De vehementer suaui, atque expetenda, quod ger est stiuissimum aliquod conuiuium.

Thasium infundis. Θάσιον ἐγχεῖς

Id e

Thasium miscuisti. Dici solitum videtur, vbi quis non aqua, sed alio quopiam efficatiore vino di-. Nam Thasia vina laudatissima quondam fue- inius inter transmarina vina Thasium, Chiumq; ma gloria fuisse scribit.

LIBENTER.

Accipit & glebam erro.

Δέχεται καὶ βῶλον ἀλήτης.

olitum in eos, qui nihil grauantur, aut aspernan- quicquid datur, quantumlibet pusillum, id bo- sulunt. Originem adagionis ad huiusmodi casum nt, Aletes quidam Corintho pulsus, adhortante o, tentauit, si posset in patriam redire. At interim cuipiam factus obuius, cibum mendicauit. Ille ij opinor causa, glebam ex agro sublatam porre- etes eam, tanquam fœlix omen accipiens, effatus cipit & glebam erro.

Obuijs vlnis.

Quintilianum, pro eo quod est, auide sitienterq;. latum ab ijs, qui porrectis vlnis properant in com n eorum, quorum magno desiderio tenebantur, ; cupidissime conspiciunt. Legimus & obuijs ma- Ambabus manibus. *Quintilian.*

LIBERALITAS.

Plena manu.

manu, pro eo quod est ampliter, copiose, prolixè, eq; malignè. Translatum ab ijs, qui non minu- parcè, sed plena manu largiuntur. Cicero ad At- .2. At hercle alter familiaris tuus Horatius, quàm manu, quàm ornatè nostras laudes in astra sustu- epidius, quò magis ad animi res transfertur. *Cicero.*

Quod rectè datum est.

in Philebo ostendit prouerbium à pueris vsur- *Plato.*

patum,

patum, non oportere repofci, quod femel dat
Ημεῖς δὲ δὴ λέγομεν, καθάπερ οἱ παῖδες, ὅτι τῶν ὀρθῶς δοθέντων, ἀφαίρεσις οὐκ ἔστι. Id eft, Nos autem dicimus i
folent pueri, quæ rectè data funt, nō licere rurfu
Simile quiddam & hodie iactatur inter pueros,
quod dedit repofcit. Adeò dicta huiufmodi per
la, perq; tot nationes ad nos vfq; demanarunt.

Tullius.

Pleno modio.

Antè dictum eft nobis, plena manu fieri, quod
minimeq; malignè dicitur. M. Tul. ad Attic. li. ep
millima figura dixit, pleno modio. Si illa iā habē
modio, verborū honorem, imitationē crebram,
antea dixerat fe publicanorū vfuram affatim lau

Theocrit.

Pingui menfura. Πίονι μέτρῳ.

Id eft, Pingui menfura, dixit Theocrit. in Tha
eo quod erat affatim & largiter.

Μᾶλα γάρ σφιν πίονι μέτρῳ
Δαίμων εὔκριθον ἀνεπλήρωσεν ἀλωάν. Id eft
Illis fortunante Deo bona copia frugum
Arearum campos menfura impleuit opima.

Seneca.

Bis dat, qui citò dat.

Seneca: Bis dat, qui citò dat. Item lib. de Benefi
Ingratum eft beneficium, quod diu inter manu
hæfit. Monet haud cunctanter opitulandū amic
opus eft, fed vltrò non expectatis precibus defer
officium. Tardum beneficium, ingratum eft. Eur

Odi equidem amicis ferius fuccurrere.
Bis eft gratum, quod opus eft, vltrò fi offeras.
Beneficium inopi bis dat, qui dat celeriter.

Ambabus manibus haurire.

Ἀντλεῖν ἀμφοτέραις.

Id eft, Haurire ambabus, fubaudi manibus. De
confueuit, qui fummo conatu quippiam agunt.
confine eft:

Ἀλ' ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν. Id est,
...ui equidem clypeum dextra, læuaq; mouere.
...itur & illud: Ambabus manibus largiens, id est,
...n & prodigè, aut etiam perbenignè:

Ipso horreo.

... prolixè & affatim datur, ipso horreo dari dici-
..., ...emadmodum ipso canistro, propterea quod ex
... plenius depromitur, quàm è chœnice. Simile il-
...lio hauris.

...romus magis, quàm condus. *Ausonius.*

...us torquet in quendam profusiorem, qui parta
...ere nosset, quærere, aut quæsita seruare non nos
...mpta metaphora à rei familiaris dispensatoribus,
...eq; penuariæ, quos Græci ταμίας vocant.

...arus in paludibus. Λάρος ἐν ἕλεσι. *Suidas.*

...arus in paludibus. Suidas scribit dictitatum de
... faciles sunt ad dandum. Ductum à Laro aue. Ea
...m facilè decipitur, illiciturq;, proinde prouer-
...im fecit.

...ona Porsenæ. *Liuius.*

...orsenæ dicebantur, quæ velut ab hostibus erepta
...eneunt. Eam appellationem Liuius scribit ad
...que ætatem durasse: putatq; inde natam, quòd
...soleant bona Porsennæ venire Romæ, eaq; con
... vnà cum titulo perseuerarit & in pace.

...e alieno liberalis. *Homerus.*

...lio facilè largimur, de nostris non item. Homer.

...ἐπ... οὔτις ἐπίσχεσις, οὐδ' ἀλεητὺς
Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι.

N... res largiri alienas
Ha... res vlla vetat, neque enim piget.

...ommunis Mercurius. Κοινὸς ὁ ἑρμῆς. *Lucianus.*

... hinc natã parœmiam arbitrantur, quòd Mer-
...t est furtorum auctor ac repertor, primus osten

dit,quę furto parta sunt,ea in medium cōmunite[r] ... tere deponere. Alij malunt huc referre, quòd M[e]r... rius sit orationis auctor, per quam inter homin... nes commercij genus constat, vnde & medius in... peros atq; inferos à Poëtis fingitur, pariter super... rum gratus & imis, quòd sermo animi interpres ... mos cum infimis, reges cum plebe conciliet.

LIBERTAS, VERITAS.

Lucianus. *De plaustro loqui.*

Veteres Comœdiæ in plaustris agebantur à iuue... ore fece collito, ne posśint agnosci, qui magna l... obuium quemq; non solùm ciuiū primates, sed ... ipsos taxabāt. Inde natum adagium : ὡς ἐξ ἁμάξη... Id est, Tanquàm è plaustro loqui. De his, qui p... liberè conuiciantur.

Homerus. *Iubentis apertè loqui.*

Si quem admonebimus, vt proferat doloris a... causas, neque celet in animo, non illepide dixeri... lud Homeri Iliad. A.

Ἐξαύδα μὴ κεῦθε νόῳ ἵνα εἴδομεν ἄμφω. Id e...
Eloquitor, ne cælato, quò norimus ambo.

Terent. *Obsequium amicos, veritas odium parit.*

Terent. in And. Vulgaris enim amicitia consta... quijs. Nam inuicem conniuere ad familiariū vic... res & iungit, iunctos & seruat amicos. At inte... amicos, nihil est veritate iucundius, modò absit... tas agrestis & inconcinna, grauisq;.

Byzeni libertas. Βυζήνου παῤῥησία.

Id est, Byzeni libertas. Vbi quis audaçius, liberi... quitur. A Byzeno quodam Neptuni filio, cui m... rit, mira in dicendo libertate vti.

Homerus. *Asseuerantius dicere.*

Audacius quippiam & asseuerantius dicturi, qu...

men ita videatur, adducemus illum Homeri ver- quo Helena vtitur de Telemacho:
ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω, κέλεται δέ με θυμός. Id eſt, entiar aut verum dicam, mens attamen ipſa perat vt dicam.

Non poſſum non dicere. *Idem.*

uis negat ſe reticere poſſe, quod habet in animo, ter accommodabit illud Homeri Odyſſ. Ζ.
ἐρέω μέν τοί τι ἔπος ἐρέω, οἶνος γὰρ ἀνώγει ἠλεός. Id eſt, cam equidem quiddam iactantius, vrget enim me num amens.

fama fuit & erat. Ἢ μὲν κλέος, ἢ δ' ἦν ᾔδα. *Suidas.*

Et dicebaris eraſq;. Quoties facta reſpondent opi .

Aperto pectore. *Cicero.*

o quod eſt, vehementer ex animo citraq; fucum, renudatis animi penetralibus.

Apertè ſimpliciterq; loqui. *Homerus.*

n citra ambages nos loqui ſignificamus, cōueniet Homeri ex Odyſſ. Δ.
ἀτρεκέως ἀγορεύσω Ἀλλὰ παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω Id eſt,
on fucis te diſsimulans decepero fictis.

Veritatis ſimplex oratio. *Diogeni.*

ex illa ruſticanaq; veritas, negligit orationis fu- onueniet in eos, qui perplexè loquuntur, dum ve iſsimulant. Terentius:

Ergin' ſceleſta mecum perplexè loqui?
o, neſcio, abijt, audiui, ego non adfui.
on tu iſthuc mihi dictura apertè es, quicquid eſt?

Ad cribrum dicta. Τὰ πὶ κοσκίνῳ.

era, compertaq; videri vellent, ad hunc appella- nodum. Sumptum à diuinationis genere, quod

peragebatur suspenso circumactoq; cribro.

Zenodot. *Curetum os.* Κουρήτων στόμα.

Dici solitum, si quando quis numine afflatus lo deretur, propterea quòd Curetes Cybiles comit rore quodam sacro perciti, diuinare viderentur.

Plutarch. *Quod in corde sobrij, id in lingua ebrij.*

Τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νήφοντος, ἐπὶ τῆς γλώττης ἐστὶ τοῦ μεθύοντος.

Nec prætereundũ illud Herodoticum: Subsidẽte supernatant verba. Nã sobrios aut metus, aut pu hibet, quò minùs effutiãt ea, quæ satiùs putarint esse. At vinum & pudorem discutit, & timorem a

Athenæus *In vino veritas.* Ἐν οἴνῳ ἀλήθεια.

Significat ebrietatem animi fucum tollere, & qu pectore conditum est, in apertum proferre. Vnd literæ prohibent vinum dari regibus, quòd null sit arcanum, vbi regnat ebrietas. Effertur & in h dum apud Athenæum lib. 11. parœmia: Οἶνος καὶ id est, Vinum & veritas. Quòd largius poti non t effutiunt sua arcana, verùm etiam audaciùs in al quuntur. Theognis:

Ἐν πυρὶ μὲν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον ἴδριες ἄνδρες
γινώσκουσ', ἀνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε νόον. Id est.

Aurum & argentum fabris dignoscitur igni,
Vinum hominis prodens arguit ingenium.

Facit huc etiam, quod inferiùs adscripsimus ad alium: Bos in lingua.

Euripides *Vinum animi speculum.*

Κάτοπτρον γὰρ εἴδους χαλκός ἐστ', οἶνος

Id est, Forma ære lucet, vina produnt pectora.

Lingua lapsa verum dicit.

Ἡ γλῶσσ' ἁμαρτάνουσα τἀληθῆ λέγει.

Id est, Verùm solet prolapsa lingua dicere. Nam

...reditur, quod exciderit imprudenti, quandoquidem id demum vacat fictionis suspicione.

Emendus cui imperes. *Plautus.*

...que in suos seruos imperiosum esse licet, in alienos ... liberos non item. Plautus: Emere oportet quem ... obedire velis.

Libero lecto nihil iucundius. *Tullius.*

...ullius ad Atticum de Quinto loquitur, qui cœlibē ... iudicabat esse suauissimam. Eam appellabat le... m liberum.

Oracula loqui. χρησμοὺς λέγειν. *Theocrit.*

...ntur, qui certa & indubitata loquuntur.

Vera fronte. *Cicero.*

... ex animo citraq; fucum dicuntur geruntur úe, ve... nte fieri dicuntur. Contrà, dicemus mendaci fron... ri, quod geritur per simulationem.

Vero verius. Certo certius. *Martial.*

...nus vero verius, quod prorsus indubitatum habe... umus. Nō dissimili forma dicimus: Certo certius. ...quàm nihil prohibet aliud alio certius esse.

Ficus ficus, ligonem ligonem vocat. *Aristoph.*

τὰ σῦκα σῦκα, τὴν σκάφην σκάφην λέγων.

...,Ficusq; ficus, ac ligonē nominans ligonem. Qua... rat in eum, qui simplici ac rustica vtens veritate, rem ..., narrat: nullis verborum ambagibus ac phaleris ...luens. Nam ego, quemadmodum ait Comicus, ru... us sum, ligonem ligonem appello.

Profundum sulcum. βαθεῖαν ἄυλακα. *Plutarch.*

...um de ijs, qui cogitationibus profundis ac penitio... expenderent. Mihi videtur recte quadraturum in ... ui se metiuntur non ex aliorum opinione, sed ex ... ecusùe factorum conscientia.

Os inest orationi, στόμα ἔνεστι τῷ λόγῳ. *Themist.*

Id est, Sermoni inest os ac vigor. De oratione non ni, sed solidas habente sententias. Dictum hoc T stocli tribuitur. Quintilianus rerum inuentione pellat orationis ossa, sumpta similitudine ab an tium corporibus, quæ ossibus sustinentur, collig neruis, vestiuntur carnibus & pelle, cohærent a mouentur actu.

Lucianus. *Audi quæ ex animo dicuntur.* Ἄκουε τ' ἀπὸ καρ Nam seria, quæq; citra dissimulationé dicuntur, mo dici dicuntur, eaq, ex corde proficisci vulgus

Lucianus. *Liberi poëtæ & pictores.*

In Demosthenis Encomio:

τὸ μὲν δὴ ποιητικὸν φῦλον ἐλεύθερον. Id est, Atqui poëticum genus liberum. Horatius: Pict atque poëtis Quidlibet audendi semper fuit æq testas. Sentit autem liberum esse poëtis & pictori puné quicquid velint fingere. Torqueri potest in pertinaci & obstinato sunt ingenio, quosq; nec suis moribus relinquere. Aut in mulieres, quibus n permittitur. Aut in principes, quibus omnia laudi

Eustath. *Libera Corcyra, caca vbi libet.*

Ἐλευθέρα Κόρκυρα, χέζ' ὅπου θέλεις.

Id est, Corcyra libera, proin caces vbi velis. Cùm ficamus libertatem quiduis agendi. Sed magis q bit, vbi significabimus impunitatem esse malefici

Vergilius. *Ter.*

Ternio apud priscos & absolutissimus & sacer ha tur, vt quicquid ter dictum aut factum esset, id ra efficax haberetur. Vnde in magorum mysterijs a ri solet. Vergil. in Pharmaceutria:

Terna tibi hæc primùm triplici diuersa colori
Licia circundo, terq; hæc altaria circum
Effigiem duco, numero Deus impare gaudet.

LONGAEVITAS.

Ne

Nestorea senecta. Homerus.

Latinos Nestoris anni in prouerbium abierunt,
es ætates attribuit Homer. in Odyss. 111.
ὶς γὰρ δὴ μέν φασιν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν.
iam exegisse hominum tria secula, fama est.
:er prouerbi speciem habebit, quicquid ab ijs su-
,qui insigni viuacitate fuerūt. Vt ceruo viuacior,
esia viuacior, quem Tragœdia finxit sex ætates
ium vixisse. Et Seribus viuacior, quos Græcis hi-
proditum est, trecentos annos viuere.

Vltra pensum viuit. Lucianus.

um est quod ait Lucianus in Philopseude: ὑπὲρ
ἄτρακτον ἤδη βιοῖ. Id est, Iam enim vltra fusum vi-
c est, viuit vltra fatalem diem. Allusum ad Parca-
ɔs, quibus æuum mortaliū euolui fabulant poëtæ.

tra catalogum. ὑπὲρ τὸν κατάλογον ζῇ. Suidas.

Vltra catalogum viuit. De eo dicebatur, qui mul
:atis viueret, vt iam præscriptum illum annorum
um præterisse videretur.

Vltra fusum. Vltra linum.

ὑπὲρ τὸ λίνον.

Vltra linum, pro eo quod est, extra decretum fa-
llusum est autem ad fila trium Parcarum.

Cornicibus viuacior.

ὑπὲρ τὰς κορώνας βεβιωκώς.

hementer annosis. Ab auis eius prodigiosa viua-
umptum.

Hesiodi senecta. Ἡσιόδειον γῆρας.

Hesioda senecta: Longæua, viuaxq́;, sic appella-
notum est Pindari Epigramma de longæuitate
esili.

Tithoni senecta. Τιθωνοῦ γῆρας. Suidas.

Fabulæ tradunt Tithonum adamatũ ab Aurora lum ſublatum fuiſſe, atque illius ſucco perfuſum tam perueniſſe ſenectutem, vt tandem optârit, cadam verteretur. Suidas refert hunc in modum ſcas Tithono profundiùs.

Lucianus. *Phœnice viuacior.*

Lucianus in Sectis: ἢν μὴ φοίνικος ἔτη βιώσῃ, Id phœnicis annos vixerit. Hunc Heſiodus ſcribit corui ætates viuere.

Propert. *Sibylla viuacior.*

Propertius: At me non ætas mutabit tota Sibyllæ ætatem pro quantumuis longa poſuit.

Iuuenalis. *Facies tua computat annos.*

Hoc eſt, Frontis rugæ numerum annorum tu ferunt, quanquàm libido nondum in te conſer ctum à Iuuenale in vetulam.

Lucianus. *Alterum pedem in cymba Charontis ha*

Lucian. in Sectis: Καὶ τὸν ἕτερον πόδα, φασὶν, ἐν τῷ σ Id eſt, Et alterũ pedem, vt aiunt, in tumulo hab tremæ decrepitæq; ſenectæ homines, etiam hc gò dicuntur alterum pedem in ſepulchro habe

Idem. *Viri ſenis aſtaphis caluaria.*

Ἀνδρὸς γέροντος ἀσταφὶς τὸ κρανίον.

Id eſt, Viri ſenis velut vua paſſa cranium. Adm gium, inualidum & flaccidum eſſe ſenile corpu ſto ſucco, carnibuſq; adeſis. Veteres & vuas pa bant ſenes paſſos ob rugoſitatem.

Cicero. *Maturè fias ſenex.*

Maturè fias ſenex, ſi diu velis eſſe ſenex. Quo m vt integra adhuc ætate deſiſtamus à laboribus i bus, ac valetudinis curâ agere incipiamus, ſi veli viuaci ac diuturna ſenecta. Maximè loqui vide cijs iuuentæ, puta libidine, bibacitate, turbulẽti

Sexagenarios de ponte deijcere Macrob.

...itu maiores, perinde quasi deliros, & ad omne vi...nus inutiles, in ocium reijcere, atq; ab omni fun...e negociorũ relegare. Inde natum, quòd olim se...iarijs ætate velut à publicis munijs dimissis suffra...ferendi ius non erat, quod per pontem ferebatur. ...in Fast.

...rs putat, vt iuuenes ferrent suffragia soli,
Pontibus infirmos præcipitasse senes.

...& depontani dicuntur senes, iam velut emeriti.

Viciat lapidem longum tempus.

Σήπει τὴν πέτρην ὁ πολὺς χρόνος.

...Saxa etiam longum faciet putrescere tempus. Ni...rerum natura saxo durabilius. At id quoque tem...diuturnitas absumit.

Mors optima rapit, deterrima relinquit. Homerus.

...ius quosdam prorsus inutiles Tithoniam ætatem ..., paucissimos egregio præditos ingenio, ad sene...nen peruenire. In hanc sententiam quadrat illud ...eri Iliad. ω.

...οἱ μὲν ἀπώλεσ' ἄρης, τὰ δ' ἐλέγχεα πάντα λέλειπται,
...ῆσαί τ' ὀρχησταί τε χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι,
...ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες. Id est,
...Sustulit hos Mauors, reliqua at mala probra relicta,
...ndaces, saltatores primiq; choreis
...icendis agnis atq; hœdis diripiendis
...enui.

...n sola Sparta expedit senescere.

Ἐν Σπάρτῃ μόνῃ λυσιτελεῖ γηράσκειν.

...pud Spartanos summus honos senibus habebatur o...m...orqueri potest ad quoslibet, penes quos virtus in ...ec sit. Dictum est autem à quodam hospite, quum ...det apud Lacedæmonios iuuenes tantum honoris ...be: senioribus.

Senex bos non lugetur.

γέρων βοῦς ἀπένθητος δόμοισι.

Id est, Bos senex vacat luctu domesticorũ: Hoc [...]
mors, quod tempestiua videatur, nõ lugetur ab [...]

Lucianus. Sophocl.

Viuum cadauer, Viuum sepulchrum

Ἔμψυχος νεκρός.

Id est, Viuum cadauer. In eos dicetur, qui sic vi[...] nihil dignum vita agant. Lucianus senem decr[...] viuum quoddam sepulchrum appellat.

Idem.

Danace. Δανάκη.

Sic appellabatur numulus ille, qui Charonti p[...] tur, naulum pro transmisione Stygiæ paludis. [...] detur recte vsurpandum, si quis iubeat senen[...] δανάκην, innuens propè esse, vt emigret è vita.

Eudemus.

Epimenideum corium. Ἐπιμενίδειον.

Id est, Epimenidea pellis. De re reposita, mirac[...] co seruata. Tractum ab Epimenide Cretensi, qu[...] perpetuo somno dormisse quadraginta septen[...] Laërtio credimus, quinquaginta septem anno[...] paucos posteà superuixisse.

Viro seni maxillæ baculus.

Ἀνδρὸς γέροντος αἱ γνάθοι βακτηρία.

Maxilla senibus scipionis est vice. Dici solitu[...] qui ob defectas ætate vires, lautiore pariter & c[...] re victu coguntur vti, quò quod senecta deteri[...] que sarciant cibo. Manet autem in hodiernu[...] verbum: Ego me dentibus meis sustento.

Homerus.

Effœta senecta.

Quod in Odiss. λ. dictum est de mortuis, id a[...] nem ob longæuitatem iam defectum viribus ac[...] dare licebit in eum, qui consternetur animo.

Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἶνες ἔχουσιν.

Nam iam non neruis carnes atq; ossa cohære[...]

..imen senectæ. γῆρας οὐδὸς. Idem.

..itùs appellabant, velut extremū autumnum æta..anæ, quū iam appetit hyems decrepitæ senectæ.

Senescit bos

..ὁ βοῦς, τὰ δ' ἔργα πολλὰ τοῦ βοός. Id est, consenescit, at opera multa sunt bouis. ...ob ætatis imbecillitatem aliquis inutilis reddi..beundum munus. Nam diuitū vulgus haud ali..istris vtitur, quàm equis & canibus, aut paulò ..humaniùs. Dum vsui sunt, alliciunt: vbi senue..jciunt. Quisq; meminerit Diogenis apophthe.. qui rogatus, quidnam esset in hac vita calamito..n, respondit: γέρων ἄπορος, id est, Senex egens.

Fatale uitæ tempus exactum.

..epitos, quorum ætas iam exacta videbitur, qua..llud Homeri:

..οἱ κατὰ βοῦς ὑπερίονος ἠελίοιο ἤσθιον.

..ientes, vt qui sacros tibi maxime Phœbe ..mpsere boues.

..er solis boues annos fatales, vt opinor, innuit ..uc facit quod adducetur infrà quoque: Idem ..uod Titij.

LVCRVM EX SCELERE.

..surae nauticæ.

..urisconsultos vsuræ nauticę dicuntur centesimę ..ę. Negociaturi sortem interdum accipiunt mu.. ..oniam autem, qui nauticam exercent negocia.. se suaq; ventis & vndis committunt, fœnera..iorem vsuram exigebant. Interdum accipiebát ..in vna ciuitate, quod in alia redderent.

..ributis potiora. Τὰ τῶν φόρων κρείττω. Suidas.

..ur, vbi quis ex malefactis & iniquitate commo..gens reportaret. Inde natum opinor, quòd

quia

qui principum nomine tributum exigunt, ferè torquent, quàm par eſt.

LVXVS ET MOLLICIES.

Perſius.

Indulgere genio.

Prouerbiales ſunt figuræ. Defraudare geniun quod eſt, negare naturę quod appetit: Indulger pro eo quod eſt, animo obſequi. Terentius in Suum defraudans genium. Perſius: Indulge ge pamus dulcia. Vnde & genialem appellant die & voluptuariũ. Et genialiter viuere, ꝓ molliter

Diogeni.

Vita macerata. Βίος μεμαλαγμέ

Id eſt, Vita macerata, ſeu permollita. De molliti tibus, quibus ex facili omnia ſuppetunt.

Horatius.

Curare cuticulam.

Horat. Ire domum, atque Pelliculam curare iu qui voluptati ſtudent magis quàm famæ, vnun rant, vt cutis ſummè niteat. Perſius:

Et aſsiduo curata cuticula ſole.

Idem.

Pontificialis cœna.

Olim cœnas ſumptuoſas opiparasq́;, pontific pellabant. Inde natum apparet, quod ſolenne cœnæ exquiſitiſsimis ſoleant cibis celebrari. & adipales cœnas, & adipoſas, & adijciales. I dubia & populari dictum eſt in loco Lauticiæ.

Plautus.

Pergræcari.

Pro eo quod eſt, genialem agere vitam. Plau

Dies, inquit, noctesq́; bibite, pergræcamini.
Amicas emite, liberate, paſcite
Paraſitos, obſonate pollucibiliter.

Diogen.

Semper Leontini iuxta pocula.

Ἀεὶ λεόντιοι περὶ τοὺς κρατῆρας.

Id eſt, Semper Leontini iuxta crateres. In volu quadrabit: aut in eos, qui ſemper ſunt ijſdem ſt

ontini Siciliæ populi sunt, quos vbi Phalaris ex-
ct, ne quando rebellionem pararent, ademptis
d compotationes & voluptates reiecit.

hericlei amicus. Θηρικλείου φίλος.

in bibosos. Thericles figulus Corinthius fuit,
a arte primus è terebintho tornatile poculum
Ideo quicquid nouo artificio reperisset aliquis,
um appellabatur. Dictum est autem inuentum
is vocabulo. Siquidem Græci vitreum poculū
vocant.

le perunctus hic adiuuabitur. *Aristoph.*

ισὶν διασμηχθεὶς ὄναιτ᾽ ἂν οὗτοσί.

ri sale hic perlutus adiuuabitur. Dicebatur in
el ætate vel vino delirarent. Quidam ab vtri-
latum existimant, qui sale loti redduntur me-
uòd salis acrimonia coriorum crassitudinem
itidem temulentia laborantes, mos erat sale &
ngere, id aduersus ebrietatem remedium ex-
ur.

clibano boues. *Idem.*

quoties efferemus splendorem conuiuij, aut
edacitatem. Consimili figura dicebant: Poly-
catomben.

Tessalorum alæ. Θεσσαλικοὶ πτέρυγες.

Thessalicæ. Prouerbiali ioco quondam dice-
estes manicatas, quas Græci χειριδωτοὺς vocant,
genere per luxum ac delicias vterentur Thes-
d Maronem hoc amictus genus, tanquam pa-
Troianis ab hostibus opprobratur.

Sapientia uino obumbratur. *Plinius.*

bijs item duo referuntur, quæ sapiētem etiam
t, Vinum & mulieres.

Sine Cerere & Baccho friget Venus. *Terent.*

Terent.

Terent. in Eunucho: Cibus enim & potus irrit
ſunt libidinis. Eleganter autem Cererem pro cib
chum pro vino, Venerem pro libidine dixit, co
ter in figura perſiſtens.

Heterognatus es.

In edacem dici conſueuit, quòd ob voracitate
natim vtraque mandibula cibum commandere
hinc dictum ἑτερόγναθ@, quòd nunc in hanc, nu
lam mandibulam cibum transferat.

Eudemus. *Siculiſſare.* Σικελίζειν.

Pro eo quod eſt, auſterum eſſe tetricumq;. Athe
dicat adagium natum ab Androne Siculo, qu
inuexerit ad tibiam ſaltandi geſticulandiq;.

Athenæ. *Ficus auibus gratæ.*

Quadrabit in voluptuarios, ac fugitantes hon
ris, quum tamen appetant emolumentum.

Aſini mandibula. Ὄνου γνάθος.

Conueniet in edaces, alioqui ſtolidos & ignau

Horatius. *Riſus Ionicus.*

In molles & voluptuarios dicitur.

Choreæ Ionicæ.

Horatius: Motus doceri gaudet Ionicos.
Matura virgo.
Laſciuas ſaltationes & parum decoras geſtic
ſignificans.

Ionicè.

ἰωνικῶς, pro eo quod eſt, ἁβρῶς, id eſt, mollite
catè.

Ariſtoph. *Matrem ſequimini porci.* Ἕπεσθε μητ

Id eſt, Poſt matrem adeſte porci. In ſtupidos &
dicitur. Quadrabit & in gulæ ventriq; deditos

Macrob. *Porcus Troianus.*

niet in opipara conuiuia: aut in hominem varijs
expletum.

Graeco more bibere.

otatibus & delicijs addictos reijcitur.

Sybarissare.

quod est, opiparè ac genialiter viuere.

Alcinoi mensa. Gregor.

us simili tropo mensam luxu redundátem, Al-
xit.

Decempes vmbra. Δεκάπους σκία ἐςί.

Decempes vmbra est, id est, Cœnandi tempus.
vmbris notabant horas diei.

Ventres. γαςέρες. Lucilius.

itur homines edaces, ventriq; atque abdomini
es. Lucilius:

e lurcones, comedones, viuite ventres.

Venter auribus caret. γαςὴρ οὐκ ἔχει ὦτα. Plutarch.

Venter non habet aures. Vbi de pastu agitur, non
ntur honestæ rationes. Contra famem nulla
ctio est.

Ventrem mihi obijcis.

orum adagiorum collectaneis commemoran-
versus:

κ μοι προφέρεις κάλλισον ὄνειδος ἁπάντων,
ρὸς μὲν ἐλαφροτέρα, κενὴ δὲ βαρεῖα. Id est,

Ventrem mi obiectas, quo probrum haud pul-
rius vllum:

is is est leuior, grauis idem vbi pendet inanis.
Mihi opprobrasti probrum honestum scilicet.

Utres Thylaci. Ἀσκὸς καὶ θύλακος. Athenaus

er & Thylacus. Dicebatur, qui cibo potuiq;
at: ἀσκὸς enim vter est vinarius, θύλακος vas
m.

Methy-

Methysocottabi. Μεθυσοκότταβοι.

Vulgari conuicio dicebantur benè poti, quasi c temulenti. Cottabus enim poculi genus est.

Μύτης.

Impendiò tacitus, aut in Venerem solutior dic μύτης, quasi dicas mitior, à μυ mutorum syllaba. tur rectè in libidinosos aut supra modum vxori ctius autem in virosas fœminas.

Iul. Poll. *Piræus non fert uasa inania.*

Piræus portus erat Atticæ. Huc appellabant vasa bus onusta. Eodem conueniebant adolescentes uium acturi. Hinc dictum scomma in eos, qui g semper ciboq; potuq; distendi.

Bos in stabulo. Βοῦς ἐν αὐλίῳ.

Dicebatur inutilis, & in ocio vitam degens.

Herculani lecti. Ἡράκλειοι στρωμν

Herculani lecti dicebantur molles ac delicati.

Zenodot. *Abronis uita.* Ἄβρωνος βίος.

De molliter ac delicatè viuentibus. Sumptum bus Abronis cuiuspiam notæ luxuriæ.

Episcythizare. Ἐπισκυθίζεσθαι.

Lacedæmoniorum adagio dicitur. Pro eo quoc num merum intemperantius bibere. Commod ctas licebit ad cuiusuis rei intemperantem & ir cum vsum.

Sybaritica mensa. Συβαριτικὴ τράπεζ

De conuiuio dicebatur nimium apparato. Nati tis moribus. Est enim Sybaris oppidum vicinũ C

Zenodot. *Syracusana mensa.* Συρακουσία τράπ

Prælauta atque opipara dicebatur. Syracusani erant olim opibus florentissimi, ita voluptatibu licijs addictissimi.

Vixit, dum uixit, benè. Terent.

Hecyra Terentiana. Conuenit in eos, qui molli-
ter ac suauiter viuunt: atque ita faciunt sumptus, vt nō
relinquant hæredem. Est autem amphibologia in
uiuere, quod interdum simpliciter viuere est, in-
terdum genialiter vitam agere.

Teneri calidis balneis. Ἁπαλοὶ θερμολουτίαις. Eudemus.

Teneri calidis lauacris. In molles & luxu diffluen-
tes dicebatur.

Amazonum cantilena. Ἀμαζόνων ᾆσμα.

In delicatos ac lasciuos, & parum viros. Amazones lu-
su iussa in molles viros cantilenas solere celebra-
re tradantur quidam.

Coronam quidem gestans, cæterum siti perditus.
Στέφανον μὲν ἔχων, δίψῃ δὲ ἀπολωλώς. Aristoph.

Coronam quidem gestans, cæterùm siti perditus. In te-
nebrionem & lurconem aptè torquebitur, quiq; abli-
gurritis re redactus sit ad inopiam.

Ex amphitheto bibisti. Ἀμφιθέτῳ πίνεις.

Dicebatur in eum, qui meracius ac largius potaret.
Amphithetum enim erat poculi genus, ita factum, vt
ex vtraque parte positum staret, nullumq; certum habe-
ret fundum.

Maschalam tollere. Μασχάλην αἴρειν. Zenodot.

Dicebatur qui auidiùs biberet. Sumptum à gestu bibo-
num, inter ebibendum cyathos gulam ac mentum in-
clinantium, & altiùs erigentium cubitos, ne quid resi-
duum in cyatho liquoris.

Vinum senem etiam uel nolentem saltare cōpellit. Homerus.

Indicat nihil esse tam ineptum, neq; tam alienum, ad
quod non incitet ebrietas.

Οἶνος ἄνωγε γέροντα καὶ οὐκ ἐθέλοντα χορεύειν.

Insanire facit sanos quoq; copia vini.

Athenæus *Vinum caret clauo.*

τὸν οἶνον οὐκ ἔχειν πηδάλια.

Id est, Vinum non habet clauum. Propterea qu tas nihil consulte neque moderatè vel dicit, Obruitur enim ratio, quæ claui vice sobrios tur ac gubernat. Ouidius:

Nox & amor, vinumq; nihil moderabile su
Illa pudore vacat: Liberq; amorq; metu

Amphidromiam agis. Ἀμφιδρομία

Adagium ad varios vsus poterit accommoda eos, qui pueros ostentant ac circumferũt, aut n la captant ambiuntq;. Sumptum à prisca consu qua mulieres quæ in partu adfuissent, & in obs do iuuissent, quinta post die manus abluere s puerũ cursu laribus circumferre, eoq; die mu sitabantur à cognatis, sepiæ plerunq; & polyp à partu die nomen indebatur infanti. Hesych phidromiam septimo die scribit celebrari solit

MAGNIFICA PROMISSA.

Lucianus. *Aureus in Olympia stato.*

Lucianus in Pseudologista: χρυσοῦς φασὶν ἐν Ὀλυμπ Id est, Aureus, vt aiunt, in Olympia stato. Qu mo præmio dignum Græci significant, ei dicer Aureus in Olympia statuere. Plato: Polliceor tibi aream tibi æqualem Delphis collocaturum.

Terent. *Aureos polliceri montes.* Χρυσᾶ ὄρη ὑπι

De ijs, qui immensa pmittunt, spesq; amplissi dunt. Terent. in Phor. Is senem per epistolam modò non montes auri pollicens. Vbi modò n ficat tantùm non, hoc est, propemodum.

Plautus. *Montes frumenti.* *Mare aureum.*

Ad rerum adfluentem copiam transferuntur. terit referri quòd suprà adductum est:

Theagenis hecateum.

olidos è clibano boues. *Aristoph.*

bialis hyperbole de barbarica, siue de lauticijs subministratis. Antiquitus enim in delicijs erát clibano cocti. Primum enim panis in clibano deceptus, quem κριβανίτην, hoc est, clibanarium vo- eaq; res vsq; adeò visa est noua, vt etiam pro- locum fecerit: deinde carnes & pisces eodē mo- ui cœperunt. Vnde & Thunni & id genus alia in cocta, xeniorum vice missitabantur amicis. Ac- dabitur nō inscitè etiam ad præcedentem locū.

Καπνός.

id est, fumus est cognominatus Theagenes, q̄ cè polliceretur, quum esset pauper.

Charetis pollicitationes.

Αἰχάρητος ὑποσχέσεις.

itum, vbi quis facile ac benignè promittit, iuxta asonis:

nittas facito: quid enim promittere lædit?
ollicitis diues quilibet esse potest.

adagium à Charete quodam Atheniensium du- uiduis cuiuis pollicebatur.

panem tibi pinso. Ἀθηνῶν μάζαν φυρῶ σοι.

itum, vbi quis magnarum rerum spes amplas . Est enim maza panis genus. Porrò Græcis al- iem in delicijs fuisse, locis aliquot testatur Lu- t hoc ad lutum accommodabitur.

Ariolari.

io dicebatur, qui nihil adferret certi, nihilq; s emolumenti, verùm in diem modò pollicere- Terentius: Sed ego ariolor. Sumptum à diuinis, qui nt euentura. *Terent.*

ἐπαύλια Δῶρα.

Dicebantur magnifica munera, quæ postero p ptias die sponsæ pater adducebat sponso, pomp dam specie.

Suidas. *Modio demetiar.* Μεδίμνῳ ἀπομε

Ingens & cumulatum sperantis emolumentum gna quidem rerum abundantia, non heminis, n gijs, sed modio metimur. Suidas: Modio metiar a patre argentum.

Verba importat Hermodorus.

Λόγοις γὰρ Ἑρμόδωρος ἐμπορεύεται.

Id est, Sunt Hermodori verba mercimonium. dicebatur, qui præter verba nihil adferret. Au qui verba vendunt pecunia. Quod in poëtas, tos, fumi venditores rectè dici poterit: Natum Hermodore quodam Platonis auditore, &c.

Hesperidum mala. Μῆλα ἑσπερίδων λ

Id est, Mala Hesperidum largiri, qui magna sple largirentur: Vergilius:

Aurea mala decem misi, cras altera mittam.

Alybantis hospitis munera.

Aut Alybantis amici xenia, quoties fit, vt alic iactet se magna largitum esse, seu verbis dunta re præstet beneficium.

Macrob. *Ad pileum uocare.*

Ad libertatem inuitare, aut promissis ingentib tionē commouere. Macrob. Dicet aliquis nun minos de fastigio suo deijcere, & quodammo leum seruos vocare. Metaphora ducta a veter suetudine, qua serui quum statum mutarent a mitterentur, capite raso pileum accipiebant.

Suidas. *Cillicon bona.*

Ἀγαθὰ κιλλικῶν, Id est, Bona Cillicon, subaudi f habet. Conuenit vbi quis malè factis ac fœdi

auit opes. Huic adagio locum fecit Cillicon qui-
atione Milesius: qui prodita Prienensibus Mileto
ampliter quidem, sed fœdè ditatus est. Is cum ꝓ-
em moliens rogaretur, quidnam esset facturus,
dit πάνθ' ἀγαθὰ, id est, Omnia bona. Vnde prouer-
ffertur etiam ad hunc modum: πάντ' ἀγαθὰ ὡς ἴφη
, id est, Omnia bona, velut inquit Cillicon.

Εσπετε νῦν μοι.

-us Iliados β.

Ἔσπετε νῦν μοι μοῦσαι ὅπως δὴ πρῶτον ἐπῆλθε.

Dite nunc Musæ, dixistis quippe priora.
memoratione rerum ridicularum habebit lo-
gratiam.

Ego faciam omnia more Nicostrati. *Suidas.*

Ἐγὼ ποιήσω πάντα κατὰ νικόστρατον.

Ego cuncta more fecero Nicostrati, pro eo quod
egie. Nam hunc aiũt, comœdiarum actoré fuisse
quales apud Romanos prædicatur fuisse Roscius.

Sponde, noxa præsto est. Ἐγγύα πάρα δ' ἄτη. *Plato.*

Sponde, sed noxa præsto est: Nam qui pro altero
bet, id pollicetur, quod non sit in ipso situm, præ-
nempe fidem alienam.

MAGNI MOMENTI.

Vel Megaram usq;. *Idem.*

uid significamus magni precij, nobisq; vehemen-
petitum, dicimus: Huius rei gratia vel in Indiam
roficiscerer. Aut, digna res est, cuius gratia vel in
rniam, vsq; nauigetur. Socrates apud Platonem:
anè tanta cupiditas est audiendi, vt si pedibus vel
ram vsq; ambules, &c.

Dignum propter quod uadimonium deseratur. *Plautus.*

em maximi momẽti volumus significare, quęq; vel
ouis dispendio debeat expeti, digná esse dicemus,

cuius gratia vadimonium deseratur. Nam qu
sunt, non nisi summo suo periculo abesse possu

MALEDICENTIA.

Suidas. Ιαμβίζειν.

Prisci dixerunt pro conuiciari ac maledicere, v
cta ab Iambo pede, qui conuicijs repertus est, u
ferientis atq; impetentis exprimens. Vnde & h
ad conuiciandum propensum ἴαμβυλον appellan

στηνιῶσαι.

Est alterum asperis conuicijs incessere. Athenis
stum quoddam, in quo ius erat dicterijs & con
alios ludere. Vnde σηνιῶσαι dici cœperunt, qui
in quempiam debacchantur. Festo nomen er
σηνὸν enim proprie dicitur, quod asperū, auribu
lestum est.

Hesychi. *Execrationes serere.* Αράς ἐπισπεῖς

Dicebantur, qui diris deuouerēt aliquem. Inde
quòd apud Cyprios esset solenne, quoties serere
deum, addito sale, deuouere quibus malè vellen

Mæsonica dicteria.

Dicteria petulantiùs iacta, prisci Mæsonica vo
σκώμματα μαισωνικά, à Mesone quodam histrio
mœdiarum Megarensi.

Vltra hyperbolum. ὑπὲρ τὸν ὑπέρβολ

Id est, Vincit hyperbolum. Hyperbolus quispia
mirum in modum appetens litium. Vnde conu
eos, qui simili laborant morbo.

MALI RETALIATIO.

Pausan. *Neoptolemi uindicta.* Νεοπτολέμειος·

Id est, Neoptolemica vindicta. Vbi quis patitur e
cuiusmodi patrauit in alios. Siquidem Neopt
Achillis filio, qui Priamum in ipsis palatij focis o
rat, vicissim euenit, vt & ipse apud Delphos ad A
nis aram occideretur.

Termeria mala. τερμέρια κακά.

prouerbio dicuntur ingentia, maximè quoties quæ quis in alios impegerit, aliquando in ipsius etaliantur. Suidas ait locum quendam esse in Ca- nomen Termerio, quo tyranni quandoq; pro e soleant vti.

edimus, inq; vicem præbemus crura sagittis. *Persius.*

Satyra IIII. Id est, Vicissim carpimus & carpi- demus & ridemur, mordemus & mordemur, læ- & lædimur. Horatius:

limus, & totidem plagis consumimus hostem.

Dedi malum & accepi. *Plinius.*

n adagium est, quo licebit vti, quoties eiusmodi atio videbitur facta, vt malum pro malo sit red- & par pari relatum: veluti si quis improbum ge- dedisset, ac nurum item improbam recepisset.

Qui quæ uult dicit, quæ non uult, audiet. *Terent.*

Si mihi pergit quæ vult dicere, quæ non vult, Rursum in prologo Phorm. Benedictis si certas- isset bene. In prologo Andriæ: Desinant maledi- alefacta ne noscant sua. In prologo Eunuchi: quis est, qui dictum in se inclementius existimet existimet, sciat responsum, non dictum esse. Re- m enim vocat conuicium conuicio redditum. dicitur: Vt salutabis, ita & resalutaberis.

Eodem bibere poculo. *Plautus.*

em affici incommodis, malisq; communibus ob- n esse. Plautus: Vt senex eodem hoc poculo, quo beret.

MALVM CONDVPLICATVM, AVT RENOVATVM.

gnem igni ne reddas. Μὴ πῦρ ἐπὶ πῦρ.

Ne incendium incēdio addas. Plato lib. de legib.

ſecundo vetat ne pueri ad annum vſq; duodeui vinum bibant, ne ſi vini calor acceſſerit ad fer ætatis, ignem igni ſuggerere videantur.

Ignis non extinguitur igni.

Πυρὶ οὐ σβέννυται πῦρ.

Id eſt, Igni non extinguitur ignis. Malum ma tollitur, ira non ſedatur iracundia: ſed ferocita tur lenitate, malum patientia tollitur, iniuria be vincitur.

Hierony. *Oleum camino addere.*

Malo fomentum, ac velut alimoniam ſuppeditar rony. ad Euſtoch. Vinum & adoleſcentia, duple cendium voluptatis. Quid oleum flammæ adijci

Plato. *Oleo incendium reſtinguere.* Ἐλαίῳ πῦρ σβε

Dici ſolitum, vbi quis ea admonet remedia, qu magis ac magis exacerbent. Veluti ſi quis offenſi gijs & conuicijs velit placare.

Sophocl. *Hydram ſecas.* Ὕδραν τέμνεις.

Dictum eſt loco, Inanis opera.

Euripides *Malum malo medicari.*

Τὸ κακὸν κακῷ θεραπεύειν.

Eſt malum aliud alio malo tollere.

Morbum morbo tollere.

Eſt conduplicare malum. Euripides:

Μή νοσοῦντί μοι νόσον
Προσθῇς· ἅλις γὰρ συμφορᾷ βαρύνομαι.

Ne tu mihi morbo laboranti, alterum
Appone morbum, nam ſat hoc premor malo.

Lutum luto purgare.

Πηλῷ πηλὸν καθαίρειν.

Dicitur, vbi res ſordida ſordibus tollitur, hoc eſt ſordes non tolluntur, ſed mutantur.

Pro cæco exoculatus est. *Aristoph.*

videmur corrigere quod dictum est, sed altero quod vel idem polleat, vel magis etiam lædat, ve uis dicat: Non furatus est, sed violauit.

Post Marathonem pugna. *Herodot.*

Μετὰ τὴν μαραθῶνα μάχη.

Post Marathonem prælium. Vbi quis post calami n aliam nouam rursus incidit. Marathon locus cæ, crebris cladibus insignis, vbi acerrima pug cum Persis. Simile huic: Post bellum tumultus.

Lis litem serit. Ἔρις δ' ἔριν ἀντιφυτεύει. Phocyl.

At lis seritur de lite vicissim. Resecanda iniuria n retalianda.

De fumo ad flammam tendere.

qui se a rebus dubijs in præsens exitiũ conijcit.

Litem parit lis, noxa item noxam parit.

Δίκη δίκην ἔτικτε, καὶ βλάβη βλάβην.

us in rixosos & litium auidos.

Fallacia alia aliam trudit. *Terent.*

um à consuetudine conantium fallere, ac dolos cinantiũ, ne deprehendãtur. Vnde consutis dolis lautus. Et sutelas appellat huiusmodi technas. Et Homerum, δόλους ὑφαίνειν, id est, Dolos texere.

Refricare cicatricem.

e loco Lacessentis.

Ilicò hyems erit. *Aristot.*

ὁ νότος βορέαν προκαλέσηται, αὐτίκα χειμών. Id est, hyems fit, vbi Boream accersiuerit auster.

alũ malo successerit, aut ingẽs periculũ imminet.

Præstat vni malo obnoxium esse, quàm duobus. *Aristoph.*

phanes in Concionatricibus hunc senarium pro lem refert:

ἑνὶ γὰρ συνέχεσθαι κρεῖττον ἢ δυοῖν κακοῖν. Id est,

Vni atque geminis præstat inuolui malis.

Quoties vtrunque malum euitari non potest, da men opera, quo declinemus alterum, & in id, qu nus habeat incommoditatis incurramus.

Ad hunc locum refertur: Post bellum tumult

Est pylus ante pylum. Adducetur infrà.

MALVM VERTENS BENE.

Nunc bene nauigaui, cùm naufragium fe

Νῦν εὖ πεπλόηκα ὅτε νεναυάγηκα.

Quoties id quod videtur incommodum, fortu ter spem vertit in bonum.

Laqueus auxiliari videtur.

Ἀλώνη ὡς ἔοικεν ἡ πάγη.

Id est, Laqueus ita vt videtur, & bono fuit. Dictit sueuit, quoties incommodum alicui verteretur nũ. Veluti si quis Turca bello captus seruiret apud stianos, isq; hac occasione nostræ religionis sac tiaretur. Aut si diues ad inopiam redactus, hac o ne fieret ex luxurioso sobrius, ex impio pius.

Laërtius. *Bellum haudquaquàm lachrymosum.*

Ἀδακρυς πόλεμος.

Id est, Bellum lachrymis carens. Vbi victoria co citra cædem & sanguinem. Effertur etiam ad hu dum, Incruentum statuit trophæum.

MALVM ASSVETVM.

Quintilian. *Callum ducere.*

Prouerbiales metaphoræ sunt: Callum ducere, callescere, siquidem ad animum torquebantur. C lianus libro duodecimo: Et ingenio adhuc alen lum inducere. Sæpiuscule legimus apud Tullium, luisse aures, quum assuetudo sensum mali adimit.

Terentius. *Dies adimit ægritudinem.*

T

ent. in Heaut. Quod audio vulgò dici, Diem adi-
ert ægritudinem hominibus.

Malorum assuetudo. Homerus.

qu alis assueuerit, ac permulta tulerit, commodiùs
ert aliud, si quod inciderit infortunium.

Neque enim ignari sumus. Homerus.

lis ad tolerantiam præsentium incommodorum
t sese præteritorum malorum recordatione, non
iter vsurpabit illud ex Odyss. Y.

ʹτλαθι δὴ κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης.

dures anime, & quondam grauiora tulisti.

ilans Vergilius:

O passi grauiora, dabit Deus his quoque finem.

Durate, & vosmet rebus seruate secundis.

Nota res mala, optima. Plautus.

n est sub persona senis, suadere conantis amico,
rem rametsi malam repudiaret, aliam ducturus,
reà quòd plerunq; fit, vt qui commutat primũ,
lo peius accipiat, tum ignotum pro noto, insue-
o familiari. Tantum enim valet assuetudo, vt ma
us assueuerimus, optima videantur. Contrà, quæ
tima, propter insolentiam pessima videantur.

Vsus, est altera natura.

oc dicto celebratius. ἔθος ἄλλη φύσις, id est, vsus
atura. Natura nihil efficacius potentiusúe. Vn-
ricus: Custode & cura natura potentior omni.

Scarabeo citiùs persuaseris. Lucianus.

θᾶσσον ὁ κάνθαρος ἂν μεταπεισθείη.

Citiùs scarabeum in diuersam sententiam per-
xeris. De ijs, qui malis assueuerunt, à quibus reuoca-
possunt, eò quòd assuetis videantur optima.

MALVM ACCERSITVM AVT RETORTVM.

Illien-

Lucianus. *Iliensis tragœdos conduxit.*

Ο ἴλιευς τραγῳδοὺς ἐμίσθωσε.

Vbi quis vltro prouocat quempiam, vnde sua probra.

Plautus. *Suo iumento sibi malum accersere.*

Qui ipse sibi malorum est auctor, suo iumento sibi malum accersere dicitur. Tanquam suo sumptu sua ra, quasi suopte plaustro malorũ sarcinã adporte

Suo sibi hunc iugulo gladio, suo telo.

In eum, qui suis ipsius dictis reuincitur, aut qui inuento doloue capitur. Ouidius:

Remigiumq; dedi, quo me fugiturus abires:
Heu patior telis vulnera facta meis.

Terẽtius. *Suo ipsius laqueo captus est.*

Metaphora sumpta ab ijs, qui instructis pedicis, aut feris insidias tendunt.

Idem. *Suo ipsius indicio perijt sorex.*

Terentius: Egomet meo indicio miser quasi sor die perij Donatus admonet esse prouerbium in e suapte voce produntur. Atque hinc existimat esse metaphoram, quòd soricum proprium sit, clarius quam mures, &c.

Dauid. *Incidit in foueam quam fecit.*

In Odis Dauidicis: Λάκκον ὤρυξε καὶ ἀνέσκαψεν αὐτὸν πεσεῖται εἰς βόθρον, ὃν εἰργάσατο. i. Lacum fodit, & eum, & incidet in foueam quam fecit.

Captantes capti sumus. Αἱροῦντες ἡρ

Quum res præpostere euenit, vt ipsi circumuei ab ijs, quibus conabamur imponere.

Lucianus. *In venatu perijt.*

Lucianus: Αὐτή τε ἀπώλετο ὑπὸ τῆς ἄγρας. Id est, Et i natu perijt, hoc est, dum adolescentem venatu

irretiri, etiam ipsa sese perdidit.

Hanc technam in teipsum struxisti.

n sententiam aliter expressit Lucianus: σὺ καὶ κατὰ σαυτοῦ συντέθηκας. Id est, ommentum in tuum ipsius exitium reperisti. De peta, qui veneno quo seně appetiuerat, ipse forna captus interijt. Vtendum erit quum dolus in excogitatus, in caput auctoris recidit.

Qui inspuerit in cauernam formicarum.

ὅς ὁ πτύσας εἰς μυρμηκιὰν, οἰδεῖ τὰ χείλη.

Quòd qui inspuerit in agmen formicarum, huic scant labra. Torqueri poterit in eos, qui multi- n imbecillium quidem, sed tamen numerosam ordem prouocant.

Ex ipso boue lora sumere. Plutarch.

Ἐκ τοῦ βοὸς τοὺς ἱμάντας λαμβάνειν.

iolædunt quempiam, ab ipso quem lædunt acci- Metaphora sumpta ab agricolis, qui lora cædũt tergoribus, quibus boues vinciunt.

iro Lydo negocium non erat, at ipse foras profectus parauit.

ἀνδρὶ Λυδῷ πράγματα οὐκ ἦν, ἀλλ' αὐτὸς ἐξελθὼν ἐπρίατο.

litum, vbi quis impatiens ocij, ipse sibi negociũ am accersit.

Talia gignit bellum. Cicero.

τοιαῦθ' ὁ τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται.

Similia bellum calamitatosum perficit. Docet hic is: E dissidijs eorum, qui Rempublicam admini- multa gigni absurda. Id translatum ad priuatam diam, plusculum habebit gratiæ.

Securim inijcere. Cicero.

DICVN-

Dicuntur, qui vehementer lædunt ac vulnerant.

Aristot. *Sibi parat malum, qui alteri parat.*

Ipse sibi mala cudit, quisque alij mala cudens. Ne potest alterũ iniuria afficere, nisi priùs lædat seipsum alium fraudat pecunia, seipsum spoliat bona mer uius seipsum lædit, quàm alterum.

Athenæus *Chius dominum emit.*

Χῖος δεσπότην ὠνήσατο.

Id est, Chius dominum mercatus est. In eos qua qui sibiipsis malum accersunt. Natum inde, qu Chij primi seruis mercenarijs instituissent vti, subacti à Mithridate Cappadoce, proprijs serui sunt traditi.

Gellius. *Mala attrahens ad se, vt Cæcias nubes.*

κακ' ἐφ' ἀυτὸν ἕλκων ὥσε καικίας νέφ

Id est, Sic mala sibijpsi, vt Cæcias nubem attrah eos, qui sibijpsis litium ac negociorum materia unt, accersuntq;. Ducta similitudine ab eius ve tura, cui nomen Cæcias.

Suidas. *Omnes, attrahens, vt Magnes lapis.*

πάντας γ' ὑφέλκων οἷα Μαγνῆτις λίθο

Id est, Cuncta attrahens, haud aliter ac Magnes l. Ducta metaphora à natura lapidis, ferrum a hentis.

Terent. *Ne quid suo suat capiti.*

Terentius in Phorm. Pro eo quod est, Ne quid bi conciliet.

In cœlum expuis. Ες οὐρανὸν πτύεις.

Id est, Facis quod in tuũ ipsius recidat caput. Au loqueris his, qui facilè possunt lædere. Confine i uersus stimulum calcitrare.

Spontanea molestia.

Ce

atur inter Græcos cum primis bellus & elegans
er:

ίρετ⊕ λύπ᾽ ἐςὶ, ἡ τἰκνων σπορά. Id eſt,
eus dolor eſt parare liberos. Dici non poteſt,
m & quàm moleſtum negocium ſit, educare fi-
rſertim cùm adeò pauci ſint, qui parentum offi-
ondeant.

n tuum ipſius malum lunam deducis.

πὶ σαυτῷ τὴν σελήνην κατέλκεις.

ice quæpiam, quum per Aſtrologiam defectus
et, iactabat ſe lunam e cœlo detracturam in ter-
que eius iactantiæ pœnas dedit. Prouerbium igi-
ſumptum dicebatur de ijs, qui ſuis ipſorum ar-
alum accerſerent.

unam detrahere: τὴν σελήνην κατασπᾷ.
unam detrahit. Conſueuit dici de eo, cui res ve-
er aduerſæ viderentur. Sumptum ab Aglaoni-
prà.

)ares Entellum prouocas. *Hierony.*
niet vti, ſi quando quiſpiam iuuenili temeritate
aliquem, non perinde promptum ad ſuſcipien-
rtamen, verùm intolerandum, ſi ſemel inierit.
im ex quinto Aeneid. lib.

Atlas cœlum. Ἄτλας τὸν οὐρανόν.
iendum, ſuſcepit. Dici ſolitũ de his, qui ſe mag-
oleſtis inuoluunt negocijs, ipſique ſibi malum
nt. Nam hic cœlum hoſpitio ſuſcepit. Depre-
autem, quod illi ſtruxiſſet inſidias, præceps da-
n mare Atlanticum.

Accerſitum malum. ἐπισπαστὸν κακόν. *Homerus.*
tum malum dicitur, cuius ipſe tibi cauſam præ-

Coruus ſerpentem. Κόραξ τὸν ὄφιν. *Aeſopus.*

Vbi

Vbi quis ſuo ipſius inuento perit. Sumptum ex
go quodam Aeſopi, Coruus eſuriens ſerpentem
co dormientem conſpicatus rapuit, à quo mo
rijt. Cognatum ei: Coruus ſcorpium. Torquer
& in hominem ob edacitatem periclitantem.

Bis interimitur, qui ſuis armis perit.

Magis dolent incommoda, quibus ipſi dedimu
ſionem.

Aeſopus. *Colubrum in ſinu fouere.*

Ὄφιν ἐν τῷ κόλπῳ θάλπειν.

Id eſt, Serpentem in ſinu fouere. Dicitur qui co
tur amore, ſtudioq; proſequitur ingratum. Si
ab apologo quodam Aeſopi.

Plato. *Hoſtis domeſticus.*

Vbi malum non aliunde proficiſcitur, ſed ex no
naſcitur.

Capra gladium. Αἶξ μάχαιραν.

Subaudi, reperit. In eos dicitur, qui ipſi reperiu
pereant.

Pyrauſtæ gaudes gaudiũ. Χάραν πυραύστου χ

De momentanea fluxaq; voluptate. Oſtendimi
bi pyrauſtam ad lucernas aduolantem, ambuſtis
rire. Vnde natum prouerbium: Pyrauſtæ fatum
qui ſibiipſis exitium accerſunt.

Hierony. *Prudens in flammam mittere manum.*

Hieronymus vſurpat pro eo, quod eſt, ſciens
me diſcrimini, maliſq; obijcio.

Plautus. *Calidum prandium comediſti.*

Feciſti, quod tibi magno malo ſit futurum. Ab
ptum, qui ſe noxijs ac lethiferis ingurgitat cibis
ventris tormina ſenſuri.

Heſiodus. *Malum conſilium.*

m consilium consultori pessimum. In eos, in quo- caput recidit, quod alijs perperam consuluerunt. odus:

ἷ ἐοι δ' κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων.
ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη.

se sibi nocet is, alium qui lædere quærit.
onsultum malè, consultori pessima res est.

amelus desiderans cornua, etiam aures perdidit.

κάμηλος ἐπιθυμήσασα κεράτων καὶ τὰ ὦτα προσαπώλεσεν.

eniet in eos, qui dum peregrina sectantur, ne sua m tuentur. Sumptum ex Apologo de camelis, r oratorem cornua à Ioue postularunt. Ille offen- lta postulatione, aures quoque resecuit.

Sibi malum reperit. *Homerus.*

a, qui suo læditur inuento, quadrabit illud Ho- x Odyss. φ.

τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο οἰνοβαρείων, Id est,
ui sibi perniciem vel primùm reperit ipse
o victus.

m est de Eurytione, qui primus inuenit vsum vi- emptus à Lapithis.

Cœno puram aquam turbans, nunquàm inue- nies potum.

olitum, vbi quis ea, quæ sunt per se pulcherrima, ninat, admixtis ijs, quæ sunt turpissima.

Bellerophontes literas. *Zenodot.*

Βελλεροφόντης τὰ γράμματα.

diendum, adfert, aut aliud aliquod. Locus erit rouerbio, quum quis literas velut commendati- rfert, quæ contra ipsum descriptæ. Vulgò literas ocant. Plautus:

ce, nullus homo dicit, hæ tabulę te arguunt,

Quas tu attulisti, hæc te vinciri iubent.
Aha Bellerophontem iam tuus me fecit filius
Egomet tabulas detuli, vt vincirer.

Alc luporum catulos.

In eos, qui læduntur ab ijs, de quibus bene meri aut in ingratos. Nam plerunq; solet id vsu veni qui catulos luporum enutriunt.

Idem. *Phoci conuiuium.* Φώκȣ ἔρανος.

Id est, Phoci præmium, siue conuiuium. Dictit tum, vbi quis suo malo conuiuas acciperet. Aiu co cuipiam filiam fuisse iam nuptijs maturam. Is [nam erant complures]conuocare solitus, præ tuebat, & conditionibus subinde nouis proposit ptias prorogabat. Quamobrem indignati iuuer cum in conuiuio trucidârunt.

Zenodot. *Puer glaciem.* Ὁ παῖς κρύσταλλον.

Dicebatur in eos, qui quum retinere quippiam sint, nolunt tamen amittere. Veluti si quis magi recuset deponere, cui gerendo sit impar.

Athenæus *Turdus ipse sibi malum calcat.*
Κίχλα χέζει αὑτῇ κακόν.

In eos, qui sibijpsis ministrarent exitij causam. viscum, auctore Plinio, non prouenit, nisi mat in ventre, ac redditum per auium aluum, max lumbium ac turdorum.

Terent. *Tute hoc intristi, tibi omne est exedendu*

Verba sunt Phormionis parasiti, qui quonian auctor consilij de ducenda puella, æquum esse suo periculo rem item expediat. Translatum al rusticorum mortario. Idem. Colo quod aptasti bi nendum est. Id est, Tu incipiundi auctor extit idem explices oportet.

Ausonius. *Faber compedes quas fecit, ipse gestet.*

etit in eos, qui sibijpsis auctores sunt malorum.
lum ipse parauit, quo vapularet.

Ipse sibi mali fontem reperit. *Athenaeus*

nim & perniciosi fontes, quorum aqua gustata
m aut insaniam adferat.

Bos aduersus seipsum puluerem mouet. *Zenodot.*

Βοῦς ἐφ' ἑαυτῷ κονίεται.

etur. Vbi quis ad suum ipsius malum volens lu-
; ducitur. Nam boues facile se præbēt vinciēdos.

Echinus partum differt. *Suidas.*

Ἐχῖνος τὸν τόκον ἀναβάλλει.

, qui prorogarent quippiam suo malo. Veluti qui
am pecuniam comperendinant, tamen aliquando
ndam vel maiore cum fœnore. Aiunt echinum
rem stimulata aluo remorari partum, deinde iam
ore ac duriore facto fœtu, mora temporis, maio-
ciatu parere.

Nostris ipsorum alis capimur. *Athenaeus*

Τοῖς αὐτῶν πτεροῖς ἁλισκόμεθα.

, Nostris ipsorum pennis capimur. Fertur autem
gus huiusmodi: Aquilā ictam sagitta, quū inspexis-
culū ad imaginem pennarū effictum imitatumq;,
hæc: non ab alijs, imò pennis proprijs capimur.
eniet in eos, qui ipsi præbent occasionē sui mali.

Capra contra sese cornua.

Ἡ αἶξ καθ' ἑαυτῆς τὰ κέρατα.

ologo natum. Capra quæpiam quum esset iaculo
rata, circunspectans vnde nam id mali sibi adue-
, arcum contemplans caprinis cornibus compa-
dixit ad hunc modum: in meam ipsius perniciem
ixi cornua.

rpathius leporem. Ὁ καρπάθιος τὸν λαγών. *Aristot.*

Dicebatur in eos, qui sibi rem noxiam accerserét
deductum adagium, quod quum in Carpathioru
la lepores non essent, illi curârunt importandos:
dè. Verùm vbi eius animantis magna vis increuit
est mira fœcunditas, fruges insulæ populari cœpi

Zenodot. *Calidam veluti partem.* τὸ θερμὸν τοῦ ὀστ
Subaudiendum arripuit. Vbi quis per imperitia
cij, ea parte rem aggreditur, qua minime tutum
aggredi. Sumpta metaphora ab ijs, qui p impru
eam veluti partē manu deprehendunt, quæ calea
de offensi reijciunt, & alteram partē apprehendi

Cornix scorpium. κορώνη τὸν σκορπ
Subaudiendum, rapuit. Quadrat in hos, qui par
lædere, vnde tantundem mali sint vicissim acc
Quemadmodum cornix correpto scorpio, arc
lius cauda vulnus accepit lethale, perijtq;.

Plautus. *Cornutam bestiam petis.*
Qui illum lacessit, qui paratus sit retaliare iniuri

Lucianus. *Cicadam ala corripuisti.*
τέττιγα πτεροῦ συνείληφας.
Cicadæ si presseris alas, vehementiùs etiam per
ita ne quis hominem poëtam sibi faciat inimicu
ratius: Genus irritabile vatum, dixit.

Plautus. *Irritare crabrones.* τὰς σφηκιὰς ἐγείρ
Id dictum est à poëta in mulierum ingenium, qu
tis si repugnes, magis prouoces. Est autem cra
secti genus affine vespis pertinacissimum, acule
stilentissimo.

Suidas. *Octipedem excitas.* Ὀκτώπουν ἀνεγεί
Nimirum scorpium, quē non nisi tuo periculo si

Aristoph. *Anagyrim commoues.* Ἀνάγυρον κινε
In eos, qui sibijpsis malorum auctores essent. A
genium quendam existimant, qui propter viola

suum, vicinos omnes funditùs euertit.

Suem irritat. τὴν ὗν ἐρεθίζει. *Diogen.*

lum rixarum dicebatur. Sus enim agrestis prouo-
ectà petit eum, à quo prouocatus est.

Leonem stimulas. τὸν λέοντα νύττεις. *Idem.*

Leonem pungis seu vellicas. De his, qui poten-
ferocem in suum ipsius exitium prouocat.

Ipsa olera olla legit. *Catullus.*

quadrabit, qui suum ipsorum vicium in aliud
am reijciunt: aut, qui sic ad scelus aliquod, quasi
nt, vt non possint non peccare. Nam olla co-
s oleribus nata est, &c.

Fontibus apros. Floribus austrum. *Vergilius.*

is optat nocitura. Vergilius:

Eu, quid volui misero mihi? floribus austrum,
is, & liquidis immisi fontibus apros.

uster ventus floribus inimicissimus est.

Leonem radere. λέοντα ξυρεῖν. *Plato.*

ur, qui feroces & præpotentes arte tractant, &
it magno suo periculo. Vsurpauit hoc adagium
s apud Platonem lib. de Repub. 1. negans se vs-
ò dementé esse, vt leoné ausit tondere, & Thra-
o homini præferoci illudere.

Nemo læditur, nisi à se ipso. *Diogeni.*

i fit iniuria, si eam existimet ad se non pertinere.

Arcadiam me postulas. Ἀρκαδίαν μ' αἰτεῖς. *Idem.*

nit vel in magna vel inutilia petentem.

Eurycles. Εὐρυκλῆς.

o cognomine dicebatur, qui de se suisq; incom-
aliquid diuinaret. Hoc nomine vates fuit quis-
ἐγγαστρίμυθος cognominatus, hinc, ni fallor, quod
s vera prædiceret, παρὰ τὸ ἐτάζειν.

Ipse sibi perniciem accersiuit.

In eum, qui sibi pertinaciter accersit malum, cu
fato destinatus sit, congruet illud ex Homeri Ilia
τὸν δ' ἄγε μοῖρα κακὴ θανάτοιο τέλος δέ. Id e
Istum mortis in exitium mala Parca trahebat.

Zenodot. *Bœotis vaticinare.* Βοιωτοῖς μαντεύ

Abominantis est sermo, perinde vt dicimus: H
ista vaticinare. Aptiùs dicetur in eũ, qui tristia v
tur, si quando precabimur vt ea in ipsius caput r

Ipsi testudines edite qui cepistis.

Αὐτοὶ χελώνας ἐσθίεσθ' οἵπερ εἵλετε. Id est,
Qui prendidistis, ijdem edite testudines.

In eos dicitur, qui posteaquã inconsultè quippia
ti sunt, aliorum implorant auxilium, quos suo r
admisceant. Ex apologo quodam nata parœmia.

Hesychius *Oenoë charadram.* Οἰνόη τὴν χαράδρ

Id est, Oenoë torrentis alueũ. Charadra signific
cis eam terræ fissuram, quã aqua pluuia, aut torr
nunquam terræmotus efficit. Dici solitum in e
ipsi malum accerserent. Hinc nata parœmia, qu
noë vicus quidam sit Atticæ, quem qui incoleb
ueum quendam torrentis vicinum, suis finibus i
runt: deinde ingruente immodica vi aquarum,
corruptis agris, agricolationem perdidisse. Effer
gium ad hunc quoque modum: Οἰναῖοι τὴν χ
Id est, Oenæi charadram. Vbi quippiam accers
commoditatem, vnde pernicies adfertur.

Vergilius. *Malum bene conditum ne moueris.*

Μὴ κινεῖν κακὸν εὖ κείμενον.

Id est, Ne moueris malum bene conditum, siue
cens. In eos, qui sua stulticia sibi turbas excitant.

Mouere Camarinam. Κινεῖν τὴν καμαρ

Est sibijpsi malũ accersere. Camarina pal⁹ est iux
dũ eiusdẽ nominis, quæ siccata pestilentiã creaui

Pyraustæ interitus. Πυραύστου μόρος. Zenodot.

dicebatur, qui sibijpsis exitiũ accersunt. Ait enim dotus pyraustam insectum esse, quod lucernis ad- atq; ita exustis alis, concidat, pereatq;.

Ipso cratere.

ratere contingant mala. Dictitari solitum de ijs, s recidit, quod per insidias in alios moliebantur. rem enim quasi malorum fontem vocat. Vnde κακῶν, id est, Crater malorum.

ocui te vrinandi artem, & tu me vis demergere.

quadrat, qui benefacta malefactis retaliant.

Fecem bibat, qui vinum bibit. Aristoph.

uitus sit optimis, eundem boni consulere debere ora. Aristoph. in plu.

Θ- τ' ἐπειδὴ καὶ τὸν οἶνον ἠξίους
ν, συνεκποτέον ἐστὶ καὶ τὴν τρύγα. Id est,
vbi haud grauatus bibere vinum es, fex item
i nunc eidem est ebibenda scilicet.

MALVM MALE VITATVM.

Fumum fugiens, in ignem incidi. Lucianus.

Καπνόν γε φεύγων, εἰς τὸ πῦρ περιέπεσον.
vito fumum flammam in ipsam decidi. Horat.
vicium ducit culpæ fuga, si caret arte.

Euitata Charybdi, in Scyllam incidi.

ὴν χάρυβδιν ἐκφυγών, τῇ σκύλλῃ περιέπεσον.

vito grauius malum, in alterum diuersum incidi. um adagium ab Homerica fabula, quæ narrat m dum metu Charybdis propius ad Scyllam na- iouet, sex è comitum suorũ numero perdidisse.

Ne cinerem vitans, in prunas incidas. Apostoli.

Μὴ τέφραν φεύγων εἰς ἀνθρακιὰν πέσῃς.
Ne cinerem fugiens, in carbonariam incidas.

Cucurrit quispiam, ne pluuia madesceret, in foueam præfocatus est.

Vbi quis leuius malum incautius fugiens, in max incurrit.

MALVM IMMEDICABILE.

Zenodot. *Chironium vulnus.* Χειρώνειον ἕλκος.

Immedicabile malum appellabant. Chiron in bel uersus Centauros, ictus ab Hercule, vulnus imm bile accepit in pede, vnde perijt.

Podex lotionem vincit.

Vide ingenij malicia.

Aristoph. *Acesias medicatus est.* Ακεσίας ἰάσατ

Dici solitum de re, quæ semper vergeret in dei quoq; magis accuraretur, hoc peius haberet. Occ adagio dedit Acesias quidam medicus imperitus.

Plutarch. *Non liberat podagra calceus.*

Plutarchus: Οὔτε ποδάγρα ἀπαλλάττει καλτίκιος, οὔτ τύλιον πολυτελὲς παρωνυχίας, οὔτε διάδημα κεφαλ Id est, Neq podagra liberat calceolus, nec precio nulus vnguium vicio, nec diadema capitis dolore tarchus vtitur ad hunc modum: Si diuitiæ reliqua tunæ munera non tollunt morbos corporis, quar nùs mederi possunt animi malis?

MALVS VICINVS.

Aristoph. *Salsuginosa vicinia.* Αλμυρὸν γειτόνημ

De sterili, agresti, atque inhumana vicinia dicel Traductum ab agris mari finitimis, qui plerunq lent ad culturam inhabiles esse.

Plautus. *Aliquid mali propter vicinum malum.*

Admonet vti bonorum conuictum & consuetuc expetamus, à malis nos quam maximè possumus, camus.

Plutarch. *Si iuxta claudum habites, subclaudicare disce*

Αμ χωλῷ παροικήσῃς, ὑποσκάζειν μαθήσῃ.
…rbium admonet periculosam improborum ho-
…n consuetudinem vitandam.

MANSVETVDO.

Mactata hostia lenior. *Horatius.*
…tius: Mactata veniet lenior hostia. De spontaneis
…nsuetis. Sumptum est à sacrificijs, in quibus explo-
…r hostia, ducto per frontem cultro. Idq; mactare
…ant. Vnde qui spectata sunt virtute, eos mactos
…e vocant.

Auricula infima mollior. *Cicero.*
…s vsurpat in Epistolis: Translata metaphora ab ea
…læ parte, qua non est aliud in humano corpore
…s aut flexibilius.

Sedens columba Ημένη πελειάς. *Suidas.*
…indicat dici solitum de supra modum mansuetis
…olicibus. Nam columbæ quum auolant, fallunt
…s pernicitate volatus: quum sedent, nihil mitius
…olicius.

Spongia mollior.
…dem formam dicebatur: Pepone mollior. Mitior
…Item: Cinædo mollior. Prisci saltatores & panto-
…cinædos vocabant.

…pio mollior, aut mitior. Απίου πεπαίτερος. *Theocrit.*
…Apio mitior. Est autem apius Græcis raphanus,
…ri genus.

Oleo tranquillior. *Plautus.*
…mines minime iracundos, leniq; ingenio prædi-
…iquoris natura sumpta.

Mitior columba. Πραότερος περιστερᾶς. *Diogen.*
Mansuetior columba. Columbina simplicitas vbi-
…datur.

Cera tractabilior. Κηροῦ εὐπλατέστερος.

De vehementer docili dicebatur, aut de ingen tractabiliq;.& in quemuis habitum sequaci. Ho

Cereus in vicium flecti, monitoribus asper.

MEMORIA.

Cicero. *Iucundi acti labores.*

Ex ipsa hominum natura sumptum adagium. E hoc insitum omnibus, vt iucunda cuiq; sit antea malorum, aut periculorum secura recordatio, c moratioq; præsertim insignium fatalium.

Amphis. *Quæ dolent, molestum est contingere.*

Vnusquisq; inuitus audit sua incommoda, ma quæ sint cum aliqua infamia coniuncta. Veluti dinem generis, vicium formæ, &c.

Vbi quis dolet, ibidem & manum habet.

Plutarch. Ὅπου τις ἀλγεῖ, κεῖσε καὶ τὴν χεῖρ' ἔχ

Id est, Vbi quis dolet, ibi & manū frequens habe pestiuiter vtemur, quum significabimus quem tractare, deq; ijs libenter verba facere. quæ mc nimum. Plutarchus huc torquet, vbi quid siue c ue delectat, ibi quisque linguam habet.

Vergilius. *Aurem uellere.*

Aurem vellere veteres dicebant admonere: à p tu sumpta figura, quo in ius ducturi quempiam vellicabant, attestantes eum, quem quasi testem nisse volebant.

Iucunda malorum præteritorum memor

Ἀλλ' ἡδύ τοι σωθέντα μεμνῆσθαι πόνων

Id est, Meminisse laborum suaue, qui seruatus est

Seneca. *Ignarium dare.*

Stimulis fodere. Fodere latus: Tangere aliquem c His gestibus admonemus, quemadmodum & ve aurem. De lapide pyrite tractum, quem alij viu nulli ignarium vocant, Plura quære loco, Incitar

Tanquam meum nomen, tanquam digitos. *Martialis.*

...quam meum nomen, & tanquam meos digitos te... ...i quando promptam, certamq; memoriam signifi... ...volumus. Martialis:

...otis diebus Afer hæc mihi narras.
...teneo melius ista, quàm meum nomen. Iuuenal.
...anquam vngues, digitosq; suos.

METVS EX CONSCIENTIA.

Fures clamorem. Οἱ φῶρες τὴν βοήν.

...diendum, timent aut senserũt. Quadrabit in eos, ...i conscij metuunt ne deprehendãtur. Habet hoc ..., cùm omnis malefacti conscientia, tum præcipuè ...t hominem trepidum reddat ac lucifugam.

Lupus aquilam fugit. Λύκος ἀετὸν φεύγει. *Diogeni.*

...periculum imminens euitari non potest. Aquilam ...alata quum sit, frustra lupus fugit.

Lupus ante clamorem festinat.
Λύκος πρὸ τῆς βοῆς σπεύδει. *Idem.*

...uis admissi conscius, vltrò timet, priusquam ac... ...r.

Conscientia mille testes. *Quintil.*

...uàm difficile est crimen non prodere vultu. Sen... ...erprete non eget.

METVS POENAE.

Funiculum fugiunt miniatum. *Aristoph.*
τὸ σχοινίον φεύγουσι τὸ μεμιλτωμένον.

Vitant Sinopi collitam restim rubra. Aptè dice...r, ...i quis properat officio suo fungi, non ex animo, ...in mulctam incidat. Atheniensium magistratus ...parârant rubro colore, quẽ minium vocant La... ...nonnulli cinabarum appellant, oblitum. Hoc duo... ...i publici populum cingentes agebant in concio... ...tudebat quisq; funiculum effugere, propterea q

quis-

quisquis colore notatus appareret contagio sui,
mulctam pendere cogebatur.

Cicero. *Manum de tabula.*

Marcus Tullius in epistola quadam: Heus tu manu de tabula. Magister adest citiùs, quàm putaramus. Pe[...] riter côueniet in scriptores plus satis acutos, & m[...] cuiusdã diligẽtiæ, qui sine fine premũt suas lucub[...] nes, semper aliquid addẽtes, adimentes, immutãte[...]

Pythago. *Metus infamiæ.*

Cùm dicemus nos hominum de nobis opinione r[...] ribusq; commoueri, quò minus mutemus consi[...] conueniet illud Homeri:

Αἰδέομαι τρῶας καὶ τρωάδας ἑλκεσιπέπλους.
Troianos ac Troianas vereorq; pudetq;.

Horatius. *Absq; baculo ne ingreditor.* Ἄνευ ξύλου μὴ βα[...]

Id est, Absq; ligno ne ingrediare. Inermis ne sis, v[...] semper ad manum sit quo depellas, si quis fortè q[...] lædere.

Homerus. *Cautus enim metuit.*

Qui non ex animo, sed mali metu continent à [...] cio, in eos quadrabunt hæ metaphoræ:

Cautus enim metuit foueam lupus, accipiterq;
Suspectos laqueos, adopertum miluius hamum

In tempore cauenda pœna mali.

Quoties admonebis, vt multo ante occurratur [...] priusq̃ oppresserit nos: aut cessandum à peccando [...] usquam ingruat diuina vindicta, vsui erit illud Ho[...]
Ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Φραζώμεσθ' ὥς κεν καταπαύσωμεν. Id est,
Verùm nos multò antè modum finemq; velim
Ponere.

Samiorum mala metuis. Τὰ σαμίων ὑποπτ[...]

Dictitatum de ijs, qui metuerent proditionem. N[...]

nienses olim in Samios, quoscunq; cepissent, intius sæuisse, atque alios interemisse, alios confixisa, id est, supplicij genus. Samij vicissim si quos cet Atheniensium, hos ad eundem modū cruciabāt.

pedis ostendere. τὸ κοῖλον τ̃ ποδὸς δεῖξαι. *Hesych.*

Cauum siue volam pedis ostendere. Dicuntur, bello fugiunt. Dicitur & vulgò in fugaces, calm ostendere. Vertere terga apud historicos.

περίζημμα.

μμα probrosè dicitur, qui sese per omne rerum voluit. In molles ac meticulosos.

MINANTIS.

Et meum telum cuspidem habet acuminatam. *Homerus.*

vtimur, quoties fatebimur nos inferiores quidem rùm non deesse tamen, quo queamus nocere. us:

mihi sunt vires, & mea tela nocent.

Si tibi machæra est, & nobis urbina est domi. *Plautus.*

s In Bacchidibus: Quoties malum malo opponim machæra & vrbina, vtrunque teli genus est. num illis: Par pari, & Malo nodo malus quærenieus.

Aeacidinæ minæ. *Idem.*

ne prouerbij specie dictum est, pro atrocibus ac ssimis minis.

δυδόπυρα οἷον τὰ σά.

nis ac terriculis inanibus, aut quum ostenditur iculum, quum re nullum sit periculum. Translailitari astutia, qua fit vt ad territandos homines liuersis locis ignes incendant, vt ingens exerci credat. Eos ignes asimulatos φιυδόπυρα vocant.

Complurium thriorum ego strepitum audiui. *Aristoph.*

πολλῶν ἐγὼ θρίων ψόφους ἀκήκοα.

Id est,

Id eſt, Thriorum ego ſtrepitum audij compluriũ. Senarius eſt prouerbialis, quo minas & inanem clam nos contemnere ſignificamus. Porrò θρία à Græ cuntur ficulnea folia, quæ quum incenduntur, cem quendam êdunt ſtrepitum.

Suidas. *Ollam alere.* χύτραν τρέφειν.

Dicebantur, qui metum oſtenderent quo deter quempiam. Veluti ſi quis præſidium alicubi collo habeat, quò minus vicini res nouas moliãtur. Sun à more ciuitatis Athenienſis, in qua ollas in tect ponere conſueuerunt, ad deterrendas vlulas, q illic maxima vis. Nam ollarum ſtrepitum omne auium reformidat.

Ferrum & flamma.

Quum exitiabile bellum ſignificamus, ferro, flai rem geri dicimus, ſiue ferro, igniq;.

Cicero. *Igni ferroq; minari.*

Qui extremam denunciant inimicitiam, igni, f minari dicuntur. Venuſtius erit, quoties ad an transfertur: Veluti ſi quis dicat philoſophos cuip ferroq; minitari, quòd in eum parêt atrociter ſci

Ariſtoph. *Tolle calcar.* Αἶρε πλήκτρον ἀμυντ

Id eſt, Tolle calcar vltorium. In eum dici ſolitu iam vltionem parat. A gallis metaphora ſumpta inituris, quibus ferrei ſtimuli quidam alligari quò ſe tueantur inter certandum.

Homerus. *Qui paratus ad reſiſtendum.*

Qui ſignificare volet, ſe nequaquam detrectare men, ſed abundê ſuppetere, quo partes tueatur ſ ſurpabit illud ex Iliad. v.

Τῶ μοι δούρατά ἐστι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
Καὶ κόρυθες καὶ θώρηκες λαμπρὸν γανόωντες. Id

Et mihi ſunt haſtæ teretes, clypeiq; rotundi,
Tum galeæ, tum thoraces procul igne micant

Ne mihi uacuam abstergas. μή μοι κενεὰν ἀπομάξῃς. Theocrit.
diendum autem γνάθον, χεῖρα, aut simile quiddam.
et esse comminantis, aut timentis alapam.

MIRA NOVA.

amemnonij putei. Ἀγαμεμνόνεια φρέατα. Zenodot.
us & admirādis operibus dicebatur. Aiunt enim
mnonem & circa Aulidem, & passim in omni
puteos effodisse, ne per æstum aquarum inopia
i posset.

nnus clibanum. Ἄννος κρίβανον. Suidas.
lim dicebatur, qui nouæ quippiam rei reperis-
im Annus quidam Aegyptius clibanorum vsum,
s panes coquerentur, fertur excogitasse. Siqui-
sci pulte, polētaq; victitabant, cocti panis vsum
tes.

yzicini stateres. Κυζικηνοὶ στατῆρες. Idem.
fore locus prouerbio, quum hominem signifi-
næqualem, ac sui dissimilem: aut, qui longe a-
it, quam præ se ferat. Quemadmodum numi
i ex vno latere Cybelen ostendebant effœmi-
x altero leonem.

ornicum oculos configere. Cicero.
ur cornicum oculos configere, qui perspicacis-
culatissimisq; visum adimat, offundatq; tene-
t quisquis ea, quæ antiquitas magno consensu
uit, damnare, ac rescindere, conuellereq; co-
ut nouo inuēto veterem eruditionē obscurare.
Ἀπ' ἀνεσφυσίων.
bialiter dicebatur, pro eo quod est, recens ab of-
rofectum, perinde quasi modò productum à
, ærariaq; fornace.

lauci ars. Γλαύκου τέχνη. Zenodot.

Con-

Conuenit vel in opus celeriter abſolutum, vel quod eſt arte ſumma, ſummaq; cura elaboratum dam ortum exiſtimant à Glauco quodam Samio Lybico quodam,&c.

Horatius.

Tenui filo.

Pro ſtylo ſubtiliori, minusq; grandiloqua or nam Rhetores tres faciunt orationis χαρακτῆρο dem,tenuem,& mediocrem.Sumpta metaphor tibus, aut certè à textoribus. Horatius: Tenui c poemata filo. Cui diuerſum erit, Craſſo filo,C filo.

Plautus.

Agas aſellum.

Fortaſſe legendum, agaſo aſellum. Atq; ita ſen vnumquemque facere,quæ ſe digna ſint. Depo potes, decoquit lurco, digladiatur miles,peier mentitur aduocatus.

Strabo.

Magna ciuitas,magna ſolitudo.

Quadrabit in vrbes aut domos, agros aut horto genus quippiam,amplum quidem & ſpacioſum rum excultum.Aut in librum ingentem quidem impolitum & illimatum.

Pericles.

Ad id quod erat opus. Εἰς τὸ δέον.

Id eſt, In id quod erat opus, Subaudiendum, i aut ſimile quiddam. Natum aiunt ex oratione Narrant hunc datis pecunijs impetraſſe ab Aſ Lacedæmoniorum rege, qui iam bellum parab Attica diſcederet. Deinde cùm eſſet populo ra eius pecuniæ redditurus, puderetq; palam titu ſumptæ pecuniæ proloqui, rectè ſignificauit, ὡς inquiens, ἀνήλωσα τοσαῦτα τάλαντα εἰς τὸ δέον Id vſus neceſſarios tantum talentorum inſumpſi. ter per iocum torquebitur in eos, qui ſic adm runt pecuniam alienam, vt non poſsint idonea nem reddere.

Cercyræa scutica. κερκυραία μάστιξ. Plutarch.

,Cercyręum flagrum. De re superuacaneo cultu
u. Quadrabit & in ea, quibus ornatus additur neu
m decorus & congruus. Cercyręis, quoniam cre-
editionibus agitabantur, mos erat gestare flagra
tia, ansis eburneis exornata.
item ad hunc locum alibi adductum:

Carcini poëmata.

MIXTA.

πεντάπλοα. Athenæ.

ıæus lib. XI. commemorat poculi genus, quod ο-
ντάπλοον dicebatur, quod in publicis ludis adhibe
Ephebi quidam cursu contendebant Athenas.
bant autem gestantes viteum ramum onustum
, qui dicebatur ὄχος. Initium cursus erat à tem-
ıcchi vsque ad templum Palladis, cui cognomen
Victor in eo certamine capiebat calicem dictum
πλοον, atque ita tripudiabat in chorea. Nomen in-
calici, quòd in eo quinque rerum species essent
ixtæ: vinum, mel, caseus, farina, & paululum olei.
ımodari poterit ad orctionem ex varijs argumen
farcinatam.

Copiæ cornu.

Bona fortunæ.

Centones.

dagium: Farcire centones.

MODESTIA, MODVSQVE.

Demittere sese ad aliorum mediocritatem.

is moderatur data opera vires suas ad aliorum
ritatem. Veluti si quis præceptor tradat audito-
on quantum ipse docere posset, sed quantum il-
e, conueniet illud Homeri:

Η μάλ' ἡνιοχεύειν ὅπως ἄμ' ἐπίσταιτο πεσοῖ,

Ἀμφὶ πολοῖτ' ὀδυσεύς τε, νέῳ δ' ἐπίβαλλεν ἱμάσθλην I
Hęc ita lora regens, pedes vt comes iret Vlysses
Tum comitum quoque turba, modo rationeq;
Instigat scutica.

Nosce teipsum. γνῶθι σεαυτόν.

Plato. In quo modestiæ, mediocritatisq; commendatio
nobis vel maiora, vel etiam indigna sequamur. Iu
lis: E cœlo descendit, γνῶθι σεαυτόν.

Persius. *In se descendere.*

Est sua ipsius vicia quempiam inspicere. Persi

Vt nemo in sese tentat descendere nemo:
Sed præcedenti spectatur mantica tergo.

Plinius. *In tuum ipsius sinum inspue.*

Iubet hominem aliena vicia taxantem, in suum
sinum inspuere.

Athenæ[9]. *Ter abstergere.*

Refert Athenæus lib. I. priscos ad depellenda ma
tos ter abstergi.

τρὶς δ' ἀπομαξαμένοισι θεοὶ διδόασιν ἄμεινον, I
Ter verò abstersis, melius bona numina dona

Secum uiuere.

Confine est cum illo: Tecum habita.

Cicero. *Contrahere uela.*

Pro eo quod est, reprimere sese, & cautiùs agere
ptum est à nautis, qui vehementius spirante ven
contrahunt, quò tutiùs nauigent. Vento lang
pandunt, captantes auram.

Porphyr. *Intra tuam pelliculam te contine.*

Quo vetamur obliti sortis nostræ, maiora c
quàm pro nostra facultate. Id sumptum ab a
Cumano, quem apologi fabulantur adoptasse
nis exuuium, atque ita sese ad tempus pro lec
fisse. Martial.

.usisti, inquit, satis est, sed te mihi crede memento
Intra pelliculam cerdo tenere tuam.

Tecum habita. **Persius.**

us: Tecum habita, & noris quàm sit tibi curta su-
x, id est, Domi tuę viuito, vt intelligas quàm tenuis
rtuna tua.

Efficimus pro nostris opibus mœnia. **Plautus.**

o dicitur hodie: Pusillæ auiculæ pusillos nidulos
truunt.

Manu serendum, non thylaco.

Ἡ χειρὶ δεῖ σπείρειν, ἀλλὰ μὴ ὅλῳ τῷ θυλάκῳ. **Plutarch.**

a sementem facere oportet, non autem tota corbe.
us in omni re seruandus. Ductum ab agricolis.

Ita fugias, ne præter casam.

tius in Phorm. Donatus ad hunc modum enarrat: **Terent.**
gito, ne tuam casam prætermittas, quæ sit tibi tu-
ium receptaculum. Quidam enim calore fugiendi
ea prætercurrunt, vbi commodè poterant quie-
. Quod vnica voce Græci παραφέρεσθαι vocant.

Arabius tibicen. Ἀράβιος αὐλητής. **Menāder.**

Arabicus tibicen. In eos dici solitum, qui à semel
is nunquam desistunt. Quòd vicij Flaccus canto-
peculiare esse scribit.

Ne uites musicam. **Plutarch.**

Μὴ κακούργει τὴν μουσικήν.

e Ne loquaris discrepantia, ne noua moliaris.

Nihil minus expedit, quàm agrum optimè colere. **Plinius.**

onet adagium, modum rerum omnium vtilissimū.
colere necessarium est, optimè damnosum. Teren.
rm. Nostrapte culpa facimus, vt malos expediat
um nimium dici nos bonos studemus & benignos.

Ne quid nimis. Μηδὲν ἄγαν. **Terent.**

Homerus Odiss.o.

Νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ.
Ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέησιν.
Ἔξοχα δ' ἐχθαίρησιν, ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Mihi nequaquam is placet hospes,
Qui valdè prӕterq; modum simul odit amatq;.
Sed puto rectius esse vt sint mediocria cuncta.

Dimidium plus toto. Πλέον ἥμισυ παντό

Quo commendatur aurea mediocritas. Siquidem qui dimidio contentus est, is in medio consistit.

Vbi paueris impera.

Πασάμενος ἐπίτασσε.

Id est, Prӕcipito postquam satiaueris esca. Ad eum o- dum respõdent mulieres cuipiam obiurganti, quo o- quaciores essent, & silentium imperanti. Cõuenie bi quis imperiosior est in eos, de quibus nihil est me us.

Seneca. *Domus recta.*

Seneca domum rectam vulgò vocat, non quidem u- lentam & ambitiosam, sed cui nihil desit iustӕ su el- lectilis.

Suidas. *Neq; Lydorum carycas.*

Μήτε Λυδῶν καρύκας, μήτε μαστίγων ψό ς.

Id est, Neq; Lydorum condiméta, neq; flagrorun e- pitus. Dici solitum, quoties mediocrem vitӕ ratio m, aut conditionem significarent, quӕ pariter & à su ni delicijs, & ab extremis malis abessent, Venustius t, ad animi res transferatur, velut ad orationem, ne m- ninò rusticam, nec operosius expolitam.

Theocrit. *Neq; peßimus, neq; primus.*

Mediocritatem hoc pacto significare licebit οὔτε ισ οὔτε πρῶτος, id est, Neque pessimus, ac nec primi Le pidius fiet, si ad ingenij laudem transferatur.

Funem abrumpere nimium tendendo.

A

Ἀποῤῥαγήσεται τεινόμενον τὸ καλώδιον.

ſt, Abrumpetur tenſus funicul⁹. In eos, qui dum ex-
na experiuntur, alienant à ſe eos cum quibus agunt,
niuerſæ rei iacturam faciunt, dum plus ſatis attenti
: ad lucrum. Furor fit læſa ſæpius patientia: Huic ſi-
:: Qui nimium emungit fortiter, elicit ſanguinem.
eca: Bonus animus læſus, grauius multò iraſcitur.

Ne ſupra pedem calceus. *Lucianus.*

Μὴ ὑπὲρ τὸν πόδα τὸ ὑπόδημα.

t, Ne vltra pedem calceus, id eſt, ne maiora viribus
ipias: Aut ne magnificentius te geras, quàm pro tua
ditione.

Meſſe tenus propria uiue. *Perſius.*

ptum facito pro modo facultatũ tuarum. Ab agri-
: traductum, qui ſumptus annuis agrorum prouen-
s metiuntur. Ad eandem ſententiam pertinet:
`uo te metire pede, Horatius.

Iucundißima nauigatio iuxta terram, ambulatio iuxta mare.

Πλοῦς μὲν ὁ παρὰ γῆν, περίπατος δὲ ὁ παρὰ θάλατταν ἥδιστος.

Id t, Nauigatio iuxta terram, rurſus ambulatio, quæ
iu: mare iucundiſsima eſt. Rectè torquebitur ad eam
ſe: ntiam, vt dicamus ita demum eſſe iucundiſsimum
v: nquodque, ſi diuerſi generis admixtu temperatum
ad: beatur, veluti ſi in luſibus nonnihil eruditionis
aſ: gas, rurſum in ſtudijs aliquid ludicrum admi-
ſce.

Iucunda rerum uicißitudo. *Ariſtot.*

Μεταβολὴ πάντων γλυκύ.

Id, Iucunda rerum omnium viciſsitudo. Varietas e-
nim tantam in omni re vim habet, vt commendatione

nouitatis, interdum & pessima pro optimis place

Quintil. *Iniquum petendum, ut æquum feras.*

A negociatorib⁹ ductum videri potest, qui callidè
ces longè minoris licentur, & multò pluris indi
quàm pro dignitate, quò precium saltem æquum
piant. Iactatur & vulgò verbum huiusmodi: Qui
titur, vt auream quadrigam sibi comparet, vnam
rotam assequetur.

Zenodot. *Summum cape, & medium habebis.*

Ἄκρον λάβε, ϗ μέσον ἕξεις.

Id est, Summa cape, & medio potieris. Admonet
summas, & egregias eniti. Sic enim futurum, vt a
diocritatem perueniemus.

Horatius. *Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum*

Horatius in Sermon. Dicendum vel in duos aliqu
uersis laborantes vicijs, vel in eundem sui dissim
nempe modò loquaciorem quàm sat sit, modò i
dio taciturnum, interdum pueriliter ineptum, ir
Catone seueriorem. Siquidem vt vicio dandum,
hircum oleat, ita adæquè vituperãdum, si quis ol
guenta. Nam pastilli sunt pilulæ vnguentariæ. Al
spurci est, alterum mollis.

Plutarch. *Arcus tensus rumpitur.*

Τόξον μὲν ὥς φασιν ἐπιτεινόμενον ῥή
ψυχὴ δὲ ἀνιεμένη.

Arcus quemadmodum aiunt, quum intenditur,
solet: contrà, animus, quum remittitur.

Columel. *Oportet agrum imbecilliorem esse.*

Columella libro 1. cap. III. Oportet agrum imbe
rem esse, quàm agricolam. Hoc ænigma sic ex
Vergilius, specie non minus prouerbiali: Laud
gentia rura, Exiguum colito. Nec dubium quin
reddat latus ager nõ rectè cultus, quã angustus e

C

uenit in eos, qui suscipiunt munus, cui gerendo impares.

MOLESTI, INTOLERABILES.

Ferire frontem.

supra modum & impotenter indignantur, frontem e dicuntur.

Lippo oculo similis. Plautus.

o quosdam his moribus, vt eos æquo animo ferre queas: rursus ita industrios & ad obsequium expo-, vt quoties sese offert occasio, non possis cauere, aliquid illis committas.

Ne bestiæ quidem ferre possent. Cicero.

erbialis hyperbole est apud M. Tullium, qui idem itil. his verbis exprimit. Ne pecudes quidem mihi ræ esse videantur.

Tota hulcus est.

uenit in hominem molestis moribus.

Improbitas muscæ. Homerus.

improbum & subinde redeuntem, etiam si turpiter latur, quadrabit illud Homeri ex Iliad. ρ.

αἱ οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνῆκεν.
τε καὶ εἰργομένη, μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο
ανέα δακέειν.

tq; illi muscæ vim intra præcordia misit,
uæ quamuis de pelle viri sit sæpe repulsa,
ssultat morsura tamen.

Onus nauis. Ἄχθος νεώς.

ertes & inutiles. Cõsine illi: Telluris inutile põdus.

Quos non tollerent centum Aegyptij. Eudemus.

Οὓς οὐκ ἄραιντ' ἂν οὐδ' ἑκατὸν αἰγύπτιοι.

, Quos ferre nec centum queant Aegyptij. De mo- dici solitum, ac moribus intolerandis, seu factu rargidis. Inde ductum, quòd Aegyptij plerique ge-

ſtandis oneribus, quæſtum non ſatis honeſtum fa

conſueuerunt.

Suidas. *Aegyptius laterifer.* Αἰγύπτιος πλινθοφ

Id eſt, Aegyptius laterum geſtator. Quadrare v

in ſordidum atque infimæ ſortis hominem: aut in

qui moleſtis negocijs premitur. Argumento eſt

bræi, quum apud illos agerent, adacti ſunt luto

busq; geſtandis, ſeruilem operam præſtare Pha

De mulis Marianis alibi reperies.

Idem. *In culmo arare.* Ἐπὶ καλάμης ἀρῶν.

Id eſt, In ſtipula arare: dicuntur, qui labore nu

intermiſſo vim mentis exhauriunt: aut qui nu

deſinunt ab amicis petere, quod dent. Sumpta

phora à nimium auidis agricolis, qui aſſidua

ſuccum omnem ſoli exhauriunt, ſtatim à meſſe

ingerentes ſementem.

Homerus. *Qui conturbat omnia.*

In eum, qui maximas vndique ciet turbas, aptè t

bitur illud Homeri:

πάσας δ᾽ ὀρόθυνεν ἀέλλας

παντοίων ἀνέμων.

Omnes omnigenum ille procellas

Ventorum ciet.

Anno ſenior fio.

Quoties aliquid nobis magnoperè moleſtum ſig

mus, ſeneſcere nos etiam vulgò dicimus. Home

dicat tædio moleſtiaq; conciliari ſenium.

Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσι.

Ilicò mortales inter mala multa ſeneſcunt.

Vt fici oculis incumbunt.

Suidas. Ὥσπερ τὰ σῦκ᾽ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐς

Id eſt, Quemadmodum fici oculis innati. De ij

batur, qui pertinaciter vrgerent, premerentq;

aliquod. Sumpta similitudine à ficis, hoc est, vicio ad oculis adnascitur, nec facilè potest auelli. Accommodabitur haudquaquàm ineptè in principes, & principes optimates, & in medicantes, &c.

Ἄγουσι καὶ φέρουσι. *Aristoph.*

Pro eo quod est, hostili more populantur, aut vexant. Translatum videtur à more militari, quod illic homines & iumenta aguntur, sarcinæ feruntur.

Maniuoro vinculo. Χειροβρῶτι δεσμῷ. *Zenodot.*

Sic quispiam appellauit manicas vestium Ponticarum, quòd manus ostendant, atterantq́;.

Athos celat latera Lemniæ bouis. *Plutarch.*

Ἄθως καλύπτει πλευρὰ Λημνίας βοός. Id est, Athos obumbrat latera Lemniæ bouis.

Vbi quis officit aut molestus est, aut gloriam cuiuspiam obscurat, aut alioquin obsistit. Tradunt in Lemno bouis fuisse simulachrum ingens, candido factum lapide. Id Athos mons tametsi longo dissitus interuallo, tamen ob summam celsitudinem, obscurat vmbra sua.

Aetna, Athon. *Gellius.*

Aetnam & Athonem montes, in molestiæ tædijq́; prouerbium abijsse Lucilius testatur: Aetna mons Siciliæ, crebris incendijs grauis ac perniciosus est accolis. Vnde M. Tullius dixit onus Aetna grauius. De Atho verò, quòd ob ingentem celsitudinem vmbra sit molestus, quam in Lemnum vsq; trecentis dissitam stadijs mittit.

MVLTI.

Non vna vehit nauis. Οὐ μία ναῦς ἄγει. *Theogn.*

Quo conueniet vti, quoties maiorem hominum multitudinem significamus, quàm vt eos vna nauis possit capere. Veluti si dicas: Indoctos non vna nauis vehat.

Pueri senesq́;. *Plato.*

Omnes ferme huiusmodi figuræ prouerbiales sunt, quę

constant ex contrarijs: Maximi minimiq;: Iuue senesq;. Dijs atque hominibus. Horatius:

Parui properemus & ampli.

MVNERVM CORRVPTELA.

Plutarch. *Argentanginam patitur.* Ἀργυράγχην π

Natum à Demosthene pecunia corrupto, ne co lesiorum legatos diceret. Quum res foret agend mosthenes multa lana collo circumuoluto in co prodijt, fingens sese συνάγχην, id est, anginam pat per morbũ posse dicere. Quod sentiens è popul piam, exclamabat, eum nõ συνάγχην, sed ἀργυράγχι

Plinius. *Bos in lingua.* Βοῦς ἐπὶ γλώττης.

In eos, qui non audent liberè quod sentiunt dicere. latum vel à robore animantis, quasi linguam op non sinat eam eloqui: Vel hinc, quòd Athenien misma quondam bouis obtinuit figuram.

Gellius. *Bouẽ in faucibus portat.* Βοῦς ἐπὶ γνάθου

In edacem olim dicebatur. Natum vti conijcic Theagne athleta Thasio, vel à Crotoniata, quo ter bouem solidum solus comedit, alter in Ol taurum quadrimum humeris sustulit, ac stadij sp stauit, eumq; eodem die solus comedit. Cuius re nit Aulus Gellius.

Vergilius. *Lupi illum priores viderunt.*

In raucum dicitur, & cui vox repentè sit adempt uius dicitur in eos, qui metu alicuius obticescunt qui feroces. Vergilius in Aegloga, Mœris: Vox q Mœrin Iam fugit ipsa, lupi Mœrin videre priore uius refert inesse eam vim lupis, vt si quem ho priores viderint, ei vocem adimant.

Diogeni. *Malis ferire.* Μήλοις βάλλειν.

Id est, Malis petere. Dicuntur, qui muneribus asse dent, quod optant: aut qui donis prouocant ad ar

mu

um. Ducta est allegoria à fabula Atlante, quã Hip-
nes cursu superauit, sed arte proiectis inter cur-
malis aureis, in quibus sublegendis, dum puella
de remoratur, præcessit ac vicit iuuenis.

Muneribus vel dij capiuntur. — *Ouidius.*

Munera, crede mihi, placant hominesq; deosq;:
Placatur donis Iuppiter ipse datis.
ratur & hic versicul. quem etiã vsurpauit Plato:
ῶρα θεοὺς πείθει καὶ αἰδοίους βασιλῆας.
im diuis flectunt venerandos munera reges.
Seneca: Omnium esse dulcissimum accipere.

rtutem & sapientiam vincunt testudines.

ὰ ἀρετὰν καὶ τὰν σοφίαν νικᾶντι χελῶναι.

Et virtus testudinibus, & sapientia cedit. Est au-
lut ænigma, innuens pecuniam longè plus posse,
aut virtutem aut sapientiam. Antiquitùs enim Pe
esiorum numisma χελώνη, id est, testudo diceba-
opter insculptam in eo testudinis imaginé. Con-
figura dictum est & illud: Multas noctuas sub te-
latere.

Dorica musa. Δωρικὴ μοῦσα. — *Aristoph.*

unerum auidis. Aristophanes in Equitibus ioca-
Cleontem: quòd nullam aliam musicam discere
, quàm Doricam. Videlicet alludens ad notissi-
rmoniarum species, Doricam, Lydiam, Phry-
& Bœoticam.

Pecuniæ obediunt omnia. — *Ecclesiast.*

Ecclesiasten cap. X. Proinde Horatius pecuniam
im appellat:
Scilicet vxorem cum dote, fidemq;, & amicos,
Et genus & formam regina pecunia donat.

Munerum corruptela. — [illegible]

,qui rem auro denique aggreditur, [illegible]

ſtiuiter torſeris illud Homeri Odyſſ. E.

Corripuit virgam, qua mulcet lumina ſomn

Quorumcunq; velit, ſoluit quoque lumina

Homerus. *Muneribus res agitur.*

Qui dicit non eſſe locum rectè factis & æquis ra ſed largitione & aſſentatione omnem rem perag rit illud Homeri accommodare ex Iliad. I.

Δώροισίν τ' ἀγανοῖσιν, ἔπεσί τε μειλιχίοισι. Id

Et donis permagnificis, & lenibus dictis.

Argenteis haſtis pugnare.

Ἀργυρέαις λόγχαις μάχεσθαι.

Dicuntur, qui quum negocium alio pacto co quit, muneribus & largitione perficiunt. Nih tam arduum, quod pecunia nó explicetur. Tul hil eſſe tam ſanctum, quod non violari: nihil ta tum, quod non expugnari pecunia poſsit.

Qui multa rapuerit, pauca ſuffragantibus rit, ſaluus erit.

Ὁ πολλὰ κλέψας, ὀλίγα δοὺς, ἐκφεύξεται.

Id eſt, Qui multa tollit, pauca dat, ſeruabitur. A adagium, non niſi multum furibus ſurripiendu perſit quo iudicem, ſi fortè ſit opus, corrumpan exoculent. Cæterùm qui parua tollunt, depreh dent, vtpote quibus nihil ſit, q̃ impartiant præ

Suidas. *Vulpes haud corrumpitur muneribus.*

Ἀλώπηξ οὐ δωροκεῖται.

De callidis ac verſutis, quos haud facilè ſit obie nuſculo, aut aſſentatiuncula pollicitisue fallere quædam eſca capiuntur, vulpes non item.

Homerus. *Corrupta iudicia.*

In eos, qui corruptè iudicát, aut ſuffragiú ferũt per tyrannidẽ leges opprimũt, cõpetet illud ex

βίῃ ἐν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιςας,
ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες. Id est,
i per vim in populi cœtu communia iura
prauant, ac iusticiam depellere tentant,
veriti vocem diuum.

aba nummus. Cicero. I.

m est olim fabis ferri solita suffragia, quòd in-
Pythagoram existimant, quum vitaret edere fa-
rrupta itaque suffragia lepidissimo tropo signi-
M. Tullius.

Guttam aspergere. Idem.

ex magno lucro paululum quiddam alicui deci-
guttam aspergi dicimus. Hinc & guttatim fieri
, quod fit paulatim. Et guttatim donat, qui sæpè,
iuta largitur.

aluete equorum filiæ.

t ioco vulgari fuisse iactatum in eos, qui emolu-
ratia blandiuntur.

ecuniosus damnari non potest. Cicero.

T ius ait hoc omnium sermone percrebuisse, non
omanos tantùm, verùm etiam apud exteras na-
in iudicijs illorũ temporũ, pecuniosum, quam-
ocens, neminem posse damnare. Huic affine est:
esse venalia omnia.

MVNVS NON MVNVS.

Cyclopis donum. κύκλωπος δωρεά. Lucianus.

Cyclopis munus. Pro eo quod est, munus inuti-
Cuiusmodi sunt fermè tyrannorum & latronum be-
, qui solent hoc ipsum magni beneficij loco im-
quòd aut minùs aut veriùs noceant. Natum à
emo, cui sæpiùs vinum dulce dederat Vlysses,
eris amplioris, quod promiserat ille.

Hostium munera non munera. Homerus.

Prisco-

Priſcorum ſuperſtitio credidit, obſeruanda vel r
munera, à quibus, quo animo mitterentur.

Οὕτως ἐξ ἐχθρῶν αὐτοκτόνα πέμπετο δῶρα,
Ἐν χάριτος προφάσει μοῖραν ἔχοντα μόρου.

Atque ita ab hoſte hoſti veniunt lethalia do
Quæ ſtudij ſpecie fata necemq; ferunt.

Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.

Lædit, iuuat nil improbi munus viri.

Adfinia ſunt: Mali viri munera inutilia: Paupe
dans, petit.

Plutarch. *Malum munus.* Κακόν γε δῶρον ἴσον ἐστὶ
Id eſt, Munus malum eſt perinde vti diſpendium
non iuuat, qui largitur noxia.

Quū Delphis ſacrificauerit, ipſe carnes a
Δελφοῖσι θύσας αὐτὸς ὀψωνεῖ κρέας.

Id eſt, Carne ipſa Delphis immolata veſcitur.
litum de ijs, qui vocatis conuiuis, ipſi cibos a
deuorant, vt illis ſpectare tantùm liceat, non v
Delphicis enim ſacris is qui immolârat victin
veſcebatur. Adagium torqueri poteſt etiam ad il
beneficio quod alij dediſſe videntur, ipſi fruun
Epiſcopi nonnulli, nepotibus ſuis ſacerdotia m
donant nonnunquàm, ſed ad pueros ſolus titul
ad Epiſcopos prouentus.

MVNVS APTVM, AVT INEPT

Zenodot. *Ranis vinum præminiſtras.*
Βατράχοις οἰνοχοεῖς.

Ranis vinum infundis. In eū dicebatur, qui id m
ret, quo nihil op⁹ eſſet ei, cui exhiberetur: velut
apud indoctos multa de philoſophia diſſerat.

Quintilian. *Non noſtrum onus, bos clitellas?*
Prouerbium duplici forma poterit efferri: Boui
impoſitæ ſunt. Vbi mandatum eſt negocium pa

..; clitellas? Vt subaudias, ferat. Vbi quis depreca-
..uinciam, cui sit parum idoneus. Neque enim
..est clitellis tergo impositis, onera gestare, sed po-
..norum ac mulorum.

..egotium non aptum. Homerus.

..cusat munus aut prouinciam sibi parum accom-
..., aut qui negabit accersere velle sese quempiam
..uneris, ad quod gerendum idoneus non videa-
..rpabit illud Homeri:

..ους δ' εἰς ἰθάκην οὐκ ἄ..ομαι.

..erùm equos Ithacam non duxero.

..on è quouis ligno fit Mercurius. Theoph.

..ὐκ ἐκ παντὸς ξύλου ἑρμῆς ἂν γένοιτο.

..on è quouis ligno Mercurius fingi potest, id est,
..nnium ingenia sunt accommodata disciplinis.

..fficium humilius. Homerus.

..quis recusat munus tanquá humilius, parumq;
..num, applicabit illud Homeri ex Odyss.P.

..ὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί. Id est,
..n vt maneam in stabulis, iam non mea postulat
..tas.

..pta prouincia. Homerus.

..,qui prouinciam suscipit suis aptam viribus, ab-
..à negocio, cui sit impar, conueniet illud Home-
..ad.π.

Εἵλετο ἄλκιμα δοῦρα τά οἱ παλάμηφιν ἀρήρει,
Ἔγχος δ' οὐχ ἕλετ' οἶον ἀμύμονος αἰακίδαο. Id est,
Qe manibus quadrent, ingentes corripit hastas
Qaslibet, ast hastam solam non sumit Achillis.

N..is annosa haudquaquam nauigabit per mare. Diogen.

Νῦς παλαιὰ πόντον οὐχὶ πλώσει.

..eo, qui iam ob ætatis imbecillitatem ad res arduas
..ulas, sustinendaq; pericula parum sunt idonei, ac

primùm

primùm pereunt oppressi negociorum magnitu

Athenæ. *Putre salsamentum amat origanum.*

Σαπρὸς τάριχος τὸ ὀρίγανον φιλεῖ.

Aptè dicetur de re per se parum honesta aut iu atq; ob id exoticis condimentis & honestament te. Veritas per se placet, honesta per se decent. F cis, turpia phaleris indigent.

Plato. *Ad pedem.* περὶ πόδα.

Id est, Iuxta pedem. Quod appositū & vehemei commodatum est, id περὶ πόδα dicebatur, sumpt phora à calceamentis, probè ad pedis mensura drantibus. Suidas: Vt hoc meo negocium quadr

Iuxta nauem. κατὰ ναῦν.

Dicuntur quæ digesta sunt ordine, quæq; quac congruunt, propterea quòd instrumenta naui quæq; loco reponi soleant. Item, Iuxta nauem Neq; enim omni nauigio quæuis vela congruur

Philostrat. *Pygmæorum acrothinia colosso aptare.*

Ἀκροθίνια τῶν πυγμαίων κολοσσῷ ἐφαρμόζ

Dicebantur, qui inanem ac stultam sumerent o aut qui præter decorum minima maximis adap Colossi vastæ ac magnæ statuæ dicuntur. Porrò nia Grçcis primitię dicuntur, ꝙ hę soleāt ē sumr uo tolli, ἄκρον summum, & θῖνες frumentorum a

Veneri suem immolauit. Ἀφροδίτῃ ὗν τι

Dici solitum, vbi quis munus offert minimè g Inuisus enim Veneri sus, propter Adonidem illi sium apri dente peremptum. Aut contrà, quū q in gratiam alterius lædit.

Bos sub iugum. Βοῦς ἐπὶ ζυγόν.

Vbi quis assidue laborat, aut vbi quis se laborios uit negocio. Dictum à bubus agricolis.

A Deo ficti. *Cicero.*

:hementer ad aliquid natura compositi sunt, hos biali sermone ad hoc natos, factos, sculptosque s: in signem autem naturæ dexteritatem Marcus : eleganter expressit lib. de Oratore I. Sunt auquit, quidam ita naturæ muneribus in ijsdem reiles, ita ornati, vt non nati, sed ab aliquo Deo fiantur.

NVS BONI CONSVLENDVM.

Iunerum animus optimus. *Phurnus.*

ενίων λέγε θυμὸς ἄριστος.

chium heroicum prouerbiale, quo significatur orum muneribus non esse spectandum rei missæ ı, sed mittentis potius animum. Et quidam mo- ;uum munus à tenui missum amico, perinde vt ım, boni consulere.

Nihil recusandum, quod donatur. *Homerus.*

Io dices nullum esse recusandũ munus, quod- offertur, aut arripiendam esse quoties obtige- ıus occasio commoditatis, conueniet illud Ho- Odyss. *ο.*

ἄρ καλὸν ἀνὴ ἀνδς δέσιν ἐςίν. Id est, um reijcere haudquaquàm decet.

onum quodcunque aliquis dat, proba. *Strabo.*

ῶρον δ' ὅτι δῷ ἄν, ἐπαίνει.

onũ quodcunq; probato. Boni consulendũ esse aut officiũ, consiliumue, quod offertur ab amico.

ipienda quæ offeruntur. *Homerus.*

' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.

que sibi appositis, si quid foret vtile, promptas ouere manus.

qui dentes inspicere donati.

Quum significabimus æqui boniq; consulendum
lecunq; est quod non emitur, sed gratis donatur

MVTANDAE SENTENTIAE.

Plato. *Palinodiam canere.* παλινῳδέειν.

Est diuersum ab his, quæ priùs dixeris, dicere, at
contrariam vertere sententiam. Sonat autem
παλινῳδία, quasi dicas recantationem.

Cicero. *Calculum reducere.*

Est mutare factum, cuius te pœniteat, aut verte
silium rei non satis commode institutæ. Transla
paret, aut à ratiocinantibus, aut quod est vero pi
a ludo laterunculario. Ad calculos vocare, est ra
inire & æstimare. Et ad calculos reuerti, est redi
tionem.

Horatius. *Vertere vela.* *Funem reducere.*

Est in diuersum mutare sententiam. Persius: Qu
ram suprà, repeto, funemq; reduco. Horatius: N
trorsum Vela dare, atq; iterare cursus, Cogor
Translatum à nauigantibus, &c.

Homerus. *Consilium in melius commutandum.*

Si quando iubebimus mutare consilium, vtpotè
ac stultum: aut reprehendemus quippiam, vt inc
factum, vsui fuerit illud Homeri ex Iliad. P.

τίς τοί νυ θεῶν νημερτέα βουλὴν
ἐν στήθεσσιν ἔθηκε, καὶ ἐξέλετο φρένας ἐσθλάς; Id

Quis tibi consilium submisit inutile tandem
Diuorum, sanamq; exemit pectore mentem

Plautus. *Imitabor Nepam.*

Imitari Nepam dicitur, qui retrocedit. Nam N
ctore Fest. Pomp. Afrorum sydus, appellatur car
vt quidam putant, scorpius. Plautus in Cass. Re
sum cedam ad parietem, imitabor Nepam.

Homerus. *Reprehensio cogitationis.*

n ipsi reprehendimus animi nostri consilium, aut
ationem parùm honestam, aut parùm vtilem, lo-
erit huic Hom. versiculo ex Iliad. P.

λὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;

d mihi cur animus secum hæc in pectore versat?

alum reponere. τὸν πίνακα ἀναθέσθαι.

antur, qui quod parum ex sententia euenerat, cu
aiunt, posterioribus corrigebant.

MVTATI INSTITVTI.

Nuces relinquere. *Persius.*

issis studijs ac nugis puerilibus, ad grauiora ma-
eria conuerti. Persius: Et nucibus facimus quæ-
e relictis, Quum sapimus patruos.
ic prouerbij formam pertinebunt, & reliquæ illæ
: Nunquam à nucibus recedere, Redire ad nu-
uces abijcere, Nuces intermittere, Nucibus in-
e, Nuces repetere, atque id genus alia.

ngum valere iussit. *Lucianus.*

κρὰν χαίρειν φράσας ταῖς ἐνταῦθα τιμαῖς.
Honoribus qui hic sunt, longum valere iussis. Ea
quoties ad rem, non ad hominē refertur, haud du
uerbialis est. Rem igitur, à qua nos abdicamus,
nciare dicimur, ac longum valere iubere.

Rudentes & remos cum armis commutauit.

νήϊα καὶ κωπέας ἀνθ' ὅπλων ἠλλάξαντο.
Mutârunt armis remos, & nautica vincla. Conue
bi quis artem aut quæstum solitum relinquit glo
iditate commotus: velut si quis è nauta fieret mi
egociatore sacerdos.

Pro eleganti medico malus poeta. *Plutarch.*

Ἀντὶ χαρίεντος ἰατροῦ, κακὸς ποιητὴς καὶ
λείας ἐπιθυμεῖς.

Id eſt, Pro venuſto medico malus poeta dici cu eum dici ſolitum, qui non contentus artis ſuæ p ſione, in qua locum mediocrem obtinebat, perg na profiteri, in quibus non perinde ſit exercitati parem proinde gloriam reportaturus.

Tertull. De calcaria in carbonariam.

Quoties fit, vt à re propoſita ad aliud quippiam diuerſum digrediamur, de calcaria in carbonari currere dicimur: ſiue quum ex vno malo in aliu ſum incidimus.

Idem. De toga ad pallium.

Hæc nimirum indignitas erat, à toga ad pallium: duplex erit vſus: vel quum ad diuerſum vitæ ge contulerit aliquis, vel quum à fortuna honeſt humiliorem: veluti ſi quis ex aulico fiat monach e præfecto pædagogus, è Conſule Rhetor. Conf Ab equis ad aſinos.

Suidas. A Dorio ad Phrygium. Ἀπὸ Δωρίου ἐπὶ φρ

Vbi quis à temperatiore vita ad luxum conuerti à fortuna mediocri ad maiorem vitæ ſtrepitū. A Floridorum lib. primo, palàm indicat, Dorican cam multò diuerſiſsimam à Phrygia fuiſſe. Q quidem hæc ad religionem commouebat animu ad bellum inflammabat.

Aeſopus. Maritimus quum ſis, ne velis fieri terreſt

Θαλάττιος δ᾽ ὢν μήποτε χερσαῖος γέν

Id eſt, Si ſis marinus, abſtine à terreſtribus. Admo mutandam conditionem, ne in melius quidem. ſumptum ex Apologo quodam Aeſopico: Cance relicto mari, cœpit in agro quodam paſci, vbi fe ſpectus à vulpe, protinus arreptus, ac deuoratus

Homerus. Subitò alius.

In hominem repentè mutatum, quiq; ſubitò aliu

deatur, torquebitur illud Hom. ex Iliad. π.
λοῖος μοι ξεῖν' ἐφάνης νέον ἠὲ πάροιθεν. Id est,
ospes nunc alius mihi quam dudum esse videris.
ruit huic illud Theocriti:
ἤ τις Σιμαιθίνας μὲ θεὸς βροτὸν ἄλλον ἔτευξεν.
unc quo alius subitò factus sum numine diuûm?

Vlysses pannos exuit. Homerus.

·chus hunc Homericum versum vsurpauit ex O-
X.
τὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς. Id est,
ibus ac pannis mox est exutus Vlysses.
nmodare licebit ijs, qui genere vitæ subitò com-
o è pauperibus diuites, è squalidis nitidi, è tristi-
lares existunt. Plutarchus torquet in adulatorem,
lypi more omnium studijs sese accommodat. Ná
s simulatq; pannos, in quibus mendicum apud
s egerat, exutus, magnificis vestibus ornatus esset,
è visus est alius.

Sui dißimilis. Idem.

dissimilem quadrabit illud Hom. ex Odyss. N.
ἄργ᾽ ἐντὴν πάντεσσι ἔοικας. Id est,
unc alio, nunc rursum alio sis obuia vultu.

Ad bonam frugem. Tullius.

ommutatis ad meliora studia moribus resipiscũt,
rbio dicebantur ad meliorem frugem sese recipe-
agris, qui cultu redduntur frugiferi.

Qui multum obfuit. Cicero.

Infortunij.

Circeo poculo.

mine subitò in alium mutato, sermone prouer-
sus est Cicero Actione in Verrem I. Sed repentè
gio ex homine tanquam aliquo Circeo poculo
est Verres, redit ad se atq; ad mores suos.

NECESSITAS.

Necessitas magistra.

Carched. Suidas ex Carchedonio citat hoc prouerbium:

χρεία διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ, σοφόν.

Catum è rudi reddit magistra necessitas.

Necessitas excitat ingenium ad discendas artes.

Homerus. *Ineuitabile fatum.*

Quod homini fatis decretum est, id eueniet. In ha[...] tentiam Homer. Odyss. H.

Ενθα δ' ἔπειτα

πείσεται, ἅσσα οἱ αἶσα κατακλῶθές τε βαρεῖαι

γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ ὅτε μιν τέκε μήτηρ. Id e[...]

Post illic accidet illi,

Quod fatum, Parcæq; graues in stamine neru[...]

Nascenti, tum quum matris promergeret alu[...]

Homerus. *Nemo cogendus officij causa.*

Nullus hospes retinendus aduersus animi sent[...] & inuitus. Nemo cogendus, vt cuiusquam vtatu[...] ficio si nolit.

Idem. *Fatum immutabile.*

Diuina decreta non commutantur, humanæ leg[...] tempore variantur, vt mores & voluntates.

Idem. *Fatis adactus.*

In eum, qui non sponte, sed casu, veluti fatis im[...] tibus, in aliquod vitæ genus incidit, congruet ill[...] mer. ex Odyss. E.

Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε. I[...]

Ast hunc huc, ventusq; ferens, atq; appulit vnda.

Fatis imputandnm.

Quando hominem quempiam culpa liberamus, vel in fatum vel fortunam reijcimus, vsurpare illud Homer. ex Iliad. γ.

Οὔ τοι μοι αἰτίη ἐσσί, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν. Id est,

Nil tibi ego imputo, verùm ipsis magis imputo d[...]

Diomedea necessitas. Διομήδειος ἀνάγκη. *Plato.*
s,qui vi adacti,non sponte quid faciunt. Quidam nem adagij referunt ad Thracium illum Diome- qui solitus fertur hospites suos compellere, vt cũ us suis deformissimis rem haberent,quo facto eos nterimebat.

Ingens telum necessitas.
: ineuitabili. Vnde & certa dicuntur tela,consilia, unquam fallunt.

Feras,non culpes,quod vitari non potest. *Gellius.*
us verbis admonemur, vt mala fatalia, quæ nulla ne possint neq; declinari neq; propelli, saltem ani- uitate leniantur. Huc pertinet & illud scitum Var dictum: Vxoris vicium aut tollendum esse, aut fe- um.

Quod factum est,infectum fieri non potest. *Terent.*
ion: Μόνου γὰρ αὐτοῦ καὶ θεὸς στερίσκεται, ἀγένητα ποιεῖν ὅσ' πεπραγμένα. Etenim illud vnum ipsi negatum est vt infecta reddat,facta quæ fuerint semel.

Transuersum agere. *Macrob.*
nsuersus agi dicitur, qui vi & impetu quodam ab uto deflectitur. Ductum à nauigantibus.

Vocatus atque non vocatus Deus aderit.
rulum olim Lacedæmonijs redditum, abijt in pro- um: Καλούμενός τε κἄκλητος θεὸς παρέσται. Id est, vo- & inuocatus Deus aderit. Vsus erit, vbi quid signi ca mus etiam non accersitũ, neq; curatũ, tamen euen- velimus, nolimus: puta senectutem, mortem, &c.

Ne Dij quidem à morte liberant. *Homerus.*
o tam charus superis, vt illorum fauore mortem it. Huic sententiæ suffragabitur Homericum te- nium Odyss. γ.
λλ' ἤτοι θάνατον μὲν ὁμοίιον οὐδὲ θεοί περ,

καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν ὁππότε κεν δὴ
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο. Id est
At vero mortem communiter omnibus æqua
A dilecto homine neq; dij depellere possunt,
Quem funesta dies fati iamiam vrget acerbi.

Idem. *Mors omnibus communis.*

Qui dicet omnibus ex æquo moriendū, nec vllis arceri fati necessitatem, dicet illud Homeri ex Ili
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλῆος φύγε κῆρα. Id est,
Nec vis Herculea fatum euitauit acerbum.

Omnia esculenta obsessis.

Ἅπαντα δὲ τοῖς βρωτὰ πολιορκουμένοι

Id est, Cinctis ab hoste vesca sunt & quælibet. Se prouerbialis, quum vrget necessitas, nihil non fa Et vehementer famelicis nullus nō suauis est cibi tum ab vrbium obsidionibus.

Suidas. *Lepori esurienti etiam placentæ fici.*

Λαγῷ πεινῶντι καὶ πλακοῦντες εἰς σῦκα.

Id est, Lepori esurienti & placentæ pro ficis. Suid dit dictum de ijs, qui compulsi necessitate, res et ciosissimas absumunt.

Suidas. *Viro esurienti necesse furari.*

Πεινῶντα κλέπτειν ἐστ' ἀναγκαίως ἔχον.

Id est, Famelicus vir esse furax cogitur. Quod coı in eos, qui extrema adacti necessitate quid faciun si quis auidus gloriæ, aliena pro suis êdat, quum i suo nihil possit egregium êdere.

Zenodot. *Adactum iusiurandum.* Ἐπακτὸς ὅρκος.

Dicebatur, vel quod non vernaculum esset, sed p num, & aliunde ascitū, vt indicat Zenodotus, vel non spontaneum, sed adactum vi.

Volentem bouem ducito.

τὸν θέλοντα βοῦν ἐλαύνε.

l, Volentem bouem agito. Vtere illorum opera, qui nimo faciunt. Stulticia eſt, venatum ducere inuitos as.

Officium ne collocaueris in inuitum. *Homerus.*

r iniuriæ fuerit, ſi quis officium collocet in inui- Conuenit, emittendus vbi diſcedere quærit.

Nemo cogendus amicus. *Homerus.*

m innues aliquem non eſſe ad negocium accerſen- præter animi ſententiam: aut non eſſe collocandũ um in eum, qui nec agnoſcat, nec accipiat liben- commodum fuerit illud Hom.

ἐθέλησιν, ἀνάγκῃ δ᾽ οὔτι μὶν ἄξω. Id eſt, volet, inuitum hunc haudquaquam abduxero uam.

Neceßitas moleſta.

πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον πρᾶγμα ἀνιαρὸν ἔφυ. *Ariſtot.*

Quicquid enim eſt neceſſarium, natura moleſtum eſt. Qui oſtendit eſſe moleſta, quæ ſecundum naturam iunt.

Vadimonium deſerere.

li & turpe erat & damnoſum, vadimonium deſere- : excuſabatur vadimonij promiſſor, niſi ob cauſ- egie graues.

Sontica cauſſa. *Næuius.*

us ſonticam cauſſam appellat admodum grauem.

NOBILITAS, OBSCVRITAS.

Generoſior Codro Εὐγενέστερος κόδρου.

oniam rectè dicetur in iſtos, qui maiorum fumo- ginibus & natalium antiquitate gloriantur. Co- Melanthi filius, qui ſingulari in patriam pietate ue nobilis, &c.

Generoſior Sparta. βλακωδέστερος σπάρτης.

Dicebatur excellenti animo,minimeq; timidus,
milis. Spartanis enim olim indoles aderat gene
ingenium omnis impatiens seruitutis, ac velut i
natum,vnde nec mœnibus vrbem cingebant. &

Subditicius es. ὑποβολιμαῖος εἶ.

Id est,Suppositicius es.Subditicij siue submisicij
tur partus adsimulati. Inde transfertur in homin
& per dolum ab alio quopiã allegatum suborna

Synesius. *Ne patris quidem nomen dicere posit.*

Quadrabit in vehementer obscuros & spurios
toq; patre natos. Quod genus est illud Iuuenalis

Quorum nemo queat patriam monstrare pa
Vnde Plutarchus existimat spurios dictos notho
duabus his literis prænotari soleant. S.P.hisq; si
ri,sine patre.

Tertull. *Terræ filius.*

Olim homines obscuro,ignotoq; genere progn
ræ filij dicebantur, propterea quod terra sit o
communis parens.

Matris ut capra dicitur.

τῆς μητέρος ὡς ἄιξ καλεῖται.

in spurios dictum videtur, quorum pater ince
eaq; gratia à matre denominantur. Ductum ab
qui in caprilibus à matre dignoscuntur:nam à p
haudquaquam posis.Manet etiam hodie iocus,
cunt sapientem esse filium,qui patrem suum no

Seneca. *Lychnobij.*

Apparet λιχνοβίους prouerbiali ioco dictos, qui l
riam vitam ducerent: vt torqueri posit vel in
num potorem, vel hominem supra modum stud
qui, quemadmodum dictum de Demosthene, p
sumat olei,quàm vini: Vel in sordidum & parcu
si de lucernario oleo victitantem.

Virtus gloriam parit.

t benefactis potius, quàm opibus parari veram am.

Quanta uix cœlo capi poßint. *Cicero.*

yperbole M. Tullius famę celebritatem expreſsit. In cœlum laudibus ferre. Ita Vergil. Vltra ſydera . Et Horat. Sublimi feriam vertice ſydera.

Auis ex auibus. Ὄρνις ἐκ τῶν ὀρνέων. *Ariſtoph.*

rbij forma dictus eſt Ariſtophani per ironiam vir s, quaſi bonus ex bonis prognatus.

Cymbalum mundi. *Plinius.*

mine celebrati nominis.

Διακωδωνίζειν. *Demoſth.*

ſthenes dixit pro explorare atq; examinare.

Domi nobilis. *Cicero.*

on opibus tantùm aut potentia clarus eſt, ſed ex bus nobilis prognatus eſt. Hunc Cicero ſubinde nobilem vocat.

E domo in domum. Οἴκοθεν οἴκαδε.

rmonis forma ſignificamus aliquem proprijs vir- s quippiam egregiæ laudis peperiſſe ſuæ domui ue.

Fumoſæ imagines.

dicebatur, qui iactarent peruetuſtam generis no- em. Iuuenalis veteres ceras appellat.

Iouis germen. Ἐκ Διὸς ἔργος.

Ex Ioue germen. Dicebatur inſigni virtute præ-

NON SOLVS ILLE.

raſidas quidem vir bonus, ſed Lacedæmon mul- tos habet præſtantiores. *Plutarch.*

Βρασίδ

βρασίδας μὲν ἀνὴρ ἀγαθὸς, ἁ δὲ λακεδαιμων
πολλοὺς ἔχει κάρρονας.

Aduerſus eos, qui ſe non modò primos, verum
ſolos exiſtimant.

Feſt.Pōp. *Multi Mannij Ariciæ.*

Mannius apud Feſtum Pompeium, Dianæ Arici
cum, qui & ipſe Aricinus dictus eſt, conſecraſſe l
Ex hoc Mannio Aricio viro laudatiſsimo, quam
mi extiterũt viri item clariſsimi eodem homine,
natum prouerbium.

Multi boniq́;. πολλοί, κἀγαθοί.

Tranſlatum à ritu ſacrorum, in quibus ſacrific
diuinam facturus, dicebat: τίς τῇδε; id eſt, Quis h
inde qui aderant, reſpondebant: πολλοί, κἀγαθοί,
Multi & boni. Atq; hæc partim ominis cauſſa dic
oportebat enim in ſacris εὐφημεῖν, hoc eſt, benè c
dicere: partim, vt ſi quis eſſet ſibi conſcius adm
culi, diſcederet à myſterijs. Prouerbium igitur
habuerit, quoties aut teſtes, aut iudices, aut conu
ſignificamus idoneos, aut neutiquam reijciendo

NOTVS.

Hoc iam & uates ſciunt.

Aptè torquebitur iocus in rem tãdem comperta
diu fefellerat.

Cicero. *In ore atque oculis.*

Quæ propalam fiunt, in ore atq; oculis omniu
dicuntur.

Rumor publicus non omninò fruſtra eſt.

Heſiodus:

φήμη δ' οὔτοι πάμπαν ἀπόλλυται ἥντινα λαοὶ
πολλοὶ φημίζουσιν. Id eſt,

Haudquaquam in totum rumor perit ille, per
Qui volitat populis compluribus.

Domesticè notus. *Lucianus.*

Lucianus:

ἐλευθέρῳ, καὶ οἰκοθέν σοι ἀκριβῶς εἰδότι. Id est,
ibero, & qui te ex domestico conuictu cognitum
t. Id erit venustius, si ad res animi traducatur, vt si
icat artem Rhetoricam οἴκοθεν alicui notam.

Intus & in cute. *Persius.*

& in cute notus, est omnibus modis cognitus, per-
quasi dicas, foris atq; intus notus. Persius:
l populum phaleras, ego te intus & in cute noui.
Alijs fucum facito, mihi planè notus es, neq; po-
posturam facere. Plautus: Hunc ego penitus &
nspexi.

Principes inter se noti. *Homerus.*

icet mutuam principum, aut eruditorum inter
sse notitiam, vsurpare poterit illud Homeri:
on ignoti inter se sunt dij morte carentes,
tanquam semoti diuersa in sede morentur.
ieri poterit in satrapas istos, qui tametsi belligera-
ntur, tamen ipsi clanculum inter se colludunt.

NOVITAS.

In follė offerre. *Callistra.*

, quod est, inexploratè, inexplicatè & confusè, si-
i syngraphas & pecuniam sacculo inclusas offert.

Aliud genus remi. Ἄλλο γένος κώπης. *Plutarch.*

Aliud genus remi. Dicebatur olim, vbi quispiam
rias, & antea non visas induceret. Aut vbi quis
moribus pristinis, nouum & inusitatum vitæ ge-
stitueret.

Grata nouitas. *Homerus.*

ndo dices nuperrima quæq; vulgò maximè place-
n intempestiuum erit illud Homeri ex Odiss. α.
γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,

Ἡ τὶς ἀκούοντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται. Id est,
Cantio enim hæc hominũ longè est celeberrima
Et gratissima, quæ nuperrima venit in aures.

Qui modus equitum? τίς ὁ τρόπος ἵππ

Id est, Qui modus equorum? Vbi quis nouam a grinam induceret consuetudinem: Veluti si qu Gallicis vestibus vteretur. Dictum videtur de h bus nouo quadrigarum genere inuectis.

NVGALIA.

Suidas. κρουνοχυτρολήραιον.

Hominem stulte nugacem Græci vocabant κρουνοχυτρολήραιον. voce ridicule composita à κρουνός, qua pro citur aqua impetu scatens, & χύτρα olla, & ληρεῖ est nugari. Ollas autẽ stupidos vocamus. Refertu da, & videtur è Comœdia quapiam sumptum.

Plautus. *Nugæ theatri.*

Plautus nugas theatri appellat quotidiana co quæ in meretrices, lenones & parasitos iacieb Comœdiarum actoribus. Quin etiam totum ho in Comœdijs agitur, nugæ theatri dici poterunt iuuenes amare, senes obiurgare, seruos heris ir re, lenas sitire, &c.

NVNQVAM.

Cùm Nibas coccissauerit. Ὅτ' ἂν Νίβας κο

Simillimum illi, Ad Græcas Calendas. Tradũt i salonica Macedoniæ ciuitate vicum esse, cui nor bas, vbi galli nunquam vocem èdant.

Augustin. *Ad Græcas Calendas.*

Pro nunquam, propteria quòd Græci non hal lendas more Latinorum, sed νουμηνίας, id est, no Atq; ad lunæ recursus Græci soluebant vsuras. aliquos nunquam soluturos significare velis, ad calendas soluturos ais.

Quum mula pepererit.

ies significamus aliquid nunquam futurum, ἐπὰν ἡμίονοι τέκωσι, id est, quum mulæ pepererint, dicimus. De tate mularum scribit Plin. lib. 8. cap. 44. *Herodot.*

Anno magno Platonis.

superiori. Hunc enim existimant nunquam im.

Plenilunio fiet. τῇ πανσελήνῳ. *Diogen.*

serò, aut nunquam futurum. Etenim cùm Da- Artaphernes ductores regis Persarum, in Mara- m irrupissent, plenilunium obseruabant, vt tum lium exirent. Ergo priùs quàm illi venirẽt, Athe- s bellum aggressi sunt. Historiæ meminit Hero- libro VI. Inde quasi prouerbio de cunctantibus uis occasione rem proferentibus, apte dicitur: πανσελήνῳ.

Per arma aliquid facere. *Plutarch.*

it per iocum accommodari ad ea, quæ nunquam ura credamus, quẽmadmodum aiunt, Ad Græcas las. Huc faciunt sermones isti Ciceronis prouerbia- st homines natos, Post hominum memoriám.

NVPERA.

Heri & nudiustertius. χθὲς καὶ πρώην. *Plato.*

rbialis hyperbole tempus admodum nuper actũ cans.

NVSQVAM.

Vbi cerui cornua abijciunt. *Aristot.*

Ὅπου αἱ ἔλαφοι τὰ κέρατα ἀποβάλλουσιν.

cornua depondituri, secedunt in loca aspera & in- a. Quadrabit, vbi locum vehementer abditum, sumq; significabimus. Postremò, quòd innuemus am inueniri, illic esse dicemus, vbi cerui cornua bijunt.

Nec

Pindarus. *Nec apud homines,nec in mari.*

Prouerbiali ſchemate dictum eſt à Pindaro Oly
cēn hymno 6. Ἀκίνδυνοι δ' ἀρεταὶ οὔτε παρ' ἀνδράσιν
ναυσὶ κοίλαις τίμιαι. Id eſt, Virtutes autem periculis
tes,neque apud homines, neq; in cauis nauibus h
tur in precio, pro eo quod erat, nuſquam : quaſi
neq; terra, neque mari. Ipſa autem ſententia co
cum illo Heſiodio decantatiſsimo:

Virtutem poſuêre dei ſudore parandam.

Nemo magnam laudem parauit abſq; periculo,&

Stephan. *In Aphannis.* Εἰς ἀφάννας.

Stephanus tradit, Aphannas locum quempiam fu
ciliæ, vehementer obſcurum & ignobilem, vnde
men adductum apparet. Hinc natum prouerbiu
in Aphannis, de incertis & quæ nuſquam ſunt.

NVNCIVS LAETVS.

Iulianus. *Haud annuncias bellum.* Οὐ πόλεμον ἀγγ

Dici ſolitum, vbi quis rem oppidò lætam ann
quòd bellum res ſit omnium calamitoſiſsima. Iu
O aureorum nuncius verborum.

Suidas. *Prouoluitur ad miluios.* Προκυλινδεῖται
Id eſt, Adorat miluium. Initio veris prodeunt
qua re læti tenues, quòd iam hyeme ſint leuati, p
uuntur, eosq; velut adorant. Accommodari p
eos, qui ſpe noua geſtiunt.

Zenodot. *Quid tibi Apollo cecinit?*

Τί σοι Ἀπόλλων κεκιθάρικεν;

Id eſt, Quid tibi Apollo cecinit cithara? Hoc eſ
tibi reſpondit? Conueniet, vbi quis à principe r
tem percontabitur, quid reſponſi tulerit. Allu
autem ad Apollinis citharam, quam illi tribuunt

Suidas. *Vulcanus tibi uaticinatus eſt.*

Ἀφθὰς σοι λελάληκεν.

icor dictum, vbi quis crederet se rem habere cer- velut ex oraculo auditam.

Siren amicum nunciat, apis hospitem. Idem.

σειρὴν μὲν φίλον ἀγγέλλει, ξένον δὲ μέλισσα.

, Hospitem apis, verùm Siren prædicit amicum. :ies complures eadem de re bene ominantur, aut æ quisq; spei blandiens, ex quamlibet leuibus ar- ntis diuinat futurum, quod optat. Nam Siren hoc o insecti genus est, api non dissimile.

OBLIVIO.

Obliuionis campus. Λήθης πεδίον.

s campus, dicetur vel de vehemēter obliuiosis, vel ıus commenticijs ac friuolis, quæ nusquam sunt.

Proprij nominis obliuisci. Hierony.

ninem vehementer obliuiosum. Ouidius: ominis antè mei venient obliuia nobis.

Malorum obliuio. Homerus.

eprecabitur omen aliquod parum faustum, aut bebit obliterari memoriam malorū, vsurpabit il- omeri ex Iliad. δ.

δὴ πάντα θεοὶ ἀνεμώλια θεῖεν. Id est, ta dij superi ventis hæc omnia tradant.

Ne malorum memineris. Μὴ μνησικακήσῃς. Val. Max.

Ne malorum memoriam refrices. Ne præterita- rum mentio fiat.

Ex libro gubernatores. Ἐκ βιβλίου κυβερνῆται. Galenus.

us de compositione pharmacorum XXXI. ad simi- ıui prouerbio dicuntur gubernatores è libro. De nagistris alibi dictum.

Ἀμνηςία.

o est omnium, quæ in conuiuijs vel fiunt vel di- . Plutarch.

Idem.

Hac non egreditur uerbum.

Ex Lycurgi institutione, qui natu maximus erat, ad ostium, & ad conuiuiū ingredientibus, dicebat sis foribus: Δία τούτων ἔξω λόγος οὐκ ἐκπορεύεται, Id e hasce nullus sermo progreditur foras. Horatius: dos inter amicos Sit, qui dicta foras eliminet.

Vino inscribere mulieris iusiurandum.

Τὸν γὰρ γυναικὸς ὅρκον εἰς οἶνον γράφω. Id est,

Inscribo vino si qua iurat fœmina.

Innuit irrita esse solere, quæcunque in compota bus effutiuntur.

Lucianus.

Odi memorem compotorem.

Μισῶ μνάμονα συμπότην.

In eos, qui quæ inter amicos & inter pocula dici liberius foras eliminant,

Cicero.

Viuorum oportet meminisse.

In eos, qui plurimum de vita defunctis loquuntu vulgò putant ominosum, mortuos in ore habere

Horatius.

Ventis tradere.

Pro eo, quod est obliuisci, atq; ex animo eijcere Tristiciam & metus, Tradam proteruis in Creticum, Portare ventis.

Plutarch.

Ollæ uestigium in cinere turbato.

Χύτρας ἴχνος συγχεῖν ἐν τῇ τέφρᾳ.

Plutarchus in Symposiacis interpretatur, nullu dens iracundiæ vestigium oportere relinqui, sed atq; deferbuerit, atq; resederet animi tumor, o prçteritorū malorum memoriam penitùs tollen

Hierony.

Imis ceris eradere.

Pro eo quod est, delere penitùs, sic vt nullum o memoriæ pristinæ vestigium extet. Sumptum ab in ceratis scriptitant tabulis.

Bibere mandragoram. *Iulianus.*

vis somnifica mandragoræ, adeò vt enecet etiam ore potu. Vnde qui cessant in officio, dormitantq́;, m mandragoram bibisse dicuntur. Non dissimile be elleborum.

OBSCVRITAS.

Delius natator. Δήλιος κολυμβητής. *Socrates.*

vulgò dicebatur admodum natandi peritus, qui esset in summa natare aqua. Natum a Socrate, qui us de Heracliti libro cuiusmodi videretur, respon ertur hoc pacto: Quæ quidem intellexi, præcla- itror autem & ea, quæ non intellexi, quanquam re Delio opus, vt ne quis in eo præfocetur.

Per nebulam.

Indiligentiæ.

Numeris Platonicis obscurius. *Cicero.*

ò dictum, quòd Plato numeris Pythagoricis ob- suam philosophiam, ac veluti nebulas offundit. Pythagoras omnem ferè philosophiæ rationem ad ros traxit.

Dauus sum, non Oedipus. *Terent.*

i ingenium scitè proponendis, simul & dissoluen igmatum scyrpis nobilitatum est, propter disso- hingis problemata, adeò vt in prouerbium abie- s nominis appellatio. Similis est farinæ: Non sum is.

Canis podicem inspicere.

Cæcutientia.

Bœotica ænigmata. βοιώτικα αἰνίγματα.

antur obliquè atque obscurè dicta, quæq́; perdif- ercipi possent. Sumptum à fabula sphingis mon- ebani. Ea proposuit Oedipo ænigma huiusmo- adrupes, bipes, ac rursum tripes: Id Oedipus in-

terpretatus eſt, hominem eſſe, qui puer manibus
pedum nititur vice: deinde confirmato gradu d
pedibus ſe ſuſtinet, donec ætas decrepita baculu
tertium pedum, addat.

Ne Apollo quidem intelligat.

ταυτὰ δ᾽ ὅτ᾽ ἐστὶν, οὐδ᾽ ἂν Ἀπόλλων μάθ

Id eſt, Nec Apollo, quid ſibi hæc velint, intellgat.
vehementer eſſet obſcurum, & intellectu perdiffi

Carcini poëmata.

Dicebantur ea, quæ viderentur obſcuriùs & inſt
gmatis dicta. Carcinus poëta quiſpiá fuit. Is finxi
ſtem ab illio coactum, vt matricidium confiteret

OBSECVNDANTIS.

Hierony. *Ad digituli crepitum.*

Qui arrogantius, faſtuoſiusq; iubent quempiar
tuli crepitu ſignificare dicuntur. Diuus Hiero
in epiſtola ad ruſticũ vſurpauit, in ſuperciliosũ
dam & faſtidientem, qui dicturus, digituli crepit
tium imperabat.

Homerus. *Quum uterq; concedit alteri.*

Quum omiſſa contentione, vterq; alteri concec
pabit illud Hom. Iliad. IIII.

Ἀλλ᾽ ἤτοι γὰρ ταῦθ᾽ ὑπείξομεν ἀλλήλοισιν.
Σοὶ μ᾽ ἐγὼ, σὺ δὲ μοι. Id eſt,
Quin magis alteri in his rebus cedamus vterc
Tu mihi, contrà, ego deinde tibi.

Zenodot. *Lex & regio.* Νόμος καὶ χώρα

Id eſt, Mos ſiue lex & regio. Seruiẽdum & obſec
dum eſſe moribus regionis, in qua verſeris. Zen
adſcribit vnicuique genti, ſuas quaſdam leges eſ
ſtituta viuendi.

Plutarch. *Deum ſequere.* Ἕπου θεῷ.

Id eſt, Sequere Deum. Putant hunc eſſe ſenſum:

rationi. Quasi cuique debeat oraculum esse, quic- in pectore dictitauerit ratio. Inest enim suus cuiq; us deus.

Non statuar leæna in machæra. *Aristoph.*

Οὐ στήσομαι λέαινα ἐπὶ τυροκνήστιδος.

erbium meretricium, quum negat scortum sui co- facturum sese. Nam in capulis militarium gladio- elephantes ac leones imponi solent. At hi procum- es inscalpuntur, siue ne lædant manum vtentis gla- ue ne defringãtur facilè si in pedes erecti figerent.

Obedientia felicitatis mater.

,Infortunij.

Insanire cum insanientibus.

τοῖς μαινομένοις συμμαίνεσθαι.

batur qui se moribus quorumlibet attemperabat.

OBTRECTATIO ET MALEDI- CENTIA.

Mortui non mordent.

Οἱ τεθνηκότες οὐ δάκνουσιν.

am hac tempestate vulgò dicitur. Natum arbitror ophthegmate Theodori Chij, qui quum delibera- trum Pompeius ab Aegypto repellendus esset, an tendus, censuit receptum occidendum, addens ictum: Mortuos non mordere.

Mortuis non conuiciandum. *Homerus.*

non insultandum, nec in mortuum vltrà conge- conuicia, quanquam iure sit occisus. Huic suffra- Homerus:

Οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι. Id est, lud fas est super occisis iactare teipsum.

Cum laruis luctari. *Aristoph.*

Inanis opera.

Iugulare mortuos.

Vide, Absurda.

Non impetam lingua. Οὐκ ἐπιγλωττήσο

Id est, Non incessam lingua. Vnde semper à mali temperandum.

Hierony. *Tuis te pingam coloribus.*

Id est, Talem te scribam, qualis es.

Plutarch. *Sphæram inter sese reddere*

Meminit de lusus genere Iulius Pollux, libro de vocabulis nono: Non dissimilis est, quem hod vocant. Quadrabit in eos, qui sese vicissim dicte cessunt. Confine illi: Cædimus, inq; vicem præ crura sagittis.

Infixo aculeo fugere. Βαλὼν φεύξεα

Id est, Iaculo emisso fugiturũ te putas. Metapho uerbialis, vbi quis dicto conuicio, seu maleficio peracto, statim subducit sese, ne vel tueri cogatu dixerit, aut ne mutuum recipiat. Translatum ab aut vespis, quæ infixo aculeo statim aufugiunt.

Homerus. *Vulgus suspicax.*

Suspiciosum vulgus, & pleraq; malam in partem pretatur. Hom. Odyss. κ.

Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων. Id

Quippe homines pleriq; sumus malè suspicio

Pellem caninam rodere.

Martialis ponit pro eo quod est, hominem mal & improbum conuicijs insectari. Sic enim sc obtrectatorem quendam & oblatratorem:

Non deerunt tamen hac in vrbe forsan,
Vnus vel duo, tres'ue, quatuor'ue
Pellem rodere qui velint caninam.

Cato. *Vitilitigator.*

Vitilitigatores Marcus Cato vocabat litium au

norum operum calumniatores. Cato ex vicijs & litoribus eleganter composuit.

Zoili.

ære, Inuidia.

Archilochum teris. Αρχίλοχον πατεῖς.

maledico dicebatur. De Archilocho testatur Hor. Archilochum proprio rabies armauit iambo. quo plura paulò post.

Archilochi patria. Αρχιλόχου πατρίς. Diogen.

genianus testatur hoc dici solere de mordacibus ac edicis.

Dente Theonino rodi.

onino dente rodi dicuntur, qui conuicijs laceran- Sumptum à Theone poeta quodam rabiosæ loquacitatis, petulantissimæq; maledicentiæ. Horatius hoc um alibi succum loliginis vocat, & salem nigrum, d cum morsu addat & famæ maculam.

Carpet citiùs aliquis, quàm imitabitur.

Μωμήσεταί τις μᾶλλον ἢ μιμήσεται.

Prò res egregias multò procliuius est carpere, quàm lari. Aptè dicetur de re quapiam artis absolutæ, atq; inimitabili.

Genuino mordere. Persius.

Q clanculum obtrectant, lacerantq; quempiam, eum geuino mordere dicuntur. Persius: Et genuinum fregi illis. Dentes autem genuini sunt omnium reconditissimi, ac propemodum operti gingiua. Serò emergit homini.

Etiam in deorum cœtu.

κἀν θεῶν ἀγορᾷ. Quidam interpretantur de maiorem in um probis & aquis: quidam de vehementer maledic. Addunt locum quendam esse in Eleusine, vicinum Anactoro vocatum θεῶν ἀγορὰν, in quem non ingredie-

grediebantur, nisi benè ominantes: vnde de quo praeter modum maledico dicebant: οὗτος κἂν θεῶν ἀγορᾷ δυσφημήσει. Id est, Hic vel in deorum concione ominata loquetur.

Cicero. *Dentata charta.*

Dentata dicuntur mordacia. M. Tullius ad fratren lamo & atramento temperato. Dentata enim chai agetur. Rursus edulenta, quae morsu careant:

Idem. *Hipponacteum praeconium.*

Pro infami nota dixit M. Tullius, de Tigellio quc scribens: Eumq; addictum iam tum puto esse Cal cinij Hipponacteo praeconio. Nã Hipponax Poe iambographus, amarulentus, ac notae mordacitat

Idem. *Archilochia edicta.*

Contumeliosa vocat ac virulenta. Archiloch mordacitas vulgò celebratissima fuit. Is Lycamt cerum à quo fuerat repudiatus, huiusq; filiam ac rulentis versibus insectatus est, vt vterq; laqueo focauerit.

Lucianus. *Plaustra conuicijs onusta.*

Lucian. καὶ ὅλας ἁμάξας βλασφημιῶν κατεσκέδασαν ἀλ Id est, Et solida plaustra conuicijs onusta, inter fundebant. Loquitur de duobus philosophis in contumeliosè altercantibus.

Homerus. *Naues onustae conuicijs.*

Homerus Iliad. υ.

ἔστι γὰρ ἀμφοτέροισιν ὀνείδεα μυθήσασθαι,
πολλὰ μάλ', οὐδ' ἂν νηῦς ἑκατόζυγος ἄχθος ἄροιτο
Probrorum superest ambobus copia summa,
Quorum onus haud portet centũ ratis incita

Affine illi: Quos tollere nec centum queant Aeg

Nicander. *Morsus aspidis.* Δῆγμα ἀσπίδος.

De malo immedicabili, aut de lingua vehemente lenta. Nihil autem vetat, quo minus trahatur ad

em clanculariũ,& tanto pestilentiorem, quo clancu-
citraq; dolorem infundat venenum hæc serpens.

Hystricis seta. Θρὶξ ὑστριχος.

?, Pilus hystricis: Dici poterit dicterium acriter in
npiam tortum. Est autem hystrix de genere Erina-
um,nisi quòd huius longiores sunt aculei.

OCCASIO.

Ansam quærere. *Plautus.*

nsimiles metaphoræ. Ansa est,qua quippiam pre-
litur ac tenetur.Plautus: An non vides hunc ansam
ere [id est,captare occasionem]rescindendæq; pa-
ris? Plat. Vt contentionis ansas multis præbuerint.
em pertinet,Præbere ansam,ansam arripere,ansam
erire,ansam negligere,in easdem ansas incidere,&
a sunt alia.

Capere crines.

rripere occasionem oblatã,& arreptam retinere.

Eximere è manu manubrium. *Plautus.*

tus dixit,pro eo quod est, iam paranti facere quip-
, extorquere peragendi facultatem. Translatum
,cui iam vibrato gladio percussuro,repentè capu-
xcutitur è manibus.

Fenestram aperire,& similes metaphoræ. *Terent.*

eo quod est, occasionẽ ac velut ansam administra-
erentius in Heaut. Hui quantam fenestram ad ne-
am patefeceris. Verùm hoc non nisi in malam par-
illud etiam in bonã. Aperire ianuam. Item illa:Re-
la aperire,ianuam aperire,prę̨struere viam,præclu
viam,iacere fundamenta.

Gladium dedisti,quo se occideret. *Plautus.*

istrasti materiam & adiumentũ ad perniciem: Velu
uis amanti adolescenti pecuniã det in manũ,&c.

Tollenda mali occasio. *Homerus.*

Qui suadebit, vt mali submoueatur occasio, cita
lud Hom. ex Odyss. π.

Αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος. Id est,

Quippe viros ferrum illicit ipsum.

Ita diuitiæ proliciunt ad luxum, consuetudo pu
ad amorem.

Idem.

Premenda occasio.

Qui significabit modis omnibus instandum es
omittendam è manibus semel oblatam occasione
commodabit illud ex Odyss. Δ.

ὑμᾶς δ' ἀσφαλέως ἐχέμεν μᾶλλόν τε πιέζειν. Id

Vos premite & vinclis magis arctè stringite ca
Quòd quidem detorquere licebit ad id, quun
mus impetus animi hoc magis ac magis esse co
dos rationis moderamine, quò magis efferuesci
ad malum solicitant.

Seneca.

Nunc tuum ferrum in igni est.

Eius ferrum in igni esse dicebant, cuius negoci
ageretur.

Lucianus.

Non semper erit æstas.

Οὐκ ἀεὶ θέρος ἐσσεῖται, ποιεῖσθε καλιάς.

Id est, Aestas non semper fuerit, componite nido
semper virebit ætas, para quò se recipiat senectu
non semper erit prospera fortuna, munias animu
losophiæ decretis, quò fortunam aduersam poss
temnere.

OCIVM.

Cicero.

Conchas legere.

Summi ocij est conchas & vmbilicos legere in
bus, qui lusus esse solet puerorum. Quanquam t
ri potest ad eos, qui aliud agentes obiter etiam l
quædam animi gratia admiscent. Crassus orato
Ciceronem lib. de Oratore 2. de Lælio & Scipi

as: Non audeo, inquit, dicere de talibus viris, sed en ita solet narrare Scæuola, conchas eos & vmbilicos ad Caietam & Lucrinum legere consueuisse, & ad em animi remissionem ludumq; descendere. Vmbilicos opinor appellat vel conchas, vel calculos vmbilici formam imitantes, vel herbam quæ Veneris vmbilicus dicitur, auctore Dioscoride.

Liber non est, qui non aliquando nihil agit. *Cicero.*

Qui in summo ocio versabantur ab omnibus feriati negocijs, ij nihil agere dicebantur. M. Tullius lib. de Oratore 2. sub persona Crassi ad Scæuolam: Quid igitur, Catulum, quando ages negocium publicum, quando amicorum, quando tuum? quando denique nihil ages? Tum addidi, mihi enim liber esse non videtur, qui non aliquando nihil agit: hæc ille. Mox interpretatur quid sit, nihil agere. In qua, inquit, permaneo Catule sententia, meque quum huc veni, hoc ipsum nihil agere, plane cessare delectat. Nam cessare dicuntur non enim ij, qui desistunt à negocio, sed qui sunt in ocio. dit autem interdum nihil agere, vt cætera recte agis. Aliâs ostendimus eos nihil agere dici, qui inanē nt operam.

OCCVLTA.

Terra defossum habes. γῆ κεκρυφὼς ἔχεις. *Plautus.*

m, qui non impartit, neq; præfert suas dotes. Sumptum ab auaris, thesaurum humo defodientibus.

Occultæ musices nullus respectus. *Sueton.*

s adagij sensus est: Quamuis egregias animi dotes, n proferas, perinde esse quasi non habeas. Persius: tuum nihil est, nisi te scire hoc sciat alter. Eccles. pientię recondite, & thesauri abstrusi, nullam esse tem. Ouidius:

u licet & Thamiram superes, atq; Orphea cantu,
Non erit ignotæ gratia magna Lyræ.

Plutus. Ἄζηλος.

Sunt nonnulli mortales, qui vel natiuo quodam ge-
nij vicio, vel data etiam opera, quæ sciunt, dissimu
& alijs grauãtur impartire. His illud nonnunquam
nire solet, vt pro indoctis negligantur. His adscr
dum quod Græci τυφλὸν πλοῦτον appellant, id est,
tias cæcas, reconditas opes & abstrusas.

Qui sunt apud inferos terniones.

Τὰς ἐν ᾅδου τριακάδας.

Hoc adagio ridebantur ij, qui res abditas & abs
curiosa quadam diligentia vestigarẽt. Aiunt tern
apud inferos honoratos esse, vt Hecate sacros, & c

Aristoph. *Nisi si qua vidit auis.* πλὴν εἴ τις εἶδεν ὄ

De re vehementer occulta. Suidas hunc versiculi
ex Aristoph. Nemo me cõtuetur, nisi præteruola

Zenodot. *Attici Eleusinia.* Ἀττικοὶ ἐλευσίνια.

Subaudiendum, καθ᾽ ἑαυτούς, id est, inter sese. Vsur
si quando conueniunt inter sese aliqui, secretò
quapiam arcana tractantes. Ducta metaphora à n
rijs sacrorum Eleusiniorum, quæ in honorem C
agebantur apud Eleusim, summa religione, myst
cæremonijs, à quibus arcebantur prophani.

Lucianus. *In tenebris saltare.* Ἐν τῷ σκότῳ ὀρχεῖ

Est rem gerere clanculum, nullo teste, nulloque ii
Translatum ab ijs, qui choros ducunt in tenebris.

Terẽtius. *Monstrum alere.*

Monstrum alitur, vbi quid occulti vicij latere sign
mus. Inde sumpta metaphora, quòd monstra ob
rem clanculum aluntur & occultantur.

Plutarch. *Muris circumcurrentibus.*

Τῶν τοίχων περιτρεχόντων.

Id est, Parietibus circumcurrentibus. Plutarchus
ca

muliebre fuisse prouerbium, quo secretum significa, muris videlicet testes & arbitros arcentibus. Li: vti, quum aliquid monstri alitur, & ob id captari tum.

Summis ingredi pedibus.

tur, qui clanculū, aut cautim, ac pedetentim, quod ;, conatur aliquid. Græci iucundius efferunt aduer omposito, ἀκροποδητί. Idem valēt illa: Suspenso gra-: suspensis pedibus. Traductum à gestu eorum, qui grediuntur, vt strepitum pedum nemo sentiat.

In aurem dicere. Εἰς οὖς λέγειν. Matth.10.

odie vulgò dictitant, pro eo quod est, clanculum retò committere. In Euangelio, Et quæ in aurem lis, prædicate super tecta.

Ostium obdite prophani. Lucianus.

Θύρας ἐπίθεσθε βέβηλοι.

, Fores occludite quique profani. Sumpta est allu- Orpheo, cuius hoc citatur carmen:

φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστί· θύρας ἐπίθεσθε βέβηλοι Id est,

is quibus est audire loquar, vos turba prophana

Obturate fores.

vt prophani ostium auribus imponāt, ne quid ar- ermonis posit ingredi. Conueniet vti, si quando icabimus nos de rebus arduis & arcanis loquutu- se.

In simpulo. Cicero.

In simpulo olim fieri dicebant, quod vel clanculum vel minuta atque humili fieret. Est enim simpulū vas parum minutim fundens, vnde veteres res minutas nullísq; precij, simpularias appellabāt. Allegoria sum- pta puerorum lusu, quo solent per fistulam angustam in simpulum inflantes quasi fluctus quosdam, & aquæ strepitum excitare.

In an-

In angulo. Ἐν γωνίᾳ.

Id est, In angulo fieri dicitur, quod fit in occulto. Di-
mile illi: Super tectum prædicare, pro eo quod est pa-
làm & in publico prædicare.

Homerus. *Admoto capite.*

Ἀγχι σχὼν κεφαλὴν ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι. Id est
Admoto capite, reliqui ne audire valerent.

Admonet eo loco, si quis obiurgandus est amicus, id
fiat primùm in tempore, deinde comiter & amicè ma-
gis, quàm asperè, postremò clanculum semotis arb-
Vnde optimum est illud, Admoto propiùs capite.

Plutarch. *Vrit absque torre.*

Versum hunc ceu prouerbialem subinde Plutarch
surpat:

Εὕει ἄτερ δαλοῖο καὶ ὠμῷ γήραϊ δάκνει.
Exurit sine torre, grauiq; dat illa senectæ.

OCCVPATIO, OCIVM.

Lucianus. *Ne ad aures quidem scalpendas ocium est.*

Οὐδ' ὅσον κνήσασθαι τὸ οὖς φασὶ σχολὴν ἄγων.

Id est, Ac ne tantisper ociosus, vt aurem, sicut a
scalpere vacet. Quum ne minimum quidem ocij si
esse significabimus.

Aristot. *Nullum ocium seruis.* Οὐ σχολὴ δούλοις.

Id est, Non est ocium seruis. Sumptum à seruorum con-
ditione, quibus heri nullum concedunt ocium.

Plutarch. *Festum multas habens.* Ἑορτὴ πολλὰς ἔχ-

Subaudiendum, molestias aut occupationes. Dicti in
eos, qui magnas componerent sarcinas, aliquò p-
cturi. Natum ab ijs, qui festa solent adire.

Vincula Tyrrhena. Δεσμοὶ τυῤῥηνοί.

Dicebantur odiosa negocia, quibus distringebatur ali-
quis. Traductum à vinculis, quibus Tyrrheni cap- os
vinciebant grauibus & molestis.

Q

Quum licet fugere, ne quære litem. Alcibiad.

Ἐξὸν φυγεῖν, μὴ ζήτει δίκην.

cibiade natum. Is quum è Sicilia citaretur ab A-
enfibus vt criminibus refponderet, abdidit fefe,
is litigandum effe, fi quo modo liceret effugere.

ODIVM.

Odium agrefte. Μῖσος ἀγροικόν. Lucianus.

odium fic appellabant veteres, propterea quòd
plerunq; μισάνθρωποι funt, & acerbius atq; impla
oderunt.

Odium Vatinianum. Catullus.

pitali & vehementer acerbo. Vatinius in quem
ne M. Tullius inuectus eft, in tantum odium po-
omani peruenerat, iam detectis illius flagicijs, vt
uerbium cefferit, Odium Vatinianum.

Odium nouercale. Cicero.

rcis omnibus innatum eft fatale quoddam & irre-
iabile odium in priuignos.

Oderint dum metuant.

t adagium per iocũ vfurpare, veluti fi quis erudi
perior, de clancularijs hoftibꝰ, qui tamen ob me-
fcere non audeant, dicat: Oderint, dum metuãt.

Odit cane peius & angue. Horatius.

ius: Alter Mileti textam cane peius & angue
t chlamidem. Plautus in Mercatore:
mpe ruri vxor eft tua, quam dudum dixeras
odiffe æquè atque angues.

Empedoclis fimultas. Ἐμπεδοκλέους ἔχθρα. Diogen.

atur pertinax & irreconciliabilis. Empedoclem
iunt ijs fuiffe moribus, vt afsiduè fimultatem cũ
ous fufciperet.

Ἄσπονδος πόλεμος. Cicero.

Illius epift. ad Attic. lib. 9. Huius igitur belli ego
parti-

particeps,& socius,& adiutor esse cogor, quod & a
est cum ciuibus. ἄσπονδον vocat perpetuum & a
irreconciliabile. Conueniet in simultatem ac dis
amarulentum.

Archidamicum bellum.

Ἀρχιδάμιος πόλεμος,

De bello sæuo crudeliq; dicebatur. Ab Archida
ce Lacedæmoniorum. Archidami sæuiciam mem
Pausanias in Laconicis.

Aristoph. Et *Scellij filium abominor.*

Hic est affectus humanus, vt si quis vel homine
quamcunq; rem vehementer oderit, non solùm
memoratione, verùm etiam à cognatis vocibus
reat. Id eleganter expressit Aristophanes in Aui
persona quædam sic loquitur:

Ἀριστοκρατεῖσθαι δῆλος εἶ ζητῶν. Id est,
Aristocratiam palàm est te quærere.

Altera respondet:

Ἥκιστα, καὶ τὸν Σκελλίου βδελύττομαι. Id est,
Minimè, si ipsum Scellij natum quoque
Abominor.

Scellij filius dictus est Aristocrates. Hoc nom
inuisum est detestanti Aristocratiam, quòd ea v
minandæ rei memoriam renouet.

Plautus. *Non magis quàm canem.*

Odium & contemptum vulgò declarant cani
bulo. Horatius: Odit cane peius. Et Plautus
phitr. Valuistin' vsque? Expectatus aduenio? Sol
vidi magis. Expectatum enim salutat haud quis
gis, quàm canem.

Aristoph. *Cui ista arrident, meis ne gaudeat.*

Quum ingens discrimen interesse significabim
nostras & aliorum rationes. Contrarium huic:
Qui Bauium nô odit, amet tua carmina Mæui.

is, quæ eiusdē sunt farinæ, & ex æquo contemnēda.

Ne via quidem eadem cum illo vult ingredi. Plutarch.

Μηδὲ τὴν αὐτὴν ὁδὸν βαδίζειν.

ia quidē eadem ingredi Dicūtur qui extremo dissi odio, vt ne via quidē communi velint ambulare.

Fratrum inter se iræ sunt acerbißimæ. Euripides.

ando simultas inciderit inter fratres, ea solet esse ior, quàm vulgarium inimicorum. Euripides in genia Auli:

ινὸν κασιγνήτοισι γίγνεσθαι λόγους.
άχας δ' ὅταν ποτ' ἐμπέσωσιν εἰς ἔριν.
es dira verbis inuicem altercarier,
ictisq; fratres dimicare mutuis,
ando lis inciderit aut contentio.

Ira omnium tardißimè senescit. Sophocles.

Ο θυμὸς ἔσχατον γηράσκει.

, Ira postremùm senescit. Nam vulgò mortales in tenacissimè meminisse solēt, benefactorum quàm mè obliuisci.

Vt lupus ouem. Ὡς λύκος ἄρνα φιλεῖ.

, Vt lupus ouem amat. Qui sui commodi gratia si amorem.

Si tu proreta. Plautus.

us in Rud. Si tu proreta isti naui es, ego guberna o. Quo licebit vti, quoties neuter alteri in nego iopiam vult cedere.

Principum fauor necessarius.

uis inuitis principibus conatur extricare sese è quopiam, aut lite, à qua non possit explicari, nisi m adiutus fauore, conueniet illud Homeri, in n Oileum dictum:

ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης. Id est,

Iactabat sese spaciosi ex æquoris altis
Emersurum vndis, inuito numine diuûm.

OMINANDI.

Bene sit. καλῶς ἔσω.

Ominis vox, quum quis rem quampiam nouam ar-
duam auspicaretur. Quod tantum fœlixq; sit.

Cum musis. Μετὰ μουσῶν.

Hoc est, Musis bene fortunantibus. De doctis, a iis,
quæ doctè dicuntur.

Zenodot. *Adsint dij beati.* Σὺν δὲ θεοὶ μάκαρες

Id est, Fœlices adsint superi. Sermo est bene omi
in re quapiam aggredienda.

Mercurio dextro.

Hesychius indicat, veteres in iactu quodam sole-
nis gracia præfari Mercurium. Per iocum vsurpa
bit, vbi quid aggredimur noui.

Seneca. *In morbo consumat.*

Potest ab amico dici, qui nolit deesse amico, qu
pendat, si morbus inciderit. Potest & ab inimic
malo viro morbum optet.

Demosth. *In tuum ipsius caput.*

Quoties in auctorem mali, malum retorquetur a
dit, Græci dicunt εἰς τὴν αὐτοῦ κεφαλήν.

OMNIA.

Cicero. *Ioca seriaq;.*

Quoties omnia nostra cum aliquo communican
eo ioca seriaq; conferre dicimur.

Nec animans, nec inanime.

Prouerbiali figura dictum est apud Platonem li
Leg. 8.

πάντων τῶν τε ἐμψύχων καὶ τῶν ἀψύχων. Id est,
Omnium & animantium & inanimorum, quum
omninò significamus excipiendum.

Pueri senesq;.

:, Multi.

Angustum & latum.

lophanes: Dexteritate ego mea exilem & amplum o populum reddere. Macrescunt enim pueri malè : rursus bene pasti fiunt obesi. Apposite torquebi- n eos, qui adolescentes recte docent aut secùs, quí- opulo dextrè concionantur, aut secùs. *Aristoph.*

Dulce & amarum.

tus in Pseud. dixit dulce & amarum, pro lætis ac tri s. *Plautus.*

Omnium quos sol videt.

& illæ figuræ prouerbiales: omnium quos terra su t, aut quos sol vidit pessimus optimusue.

ORIGINIS.

E tardigradis asinis equus prodijt.

Ἐκ βραδυσκελῶν ὄνων ἵππος ὤρουσεν.

l, E tardigradis asinis equus emersit. Quum clarus it quispiam obscuro genere natus, aut quoties ab cto præceptore proficiscitur discipulus eruditus. bi ex asinis equum, id est, ex infimis parentibus ar- ntem & ferocem.

E quercubus ac saxis nati.

ercu, è saxis prognatus, quod quadrabit vel in ho- :m obscuro genere: vel in eum, qui sit agresti, & ef- r ingenio, moribusq; immanibus. inde illud: E duro re natos. Homerus in Odyss. T. *Homerus.*

ὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ᾽ ἀπὸ πέτρης. Id est, Iam neq; fatidica quercu satus es, neque saxo.

Nunquam ex malo patre bonus filius.

ὖ φιῦ παλαιὸς αἶνος, ὡς καλῶς ἔχει,

ὐκ ἂν γένοιτο χρηστὸς ἐκ κακοῦ πατρός. Id est,

eus heus, vt illi dictitant, recte probum

Patre ab improbo non posse nasci filium.

Theogn. *E squilla non nascitur rosa.*

Οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται.

Id est, Non etenim è squillis rosa nascitur. Admo[net] adagium e probis parentibus nasci liberos probos [et] improbis improbos. Horatius: Neq; imbellem fer[oces] Progenerant aquilæ columbam.

Homerus. *Ex minimis laboribus maxima.*

Maximæ simultates nonnunquàm ex leuissimis ini[tia]lis nascuntur, non secùs atque ex minutissima scint[il]la grauissimum incendium.

Diogeni. *Exiguum malum, ingens bonum.*

Μικρὸν κακὸν, μέγ' ἀγαθόν.

Id est, Pusillum malum, ingens bonum. Admonet [ada]gium, ex paululo incommodi laboreq; exiguo, su[m]maq; commoda colligi. Si quid feceris hone[stum] cum labore, labor abit, honestum manet. Si quid fe[ceris] turpe cum voluptate, voluptas abit, turpitudo ma[net].

Macrob. *Bonæ leges ex malis moribus procreantur*

Nam sicuti medicorum pharmacis nihil opus fore [si] morbis laboraretur: ita legibus ferundis nihil op[us] nisi perperam viueretur.

Initium belli. Ἀρχὴ πολέμου.

Id est, Origo belli. Vbi quis prior lacessit iniuri[a] conuicio. Vnde ἀπόλεμος lædere dicitur, qui nul[la la]cessitus iniuria, simultatem exercet.

Lucianus. *Hinc belli initium.*

Quum alicunde natam simultatem ac tumultum r[...] exortum innuimus. Lucianus in Pseud.

Καὶ κατὰ τὸν Θουκυδίδην, ἄρχεται ὁ πόλεμος ἐνθένδε ἤδη. I[d est,] Et iuxta Thucididem, iam hinc belli initium.

Piscis primùm à capite fœtet.

ἰχθὺς ἐκ τῆς κεφαλῆς ὄζειν ἄρχεται.

is à capite primùm incipit putere. Dictum in malos
ıcipes, quorũ contagione reliquum vulg⁹ inficitur.

Ab impijs egressa est iniquitas. 1.Reg.24.

ıificat ab improbis semper mali quippiam exoriri: à
ıs nihil malorum proficisci.

νώμαις γὰρ ἐσθλαῖς ἔργα χρηστὰ γίγνεται.

Probis ab animis facta promanant proba.

Mali corui malum ouum. *Gellius.*

κακοῦ κόρακος κακὸν ὠόν.

t, Mali corui malum ouum. Aptè vsurpabitur, quo-
à malo præceptore discipulus malus proficiscitur,
nprobo patre filius improb⁹, ex patria illaudata vir
datus: deniq; facinus sceleratũ ab homine scelesto.

Auctor omnium & fons. *Homerus.*

iti si quis dicat superbiam omnium malorum paren
fidem omnium virtutum fontem, Homerum om-
oeseos patrem.

Ex tua officina.

ōstra officina depromi dicuntur, quæ à nobis in-
a nostroq; ingenio profecta sunt. Hoc quò longius
ucetur ad res animi, hòc fuerit lepidiùs, vt: Hoc cō
uis non intelligat è tua prodisse officina? Totum
egócij tuæ fuit officinæ.

Generosioris arboris statim planta cũ fructu est. *Fabius.*

gia beneq; nata ingenia statim maturescere, & ad
m peruenire indicat.

Magnorum fluuiorum nauigabiles fontes. *Idem.*

ficat præpotentium quantulacunque plus pollere,
 vniuersas tenuium opes.

Hinc illæ lachrymæ. *Terent.*

itur de rei causa aliquandiu dissimulata, quæ verè
m deprehendatur.

PARASITI.

Athenæus *Muscæ.* Μυῖαι.

Olim dicebantur, qui delectabātur aliena mensa, Plautus muribus comparat, semper alienum eden cibum. Apud Athenæum libro 6. parasitus quispi muscæ confert.

Δειπνῶν ἄκλητος μυῖα.

Id est, Quod inuocatus cœnitare amo, musca sum uolat enim hoc infectum ad cibum alienum.

Myconiorum more. Μυκονίων δίκην.

Myconiorum more dicebantur ad conuiuium ac re, qui vltrò venirent non vocati. Myconus vn cladum est: ipsa gens ob rerum inopiam cogebatu conuiuijs ingerere.

Quadra propria.

Nihil æquè sapit, vt cibus proprius domi sumptus tullus: De meo ligurire libido est: id est, gustare ci luptate. At dij Homerici malunt inuitari ad nido stiarum, quàm viuere οἰκόσιτοι.

Plautus. *Muris in morem.*

Plaut. in Captiu. duo. Quasi mures semper edimu num cibum. In parasitos dictum, quibus iucund aliena viuere quadra. Non conueniunt nec in vn morantur, libertas & cibus alienus, quod elegant dicat Apologus Aesopicus de mure siluestri & do co. Quin & Græcis prouerbiali verbo μυοπωλᾶν c tur, qui muris in morem cibi causa obambulant rantq;. Indicat hoc Hesychius.

Plutarch. Αὐτολήκυθοι.

Dicebantur, qui non ex animo, sed ventris caussa rent amicos, inde conficta voce, quòd sponte ad thum cōmearent, & inuocati prestò essent in con Eosdem τραπεζίας quoq; vocatos fuisse testatur P

:, & ab Eupolide τοὺς περὶ τάγηνον, καὶ μετ' ἄριστον φίλους, l, Circum sartaginem & post prandium amicos di- fuisse.

Ἀλλοτριοφάγοι. *Athenæus*

antur, quibus dulce est aliena viuere quadra.

κατὰ χειρῶν ὕδωρ. *Idem.*

d Athenæum refertur: Orta disceptatione quænam rum esset optima, quum alij præferrent Lernæam, irenæam, alij aliam. Carneus iuxta Philoxeni sen- am dixit: Τὸ κατὰ χειρῶν ὕδωρ ἥδιστον suauissimam a- quæ manibus infunditur, quòd ea declaret cœná paratam.

eruet olla, viuit amicitia. ζεῖ χύτρα, ζῇ φιλία.

s dicitur, quos patina, non beneuolentia cócilist.

PAVPERTAS.

Nec obulum habet, vnde restim emat. *Lucianus.*

s, qui maxima rei familiaris inopia laborant. Lu- is in Timone:

... μ' οὐδ' ὀβολὸν, ὥστε πρίασθαι βρόχον ἐσχηκότας.

, Qui pridie ne obulum quidem habeant, quo la- m emerent. Pauperrimus sit oportet, qui tenuita- dio sese laqueo præfocare velit.

udior Leberide. γυμνότερος λεβηρίδος.

hementer tenuibus. Leberis enim serpentis exu- significat, quo nihil potest esse inanius.

Iro, Codro pauperior. *Ouidius.*

. Irus erit subitò, qui modò Crœsus erat. De Co *Iuuenalis.* uuenal. Tota domus Codri rheda cóponitur vna.

udior paxillo. γυμνότερος πατ[τ]άλου.

xtremæ paupertatis homine dicebatur hæc hyper- Nam paxillis corticem quoq; detrahimus.

clenico pauperior. τελενίκου πενέστερος.

is notæ paupertatis fuit.

Nudus tanquam ex matre. γυμνὸς ὡς ἐκ μητ...

Id est, Nudus ex matre. De vehementer paupere.

Suidas. *Ne in pelle quidem.* οὐδ᾽ ἐν δέρματι.

De supra modum tenuibus, velut vsqueadeò nud... ne pelle quidem propria tegantur.

Hesiodus. *Araneas eijcere.*

Hesiodus: ἐκ δ᾽ ἀγγέων ἐλάσαις ἀράχνια. Id est, Vasis c... quas nectit aranea telas. Sic enim significant ina... & inopiam. Lucianus: Carie & araneis differta.

Idem. *Cum exoßis suum rodit pedem.*

ὅτ᾽ ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει.

Consimili figura significauit egestatem in eoden... re. Exossem vocat polypum, quòd ossibus careat. ... ditus est nonnullis sua brachia rodere, quum de... bus. Est enim edacissimus.

Hesiodus. *Macilenta manu pinguem pedem.*

Manus enim gracilescunt fame, pedes intumescu... gore. Hesiodus: Ne te deprendant inopem mala... ra brumæ. Atque pedem premere incipiat manus... pinguem. Venustius erit, si longius transferatur, a... ticum parandum senectuti, aut similia.

Tullius. *Pedem vbi ponat, non habet.*

In hominem insignitè tenuem atque inopem.

Cinclus. κίγκλοι.

Id est, Cincli. Rusticano prouerbio dicebantur ... modum pauperes. Cinclus enim auis quædam est ... cillis atque inualida.

Pistillo nudior. ὑπέρου γυμνότερος.

De vehementer tenui miseroq;.

Zenodot. *Paupertas sapientiam sortita est.*

πενία δὲ τὴν σοφίαν ἔλαχε.

Zenodotus citat ex Euripide: Ignaua est opulenti...

ıopia multarum artium repertrix eſt. Perſius: Magiſter artis ingeniiq; largitor Venter: Hominem experita paupertas iubet.

Pauper, ſed ingenioſus. — *Homerus.*

ninem tenui cultu, ſed egregio tamen corpore, abit illud Homeri ex Odyſſ. σ.

νίκ ῥακίων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.

ιοs profert ſenior pannis è vilibus armos.

ius torquet ad ſenem ingenio facundiaq; præcel-
ı.

Multa docet fames.

Πολλῶν ὁ λιμὸς γίγνεται διδάσκαλος.

Fames magiſtra eſt artium complurium. Ouid. In-
o mala ſæpe mouent. Perſius: Ingeniiq, largitor
r negatas artifex ſequi voces.

Hecale pauperior. — *Ouidius.*

paupertate nobilis eſt. Ouidius:
nemo eſt Hecalem, nulla eſt quæ ceperit Irum?
Nempe quòd alter egens, altera pauper erat.

Fames magiſtra.

Πολλῶν ὁ λιμὸς γίγνεται διδάσκαλος.

ra multorum improba exiſtit fames.

Ad incitas. — *Plautus.*

rgeret extrema neceſsitas, his dicebatur ad in-
dijſſe.

Centro & ſpacio circunſcripta. — *Plutarch.*

hus: Quòd ſi facultates modicæ fuerint, & cen-
pacio circūſcriptæ ad vſum. Sentit fortunas tam
s, vt niſi certa dimenſione diſpenſentur, nō ſint
eſſarios vſus ſuffecturæ.

Nani.

abit in tenues & humilis fortunæ homunculos,

ac quemadmodum Horatius, moduli bipedalis, ci pc
tentes sumptu conantur æquare.

Horatius. *Tunicati.*

Tenues & humiles nullo cultu insignes, tunicat lic
tur. Horat. Vilia vendentem tunicato scruta pop lo

Canalicolæ.

Homines exili re tenuiq; fortuna, dicti olim Ca
læ, quòd circa canales fori consisterent.

Cicero. *Ne tempestas quidem nocere poßit.*

In homines insigniter nudos & inopes. Qui en
sident aliquid rerum, aut habent in agris, aut i
his tempestas nocere potest. Cui vero nulla te
nocere potest, is nec in agris possidet quicquã,
colæ: nec in nauibus, vt negociatores.

Non habet cui indormiat.

Dicimus & hodie: Non habet & lectum, aut nc
stramenta, quibus indormiat.

Omnia præter animam.

Quum nihil non datum significamus præter vi
cimus omnia tradita præter animam. Simili fig
mam debere dicuntur, qui plus quam omnia d

Acron in Horat. *Zonam perdidit.*

Prouerbium castrense in ἀχρημάτους, id est, eo
hil habent nummorum. Porphyrion tractum di
litum consuetudine, qui quicquid habent, in
cum portant.

Terent. *Animam debet.* τὴν ψυχὴν ὀφεί.

De eo, qui immodico ære alieno teneatur, vt pl
omnes facultates debeat, ac denique seipsum
Terent. Quid si animam debet? Luat in corpor
opera, qui non habet in ære.

Aristoph. *Saguntina fames.*

Est Saguntum Hispaniarum oppidum iuxta flu

,societate fœdereq; coniunctum cum Romanis, ga Pœnorum obsidione fameq; eò redactum est, s extructo in foro igni, quicquid erat preciosarum, in eum coniiceret, ac postremò seq; suosq; eodẽ præcipitaret, ne venirent in hostiũ manus.

Fames Meliæa. Λιμὸς μηλιαῖος. Aristoph.

ie extrema, deq; rebus difficillimis. Est enim Meidum Thessaliæ, quod Nicias Atheniensium dux ,expugnauitq;, nõ tam machinis bellicis, quàm leminit historiæ Thucydides.

amis campus. Λιμοῦ πεδίον.

ates dicuntur ingenti fame pressas. Est autem loipiam hoc nomine.

Λιμοδωριεῖς.

ius addit ex autoritate Didymi, eos qui iuxta accolebant sic vocatos, quod ob terræ sterilifrequenter cum fame rem habebant. Quadrabit 1 eos, qui fame adacti aliquò demigrant,

quam bibens nihil boni parias. Demetri.

δωρ δ' πίνων, χρηστὸν οὐδὲν ἂν τέκης.

quam bibens, probum & vtile paries nihil. Lanetarum ingenium ni vino concalescat. Horat. a placere diu, neq; viuere carmina possunt, scribuntur aquæ potoribus. Iuuenalis: re est quum dicit Horatius: Ohe. Horatius: undi calices quem non fecere disertum? Item: libus arguitur vini vinosus Homerus. Et, us ipse pater nunquam nisi potus ad arma lijr dicenda.

les psittacum loquaciorem fieri putat, si vinum

on est Dithyrambus, si bibat aquam.

οὐκ ἔστι διθύραμβος, ἂν ὕδωρ πίνῃ.

Id est,

Id est, Haud Dithyrambus est; aquam si potire adest hilaritas, quum deest vinum. Excitat enim v lor inueniendi vim; quæ torpet nonnunquam nis: mouet phantasias, addit impetus, subministr ciam. Dithyrambi canebantur in honorem Bacc

Diogenianus.

Quærendæ facultates, deinde uirtus.

Δίζεσθαι βιοτὴν, ἀρετὴν δ' ὅταν ᾖ βίος.

Quærendus victus, virtus autem, vbi victus adf Horat. O ciues, ciues, quærenda pecunia prim Virtus post nummos.

Pausone mendicior. Παύσωνος πτωχότ

Pauson pictor quispiam fuit insigni tenuitate, q modum apud Iuuenalem Codrus.

Zenodot.

Sterilior Agrippo.

Ἀκαρπότερος ἀγρίππου. Id est, Sterilior Agrippo num adagium est, de ijs qui sunt extremæ pau neque quicquam facultatum possident. Quad ignauos, nulliusq; industriæ homines.

Aristoph.

Trium dierum commeatum.

Trium dierũ commeatus, cùm instare paupert ma significatur. Translatio ducta à militum con

Homerus.

Qui eget, in turba uersetur.

Etiam hodiernis temporibus vulgò iactatur f cæco mendico, qui iubebat ministro, vt eò se vbi maxima esset hominum procella, addens f populari ioco celebrem: Ibi quæstum esse, vbi h num frequentia.

Mendico ne parentes quidem amici sunt.

Πτωχοῦ φίλοι οὐδ' οἱ γεννήτορες.

Diuitiæ conciliant amicos. Paupertas nec ill amicos, quos natura coniunxit.

Omnem facultatem indutus est.

A

Ἁπᾶσαν τὴν οὐσίαν ἠμφίασαι.

Vniuersam substantiam indutus est. De paupere, ... eter vestitum nihil præterea rerum possidet. Ho... gato ioco dicunt: Cùm subsilio, facultates om... æ commouentur. Notum illud Biantis philoso... tum: Omnia mea mecum porto. Plautus; ...: quod induta sum, summæ opes.

Theagenis pecuniæ. *Aristoph.*

...εαγένους χρήματα, τὰ τ' αἰσχίνου.

Theagenis pecuniæ, quemadmodum Aeschinis, ...rouerbialis in eos, qui pauperes quum essent, ta... ites haberi volebant. Hoc morbo notatus est ...: & Theagenes & Aeschines. Vnde cognomen ... tum, σέλλος, à Sello quopiam ineptè ambitioso. ...um ei: Phaniæ ianua.

...leomenes cubile superat.

Κλεομένης τῆς κοίτης ὑπερέχει.

...qui magis abundaret rebus superuacaneis, quā ...ijs. Ductum apparet à quopiam corpore, quàm ...ali modo, maiore.

...Certissima paupertas. *Columel.*

...lla: Nam vetus prouerbium est, paupertatem ...iam esse, quum alicuius indigeas, vti eo non ...ia ignoretur vbi proiectum iaceat, quod desi-...

Ostiatim. *Cicero.*

... nec sine prouerbij specie Cicero dixit, Ostia-... singulatim, siue nominatim. Iucundius erit, si ...atur ad res animi, vt si quis è singulis libris aut ...s autorum petat testimonia aut probationes, ...stiatim petere.

...ENSATIO BENEFICII, VEL OFFICII.

Manus

Plato. *Manus manum fricat.*

Monet autem neminem fermè mortalium inueni velit in quempiam beneficium collocare, à quo ret aliquid emolumenti vicissim ad se rediturt officium inuitari officio. Idem adagium effertur pacto: χεὶρ χεῖρα νίπτει, Id est, Manus manum lauat

Suidas. *Botrus oppositus botro, maturescit.*

Βότρυς πρὸς βότρυν πεπαίνεται.

Id est, Botrus iuxta botrum maturescit. Quanc mus talem quenq; euadere, cum quibus habet tudinem. Habet autem hoc assiduitas, vt vicii faciat communia. Translatum ab vuis, quæ mu positę maturitatem inter se vicissim, & dant & a

Cicero. *Da mihi mutuum testimonium.*

Δάνειςόν μοι μαρτύριον.

Hoc est, Da mihi tuum testimonium, recepturu meum. In eos rectè iaciendum, qui se mutua laudant.

Senes mutuum fricant.

Celebratur & Scipionis Aemiliani apophthe menta quòd manibus careant, alieno egere fric significatum est eos, qui res egregias gerere nō egere præcone, quò famam sibi comparent.

Pro Delo Calauriam.

Ἀντὶ Δήλου τὴν καλαυρίαν.

Est in fabulis: Neptunum cum Latona permut fecisse, vt illa Calauriam insulam Neptuno c ret, possideret Deliũ, proq; dato Tænaro recip thonem. Est autem Calauria exigua insula, hau à Creta. Ea res in prouerbium abijt, quoties officio pensatur.

Diogeni. *Fricantem refrica.* τὸν ξύοντα ἀντιξ

calpentem vicissim scalpe. Par est, de merente
:ne mereri,& officium officio pensare.

errum ferro acuitur. Prouer. 7.
ferro acuitur,& homo exacuit faciem amici sui.

odem cubito. Αὐτῷ πήχει. Lucianus.
,Eadem regula,eadem mensura. At non inutile
lmonere, plerasque metaphoras à mensuris du-
prouerbiales,vt: Pensiculare rem,Pensitare fa-
:ependere beneficium, Remetiri gratiam, Li-
gocium, Expendere caussam, Renumerare be-
n. Aequilibrium officij, Retaliare conuicium,
;enus alia.

Eadem mensura. Matth. 7.
s in Euangelio vtitur,quum ait futurum,vt qua
ı fuerimus alijs emensi, eadem nobis alij reme-

ar pari referre. ἴσον ἴσῳ ἐπιφέρειν. Terent.
us vsurpat in Eunucho parœmiam, superiori
ıodum dissimilem: Par pari referto.
nemur, vt tales simus in alios,quales in nos il-
rimur. Idem in prologo Phorm. Quod ab ipso
est,sibi id esse relatum putet.

aria facere.
cere,idem est,quod pensare ex æquo.

ostimentum est opera pro pecunia. Plautus.
agium admonet nihil gratuitum esse debere,
cium beneficio pensandum. Hostimentum au-
ıtore Festo Pompeio, beneficij pensatio est, à
verbo hostire & redhostire, quod est paria re-
ıb eodem hostem dici putat Nonius, quod ex
ıussa pugnam suscipiat: Sic lena apud Plautum
aria adolescenti respondet sua exprobranti be-
: Hostimentum est opera pro pecunia, hoc est,
neuter

neuter habet quod imputet alteri. Tu mulierem bas, missa est: Ego pecuniam, dedisti.

Suidas. *Pro bonis glomi.* Αντ᾽ ἀγαθῶν ἀγαθίς.
Id est, Pro bonis glomi. Dici consueuit, vbi quis cium quod in alium contulisset, cumulatè, cum nore reciperet. Agathides enim Græcis glomi tur, verùm allusionis decus in voce Græca est, q sermone Latino reddi non potest.

Cicero. *Vt sementem feceris, ita & metes.*
Reportabis præmium tuis factis dignum. Perqu stiuum est, quod de Diogene refert Laërtius: Su nam quidam illi obijciebant ossa velut cani, qu nicus esset, eam contumeliam sic ille pensauit. propriùs, & iuxta illos stans mingebat, vicissim nem agens. Sed propiùs huc pertinet, quod iden in Zenone, qui seruum in furto deprehensum c Seruus interim clamabat, in fatis fuisse vt furar Zenon, illud etiam, vt cæderereris. Seruus quon dierat herum disputantem de necessitate fator prætexuit suo commisso. Sed scitè retorsit philo

Idem. *Benefactis pensare delicta.*
Ἄλλοις γὰρ ἐσθλοῖς τὴν δ᾽ ἀποθῶνται ψόγ
Alijs benè actis hocce depellunt probrum.

PERFICIENDI SIVE ABSOL VENDI.

Cicero. *Nodum soluere.* Κάθαμμα λύειν.
Dicebatur, qui negocium alioqui impeditum fa ficeret.

Tenedia bipennis. Τενέδιος πέλεκυς.
Id est, Tenedia securis. Conueniet aut in eos, mium seuerè iudicant ac puniunt : aut qui c expediunt controuersias, & litium ambiguita de translatum, quod olim rex Tenedi securim

iudire consueuit: caussaq; iudicata, protinus eum
ecisset iniuriam, securi percutere. Aut quòd Tene-
quidam rex legem tulit in adulteros, vt vtriusque
is securi concideretur, eiusq; legis exemplum et-
filium edidit.

olophonem addidit. Τὸν κολοφῶνα ἐπέθηκεν. *Diogen.*
consueuit, quum summa manus rei cuipiam im-
ur, aut quum accedit id, sine quo negocium con-
on potest. Strabo scribit Colophonios olim cùm
bus copijs abundasse, tum equestribus vsqueadeò
lluisse, vt vbicunque gentium bellum gereretur,
confici non posset, Colophoniorum equitum au-
profligaretur.

Colophonium suffragium. *Plato.*

Κολοφονία ψῆφος.

Colophonij duodecim ciuitatibus imperarent,
m vna Smyrna, in publicis consilijs, si quando
iensium æquales fuissent calculi, pars ea vincebat,
bscripsissent Colophonij illi, quorum opera vice-
prælio. Itaque prouerbium quadrabit, quum si-
bimus iudicium, aut suffragium alicuius pluri-
n re quapiam valere.

Summum fastigium imponere. *Cicero.*
quod est, Rem omnibus suis partibus absoluere.
ola reperies apud Ciceronem. Translatum ab ædi-
ibus, qui perfecto demum artificio, fastigium ali-
solent imponere.

rculum absoluere. Τὸν κύκλον ἀποτελεῖν.
n omnibus numeris, omnibusq; partibus perfe-
eddere.

Summam manum addere. *Seneca.*
ni metaphora ab artificibus translata, qui pri-
rude quoddam operis simulachrum effingunt,

atque hanc primam appellant manum, deinde form expresſiùs, poſtremò ſumma cura expoliunt, atq; h ſupremam ſeu ſummam manum vocant. Eadem fig dicimus: Nihil deeſſe, præter extremam manum.

Cicero. *Supremum fabulæ actum addere.*

Pro eo quod eſt: Extremum finem imponere. M. T lius ad Quintum fratrem: Illud te ad extremum & & hortor, vt tanquam Poëtæ boni & actores indu ſolent, ſic tu in extrema parte & concluſione mur ac negocij tui diligentiſsimus ſis.

Horatius. *Ad umbilicum ducere.*

Pro eo quod eſt, Librum finire atque abſoluere. enim vmbilici ornamenta quædam oſſea aut lignea neáue, vmbilici noſtri formam imitantia, quæ vol nibus iam abſolutis addebantur, atque hinc prouei lem figuram eſſe natam: Ad vmbilicum peruenit, ic ad finem.

Ad coronidem uſq;. Μέχρι τῆς κορωνίδος

Id eſt, Vſque ad coronidem. Quum extremum fi rei cuiuſpiam ſignificamus. A nauibus tranſlatum, bus aliquid roſtri ſpeciem gerens ſolet addi. Iu dius erit, quoties transfertur ad animum, veluti ſi ſtudiorum coronidem dicat: aut moneat, vt egr cœptis auream addat coronidem. Aut vitæ lauda ter actæ iubeat auream imponi coronidem, hoc eſt, tem piam.

Seruatori tertium. Τὸν τρίτον τῷ σω

Id eſt, Tertium ſeruatori. Pindari interpres oſt antiquitùs fuiſſe morem, vt in conuiuijs primus miſceretur Ioui Olympio, ſecundus heroibus, te Ioui ſeruatori. Addit autem hunc calicem σωτῆρος pellatum, quod hucuſque potatio citra ebrietatem miq; noxam conſiſteret. Iuxta illud apud Apuleiur clepiadis dictum, exiſtimantis primum craterem p

ad ſitim, ſecundum ad voluptatem, tertium ad e-
atem,quartum ad inſaniam.

Domum quum facis,ne relinquas impolitam. *Heſiodus.*

ius eſt: Vnicuiq; negocio, quod ſemel inſtituerim°,
n idoneum imponendum, vt nihil omninò deſide-
. Veluti ſi quis adhortetur aliquem ne literarium
um deſerat, ſed laudabiliter inſtitutis ſummã ma-
imponat,ne vulgò ludibrio ſit.

Omnia octo. Ἅπαντα ὀκτώ. *Iul.Poll.*

nihil deeſſe ſignificamus,aut quum multa inter ſe
a videntur.

Si meus ille ſtylus fuiſſet. *Cicero.*

o quod eſt,Si hoc negocij meo arbitrio,meoq; ar-
commiſſum fuiſſet. Tranſlata metaphora à fabu-
autoribus, quorum ſtylo & calamo fabula tota
citur. Porrò ſtylus eſt cuſpis illa graphiaria,qua
mus in tabulis ceratis.

Ad Herculis columnas. Ἡράκλειαι ςῆλαι. *Strabo.*

im vulgò dici ſolet, τὰ πέρα γαδείρων οὐ περατά. Id
uæ vltra Gades,inacceſſa. Quo ſignificant vltra
nas Herculis nõ eſſe quò progrediare.Columnas
ercules ibi fixiſſe dicitur, quũ boues veſtigaret
onis,tanquam illic eſſet ſuprema orbis meta.

Ad phaſim uſq; nauigauit.

Εἰς φᾶσιν ἔνθα ναυσὶν ἔσχατος δρόμος.

Ad phaſim, vbi ſupremus curſus nauibus. Phaſis
i ſinus eſt & extrema nauigationis meta. Aut vſ-
Britannos, quos autores extra mundi terminos
t.

Omni deuorato boue in cauda defecit.

Πάντα ἐκτραγὼν τὸν βοῦν, εἰς τὴν οὐρὰν
ἀπέκαμεν.

Hoc est, Reliquo negocio peracto, in extremo fine lassatus est.

Bellicum canere. Receptui canere.

Bellicum canere, pro eo, quod est, animare atq; ex tari. Receptui canere, pro finire. Signa canant, Martiale, id est, iam congrediamur. Et apud Plaut. latis signis depugnare apud eundem, Versis gladij pugnare. Quin hoc ipsum collocatis signis, haud d prouerbij speciem habet, quum significamus seri exactam de re disceptationem. Iuuenal.

Hæc tuba rixæ, id est, hoc belli initium.

Iul. Poll. *Hic telam texuit, ille deduxit.*

Hoc est, Alter orsus est, alter perfecit.

Hermipp. *Filum neuisti, & acu opus est.*

Ῥάμμα ἐπέκλωσας, προσδεῖ καὶ ῥαφίδ

Id est, Filum ductum est, opus est & acu. Quum si camus nō satis esse cœpisse, nisi pari industria pert Didicisti artem, superest exercitatio. Didicisti gran ticam, restat dialectica. Didicisti sacras literas, resta na vita.

Lucilius. *Summum suere centonem.*

Ad hanc formā pertinet, quod apud Nonium ait l lius: Sarcinatoris esse, summum suere cētonem op

Plutarch. *Lunæ radijs, non maturescit botrus.*

Conueniet in eos, qui conantur quod ob defectu rium non queunt perficere.

Nihil potest nec addi, nec adimi.

De perfectis operibus ita vulgò dici solitum.

Aristot. *Quadratus homo.*

Qui caret omni vicio, & quæ sunt virtutis conte bitur, ac fortunæ casus optimè feret, ac prorsus on parte modulatè, is vere bonus est & quadrangulus.

Horatius. *Rudem accipere. Rude donare.*

lem accipere, pro dimitti à munere. Rude donare, dimittere. Inde ducta metaphora, quòd antiquitùs liatores, quibus permissum erat, a gladiatorio mu- cessare, rude donati dicebantur. Proinde quicunq; inere quouis in ocium restituuntur, vel ob ætatem, ob imbecillitatem, rudem accepisse dicentur.

Finem uitæ specta. Solon.

n Crœso respondit, nemini competere nomẽ bea- isi qui fœliciter vitæ cursum peregisset. Quod refe- Iuuenal. Quem vox, inquit, facunda Solonis Re- ere extremæ iussit spacia vltima vitæ. Ouidius in nsformationibus sic extulit: Sed scilicet vltima sem- Expectanda dies homini est, diciq; beatus Ante ob- nemo supremaq; funera debet. Quin hodieq; pas- omnibus est in ore: Ab exitu rem spectandam esse.

Haud perficiet. Homerus.

dicet negocium haud quaquam perfectum iri, ver- Homericis id dicat licebit:

τελέει δ' ὁδὸν οὔ ποτε ταύτην. Id est,

Verùm hancce viam haud perfecerit vnquam.

Capere prouinciam.

Tradere prouinciam. Terent.

dere prouinciam, figura prouerbiali dicuntur, qui ocium aliquod curandum committunt. Capiunt piunt ue prouinciam, qui rei curandæ onus in se piunt. Metaphora sumpta à consuetudine Roma- um, apud quos qui magistratum gerebant, prouin- alias alij sortiebantur. Terent. O Geta, prouinciam episti duram. Plautus: Abi directus in tuam pro- iam.

Cursu lampada trado. Lucretius.

Cursu lampada tradere, est partes tuas quasi successio- nem alium atque alium transferre. Eodem pertinet il- lud Persianum: Qui prior es, quur me in decursu lam-

pada poscis? Teren. Tradunt operas mutuas, & alij vicissim suppetias ferunt.

Tullius. *Sarta tecta.*

Pro consummatis, probeq́; curatis, & in quibus nil omissum, ex solennibus verbis Iureconsultorum in prouerbium. Plaut. in Trin. Ne tibi ægritudinem ter parerem, parsi sedulò, Sarta tua præcepta vsqu bui mea modestia.

PERFIDIA.

Plautus. *Verbis conceptis peierare.*

Olim iuraturo solennibus verbis præibatur, quò i randum esset firmius. Interdum iurans tenebat a qua maior esset iusiurandi religio. Itaque sanctissi iusiurandum significantes, dicebant: nec si aram te iuraueris, credam tibi.

Θράττειν.

Θράττειν significat decipere, & Thracijs dolis trac Sunt enim Θρᾶτται ancillæ Thraciæ.

Plautus. *Superauit dolum Troianum.*

Plautus in Pseud. Superauit dolum Troianum, at cit Pseudolus. Sentit autem de equo Troiano è tral contexto. Quemadmodum autem Græci per subc tum Sinonem imposuêre Troianis, ita Pseudolu Harpagem imposuit Lenoni.

Ausonius. *Græca fide.* Ἑλληνικῇ πίστει.

Pro certa fide per ironiam. Ausonius: Mutuatur ad cam fidem. Euripides: πιστὸν Ἑλλὰς οἶδεν οὐδέν. Id est, C nequaquam nouit fidem.

Punica fides.

Pœnorum perfidia in prouerbium abijt, quòd ea peculiariter perfidiæ vanitatisq; notata sit.

Altera scabit, altera ferit.

Gregor. Gregorius Theologus: ὥσπερ εἴ τις ἑνὸς ἀνδρὸς τῇ μι

ρῶν κατὰ ψήχοι τὴν κεφαλὴν, τῇ δὲ παίοι τὴν παρειάν. Id Perinde quasi quis eiusdem viri altera manu scabat ut, altera malam feriat.

Ex eodem ore calidum & frigidum efflare. *Aesopus.*

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγειν.

ngues & qui eundem modò laudant, modò vitupe-t, ex eodem ore calidum & frigidum spirare dicun- Huic confine est illud Iacobi Apostoli: Ex eodem emanat dulce & amarum.

Magadari.

γαδίζειν siue μαγαδεύειν, dicebantur olim, qui bilin-sessent: eodem ore laudantes ac vituperantes, pudi-c obscœnè loquẽtes: ductum à magadide, quod or-ũ esse δίφωνον constat, simul emittens geminã vocẽ, iem & acutam, harmonia quæ dicitur διὰ διὰ πασῶν.

Altera manu fert aquam, altera ignem. *Plutarch.*

Τῇ μὲν ὕδωρ φορεῖ, τῇ δὲ ἑτέρῃ τὸ πῦρ.

am torqueas licebit, qui quum coràm sit blandus, ltè noceat. Aut in bilinguem, & nunc laudantem, c vituperantem. Loquitur Plutarchus de muliere rsis & contrarijs instructa.

Altera manu fert lapidem, altera panem ostentat. *Plautus.*

Q coràm blandiuntur, clàm obtrectantes, palam ami-gunt, clanculum nocent. Aut qui hic prosunt, il-dunt, falsam beneficij spem ostentant, vt nacti oc-nem funditùs perdant, ij dicũtur altera manu por-apidem, altera panem ostẽtare. Translatum ab ijs, anes ostentato pane pelliciunt: deinde accedenti-axum illidunt.

PERPLEXVS.

Ventus neq; manere sinit, neq; nauigare. *Diogen.*

Ἄνεμος οὔτε μένειν ἐᾷ, οὔτε πλεῖν.

Vſus erit, vbi quis in eas rerum anguſtias incide[t, v]
nec relinquere negocium ſit integrum, nec abſol[...]
ſit facultas. Metaphora ſumpta à ventis.

Terent. *Auribus lupum teneo.*

Donatus Græcam parœmiam Græcis adſcribit v[...]
τῶν ὤτων ἔχω τὸν λύκον οὔτ' ἔχειν, οὔτ' ἀφεῖναι δύ[ναμαι]
Id eſt, Auribus lupum teneo, neq; retinere, neq; [dimit]
tere poſſum. Aiunt lupum non poſſe teneri auribu[s. Di]
citur in eos, qui huiuſmodi negocio inuoluũtur [...]
neque relinquere ſit integrum, neque tolerari po[...]

Ambroſi. *Hæret in uado.*

Ambroſius in Lucam: In abruptum, inquit, diſpu[tatio]
nis venimus, hæremus in vado. Metaphora à nauig[ijs ...]
cta, quòd vado illiſum fruſtra circumagitur. T[...]
Venit ad extremum, hæret in ſalebra. Sunt autem [sale]
bræ fluminum aut viarum obſtacula, à ſaltu dicta[...]

Aeſchyl. *Ganganon.*

Iulius Pollux libro 10. citat Aeſchylum, qui neg[otium]
inuolutũ & explicatu difficile γαγγάμωνα dixerit[...]
admodum dicimus naſſam. Docet item genus eſ[...]
inuolutis flexibus ſinuoſum ac perplexum, quod[...]
cis dicatur γαγγάμων, à γῶ, quod eſt, capio.

Cicero. *In aqua hæret.*

Qui fluctuat, neque in ſolido conſiſtit. Tranſlat[um ab]
oratorũ clepſydra, vt eum in aqua hærere dicam[us ...]
diſtillata iam aqua, tamen è cauſſa non poteſt exp[...]

Terent. *Nunc meæ in arctum coguntur copiæ.*

Terent. In anguſtum oppidò, nunc meæ cogunt[ur co]
piæ. Metaphora ſumpta ab exercitu, qui vndiqu[e clau]
detur ab hoſtibus, vt difficile ſit effugere.

In puteo conſtrictus.

Plato. Ἐν φρέατι συνεχόμενος.

lrabit in eos, qui in angustias eas redacti sunt, vt
are sese nullo modo possint. Idem: In puteo cum
pugnare, & Cantherium in fossa.

Perplexus. *Homerus.*

n maximis versatur periculis, nec vllum affulget
lium, vsurpabit illud Hom. ex Odyss. ξ.

οὐδέ τις ἄλλη
φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα. Id est,
ec vlla apparuit vltrà
llus, sed nobis cœlum vndiq; & vndiq; pontus.

Perplexus, animiq; consternati.

n, qui periculoso negocio consternatur animo,
tionem inuenit, qua explicet sese, quadrabit illud
eri ex Iliad. Θ.

ρα δ' ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα. Id est,
gere è manibus mirandæ Nestori habenæ.

Ne *Execestides quidem viam inuenerit.*

Οὐδ' Ἐξηκεστίδης ἂν εὕροι τὴν εὐθεῖαν ὁδόν.

Ne Execestides quidem rectâ viam inuenerit. De
io perplexo atq; inexplicabili. Execestides quidá
malè audijt, quòd immodicus esset in peregrina-
us, vt omnes vias q̃ maximè cognitas haberet.

Labyrinthus. Λαβύρινθος.

inthum olim vocabant orationẽ, aut rem quam-
vehementer impeditam & inextricabilem. Veluti
philosophiæ studium, Labyrinthum vocet. Sum-
à Labyrintho Dædali. Huic non dissimilis erat
der. Id erat picturæ genus ortum ab exemplo La-
thorum. Prudentius in carmine: Cultor Dei, O
se serpens, Qui mille per Mæandros.

De *gradu deijcere.* *Plautus.*

quod est, animo cõsternari, ac velut à statu men
moueri. In gradum reponere, quasi in pristinum

locum restituere. Ad eandem formam pertinent, t[...] re loco, deturbare gradu, restituere in locum.

De possessione deijcere.

Ex sermone iurisconsultorum in vulgi sermoné [...] pro eo quod est, famam cuipiam eripere, quam i[...] nium cõsensu obtinuerit, aut adimere quippiam, [...] suo quasi iure tenere videatur. Nam ius sempe[...] posidenti.

Plautus. *Peribis, si non feceris.*

Vbi quis in eum redactus est locum, vt nec aggre[...] posit citra magnum incommodum, neque tutò [...] tere: Si faxo, vapulabo.

Cicero. *Nec currimus, nec remigamus.*

Aptè torquebitur in illos, qui frustra conãtes, nil [...] ficiunt, videlicet aduersante fortuna.

Nec caput, nec pedes.

Negocium ita perturbatum, vt nescias quo pa[...] expedias vel amittas, veteres dicebant, Nec ca[...] bere, nec pedes.

PERSPICACITAS.

Plato. *Lynceo perspicacior.*

Sunt qui tradant Lynceum primùm reperisse f[...] metallorum, æris, argenti, & auri. Et hinc vulgô [...] fabulam, q̄ ea quoq; videret, q̄ sub terra forent. [...] phanes in Pluto: βλέπειν τ' ἀποδείξω σ' ὀξύτερον τοῦ λ[...] Id est, Faxo vt videas, vel Lynceo ipso acutius. C[...] Quis est tam Lynceus, qui in tantis tenebris nihi[...] dat, nusquam incurrat?

Serpentis oculus. ὄφεος ὄμμα.

De his dici consueuit, qui acribus & intentis intu[...] tur oculis. Ab animante sumpta metaphora. Ho[...]

Cur in amicorum vicijs tam cernis acutum,
Quâm aut aquila, aut serpens Epidaurus?

Ἐν πλάτει, Iulianus.

ire dictum, accipiendum interpretantur Græci, paululum vltra præscriptum significant esse condũ, præsertim in his, quæ sunt humanitatis. Veluti pollicitus solutionem ad diem Augusti decimũ, postridie. Iulianus Pandectarum lib. 46. Titul. ation. & lib. cap. Ratum autem dominum habeer, mox quum primùm certior factus est, sed hoc, ie, & cum quodam spacio temporis accipi debet.

Odorari.

ationes quæ ducuntur à corporis sensibus, omè prouerbiales sunt: Veluti odorari pro resciscеacere, pro deprehendere: Subolere, pro suspectũ bolere pro molestum esse, aut esse in suspicione. ertinent & illa: Olet mendacium, Redolet Attin, Olet lucernam. Cicero ad Atticum: Hominé es Idem ad eundem: Et Latinus ille tuus Atticisintervallo regustandus. Et palato satisfacere diuod animo placet. Deuorare tædium, Absorbere am. Affinia sunt illa: Sapiunt arrogantiam, Resiiuenile quiddam. Concoquere item, pro Vinceftiam. Nauseare, cum tædio audire. Euomere, di dolor non sinebat reticere. Et expuere miseriam io. Consputare, pro lacessere maledictis. Despue contemnere. Stomachari, pro indignari. Oculis o vehementer amare, curæq; habere. In oculis uersari oculis, id est, recordari, & in memoria oneq; esse. Respicere, curam agere, & rationem Prospicere, in posterum consulere. Despicere, Suspicere, mirari. Conniuere, pro data opera iare. Cæcutire, hallucinari, pro falli iudicio.

PERSPICVITAS.

el cæco appareat. Plutarch.

heméter perspicua. Eusebi⁹ aduersus Hieroclé: Ἀλλὰ

ἀλλὰ γὰρ καὶ τυφλῷ φασὶ δῆλον. Id est,
Quinetiam vel cæco perspicuum aiunt esse.

Plato. *Et puero perspicuum est.* καὶ παιδὶ δῆλ.

De re supra modum perspicua confessaq;.

Horatius. *Notum lippis ac tonsoribus.*

Quæ iam in ora vulgi abierunt, omnibus tonsor lippis nota dicuntur, propterea quòd olim in to rum concessibus omnes rumores narrari consue Horatius: Opinor Omnibus & lippis notum & ribus esse. Nam lippi in tonsorum officinis de expetentes remedium oculorum.

Tanquam in speculo. *Tanquam in tabul*
κατάπερ ἐν κατόπτρῳ, καὶ ὥσπερ ἐν γραφ

De re vehementer euidente, perspicuaq;. Tere Denique inspicere tanquam in speculum vitas iubeo.

Suidas. *Rudius ac planius.*

Suidas admonet subesse prouerbium, quod hu modum feratur: σαφέστερόν μοι κ᾽ ἀμαθέστερον φράσον. Apertius mihi loquere, atq; indoctius. Sumptum busdam ænigmatum inuolucris.

Lucianus. *Electro lucidior.* Ἠλέκτρου διαφεγγ

Id est, Electro pellucentior. De re magnoperè di

Plutarch. *Veluti è speculo.* Ὡς ἀπὸ σκοπιᾶς.

Dum quis rem velut oculis subiectam, totam v contemplatur.

Cicero. *Archimedes non posset melius describere*

Archimedes Syracusanus Geometra fuit celeber nusquam non intentus figuris geometricis, adeo gens sit interfectus. Ex quo prouerbij specie dix ro pro Aulo Cluent. Non Archimedes potuit describere. Solent enim Geometræ Mathematic tas in puluere depingere.

Mens videt, mens audit.

Νοῦς ὁρᾷ, καὶ νοῦς ἀκούει.

Mens videt, mens audit. Locus erit adagio, vbi us quempiam attentum esse, quemadmodum dici uc esto, &, isthic sum.

Candidus sermo. Λευκὸς λόγος.

s dicitur oratio dilucida, perspicuaq; , à colore, er cæteros plurimum habet lucis. Vnde λευκότε- ι diсuntur, qui clarius efferunt quod sentiunt, , σαφέστερον Et λευκὴ φωνὴ vox dicitur, quæ facilè pe aures auditorum.

PERTINACIA.

Ostrei in morem hæret. *Aristoph.*

ιπὰς προσίχεται Id est, Ostrei siue conchylij in adhæret. Aristophanes dixit in anum quæ ægrè ie diuellebatur.

ιτόνως ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ γραΐδιον
ἡ λεπὰς τῷ μειρακίῳ προσίχεται. Id est,
upiter, quam fortiter conchæ modo,
æc anicula adhæret adolescentulo.

charũ genus quod capillamentis quibusdam inhæret, quò tutiùs sit aduersus vndarum motus.

Alios Tragœdos prouocat. Lycurg. sophista.

γεῖς τραγῳδοὺς ἀγωνιᾶται. Id est, Aduersus reliquos dos sese parat. Didymus ostendit dici solitum qui sese componunt, instruuntq, aduersus parté am. Translatum videtur à certaminibus Baccho in quibus Tragœdorum feruebat concertatio. feras licet paulò inferiùs adductum.

Auriculam mordicus.

Mordicus tenere. *Cicero.*

nma pertinacia tueri, quod Græci vocant ὀδάξ. dem sensum dixit Seneca: Vtraq; manu.

Toto

Idem. *Toto corpore. Omnibus vnguiculis.*
A feris sumpta metaphora, quæ dentibus, vnguibu[s]
toq; corpore retinere solent, quod nolint extorq[ueri]

Terẽtius. *Gladiatorio animo.*
Terent. in Phorm. Hem gladiatorio animo ad me
ctant viam. Quo significatur ita tendi ad nocendu[m]
teri, vt id cum proprio etiam periculo tentetur, a[nimo]
pertinaci, paratoq; vel perdere vel perire.

Cicero. *Nisi crura fracta fuerint.*
Marcus Tullius docet prouerbio fuisse iactatum
Plancũ, eum perire nõ posse, nisi crura ei fracta fu[issent].
Is incenderat curiã, ob quod facinus quũ esset e[iectus]
in exilium, tamen pòst armatus ausus est redire in

PHILAVTIA.

Persius. *Non videmus manticæ, quod in tergo est.*
Id est, Non videmus nostra ipsorum vicia, quur
na curiosis oculis perspiciamus. Finxit Aesopus
los mortales binas habere manticas, hoc est, peras
ram ante pectus, alteram à scapulis, tergoq; prop
tem. Sed in priorem, inquit, aliena vicia immittin
posteriorem nostra.

Augustin. *Quod volumus, sanctum est.*
D. Augustinus lib. contra Cresconium Gramma
IIII. Non iam vt vetus prouerbium fertur, Quod
mus sanctum est, sed etiam quando volumus, & c
diu volumus. Genus hoc hominũ hodie regnat in
do, qui pietatem non exigunt ad Christi regulam
ad suos affectus, & quicquid vehementer amant, l
deri volunt etiam sanctum.

Papæ myxus. βαβαὶ μύξος.
In gloriosos & iactabundos dici consueuit. Nã βα
poris & admirationis significationẽ habet. Myxus
cerdos quispiam fuit Dianę, gloriosus & magnilo

A

Amicos Tragœdos æmulatur. *Didymus.*

τοὺς ἑταίρους ἐξαγωνιοῦς ἀγωνιεῖ.

um ab histrionibus Tragœdiarum, qui quum
issimi nebulones, tamen vbi Deum aut regem
n fabula, tum cultu, voce, gestuque maiestatem
im imitantur. Dici solitum de his, qui sese ac-
odarent, & morum seueritatē sumerent ad æmu-
m aliorum.

Tragicè loqui. τραγικώτερον λαλεῖν. *Plutarch.*

ois vti magnificentioribus. Est enim Tragicorū
er sublimis, amatq; Tragœdia ampullas & ses-
alia verba.

Turpis iactantia. *Homerus.*

generosi animi iactare sese de ijs, quæ fortiter
citer fecit. Super hoc ita Menelaus apud Ho-
Iliad. P.

ἰὲν καλὸν ὑπὲρ βίαν εὐχετάασθαι. Id est,
d sanè pulchrum sese iactare superbè.

e magna loquaris. Μὴ μεγάλα λέγε. *Diogeni.*

et temperandum esse à magniloquentia. Horat.
Projicit ampullas, & sesquipedalia verba.
Et irat tragicum satis & fœliciter audet.

rgenti fontes. Ἀργύρου κρῆναι λαλοῦσιν.

rgenti fontes loquuntur. In eos, qui stolide qui-
ue indoctè, sed arroganter tamen & confiden-
erentur, opibus videlicet suis freti. Mimus:
ina quem nimium fouet, stultū facit. Antiphan.
; enim, sicut medicus malus,
œperint, reddunt videntes ilicò cœcos.
bit in eos quoq;, quorū oratio propter opū fidu
atis libera atq; audax videbitur. Nā quemad-
paupertas timiditatē adfert, itidem opulentia
, id est, loquendi confidentiā adducere solet.

Fœnum

Horatius. *Fœnum habet in cornu.*

In homines feroces ac maledicos dicitur: Fœnũ habe in cornu. Horatius in Sermon. Fœnum habet in c longè fuge. Inde translatũ, vt Acroni placet, quo quitùs bubus cornupetis fœnum pro signo in co penderetur, quò sibi cauerent, qui fortè occurril

Diogen. *Colophonia ferocia.* Κολοφώνθα ὕβϱ

In insolentes, qui ferociter decipiunt & affligu milioris fortunæ homines. Aut in eos, quibus fu citas exitium attulit. Sumptum ab arrogantia, biaq; eius gentis.

Martial. *Oleum in auricula ferre.*

Est apud Martialem: Poëta taxare videtur homi gida supinaq; aure:

Narratur quidam bellè dixisse Marulle,
Qui te ferre oleum dixit in auricula.

Neque negarim posse referri ad assentatores, q oleum in aurem instillant, dum iucunda loquun gis, quàm salutaria.

Oleum vendere.

Huc pertinebit & illud Euangelicum, de vendi olei.

Homerus. *Fortuna reddit insolentes.*

In eum, qui postea quàm fortuna secundior affu mos item effert, & paulò confidentiùs gerit se drabit illud Homeri:

Lætatus ventis pandebat vela secundis.

Ab Eteobutadis ducit genus.

Ἐξ ἐτεοβουταδῶν ἕλκει τὸ γένος.

Dici solitum de ijs, qui maioribus illustribus, & a nobilitate sunt oriundi: videlicet à Buto quopia sacerdotes instituit Athenis. Et ab huius posteris summi magistratus creabantur. Venustius erit, si

i sumatur in hominem obscurum, aut nobilitatis
iaginis ostentatorem.

Ne intra vestibulum quidem. Οὐδ᾽ αὐτὸς ἔσω.
imidos, feroces & insolentes dici solitum, qui pro-
omnes a se submouent.

Aut minus animi, aut plus potentiæ. Plutarch.

Η φρονεῖν ἔλασσον, ἢ δύνασθαι δεῖ μεῖζον.

:, Oportet aut minus animosum esse, aut plus posse.
uenit in feroces, quorũ arrogantiæ non suppetát
Aut qui non timent irritare, qué vincere non pos
Plutarchus: Aut adde viribus, aut detrahe animo.

Mendax atraphaxis. ψευδῶν πλέα ἀτράφαξις. Aristoph.

t, Referta mendacijs atraphaxis. De tumidis ac ven
Atraphaxis holeris genus, quod celeriter in altum
t, Latinis atriplex dicitur, betarum generi affinis.

Suum cuique pulchrum.

, Alia alijs placent.

Suo quisque studio gaudet. Homerus.

licet alijs studijs alios teneri, & vnumquenq; suo
are quæstu, proferet illud Homeri:

[illegible] γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιὸς οὐδὲ φαρέτρη,
ἀλλ᾽ ἱστοὶ καὶ ἐρετμὰ νεῶν καὶ νῆες ἐῖσαι. Id est,

am Phæacibus haud cordi iacula atq; pharetra,
d remi, tabulisq; ratis compactilis æquis.

tius: Tractent fabrilia fabri.

Festucam ex oculo alterius deijcere. Matth. 7.

næus: Quid autem vides festucam in oculo fratris
abem verò quæ in oculo tuo est, non intelligis?
: Qui ne tuberib⁹ proprijs offendat amicũ, Postu
noscat verrucis illius æquum est. Tubera, maiora
lixit: verrucas minora, quæ alibi neuos appella-
inc & illud: Verrucis offendi qui tubera habet.

Suus cuique crepitus bene olet.

Nemo est, cui sua mala non videantur vel optima.

Plato. *Ipsis placet.* Αὑτοῖς ἀρέσκει.

Vbi rem parum nobis probari, aut causam nihil ad ... pertinere significamus. Terentius: Mihi non fit vi... mile: Atqui ipsis commentum placet Suis quisque ... filijs, suæq; sententiæ blanditur. Homerus: ἥνδανε ... Id est, Placuit animo. Item: Sic lubitum est animo ... Vergilius: Dijs aliter visum.

Aristoph. *Pedere thus.* Βδέειν λιβανωτόν.

Accommodabitur in hos, quorum & vicia placent ... ipsis, aut alijs impendiò amantibus. Aristophanes: ... enim thus pedo. Quadrabit & in assentatores.

In armis accissat. Ἐπὶ τοῖς ὅπλοις ἀκκίζ...

In eum, qui sibi placet, seseq; quasi contemplatur i... mis suis. De Accone muliere, quæ ad speculum i... sibi blandiebatur.

Philauti. Φίλαυτοι.

Qui sibi vehementer placent. Vicium autem φιλ... dicitur. Quod apposite circumloquens Horatius ... cus[inquit]amor sui.

Aristot. *Quæ quis ipse facit.*

Aristotel. Rhetoricorum lib.2. disputãs cum affect... refert hoc dictum vulgò iactatum: ἃ γὰρ τις αὐτὸς ... ταῦτα λέγεται τοῖς πέλας μὴ νεμεσᾶν. Id est, Nam quæ ... ipse facit, hæc dicitur vicinis non vertere vicio. C... niet cũ illo Terentiano: Homine imperito nihil c... est iniustius, qui nihil nisi quod ipse facit, rectu... tat. Sunt enim qui damnant quicquid ipsi non po... assequi.

Theocrit. *Et me mater, &c.*

Theocritus Ecloga cui titulus νομεῖς:

κἤμ᾽ ἔφαθ᾽ ἁ μάτηρ πολυδεύκε᾽ ἦμεν ἐμεῖο. Id ...
Me quoq; Pollucem mea mater vincere dixit.

ı quis anteponitur, aut æquatur ijs, cum quibus
ɔ modo conferendus eſt. Matres enim amore cæcu
t-ın filios, & formoſiſsimos putant, qui ſunt defor-
· fortiſsimos, qui ıgnauiſsimi. Pollux pugil opti-
ſuiſſe creditur.

Teipſum laudas. Σαυτὸν ἐπαινεῖς. Plutarch.

quis ſeſe laudat, ſuiq; tibicinem agit.

Teipſum inſpice.

Μὴ τοὐμὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν φῦλον σκόπει.

,Age non meũ, verùm & tuũ inſpicito genus. Stul
ɛſt in alterum dicere, quod in te poſsit retorqueri.

Patriæ fumus igni alieno luculentior. Lucianus.

ınus: Καὶ ὁ τῆς πατρίδος αὐτῆς καπνὸς λαμπρότερος
ται τῷ παρ᾽ ἄλλοις πυρός. Id eſt, Patriæ fumus luculen
ıomini videtur, q̃ ignis alibi. Homer. Odyſſ. λ.

ιενος τὸν καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι,
γαίης Id eſt,

xoptans oculis ſurgentem cernere fumum
ſatalis terræ.

Multi te oderint, ſi teipſum laudas.

Πολλοί σε τοι μισοῦσιν ἂν σαυτὸν φιλῇς.

,Multı oderint, ſi temet ıpſe diligas. Multis enim
ceat oportet, qui nimium ſibi placet. Nulli minus
ppoſiti ad mutuum amorem ac beneuolentiam,
qui ſeſe vehementer amant.

Sine riuali diligere. Auſonius.

tulte mirantur, quòd nemo alius concupiſcat, ve-
mia catulos ſuos, & miratur, ac ampleſtitur: &
ti poëtæ ſuas nugas ſoli diligunt. Tullius O Dij,
ıneptus, quàm ſeſe amans ſine riuali. Horatius in
oëtica:

ullum vltra verbum, aut operâ ſumebat inanem,
uin ſine riuali, teq; & tua ſolus amares.

Hesiodus. *In omnia potentes.*

In eos, qui plurimum possunt vel nocere, vel proc
quadrabit illud Hesiodi:

ἔν τοῖ γὰρ τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθοῦ τε κακοῦ τε.

Est enim in his pariter sita summa boniq; maliq;. A
modare licebit vel in hominem, cuius summa sit a
ritas, vel in rem quæ plurimum habeat momenti:
in principem, aut vehementer gratiosum, siue in
niam per iocum, vel in literas ac virtutes seriò.

Cicero. *Nutu atque renutu.*

Cui summam potentiam adscribimus, eius nutu
nutu cuncta geri dicimus. Multum est verbo ef
quod velis, ac plus est idem efficere nutu ac renut

Preces armatæ.

M. Tullius πειθανάγκην appellat suasionem cum ne
tate viq; coniunctam; quales sunt principum prec
Ouid. Precibusq; minas regaliter addit.

PRAELONGI.

Colossi magnitudine. κολοσσαῖος τὸ μέγ
Id est, Colossæa magnitudine. In homines prægrã
poris mole. A statuis ingentib⁹, quas Colossos ap

Iul. Poll. *Caliga Maximini.*

In homines insulsos, & immodicæ proceritatis. N
à Maximino imperatore, octo pedes & semis long

Demetri⁹ *Clematis Aegyptia.* κληματὶς αἰγυπτία

In eos, qui corpore præter modum procero, atro
re essent. natum haud dubiè ab eius herbæ specie.
tur autem quòd hanc maximè gignat Aegyptus
lauri, longo tenuiq;, &c.

Sophocles. *Amens longus.* Αἰσχρὸς μακρός.

Amens qui longus, hoc est, quod vulgò dictant, p
gis mentem deesse, pusillis nimium adesse animo

Nullus malus magnus piscis. *Athenaeus*

Οὐδεὶς κακὸς μέγας ἰχθύς.

omines prægrandi quidem corpore, cæterùm inge- nullo. Idem: Nullus magnus putris piscis.

Pinguis venter non gignit sensum tenuem. *Hierony.*

παχεῖα γαστὴρ λεπτὸν οὐ τίκτει νόον.

st, Subtile pectus venter obesus non parit. Admo- adagiũ, luxu corporis hebetescere mentis aciem.

Pusillus, quantus Molon. Μικρὸς ἡλίκος Μόλων. *Suidas.*

t, Pusillus vt Molon. De vehementer breui statura poris homuncionibus. Suidas ostendit duos fu isse ones, nota, sicuti conijcio, corporis breuitate, quo- alter histrio fuerit, alter fur: honesti scilicet quæ- vterque.

PRAETER SPEM BONVM AVT MALVM.

Coturnix Herculem. *Zenodot.*

Ὄρτυξ ἔσωσεν Ἡρακλῆν τὸν καρτερόν.

t, Seruauit Herculem coturnix strenuum. Adagio- riginem ad huiusmodi fabulam referunt: Coturni- quandam Herculi in delicijs fuisse, cuius nidore viua incenderetur, ille mortuus sit in vitam resti- s. Dici solitum de his, qui in periculo seruati essent s, à quibus minimè sperârant.

Faciunt & sphaceli immunitatem.

σφάκελοι ποιοῦσιν ἀτέλειαν. Id est, Faciunt & sphaceli unitatem. Athenis celebratum prouerbium de his, quouis prætextu quod volunt, assequuntur. Natum uentu. Sphacelus autem morbi genus est, quod ex odica defatigatione solet accidere. Quidam putát ormina articulorũ, quidam ossiũ tabem. Hesychi- cat, quemlibet dolorem grauem sphacelum dici.

Omnia secunda saltat senex.

Iocus prouerbialis, quo conueniet vti, quoties res in periculum adducta, præter expectationem fœl exierit. Quum aliquando Romę ludi Circenses A ni celebrarentur, & Hannibal nunciatus esset circ tam Collinam ingruere, omnes raptis armis concu Reuersi postea quum piaculum formidarent, in runt saltantem in circo senem quendam, qui quu terrogatus, dixisset se non interrupisse saltationer ctum est hoc prouerbium: Salua res, saltante sene. finitimum est, γλαῦξ ἵπ͂ατο, id est, Noctua volauit.

Homo homini Deus.

Ἄνθρωπος ἀνθρώπου δαιμόνιον.

Quod dici solet de eo, qui subitam atq; insperatar lit salutem, aut qui in magno quopiam beneficio Antiquitas enim nihil aliud existimabat esse D quàm prodesse mortalibus.

Lucianus. *Deus ex improuiso apparens.*

Θεὸς ἀπὸ μηχανῆς ἐπιφανείς.

In eos dicitur, quibus in rebus perplexis præter exoritur aliquis, qui salutem adferat, negocijq; di tatem expediat.

Mercuriale.

Ἑρμαῖον Græci vocabant lucrum præter expectati oblatum: à primitijs quas olim in vijs ponebant M rio, ijs viatores vescebantur. Alij malunt ducti aceruis lapidum, quos in itineribus ambiguis Me sacros ponebant.

Deorum manus. Θεῶν χεῖρες.

Olim per ironiam, vt opinor, dicebantur effica pharmaca, quę plurimis ex rebus, & è longinquo conficiuntur.

Suidas. *Negocium ex ocio.* Πρᾶγμα τ' ἐξ ἀπραξ

ocio negocium. Vbi res præter opinionem euenit, ıde tumultus oboritur, vnde tranquillitatẽ & ociũ abamus.

Euentus præter expectationem. *Homerus.*

oties res multò secùs euenit, quam vel fuerat insti-, vel probabilibus coniecturis euentura videbatur, gruet illud Hom. ex Iliad. P.

ἀλλ' αἰεί τι Διὸς κρείσσων νόος αἰγιόχοιο. Id est,

Verùm præpollet magni Iouis vsque voluntas.

Mopso Nisa datur. *Vergilius.*

ım præter omnium spem res præclara contigit cui-rorsus indigno, vt nihil iam non posse sperari, vel à uis appareat. Mopso Nisa datur, quid non spere-amantes? Nam Mopsum dicens, intelligit infimum ctissimumq; pastorẽ, Nisam puellam insigni forma.

Glaucus poto melle resurrexit.

Γλαῦκος πιὼν μέλι ἀνέστη.

t, Glaucus poto melle reuixit. Dici solitum, quo-liquis vulgari rumore dictus mortuus, denuò pro-ı publicum, & quasi rediuiuus apparet ijs, quibus ıasum fuerat, eum vita defunctum esse. Satis con-b euentu natum, nempe Glaucum quempiam præ-mnium expectationem, gustato mellito pharmaco luisse.

nsperabilẽ vitam agis. Ἀνέλπιστον βίον ζῇς. *Pindarus.*

t, Insperatam vitam agis. Sic enim loquuntur Atti-oc est, vitam mirificam, & quam ne sperare quidem ret quispiam.

auares Peliam. Λούσεις τὸν Πελίαν. *Plutarch.*

, Laues Peliam. Dictum apparet, vbi quis salutem citus, adfert exitium. Aut vbi quis prodesse cona-ngẽs addidit malũ. Ductum à notissima Peliæ fabu uem dum filiæ à Medea persuasæ student ad iuuen-

tam reuocare, lebeti feruenti impositum occideru

Homerus. *Subitum remedium periculi.*

Quum indicabimus rem in extremum discrimen a ctam, actumq; fuisse, ni subita salus protinùs affulsi conueniet illud Homeri ex Iliad. θ.

Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

Ni ilico sensisset genitor diuûmq; hominumq;

PROBRVM, GLORIA.

Homerus. *Gloriosum & apud posteros.*

Quum facinus significabimus, cuius famã & post celebratura videatur, quadrabit illud Hom. ex Ilia

Ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.

Imò facinus insigne peregit,
Ipsa etiam quod posteritas exaudiat.

Plutarch. *Gloria futuri.* τὸ δ' ἔτοι κλέος ἐσσομένοιο.

Admonet, famam laudemq; rectè factorum conti potissimùm apud posteros. Ouidius:

Pascitur in viuis liuor, post fata quiescit.

Aristot. *Non omninò temerè est, quod vulgò dictitant*

Non planè falsum videtur, quod plurimis est in quodq; populi consensus approbat. Aristides dici vsquequaq; irritum esse solere, quicquid rumor puli iactatum fuerit.

Cicero. *Sutorium atramentum.*

Tullius lib. epistol. 9. Iam pater eius accusatus es Antonio, sutorio atramento absolutus putatur. [opinor] hominem absolutum fuisse iudicum corr la, non citra infamiam. Est enim huiusmodi sut atramentum, vt neq; magnoperè atram imprimat neq; nullam tamen illinat maculam. Plinius simil ra dixit: Vitelliana cicatrice stigmosum.

Scarabeo nigrior. Κανθάρου μελάντερο

In fœdos & vehementer atros ac fuscos. Nam

animal insigni, sed fœdo nigrore est.

Dedecus publicum. *Homerus.*

omnibus modis infamis ac perniciosa, non inele-
cr indicabitur his versibus Hom. ex Iliad. γ.

ατρί τε σῷ μέγα πῆμα πόληί τε παντί τε δήμῳ.
υσμένεσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ. Id est,
loxa ingens vrbiq; tuæ, populoq;, patriq;,
losti gaudia, sed probrumq; dolorq; tibi ipsi.

Cythonymi probrum. κυθωνύμου αἶσχος. *Zenodot.*

t, Cythonymi dedecus. In hominem vehementer
nem fœdiq; nominis, cuiusq; nomen iure suppri-
ebeat: vel ob malefacta, vel ob calamitates. Vnde &
a vox à celando nomine dicta est. Et hodie dicta
vulgò, tegendam ollam, quoties innuunt fœdius
acinus, quàm vt autoris facienda sit mentio.

Cerite cera dignus. *Horatius.*

notari dignos atque improbos, & nequam homi-
Cerite cera dignos prouerbio vocabant: nimirum
em ceram, insignem ignominiam appellantes.
tius:

uid deceat, quid nam obliti, Cerite cera,
igni, remigium viciosum Ithacensis Vlyssis.

n & Porphyrion huiusmodi tradunt originem a-
:Romani Ceritibus bello subactis, eam dixère con
nem, ne suffragij ius haberent, ne leges vllas aut
nt, aut haberent.

Hic bonorum uirorum morbus est.

Αὐτή γε χρηστῶν ἐστὶν ἀνδρῶν ἡ νόσος.

t, At ille sanè morbus est probi viri. Vti lice-
uum id probro datur, quod magis laudi duci opor
. Aut in tristia quædam & seuera vicia, quæ quum
iora sint, tamé minus obnoxia sunt infamiæ, quòd
agnates ac probati laborent.

Apostoli. *Quem fortuna pinxerit.*

Ὃν τύχη μέλανα γράφει, τοῦτον πᾶς ὁ χρόνος ἀδύνατει λευκᾶναι.

Quem fortuna nigrum scripserit, hunc non vniu[ersum] æuum candidum reddere poteſt. Hoc eſt, Cui fo[rtuna] refragatur, huic qcquid tentauerit, infœliciter [ce]d[it]. Alluſum eſt ad nigros & albos calculos ſuffragior[um].

Zenodot. *Cur non ſuſpendis te?*

Τί οὐκ ἀπήγξω, ἵνα Θήβῃσιν ἥρως γένῃ;

Id eſt, Quin te ſuſpendis, vt apud Thebanos her[os fias]. Apud illos ſummus honos habebatur ijs, qui ſib[i mor]tem conſciuiſſent, præſertim pro ſalute patriæ. Di[ci po]ſe videtur in eos, qui famæ ducti cupiditate ſen[e pe]riculis grauibus obijciunt.

Homerus. *Adhortantis ad gloriam.*

Quum hortabimur ad immortalem gloriam e[gre]|giis parandam factis, non inconcinnè adhibebimus H[ome]ricum illud carmen, quo Tullius aliquot locis vſu[s eſt].

Ἀλκιμὸς ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.

Strennuus eſto, quò te poſteritas quoq; laude[t].

Fractis auribus.

Galenus contra Thraſybulum: ὧν εἰσι τὰ θαυμαστὰ συγγράμματα, νῦν ὑπὸ τῶν τὰ ὦτα κατεαγότων περιφέρ[εται]. Id eſt, Quorum ſunt admirandi iſti libri, qui circ[umfe]runtur ab his qui fractas gerunt aures. De pugili[bus, ni] fallor, ſentit, qui poſtea facti medici ſcribunt libr[os, aut] potius de libris imperitorum medicorum qui leg[untur] à pugilibus, qui ſolent habere laceras aures more [...] oculos ſuggillatos, totam faciem tuberibus notat[am ex] arte, quam exercent.

PROCLIVITAS.

Homerus. *Currentem incitare.* Τὸν θέοντα ὀθ[ρύνειν].

Eſt adhortari quempiam ad id, ad quod iá ſuapte [...]

dit. Homerus: Quid me ſponte mea properantem
ume Atrida Extimulas?

Bene plauſtrum perculit.

licorum prouerbium eſt. Bene plauſtrum perculit.
os, qui quempiam impellunt, quò ſua ſponte iam
endebat. Tranſlatum à plauſtris onuſtis. Plautus:
monet, quaſi adiuuat.

A uicinis exemplum habent.

faciunt quippiam aliorum exemplo prouocati. Vi-
s enim vicino morbum ſuum affricat, & malorum
mercio reddimur deteriores. Terent. Quid iſthuc
mirum eſt, de te ſi exemplum capit?

In planiciem equum. Εἰς πεδίον τὸν ἵππον. *Plato.*

ties quis ad id prouocatur, in quo plurimum valet,
; vel maximè gaudet. Equus in campo tanquam
a eſt harena. Plato: Equites in planiciem prouocas,
atem ad diſputandum.

Muſtelæ ſeuum. γαλῆ ςέαρ. *Diogen.*

, Muſtelæ pingue, ſubaudiendum, das, aut com-
s. Quum ea dantur, quorum qui accipiunt, natura
appetentiſsimi: gaudet enim hoc animal præcipuè
, veluti ſi quis laudaret laudis auidiſsimum, aut ad
dum prouocaret natura biboſum.

Calcar addere currenti. *Plinius.*

l. Non opus admiſſo ſubdere calcar equo.
autem ferme prouerbiales in totum illæ metapho-
ubdere calcar, Subdere ſtimulos, quemadmodum
: Inijcere frenum, Compeſcere freno, Reuocare
, &c.

Vna ſcutica omnes impellit.

Μία μάςιξ, πάντας ἐλαύνει. *Suidas.*

, Vna ſcutica incitat omnes. De negocio dictum
facilè fieret, videlicet à promptis omnibus, ac
ſuapte

ſuapte ſponte currentibus. Vel in hos, quos eadem
ſa impellit, puta, eadem ſpes lucri, ſtudium comm
idem amor, aut ſtudium. Sumptum ab aurigis.

Lydum in planiciem prouocas.

Λυδὸν εἰς πεδίον προκαλεῖς.

Id eſt, Lydum in campum prouocas. In eum com
qui laceſsit iamdudum ad id propenſum & prom
Notati Lydi, quòd ad bellum capeſſendum æqu
penſiores eſſent.

Sphæra per præcipitium.

Ἡ σφαῖρα κατὰ πρανοῦς.

Id eſt, Globus per decliue, ſubaudiendum, voluit
mittitur: perinde eſt quaſi dicas, currentem in
Nam ſphæra facilè per locū decliuem deuoluitur
male quadrabit in eos, q vitæ genus aliquod nact
ad quod videntur eſſe natura propenſi.

Terent. *Vno digitulo.*

Vno digitulo, ſummam negocij facilitatem ſig
bant. Terent. Qui mihi nunc vno digitulo fores
fortunatus: Næ tu iſtas faxo, ſæpe calcibus inſultal
ſtrà. Hieronymus: De qua nobis minitaris, vno [v
digitulo repellam.

Theocrit. *Suade lupis ut inſaniant.*

Vbi quis animum inducit ad rem ſtultiſsimam,
non aggrederetur, niſi inſanus. Nam lupi inſ
vel ſua ſponte: veluti ſi quis tyrannum inſtiget a
delitatem.

In numerato habere.

Qui in cauſsis agēdis eſt ingenio prēſentiſsimo, &
quid alijs præſtaret diutina cogitatio, id illi prin
tim animi intentio daret. Sumptum ab his, qui r
ad certiſsimum calculum redegerunt, hoc eſt, ad
niam numeratam.

Titio ad ignem. δαλὸς ἐπὶ πῦρ.

quis applicatur ad eas res, ad quas natura propen-
ſt: vt ſi mulieroſus ad puellarum cõuictum, ſangui-
uidus ad militiam. Non admodum abludit ab illo,
atulam immeiere.

Maturior moro. πεπαίτερος μόρου.

poteſt vel in hominem miti ingenio præditum, vel
ollem, vel in vehementer propenſum ad aliquid,
in virginem nupturientem.

Olla lenticulam attigit.

χύτρα δὲ φακέας ἥψατο.

,Sed olla lenticulam attigit. Conueniet in eos, qui
nenter propenſi ſunt ad aliquid, &c. Olla futilis
ur amare lentem.

Ignis ad torrem. πῦρ ἐπὶ δαλὸν ἐλθόν. *Diogni-nus.*

, Ignis ad torrem veniens. De negocio quod ra-
facileq; conficitur, quaſi quum vltro ignis ad tor-
ranſuolat, ob materiei ſiccitatem.

Quàm facilè uulpes pyrum comeſt. *Plautus.*

. Tam facilè vinces, quàm vulpes pyrum comeſt.
e facłu procliui. Quod nihil negocij ſit vulpi den-
mæ pyrum edere.

Tam in procliui, quàm imber. *Plautus.*

ius; Tam hoc tibi in procliui, quàm imber eſt,
do pluit. Nam procliue proprie dicitur, quod ex
eorſum propendet. Arduum eſt autem onera ſub-
i in altum.

Tanquam de narthecio, *Tullius.*

o quod eſt, Ex parato, & ad manum. Nam narthe-
opinor] vocat pyxidem, vnde pharmacopolæ de-
unt medicamenta.

Mercator nauiga & expone. *Strabo.*

Quoties

Quoties significabimus rei cuiuspiam esse tantar ... ditatem, vt nulla copia sufficiat: præsertim si qui ... sit, quod expetitur.

Vna pertica.

Plinius. Pro eo quod est, Eadem opera. Sumptum vide ... his, qui metiuntur agros. Perticam posuit pro d ... peda. Seruius dixit perticam esse lineam, qua diu ... tur agri.

Athenæ. *Tarichus assus est, simul atq; uiderit igne*

τάριχος ὀπτός εὐθὺς ἂν ἴδῃ τὸ πῦρ. Id ...

Tarichus assus vt ignem viderit.

Est auté Tarichus piscis salsus. Opinor idé esse cu ... ἀφύα ἴδε τὸ πῦρ.

Referas huc citatum ante: Ignem gladio ne foc ...

PROFICIENTIVM IN MELIV

Plautus. *Ab asinis ad boues.*

Ex humiliore conditione ad ditiorum partes tra ...

Diues factus, iam desijt gaudere lentè.

Aristoph. Επειτα πλουτῶν οὐκ ἔθ' ἥδεται φακῶν.

Id est, Lenticula diuiti placere desijt. Lens legum ... perum ac tenuium cibus est. Quæ fastiditur simu ... lautior fortuna contigit. Vnde prouerbium in e ... bus ad vberiorem conditionem euectis, fastidi ... ea, quæ priùs inopes boni consulebant.

Satis quercus. Αλις δρυός.

Id est, Sat quercus. Vetus adagium in eos: qui rel ... ctu sordido, ad elegantiorem lautioremq; dig ... tur. Aut quoties pristinum aliquod studium a ... tutum relinquitur.

Non enim spinæ. οὐ γὰρ ἄκανθαι.

De conditione dicebatur in melius commutat ... pta metaphora à noualibus, quæ repurgatis spi ... giferæ incipiunt esse.

Effugi malum, inueni bonum. Zenodot.

Εφυγομ κακὸμ, ἕυρομ ἄμεινομ.

,Euasi mala, nactus sum meliora. Dici solitum, si do fortuna lautior cuipiam contigisset.

Iuxta cubitum profecit.

Κατὰ πῆχυν ἐπεδίδου.

) dicebatur, qui promotus esset ad meliora, siue cu ɔrdine progreditur legitimo. Cubitus enim & mo- ignificant, vt intelliges nihil transiliendum.

Meliores nancisci aues.

Αμεινόνωμ οἰωνῶμ τυχεῖμ.

ıtur, quibus post res aduersas succedunt prospe- Nam vt apud Latinos auis & ales interdum non l, sed omen ipsum & augurium significat. Itidem Græcos, οἰωνὸς & ὄρνις, cùm στρουθὸς non eodem acci- modo, quemadmodum indicat Eustachius in ι. librum. Horatius: Mala ducis aui domum. Labo- utem hac superstitione antiquitas, vt in magnis aggrediundis, auium occursus obseruaret: neque unt qui eam velut artem profiterentur. Atque pud Romanos Augurum collegium.

Melius nobis est quàm heri. Aristoph.

rbialem habere figuram videtur illud Aristo- :

Κλεψίδημ' ἄμεινομ ἢ χθὲς πράττομεμ. Id est, Clepsideme melius atq; heri mihi est.

lud Theocriti: Melius cras forsan habebit. significamus fortunam in melius commutatam.

Ego ex bono in bonum traductus sum. Suidas.

Ἐγὼ μὲν ἐκ τοῦ καλοῦ εἰς καλὸμ μετήνεγκα.

Ego quidem è bono in bonum transij. De his, qui institutum bono commutant.

Fuit

Fuit & Mandroni ficulna nauis.

Ἐγένετο καὶ Μάνδρωνι συκίνη ναῦς.

In eos dici solitum, qui præter meritum ad fœlici atq; opes euecti pristinæ conditionis non memin sed præsenti rerum successu insolentius abutun Mandrone quodam sumptum, qui indignus & i rens, ex nauiculario factus est imperator. Nauim ficulnam, per contemptum dixit.

Hodie nullus, cras maximus.

Aristoph. Ὁ νῦν μὲν οὐδείς, αὔριον δ' ὑπέρμεγα

Id est, Qui nullus hodie, cras erit vel maximus. cui repentè ingens aliquis honos accesserit.

Plautus. *I modò uenare leporem, nunc Itym tenes.*

Id est, Hanc interim cœnam qualemcunque cert bes, quære alteram si potes potiorem. Itys eni quam à Phaside Scythiæ flumine phasianum v Verùm opinor legendum Ictin. Nam id est an genere mustelarum, quod in cuniculos immitt prædam illiciat. Latini viuerram appellant.

PROFVSIO.

Calliæ defluunt pennæ.

Dictum in Calliam apud Græcos, qui per luxu bidinem patrimoniū abligurierat. Solet autē ho dū auibus accidere, vel morbo, vel certis anni té

Opus ad opus. Ἔργον ἐπ' ἔργῳ.

Hoc adagio nullum operæ finem significamus.

Galliorum incusare uentrem.

Ἀλεκτρυόνων μέμφεσθαι κοιλίαν.

De edacibus, ac luxu multum absumentibus fac Huic enim animanti venter mirificè calidus, ita nia statim concoquat.

Macrob. *Proteruiam fecit.*

:eruia id sacrificij genus est, in quo si quid reliquũ ,id igni consumeretur. Vnde celebratur illud Casfestiuiter dictum in Albidium quendam, qui paonium vniuersum luxu absumpserat, vnis exceptis us, quæ incendio conflagrârunt, Proteruiam, infecit, propterea quòd ea quæ comesse non potueuasi combussisset.

Relinque quippiam & Medis. Plutarch.

Λεῖπέ τι καὶ Μήδοις.

, Reliquum facito aliquid & Medis. Prouerbialis in eos, qui ex conuiuio nihil reliqui faciunt, aut acultates vniuersas abliguriunt. Relinque quip- & Medis, hoc est, comparce tu, quod dissipent ij, bi malè volunt. Hinc natum, quòd Medi & Phoi ipsam, & extremos Bœotiæ terminos incursarũt, a vexantes, miscentesq; populationibus.

E dolio hauris. Ἐκ πίθου ἀντλεῖς.

io haurire dicebatur olim, qui abundaret rebus is. Admonet & Hesiodus, dimidiato dolio parcen esse, quòd sera sit in fundo parsimonia. Diuitum bere dolia, pauperes vappam bibunt è lagenis.

Vna cum canistro. Αὐτῷ κανῷ Zenodot.

rabit in eos, qui rem intemperanter profundunt, antq; & abliguriunt. Mos enim erat antiquis, vt ur Didymus, vt cœnæ canistris inferrentur.

Largitio non habet fundum. Cicero.

dicto significabant, stulta liberalitate quantaslibet exhauriri, vel effluere potius. Translatum videtur ipso dolio Danaidum apud inferos.

Ipso horreo.

prolixè & affatim datur, ipso horreo dari dici- quemadmodum ipso canistro, propterea quòd ex rro plenius depromitur, quàm è chœnice.

Seneca. *Plena manu.*

Pro eo quod est, ampliter, copiosè, prolixè, mini malignè. Translatum ab ijs, qui nō parce, sed plena nu largiūtur. Fit lepidius, quo magis ad animi res t feratur.

Plutarch. *Cupidinum crumena porri folio uincta est.*

πράσου φύλλῳ τὸ τῶν ἐρώτων δέδεται βαλάντιον.

Id est, Porri folio amorum vincta est crumena. Por est calefacere, ciere vrinam, irritare Venerem. S ostendit dictum de ijs, qui per amorem immode faciunt sumptus, luxuiq; indulgent.

Plautus. *Festo die si quid prodegeris.*

Plautus: Festo die si quid prodegeris, profectò eg ceat, nisi peperceris. Admonet autem, ne in sump solennibus ita profusi simus, vt non suppetat quo mus quotidianos. Accommodabitur non perper eos, qui iuuenes rem prodigunt, esurituri senes.

Bello parta. Ἐκ πολεμίας.

Id est, Ex hostium regione. Vbi quis immodicè in ret. Solemus enim celerius ac temerè profundere hostibus sit ereptum.

Glaucus alter.

Γλαῦκος ἄλλος ἱππόβρωτος.

Id est, Glaucus alter ab equis deuoratus. Quadra hominem alendis equis exhaurientem facultates A fabula natum.

Immolare boues.

Βουθυτεῖν, tanquam prouerbialiter dicebantur, q plos magnificosq; sumptus facerent. Diuitum eni vel regum potius, boues immolare. Et βουθυσίαν pr gnifico apparatu vsurpant.

Caricum sepulchrum. Καρικὸς τάφος.

...t, Caricum monumentum. De re magnifica sumsaq; Sumptum à Mausoli sepulchro, quod est apud ...s.

Cui multum est piperis, etiam oleribus immiscet.

Ο πολὺ ἔχων πέπερι, τίθησι καὶ λαχάνοις.

..., Qui multum habet piperis, etiam oleribus ad...t. Cui rei cuiuspiam largior est copia, ea profusius ...r licebit. De pusillo parcius insumendum. Vt cui ...am suppetit facultatum, huic licet opipare viuere.

Martialis:

...sapiant fatuæ fabrorum prandia betæ:
O quàm sæpè petet vina piperq; coquus.

Non nauigauimus ad Hippolaitas. Herodot.

Οὐχ ἱππολαΐτας πλεύσαντες πλῶμεν.

..., Non nauigamus ad eximios Hippolaitas, vt sit ...nentis parcius vtendum esse rebus præsentibus: ...e enim nauigari ad eum locum, vnde rerum hu...di copia exuberat, vt quod temerè prodegeris, fa...ssis sarcire.

Drachmæ grando. Δραχμὴ χαλαζῶσα. Zenodot.

..., Drachma grandinans. De lucro, quod tanquam ...ùs emissum obtigit. Nam olim theatrale præmium ...rachma, quæ veluti grandinis in morem in popu...argebatur.

...ROPRII COMMODI STVDIVM.

Tunica pallio propior est. Plautus.

...significatum est, ex amicis nos alijs atq; alijs magis ...uinctos, neq; parem omnium habendam esse ra...m. Pallium extrema vestis est apud Græcos, quem...dũ apud Romanos toga. Tunica toga tegebatur.

Cicero. *Intus canere.* *Aspendius citharœdi*

Qui priuati commodi impendio studiosi essent, : quicquid agerent, id omne ad domesticam referr litatem, ij prouerbio intus canere, ijdem apud C ἀσπένδιοι κιθαρισαὶ, id est, Aspendij citharistæ diceb

Ne quicquam sapit, qui sibi non sapit.

Μισῶ σοφιστὴν ὅς τις οὐχ αὑτῷ σοφός.

Sapientem eum odi, qui sibijpsi non sapit.

Plautus. *Ad suum quenq; quæstum æquum est esse call*

Quisq; aduigilat ad id, quod expetit.

Decora teipsum. γέραιρε σαυτόν.

Id est, Honesta teipsum. Iocus prouerbialis in e se magnificentius gereret. Nam γεραίρειν venerar honorem habere

Anguillam captare. Ἐγχέλεις θη

Id est, Anguillas venari. Dicuntur qui priuati c di caussa cient tumultus: Inde ducta similitudin quum aqua stat immota, nihil capiunt, qui capt guillas. Quum verò sursum ac deorsum miscent mum capiunt. Quadrabit in eos, quibus trāquil pub. statu nihil est emolumenti. Proinde seditio dent exoriri, quò ciuitatis publicum malum i priuatum vertant commodum.

Suidas. *Vnà lauabor.* Πλαλοῦμαι.

Dici consueuit, vbi quis insinuat se in societate rius, aut vbi quis admittit aliquem in societatem pauperior est, sumptum effugiat. Tanquam hoc ditatis laturi sint tenues, si cum diuitibus balne grediantur, vt spongijs suis parcant.

Manum admouere. τὴν χεῖρα ἐπιβά

Id est, Manum apponere. Dicebantur qui sese i rent in rei cuiuspiam egregiæ communionem.

Homerus. *Vndecunq; lucrum capiunt.*

duocatos, in calumniatores, in malos medicos, qui ant vndecunq;, si quis incidit in casses, quem pos- expilare, congruet illud Hom. ex Iliad. κ.

ἐι γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον
γναμπτοῖς ἀγκίστροισι. ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός. Id est,

emper enim quaqua patet insula, piscibus hamo nsidiabantur, ventrem fames enecat atra.

Genu sura propius. Γόνυ κνήμης ἔγγιον. *Aristot.*

adagium ex euentu quodam est natum. Quum in o quidam conspiceret duos amicos pariter de vita :litantes, fratrem & consobrinum, neq; posset vtri simul ferre suppetias, omisso consobrino fratrē de- it, atq; hanc interim sententiam pronunciauit.

Omnes sibi melius esse malunt quàm alteri. *Terent.*

:ntius in Andria. Idem in eadem fabula: Heus pro- is sum egomet mihi. Nemo seipso diligit quēquam is. Adfine: Sibi quisq; amicus est.

Simonidis cantilena. Σιμωνίδου μέλη. *Plutarch.*

afris ac subdolis dictum est: Hunc tradunt primum iam & quæstum in artem induxisse. Erant illi duo ia, alterum gratiarum, alterum præmiorum: quæ n post tempus aliquātum aperuisset, gratiarum ar- m semper offendebat inanem, præmiorum semper am. Hoc commento significans se nolle gratis do- carmina.

Mihi ipsi balneum ministrabo. *Aristoph.*

Ἐμαυτῷ βαλανεύσω.

t, Ipse mihi balneator erō. Vbi quis suis inseruit cō- is, aut vbi quis non expectato alieno officio, ipse agit negocium. Aristophanis interpres admonet latum à balneis, in quibus cessante balneatore, ipsi uant, aquam hauriunt atq; infundunt.

Sibi canere. Ἑαυτῷ ψάλλειν.

Id est, Sibijpsi canere. Dicitur, qui non ad alienu
bitrium facit quippiam, sed animo obsequens suo

Aristot. *Astutior coccyce.*

μηχανικώτερ@ κόκκυγ@.

Id est, Coccyce astutior. Dicebatur, qui astu sibi c
leret. Sumptum ab auis ingenio, oua subijcientis
dos alienos. De qua abunde Plinius & Aristoteles.

Optat uicino ut habeat, magis autem ollæ.

Potissimum est habere domi, quibus est opus. P
mum, vicinum habere diuitem, a quo posis petere

Zenodot. *Veniat hospes, quisquis profuturus est.*

Ξένος ἔλθοι ὅσις ὀνήσει.

Id est, Veniat qui proderit hospes. Admonet adag
eorum demum aduentum esse gratum, qui com
quippiam adferunt. Ouid.

Ipse licet venias Musis comitatus Homere,
Si nihil attuleris, ibis Homere foras.

Plautus. *Suam quisq; homo rem meminit.*

Qui in alieno negocio dormitat, in suo vigilat.

Mercator est.

Εμπορός ἐστι σκηπτόμενος.

Id est, Mercatorem se adsimulat. Dicendum in eum
ob timiditatem caussas commenticias prætexit, n
gatur subire discrimen.

Zenodot. *Ciuitates ludimus.* πόλεις παίζομε

Lusus genus est quoddam, in quo calculis ludel
olim, quos antiquitùs πόλεις, id est, vrbes vocabát: I
terici χώρας, hoc est, regiones, appellare cœperũt.
quadraturum videtur, quoties suum quisq; comn
quacunqe sectatur via, & æmulo competitoriq; n
omnibus tendit insidias.

PROXIMIS VTENDVM.

Viam qui nescit ad mare. *Plautus.*

Plautus in Pœnulo: Viam qui nescit, qua deueniat ad mare, eum oportet amnē quærere comitem sibi. Id est, qui rem commode conficere nequit, is quauis ratione conficiat, necesse est. Qui recte viuendi rationem ignorat, eos sibi proponat, quorum vita laudata est.

Vt possumus, quando ut uolumus non licet. *Terent.*

Ζῶμεν γὰρ οὐχ ὡς θέλομεν, ἀλλ' ὡς δυνάμεθα.

Id est, Non vti libet, sed vti licet, sic viuimus. Quo monemur tempori ac necessitati seruiendum esse.

Quando id fieri non potest. *Idem.*

Oportet id quod adest, boni consulere. Et Martial. Quod sis, esse velis.

Bona est offa post panem. *Zenodot.*

Ἀγαθὴ καὶ μάζα μετ' ἄρτον.

De his dici solere ait Zenodotus, qui penuria meliorum improbantur deteriora. Nam maza quiddam est pane eo deterius, conflatum ex lacte & farina. Quo licebit uti, quum indicabimus rem vsu, non opinione æstimandam.

Si non adsint carnes, taricho contentos esse oportet. *Diogeni.*

Ἂν μὴ παρῇ κρέας ἐρκτέον τῷ ταρίχῳ.

Id est, Probanda salsamenta egenti carnium. Sunt qui dicunt τάριχον accipi pro pisce, sed vili putriq́; qui idē sit ...hia. Fortassis hic pro iure accipiendum tarichus. Sensus hic est, vbi non est copia meliorum, boni consulere oportet quæcunque contingunt.

Aulœdus sit, qui citharœdus esse non posit. *Cicero.*

Recte dicetur in eos, qui malunt in multo inferiore ordine alicuius haberi momenti, quam inter excellentes

negligi. Quemadmodum Iulius Cæsar maluit in fi
oppidulo primus esse, quàm Romæ secundus. N
le quadrabit in eos, qui desperatione meliorum a
miliora sese conferunt.

Suidas. *Si bouem non poßis, asinum agas.*

Εἰ μὴ δύναιο βοῦν, ἔλαυνε ὄνον.

Id est, Si nequeas bouem, asinum agito, id est, si ne
tes vt vis, vtcunque potes, facito. Si fortuna sp
dior non contingit, eam sortem, quæ contingit,
consulas. Si quod optas nō licet, id quod est prox
amplectere.

Plato. *Altera nauigatio.* Δεύτερος πλοῦς.

Id est, Secundarius cursus, vocabatur, cum vento
tuti, remis nauem impellerent. Conuenit, vbi q
quæ potissima fierent, nō contingunt, ad proxim
fugitur auxilia.

Præsentem fortunam boni consule.

Τὸ παρὸν εὖ ποιεῖν. Id est, Quod adest boni consul
Τὸ παρὸν εὖ τίθεσθαι Id est, Quod adest æqui boniq; l
oportet. Admonet adagium ne nos maceremus a
rum rerum cupiditate, sed quæcunq; contigit for
velut optimam amplectamur.

Theocrit. *Præsentem mulge, quid fugientem insequer*

Τὰν παρεοῦσαν ἄμελγε, τί τὸν φεύγ
διώκεις;

Id est, Presentem mulgeto, quid insequeris fugien
Præsens lucrum non omittendum spe commodor

Quod adest, boni consule

Oportet boni consulere, quicquid à fortuna co
ditur:

Homerus. *Quæ dantur.*

Τὰ μὲν διδόμενα. Id est, Quę dantur. Admonet adag

d à fortuna datur, id boni consulendum esse, & felum æquo animo, quod mutari non queat.

Quod datur. Cicero.

iius Marcellus citat hunc versiculum è Cecilij Plo- Patiere quod dant, quando optata non danunt. Da- antiquè dictum est pro dant, conuenit cum præ- nte: τὰ μὲν διδόμενα.

Extrema linea.

d in quaque re postremum est, extremam lineam llabant. Ita Terentianus Phædria: Postremo extrenea amare nonnihil est.

PRVDENTIA.

A fronte simul & occipitio oculatus.

m iudicabimus admirabilem rerum omnium cognem, aut singularem prudentiam, quę constat non ntium modo scientia, sed & memoria præterito- & futurorũ perspicientia, rectè versum hunc vsurnus. Vergilius:

sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.

Alter Ianus. Ἰανὸς ἄλλος.

lrabit vel in prouidum ac circumspectum, vel in item & perfidum. Persius: O Iane à tergo, cui nulonia pinsit. Sumptum à Iano bifronte.

Sapiens diuinat. Donatus.

tus in Hecyram indicat prouerbiũ esse, Diuinare item, quòd ex coniecturis prudenter collatis colerum, non solùm de præteritis, verùm etiã de fu- Reliqua pete ex prouerbio: Qui bene conijcit.

Mus non vni fidit antro. Plinius.

tum illud est: Eum murem esse miserum, cui non i vnum specu. Locus erit adagio, si quem admobius, vt sibi plures amicos paret, aut vnà cum opi- adeat philosophiæ, vt si fortuna quod suum est

eripiat, in literis sit præsidium.

Non oportet hospitem semper hospitem esse.

Hospites dicuntur ignari eius loci, in quo viuunt sed turpe est in eadem ciuitate viuere, & semper esse pere grinum. Sic turpe est in eadem disciplina diu versatum esse, & nihil scire.

Horatius. *Aceto perfundere.*

Prouerbij speciem habet pro irridere, sic & illuc Horat. Ad idem, quod sale multo

Vrbem defricuit, charta laudatur eadem.

Aristot. *Sapiens non eget.*

Χ. ἤ δ' οὐ πώποθ' ὅστις ἀρτίφρων πέφυκ' ἀνὴ

Id est, Haud vnquàm eget, qui mente sana est præ ut Siue quod magnæ sint opes, habere bonam mente si ue quod sapienti facilè est ditescere, si velit.

Tanquam de specula.

Qui futura longe prospiciunt, priusquam eueniat tan quam de specula præuidisse dicuntur.

Cicero. *Qui bene conijciet, vatē hunc perhibeto opt. i.*

Admonet adagium futurorum præscientiam, non so tibus aut augurijs petendam esse, sed a prudent si quidem qui prudentia sit præditus, is ex præterito m præsentiumque coniecturis facilè prospiciet, qu si euenturum.

Homo Thales. Ἄνθρωπος Θαλῆς.

Ironia prouerbialis in stultũ, qui sapiẽs haberi stu at Fuit enim Thales vnus è septem Græciæ sapientib

Plautus. *Acetum habet in pectore.*

Plautus: Ecquid acetum habet in pectore? Pro eo est. Num sapit? num quid habet astutiæ? Nã vt salsa, it & acida palatum iuuant, acuuntq;, & irritant stomac um.

Aristoph. *In holmo cubabo.* ἐν ὅλμῳ εὐνάσω.

Di

:batur ab ijs, qui se quippiam diuinationis cognitũ
ıinitabantur. Nam quidam dicunt, tripodes Apol-
holmos appellatos fuisse. Tradit autem Aristopha-
Grammaticus, eos qui holmis indormissent, repentè
ıandi spiritum concipere.

Perendinum ventum prædicere.

τὸν ἐπιτάιον ἄνεμον προγινώσκειν.

:, Perendinum ventum præscire. Dicuntur, qui con
ris, quòd vulgò pòst euenturum sit, colligũt. Sum-
à nautis aut negociatoribus.

Amyris insanit. Ἄμυρις μαίνεται. Zenodot.

erbialis allegoria, qua rectè vtemur, vbi quis insa-
rætextu rebus suis consulit.

Non pluet, &c. Plutarch.

rchus refert hunc versiculũ prouerbio iactatum:
κι... νυκτὸς ὕει κ... τίκτει ἀγροτέρα σῦς. Id est,
ion nocte pluit, qua sus fœtum édit agrestis.
s significare velit exacto vere, aut autumno sere-
.m fore.

Lesbius Prylis. Ὁ Λέσβιος πρύλις. Idem.

rchus tradit hoc prouerbium per similitudinem
tum. Prylin enim fuisse Mercurij filiũ, ac diuinan-
itum iudicat.

Timidi mater non flet. Aemilius Probus.

lo qui contemnunt hostem, nihilq; metuendum
it, quoniam parùm cauent, ferè pereunt, & matri
ctum adferunt cum orbitate.

PRVDENTIA SENILIS.

Multorum festorum Iouis glandes comedit.

πολλῶν πανηγύρεων Διὸς βαλάνων ἔφαγεν.

ne, longoq; plurimarum rerum vsu docto, quasi
Multas vixit Olympiadas.

Annosa vulpes haud capitur laqueo.

γέρων ἀλώπηξ οὐχ ἁλίσκεται πάγῃ.

Id est, Vulpes anus laqueis capi haud vllis potest. I dum in eum, qui longa ætate, multaq; rerum expe tia callidior est, quàm vt arte, dolisq; capi queat.

Zenodot. *Eum ausculta, cui quatuor sunt aures.*

Ἀκούε τοῦ τὰ τέσσαρα ὦτα ἔχοντος.

Natum ab Apolline, qui fingitur quatuor habe res, & manus totidem. Atque ita monet prouerbi diendos esse illos, qui diuturno complurium reru præ cæteris sapiunt, ita vt fere faciunt senes.

Anus subsultans multum excitat pulueris.

In eos dici solitum, qui ob rerum experientiam negociorum aggrederentur.

Homerus. *Aetate prudentiores reddimur.*

Si quando negabimus nobis eadem probari ian grandioribus, quæ quondam ob ætatis inscitiam runt, sed vsu rerum auctam prudentiam, cógrue Homeri ex Odyss. B.

Ἐγὼ δ᾽ ἔτι νήπιος ἦα.
Νῦν δ᾽ ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων,
πυνθάνομαι καὶ δή μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμός. Id e
Eram adhuc puer: ast vbi iam sum
Grandior, & reddit me aliorum oratio doctu
Ipseq; grandescit mî animus.

Horatius. *Sine cortice nabis.*

Qui iam per ætatem non egent custode morum.

Homerus. *Senum prudentia.*

In senem plurimarum rerum vsu peritum, quiq; meminerit superioribus acta seculis, quadraueri Homeri ex Odyss. B.

παλαιά τε πολλά τε εἰδώς. Id est,
Qui antiquaq; multaq; norat.

Solon. *Senesco semper multa addiscens.*

γηράσκω δ' ἀεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

, Discenti assiduè multa senecta venit. Significat
ı vsu vitę, multaq; rerũ experientia parari pruden
ferent. Nunquam ita quisquam bene subducta ra
ad vitam fuit, quin res, ætas, vsus semper aliquid
tet noui, Aliquid moneat, vt illa, quę credas scire,
s: & q̃ tibi putaris prima, in experiendo repudies.
ius idem: Discipulus est prioris posterior dies.

Moderator negocij. *Homerus.*

:ientia & auctoritate sua negocium moderetur.
:rus:
ἀρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως. Id est,
:ratem clauo scitè, doctèq; regebat.

PRVDENTIA CONIVNCTA VIRIBVS.

Consilijs simul & facto valens. *Homerus.*

ninem consilio pariter ac viribus excellentem,
niet illud Homeri ex Odyss. ζ.
ἔην βουλὴν μετ' ἠδὲ μάχῃ...
uiusmodi erat, seu pugna consilióue.

Prudentia cum viribus coniuncta.

ı, qui norit idem & alijs imperare quid sit agen-
& ipse persequi quum est opus, iuxta Homerum:
ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής Id est,
iuxtà ductor bonus, & certamine pollens.
:nim qui imperatorem agere norunt, at militem
re non norunt.

Imperator bonus, & idem robustus miles. *Idem.*

nder huic carmini Homerico palmam tribuit, q
liad. γ.
Ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής. Id est,
Dux bonus, ac miles præpollens viribus idem.

PVDICITIA.

Hippo-

Diogeni. *Hippolytum imitabor.*

Ἱππόλυτον μιμήσομαι.

Diogenianus in prouerbiorum Collectaneis ait di
tū de ijs, q statuissent purè, casteq; viuere. Nota ef
la, quemadmodū is iuuenis odio fœminei generis
nę studijs sese totū addixerit, despecto Veneris N

Aristoph. *Melanione castior.*

Μελανίωνος σωφρονέστερος.

Dicebatur, qui magnoperè à mulierum congre
abhorreret. Aiunt Melanionem quendam odio r
rum, in solitudinem demigrasse.

PVDOR.

Pudor in oculis. Ἐν ὀφθαλμοῖς ἡ αἰδ

Horū nos pudet, quæ in propatulo sunt. Aspectu
vel incutit, vel renouat etiā pudorem. Vnde fit, v
ri quum pudescunt, oculos tegant. Hinc & Poet
dinem, quòd sit improbissimus, cæcum fingunt.

Homerus. *Pudebat recusare, & non audebant suscip*

Homerus:

Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι δεῖσαν δ᾽ ὑποδέχθαι. Id e

Detrectare pudor, formido subire vetabat.

Quo vti licebit, quoties incidit eiusmodi negoci
aliud suadeat honestas, aliud vtilitas: & dedecoro
nō suscipere prouinciā, rursum periculosum susc

Idem. *Pudor & metus.*

Quum abstinetur à re quapiam, quòd ea tum inh
factu videtur, tum verò minimè tuta, locum hab
lud Homeri ex Iliad. O.

Ἴσχε γὰρ αἰδώς, καὶ δέος. Id est,

Nam pudor atq; metus vetuit.

Verecundia inutilis viro egenti.

Αἰδὼς δ᾽ οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι. Id e

Verùm homini pudor haudquaq̄ conducit eg

›net autem abijciendum pudorem, quoties vrget
sitas.

Apud mensam verecundari neminem decet. *Plautus.*

:rbium hoc ex tanta antiquitate per manus tradi-
ſt, hodieq; verſatur in ore omnium. Verecundari
iem apud menſam decet. Niſi quòd vulgus ad-
c in lecto.

Tinctura Sardonica. βάμμα σαρδονικόν.

lore præcellenti dicebatur, præcipuè purpuræ.
cum aũt transfertur ad eum, qui pudefit, aut qui
gas ſanguine tingitur. Sardon inſula ingẽs, oppo-
ulæ, in qua variæ purpurarũ tincturæ fiebant.

Tinctura Cyzicena. βάμμα κυζικηνόν. *Ariſtoph.*

us non eluendum appellabatur apud Atticos. Di
rq; in eos, qui metu quippiam indecorè facerẽt.
Cyziceni duobus nominibus notati ſunt, timidi-
mollitiei.

i timor, ibi pudor. ἵνα δέος, ἔνθα καὶ αἰδώς. *Plato.*

oilis illa Terentiana: Omnes deteriores ſumus
a.

Aduerſus ſolem ne meieto. *Pythag.*

tur Eraſmus commendare verecundiam.

Ne pudeat artem.

leat artem proloqui, quam factites. Multos non
urpi quæſtu viuere, quum pudeat nomen eius
s profiteri.

PVNIRI PRO ALIO.

Tibicen vapulat.

bus apud Athenæum lib. 9. ait fuiſſe morem, ſi quid
et coquus, tibicinem ſolere vapulare. Phylillius
undem:

Ὁ ἄρ τύχῃ μάγειρος ἁμαρτών,
Τὸν αὐλητὴν λαβεῖν πληγάς. Id eſt,

Quic-

Quicquid coquus peccauerit tibicen accipere sole- gas. Nullus homo læso indemnis euasit coquo.

Canis peccatum.

Vide, Vltio malefacti.

RAPACITAS ET AVARICIA.

Aristot. *A mortuo tributum exigere.*

Ἀπὸ νεκρῶν φορολογεῖν.

A mortuo tributum exigere dicebantur, qui per fas- fasq; diuitias vndequaque congerunt. Dici solitu- eos, qui turpiter vndecunque lucrum aucuparen- rebus minutis ac sordidis. Veluti Vespasianus è l- aut è turpibus, velut è lenocinio, quæstuq; corpori- quum à quibuslibet extorquetur, ab amicis, â tenui- à mendicis: postremò, vel ab ipsis mortuis. Nota h- fœneratores Christianos.

Homerus. *Vndecunque lucrum captant.*

Aptè dicetur in aduocatos, in calumniatores, in r- medicos, qui captant vndecunque, si quis incidat i- ses, quem possint expilare.

Suidas. *Fabarum arrosor.* κυαμοτρώξ.

Dicebatur, qui in creandis magistratibus vendeb- suffragia, eoq; quæstus gratia sedulò versabatur i- mitijs. Vnde fabis victitare dicebantur, quibus hin- quæstus.

Felis Tartessia. γαλῆ ταρτησσία.

Nõ inepte dicetur de rapacib⁹. Huic cõfine est illu- ciani: ἁρπακτικώτεροι τῶν γαλῶν. Id est, Rapaciores f-

Cicero. *Lacunam explere.*

Pro sarcire damnum. Cicero: Vide ne qua lacuna in- auro, hoc est, ne quid desit.

Nullam corporis partem habet ociosam, ne- quidem qua vocem promit.

De-

quodam, cui omnia membra fuêre venalia, etiam os
ɔx. Torquetur in hominem, non manibus tantum,
oto corpore rapacem.

Quod vtile, honestum: quod autem noxium, turpe. *Plato.*

N il est vtile, nisi quod honestum est.

Exigit à statuis farinas.

Αἰτεῖ γε καὶ τοὺς ἀνδριάντας ἄλφιτα.

t, Sanè cibum & signis ab ipsis exigit. In eum dicen-
, qui nullius misertus, vndecunq; quod potest auel-
ıt ab ipsis mortuorum statuis. Competit in princi-
xpilatores plebis: aut in auaros sacerdotes, apud
ne sepulchrum quidem gratis conceditur. Natū à
ınis, qui & à sepulchris, aut defunctorum statuis
gal colligunt.

Quid terra terram uendis?

Nec paßim, nec omnia, nec ab omnibus. *Vlpianus.*

ı inhumanum, à nemine accipere: sed pasśim vilissi
ı est: & omnia, auarissimum. Admonet in muneri-
ıccipiendis non solùm verecundiam adhibendam
verùm etiam delectum.

Lucri bonus est odor ex re qualibet. *Iuuenalis.*

:a quidem, sed tamen pestilens illa vox Vespasiani,
uum ex lotio vectigal faceret, homo turpiter aui-
uperq; eo facto à filio admoneretur, quòd è re tam
la lucrum faceret, paulò pòst collectam pecuniam
:aribus admouit, rogauitq;, ecquid illa puteret.
Iuuenalis:

ucri bonus est odor ex re qualibet. Ennius:
nde habeas, curat nemo, sed oportet habere.

Mendici pera non impletur. *Zenodot.*

Πτωχοῦ πήρα οὐ πίμπλαται.

, Mendici pera non impletur. Sensus per se liquet:
e inexplebilem esse mendicitatem.

Mendicorum loculi semper inanes.

πτωχῶν ὀυλαὶ ἀεὶ κεναί.

Id est, Mendicantium sacculi semper inanes. De p bus dictum & insatiabilibus.

Suidas. *Vna cum ipsis manipulis.* Αὐταῖς ἀμάλαις.

Id est, Cum ipsis manipulis. Quum omnia fundit reunt, hoc est, quum ne gluma quidem sit reliqua uerbium à rusticis natum.

Plautus. *Cum puluisculo.*

Quum omnia sic tolluntur, vt ne puluis quidem liquus. Eodem pertinet Euangelicum illud, quo tur etiam puluerem excutere Apostoli, id est, ne mum quidem ab eis auferre secum. Plautus: Cor hic iam me totum cum puluisculo.

Lucrum pudori præstat.

Κέρδος αἰσχύνης ἄμεινον.

Plautus in Pseudolo: Nimio illud quod pudet fertur, quam illud quod piget. Idem: Pol puder pigere, præstat totidem literis. Plutarchus: Τὸ μὲ τὴν δόκησιν ἄρνυσο, τὰ δ' ἔργα τοῦ παν δρῶντος ἐ... Opinionem spernito iusti, ac virum quiduis a sequere, quum spes est lucri. Sophocles:

Τὸ κέρδος ἡδὺ κἂν ἀπὸ ψευδῶν ἔῃ.

Dulce est lucrum profectum & à mendacijs.

Sententiæ bono viro indignæ.

Horatius. *Charybdis, Barathrum.*

Hominem maiorem in modum edacem, bibac rapacem, helluonem, Charybdim aut Barathrum mus. Horatius de Lurcone quodam: Ingluuies pestas, Barathrumq; macelli.

Diogen. *Megaricæ sphinges.* Μεγαρικαὶ σφίγγε

Ita scorta quædã vulgus olim appellabat, eo q M siũ mores improbi fictiq;, & populari cõuicio notati fuerint, siue q apud eos nutrix sphinx ap

Boni pastoris est tondere pecus, non deglubere. *Sueton.*
dic vulgò celebratum durat, vbi quis est exactor du- atq; instantior. Quid? Num & pellé vis? Quasi con- iat lana contentũ esse. Tondent igitur, qui ita spo- t, vt forté relinquát, vnde res possit crescere. Deglu t, qui nihil reliqui faciunt. Nã lana detonsa renasci Cute detracta, nihil est quod deinde possis auferre.

Canis circum intestina. κύων παρ' ἐντέροις.
st, Canis iuxta intestina. Dicebatur, vbi quis eas res, rum esset cupientissimus, propositas conspiceret, us tamen frui non liceret. Canes enim oberrant am intestina, deuoraturi, nisi fustem timerent.

Rapina cotytijs. Ἁρπαγὰ κοτυτίοις. *Plutarch.*
ytia festum quoddam erat apud Siculos, in quibus ore placentulæ quæpiam & arborum fœtus ramis abantur, eaq; diripienda proponebantur. Dici soli- de bonis temerè profusis direptisq;.

Ne à chytropode cibum nondũ sacrificatũ rapias. *Hesiodus.*
cat Marcus Tullius irreligiosum fuisse, cibum è pa edere. Scribit enim ad hunc modum libro de Fini- l. Atque reperiemus Asotos primùm ita non reli- os, vt edant de patella. In genere poterit accommo ad quemuis, qui negocium irreuerenter & illotis, unt, pedibus aggreditur. Huc pertinent & illa: A la rapere, A veru rapere, A sartagine.

Lauerniones.
ntur homines furaces, quòd fures sub tutela La- æ deæ essent, in cuius luco obscuro atque abdito so nt furto sublata, prædamq; defodere.

Bona Porsenæ. *Liuius.*
Porsenæ dicebantur, q̃ velut ab hostib⁹ erepta par æneunt. Nõ ineptè dicetur in res, q̃ dono cuiuspiã, rtunæ cõmoditate citra nostrã operã contingunt.

Athenæ. *Partitio, non præfocatio.* Μερὶς οὐ πνίξ.

Id est, Sortitio, non præfocatio. Quo licebit vti, si qua
do significamus non esse locum violentiæ, sed ex a
tate iuris oportere tractari negocium.

Persæpè sacra haud sacrificata deuorat.

Ἄθυτα δ' ἱερὰ πολλάκις κατεσθίει.

Id est, Persæpè sacra haud immolata deuorat. Sen
est Simonidis, in mulierem quandam male morat
auidam in conuiuijs. Concinnè dicetur in eos, qu
tris impulsu statim ad deuorandas epulas irrum
non expectatis cæremonijs & elegantiolis illis, q
ciuiles vtuntur. Ductum à victimis, quas fas no
contingere, nisi mysterijs peractis.

Diogenia. *Vulturis vmbra.* Γυπὸς σκιά.

Quadrare videtur in hæredipetas, aut alioqui ra
inhiantesq; prædæ. Respondet illi: Si vultur es, ca
expecta.

Athenæus *Voracior purpura.*

Τὰ λιχνότερα τῶν πορφυρῶν.

Id est, Edaciora purpuris. Idq; dictum existimat
næus à tincta purpura, quæ omnia quibus admo
rit, velut ad sese rapit, suoq; colore res vicinas i
vel ab animante ipso, quod quicquid nactum fue
tinet ac deuorat. Conueniet in edaces, aut in eo
omnia in suum compendium vertunt.

Aristoph. *Edax currus.* Ἀδηφάγον ἅρμα.

In glutones & voraces dicebatur, propterea quò
rus multũ absumit vnguinis siue ceromatis: siue
sumptuosa res sit, equos & currus alere. Venustu
detur, si deflexeris ad animi vicia, vel cupiditate
plebiles esse, quum naturæ vsus perpauca postule

Iuuenal. *Laudant vt pueri pauonem.*

Iuuenalis scripsit in auaros, qui carmina laudan

tat, nihil autem largiuntur poëtæ:
Didicit laudator auarus
Tantum admirari, tantum laudare disertos,
Vt pueri Iunonis auem.

Atticus moriens porrigit manum. *Diogeni.*

Ἀττικὸς ὑπέχει τὴν χεῖρα κἀποθνήσκων.

est, Atticus porrigit manum etiam, quum moritur. ic adagio locum fecit Atheniensium in muneribus tandis & aucupandis lucris insatiata cupiditas.

Pamphili furtum. Παμφίλου σοφισμός.

st, Pamphili sublatio. Pamphilus hic veteris comœ- conuicijs notatus est, quòd ærarium expilasset. Con iet in peculatores, qui e publico suffurantur.

Non curat numerum lupus. *Vergilius.*

Vergilius:
: tantum Boreæ curamus frigora, quantum
Aut numerum lupus, aut torrentia flumina ripas.
tè dicetur in hominem impudenter furacem.

Argiui fures. Ἀργεῖοι φῶρες.

palàm improbis. Nam argiui furacitatis infamia la- abant.

Vorare hamum. *Plautus.*

que minus elegans illud in Curculione: Meus est, ha n vorat. De lenone, cui fraus intendebatur, episto- , qua decipiendus erat, lecturiente.

Polypi. *Athenæus*

m dicebantur, vel stupidi, stolidique, vel rapaces, & is vnguibus homines. Siquidem ob eam causam Po- stulticiam tribuunt, quòd ad manum captantis vl- mouetur, nec aliter capitur, nisi quòd non cedat.

Ἡμερόκοιτος. *Hesiodus.*

gari ioco fures dicti videntur ἡμερόκοιτοι, quod in- iu dormiant, noctu vigilent. Hesiodus:

Μήποτέ σ' ἡμερόκοιτος ἀνὴρ ἀπὸ χρήμαθ' ἕληται.

Ne solitus dormire die, tua tollere posit.

Aptè torquebitur in tollionem & furacem.

Diogen. *Candidum linum lucri causa ducis.*

λευκόλεινον λίνον κερδογαμεῖς.

Id est, Candidulum linum ob lucrum ducis vxorer eum quadrat, qui dotis causa ducit vel deformem anum. Porrò linum vocat vxorem, vel quòd apud res solæ mulieres lineis vterentur, vel quòd viro al tur matrimonio, & libera esse desinat. Nam Græci pro vinculo vsurpant.

Plutarch. *Nutricum more malè.*

καθ' ὥσπερ αἱ τίτθαι γε, σιτίζεις κακῶς.

Id est, Pascis profectò more nutricum malè. Conu in eos, qui de lucro paululum aliquid impartiut cijs. Aut, qui facultates alienas administrant, vt ma partem in suos conuertant vsus. Id quod hodie ti vulgus factitat.

Idem. *Pecuniarũ cupiditas Spartã capiet, præterea*

Ἡ φιλοχρηματία σπάρταν ἑλοῖ, ἄλλο δ' οὐδ

Vna fames auri Spartam capiet, subigetq;,

Præterea nihil.

De ijs, qui sola pecunia possunt expugnari, alioqu cti. Natum adagium ab oraculo, quo responsum e demum vincendos esse Lacedæmonios, quum auri argentum in precio cœperint habere.

Zenodot. *Inexplebile dolium.* Ἄπληστος πίθος.

Plautus: In pertusum ingerimus dolium, operam mus. Competet in homines præter modum pro Congruit etiam in auaros, quorum cupiditatibus est satis. Zenodotus etiam tartarum ipsum, inexp dolium putat.

Larus hians. Λάρος κεχηνώς.

cebatur, vbi quis auidius inhiaret prædæ. Est enim ıs auida, voraxq;.

Labrax Milesius. Λάβραξ μιλήσιος Plautus.

lolidum & auidum dicebatur. Labrax enim piscis ıus lato oris rictu, vnde escam totam, vnà cum ære, cibus corripit, atque ob id facile capitur, Lupus inè dicitur; Vnde apud Plautum lenoni Labracis nen.

Buthus obambulat. Βȣ̃θος περιφοιτᾷ. Cratinus.

st, Buthus oberrat. De leuibus ac stolidis dicebatur. oribus Buthi cuiusdam athletæ. Etiam videtur dici e in edaces, hoc est, βουφάγους.

Serpens nisi edat serpentem, draco non fiet.

Οφις ἐι μὴ φάγῃ ὄφιν, δράκων ὀυ γενήσεται.

entes aliorum damnis crescunt, & optimatum fortu n tantum non augerentur, nisi essent quos exuge-:. Quemadmodum inter pisces & beluas, maiores ınt laniatu minorum.

Priusquam sortiaris, communia deuoras.

ε, Vis iniusta.

Nouit hæc Pylæa & Tyttygias. Zenodot.

Οἶδε τε πυλαῖα ταῦτα καὶ τυττυγίας.

: velut ænigmate veteres innuebant, opes malis ar-s quæsitas. Tyttygias plagiarius quispiam fuit, qui ɔs & res alienas, quas furto sustulerat, in Pylæa, is rcadiæ locus, venditare consueuit, atque hoc quæ- ıues euasit.

aciunt item huc locutiones istæ prouerbiales:

)litorem odi, qui radicitùs herbas excidat.

Ialum lucro coniunctum non est malum.

Non sacrificata rapere.

Communis tanquam Sisapo.

RARITAS.

Phœnice rarior. Φοίνικος σπανιώτερος.

De rebus, aut etiam hominibus inuentu perquàm r is. Natum adagium a fabula Phœnicis auis, de qua Pl ius libro 10. cap. 2.

Strabo. *Vbi per harma fulgurarit.*

Ὁπότε δι' ἅρματος ἀστράπτει.

De ijs, qui nimis cunctanter ac serò, aut admodu ra rò fiunt, aut cùm nimis anxiè ac superstitiose cap ur rei gerendæ oportunitas. Strabo vnde natum sit a gium indicat, scribens vicum quendam esse deser m, atq; infrequentem apud Mycaletum Bœotiæ, quer ar ma, id est, currum nominant. Vel hinc nata paro ia: Vbi per harma fulgurat, vidilicet Pythicis vatibu al gur aliquod certum, quod ex eo loco veniret, obse an tibus, coq; viso sacra Delphos mittentibus.

Aristoph. *Lac gallinaceum.* Ὀρνίθων γάλα.

Gallinarum lac. Dicitur in opulentos, & quibus d uis rerum suppeditat. Aut de raris inuentu, atque preciosis.

Persius. *Rara auis.*

Dicebatur res quæuis noua & inuentu perrara. Pe is: Si fortè quid aptius exit, Quādo hæc rara auis est. I e nal. Rara auis in terris, nigroq; simillima cygno. V ta illud Aristoph. Quæ est hæc auis? De hospite & igr o.

Iuuenalis. *Alba auis.* Λευκὸς ὄρνις.

Pro re noua atq; inauspicata. De albæ gallinæ fili r ctum est alibi.

Idem. *Coruus albus.*

De raris inuētu dixit Iuuenal. Coruo quoq; rarior o

Perottus. *Noctuinum ouum.* γλαυκέιον ὠόν.

Sunt qui negent noctuinum ouum inueniri. Pro r- bium itaque quadrabit, vel in hominem nihili nulli q; frugis, vel in rem raram inuentu.

RE

REFVGIVM.

Abdera pulchra Teiorum colonia. *Strabo.*

ibo libro Geographiæ 14 tradit Teios, quum Persa- contumelias ferre non possent, vrbe relicta Abde- Thracum vrbem demigrasse. Atq; hinc illud vulga- fuisse: ἄϐδηρα καλὴ τηίων ἀποικία, id est, Abdera pul- a Teiûm colonia. Hoc ænigmate significamus, non sse, quò confugiamus, si quis præter modum pergat molestus.

REPELLENTIS.

Aliam quercum excute.

Ἄλλην δρῦν βαλάνιζε.

st, Aliam quercum excute. Hoc adagio ablegamus qui sine fine petunt aliquid, ad alium, vt nos illi o- ant. Parœmiam hinc natam putant, quòd olim mor glandibus victitabant, Cereris vsu nondũ reperto.

Tollat te qui non nouit. *Quintil.*

iius dolos iam non ignotos esse nobis significabi- , neq; post hac posse ab illo falli, concinnè dicemus. inis locutio prouerbialis: Quęre hospitem.

RIGOR.

Summum ius, summa iniuria. *Cicero.*

: est, Tum maxime disceditur ab ęquitate, quum ma e superstitiose hæretur legum literis. Id enim sum- n ius appellant, quum de verbis iuris contenditur, ; spectatur quid senserit is, qui scripsit.

Ad uiuum resecare. *Idem.*

M Tullius lib. de amicitia, ad viuum resecare dixit, pro quod est, rem exactius quàm sat est, ac morosius ex- re. Mutuo sumpta metaphora à tonsoribus, capillos vngues resecantibus.

Radit usq; ad cutem. Ξυρεῖ πρὸς χρῶ. *Sophocl.*

Id est, Ad cutem vsque radit. De eo dicebatur, qui ni-

mium exactè videretur agere cum aliquo.

Ex syngrapha agere.

Ex syngrapha agere, obsignatis tabulis agere, pr quod est, rigidè parumq; ciuiliter, sed velut ex ob tione.

Cicero. *Ad libellam debere.*

Qui pecuniam præsentem ac iusti ponderis debet, bellam debere dicitur.

Censoria uirgula.

Tritissimum est apud eruditos. Censoriam virga pellare iudicandi autoritatem, præsertim cum sup lio: à magistratu Romano sumptum.

Cicero. *Obtorto collo trahi.*

Dicuntur, qui volentes nolentes ad aliquid adigu Pro eodem dicitur, Mento trahere.

RISVS.

Theocrit. *Intra labia risit.*

Theocritus: Risus verò labium intra hæsit. Sim quod de risu Sardonio dicitur.

Risus Ionicus γέλως ἰωνικός.

In molles & voluptuarios dicitur. Nam Ionum licies perinde vt Sybaritarum fastus, in prouerbi bijt, quòd alteri Græcorum, alteri Barbarorum luxuriosissimi.

Risus Megaricus. γέλως μεγαρικός

In eos dicendū, qui parum intempestiuè iocātur, malunt aliquoties amicum, quàm dictum perdere.

Diogeni. *Risus Chius.* γέλως χῖος.

De molli lasciuoq; risu. Quandoquidem & Chi mores taxauit vetus Comœdia.

Sardonicus risus. Σαρδώνιος γέλως.

De risu ficto atq; amarulento, aut in sano deniq;

na à Sardoa herba, quæ ora hominum & rictus dolo-
ontrahit, & quasi ridentes interimit.

Aiacis risus. Αἰάντειος γέλως.

ι, Aiacinus risus: In eos, qui temerè ac vecorditer
nt. Adagium natum est ex historia Aiacis. Is adeò
uter tulisse legitur Vlyssem sibi prælatum in capes-
a successione armorum Achillis, vt præ dolore in
iiam versus sit. Deinde posteaquam resipuisset, par-
udore, partim metu, sibi mortem cõsciuit. Nec in-
elsiuiter torquebitur in eos, quibus risus oboritur
i de caussa.

Ἀχειόγελως.

erbiali, nouéq; composito verbo dicebatur nuga-
juiq; rebus ineptis oblectaretur.

Risus syncrusius. γέλως συγκρούσιος.

n effusiorem Græci συγκρούσιον vocant, quod homi-
quatiat: quem eundem quidam existimant Sardo-
esse.

Stultior Melitide. Μωρότερος Μελιτίδου. *Zenodot.*

ides vnus è fœlicissimis illis fatuis, quos Homerus
armine nobilitauit.

Emori risu. *Terent.*

i risu, Defluere risu, pro vehementer ridere.

RIXOSVS.

Rhodij sacrificium. Ῥόδιοι τὴν θυσίαν. *Diogeni.*

, Rhodienses sacrificium. Vbi res iurgijs & verbis
ominatis peragitur. Refertur à Diogeniano.

Spirat Cæcias. *Aristoph.*

Ari phanes ad Cæciæ venti naturam alludens, dixit:
Vt e spirat cæcias & sycophantias iam. Cæcias autem
pos : pro turbis ac litibus. Notatur enim ibi Cleon vt
ael or ac criminator.

Insana laurus adest. *Plinius.*

Plinius

Plinius libro 10. cap. 45. In eodem, inquit, tractu p
Amyci est, Bebryce rege interfecto clarus. Eius tur
à supremo die lauro tegitur, quam insanam vocat.
niam si quid ex ea decerptum inferatur nauibus, i
fiant, donec abijciatur. Itaq; quadrabit in homine
xarum autorem.

Lactant. *Lindij sacrum.* Λίνδιοι τὴν θυσίαν

Id est, Lindij sacrum, subaudi, faciunt. Dicebat
eos, qui inauspicatò rem diuinam faciebant. Her
olim agricolæ cuidam Lindio duos boues per vi
puit, & mactatis illis conuiuium sibi parauit. Sene
tem Herculi comedenti, quum multa in eum male
congereret, voluptati pariter & risui fuit: ita vt H
lem dixisse ferant, nullum vnquam conuiuium si
cundius accidisse. Adagium ad multos vsus acco
dari poterit, vel ad rixosum conuiuiũ, vel ad rē q
piam malis omnibus institutam.

Litem mouebit, si uel asinus canem momor

Quadrabit in eos, qui de re quantumuis exigua
suscitant. Natum videtur ab euentu quopiam.

Hierony. *Canina facundia.*

Quod in adagionem cessit in quosdam, qui tant
maledicendum eloquentiæ studium exercent: à ri
num & oblatratu sumpto epitheto.

Homerus. *Litem incipere.*

In eum, qui iam prouocatus aggreditur conuicij
re, congruet illud Homeri ex Iliad. κ.

εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.

Hastam corripuit robustam cuspide acuta.

Cui diuersum est illud, Hastam abiecit.

Ne allia comedas & fabas.

ἵνα μὴ φάγῃς σκόροδα, μηδὲ κυάμους.

Id est, Ne edas allia & fabas, pro eo quod est, ne l

: in iudicijs ad sis. Nam in bellum inferebantur al-
ommeatus militaris. In iudicijs fabas esitabant, ne
ormiscerent.

Ptolemaica lis. πτολεμαϊς ἡ δίκη. *Diogeni.*

genianus indicat dici solitum in litiũ auidos. Anus
ná fuit Ptolemais, quæ quoad vixit, lites agitabat.

Vltra Hyperbolum. ὑπὲρ τὸν ὑπέρβολον. *Plutarch.*

it Hyperbolum. Hyperbolus quispiam erat mirum
odum appetens litium. Vnde conueniet in eos, qui
laborant morbo.

Tetigit lapidem à cane morsum. *Plinius.*

us lib. 29. cap. 5. de veneno rabidi canis agens; Mi-
oc miretur, inquit, qui cogitet lapidé à cane mor-
sq; in prouerbium discordiæ venisse. Cuius è ver-
nijcere licet, vulgò creditum fuisse, vt si quis lapi-
cane morsum contigisset aut calcasset, eum ira-
orem euadere, & ad dissidia propensum.

Syrbenæ chorus. Συρβήνης χορός.

oreis incompositis ac tumultuosis olim diceba-
Iam σύρβη quidam vocem existimant, qua subulci
ues vtuntur, vnde & σύρβα pro tumultu abutun-
ύρβη item fistularis dicitur theca, vnde συρβηνεὺς di-
ibicen, aut tumultuosus. Ducta videtur metapho
issono porcorum grunnitu. Tempestiuiter dice-
homines inter se discordes & querulos: aut vbi
let aures imperitorũ cantorũ symphonia discors.

Erethriensium Rho. Ἐρετριέων ῥῶ. *Diogeni.*

uis crebrius & asperius eam literam sonaret. Quo
ne nunc male audiunt apud Gallos Picardi. Ere-
ses adamârunt hanc literã ρ, quã loco σ suppone-
cûm contrà Athenienses eam verterint in σ, vt
pro θαῤῥεῖν. Quoniam ea litera dicitur impetus, *Aristoph.*
vehementiæ significationem habere: videtur & in

hominès

homines præcipites ac violentos congruere prouer

SALVBRITAS.

Zenodot. *Crotone salubrius.* Κρώτονος ὑγιέστερον

De re nequaquam noxia, sed vndequaq; salutifera Zenodotus ab animante sumptam parœmiam ex.st Est enim Croton muscæ genus.

Suidas. *Cucurbita sanior.* κολοκύνθης ὑγιές

Id est, Cucurbita salubrior. Inde natum, vel ꝙ cuc ta nō facilè læditur aëris vicio, propter crustum qu gitur, vel quòd ea varijs remedijs efficax esse perhi

Plautus. *Valere pancraticè.*

Plautus dixit pro eo, quod est, firma esse valetu Nam in Pancratiastis robur corporis potissimum ctabatur. Pro eodem dixt, Valere Athleticè, Vale gilicè, Valere basilicè.

Iuuenalis. *Sanior est pisce.*

Nam ad eundem modum hodieq; vulgô loqu Tam sanus es quàm piscis. Id inde sumptum est, creditum est pisces non sentire morbos.

Plutarch. *Tria saluberrima.*

Apud Plutarchum videtur & hoc prouerbio fui ctatum. Sed præstat ipsius verba transcribere:

Οἶεν ἄριστα λίλεκται τροφῆς ἀκορίην καὶ πόνων ἀοκνίην καὶ σπέρματος οὐσίας συντήρησιν, ὑγιεινότατα εἶναι.

Vnde optime dictum est, vesci citra saturitatē, no gere laborē, naturę semen conseruare, esse salube

SCVRRILITAS.

Athenæ⁹. *A sexaginta uiris uenio.*

Ἀπὸ τῶν ἑξήκοντα ἔρχομαι.

Athenienses mirè delectantur ijs, qui risum dic factis mouere norunt, adeō vt ad hoc in Diomed Heracleo sexaginta conuenirent, qui in ciuitate nabantur sexaginta viri, quemadmodum nos di

tri

imuiros & decemuiros, magiſtratum ſignificantes:
quid ridiculè dictum eſſet, vulgò ita loquerentur:
aginta viri hoc dixerunt. Poterit per ironiam dici
ictum illepidum & agreſte, dictum ſexaginta viris
ium: aut in ſtultè dicacem, Hic nobis venit à ſexa-
a viris.

Equitandi peritus ne cantet. *Gregor. Theolog.*

Ἱπποσύνην διδάσκων μὴ ᾄδε.

iptum à Poëta quopiam, in eum, qui profeſſus res
is verſatur in nugis.

SECVNDAE EXPERIENTIAE.

Poſterioribus melioribus.

r Græcanicas parœmias refertur, Δευτέρων ἀμεινό-
d eſt, Alteris melioribus. Quo ſignificabant ea, quę
ia experientia, parùm bene ſucceſſerant, ſecunda
nunquam commodius euenire, & prioris conſilij
tum poſteriore conſilio corrigi.

Danda uenia lapſo. *Homerus.*

dicet aliquando dandam veniam, ſi quid erratum
er incuriam, neque enim hominis eſſe, vt ſemper
tam præſtet diligentiam, vſurpabit illud Homeri ex
Iliad. τ.

λλ' οὐ γὰρ πῶς ἐστὶν ἄυπνους ἔμμεναι αἰὲν
νθρώπους. Id eſt,

Haudquaquam fieri potis eſt, vt peruigil vſque
Mortalis duret.

Deſtitutus uentis, remos adhibe. *Hermol. Barb.*

um res non ſuccedit vt volumus, ad alia præſidia
ugiendum eſt. Aut cùm fortuna eſt aduerſa, tum
is ad laborandum.

SECVRITATIS ET TVTAE REI.

In tranquillo eſt. *Terent.*

Terentius: Qui te in ſcopulum è tranquillo auferat.

Es

Et quod alibi diximus: Ego in portu nauigo:

Idem. *In uado.*

Terent. Omnis res in vado eſt. Vadum autem eſt fundus, in quo quiſquis conſtiterit, is iam effugit culum, ne mergatur.

Ariſtides. *Duabus ancoris fultus.* Επὶ δυοῖν ὁ

Id eſt, Duabus nixus in portu ſedet, ſubaudiendu coris. De firmis & immotis, & qui rem ſuam prob ſtabilierunt. Ductum à nauibus intra portum tut nentibus.

Tanquam ad aram.

Quum extremum refugium intelligi volumus. ſumptũ, quòd olim in extrema neceſsitate ad ara rum ſoleant confugere, vnde nefas erat quenqua trahere.

Cicero. *Ad aſylum confugere.*

Cognatum eſt ſuperiori. Hæc fient venuſtiora, ſi mi res transferantur.

Arx.

Hac metaphora tutiſsimum ac validiſsimum præ ſignificamus.

Pindarus. *Bonum eſt duabus niti ancoris.*

Id eſt, Bonum eſt duplici præſidio niti, vt ſi alter ſtituat, altero iuuemur.

Homerus. *Extra fumum & undam*

Verba ſunt Calypsûs adhortantis Vlyſſem, vt n mium littori vicinus nauiget, fumum ſequutus ſe profundo credat pelago, ſed in medio ſecet v ibi periculum ſit à ſaxis & vadis, hîc ab vndis.

Cicero. *E terra ſpectare naufragium.*

Pro eo quod eſt, In tuto ſpectare aliorum peric mile illi: De mutis iudicare Achiuos.

Mortuo leoni & lepores insultant. Homerus.

ıptum ex Homero, vbi Hectorem ab Achille iam in-
ectum circumsistunt Græci mortuo insultantes: nec
quam erat, qui extincto non aliquod vulnus infli-
:t.

Ne si ad Iouis quidem aulam. Sophocles.

.metuunt malum, ad asylum confugiunt: verùm à
te nullum est effugium. Sophocles: Vbi mortis vr-
tempus, ad Iouis atria si fugeris, effugere non possis
en. Prouerbij species est in illis verbis: Ne ad Iouis
lem atrium, quod pro tutissimo posuit refugio.

Primum apes abigendæ. Agathius

um est cuiusdam, qui sensit primùm hostiū copias
ntantes esse submouendas, quò possint Asia potiri.

Pugno tenere. Ἀπρὶξ ταῖν χεροῖν λαβέσθαι. Plato.

10 stringere dicitur, quòd ipso contactu sentitur.

Testudo intra tegumen tuta est. Liuius.

et hic Liuius, tutius esse domi manere, quàm sua
ınæ committere, & ad omnes ictus exponere.

Sarta tecta.

consummatis probeq; curatis, & in quibus sit nihil
sum.

In portu nauigare. Ἐν λιμένι πλεῖν. Terent.

:, In portu nauigare. Qua significamus nos iam à
ulo abesse. Vergilius:

Nunc mihi parta quies, omnisq; in limine portus.

His Medus non insidiabitur.

Τάσδε μῆδος οὐ φυλάξει. Zenodot.

,Hæc Medus non obseruabit. Quum Xerxes exer-
n ad Græciam traducere pararet, vt autor est apud
Ze:dotum Dicæarchus, Græci desperatis rebus, facul-
sa suas absumpserunt, ne multum reliquum fieret,

quod hostis tolleret, ita dicentes: Hæc Medus non seruabit, eaq; vox in adagium abijt, vbi quis largiu penderet sua, ne venirent in aliorum manus.

Homerus. *Ociosus esto.*

Si quem iubemus curare cuticulam, negociū alijs futurum, accommodabimus illud Homeri ex Ody

Μήτε τοι ἄλλο

Ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε,

Ἀλλὰ μάλ' ἐσθέμεν καὶ πινέμεν ὡς τὸ πάροιθεν. I

Tute caueto.

Aut dicti aut facti cruciet tua pectora cura,

Quin tranquillus edasq; bibasq;, ita vt ante sol

Pythago. *Chœnici ne insideas.* Χοίνικι μὴ ἐπικαθ

Interpretatur D. Hieronymus, De victu ne fueris citus in diem crastinum. Est enim chœnix dime & cibus diurnus. Plutarchus autem longe diuersit tat non indulgendum ocio, sed industria prospici victum, ne desit in posterum.

Thymbra uictitans. Θυμβροφάγοι.

Id est, Thymbra victitantes. Adagio dicebantur, v tutius ac liberius vitam agerent, vel qui moribus parum blandis, vel qui hilariter citraq; solicitu paruo cōtēti viuerent, quod thymbra herbæ ger

Martialis. *Rem factam habere.*

Apud Martialem legitur, Rem factam habere, quod est, certam atq; indubitatam. Siquidem pr parum certa sunt.

Aristoph. *Hermionis uice.* Ἀνθ' Ἑρμιόνος.

Id est, Hermionis vice, puta fuero tibi, aut mea d aut simile quippiam. Valet autem perinde quasi Loco asyli tibi fuero, vel instar aræ. Est Hermion plum in Peloponneso, sacrum Cereri ac Proserp quod qui confugerint, tuti sunt propter loci reli

In terra pauperem.

ἐν γῇ πένεσθαι μᾶλλον, ἢ πλουτοῦντα πλεῖν.

l, Egere præstat in solo, quàm diuitem sulcare flu-
Satius est paululum habere tutò, quàm multum
periculo.

Mœnia Semiramidis. τείχη σεμιράμιδος. Ouidius.

ft, Muri Semiramidis. De muris inexpugnabilibus
batur, egregieq; munitis. Ouid. Vbi dicitur altam
tilibus muris cinxisse Semiramis vrbem.

In tuo regno. Plautus.

d cuiusq; priuatum est, regnum eius dicitur.

In tuo luco & fano est situm

l Plautum, pro eo quod est, in tua potestate, tuo ar-
o, tua tutela, tua manu. Cicero: In meis castris præ-
q; versaris, id est, mecum facis, & pro me pugnant
dicis.

Intra tuas præsepes. Idem.

tus in Casina: Scit, si id impetret, futurum quod
, intra præsepes suas: pro eo quod est, certum ac pa-
n. Nam quod intra septa nostra clausum sit, id tutò
oq; possidemus.

Aliud cura. Terẽtius.

m negabis esse causam, cur aliquis aut dubitet, aut
tus sit exempto scrupulo. Terent. Atqui iam rep-
aliud cura.

In diem uiuere. *Ex tempore uiuere.* Persius.

ræsentibus rebus contentum viuere, atque ex pa-
minime solicitum de futuris. Quæ vita Græcis di-
καθημέριος βίος, & καθημερόβιοι, qui ad eum viuunt
um. Vnde & ex tempore dicere, id est, citra præ-
tationem.

Canis tanquam Delum nauigans.

Ἀδεὴς ὥσπερ εἰς Δῆλον πλέων.

In supinum, ociosum, securum, ac voluptariam a
vitam dicebatur. Nam Athenis facilis ac tuta in D
nauigatio. Vnde fiebat, vt qui illuc soluerent, int
uigandum securi, nihilq; periculi metuentes, can

Lucianus. *Porrectis pedibus dormire.*

Ἀποτείναντα τὼ πόδε καθεύδειν.

Vel sublatis pedibus requiesco, & supinus per o
Et supinitatem, negligentiam, incogitantiamq; s
camus. Et conserere manus, in Hebræorum pro
in ignauum, &c.

Plinius. *In dextram aurem.*

Sic enim admonent medici, vt in primo somno, qui
dissimus esse consueuit, in aurem dextrá incumb
Quum experrecti redormire cupimus, in sinistra

Terent. *In utramuis aurem dormire.*

Est animo ocioso, securo, vacuoq; esse.

Plutarch. *Leporis uita.* Λαγὼ βίον ζῶ.

Id est, Leporis vitam viuere. Dicuntur, qui sem
xij trepidiq; viuunt.

Plautus. *In utrumuis dormire oculum.*

Plautus in Pseudol. De isthac re in oculum vtr
conquiesco. Est animo ocioso esse, &c.

Idem. *Halcedonia sunt apud forum.*

Extat in Græcorum commentarijs huiusmodi p
bium.

Ἀλκυονίτιδας ἡμέρας ἄγεις.

Id est, Halcyonis agis dies. De tranquillam &
sam agentibus vitam. Ab aue quadam marina d
adagium.

Suidas. *Vita molita.* Ἀληλεσμένος βίος.

Siue victus, vt ita loquamur, farinatus. Suidas

dagium variè accipi. Quosdam vsurpare de vita
orum, qui glandibus vescebantur: nonnullos de
ui in magna rerum, quas desiderarent, affluētia vi-
igerent.

Equus me portat, alit rex. Horatius.

Ἵππος μέ φέρει, βασιλεὺς μέ τρέφει.

natū: Iuuenis quidam sub rege Philippo stipēdia
oat. Is quum admoneretur vt missionē peteret, se-
i militia abdicaret, negauit se facturum isto adagio.
Horatius rectius hoc, &c.
lendidius multò est, equus vt me portet, alat rex.

Extra lutum pedes habes. Homerus.

Ἐκ τοῦ πηλοῦ πόδας ἔχεις.

s, qui molestis non inuoluuntur negocijs, vnde se
eant explicare, sed extra periculū constituti sunt.

Extra periculum ferox. Idem.

trectatorem clancularium, qui coràm non ausit
redi. Hom. Iliad. v.

ἀνδρῶν δυσμενέων ἑκὰς ἑστάμενος πολεμίζειν.

are gnarus, verùm eminus & procul hoste.

Procul à pedibus equinis. Diogenianus.

Ἐκ τῶν ποδῶν ἱππείων.

ò dicitur, quum significant fugiendum esse peri-
n.

Extra telorum iactum Ἔξω βελῶν. Terent.

, Extra telorum iactum. Pro eo quod est, In tuto,
q; periculum.

Porrò à Ioue atque à fulmine.

Πόῤῥω Διός τε καὶ κεραυνοῦ.

, Procul à Ioue pariter atq; à fulmine. Admonet nō
gendum cum præpotētibus, qui nutu possint per-
si quādo libeat: maximè cum regibus ac tyrannis.

Idem. *Post principia.*

Sumptum à bellis, in quibus summũ periculum e qui in prima stant acie. Terentius in Eunucho. Ti cc instrue, hic ego ero post principia.

Non uulgari ancora nititur.

Significans aliquem nouis, minimeq; vulgaribus dijs niti.

Aristot. *Quid Achiuos à turre iudicatis?*

Concinne torquebitur ad eos, qui in tuto constiti ijs iudicant, qui in periculo versantur. Quemadm faciunt ij, qui in turri aut vallo sedentes, ociosi spe præliates, iudicantq;, ac in multis animi robur, au silium desiderant, quod ipsi nequaquam præstiti rent, si in eodem discrimine versarentur.

Sismius. *Quasi millus cani.*

Nam millus est collare canum venaticorum cor confixum clauis ferreis eminentibus aduersus im luporum: Ad hunc igitur modum, certum firn præsidium significabimus.

Aemilius Probus. *Timidi mater non flet.*

Animosi in bello contemnunt hostem, nihilq; endum ducunt: itaque quoniam sibi parum cauer pereunt, & matribus luctum adferunt cum orb Contrà, qui nihil non metuit, neque quicquam nò contemnit, is tutioribus vtens consilijs, rarò ve periculum.

Scholiastes Hom. *Legatus non cæditur, neq; uiolatur.*

Deflecti poterit ad bene monentem, siue recta lentem, siue concionantem liberè. Legatus est, fert mãdata sui principis, aut agit negocium publ non est fas illi vim admouere.

SEMPER.

Vergilius. *Quoad uixero.*

uod in vita perpetuum nobis futurum intelligi volens, indicare licebit Vergilij carmine:
Dum memor ipse mei, dum spiritus hos reget artus.

SENIVM PRAEMATVRVM, AVT MORS.

Ergini cani. Εργίνου πολιαί.

est, Ergini canicies. De canicie præpropera, id est, ante diem legitimã accidit. Erginus filius fuit Clymenis, adolescens præter ætatis rationem iam canus. Festiuius fiet, si per ironiam dicetur in senes iam canos, qui tamen iuuenes etiam dum haberi velint.

Mala senium accelerant. *Homerus.*

ui dicet senectam non esse annis metiẽdam, propterquod ij, qui se multis laboribus discrutiãt ante diem insenescunt, vsurpabit illud Homeri ex Odyss. τ.
Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσι. Id est, Quippe repente homines curisq; malisq; senescunt.

Præstat canem irritare, quàm anum. *Menãder.*

ulla ira atrocior muliebri, maxime quum ad sexus vitium accedit senectus. Canis irritatus tantùm oblatrat. At aniculæ præter linguæ venenum, interdum instructæ sunt malis artibus, veneficijs & incantamentis. Inde & Menander: Plus est periculi anum lacessere, quam canem.

Vno die consenescere. *Theocrit.*

Theocritus: Verùm quos amor angit, in vna luce senescunt. Nulla verò res citiùs accelerat senium, quàm animi curæ, amor, odium, inuidentia, metus ac mœror.

Præmatura mors.

hunc, qui præmatura morte discesserit, superstitibus parentibus, accommodabis illud Iliad. ρ.
Οὐδὲ τοκεῦσι
θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν. Id est,

Ast neq; nutricandi grata parentibus ille
Reddidit officia, sed ei breue contigit æuum.

SERA POENITENTIA.

Cicero. *Serò sapiunt Phryges.*

Conueniet in eos, quos stultè factorum serò pœnite

Strabo. *Cumani serò sapiunt.*

Ὀψὲ αἰσθάνονται οἱ κοιμαῖοι.

Id est, Serò sentiunt Cumani. Id adagium refert Strabone. Geograph. libr. 13. putatq; eos vulgò male disse, tanquam stupidos atq; insulsos, ob hanc caus quòd ducentis annis portus vectigalia exegerint, nomine, vt vrbem ædificarent, quæ dare tamen nor fierunt, quum iam vrbs esset extructa: Nihil vetat, minus dicatur & in in illos qui non nisi malo suo d parent rectè monentibus.

Hesiodus. *Malo accepto stultus sapit.*

Paulò diuersius extulit Hesiodus:

Δίκη δ᾽ ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει.
Ἐς τέλος ἐξελθοῦσα, παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω. Id
Tandem sua pœna nocentem
Consequitur, passusq; sapit tum deniq; stultus.

Huc referendum & Plautinum illud in Mercatore:
Fœliciter is sapit, qui alieno periculo sapit.

Sophocl. *Piscator ictus sapit.*

Ἁλιεὺς πληγεὶς νοῦν οἴσει.

Id est, Piscator percussus sapiet. Idq; ferunt ab hu modi quodam euentu natum: Quum piscator quisp piscibus quos intra rete tenebat, manum admou atque à scorpione pisce feriretur: Ictus, inquit, sap Itaq; suo malo doctus cauit in posterum.

Homerus. *Factum stultus agnoscit.*

Ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.

Id est, Rem peractam stultus intellexit. Item illud mosth

thenicũ: Non emo tanti pœnitere. Vnde perquàm anter Fabius apud Titum Liuium, euentum stulto-magistrum appellat. Nec euentus doceat hoc, in-ns, qui stultorum magister est, sed ratio.

Mus picem gustans. *Theocrit.*

Μῦς ἄρτι πίσσης γευόμενος.

idem mus imperitus, si quando in picem inciderit, erit, aut vix eluctatur, ac deinde periculi memor, t contingere. Non intempestiuè dicetur in eum, a pœnitet experimenti.

Post acerba prudentior.

Παρὰ τὰ δεινὰ φρονιμώτερος.

:, Post mala prudentior.

Sera in fundo parsimonia. *Seneca.*

onet in tempore parcendum reb⁹ necessarijs. Per-atyra 2. Donec deceptus & expes.
Ne quicquam fundo suspiret nummus in imo.

Post rem deuoratam ratio.

madmodum de sera ope dicitur, post bellum au-ita de sera parsimonia dicitur, post absumptam rē utatio.

Quod dedi, datum nollem. *Plautus.*

tus: Inter nouam rem, inquit, verbum vsurpabo ve Quod dedi, non datum vellem. Significat se pœni-quòd puellæ fecerit copiam.

Satius est recurrere, quàm malè currere. *Lucianus.*

at mutare consilium in melius, quàm in malè insti pergere. Lucianus: Visum est tandem iuxta vulgi onem potius recurrere, atq; currere perperàm.

Optimum aliena insania frui. *Plinius.*

x quem faciunt aliena pericula cautum. Admonet ium, vt ex aliorũ erratis ipsi cautiores efficiamur,

& alienis periculis reddamur prudentiores.

Hedera post Anthisteria.

Κισσὸς μετ' ἀνθιστήρια.

Quum serò quippiam adhibetur. Apparet in his morem fuisse coronari hedera. De anthisterijs, Floralibus festis diximus in prouerbio, Cares fora

Atqui non est apud aram consultandum.

Consultandum antequam incipias: in ipso negoci consultatio. Sumptum a sacrificis, qui pro ritu sa omnia præparant, priusquam accedant ad aram.

TEMPESTIVVM.

Suidas. *Satius est initijs mederi, quàm fini.*

Persius:

Elleborum frustra, quum iam cutis ægra tumebat
Poscentes videas, venienti occurrite morbo.

Ouidius: Serò medicina paratur.
Quum mala per longas inualuere moras.

Pueros admonet a vicijs arcendos, dum adhuc ac tractabilis ætas: Sarciendas protinus offensas simultatem exolescant: Minima vitanda mala, ex maiora solent pullulascere: Occasiones euitanda mali quippiam pariturae videantur.

Suidas. *Serò venisti, sed in colonum ito.*

In eos, qui post tempus aduenirent, aut qui m quippiam facerent. Porrò colonus est terra ædit speciem tumuli seu colli.

Idem. *Post bellum auxilium.*

Μετὰ τὸν πόλεμον ἡ συμμαχία.

Id est, Post bellum suppetiæ. Quoties serius adh remedium. Siquidé ægroto mortuo serò venit m Et ædibus in cinerem redactis serò infunditur aq

Senem erigere.

Γέροντα δ' ὀρθοῦν φλαῦρον ὃς νέος πέσῃ

gere durum est, qui cadat iuuenis senem. Haud faci- edifcuntur à senibus vicia, quæ pueri didicerint, & omnem inhæserint vitam.

Serò venisti. ὀψ' ἦλθες. Plutarch.

mpetit in eos, qui post tempus rem aliquam aggre- ntur: veluti si iam ætatis vicio frigidus vxorem pa- ducere, aut grandior literas addiscere.

c faciunt etiam locutiones istæ prouerbiales:

Mortuis mederi. *Aquam infundere cineri.*

SERVIRE TEMPORI.

Seruire scenæ. Cicero.

·ebus præsentibus sese accommodare. Translata ab nionibus fabularum, qui hoc vnum spectāt, vt quo- nodo populi oculis placeant:

Vti foro. Terentius.

præsentem rerum statum boni cōsulere, & vtcunq; obtulerit fortuna, ita animū applicare. Seneca: Vta foro, & quod sors feret, æquo feramus animo.

Aut bibat, aut abeat.

tempori, locoq; nos accommodemus, aut ab homi- consuetudine nos subducamus. Quidā sic efferūt: ἢ ἄπιθι. Id est, Aut bibe, aut abi. Natum est à priscis Græcorum symposijs, hoc est, compotationibus.

Gladiator in harena consilium capit. Seneca.

nonet à re nata mutandum aliquando consilium, & pori, quod aiunt, seruiendū. Refertur à Seneca: Ve- prouerbiū est, Gladiatorem in harena capere consi- n. Aliquid aduersarij vultus, aliquid manus mota, uid ipsa inclinatio corporis intuentem monet.

Polypi mentem obtine. πολύποδος νόον ἴσχε. Plutarch.

co iubemur pro tempore, alios atq; alios mores, aliū ue alium vultum sumere. Adagium natum est à pis- huius ingenio. Nam persequentibus piscatoribus,

petris affigit sese, & cuicunque petræ adhæserit, eius
loré corpore imitatur, videlicet ne queat deprehen

Cicero. *Spartam nactus es, hanc orna.*

Ην ἔλαχες σπάρταν, κόσμει.

Id est, Spartam quam nactus es, orna, siue admini
Admonet adagium, vt quamcunque prouinciam e
fortè nacti, ei nos accommodemus, proq; huius di
tate nos geramus.

Quintilian. *Omnium horarum homo.*

Qui serijs pariter ac iocis esset accommodatus Et
Terentium: Paucorum hominum homo dicitur.

Seneca. *Sub manu nasci.*

Pro, ex tempore. Seneca: Consilium ergo sub man
scatur.

Plato. *Aut abi, aut exuere.*

Apud Lacedæmonios hic fuit mos, vt in publicis c
minibus neminem cogerent ad congressum, sed
edicebant, ἢ ἄπιθι, ἢ ἀποδύου. Id est, Aut abire
exui. Si transferatur ad rem animi, velut ad disput
aut repugnandum carni, prouerbij vim habet.

SERVITVS.

Plautus. *Argentum accepi, imperium vendidi.*

Qui accipit beneficium, perdit libertatem. Deme
pauper vxorem duxerat pulchrè dotatam, sed in
nihil haberet imperij: quare, inquit, argentum ac
dote imperium vendidi.

Spartæ serui, maximè serui.

Apud Lacedæmonios ingenuis non erat fas discer
exercere vllum opificium, sed hæc omnia per H
[id erat seruorum genus, quibus nefas erat vllam
liberalem vel discere, vel exercere] agebant.

Subiugus homo. ὑποζυγιώδης ἄνθρωπος

Qui non arbitratu suo, sed alieno iussu facit quip

aductum à iumentis iugalibus. Huc pertinent illæ taphoræ: Mittere sub iugum, Deijcere iugum, Excu- e iugum, Subducere collum iugo. Ouidius:

Et tua læsuro subtrahe colla iugo.

Leo cordula vinctus. *Lucianus.*

cianus: Leo filo vinctus, sursum ac deorsum circum- or, quum quis exiguo commodo capt9, apud aulicos ntatur passim, quòd princeps tantum alat virum.

Samij literati.

id Samios inuentę sunt viginti quatuor literæ, à Cal ato. Sic Andron in tripode. Idem Ionum literas tra- it Atheniensibus. Probabile est igitur à repertis, tra- sq; literis iocum fuisse versum ad stigmata. Nam Sa- simul & accipiebant & tradebant infames notas.

Cum sarcinis enatare. *Seneca.*

eca: Nemo cum sarcinis enatat, id est, Nemo sese re- t in libertatem, nisi contemptis præmijs seruitutis. n enim potest euadere occupationes, qui curarum ramentum non potest negligere.

SIMILITVDINIS ET CONGRVENTIAE.

De grege illo est. *Terent.*

st, Eiusdem factionis, aut contubernij. Tullius: At em te in tuum veterem gregem retulisses.

Nostræ farinæ. *Persius.*

sdem farinæ dicuntur, inter quos est indiscreta simi- do. Persius in 5. Satyra: Nostræ paulò antè farinæ iculam veterem retines. Perinde quasi dicat, nostri gis, nostræ conditionis. Pertinent ad illam classem: em cera & idem puluis, Eiusdem notæ, &c.

Non eras in hoc albo. *Plinius.*

c est, Non eras in hoc numero. Translatũ ab albata ula, in qua quondam scribebantur nomina iudicũ.

Non

Zenodot. *Non sum ex istis heroibus.*

Οὐκ εἰμὶ τούτων τῶν ἡρώων.

Id est, Non sum de numero istorum heroum. Id est sum ex eorum numero, qui propensiores sunt ad la dum, quàm bene merendum.

Patris est filius. Τοῦ πατρὸς ἐστὶ τὸ παιδ

Ita loquuntur, vbi quis mores imitatur patrios. Et nere eius filium vocamus quemlibet, quem moribu presserit.

Aphiarum honos. Ἀφυῶν τιμή.

Quoties humilibus exiguus quispiam honos conti Nam Aphya pisciculus est vilis, cui coquendo nih hibetur, præter oleum quo frigitur.

Aristot. *Terra amat imbrem.* Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γα

Id est, Imbrem quidem tellus amat. Vbi quis desi ea, quæ sibi nouit esse accommoda, conducibiliaq

Cicero. *Scopæ dissolutæ. Scopas dissoluere.*

Homines nihili, nulliusq; prorsus consilij Cicer pas dissoluere dixit, pro eo quod est, rem prorsus i lem efficere. Nam scopæ colligatæ & speciem vid habere qualemcunque, & ad verrendum pauime sunt accommodatæ. Porrò si dissolueris, nihil inu nihil inelegantius.

Cicero. *Vno tenore.*

Tenorem rei progressum vocant. Vnde, quæ sui s sunt, sibique veluti perpetua quadam succedunt horum eundem esse tenorẽ dicimus. Cicero: Vnus tenor est orationis, & idem stylus.

Plato. *Boni ad bonorum conuiuia vltrò accedunt.*

Αὐτόματοι δ' ἀγαθοὶ ἀγαθῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασι

Id est, Sponte bonis mos est conuiuia adire bono Vbi vir bonus, fiducia virtutis & amicitiæ, quæ ge

li

et omnes probos intercedit, ad sui similem acce-
on expectatis vulgaribus istis inuitatiunculis. Idē:
nua amico amicus vltro etiam venit.

Simile gaudet simili. ὅμοιον ὁμοίῳ φίλον. *Aristot.*

alis: Vxor pessima, pessimus maritus.
iror non bene conuenire vobis. Iuuenalis:
agna inter molles concordia.

Malus cum malo colliquescit voluptate. *Idem.*

Κακὸς κακῷ γὰρ συντέτηκεν ἡδονῇ.

Etenim improbo vir est voluptati improb⁹. Mal⁹
iucundus ob vitiorum commercium & societatē.

Aequalis æqualem delectat. *Cicero.*

tudo mater est beneuolentiæ, consuetudinis & fa
itatis conciliatrix. Nam prima familiaritatis con-
o proficiscitur ab ætatis æqualitate. In hanc sen-
m extant aliquot veterum prouerbia, quorum est
ἧλιξ ἥλικα τέρπει Id est, Aequalis æqualem delectat.

qualē tibi vxorē quære. τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλα. *Plutarch.*

Aequalem tibi vxorem ducito. Adagium admo-
e quis cupiditate aut ambitione allectus, se poten-
a ducat vxorem. Tuæ sortis vxorem ducito. Po-
longiùs trahi, nimirum ad negocium suscipien-
cui sis conficiendo par & idoneus.

Iugum idem trahere.

dissimile est illi: In eadem esse naui, pro eo quod
gocij vices pariter sustinere. Translatum à bu-
antibus.

Cicada cicadæ chara, formica formicæ. *Theocrit.*

No est formicarum politia, & cicadarum concentus.

Ouum ouo simile. *Cicero.*

De bus indiscretæ similitudinis.

Quàm apes apum similes. *Idem.*

Cicero:

Cicero: Vt similia sunt & oua ouorum, & apes api

Plautus. *Non tam aqua similis aquæ.*

Non tam lac lacti simile.

Plautus vsurpat in Menæchmis: Nec aqua aquæ, n lacti, crede mihi, vsquã similius, q̃ hic tui est, tuq; |

Aristot. *Furem fur agnoscit, & lupum lupus.*

Ἔγνω δὲ φὼρ τε φῶρα, καὶ λύκος λύκον.

Id est, Fur furem cognouit, & lupus lupũ. Amant vulgò se mutuò, qui similibus vicijs laborant.

Idem. *Semper similem ducit* Deus *ad similem.*

Duo inter se similes plerunque bene conueniunt

Diogeni. *Semper graculus assidet graculo.*

Αἰεὶ κολοιὸς πρὸς κολοιὸν ἱζάνει.

Id est, Assidet vsq; graculus apud graculum. Por culorum conuentus olim notos fuisse testatur M. libro de Re rustica. 3.

Similior ficu. Ὁμοιότερος σύκου.

Per iocum dicebatur de vehementer inter se sim

Aut ipse fuisti, aut tui similimus.

Si quando per iocum indicabimus eundẽ aliquer se, qui tamen se fuisse eat inficias.

Omnia similia.

Eadem est conditio mortalium.

Crobili iugum. Κρωβύλου ζεῦγος.

De societate duorum pari improbitate dici cons Ductum à Crobilo lenone scelestissimo. Is duo domi alebat.

Eadem cera. Εὐκήριον.

Id est, Idem fauus. Dicebantur, qui vno ore idem marent. Ductum à fauorum cellulis inter se conn

Ficus post pisces.

Qu

adrabit, vbi dicemus alijs alia congruere. Quemad-
dum post carnes caseum, post pisces nuces iubent
gò apponi.

Ouo prognatus eodem. **Horatius.**

tus, ingenium, mores, facta, ac prorsus omnia sic
: cum hoc conueniunt, vt iures eodem prognatos
. Aristoteles ostendit iuxta naturam fieri, vt ex eo-
ouo duo pulli nascantur.

Catulæ dominas imitantes.

τὰς δεσποίνας αἱ κύνες μιμούμεναι.

l, Dominas imitantes catellæ, vbi serui dominorum
ciam repræsentant. Quoties ij, qui subsunt, eorum
imunt mores, sub quorum imperio degunt.

Iuuenalis:

Maxima quæque domus seruis est plena superbis.

Similes habent labra lactucas. **Hierony.**

similia similibus contingunt, velut præceptori pa-
docto discipulus indocilis, improbo populo magi-
us improbus, vxori morosæ maritus morosus. Bre-
, quoties mala malis, digna dignis eueniunt. Natū
gium ab asino carduos pascente.

Qualis hera, talis pedissequa.

lis pater, talis filius.

Aspis à vipera. **Tertull.**

m pessimus à pessimo sumit mali quippiam.

Aut piscem olet, aut florem. Ambrosi.

um in eum, qui bene oleret, quòd timallus piscis
lore gratissimus, & æque fragrans eiusdem nomi-
os. Ita idem pronunciatus est piscis odor esse, qui
. Quid specie tua gratius? quid suauitate iucun-
quid odore fragrantius? Quòd mella fragrant,
u corpore tuo spiras.

Sequitur perca sepiam.

Comitem ducit sepia percam. Dictum de improbo[...] societate.

Hierony. *Dignum patella operculum.*

Hieronymus ad Chromatium: Dignum patella op[...]lum. In mea enim, inquit, patria rusticitas vernac[...] Deus venter est, & in diē viuitur, & sanctior est ille ditior est. Accessit huic patellæ, iuxta tritum populi [...]mone prouerbiū, dignum operculū. Significat aūt [...] scopum ad improbos populi mores accommodatu[...]

In matellam immeiere. Εἰς τὴν ἀμίδα οὐρεῖ[...]

Quum sordide tractantur, aut ad munus aliquod [...] honestum adhibentur ij, qui non indigni videan[...] vtpote ipsi sordidi atque inhonesti, quasiq; ad co[...]melias ferendas facti.

Suidas. *Conto nauiga.* Κοντῷ πλεῖν.

Conto nauigare dicebantur, qui sic rebus vterer[...] quemadmodum vti conueniebat: aut qui vitæ g[...] suo accommodatum ingenio sequerentur. Itidem ad quamuis vitam quiuis idoneus est.

Catullus. *Ipsa holera olla legit.*

Quære: Malum accersitum.

Nicarch. *Surdaster cum surdastro litigabat.*

Iudex autem erat vtroque surdior: quum res agitu[...]ter vndequaque ridiculos ac stultos. Extat in hanc [...]tentiam epigramma Græcum Nicarchi, quod Th[...] Morus olim adolescens scitē vertit.

Varro. *Cascus cascam ducit.*

Quoties similis similē delectat, vetulus vetulam, d[...]mis deformem. Nam antiquitùs cascū dicebatur, [...] nos vetus appellamus. Videtur esse iocus in anum [...]lo nuptam. Huc pertinet: Vbi tu Caius, ego Caia.

Lucianus. *Omnia idem puluis.* Πάντα μία κόνις.

De indiscreta similitudine vtitur Lucianus. Allud[...]

de[...]

ıctorũ cineres, inter quos nihil apparet discriminis
mnia sub vnã Myconũ. πάντ᾽ ὑπὸ μίαν μύκωνον. Strabo.
item Myconus ex Cycladibus vna, in qua fabulis
itum est positos esse Gygantes postremò ab Hercu
ıfectos. Vnde ductum illud prouerbium in eos,
es natura diuersas eodem titulo complectuntur.
qui eodem libro Grammatica pariter & Theologi
m Dialectica & Iurisconsultorum literas tradat.

Conuenerunt Attabas & Numenius. Diogen.

Συνῆλθον ἀτ[τ]αβάς τε καὶ νουμήνιος.

Coniunctus est suo Attabas Numenio. Dici soli-
quoties improbus aggregatur cum improbo. Dio-
nus tradit hos insigne par furum fuisse.

Eundem calceum omni pedi inducere. Galenus.

us loquitur de quibusdam medicis imperitis, qui
abita ratione morborum, eadem remedia admo-
omnibus. Non dissimile illi: Scis simulare cupres-
Hieronymus: Nec ad instar imperiti medici, vno
io omnium oculos velle curare.

ıuson Naucrati. Ναύσων Ναυκράτει.

ies aliqui similia inuicem respondent. Veluti si
erus salutatus, herum resalutet: & nebulo com-
ıs, nebulonem vicissim compellet. Nauson enim
ucrates, vtrunque à naue dicitur, perinde quasi
nauta nautæ.

Noui Simonem, & Simon me. Zenodot.

dicebatur, qui pares essent. Zenodotus scribit
uisse ductores, notæ vtrunq; improbitatis.

etensis Cretensem. Ὁ κρὴς τὸν κρῆτα.

di, quod erit commodum sententiæ, prouocat,
ır circumuenire, aut tale quippiam. Sumptum à
ısium moribus, quos plurimis conuicijs incessi-
iquitas.

Cretenses cum Aegineta. κρὴς πρὸς αἰγινή-
Subaudiendum, agit. Quadrabit in pariter impro
qui mutuis inter se fallacijs agunt. Nam Aeginetæ
malè audierunt, in quos etiam oraculum illud qu
additum putant. Neque tertij, neque quarti.

Ver hyemem sequitur.

Rerum vices significat. Et tristibus succedunt lætio

Plutarch. *Cretiza cum Cretensi.* πρὸς κρῆτα κρητί
Id est, Aduersum Cretensem Cretiza; Id est, Adu
mendacem mendacijs vtere. Græci κρητίζειν pro me
dicunt.

Chius ad Coum. χῖος πρὸς κῶον.

De comparatione vehementer inæquali dicebatur.
in ludo talorum iactus, qui Chius dicebatur, v
respondebat: Cous senioni. Fit autē interim allu
gentes, quarum vtriusq; mores non caruerunt no

Vulpinari cum vulpe.

Αλωπεκίζειν πρὸς ἑτέραν ἀλώπεκα.

Id est, Cum vulpe vulpinare tu quoque inuicem.
astutis astutijs agito. Horatius;

Nunquàm te fallant animi sub vulpe latentes.

Clauum clauo pellere. ἧλῳ τὸν ἧλον ἐκκρο
Et paxillum paxillo pepulisti, id est, Malum alio
depulisti.

Diogenia. *Cum Care Carizas.* πρὸς κάρα καρίζε
Id est, Cum Care Carizas. Rustice agis cum rustic
barè loqueris cum barbaro, crasse cum crasso.
populi sunt Phrygię, quorum mores prouerbijs al
locum fecère.

Idem. *Mali thripes, mali ipes.*

κακὰ μὲν θρίπες, κακὰ δὲ ἶπες.

Id est, Mala quidem thripes, mala rursum ipes. D

ci malo dici solitum, vt non magni referat, vtrum ele
is. Thrips enim Græcis vermiculus est, qui lignis in-
citur, materiasq; viciat. Ips item cornibus & viti-
infestus.

Balbus balbum rectius intelligit. Hierony.

barus barbari orationem. Est quippe prouerbium,
bum melius balbi verba cognoscere.

Bithus contra Bacchium. Horatius.

ius & Bacchius nobile par gladiatorum fuit, pares
;& pares audacia. Horatius. Vti non
compositus meliùs cum Bitho Bacchius.

Esernius cum Pacidiano. Lucullus.

nt & hi gladiatores per omnia pares, longeque om-
n nobilissimi. Nota hic duorum Theologorum di-
ationem, Londini apud Britannos habitam.

Non filius Achillis. Plutarch.

Οὐ παῖς Ἀχιλλέως, ἀλλ᾽ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς εἶ.
st, Haud satus Achille, verũ Achilles ipsus es. E Tra-
dia quapiam aut Comœdia sumptum videtur. Te-
ius: Hem alterum hunc ad hoc natum dicas.

Ab vno digrammate. Idem.

autem digramma, pictura descriptioq; Philosopho
; qua rem exponunt oculis: vt perinde valeat quasi
s, De eadem formula.

Eodem in ludo docti. Terent.

ebantur similibus vicijs laborantes, & improbitate
s. Terentius in Hecyra: In eodem omnes mihi vi-
tur ludo doctæ ad malitiam.

Eiusdem Musæ æmulus. Gellius.

dem artis aut disciplinæ studiosus. Græci ὁμοτέχνους
ell ant eiusdem artis opifices.

Iisdem vescentes cepis. Aristoph.

ταυτὸν θύμον φαγόντες.

Id est, Qui idem ederent thymum. Congruit in pa res ac bonos viros inter sese amicos. Thymon eni lissimum herbæ genus, quo tenues & agrestes vte vitam sustinent. Quidam cepam agrestem esse put

Archide. *Bonus cantor, bonus cupediarius.*

Ἀγαθὸς ψάλτης, ἀγαθὸς ζωμοποιός.

In vituperium Musicæ artis dictum: quasi eiusde minis sit aures delectare cantu, & palatum cupedij

Mars haud concutit sua ipsius arma.

Ἄρης τὰ αὐτοῦ ὅπλα οὐ σαλεύει.

Id est, Mars sua ipsius arma non iactat. Commod runtur, quibus assueuimus, quæq; nobis quadrant amsi sint grauissima. Iactamus enim, quod incom ferimus. Iuuenalis:

Nec iactare iugum vita didicêre magistra.

Euripides *Stultus stulta loquitur.* Μωρὰ γὰρ μωρὸς λέ

Id est, Nam stulta stulti oratio est. Talis hominibu oratio, qualis est & vita. Extat carmen Græcè cel tum:

Ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται. Id

Hominis figura oratione agnoscitur. Democritus tionem vitæ simulachrum, quandamque velut vmb esse dicebat. Nã nullo in speculo melius, expressi relucet figura corporis, quàm in oratione pectoris go repræsentatur. Neque seciùs homines ex serm quàm ærea vasa tinnitu dignoscuntur.

Inanium inania consilia. κενοὶ κενὰ βουλεύο

Quum quis sua spe frustratur.

Hierony. *Malo nodo, malus quærendus est cuneus.*

Eo licebit vti, quoties malum simili malicia retu mus. Sophocles:

Κακ

πικρὰν χολὴν κλύζουσι φαρμάκῳ πικρῷ.
Remedio amaro bilem amaram diluunt.

Mons cum monte non miſcetur.

Ὄρος ὄρει οὐ μίγνυται.

n conuenit inter pariter elatos.

Mores hominum regioni reſpondent.

lantarum ſemina, & hominum mores ad regionis tum reſpondent. Ex mollib⁹ enim regionibus mol-omines naſci ſolent.

Beſtia beſtiam nouit.

Ariſtot.

militudinis & affinitatis prouerbia refert Ariſto-:. Congruet vbi conuenit inter duos pariter im-)os.

Idem Accij quod Titij.

ificat eodem iure futurum, filium decimo menſe m, quo eum, qui natus ſit vndecimo.

Aſinus aſino pulcherrimus.

Epichar.

harmus: Cani pulcherrimus canis videtur, bos bo-ſinus aſello pulcher eſt, & ſus ſui. Hoc eſt, Simile i placet, miles militi, aleator aleatori, potator po-i, ſophiſta ſophiſtæ.

Doribus Doricè loqui fas eſt.

ueniet in homines natura loquaces, aut quum ora-eſpondet moribus & ingenio, velut quum Pœnus lulenter loquitur, aut leno lenone digna.

Nouum cribrum nouo paxillo pendeat.

Non. Marcellus.

drabit in eos, qui noui quippiam cõminiſcuntur.

Purus putus.

Plautus.

tus purum putum dixit, pro prorſus ac verè purus.

Veſtigijs inhærere.

imitatur exempla progenitorum, maiorum veſti-nhærere dicitur. Similiter qui degenerant à pro-

genitorum aut præceptorum exemplis, ab illorum
ſtigijs dicebantur recedere.

SIMVLATIO, DISSIMVLATIO.

Diogeni. *Salem & fabam.* Ἅλα καὶ κύαμον.
Subaudiendum, propoſuerunt. Diogenianus adm
dici ſolitum de his, qui fingerent ſe ſcire quippian
neſcirent. Atque hinc natũ eſſe prouerbium, quod
mos fuerit, vt diuini ſalem & fabam proponerent.

Zenodot. *Plures thriobolos, paucos eſt cernere vates.*
Πολλοὶ θριοβόλοι, παῦροι δέ τε μάντιες ἄνδ
Id eſt, Plures thriobolos, paucos eſt cernere vates.
Iochorus auctor eſt, olim tres Nymphas Apollinis
ces, Parnaſſum incoluiſſe, quæ Thriæ dicerentur,
poſteà receptum ſit, vt calculi, ſorteſque diuino
Thriæ vocarentur. Vnde thrioboli, qui thrias i
nam diuinam iaciunt.

Multi thyrſigeri, pauci Bacchi.
πολλοὶ τοι ναρθηκοφόροι, παῦροι δέ τε βάκ
Id eſt, Plures thyrſigeros, paucos eſt cernere Bac
Quo ſignificatum eſt, compluribus mortalium
virtutis inſignia, aut etiam famam, qui tamen ver
tute vacent. Non omnes veri Theologi, qui pi
theologicum gerunt. Non omnes monachi, qui c
la onerantur. Translatum à cæremonijs Bacchar
in quibus thyrſos, id eſt, haſtas quaſdam viteas qu
bant afflari furore.

Multi qui boues ſtimulent, pauci aratores.
πολλοὶ βουκένται, παῦροι δέ τε γῆς ἀροτῆρες
Id eſt, Qui tauros ſtimulent multi, ſed rarus arato
Multi præ ſe ferunt, quod non ſunt.

Varro. *Non omnes qui habent citharam, ſunt ci thar*
Huc aſcribendum videtur, quod lepide ſcripſit Se
quendam perſonam malle, quam faciem. Faciem v

quis talis videtur, qualis est: personam, quum præ
:rt aliquis, quod non est. Non is rex, cui contingit
olum imperium, sed qui sciat administrare.

Asinus apud Cumanos. Ὄνος παρὰ Κυμαίοις.
npetit in eos, qui quum sint inepti, ridiculiq;, tamē
d ignotos ipsa nouitate habentur in precio: aut in
, quibus honos aliquis præter meritum additus à for
a, tumorem & insolentiam, ita vt fere fit, conciliat.
nosthenes: Τὸ γὰρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν, ἀφορμὴ
ακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίνεται. Fœlicitas enim & re-
successus, qui contigerit immerenti, stultis vesa-
caussam præbere solet. Narrauimus alibi fabulam
sino fugitiuo, qui apud Cumanos se gessit pro leone.

Flere ad nouercæ tumulum.

Πρὸς τὸν μητρυιᾶς τάφον δακρύειν.
nouercæ tumulum lachrymari, est simulare gestu
orem, quum re gaudeas. Quod idem de diuitiis hæ-
bus non inconcinnè dicetur, in quos extat Publia-
ille Mimus, cum primis elegans. Hæredis fletus sub
ona risus est.

Megarensium lachrymæ. Μεγαρέων δάκρυα. Diogeni.
ebantur vel fictæ, nec ex vero dolore profectæ, vel
lactæ. Diogenianus ad huiusmodi refert historiam:
hius quidam Corinthius, Clytij Megarensium re-
liam vxorem duxerat. Ea defuncta, Clytius com-
eis virgines adolescentes Corinthum misit, qui in
ralibus pompis puellam deplorarent, lachrymis
ue fictis.

Accissare. Ἀκκίζειν.
Scbunt Acco mulierem fuisse quampiam, notæ stulti-
ci quæ solita sit ad speculum cum imagine sua, perin-
de atque cum alia muliere confabulari, vt hinc vulgò
qui stultius aut ineptius aliquid agerent, accissare di-
ce ntur, & Accûs nomine appellarentur. Apparet il-

Oo 5 lud

lud etiam moribus huius mulieris adfuisse, vt recus[...] quæ tamen cupiebat, vnde & Accismus, ficta huiu[...] di recusatio dicebatur.

Hæsitantia cantoris tußis. Ἀπορία ψάλτου

Dictum videtur quoties non suppetit quod dica[...] idq; velut aliud agentes dissimulamus: velut apud [...]tonem Aristophanes, ne diceret in conuiuio, singu[...] fingit. Sumptum apparet à cantoribus.

Tußis pro crepitu. Βὴξ ἀντὶ πορδῆς

Dici solitum, quoties aliquis perplexus, aliud pr[...] simulat. Veluti si quis in adulteræ domo deprehe[...] fingeret se quippiam mercatum venisse. Translatu[...] ijs, qui crepitum clara tuti dissimulant.

Strabo. *Cretensis mare.* Ὁ κρὴς τὴν θάλασσαν

Subaudiẽdum, nescit aut metuit. In eos, qui nescir[...] gerent, quòd egregiè callerent. Etenim quî con[...]neum est, Cretenses, quum sint insulares, ignorar[...] re quo cinguntur vndequaq;?

Cicero. *Conniuere.*

Prouerbiali metaphora cõniuere dicuntur, qui p[...]tes, culpam quã intelligunt, indulgentia tamẽ ac [...] dissimulant. Est autem cõniuere subinde clauder[...]los, quemadmodum ij, qui non ferunt lumen solis

Simia fucata. Πίθηκος ἀνάπλεως ψιμ[...]

Id est, Simia plena fuci. De deformi anu, fucata ta[...] & meretricijs culta lenocinijs. Potest & ad rem ac[...]modari: veluti si quis turpem caussam orationis [...]ris adornet, vt honesta videatur.

Simia barbata seu caudata.

Dici solitum de ridiculis.

Sileni Alcibiadis. Σιληνοὶ Ἀλκιβιάδ[...]

Quo licebit vti, vel de re, quæ quum in speciem, & [...]ma [quod aiunt] fronte vilis ac ridicula videatu[...]

rin interius ac propius contemplanti sit admirabilis: l de homine, qui habitu, vultuq; longè minus præ se at, quàm in animo claudat. Aiunt enim Silenos imaiculas quaspiam fuisse sectiles, & ita factas, vt diduci explicari possent: quæ clausæ ridiculam ac monstroi tibicinis speciem habebant.

Esurienti uulpi somnus obrepit. Diogeni.

Πεινῶσαν ἀλώπεκα ὕπνος ἐπέρχεται.

i quis inopia cibi dormit. Pauperem autem vulpem ellat, quòd callida sit inopia, & multarum repertrix um. Neq; perperam dicetur & in illos, qui dissimu-, conniuentq; ad quædam, vt per occasionem ali-d commodi ferant. Siquidem vulpes vrgente fame num adsimulat, vt allectas aues capiat, deuoretq;.

Audiens non audit. Aristoph.

t quidam, qui si quid parum placet, id scite dissimu-. Idem: Dissimulans audisse.

Illò respiciens, sed hic remitte bona.

Ἐκεῖ βλέπουσα δεῦρ' ἀνίει τ' ἀγαθά.

l, Illic tuens, at huc remitte commoda. Conueniet, m aliud præ nobis ferimus, aliud facimus: aut quum adblandimur, in alios re beneficium conferimus.

Patrocli occasio. Πατρόκλου πρόφασις.

genianus ostendit dici solere de ijs, qui quum ob am non ausint proprias deplorare calamitates, deeas sub prætextu luctus alieni. Vel, qui laudandis , suas ipsorum laudes insinuant.

Melle litus gladius. Hierony.

perniciosam adulationem dici solitum. Hieronymus Augustini epistolam, mellitum gladium appellat, propterea quòd pariter & reprehensionem haberet, quasi gladium quo iugularet: & blandimenta, quibus reprehensionis asperitatem dissimularet.

Plautus. *Altera manu fert lapidem, altera panem oster*

Torquebitur in eos, qui coram blandiuntur, clam trectantes, palam amicos agunt, clanculum nocen qui hic prosunt, illic lædunt. Simile huic est: Altera nuscabit caput, altera malam ferit.

Gregor. Theolog. *Charadryon imitans.*

Dici so[r]tum de dissimulante, ac rem vtilem occul

De [in]duuia quæritur maiori obnoxius mal

Vbi quis pra[uo] pudore, leuissimis malis quærit r dium, dissimula[n]s maiora.

Simia in purpura. πίθηκος ἐν πορφ

Id est, Simia purpur[at]a. Lepide transfertur in eo barba pallioq; simula[n]t sanctimoniam.

Galenus. *Postico discedere.*

Dicitur, qui furtim abit, [i]ijs inscijs sese subduce hos congruet, quos pudet παλινῳδεῖν, sed dissimul transeunt in alienam sententi[a]m.

Barbæ tenus sapientes.

Sic appellantur Philosophi & Sophistæ, ἐκ πώγωνος φοί. id est, Barbæ tenus sapientes. Quia preter barb pallium nihil haberent Philosophi. Huc spectat Herodis Attici: Video barbam & pallium: Philoso non video. Recte torquebitur in hos, qui vniuers tæ sanctimoniam non in animo, neq; in moribus, cultu constituunt.

Alia Lacon, alia asinus illius portat.

Effertur apud quosdam ad hunc modum:

Ἄλλα μὲν λεύκων, ἄλλα δὲ λεύκωνος ὄνος

Id est, alia Leucon, alia Leuconis asinus portat. I dicebatur, quorum oratio dissentiret a factis. Sum â Leucone agricola, qui quo minus pecuniæ solu dixit vectigalium exactoribus, se hordeum portare vtres melle plenos ferret. Asinus in terram lapsu

qu

ndo effudit onus. Tum demum cognouerunt illi, in vtribus esse, non hordeum, dicentes: Alia Leu-, alia portat asinus.

Paries dealbatus. τεῖχος κεκονιασμένον. — *Paulus Apostol.*

incrustatus. Paulus Apostolus in Actis. Ananiam salotem fictum & fucatum, parietem dealbatum apat. Christus sanctimoniæ simulatores sepulchra deta vocat.

Non omnibus dormio. — *Plautus.*

omnibus dormire dicuntur, qui non omnibus iniunt, neq; per omnia gerunt morem. Plutarchus fam super hac re non illepidam narrat: Quum Galba piam conuiuio Mecœnatem accepisset, sentiretq; è nutibus hominem inflammatum in vxorem suam, m demisit caput, perinde quasi dormiret. At quum rea famulus quispiam ad mensam accedens, vinum tolleret, ibi iam vigil & oculatus, Infœlix, inquit, esciebas me soli Mecœnati dormire?

Lepus dormiens. λαγὼς καθεύδων. — *Idem.*

drabit in eum, qui quod non facit, id facere sese nulat: aut quod facit, se facere dissimulat: nam lem patentibus genis dormire tradunt autores.

Mortuus iacet pedens, νεκρὸς κεῖται βδέων.

solitum, si quando pauper simularet opulentiam. d vnum Apostolium Byzátium reperi, & haud scio si vulgoq; relinquendum.

Crocodili lachrymæ. κροκοδείλου δάκρυα.

js, qui sese simulant grauiter angi incommodo cuam, cui perniciem attulerint ipsi. Sunt qui scribant odilũ conspecto procul homine, lachrymas emitatq; eum mox deuorare.

Beneuolus trucidator. εὔνους ὁ σφάκτης.

t, Beneuolus occisor. Conuenit in hos, qui quum sum-

ſummam adferunt perniciem, tamen beneuolentiæ ſ
ciem admiſcent. Confine eſt illud, quod alibi recen
mus: Intempeſtiua beneuolẽtia nihil à ſimultate diff

Perſius. *Extra quærere ſeſe.*

Perſius Satyra prima: Examenq; improbum in illa
Caſtiges trutina, nec te quæſieris extra.
Tuis te facultatibus mẽtiaris, non populari opinion
Tecum habita.

Lucianus. *Aeſopicus graculus.* Αἰσώπειος κολοιό

Dicitur, qui aliena ſibi vſurpat, aliorumq; bonis
venditat. Horatius: Moueat cornicula riſum, Fu
uis nudata coloribus.

Aurum ſubæratum. ὑπόχαλκον χρυσ

Dicitur homo nequaquam ſyncerus, ſed aliud pr
ferens, aliud intus occulens. Sumptum à numiſm
adulteratis.

Homerus. *Diu diſsimulatum aperientis.*

In eum, qui quod diu diſsimulauit, tãdem irritatus
quitur, non inconcinnè detorquebitur illud Hom
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ ῥ᾽ ὄπατε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει.
Aſt vbi iam promit prægrandem è pectore vocem

Scytha acciſſans aſinum.

Ἀκκισόμενος ὁ σκύθης τὸν ὄνον.

Id eſt, Acciſſans Scytha aſinum. Aduerſum eos qui
bis auerſantur, quod re cupiunt. Id ad eiuſmodi f
lam referunt: Quidam conſpecto aſini cadauere,
thæ cuidam, qui forte aderat, dixit: En quod cœnes
primùm aſpernatus atq; abominatus, poſtea tame
paruit, cœnauitq;.

SOLITVDO.

Plautus. *Ne muſca quidem.*

Plautus in Truculento: Quas tu mulieres mihi
ras? Vbi muſca nulla fœmina eſt in ædibus. Hac
uer

›iali hyperbole maximam hominum ſolitudinem
ificamus.

Nullum animal, quod animal.

Cicero.

'ullius ad Atticum: I erentij veſtigiũ nullum agno-
letagenes certe perijt. Fecit iter per poſſeſsionem,
ıa animal reliquum nullum eſt.

Scytharum ſolitudo. Σκυθῶν ἐρημία.

ummis calamitatibus, exitioq; dictum eſt. Ductum
n inde, quod Scythæ nullis certis ſedibus vtantur,
agi ferantur in plauſtris. Eam ob cauſam regio fe-
undat.

SOLICITVDO.

Tantali lapis. Ταντάλου λίθον.

ali lapidem vocant, imminens capiti periculum.
›tum a fabula Tantali, quem quidam fingunt apud
ɔs etiam hoc ſupplicij genus pati, vt ingens ſaxum
mineat capiti, vt iam iam caſurum videatur.

Mens eſt in tergoribus.

Ο νοῦς ἐστιν ἐν τοῖς δηύτεσιν.

,Animus eſt in tergorib⁹. De ſolicitis dictitari ſoli-
quiq; malum aliquod imminens timere videntur.

Ναικιασοφεύειν.

Heſychius

ɔantur, qui ſtudio quippiam eleuarent. Alij pu-
ναικιασοφεῖ dici ſolitum ei, qui quum videretur con-
non confitebatur, perplexus verbis occultãs men
m, quod ferè ſolent Hæretici in diſcrimen addu-
ɔx compoſita videtur à ναί, quod eſt affirmantis &
ıica, ῥέω fluo: quòd inuoluta loquacitate negent,
affirmare videntur: rurſum affirment, quod ne-
Meminit Heſychius.

Σκύτη βλέπει.

,vt verbum verbo reddam, tergora tuetur. Con-
roximo, quo ſignificabant quempiam præ ſe fe-
rentem

rentem vultu, quòd mali quippiam instare suspic tur, idq; coniecturis aliquibus colligeret: veluti si conspectis boum tergoribus, bellum futurum col ret, quòd his integantur clypei.

Aristoph. *Animus est in corijs.*

Simillimum illi Terentiano: Animus est in patinis terpres admonet huius prouerbij, ἐπὶ σκύτη βλέπει, c qui iam ad bellum spectant. Licebit vti, quum ob citudinem erit aliquis ad id, quod agitur in præse parum attentus.

Idem. *Similes uidentur captiuis ex Pylo.*

Εοίκασι τοῖς ἐκ πύλου ληφθεῖσι τοῖς λακωνι

Captiuis mihi similes videntur è Pylo Laconicis. solitum de ijs, qui vultu sunt miserando: nempe p squalidi, macilenti. Pylus ciuitas quæpiam Laco quam obsessam Cleon expugnauit.

Arctum anulum ne gestato.

Pythago. Μὴ φορεῖν στενὸν δακτύλιον.

Hoc est [interprete Diuo Hieronymo] Ne vixer xiê. Siquidem quisquis anulum angustum gestat, quodammodo vincula inijcit.

Idem. *Cor ne edito.* Μὴ ἐσθίειν τὴν καρδίαν

Hoc est, Ne curis tuum ipsius animum excrucies.

Idem. *In uia ne seces ligna.*

Non esse discruciandam vitam curis & anxijs c tionibus, quidam exponunt.

Plautus. *Sale & aceto.*

Parcum tenueq; prandium significatur. Plaut. i dente: Sed hic rex cũ aceto pransurus est sine bo mento. Miseris obsoniorum loco sal est cum acet

SOMNOLENTIA.

Aristot. *Endymionis somnum dormis.*

ενδυμίωνος ὑπνωρ καθεύδεις.
os quadrabit, qui se immodico somno saginant, aut diuturno in ocio versantur, nec vllis se negocijs ex-nt, sed mollem feriatamq; agunt vitam. Natum à -o Endymione apprimè formoso.

Vltra Epimenidem dormis. Gellius.

τπὲς τὸν ἐπιμενίδην κεκοίμησαι.
t, Vltra Epimenidis somnum dormisti. In eos dice-qui perpetuum agunt ocium. Epimenides Creten-nbulando fessus in specum quandam subierat, illic ormiuit: nec experrectus est à somno, ante exactos s 47.

Salem uehens dormis. Ἅλας ἄγων καθεύδεις. Suidas.
t, Salem portans dormis. Quadrabit in eum, qui in riculosa socorditer atq; indiligenter agit, propter-ıód sal influxu sentinæ facilè corrumpitur.

Non decet principem solidam dormire noctem.

Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα. Homerus.
d dignum duce, id est, noctē dormire per omnem. onet parœmia, vigilantiam ac solicitudinem ma-conuenire cum principibus. Vergilius:
t pius Aeneas per noctem plurima voluens.

SORDES ET PARSIMONIA.

Tribus minis insumptis, duodecim imputat.
drabit in eos, qui non nisi compendij sui gratia co-amicos, & pro quamuis exiguo officio multum be-iorum expectant. Vulgò item aiunt: Pileum do-t pallium recipiat.

Cumini sector. Aristot.
ndiò parcus ac sordidus, olim prouerbio κυμινο-id est, cumini sector dicebatur. Est autem cumi-per se exilis herba.

Martialis. *Ficus diuidere.* Σῦκα μερίζειν.

Vnde licebit & cognomen fingere συκοπρίστ. Mart Quadringenta secata, qui dicit σῦκα μερίζειν. Sordidi parcum significans, etiamsi ditissimum.

Iul. Poll. *Nullus emptor difficilis bonum emit obsoniu*

Οὐδεὶς δυσώνης χρηστὸν ὀψωνεῖ κρέας.

Difficilis emptor haud bona emit obsonia. Qui n um vili studet emere, semper merces viciosas emit. ueniet in hos: qui paululo labore conatur egregia sequi literas.

E Patroclis domo. Ἐκ Πατροκλέους.

Id est, E Patroclis domo. In sordidos. Sumptum à m bus Patroclis cuiusdam Atheniensis, prædiuitis qu verùm impendiò parci sordidiq; : quem vetus Co dia talem ferme depingit, qualem Plautus Euclion

Plutarch. *Cochleæ uita.* Κοχλίου βίος.

De ijs qui parcè paruoq; viuunt, aut contracti à n cijs, luceq; forensi semoti.

Chœnici ne insideas.

Habetur loco Securitatis.

Pythago. *Ex phelleo uenire.*

Dicebantur, qui ex humili fortuna asperaq; vita a gnitatem emersissent. Nam Græcis φελλεὺς dicitur aptus pascendis capris, asper, pumicosus, ac sterilis

In uentrem insilire. Εἰς τὴν γαστέρα ἐνάλλεσ

Id est, In ventrem irrumpere. Dicitur, qui curan nem ad cibum ac potum confert.

Cradophagus.

Rusticum ac sordidum veteres κραδοφάγον per i appellabant, quasi κραδοφάγον. Nam κράδα voca boris fici folia. Iidem dicebantur βαλανοφάγοι, quas co more glandibus viuentes.

τρυγόβιοι.

mines sordidos ac parcos, olim popularis iocus τρυ-
's, appellabat, quasi fece victitantes. Qui splendidio-
sunt, vbi ventum est ad fecem, aperiunt aliud vas.

Luto lutulentior. *Plautus.*

aros, quæstusq; supra modũ auidos, impuros ac sor-
os dicimus. Id Plautus ὑπερβολικῶς exaggerat in Pœ-
o: Sed lenone isthoc Lyco illius domi non lutum est
ilentius.

Pediculi Platonis. Οἱ Πλάτωνος φθεῖρες. *Diogenes Laertius.*

rouerbiũ abierunt, vt referente Laërtio, Myronia-
testatur, hinc coniectans hoc morbo perijsse Plato-
ı, quòd vulgò pediculi Platonis appellarentur: Græ-
θειρίασιν appellant. Myronianus nullum indicat vsum
uerbij. Suspicari tamen licet, dictum in sordidos, q
osophi minimum indulgeant nitoribus externis,
n circa mentis cultum toti sunt occupati.

Macilentior Leotrephide. *Gellius.*

Λεπτότερον λεοτρεφίδου καὶ ταυμαντίδος.

ſt, Gracilius Leotrephide, ac Taumantide. Leotre-
des insigni macilentia corporis Comicorum salibus
im dedit. Congruet in homines exiles ac prætenues.
undius erit, si transferatur ad inopiam ingenij, aut
ionem aridam, ieiunam, & exanguem.

Immunem uenire.

nunem Latini vocant, quem ἀσύμβολον Græci: nem-
um, qui nihil confert ad conuiuium. Terent.
e asymbolum venire inũctum atq; lautũ e balneis?

Lapsana uiuere. *Plinius.*

idè dixeris eos, qui perparcè nimiumq; tenuiter vi-
t. Est autem Lapsana olus syluestre.

Nihil de uitello. Νεοττοῦ οὐδὲν μοι δίδως.

Id est, Nihil mihi de vitello dedisti. Quadrat in eos, qui

Lingere salem.

Dictum, Frugalitas.

Rore pascitur.

Μὴ πρώκας; σιτίζεται ὥσπερ ὁ τέττιξ.

Rore ne viuit more cicadæ? Cicadas rore ali, testi Plinius. Venustius erit, si transferatur ad ingenium stylum ieiunum & aridum: vt per ironiam, in homin vehementer obeso corpore.

Plautus. *Victitant succo suo.*

In parasitos, qui si quando cœna cõtingit lautior ir gitant sese. rursus vbi nulla arridet spes cœnatica guntúrq; οἰκόσιτοι viuere, fortiter ferunt inediam, conuiuij spem durant. Sumpta metaphora à coch quæ per æstatem intra testam contractæ, vtcunq; si suo aiuntur, donec acciderit pluuia.

Athenæ⁹. *Philippide tenuius.*

Athenæus ostendit Philippidem comœdiarum scri rem sic tenui fuisse corpore, vt etiam πεφιλιππιδῶσθαι xerint pro macruisse. Accommodabitur non inuenu: orationem ieiunam, aut disputatioñe ociosę subtili

Eudemus. *Monophagi.*

Μονοφάγοι dici poterunt sordidi & inhospitales, qu minem inuitant ad conuiuium.

Patroclo sordidior.

Πατροκλέους φειδωλότερος.

Id est, Patroclo parcior. In diuitem quidem, sed o quàm sordidum ac parcum. Hic enim nusquam v balneo parsimoniæ caussa.

Nephalium sacrum. Νηφάλιος θυσία.

Id est, Nephalium sacrificium. De conuiuio abs non ineptè dicetur: aut de conuiuio vehementer f li sobrioq;.

Caninum prandium. Gellius.

cebatur abstemium, & in quo nullum vinum bibere-
-,propterea quòd canes à vino abhorrent.

Cereri sacrificant. Plautus.

uemadmodum Græci dicunt ἑςίᾳ θύουσιν, id est, Lari sa-
ficant, ita Plautus propemodum indicat apud Lati-
s dici solere, Cereri sacrificant, si quando in conui-
› vinum deesset, propterea quòd in huius sacris nefas
:t inferre vinum.

Bos Cyprius. Κύπριος βοῦς.

brutum ac stolidum iaci solitum, propterea quòd
prij boues magis bruti ferantur, quippe qui stercore
nano pascantur.

Cyprio boui merendam. Ennius.

tus Pompeius versum hunc Sotadicum citat ex En-
i: Cyprio boui merendam. Ostenditq; conuenire,
oties conuiua sordidus & insipidus, sordido atq; in-
.do accipitur conuiuio. Festiuius erit, si ad res animi
lectatur: vt si quis apud spurcos spurce loquatur, a-
l indoctos indocte.

Tolle tolle mazam quàm ocyßimè scarabeo.

Αἶρ᾽ ἆιρε μάζαν ὡς τάχιστα κανθάρῳ. Aristoph.

:st, Mazam sine mora pone pone cantharo. Id vsur-
e licebit, quoties sordidus cibus immundo conuiuæ
onitur. Hinc enim vt nascuntur, ita & aluntur can-
ri, quos Latini scarabeos vocant.

Psyricè facta. Stephan.

rà insula quæpiá est haud procul à Chio. Strabo Psy-
ronunciat pluratiuè, & neutrali genere. Ea insula
niam esset & perpusilla & ignobilis, in contemptus
vilitatis prouerbium abijt, vt quæ sordidè parumq;
gnifice fierent, Psyricè facta dicerentur. Stephanus:
Psyra Bacchũ ducentes. Idem: In Psyra Spartã ducis.

Idem. *Paruo emptas carnes.*

Τὸ ὤνιον κρέας οἱ κύνες ἐσθίουσιν.

Id est, Paruo emptas carnes canes edũt. Quidam pu emunt obsonia, ne plusculum insumant nummor Ea quum nullus attingit, canibus edenda seruantur

Psyra Bacchum. Ψυρὰ τὸν Διόνυσον.

Id est, Psyra Bacchum ducentes. Dictitatum adagi vbi vinum appositum in conuiuio nemo gustat, au sordido apparatu.

Suidas. *Tenuiter diducis.* Λεπτὰ ξαίνεις.

De ijs, qui pauperum more tenuiter victitant.

Lucianus. *Sacrum sine fumo.* Ἄκαπνος θυσία.

Id est, Sacrificium absq; fumo. De nimium tenui c uio, & in quibus nihil cocti obsonij apponitur. Tr latum à pauperculorum sacris, molas, tusculum, lac corollas offerentium, quum dij nidorem illum e tant, vnà cum fumo subuolantem.

Nephalia ligna. Νηφάλια ξύλα.

Dici posse videtur in abstemios, & ab omni volu procul alienos. Apud Athenieses Nephalia ligna v bantur, quæ neq; vitea essent, neq; ficulnea, neq; tea. Nephalia sonat, quasi dicas sobria.

Carica victima. Καρικὸν θῦμα.

Id est, Caricum sacrum. De macilenta hostia, mini esculenta dicebatur. Hinc ductum, quòd Caribu pulis mos fuerit canem immolare. Non inconcinn quebitur ad cibum appositum, insipidum, & quei mo velit attingere.

Zenodot. *Phaselitarum sacrificium.* Φασηλιτῶν θ

Phaselitarum sacrificium, tanquam vile citraq; sa nem. Sordidum ac tenuem sumptum hoc adagio si ficant. Tradunt enim apud Phaselitas Pamphiliæ tem moris esse, vt pisciculi salsi dijs sacrificarentur

In sinu manum habere. Theocrit.

sinu manum habere dixit Theocritus, tenaces & ad
giendum pigros. Porro quod ait Scæuola: In sinu
o habui, pro eo quod est, in potestate mea clam ha-
, diuersum longe ab hoc est.

Lari sacrificant. Εςία θύουσιν. Aristoph.

enaces dicitur, qui de suis nemini quicquam impar-
it, aut in conuiuas edaces, qui nihil de appositis epu
nittunt amicis, neque quicquam faciunt reliquum.
m antiquitus religiosum erat, ex his quæ laribus im-
labantur, aliquid foras efferre.

Ρυποκονδύλος.

eci prouerbiali conuicio sordidos & impendio par-
ῥυποκονδύλους appellabant, ducto cognomine ab ijs,
bus sordes in vnguibus insident. Nam ῥύπος pro-
eas sordes significat, quæ in summis vnguibus ma-
m ac digitorum colliguntur.

Canens uitæ palmam.

Ἄδων τὴν σπιθαμὴν τοῦ βίου πρὸς ἄνηθον.

st, Canens vitæ palmum ad anethum. De parco di-
n, qui tenui re leuiculaq; transigit vitam, atq; inte-
existimat se laute viuere. Morem hunc quibusdam
videmus, vt quum nihil apponant in mensa, quod
possit, ne ieiunum omninò conuiuium appareat, va-
narrent fabulas, aut cantillent, vt his modis ciborũ
iuionem inducant conuiuis.

Tantali pœnæ Ταντάλειοι τιμωρίαι.

ntali supplicia. De ijs dicendum, quibus adsunt qui-
 bona, verùm his frui negatum est A fabula Tanta-
mptum. Horatius: Tantalus a labris sitiens fugien-
aptat Pocula. Idem: Magnas inter opes inops.

Conuiua non conuiua. Homerus.

um, qui accumbit quidem in conuiuio, verùm spe-

ctator duntaxat eorum quæ apponuntur, quadrab lud Homeri:

Κεῖτ᾽ ἄρ᾽ ἄσιτος, ἄπαστος, ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος.

Incœnatus & inpastus, potuq; ciboq; Accubui

Suidas. *Sacra nihil sunt.*

τὰ θύματα οὐδὲν ἐστὶν, πλὴν γένεια καὶ κέρατα.

Id est, Sacra nihil sunt, præter malas & cornua. De cilentis. Trahetur non inconcinniter ad cibum mi esculentum.

SPES PERTINAX.

Cicero. *Aegroto dum anima est, spes est.*

Admonet, ne in afflictionibus quidem abijciendar spem. Philelphus hos versus ex Theocrit. Batto ve

Θαρσεῖν χρὴ φίλε Βάττε, τάχ᾽ αὔριον ἔσσετ᾽ ἄμεινον.
ἐλπίδες ἐν ζωοῖσιν ἀνέλπιστοι δὲ θανόντες.
Χ᾽ ὠ ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος ἄλλοκα δ᾽ ὕει.

Fidere Batte decet, melius cras forsan habebis:
Sperandum est viuis, non est spes vlla sepultis:
Nunc pluit, & claro nunc Iuppiter æthere fulg

Euripides *Spes alunt exules.*

Αἱ ἐλπίδες βόσκουσι φυγάδας.

Id est, Spes pascunt exules. Vbi quis excussus à pr fortuna, semper id agit, vt restituatur.

Theocrit. *Adhuc cœlum uoluitur.*

Quoties significabimus adhuc superesse spem, & dum tempus, quod melioris fortunæ solet occasi adducere, exactum esse, conueniet illud Theocrit Non est lassatum voluendis mensibus anni Cœlur

Homerus. *Adhuc aliquis Deus nos respicit.*

Quũ in rebus vehementer afflictis negabimus no sus abiecisse animum, verùm esse spei nonnihil, co niet illud Homeri:

ἀλλ᾽ ἔτι τὶς καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερίσχει χεῖρα.
nen adhuc aliquod dextram mi obtendit amicum.

Spes seruat afflictos. *Ouidius.*

:bona dat vires, animum quoq; spes bona firmat.
Viuere spe vidi, qui moriturus erat. Pindarus:
λπὶς γηροτρόφος.
spes altrix senectæ.

In herbis. *Cicero.*

erbis esse dicuntur, quæ nondum maturuerunt,
pem modò bonam de se præbent.

Spes tenuis. *Aristoph.*

n infirmam incertamq; Poetæ tenuem vocant. Ari-
hanes: Spes ista tenuis quępiam est qua nitimur. Eu-
des: Spes frigida quidem. Vnde M. Tullius dixit: Spe
inc afflare auram aliquam, id est, ostendi spem.

Ab ipsa messe. *Seneca.*

eca: Ab ipsa messe discedam? Agit de his, qui vel com
lis, vel spe commodorum detinentur, quò minus
et explicant à negocijs, quasi deserturi agrum quum
it messis.

SVBITVM EXITIVM.

Occisionis ala. Φόνου πτερόν.

st, Interfectionis ala. De subito interitu dici solitũ.
ipta metaphora ab alatis iaculis, quæ repentè mor-
adferunt.

Eadem tibi & Pythia & Delia. *Menāder.*

oties supremum aliquod opus significamus. Perin-
quasi dicas, hæc summa omnium, quæ gesturus es in
. Natum aiunt ab oraculo quodã reddito Polycrati
iorum tyranno. Nam is posteaquam Rheneam insu
cepisset, eamque consecrasset Apollini, constitutis
d Delum ludis pulcherrimis, Delphos misit consul-
os, vtrum oporteret eos ludos Delios aut Pythios ap

 pellare.

pellare. Respondit oraculũ ταῦτα σοι κὴ πύθια κὴ Δι
Futurum innuens, vt is propediem excederet è vita

Muris interitus. κατὰ μυὸς ὄλεθρον.

Id est, Iuxta muris interitũ. Aelianus tradit murem nimè viuacem esse, sed sua sponte defluentibus int nis ocyus emori, atq; hinc natũ prouerbium. Quad videt in homines imbecilla valetudine, aut in μικρο id est, breuis æui, quos μινυνθαδίους appellat Homeru

SVBITI INTERVENTVS.

Aelianus. *Mercurius superuenit.*

Ὁ ἑρμῆς ἐπεισελήλυθεν.

Ita loqui consueuerunt, si quando silentium oriret conciliabulo multorum, significantes, non esse f qui Mercurio præsente, vt qui sit auctor sermonis.

Terētius. *Lupus est in fabula.*

Solitum est dici, quoties is, de quo confabulatio es improuiso interuenit. Festiuius vsus est Plaut' in S Atq; eccum, inquit, tibi lupus in sermone præsen riens adest. Loquitur enim de parasito Celasiano fratribus de ipso confabulantibus de repentò i uenit.

Etiam si lupi meminisses. εἰ κὴ λύκου ἐμνήσθ

Id est, Etiam si lupi mentionem fecisses, subaudien interuenisset. Quoties præter expectationem int nit is, de quo fuerat mentio.

SVMPTVOSA.

Suidas. *Hipparchi murus.* ἱππάρχου τειχίον.

Dicebatur res quæpiam, quæ magnis constaret in sis. Hinc natum, quòd Hipparchus Pisistrati filius, demiam muro sepsit, atq; huius rei nomine magna cuniæ vim ab Atheniensibus exegit. Auctor Suidas

Cœna popularis.

Patet, Lauticiæ.

Edax triremis. Ἀδδηφάγοι τριήρεις. Lysius.

l, I daces triremes. Dicuntur, qui magnis constent ndijs. Lepidiùs transferetur ad hominem prodi- immodiciq; impendij.

In beato omnia beata.

iitibus omnia magnificè fiunt, à tenuibus frugali- /ſus erit, si dicas ab homine docto omnia doctè fie-)io piè, à rege regaliter.

Saliares dapes. Horatius.

)ontificales dixit Horatius, ponens speciem pro ge- Opiparum autem conuiuium ac magnificum Sa- dicitur.

SVRDITAS.

Surdior Toronæo portu.

κωφότερος Τορωναίου λιμένος.

t portum esse quendã Toronæ Thraciæ ciuitatis,)ngis & angustis duobus excursibus porrigitur in , ita vt in ipso portus secessu nullus fluctuum fra- udiatur. Vnde prouerbiũ in eos, qui non audiunt.

Surdior turdo. κωφότερος κίχλης. Zenodot.

ribitur surditas huic aui peculiaris, quũ sit loqua- na. Vnde cõcinnè dicetur in eos, qui perpetuò bla- ites ipsi, nõ auscultant, quid vicissim alijs dicatur.

TACITVRNITAS LAVDATA.

Silentij tutum præmium. Aristot.

Σιγῆς ἀκίνδυνον γέρας.

um silentij præmium. Horatius: Est & fideli tuta tio merces. Silendo nemo peccat, loquendo per- Nam nulli tacuisse nocet, nocet esse loquutum. rius Maximus hanc sententiam tribuit Xenocrati: a dixisse me, inquit, aliquando pœnituit, tacuisse quam.

Mulie-

Sophocles. *Mulierem ornat silentium.*

Γυναιξὶ κόσμιον ἡ σιγὴ φέρει

Id est, Decus addit vsque fœminis silentium. M
animal natura loquax, nulla de re magis cohonest
quam silentio, maximè apud viros, quum de reb
rijs agitur.

Homerus. *Alia committenda, alia cælanda.*

Nec temerè quiduis apud quemuis effutiendum,
familiaribus arcana omnia proferenda sunt. Ad
sententiam quadrat illud Homeri ex Odyss. A.

Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ γ᾽ αὖ κεκρυμμένον εἶναι.

Id est, Dicendum est aliud, contra est aliud retic

Terent. *Quod scis, nescis.*

Terent. in Eunucho: Tu pol si sapis, quod scis, ne
Idem in Seipsum excruciante: Nescias quod sci
pis. Sumptum a Dialecticorum ludis, in quibus
modi quidam scyrpi proponi solent. Facio, & n
cio. Sum amicus, &, Non sum amicus. Itaq; pro
certam in tacendo fidem significamus, dum qui
scit, perinde continet ac dissimulat, quasi nesciat.

Homerus. *Qui obticescit.*

In eum, qui metu attonitus, aut stupefactus admi
ne tacet, quadrabit illud Homeri:

Δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε.

Illum corripuit stupor, atque infantia linguæ.

Tibullus. *In sinu gaudere.*

Est tacitam apud se voluptatem sentire. Tibullu
Qui sapit in tacito gaudeat ille sinu. Homer
ἐν θυμῷ γρηῦ χαῖρε καὶ ἴσχεο. Id est,
In tacito longæua sinu preme gaudia nutrix.

Homerus. *Qui continet arcanum.*

In eum, qui celat arcanum, neque cuiquam effuti
drabit illud Homeri ex Odyss. φ.

ἠδ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
t, Huic pennis dicta carebant. Hoc est, Haud lon-
auolabant.

Muti citiùs loquentur. Plautus.

tus in Persa: Muti prius loquantur quàm ego. Ne
inquit, cuiquam homini dicerem, edictum est mi-
agnoperè, ne cuiquam homini crederem: Omnes
vt prius loquerentur hoc, quàm ego.

Areopagita taciturnior. Cælius.

batur, qui commissum arcanum optimè cõtineret.

Manum ad os apponere.

gestu significamus nos scire quippiam, quod tamẽ
mus effari. Cælius Ciceroni lib. octauo: At Domi-
ùm manum ad os apposuit, te ad 9. Calend. Iunij,
ostrarij, quod illorũ capiti sit, dissiparant perisse.

TACITVRNITAS ILLAVDATA.

Bacchæ more. βάκχης τρόπον. Diogeni.

etricis ac taciturnis dictitari solitum, quòd essent
smodi Mænades illæ, Bacchico afflatæ furore. At
nalis retulit ad vitam intemperantem:
Qui Curios simulant, & Bacchanalia viuunt.

Magis mutus, quàm piscis.

Ἀφωνότερος τῶν ἰχθύων.

:, Magis mutus ipsis piscibus. De vehementer infan
: atq; infacundis. Conueniet in hominem immodi
citurnitatis. Pisces enim nullam ædunt vocem.

Rana seriphia. βάτραχος ἐκ σερίφου. Plinius.

omines mutos, & canendi dicendiq; prorsus impe-
dicebatur. Inde natum, quod Seriphiæ ranæ in
um deportatæ non ædebant vocem.

Caput sine lingua. Gellius.

ipetit in eos, qui in consultationibus aut discepta-
ibus ipsi quidem nihil habent quod dicant, verùm
aliorum

aliorum sententijs annuunt. Nam pedarij Senatore[s di]cebantur ij, qui in Senatu quidem sedebant, verùm [sen]tentiam non rogabantur, sed in aliorum sententia[m pe]dibus discedebant. A Lucilio dicti sunt Agipedes.

Martial. *Muta persona.* κωφὸν πρόσωπον.

Quadrabit in eos, qui in consessu deliberantium [aut] disputantium, aut etiam in conuiuijs, cæteris loqu[enti]bus, soli tacent. Traductum apparet a lege Comc[edia]rum, in quibus non temere plures tribus person[is so]lent induci in eadem scena. Quod si quando quar[ta ac]cesserit, aut muta prorsus est, aut perpauca loquitu[r.]

tas nuptias dixit Pindarus, pro clancularijs.

Gellius. *Muti magistri.*

Mutos magistros Gellius libros vocat, qui loqu[untur] quidem nobis. Nec illepide profectò literæ, muti [dicun]tur præceptores. Denique Tullius legem appella[t mu]tum magistratum: magistratum, legem loquente[m.] Plutarchus poësim appellat picturam loquentem, [pi]cturam mutam poësim.

Suidas. *Mutus magis quàm scapha.* ἀφωνότερος σκ[άφης].

Id est, Magis elinguis quam scapha. De ijs dici co[ngr]uit, qui propter humilitatem conditionis apud p[o]tiores non audent hiscere. Natum hinc aiunt, [quod] olim inquilini & hospites alienæ Reipublicæ lud[is po]pularibus incedebant nauim gestantes. Nam vti n[on con]uenit in aliena ciuitate curiosum esse, ita nec tut[um] liberioris esse linguæ.

Zenodot. *Mutus Hipparchion.* Ἄφωνος ἱππαρχίων.

Vbi quis repente obmutescit, quum maximè vo[x] expectatur, id quod non raro consueuit quibus[dam in] cœtu dicturis euenire, vt subitò velut attonitis v[o]cibus hæreat. Narrant olim apud Græcos duos [...] puos fuisse citharœdos, Hipparchionem & Ruf[inum,] qui cùm in solennibus ludis, qui decimo quoque

d Iuliopolitas agebantur, essent inter se decertatu-
contigit vt Hipparchion theatri strepitu turbatus
cuerit, eaq; res in vulgi iocum abijt.

Ne gry quidem. Μὴτ γρὺ φθέγγε(?). *Aristoph.*

l, Ne gry quidé loquitur. Pro eo quod est, Ne tan-
m quidem. Nam gry, minimum quiddam signifi-
iut sordes vnguium, aut vocem suillam, quam ædé-
lent ij, qui grauantur sermone respondere.

Acanthia cicada. Ἀκάνθιος τέττιξ. *Simonid.*

idoctos atq; infantes, aut musices ignaros torque-
ouerbio solitum. Auctor est Stephanus Byzantius,
i oppidum Aetoliæ Acanthum, cicadas alibi voca-
iutas esse.

Reddidit Harpocratem. *Catullus.*

illus dixit pro eo, quod est, Imposuit silentium. Har
ates deus ita apud veteres fingebatur, vt digito ad-
o ori, silentium indiceret, qualis & apud Romanos
Angerona.

Statua taciturnior. *Horatius.*

ominem vehementer infantem ac tacitum. Horat.
ia taciturnius exit. Itidem Iuuenalis in diuitem
npiam, sed infantem & indoctum, Mercuriæ statuæ
em facit: Truncoq; simillimus Hermæ.

Taciturnior Pythagoreis.

ehemēter taciturnis. Sumptū à Pythagoræ schola,
ia quinquennе silentiū indicebatur auditoribus.

Amyclas perdidit silentium. *Vergilius.*

Τὰς ἀμύκλας ἐπώλεσεν ἡ σιγή.

ius interpres enarrat hunc in modum Aeneidos
Quum apud Amycleos subinde nunciaretur ho-
n aduentus, idq; falso, lata lege cautum est, ne quis
uam hostis nunciaret aduentum. Atqui post eue-
it verè iam aduenirent hostes. Quod quum nemo

nuncia-

nunciaret, propter legis interdictum, ciuitas de im uiso capta est. Qui casus populari ioco dedit occa nem, vt dicerent Amyclas silentio perijsse, si cui su citurnitas fuisset incommodo.

Doryphorematis ritu.

Græci δορυφόρημα vocant satellitium illud ex barb rum fece conductum, quod olim tyranni ad custo corporis adhibebant. In tragœdijs sic addebatur personis δορυφόρημα, vt astarent modò, nihil etia querentur.

TAEDIVM EX ITERATIONE.

Plato.

Longum procemium audiendi cupido.

Prouerbij speciem habet, quod est apud Platonē de Repub. 4. Μακρὸν τὸ προοίμιον τῷ ἐπιθυμοῦντι ἀ id est, longum procemium audiendi cupido. Qu ipsam cupit cognoscere, huic longum est omne p mium. Vnde illud Terentij: Vah, etiam procemi occeptat. Et Athenis præco, qui dicendi potestat ciebat, rhetoribus præfabatur, ἄνευ προοιμίων καὶ id est, sine prœmijs & affectibus, quod hæc extr sam sint.

Diogen.

Terram video.

Qui molesti prolixiq; sermonis finem adesse sig bat, dicere solet, γῆν ὁρῶ, id est, terram video. Sump nauigantibus. Q. Curtius lib. 4. Haud secus qua fundum æquor ingressi terram oculis requirunt. ro in Catone Seniore: Quasi terram videam, se instare finem vitæ. Diogenes quum prolixum vo recitans tandem eò peruenisset, vt libri finem v Benè habet, inquit, amici, γῆν ὁρῶ, id est, terram vi

Diogeni.

Iterum atque iterum apud Pythum via.

Αὖθις ἂν πύθω δ' ὁδός.

Id est, Iterum atq; iterum Pythum versus via. I de ijs, qui molesti sunt, eadem de re iterum atq; i

p

cunctando. Quemadmodũ solent ignari viæ, quemq; obuium habuerint, de via rogare. Porrò Pythus tas Apollini sacra, quæ visebatur à plerisq;.

Iterum tranquillitatem video.

Αὖθις οὖ γαλιν᾽ ὁρῶ.

st, Rursum denuò tranquillitatem aspicio. Quo significamus nos è malis emergere, fortuna in melius commutata.

Lens Deus. Athenæus

ad Athenæum libro 4. refertur hic trimeter, vt apparet, prouerbialis: φακῆς σε δαίμων, καὶ φακὴ τύχη λάβοι. e lens Deus corripiat & fortuna. Lens φακὸς dicitur cruda, φακὴ cocta, vt indicat etymologus. Conuequoties eadem ad fastidium iterantur. Dæmon au- Græcis fortunam sonat, & idem sonat τύχη: nec inst, nisi quòd dæmon est mas, τύχη fœmina.

Iouis Corinthus. Ὁ Διὸς κόρινθος.

st, Iouis filius Corinthus. In eos dici solitum, qui per eadem aut dicunt, aut faciunt. Olim ad Megares missus est legatus Corinthiorũ nomine, qui apud em Megarensem, quum alia multa ferociter dixit, illud indignabundus ac vociferans intonuit: Non t Iouis filius Corinthus. Id vbi sæpiùs iteraret, contus populus succlamare cœpit: Feri feri Iouis Cohum, simulq; legatum expulerunt. Erat autem Cohus hic Corinthiorum rex, Ioue prognatus, &c.

Crambe bis posita, mors. Δὶς κράμβη θάνατος. Suidas.

st, Crambe bis mors est. Suidas scribit Cramben anitùs in conuiuijs adhiberi solere, verùm recoctam nauseam adferre, vt Græcis in fastidij prouerbium rit. Quoties enim rem iterum atq; iterum repetitã sine molestia significabant, dicebant: Bis crambe s, hoc est, crambe recocta.

Cicero. *Eandem tundere incudem.*

Est indefatigabili assiduitate in operis alicuius stu perseuerare. Metaphora ducta à fabris.

Cantilenam eandẽ canis. τὸ αὐτὸ ᾄδεις ἀσμ

De eo, qui molestus est, sæpiùs eadem inculcans. N enim odiosius, quàm quod semper idem est.

Diogeni. *Eadem per eadem.* Αὐτὰ δι' αὐτῶν.

De his, qui semper eadem inculcant, aut eadem ass faciunt.

Zenodot. *Hyperi vertigo.* Ὑπέρου περιτροπή.

Id est, Pistilli circumuolutio. Vbi quis semper idem tat, neque quicquam tamen explicat.

Suidas. *Date mihi peluim.* Δότε μοι λεκάνην.

Id est, Porrigite mihi peluim: Vbi quid vehemente lestum esset, ita vt ferri iam diutiùs non posset, pe sibi porrigi iubebant, quasi præ bile, nauseaque & dio rerum vomituri. Veluti si quis orationem supr dum indoctam non ferens, aut sophisticis nænijs o sus, dicat: Date mihi peluim.

Diogenia. *Parni scaphula.* τὸ πάρνου σκαφίδιον.

Conuenit in eos, qui ob res minutulas multum lit querelarũ mouent. Sumptum à Parno quopiam, q nauiculà ereptam, populo molestissimus fuisse legi

Sardi venales. Σαρδιανοὶ ὤνιοι.

De negocio infinitæ prolixitatis, atque inexplic Idq; hinc ortum esse tradunt, quòd Tiberius Sem nius Gracchus cum altero cõsulatu Sardiniam dor set, tantum ex ea captiuorum adduxit, vt longa v tione res in prouerbium abierit.

Timæus. *Plures Callicyrijs.* Καλλικυρίων πλείους.

De maxima quidem illa, sed sordida hominum t dicebatur. Callicyrij dicebantur exulum serui, qu racusis agricolationem exercebant. Erant auten

n loco Callicyrij apud Syracusanos, quo apud La-
æmonios captiui, apud Thessalos Penestæ, qui vo-
tur apud Cretenses Elarotæ, apud Aegyptios He-
i. Nam & hi serui plures erãt dominis, quamobrem
m expulerunt illos.

Non missura cutem, nisi plena cruoris hirudo. Horatius.

iomines nimium sedulos, & quibusuis in rebus im-
licos.

Linum lino nectis. Λίνον λίνῳ συνάπτεις. Aristot.

st, Linum lino nectis. Huius adagij duplicem apud
cos interpretes, sensum inuenio. Quorum alter est,
mis infirma copulas, friuola friuolis. Alter, eadem
ijsdem rationibus facis, aut dicis.

Ad restim funiculum. ἐπὶ σπεῖρα σχοινίον.

audiendum, addis aut reddis. Vbi quis ijsdem re-
abundat, aut similia similibus pensat.

Rhodiorum oraculum. Ροδίων χρησμός. Diogni-nus.

l, Rhodiensium oraculum. Vbi quis de re minuta
um crebrò, nimiumq; diligẽter sciscitatur. Etenim
dienses Lyndię Mineruæ sacrificantes, dies aliquot
l aram deæ conuiuia prorogabant, atque inibi per-
ò manebant. Quumq; illis mos non esset, matulam
crificium inferre, ac super hac re Deum consuluis-
atque vt inferrent, respondisset, illi rursus ambige-
eperunt, vtrum æream an testaceam inferre debe-
ac denuò super hoc adeuntibus oraculum, indig-
s Deus, neutram respondit.

ARDITATIS CVNCTATIONIS.

Nemo nos insequitur.

paroemiæ etiam hodie tritum manet, quum signi-
t liberum esse, diutiùs in re quapiam morari. Ne-
os, inquiunt, impellit.

Romanus sedendo vincit. Cicero.

In eos, qui tranquilli atque ociosi, tamen quæ vol
efficiunt: aut, qui non viribus, sed arte rem gerunt.
historia Fabij Cunctatoris natum arbitror, qui Han
balem iuueniliter exultantem sua patientia fregit,
quo extat versus ille Ennij:

Vnus, qui nobis cunctando restituit rem.

Festina lentè. Σπεῦδε βραδέως.

Sophocles: φρονοῦν γὰρ οἱ ταχεῖς, οὐκ ἀσφαλεῖς. Pericu
est præpostera prudentia. Addendum est illud Plato
Qui plus satis festinat initio, serius ad finem perue
Quintilianus Præcox illud ingeniorum genus, no
merè peruenit ad frugem. His occinendum illud
tonis: Sat citò, si sat benè. Quadrabit & in illos, qui
properè famam affectant, maluntq; paratam ac ma
quàm solidam ac perpetuam. Solent enim præcoci
bitò flaccescere.

Terent. *Pedetentim.* κατὰ πόδος βάσιν.

Græcis prouerbio dicitur, quod Latini reddide
pedetentim. Vbi quis non præcipitanter atq; inc
deratè, sed sensim atque cunctanter aggreditur n
cium, atq; arte rem gerit magis, quam impetu.

Manu serendum non thylaco.

Τῇ χειρὶ δεῖ σπείρειν, ἀλλὰ μὴ ὅλῳ τῷ θυλ

Manu sementem facere oportet, non autem tota c
Modus in omni re seruandus. Ductum ab agricoli

Placidè bos. Ἀτρέμας βοῦς.

Id est, Lentè bos, subaudiendū incedit, aut simile
piam. Congruet in illos, qui placidè ac paulatin
conficiunt. Equorum laus & velocitas. Boues no
lent celeritate, sed viribus & assiduitate pollent,
impetu, & bos lassus fortius figit pedem.

Horatius. *Caudæ equinæ pilos paulatim euellere.*

Dicitur, qui quod viribus atque impetu fieri nequ

te

npore atque assiduitate conficit. Horatius in Epist.

Vtor permisso, caudæq; pilos vt equinæ
Paulatim vello.

Tacito pede. Ησύχῳ ποδί. *Ouidius.*

a lento pede. Quū cautim ac pedetentim ad rem acce nus. Apud Latinos aliquanto seciùs vsurpatur tacito le, pro furtim ac clanculum, vt apud Ouidium.

Tacitisq; senescimus annis.

Non statim decernendum. *Homerus.*

ui significabit interponendam moram, priusquā de-natur, & rem in posterum diem reijciendam, accom odabit illud Homeri:

Αμ' ἠοῖ φαινομένηφι φρασόμεθα.
Aurora vbi crastina surget Consultabimus.

Celerius elephanti pariunt.

nctationem immodicam, & quorundam nimis len-nolimina, his verbis licebit significare. Porrò de ele-antorum partu Plautus in Stich. Audiui sæpe hoc lgò dicier, solere elephantem grauidam perpetuò em esse annos.

Bunas iudex est. Βοῦνας δικάζει. *Zenodot.*

est, Bunas iudicat. Vbi lis in longum profertur, nec quam explicatur. Parœmia nata a Buna quodā Athe-nsi. Quum esset controuersia inter Calydonios & os, vtriq; rem ad arbitrium Bunæ detulerunt. Con-ierant enim, vt à manibus temperaretur, donec ille negocio pronunciasset. Quod vbi sensisset Bunas, nquam de lite voluit pronunciare.

Accessæi luna. Ακεσαίου σελήνη. *Diogeni.*

ſtum in comperendinarios, qui nouam subinde cau-comminiscuntur, quo negocium proferant. A nau-uiuſdam moribus ortum, cui Accessæo fuerit no-n. Is quum esset ignauus, ita prorogare consueuit

nauigationem, vt diceret se lunam magis opportun[am] magis expectare.

Laconicæ lunæ. Λακονικὰς σελήνας.

Id est, Laconicas lunas, subaudiendū, causaris: De p[ro]missis aut pactis incertis atq; infirmis dicebatur. N[am], vt aiunt, Lacones, si quando pactum auxilium posc[e]tur, lunas causabantur, atque hoc prætextu suffu[gie]bant, quod [vt testatur Lucianus] legem tulisset Ly[cur]gus, ne prælium inirent, nisi plenilunio.

Brutus. *Machinas post bellum adferre.*

τὰς μηχανὰς μετὰ τὸν πόλεμον κομίζ[ειν]

Dicebantur, qui peracto negocio, serò adhiberen[t] paratum.

Serò venisti, sed in colonum ito.

Aduersus eos, qui post tempus aduenirent, aut qui [se]cede aliquid facerent. Porro colonus est terra ædi[ta] in speciem tumuli seu collis.

Theocrit. *Quisquis tardè venit ad cœnam.*

Theocritus: Quisquis vocatus tardè ad cœnam v[enit],
Aut claudus est, aut non dat ille symbola. Idem
An quoquam ad cœnam properas cõuiua voca[tus]
Et addit eos, qui vocati sunt, celeriùs ire: qui non v[oca]ti, tardiùs.

Coruus aquat. κόραξ ὑδρεύει.

Dici solitum, vbi quis non citra negocium, citraq; [inge]nium consequeretur ea, quæ cuperet: aut vbi quis [rem] nouis artibus tentaret efficere. Ductum ab Apol[...] de coruo congestis lapillis aquam ex imo fundo in [sum]mam vasis oram euocante.

Profectus ad Apaturia, rediit Maio.

Dici solitū in eos, qui licentiùs immorarentur neg[ocio] cuipiam. Athenis festū erat q Apaturia vocabant, [...] duo peragebāt. Meminit Suidas copiosius de hoc fe[sto]

Post festum venisti. κατόπιν τῆς ἑορτῆς ἥκεις. *Diogeni.*
icitur in eos, qui negocio cuipiam egregio nō interrunt. Legitur & hoc pacto: Post Panathæa. Item post thia venisti.

Callipides. Καλλιπίδης.
lim prouerbio dicebatur, qui in moliendis negocijs, um multa se facturum minaretur, nihil tamen confiet: aut quemadmodum ait Terentius, qui sedulo mo as sese, nihil promoueret. Callipides histrio fuit.

Diu delibera. Δηρὸν βουλεύει.
n statim aggrediendum negocium. Lentè consultan m, at vbi statueris, maturè ꝙ opus facto faciendū est.

Annus est. *Terētius.*
culum est, atque id genus alia. Terent. Et nosti mores lierum, dum comuntur, dum moliūtur, annus est. Et ulum est, quod nihil abs te redditur litterarum. Itē, ı dudum ætatem, pro admodum dudum. Et tempus longum huiusmodi figuris significamus.

Sic est ad pugnæ partes, re peracta veniendum.
us erat prouerbialis, vbi quis negocio peracto, tum num adueniret.

Ad aras. Ἐπὶ βωμοῦς. *Plutarch.*
uidē opinor perinde valere, quasi dicas: In ipso neio, iuxta prouerbiū, quo vetamur ad aras cōsultare.

Amæa Azesiam reperit.
Ἀμαία τὴν ἀζησίαν μετῆλθεν. *Idem.*
st, Amæa ad Azesiam accessit. Dici consueuit de diu ltumq; quæsita, desiderataque. Cererem appellari æam, Proserpinam Azesiam Didymus auctor est. ta fabula de Proserpina à Plutone abducta ad cam- Elysios, & Cerere toto orbe quærente filiam.

Ζοφοροδόρπιδες, & similia. *Plutarch.*

Plutarchus in Symposiacis ostendit, olim cognomi quædam prouerbiali ioco iactata fuisse in eos, qui se ad conuiuiũ accederent. Dictos enim tum κολυσιδείπ tum ζωφοροδορπίδας, tum τρεχεδείπνους, &c. Battus qu scurra consueuit eos, qui tardiùs venirent ad con uium ἐπιθυμοδείπνους appellare, quasi dicas, conuiu rum appetentes, propterea quòd cùm essent occu negocijs, ob cœnarum tamen cupiditatem non exc rent ijs, à quibùs rogarentur, &c.

Μελλονικιᾷν.

More Niciæ cunctari. Nicias traducebatur quòd c ctator esset in re militari. Hinc μελλονικιᾷν ex μέλλε est cunctari, & νικίας, qui fuit dux Atheniensibus.

Athenæus. *Hercules hospitatur.* Ηρακλῆς ξενίζεται.

Id est, Hercules accipitur. Dictitatum, vbi quis di in conuiuio commorari videretur, propterea quò recepissent Herculem hospitio conuiuioq;, his mu temporis erat opperiendum, donec ille satur esset.

Expecta bos aliquando herbam.

Μένε βοῦς ποτε βοτάνην.

Id est, Expecta bos olim herbam. Dicendum, vbi serò contigit. Laborat enim bos in agricolando, se quando gustaturus herbam enatam. Finitimum il adhuc tua messis in herba est.

Expecta anus.

Μένε γραῦ ἐμόν σε παῖδα φιλήσοντα.

Expecta anus meum filium, te suauiaturum. Nam p quàm adolescat puer illa decesserit. Confine supe quum sera spes ostenditur.

Cicero. *Inter cæsa & porrecta.*

Videtur significare cunctationem & ancipitem ha tiam, ac velut interuallum illud, inter omitter quod cœptum est, & incipiendũ quod nouari op

imptum est autem à prisco auspiciorum ritu.

Hyperberetæa. Ὑπερβερεταῖα.

icebátur olim admodum serotina, quæq; vix tandem uenirent. Apud Macedones extremus anni mensis ὑπερβερεταῖος appellabatur.

Quæ serò contingunt, sed magnifica. *Homerus.*

uoties intelligi volemus famam aut pręmium aliquod ius quidem contingere, verùm hoc præstantiùs ac rabiliùs, quò diutiùs dilatum, aut tarditatem stabili-e, perpetuitateq, compescit. Homer. Iliad. β.

Ὄψιμον ὀψιτέλεστον ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.

Tarda & sera nimis, sed fama & laude perenni.

Mysorum ultimus nauigat.

Ἔσχατος μυσῶν πλεῖν.

est, Mysorum postremus nauigare. Prouerbiali ioco cebatur, qui frustra laboraret. Vel vbi dura quæpiam perarentur, factuq; difficilia:

Interuallo perit fames, & optimè perditur.

Διὰ μέσου καὶ λιμὸς ἔρρει, καὶ κάλλιστ' ἀπόλλυται.

est, Intercapedine optimè perit fames: Mora multis bus adfert remedium.

Summis ingredi pedibus.

ui clanculum aut cautim, aut pedetentim, vt aiunt, nantur aliquid, summis pedibus ingredi dicuntur.

Pulmo prius uenisset. *Plautus.*

autus in Epidico: Pulmo enim, quod perhibent prius nisset, quam tu aduenisti mihi. Dictũ est olim in len-sac cessatores. Opinor quòd pulmo quum perpetuò oueat, nunquam tamen se promouet.

TEMERITAS.

Oportet remum ducere qui didicit. *Plutarch.*

Δεῖ κώπην ἐλαύνειν μαθόντα.

Id est, Oportet remum impellere eum, qui didice- Vnumquenq; decet eam artem exercere, quam ar- doctus sit. Horatius in arte poetica:

Ludere qui nescit, campestribus abstinet armis:
Indoctusq; pilæ, disci'ue troch' ue quiescit. It
Qui lusus non nouit legem abstineat.

Idem. *Exitij nulla ratio.* Ὀλέθρου οὐδεὶς λόγος.

Hoc sentimus, quum imminet nobis fatale exitium, adimere consilium ac rationem. Huic affine est Quintiliani: Scelera non habere consilium.

Ne præceps fueris ad iurandum.

Habebit prouerbij speciem, si quis hominem pos ceptum malum admoneat.

Cicero. *Quam quisq; nouit artem, in hac se exercea*

Horatius:

Nauem agere ignarus nauis timet, abrotanum
Nō audet, nisi qui didicit, dare, quod medicorū
Promittunt medici, doctiq; poemata passim.

Aristoph. *Cœnare me doce.* Δειπνεῖν με δίδασκε

Tempestiuiter vsurpabitur, si quando docere, pra aut etiam refellere conatur aliquem imperitus neg de quo disceptatur.

Homerus. *Non suscipiendum negocium temerè.*

In præpotentem, & cum quo non sit suscipienda si tas, aut lis, nisi magno aliquo præsidio fulciaris, qua bit illud Homeri:

Οὐκ ἄν τις μὴν ἐρυκάκοι ἀντιβολήσας νόσφι θεῶν.
Huic certaturus non iuuerit obuius vllus Absq;

Diogeni. *Illotis manibus.* Ἀνίπτοις χερσίν.

Pro eo quod est, Irreuerenter atq; imparatè.

Lucianus. *Illotis pedibus ingredi.*

Ἀνίπτοις ποσὶν ἀναβαίνειν, id est, Illotis pedibus ingred

nfidenter atq; imperitè rem egregiam aggredi, tan-
iam prophanè & irreuerenter.

Andabatæ. *Nõ. Marcellus.*

ox ipsa ἀνδαβάτης indicat fuisse quosdam, qui sic ho-
em aduersum inuaserint, quemadmodum leo pro ca-
lis dimicans, clausis oculis insilijt in venantium ag-
n. Conueniet in eos, qui temerè nulloq; iudicio in-
tantur quippiam, aut repugnant alicui.

Aedilitatem gerit sine populi suffragio *Plautus.*

i quis imperiosior est in alieno negocio, aut in ædi-
s alienis.

Inscitia confidentiam parit. *Thucyd.*

udétia verò cunctationem. Hieronymus ad Euagriũ
refert Imperitia confidentiam, eruditio timorẽ cre-
Plinius: Recta ingenia debilitat verecundia, peruersa
nfirmat audacia. Quintilianus: Fortius dicunt, qui
nus habent artis, quum interim cordatus orator ac
iculum intelligens, initio trepidet. Et qui minus sa-
int, minus habent pudoris. Et qui non didicêre, quid
scire, nullius rei sibi non arrogant scientiam.

De cœlo ad synagogam. *Tertullia.*

spicor dici solitum, vbi quis demittit sese à summa
nquillitate in summos tumultus, aut vbi quis statim
greditur negocium.

Ne incalceatus in montes. *Theocrit.*

Theocritus ἐν νομεῦσι:

εἰς ὄρος ὄυκ᾽ ἔρπεις μὴ ἀνάλιπος ἔρχεο Βάττε.
Ἐν γὰρ ὄρει ῥάμνοιτε καὶ ἀσπάλαθοι κομόωντι Id est,
Batte, caue pedibus rudibus perrepere montem,
Quippe rubis, tribulisq; viret mons vndiq; densus.
i suscipit aliquod vitæ genus, armet sese aduersus oc
sura incommoda, ne pœniteat suscepti.

TENACITAS.

Auarus nisi quum moritur, nihil rectè facit.

Etenim qui se pecuniæ studio addixit, nulli commo- est dum viuit. Sola mors voluptatem & emolumen- adfert hæredi.

Plautus. *Itidem & Acheronti.*

Apud Plautum in Trinummo: Amanti reposcenti, desiderat, respondet scortum: Nam itidem & Ache- ti hic ratio accepti scribitur. Intrò receptum, qua- acceptum est, non potest ferri foras. Sentit nihilo m- ad amantem redire, quod in meretricis domum est- tum, quàm redeunt ab inferis mortui.

TEMPERANTIA.

Laertius. *Zenone moderatior.* ζήνωνος ἐγκρατέστερ-

Id est, Zenone temperantior. Testatur & Laërti- Zenonis vita, philosophum hunc tum in victu, tu- voluptatibus Venereis vsqueadeò patiêtem ac pa- fuisse, vt crudis duntaxat vesceretur, ac pallio præ- tegeretur.

Isocrates. *Philosophari.*

Qui sententias serias dicunt, Grecis dicuntur φιλοσ- Hinc translatum est ad cuiusq; rei vehemens ac se- studium, philosophari, pro temperare affectibus, & uersus res acerbas infracto esse animo.

TEMPESTIVA.

Diogeni. *Nunc leguminum meßis.* νῦν ὀσπρίων ἄμητ-

Nunc leguminum messis, id est, nûc tempestiuum aut illud agere: velut si quis admoneat iuuenem, adesse tempus parandæ gloriæ, parandæ eruditio- randis opibus idoneum. Sumptum à rusticis.

Aristoph. *Hernioßi in campum.*

Κόκκυ ψωλοὶ πεδίονδε, id est, Coccy, Herniosi in ca- Aristophanes in Auibus refert prouerbij loco. Τοῦ- κεῖν' ἦν τ' οὗτος ἀληθῶς, κόκκυ, ψωλοὶ πεδίονδε. Qu- ve-

borum sensus est: Hoc est est verè quod prouerbio
itur, Coccy, Herniosi in campum, subaudi, venite,
od hæc auis canit paulò ante messem, velut agricolas
uocans ad laborem metendi. Vnde Hesiodus ἦμος
ὁ κόκκυξ κοκκύζει. Quod autem ψωλοὶ dixit pro agricolis,
ter taxauit Aegyptios, apud quos plerique sunt ex-
, qui omnes ad vocem cuculi coguntur esse in agris,
Aristophanis interpres admonet esse prouerbium
υ, &c. quum segnes ipsum tempus prouocat ad in-
triam.

Bæta tum hyeme tum æstate bona. *Suidas.*

βαίτη κἀν θέρει καὶ ἐν χειμῶνι ἀγαθόν.

l, Bæta tum in æstate, tum hyeme bona. Suidas ad-
oit bætam vestis pelliceæ genus, quod ad vtrunque
pus videatur appositum. Nam hyeme depellit ven-
æstate solem. Conuenit igitur de re ad multa vsui
ra, veluti de literis, quę iuuenes iuxta ac senes or-
naut Philosophia, quæ rebus in prosperis arcet ab
lentia, in aduersis præstat ne frangamur animo.

Quum cessat Boreas.

o significabant tempus opportunum prosperæ na-
tioni, propterea quod Auster minus vehemens ori-
desinit autem perquàm vehemens. Congruit cum
Quum pluit, molestum.

Nosce tempus. γνῶθι καιρόν.

lt, Noueris tempus. Hesiodus:

Μέτρα φυλάσσεσθαι· καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.

Obseruato modum, nam rebus in omnibus illud
Optimum erit, si quis tempus spectauerit aptum.
n Isocrates ad Dæmonicum scribit, iniucundum in
ni re esse, quicquid intempestiuum sit. Adeo cunctis
egocijs, plurimum habet momenti temporis & op-
unitatis obseruatio.

Aliam ætatem alia decent. *Homerus.*

Qui

Qui iam aliam ætatem significabit, nec idem decere num, quod iuuenem aliquando decuit, vsurpabit il Homeri:

Ἀλλ' ὅτε δὴ πολιόντε κάρη πολιόντε γένειον.

Verùm vbi iam canumq; caput, incanaq; menta.

Capra ad festum. Αἲξ εἰς τὴν ἑορτήν.

Dici solitum, vbi quis in tempore ad negocium aliq accederet.

Idem. *Munus exiguum, sed opportunum.*

Quum munus indicabimus precio quidem perpusi sed tamen accipienti pro tempore gratissimum, cit mus illud Homeri:

Δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.

Audi Chelidonem. Πύθου χελιδόνος.

Id est, Audi Chelidonem, id est, In tempore curate negocia. Quidam à Theologo quodam ortum a mant, cui nomen Chelidoni. Nõnulli malunt ad a hyrundinem referri, quòd stridula sit auis ac lugu siue quòd veris prænunciet aduentum.

Aristot. *Oleum & salem oportet emere.*

Τοὔλαιον καὶ τὸν ἅλα δεῖ ὠνεῖσθαι.

Significat opus esse nonnunquam remedijs contra nunc acrimonia, nunc lenitudine.

Iouis tergus. Διὸς κῴδιον.

De re sordida quidem, sed tamen in vsum aliquem uata. Nam olim victimæ pellem seruabant in p pis Eleusinis circumferendam, vel substernendam dibus eorum, qui piaculo quopiam tenebantur ad piationem.

Plautus. *Nihil homini amico est opportuno amicius.*

Gratissimum est officium, quod præstatur in temp E diuerso, nihil differt ab inimicitia, intempestiua neuolentia.

Dni

Domi Milesia. οἴκοι τὰ μιλήσια. Politian.

eos dici solitum, qui ibi domesticũ luxum celebrant, minime probatur. Nam domi liberum est vnicuiq; more viuere. Suidas hanc refert fabulam: Aristago- quidam Milesius Lacedæmonem profectus, postula- vt Ionibus à Persis bello vexatis suppetias ferrent. utem quum in concionem prodisset, insolita apud edæmonios vestitus mundiciæ, alijsq; delicijs Ioni- ffluens, quidam ex Ephoris eum hoc dicto submo- ;, Domi Milesia.

Phallus deo. Ὁ φαλλὸς τῷ Διονύσῳ θεῷ. Plutarch.

i solitum, vbi parum quidem honesta, sed tamen tribuuntur, quasi dicas: In matellam immeiere. llus erat effigies obscœni membri virilis. Cur auté mysterijs ferebatur, caussam reddidit Plutarch.

Sacra hæc non aliter constant. Ausonius.

adagio vti licebit, si quando fatebimur culpam, quæ rei locóue conueuit: veluti si quis in balneis imprudentius, aut rusticius in naui, aut incompo- nibus ebriorum intemperantius, aut inter mulier- s ineptius.

TIMIDITAS.

Vmbram suam metuere. Plato.

τὴν αὐτοῦ σκιὰν φοβεῖσθαι.

;, Suam ipsius vmbrã metuere. Dicuntur, qui pue- r trepidant, vbi nihil omninò sit periculi.

Timidior es prospiciente. Suidas.

Δειλότερος εἶ τοῦ παρακύπτοντος.

, Formidolosior es eo, qui prospectat. Dicitur in nem supra modum pauidum.

Timidior Pisandro. Δειλότερος πεισάνδρου. Zenodot.

Di batur olim & hoc in immodicè formidolosos. Aiũt isandrum fuisse quempiam prodigiosa timiditate.

Epeo

Epeo timidior. Ἐπειοῦ δειλότερος.

De magnoperè pauido dicebatur. Ab Epeo quop ductum, notæ timiditatis homine.

Aristoph. Timidus Plutus. Δειλὸς ὁ πλοῦτος.

Aristophanes vulgò iactatam inducit opulentiæ tim tatem, quum ait:

ἀλλὰ καὶ λέγουσι πάντες,
ὡς δειλότατόν ἐσθ' ὁ πλοῦτος.

Quin id omnes dictitant,
Timidissimum quiddam esse diuitias. Iuuen
Pauca licet, inquit, portes argenti vascula puri,
Nocte iter ingressus gladium, contumq; timebis
Et motæ ad lunam trepidabis arundinis vmbra
Cantabit vacuus coram latrone viator.

In summa:

In omni negocio formidolosior est diues quã pa

Euripides Timidi nunquam statuerunt trophæum.

Ἀλλ' οἱ γὰρ ἄθυμοῦντες ἄνδρες, οὔποτε
Τρόπαιον ἔστησαντο. Id est,
At enim trophæum nobile haud vnquam viri
Statuere pauidi.

Aptè dicetur in eos, qui per animi socordiã, inert nihil egregium, nihil arduum audent aggredi: a periculi metu, à magnis abstinent negocijs: quur gnis gloria non nisi magnis periculis contingat.

Aristoph. Abiecit hastam Rhipsaspis.

Qui caussæ suæ diffisus, abijcit animum, ac desini trà conari. Aristophanes in Vespis: ἀπέβαλε τὴν Id est, Abiecit clypeum. Declarat & Isocrates in c ne de pace, infames olim habitos, qui vel ordine seruissent, vel clypeum abiecissent.

Aristot. Vel muscas metuit præteruolitantes.

Aristotel. 7. de Repub. libro: Ἀλλὰ δεδιότα μὲν τὰς πετομένας μυίας, id est, Qui muscas, inquiens, etia teri

uolantes metuat, id est, quamuis friuola de caussa. m similem quandam commemorat in Moralium 7. uens de ijs, qui vsq; adeo sunt timidi, vt etiam si so- obstrepat, protinus expauescant.

Rheginis timidior. Ρηγίνων δειλότερος. Zenodot.
st, Rheginis formidolosior. Xenarchus apud Zeno- um, Sophronis, qui de mēsibus scripsit, filius in gra- n Dionysij tyranni, taxauit Rheginenses, vt igna- in rebus bellicis, animiq; pauidi.

Ante tubam trepidas.
st, Animo consternaris, priusquam appareat peri- um.

Ignaui uertitur color. τοῦ κακοῦ τρέπεται χρώς. Plutarch.
n id accidit in metu, vt vultus exalbescat, maximè idis, videlicet sanguine ad vitalia refugiente.

In pulicis morsu deum inuocat.
Ἐν ψύλλας δήγματι θεὸν ἐπικαλεῖται.
st, In pulicis morsu Deum inuocat. In eos dictum, quantumlibet leui de re grauiter perturbatur, per- : vt in maxima.

Mulier imperator, & mulier miles.
γυνὴ στρατηγεῖ, καὶ γυνὴ στρατεύεται.
t, Mulier & agmen ducit, atq; ducitur. Quoties to- negocium ignauis commissum est. Natura non de- nperare fœminis.

Ceruinus uir. Ἐλάφειος ἀνήρ.
n dicebatur formidolosus, & fugæ fidens magis, n viribus. Ceruus in venatu pedibus sibi quærit sa- n.

Gallus insistit. Ἀλεκτρυὼν ἐπιπηδᾷ.
quis semel victus, redintegrat certamen. A gallo- certaminibus sumptum.

Vir fugiens & denuò pugnabit.

Ἀνὴρ ὁ φεύγων, καὶ πάλιν μαχήσεται.

Id est, Qui fugerit, rursus ille præliabitur. Senarius p uerbialis, quo monemur nō protinus abijcere animu si quid parùm fœliciter successerit.

Leonis vestigia quæris.

Τοῦ λέοντος ἴχνη ζητεῖς.

Dicterium in eum, qui verbis ferox esset, re timidus.

Eustathius *Initio confidens, in facto timidus.*

Audax ante negocium plerunq; ignauus. Videmus e vsu venire vulgò, vt qui sunt audacissimi & magn quentissimi, priusquam appareat periculum, vbi res rum postulat, ibi sint animi nullius.

Aristoph. *Lingua bellare.* Γλώττῃ πολεμίζειν.

Dicuntur, qui magnificè conuiciantur ac minantu sti, sed quum tutum est.

Quum adsit vrsus, vestigia quæris.

Ἄρκτου παρούσης τὰ ἴχνη ζητεῖς.

Id est, Vrsi præsentis vestigia quæris. De ijs dicitur timiditate præsens negocium declinant, atque ad nugas dilabuntur. Translatum à formidolosis vena bus, qui se dissimulant sensisse vrsum, & vestigia p qui fingunt, quò absint à periculo.

Quum adsit via, semitam quæris.

Conueniet in tergiuersatores, qui quò præsens n cium suffugiant, diuerticula captant.

Homerus. *In formidolosum.*

In hominem vehementer pauidum, animoq; con natum, quadrabunt hi versus Homeri:

Οὐδέ μοι ἦτορ
Ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι, κραδίη δέ μοι ἔξω
Στηθέων ἐκθρώσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.

Iec mihi mens constat, sed mota vacillat, & extra
ectus cor salit, & trepidant quoque corporis artus.

In fugitiuum. Idem.

bi quis impotēti animi cupiditate ad rem quampiam stigatur, præcipuè parùm honestam: vel magis, si quis rpiter fugiat, in hunc quadrabit, si dixeris:

τοῦτον ἡ κυνάμυια ἄγει.

est, Hūc cynamya rapit. Cynamya est musca canina.

Ne my quidem facere audet.

ui metu non auderent hiscere, ij quondam negabant my facere audere. Varro putat mussare verbum dectum à my literæ vocabulo, quasi μύζειν, propterea, iòd muti non ampliùs sonare queant, quàm my. Est im ea litera maximè omnium muta, præsertim in fine contrahens.

γρύζειν.

ouerbio dicunt hiscere, seu mutire. Sunt qui putant ίζειν esse, vocem suillam ædere.

Corinthijs non indignatur Ilium. Simonid.

Κορινθίοις δ' οὐ μέμφεται τὸ Ἴλιον.

cusat haudquaquam Ilium Corinthios. Hoc carmine probramus ignauiam alicui, qui ita se gesserit, vt hos nihil habeant, quod illi magnoperè indignentur.

Verbis pugnans, non re. Homerus.

cilè est conuicijs altercari, verùm re vincere difficilè. eam sententiam quadrabit illud Homeri:

Siquidem noui probè & ipse,
Et petere probris, inimicaq; dicere dicta.

Λευκηπατίας.

im appellabatur formidolosus: videtur autem compsita vox, ἀπὸ τοῦ λευκοῦ καὶ ἧπαρ, quod palleant plerunq; ibus epar est viciatum, id quod apparet in animantis. Pallor autem formidolosis conuenit.

In pedes retrocedit. Ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖ.

Id est, In pedem retrocedit. De eo, qui metu dat locu potētiori, & reuocat se in tutum. Ab Athletis sumptu videtur.

Aristot. *Mysorum præda.* Μυσῶν λεία.

In eos olim dicebatur, qui impunè à quibuslibet lædu tur ac diripiuntur. Ortum à Mysis, quos aiunt quo dam finitimorum incursationibus malè vexatos fuis quo tempore Telephus rex peregrè agebat.

Homerus. *Animus in pedes decidit.*

Qui vehementer consternantur, atq; expauescunt, animus in pedes decidere dicitur, Quin hodie vulg Totus animus mihi erat in genibus, Hom. Iliad. o.

ταρβήσαν, πᾶσιν δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός. Id e
Pauor ingruit ingens
Omnibus, inq; pedes animus mox decidit imos.

Aristoph. *Trepidat in morem galli cuiuspiam.*

Πτήσσει ὥς τις ἀλέκτωρ.

Id est, Trepidat tanquam gallus gallinaceus. In malè fectum & commotum.

Quintil. *Quem mater amictum dedit obseruare.*

Pro eo quod est, pueriliter ex alieno præscripto uere.

Nulla candidorum uirorum utilitas.

In molles & effœminatos dictum, ac veluti volupt bus natos. Contra, qui nigra sunt cute & hispidi, hi gis ad magistratum eligendi.

Plutarch. *Theutidum more.*

Quidam Theutidas putant esse, quas nos vocamus pias. Sepia autem de genere molliū est, & arbitror h generi cor non inesse.

Terent. *Scrupulum inijcere.*

Sol

olicitudinem inijcere animo cuiuspiam. Et scrupulum ximere, est solicitudinem tollere.

Non incedit per ignem. *Theocrit.*

Quo significabát aliquem plus satis festinare. Qui vertitur in re periculosa, dicitur & ipse per ignē incedere.

Domi leones.

De ijs dicitur, qui in suos sæui, non itidem audent adersus munitos.

TOLERANTIA.

Chalcenterus. χαλκέντερος.

Olim dicebatur insigniter patiens laborum, atq; indefatigabilis, velut habens ærea intestina, qualem fabulæ narrant fuisse Talo custodem insulæ Cretæ. Hoc cognomen inditum est Didymo Grammatico, ob incredibilem numerum librorum quos scripsit. Eadem de caussa Origenes dictus est adamantinus, id est, infatigabilis.

Socratis callus.

Socrates corporis erat patientissimi, quod ad omnem laborem occalluerat: ambulabat nudis pedibus, dormiebat humi.

Adamantinus.

Vide, Fortitudo.

TORVITAS.

Origanum tueri. ὀρίγανον βλέπειν. *Aristoph.*

Dicebantur, qui robur & masculum animum præ se ferebant. Suidas refert hoc carmen ex Aristophane: Præbebo me ipsum animo virilem, ac tuentem origanum. Sumptum ab acrimonia herbæ, vt respondeat illis alibi dictis: Tueri sinapi aut nasturtium.

Titanicus aspectus. τιτανῶδες βλέπειν.

Id est, Titanicum tueri. Hoc est, vultu titanico obtueri. Titanicum autem toruum vocant ac tetricum.

Areopagita.

De tristi seueroq; dicebatur, aut etiam de iudice veh menter incorrupto.

Mortem tueri. De toruo aspectu.

γοργὸν βλέπειν.

Est aliquoties apud Lucianum, pro acribus oculis l tueri.

TOTVM VT NIHIL RELIQVI.

Zenodot. *Omnia chnaumata.* πάντα χναύματα.

Dicebant olim, quoties omne negocium significabar χναύματα enim Græci placentarum, atque id genus c borum fragmina vocant. Latini quoque reliquias b li, & reliquias Danaum dicunt simili figura.

Plautus. *Cum puluisculo.*

Quoties omnia sic tolluntur, vt nihil fiat reliqui, ne p uis quidem. Metaphora mutuò sumpta ab ijs, qui fr mentum ab area conuerrunt, non sine puluere. Plau in Ruden. Conuerret hic iam me totum cum puluisc lo. Eodem pertinet Euangelicum illud, quo iubent etiam puluerem, excutere Apostoli, id est, ne minimi quidem ab eis auferre secum.

Suidas. *Vnà cum ipsis manipulis.* Αὐταῖς ἀμάλαις

Cum ipsis manipulis. Quum omnia funditùs pereu hoc est, quum ne gluma quidem sit reliquum.

Plutarch. *Vnà cum templis & aris.*

Inuocantes deos addebant hæc verba ceu solenn ἅμα σὺν ναοῖς καὶ βωμοῖς, id est, Vna cum phanis & ai Prouerbio dici solitum, quum nihil omninò præterm sum volebant.

Vlpianus. *Ruta cæsa.*

Verba sunt peculiaria Iurisconsultis. Abundè patet Pandectarum libro 19 Lege 18. Si ruta, inquit Vlpiani cæsa excipiantur in venditione ea placuit esse ruta, qu eruta sunt, vt harena & similia: cæsa ea esse, vt arbor

cæs

sas, & carbones, & his similia: Ergo quum significabi us inclementius tolli omnia, neq; quicquam fieri re- qui, venustè dicemus: Ne rutis quidem ac cæsis recep- , vt Iureconsultorum more loquar.

Cum ramento.

im ramento reddidisse dicitur, qui totum reddidit lla ex parte decurtatum. Sumptum apparet à fabris arijs, qui sibi seruant, quòd lima deraserint.

Et prædam & præmium.

uoties significamus omninò quippiam auferendum, e iure siue iniuria, dicemus & præmium & prædam ferendam. Præmium datur pro meritis: Præda per n aut arte abducitur.

Principium, medium, & finis. Plato.

ito refert hoc quasi vulgò decantatum, Deum vni- rsitatem rerum omnium complecti, hoc est, princi- im, medium, & finem. Ab illo enim omniũ quæ sunt, tium, incrementum, & summa est.

TVMVLTVS.

Tyria maria. Fest. Pōp.

ria maria prouerbio dicebatur, de re magnoperè tu- ltuosa periculiq; plena. Fest' Pompeius inde natum agium indicat: Pœni Tyro oriundi, adeò potentes ris fuerunt, vt per hos omnibus mortalibus nauiga- esset periculosa. Citatque Afranium, qui scripsit quopiam, quòd Tyria maria conciteт, hoc est, ingen- turbas.

VANITAS.

Quæ apud inferos. Τὰ ἐν ᾅδου. Aristarch.

est, Ea quæ apud inferos. Citat Suidæ interpres Ari- chum auctorem, idq; inde natum putat, quòd Cra- us finxerit quendam apud inferos funem torquen- , asinum autem arrodentem ea quæ ille iam tor-

fiſſet, atque ita inaniter laborare, qui torquebat. Vt quum inſania ſomnijsq; ſimilia ſignificamus, aptè dimus adagium, &c.

Diony. *Deinde expergiſcebar.* Εἶτα δ᾽ ἐξηγειρόμην

Id eſt, Deinde expergiſcebar. Hoc dicto ſignificab vana fuiſſe quæ dicerentur. Hic iocus prouerbialis iam hodiernis temporibus familiaris eſt vulgò, quo quæ memorantur, vana ſomnijsq; ſimilima videntur

Ariſtot. *Cilix haud facilè uerum dicit.*

Κίλιξ οὐ ῥαδίως ἀληθεύει.

Cilix haud facilè verum dicit. Dionyſius in epiſtol Rufum ſcholaſticum: Vetus verbum eſt, Cilices hau cilè verum dicere. Quadrabit in hominem auidum cri, & ob id ſæpenumerò dicentem, non quæ vera ſed quæ vtilia. Natum adagium à moribus eius ger quo nomine nunc vulgò notant Vltraiectinos.

Cretiza cum Cretenſi.

Aduerſus mendacem mendacijs vtere. Paulus:

Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργοί.

Cretenſes ſemper mendaces, malæ beſtiæ, ventres pi

Mentiuntur multa cantores.

Πολλὰ ψεύδονται ἀοιδοί.

In eos quadrabit, qui ad gratiam loquuntur, & auri blandiuntur. Inde ductum, quod cantores hoc m ſpectantes vt delectent ac placeant, pleraque canur laudem auditorum falſa. Nihil enim veritate grau nihil aſſentatione ſuauius.

Martial. *Fumos uendere.*

Pro eo quod eſt, principum beneuolentiam ſimu commendationis officio, per occaſionem familiarit precio vendere. Nam fumus initio quidem magr quiddam eſſe videtur, verùm euaneſcit ilicò: Mart carmen hoc eſt:

Vendere nec vanos circum palatia fumos.
Pandere nec Cano, pandere nec Claphyro.

Somnium. *Terent.*

em futilem, inanem, & nihili, ſomnium prouerbio di-mus. Terentius in Adelph. De argento ſomnium. Lu-anus: Omnia illa, ſubuentanea ſomnia ſicut aiunt, & rborum vmbra. Plautus: Hic vigilans ſomniat.

Ne ſi bos quidem vocem ædat.

inc dictum eſt, quod in Annalibus frequenter com-memoratur, bouem humanam vocem reddidiſſe. Me-mi legere, ni fallor, apud Platonem non diſsimili figu dictum, etiam ſi quercus eloqueretur. Nam olim è ercubus Dodonæis reddebantur oracula.

Hiberæ Næniæ. *Hierony.*

iberas Nænias D. Hieronymus nugas appellat, in præ tione, quam præpoſuit Moſi Pentateucho: Quod mul ignorantes, inquit, apocryphorũ deliramenta ſectan-r, hiberas nænias libris authenticis præferunt.

Epiphyllides. *Ariſtoph.*

Ἐπιφυλλίδες ταῦτ᾽ ἐστὶ καὶ στωμύλματα.

eſt, Epiphyllides ſunt hæc & ampullæ meræ. Eum ſe-rium Ariſtophanicum aiunt conuenire in blandilo-os, & phaleris verborũ inſtructos magis, quàm egre-js factis. Calliſtratus omnes minutulos racemulos epi-yllidas appellari ſcribit, quòd ſub pampinis lateant. am hinc nomen, quòd folijs adhæreant. Eſt autem id xuriantis arboris argumentum.

Tantali horti. Ταντάλου κῆποι.

eſt, Tantali horti. De bonis, quibus tamen frui non ceat, aut de ijs quæ videantur aliquid eſſe, quum nihil nt. Nota eſt fabula de Tantalo, apud inferos ad aquã nte, deq; pomis in capite imminẽtibus, quum ſitiens terim atq; eſuriens, neutra poſsit contingere.

Diogeni. *Apologus Alcinoi.* Ἀπόλογος Ἀλκινόου.

Id eſt, Apologus Alcinoi. De longis & anilibus fabu
mentis. Refertur à Diogeniano.

Plato. *Anicularum deliramenta.* γραῶν ὕθλος.

Id eſt, Anicularum deliramenta. De nugis inanibus, c
iuſmodi ſolent effutire vetulæ.

Suidas. *Aſini mortes.* Ονου θανάτους.

Subaudiendum, narrat. Dicebatur in eos, qui narrare
abſurda ridiculaq; dictu: cuiuſmodi fuerit, ſi quis lon
narratione perſequatur aſini pericula.

Subuentanea parit. ὑπηνέμια τίκτει.

De vanis ac friuolis inuentis. Translatum ab auib
quæ Veneris imaginatione concipiunt oua, ſed inar
hoc eſt, vnde non gignantur fœtus. Hos conceptus
tiſsimum accidere in his auibus, cuiuſmodi ſunt p
dix, gallina, demonſtrat Ariſtoteles.

Plinius. *Cyparitti fructus.* κυπαρίττου καρπός.

De verbis dictu magnificis, cæterûm inutilibus. P
uerbium fluxit à natura arboris, quam Plinius libro
ſcribit natu moroſam eſſe, fructu ſuperuacaneam, b
cis toruam, folijs amaram, odore violentam, ac ne v
bra quidem gratioſam.

Cæcum inſomnium. τυφλὸν ὄνειρον.

De re friuola vanaq;. Quædam enim inſomnia por
dunt aliqua, quædam inania ſunt.

Plautus. *Calidum mendacium.*

Calidum facinus, θερμὸν ἔργον, pro audaci dicitur. Si
li figura calidum mendacium, pro audaci & impud
ti. Plautus in Muſtellaria: Calidum hercle audiui
optimum mendacium.

Pſydracia.

Scholiaſtes Theocriti narrat, apud Siculos, qui ſu
nares haberent puſtulas, quas illi vocant ψυδράκια, ſ
ἰόνθ

ius, pro mendacibus haberi solitos vulgò. Quin & ho
vulgò dicunt: Nasus tuus arguit mihi te mentiri.

Dosones. Plutarch.

tarchus in vita Pauli Aemilij tradit Antigonum re-
n Demetrij nepotem, eò quod benignè promitteret
nibus, nec præstaret promissa, populari ioco dictum
se Dosonem, quasi latinè dicas dabonem, quòd ille
duis petentibus respondere soleat, δώσω, id est da-
Ouid. Promittas facito, quid enim promittere læ-
Promissis diues quilibet esse potest.

VENEFICIA.

Manci pera.

rant locum fuisse vicinum Hymetto, cui nomen
it κυλλȣ̃ πήρα, id est, Claudi mantica, in eo fuisse tem
n simulq; fontem, vnde fœminę steriles bibebant, &
ant fœcundæ. Conueniet in eos, qui bulbis alijsúe
licamētis irritant libidinē. Quidam elleboro succur
t ingenio, & quibusdam medicaminibus memoriæ.

VICES OFFICII.

Εγκεῶτις ἡμέρα. Plutarch.

archus tradit hoc dici solitum de his, qui conuiui-
igunt aut exhibent: idq; inde manasse, quod olim
d Ceos mos fuerit, vt qui magistratum inirent, epu-
exhiberent populo. Quòd si quando plures fuis-
magistratus, dies inter se distribuebāt. Itaq; quum
occurrerent, rogabant: τὶς ἡμέρα; id est, Quis dies?
ox in vulgi iocum cessit.

Ordinem deserere. Λιπεῖν τ̀ȣ̃ τάξιν.

liné deserere dicitur, qui deest officio suo in re qua
peragenda. Ducta allegoria ab his, qui stant in acie.

Pensum persoluere. Plautus.

uas implere partes, debitoque perfungi officio.
nslatum à lanificio muliebri, in quo singulis cer-
tum

tum lanæ pondus, in opus distribuebatur. Varro: I
nostrum pensum absoluimus.

Contribulis factus, serua ordinem.

Posteaquam ascitus es in ordiné aliquem, fungere
officio, quemadmodum & cæteri faciunt.

VICTORIA VTRIVSQVE. TRISTIS.

Flet victor, victus interijt.

Quoties vtraque pars magno suo malo discedit, i
plerunq; solet in bellis accidere. Item, in litibus fo
sibus, in contentionibus.

Aristoph. *Testa collisa testæ.*

Quúm duo conflictantur vtriusq; malo. Aristopl
Καὶ πίθ☉ πληγεὶς ὑπ᾽ ὀργῆς ἀντιλάκτιζε πίθῳ.
Id est, Ac recalcitrans per iram testa testa vulnerat
lis est fere conflictatio regum inter se belligerant
qualis ollæ cum olla collisio. Nonnunquá perit vt

Homerus. *Victoria non incruenta.*

Facit hoc tum corruptela iudicum, tum patron
rapacitas, vt ferè litigantium vtræq; partes plecta
adeò vt non rarò pœniteat etiam eum, qui vicit l
In hos igitur conueniet illud Homeri ex Iliad. P.

Οὐδ᾽ οἱ γὰρ ἀναιμωτί γ᾽ ἐμάχοντο.
Nec hi sine sanguine pugnam Miscebant.

VINCERE ET VINCI.

Palmam ferre.

Palmam ferre, & palmam tribuere, & palmam præ
re, prouerbiali schemate dicta sunt. Neq; enim
per se victoriam significat, sed arborem ἐμπεδόφυ
id est, perpetuò virentem frondibus, quá Græci
vocant. Sunt qui putent hanc arborem initio Pho
cram fuisse ante laurum, & antiquissimum victo
signe fuisse palmam, non aliam quampiam arbore

Solus currens vicit. Μόνος θέων ἐκρά

D

ijs,qui vincunt, nemine contrà certante. Transla-
o à stadijs. Nihil autem est negocij vincere, si nemo
um certet.

Extremum occupet scabies.

im pueri certantes clamare solebant: Occupet extre-
scabies, adhortantes hac voce singulos ad cursum,
nale precantes ei, q fuerit omniũ postremus. Horat.
Occupet extremum scabies, mihi turpe relinqui est. *Horatius.*

Inuulnerabilis es, vt Cæneus.

Ατρωτος ὑπάρχεις ὡς καινεύς.

his, qui lædi non possunt. Est in poëtarum fabulis:
neum munere Neptuni nullo telo violari potuisse.

Αὐτόθεν κατάβαλλε. *Aristides.*

st, Hoc ipso depone loco. Aristides in Pericl. Iam &
uacibus ô Plato, ignauis ac timidis protinus depo-
ne forte aliquis Deus alius Troianos erigat. Vsus
, quoties statim & absque mora iubemus aliquid ex-
eri, veluti probationem eius quod dixerit aliquis,
promissum, vel specimen artis, in qua glorietur sese
lere. Vsurpatur & apud Platonem.

Dare manus. *Cicero.*

se victum agnoscere. Marcus Tullius: Ad extremum
manus, vinciq; se patiatur.

Herbam dare. *Fest. Põp.*

victorem agnoscere, ac se victum fateri. Inde sum-
m, quòd [vt auctor est Festus Pompeius] id erat pasto
s vitæ indicium, propterea quòd antiquitùs cursu,
alio quopiam certamine superati, herbam ex eodem
im loco decerptam aduersario porrigebant, victo-
agnitæ symbolum.

Harena cedere.

desistere à certamine, & victoriam vltrò concede-
Translatum à pugna gladiatoria. Sic & Horat.

Iam

Iam Scythæ lasso meditantur arcu Cedere camp

Cicero. *Hastam abijcere.*

Est causæ diffidere, & contentionem relinquere: Tr latum à militia.

Mea est pila.

Id est, Vici, & voti sum compos, aut, res mihi in m est. Consimili figura dixit Plautus in Casina: Sed si ra nunc vult facere officium suum, nostra omnis lis id est, vicimus.

Quid nisi victus dolor?

Vsurpandum, vbi palam fit in contumeliam quippi Huc allusisse videtur Plautinus Bullio: Væ victis, qu victus vel iniquis conditionibus parere cogitur.

Plutarch. *Victi non audent hiscere.*

Νικώμενοι ἄνδρες τῇ ἀγορίᾳ λέγειν.

Id est, Qui vincuntur, silentio vincti sunt. Conu cum superiori.

Tolle digitum. Αἶρε δάκτυλον.

Victum te fatere. Nam hoc signo qui in conflictu cubuissent, τὴν ἧττην agnoscebat. Persius:

Nil tibi concessit ratio? digitum exere, peccas.

Hieronymus: En tollo manum, cedo, vicisti.

VINCVLVM INSOLVBILE.

Suidas. *Vulcanium vinculum.* Ηφαίστειος δεσμός.

Vbi quis nodis inextricabilibus esset illigat⁹, Vulc vinculis teneri dicebatur, sumpta denominatiõe ab mantinis illis vinculis, quibus apud Homerum V nus Venerẽ & Martẽ irretiuit: vt quò magis se cona tur explicare, hòc magis inuoluerentur. Herculanu dus, pro vinculo arctissimo atque indissolubili.

Seneca. *Herculanus nodus.*

Ηράκλειον ἅμμα, Id est, Herculeus nodus, pro vin arctissimo atque indissolubili legitur apud erudi

Ser

eneca ad Lucilium: Vnus tibi nodus, sed Herculeus, ſtat. Sic enim vocat ſyllogiſmum, qui vix diſſolui oſſet. Quod in eos quadrabit, qui ſunt arctiſsima conetudine copulati, &c.

VIS INIVSTA.

Leonis catulum ne alas.

Λέοντος σκύμνον μὴ τρέφε.

dmonet adagium non eſſe fouendam potentiam, quæ ges poſsit opprimere, quòd ſi fortè talis quiſpiam exerit, non eſſe e Republica decertare cum illo, quem queas niſi magno Reipublicæ malo deuincere. Tyanus aut ferendus eſt, aut non recipiendus.

Lex in manibus. ἐν χειρῶν νόμῳ. *Aeſopus.*

eſt, Lege manuum. Dicitur, quum res vi geritur, non præſcripto legum.

Leonina ſocietas.

t, quum omne commodum ad vnum aliquem redit, iquis vi fraudatis. Natum apparet ex Aeſopi Græci ologo, de leone, aſino & vulpe.

Atticus aduena. Ἀττικὸς πάροικος. *Ariſtot.*

violentos & feroces vicinos dicebatur. Durys apud nodotum ait ex Atticorum moribus natum, quòd m finitimos è ſedibus ſuis exigere cõſueuerint. Perle propriè quadrabit in eos, qui ita nuper in munus quod aſciti ſunt, vt ſuperiores eijciant.

Ferro diuidere.

hos, qui vi rem gerunt, & quibus ferro geritur res, & ibus leges inter arma ſilent. Huic ſimile eſt: Ius in nu reponere.

Ad ſaga ire.

eo quod eſt, apparare bellum, & ad arma procurre- Sagum tunicula erat militaris.

Capillis trahere. τῶν τριχῶν ἕλκειν. *Aeſchin.*

Dicun-

Dicuntur, qui vi perpellunt. Quod & hodie dicitu[r], Auribus trahere.

Aristot. *Cyclopum more.*

Aristoteles Cyclopicam vitam appellat, vbi nullis pu[bli]cis legibus viuitur.

Obtorto collo trahi.

Vide, Rigor.

Plautus. *Oculum excludere.*

Hac figura vulgus adimit omnem spem petenti, vt [di]cat: Si hoc impetraueris, oculum mihi excludito, dentem extundito.

Aristoph. *Centauricè.* κενταυρικῶς.

Centauricè fieri dicebatur, quod immaniter, feroci[ter], inciuiliterue fieret, sumpta voce è Centaurorũ mor[e]. Aristophanes:

τίς τὴν θύραν ἐπάταξεν ὢ κενταυρικῶς;

Quis ostium pulsauit ita Centarice?

Suidas. *Mars rex.* Ἄρης τύραννος.

In principem, qui vi, non legibus Rempub. tractat.

Diogeni. *Rus ciuitas.* Ἀγρὸς ἡ πόλις.

Vbi quis in vrbe neglectis legibus, vi, proq; sua libi[di]ne rem gerit. In ciuitatibus enim legibus ex æquo viui[tur], in agris licentiùs agitur.

Hospes indigenam. Ἔπηλυς τὸν ἔνοικον.

Id est, Aduena inquilinum, subaudiendum ἐξέβαλε, [id] est, eiecit. Vsus erit, quum alienæ professionis quisp[iam] alium in propria vincit arte.

Ἀγεωμέτρητος οὐδεὶς εἰσίτω.

Admonet iniquum non admittendum. Vnde Lycur[gus] arithmeticen ceu popularem ac turbulentam eiec[it] Lacedæmone, geometriam induxit, tanquam mod[eratæ] oligarchiæ, & legitimo regno conuenientem.

Aristoph. *Priusquam sortiaris, communia deuoras.*

Πρὶν λαχεῖν, τὰ κοινὰ κατεσθίεις.

Id est, Priusquam sortitio facta sit, communia deuoras. In eum competit, qui nō expectata partitione, rem inuadit.

Non mouenda moues. Ἀκίνητα κινεῖς.

Quadrabit aut in eos, qui moliuntur ἀδύνατον aliquid: aut qui res sacras violant: aut qui pacta mutant, siue qui conuicijs incessunt eos, quibus ob auctoritatem debetur reuerentia.

In antrum haud legitimum stimulum impingis. Plutarch.

Εἰς τρυμαλιὴν οὐχ' ὁσίην τὸ κέντρον ὠθεῖς.

Id est, In foramen haud licitum stimulum trudis. Dictem Sotadis in Philadelphum, qui sororem Arsinoen templo Iouis vxorem duxerat, quo quidem dicto offensus ille, capitis supplicium sumpsit.

Abstinenda vis à regibus. Homerus.

Qui dicet haud temerè manum immittendam in reges potentes, aut viros Deo dicatos, adducet illud Homeri:

Δεινὸν δὲ γένος βασιλήιόν ἐστιν Κτείνειν. Id est,

Res dura ac plena pericli est, Regale occidisse genus.

Cescon habitas. Κέσκον οἰκεῖς. Zenodot.

In stupidum ac bardum dicebatur. Cescos Pamphiliæ ciuitas, cuius ciues ob vecordiam stultitiamque vulgò male audiebant. Iuxta Cescum vrbem fluuius erat, cui nomen ἄνους, id est, amens.

Cyclopica vita. Βίος κυκλώπειος. Strabo.

De vita vehementer effera ac barbara, quæ neque legibus, neque disciplina ciuili constet, neque religione Deorum gubernetur.

Cyrnia terra. Κυρνία γῆ.

Id est, Cyrnia tellus. Dicebatur regio latrocinijs infames, cuiusmodi ferunt olim fuisse Cyrnum. Est autem Cyrnus insula quædam ob latrocinia nauigantibus in-

accessa. Prouerbium non ineptè detorquebitur in h minem alieni rapacem ac violentum.

Suidas. *Martis campus.* Ἄρεος πεδίον.

In eos torquebatur, qui militari confidentia præditi derentur, quiq; rem vi, non iudicio gererent.

Lucianus. *In caput præcipitari.* Ἐπὶ κεφαλὴν ὠθεῖσθαι

Id est, In caput impelli, hoc est, præcipitem dari, di bant eum, qui per summam contumeliam expelleret vel qui funditùs perderetur.

VITA HOMINIS MISERA ET BREVIS.

Homo bulla. πομφόλυξ ὁ ἄνθρωπος.

Prouerbium hoc admonet, humana vita nihil esse fra lius, nihil fugacius, nihil inanius. Est enim bulla tu ille inanis qui visitur in aquis, momento temporis e nescens simul & euanescens.

Diogeni. *Spithama vitæ.* Σπιθαμὴ τοῦ βίου.

Hoc est, Modus vitæ perpusillus. Prouerbialis est fi ra mutuò sumpta à rerum mensoribus, apud quos thama seu palmus, digitos duodecim continet, qua fermè longissimo digitorum porrectu complecti li Quin hodie quoque pusillum homunculum, paln hominis appellant idiotæ nostrates.

Plutarch. *Punctum temporis.* Στιγμὴ χρόνου.

Simili figura dixit Terentius: Tū temporis ad hoc p ctum mihi est, id est, spacium breuissimum. Apud thematicos enim punctum, indiuisibilis quædam est lineæ. Plutarchus de puerorum institutione, Στ χρόνου πᾶς ἐστὶν ὁ βίος, Temporis punctum est omnis vi

Plautus. *Salillum animæ.*

Philto Plautinus hominem vocat Salillum animæ, tiens hominis breuissimam esse vitam, videlicet q tulum salis cuique in conuiuio apponitur.

Vt

Vt herba solstitialis. Idem.

lautus in Pseud. Quasi solstitialis herba paulisper
i, repente exortus sum, repentinò occidi. De herba
hemero intellige, sic dicta, quòd vltra diem non vi-
it. Id quod Aristoteles de animante eiusdem nominis
ædicat.

Optimum non nasci. Cicero.

inius Secundus in præfatione 7. lib. Itaque multi ex-
ère, qui non nasci optimum censerent, aut quàm o-
ssimè aboleri. Senserunt veteres vitam humanam
r se miseram & calamitosam esse. Proinde Homerus
ιλοὺς βροτοὺς, id est, miseros mortales appellat.

Dimidio vitæ nihil differunt fœlices ab infœlicibus. Plutarch.

utarchus: Quum exiguum tempus vitæ datum sit ho-
inibus, somnus velut fœnerator dimidiũ eius aufert.
æterea fœlicitas, iuxta Philosophos, sita est in actu ra
onis per habitum virtutis: somnus autem est quies ani
i, bonis pariter ac malis communis.

Fictilis homo. κεράμιος ἄνθρωπος.

est, Mollis, imbecillis, fragilis. Ductum à vasis testa-
is, quæ facilè comminuuntur.

Stupa seniculus. στυππεῖον γερόντιον.

e viribus effœto sene. Sumptum à ligno, quod iam
aruit, exuccumq; redditum est, & marcidum in stipu-
morem.

Vita mortalium breuis. Homerus.

ui monebit dandam operam, vt apud posteros hone-
e vitæ memoriam relinquamus, quæ perpetuò viuat:
m hanc vitam angustis circumscriptam esse terminis,
commodabit illud:

Ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσι.
Ast hominis breuibus spacijs constringitur æuum.

Plato. *Vita hominis peregrinatio.*

παρεπιδημία τίς ὁ βίος ἐστί.

Id est, Peregrinatio quædam est vita. Socrates in Axi cho Platonis adfert hanc sententiam, vt vulgò apud c nes decantatam. Hæc sententia frequenter occurrit sacris voluminibus, vitam hanc esse exilium, esse inc latum & peregrinationem, &c.

Ephemeri vita. Ἐφημέρου ζωή.

De ijs, qui statim emoriuntur aut pereunt. Ab anima bus, quæ sic appellantur, quòd vltrà diem non viuan

VLTIO MALEFACTI.

Aul. Gel. *Canis vindictam.* Κυνὸς δίκην.

In eos, qui præter expectationem pœnas dant ijs, q aliquando læserunt. Natum ab Euripide canibus c cerpto, quos ab æmulo quopiam immissos fuisse, con mat Aulus Gellius. Canis vindictam, subaudiendu passus est, aut aliud commodius.

Terent. *Ornatus ex tuis virtutibus.*

Terentius in Adelphis ironice loquitur: Si regnum p siderem, ornatus esses ex tuis virtutibus: Id est, habe præmia tuis factis digna.

Reperit Deus nocentem.

Εὗρε θεὸς τὸν ἀλιτρόν.

Quũ vltio contingit improbis, quasi diuinitùs immi

Serò Iupiter diphtheram inspexit.

Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας.

Id est, Inspexit, & si serò, pellem Iuppiter. Senarius p uerbialis in eos, qui serò quidem, sed aliquando tan pro malefactis dant pœnas. Antiquitas enim cred Iouem omnia in sua diphthera, hoc est, pelle capr scribere, ac multa quidem pro tempore dissimulare, rùm aliquando de improbis pœnas sumere.

Sem

Semper virgines furiæ. Sophocles.

Αἰ παρθένοι ἐριννῦς.

ouerbium obſcurius deterret à peccando. Erinnes im malefactorum vltrices corrumpi nō queunt, quò inùs pœnas ſumant de ijs, qui commeruerunt: atque c gratia dictæ virgines.

Mali bibunt improbitatis fecem.

ici ſolitum, vbi pœna maleficis digna meritis conti- iſſet. Quemadmodum voluptatem ex malefactis per- ptam dolor ſupplicij conſequitur.

Sus acina dependens.

Ἀποτίσεις χοῖρε γίγαρτα.

eſt, Acinos ſus improba pendes. Lues quod amiſiſti: ddes quod abſtuliſti, non ſine fœnore. Quadrabit, ɔi puſillum commodi magno dependitur malo. Natū ɔparet à ruſtico quopiam, qui verbis hiſce commina- ıs ſit ſui paſcenti racemos.

Placiadæ. Πλακιάδαι καὶ στέλαιον. Plutarch.

l eſt, Placiadæ, etiam Stelæum. Plutarchus oſtendit di- conſueuiſſe de deprehenſis adulteris, & contumelio- s, ſicut merentur, tractatis. Vicus eſt quidam Atticæ ɛgionis, cuius incolæ Placiadæ vocantur. Apud hos ıoris erat, vt qui fuiſſet in adulterio deprehenſus, igno uniosas pœnas daret, impactis in pudendam corporis artem raphanis, qui apud illos miræ magnitudinis eſſe icuntur. Quòd ſi raphani fortè non fuiſſent ad manū, telæo vtebantur, id eſt, ligonis ligno. Zenodot.

Hipparchorum tabula. Ἱππάρχων πίναξ.

Dici conueniet, quoties haud impunè ſignificabimus, quid peccetur. A Syracuſanis natum adagium. Apud os enim mos erat, vt Hipparchi, hoc eſt, equitum præ- ecti in tabulis deſcriberent militum nomina, qui ordi- em deſeruiſſent.

Terẽtius. Habet.

Quũ obtigit alicui quod expetiuit, aut quo dignus e Habet quod amet, Similes habent labra lactucas. Sur ptum autumant ab aucupantibus, piſcantibus, &c.

Ouidius. *Longæ regum manus.*

Quod ab Ouidio ſcriptum eſt: An neſcis longas regi eſſe manus? Nimirum quòd per ſuos, quibus brachio vice vtuntur, poſſunt etiam procul diſsitos affligere. l teſt & ad tempus referri, quòd reges etiam ſi diutiùs ſimulent, ſoleant tamen aliquando pœnam ſumere ijs, quibus infenſi fuerint.

Scarabeus aquilam quærit.

κάνθαρος ἀετὸν μαιεύῃ.

Quum imbecillior atque impotentior mali quippi molitur, ſtruitq; inſidias inimico longè potentiori. & altera lectio: Scarabeus aquilæ obſtetricatur. Sen fermè idem eſt. Super hac re fertur Apologus ap Græcos non inelegans, quem Lucianus indicat Ae picum eſſe, & cæt.

Diognianus. Promeri canes. Προμέρου κύνες.

Dici ſolitum, vbi quis nouo caſu pœnas daret ijs, qu aliquando læſiſſet. Promerus regius quidam mini fuit: Is Euripidem tragicum poëtam ſupra mod exoſum habebat, delatus ab eodem aliquando, neſ quo nomine, apud regem. Quare poſtea canes qu dam feros in poëtam ſoluit, à quibus ille deuorat interijt.

Zenodot. *Ciſſamis Cous.* Κίσσαμις κῷος.

Hunc aiunt pecuarijs gregibus ſupra modum diuit fuiſſe. Verùm anguillam quotannis apparere ſolita quæ pulcherrimam omnium pecudem raperet. Ea q in ſomnis apparens hominem commouiſſet vt ſep ret ſeſe, & ille negligeret, euenit vt tum ipſe, tum v

uerſi

ersum illius genus radicitùs interiret. Et hoc prouerbium Delium aliquem natatorem requirit.

Improbi consilium in extremum incidit malum.

Ἀπήντησε κακῇ βουλὴ πρὸς ὑπέρτατον ἄτην.

ieum, qui posteaquam diu peccauit impunè, tandem calamitatem incidit, vt pœnas omnium scelerum dependat.

Ibyci grues. Αἱ Ἰβύκου γέρανοι. Plato.

est, Ibyci grues. Quod dici consueuit, quotiès sceleri is nouo quodam & improuiso casu proditis, scelesti œnas dant ijs, quos læserunt. Sumptum à gruibus indi ntibus latrones, qui Ibycum poëtam occiderant. Plutarch.

Dij laneos habent pedes.

utarchus in Problematis scribit Tyrijs fuisse morem, deorum statuis vincula inijcerent. Aenigma prouerj indicat, Deos ad scelerum vltionem lentè quidem ocedere, sed tamen aliquando de malefactis pœnam imere vel inopinatò.

Oetæus genius. Ὀιταῖος δαίμων. Diogeni.

l est, Oetæus genius. Diogenianus ait hunc ferociam arrogantiam non sinere inultam. Est autem Oeta ions finitimus Trachini, atque eodem nomine ciuitas leliensium.

Aderit Temesseus genius. Strabo.

trabo lib. 6. refert Temessam ab Lao primam vrbem sse Brutiæ, quam ab Ausonijs conditam Thoantis coites Aetoli, deinde tenuerint, atque his expulsis Bruj, demum Hannibal & Romani funditùs euerterint. uxta hanc sacellum fuisse oleastris circumseptum, Poytæ cuidam ex Vlysis comitibus sacrum. Hunc, quòd sset à barbaris violatus, graues iras in eos exercuisse, deò vt in prouerbium abierit, dicerentque cauendum e Temesseus genius immineret.

Zenodot. *Adrastia Nemesis, Rhamnusia Nemesis.*

Ἀδράστεια νέμεσις.

Subaudiendum, adest, aut aderit, aut eiusmodi qui piam. Licebit vti vel in eos, quibus ob insolentiam, a rogantiamque fortunæ commutationem minamur, v qui a rebus florentissimis ad calamitosam fortunam r dacti sunt. Hanc quidam Nemesim Deam esse putan insolentiæ & arrogantiæ vindicem, quæque spes imm deratas & vetet, & puniat. Strabo tradit Adrastiam c ctam ab Adrasto rege, qui primus huic templum co stituerit.

Ad deorum aures peruenit.

Εἰς θεῶν ὦτα ἦλθεν.

Vbi facinus aliquod clanculum patratum rescisscitur ijs, qui possunt vel remunerare rectè factum, vel puni secus admissum. Idem: Ad nostras aures peruenit.

Hierony. *Bos lassus fortius figit pedem.*

A veteri trituræ more ductum apparet, quum circı actis à bubus semper manipulos plaustris grana exc tiebantur, partim à rotis in hoc armatis, partim à taur rum vngulis. Potest allusum videri ad hoc, quod iuu nes corporis agilitate præpollent. Senes in Stataria p na ac viribus superiores sunt.

Homerus. *Euenit malo malè.*

Quum scelerato cuipiam euenit, quòd omnes imprec bantur & optabant, vsurpabitur illud Homeri:

Θεοὶ δ' ἐτέλεσαν ἐπαράς.

Expleruunt inimica precamina diui.

Euripides *Mala malis eueniunt.*

Scitum est illud Socratis, vt se quisq; præstaret re, qu lis haberi cuperet.

Salis onus vnde venerat, illuc abijt.

In eos, qui parta tueri nequeunt. Aut in eos, quibus n

lè pa

parta, malè dispereunt. Natum adagium ab euentu. Negociator quidam nauem onustam sale vehebat, nautis dormitantibus, influxu aquæ marinæ sentina vehementer adaucta, & salem vniuersum soluit ac corrupit, nauem ipsam demersit. Itaque quod ex aqua marina natum fuerat [nam hinc concrescit sal] in eandem denuò liquefactum est.

Habet & musca splenem.

Ἔχει καὶ ἡ μυῖα σπλῆνα.

millimum illi: Et pueri nasum rhinocerotis habent. em illi: Inest & formicæ bilis.

Ductus per phratores canis.

Ἀγόμενος διὰ φρατόρων ὁ κύων.

bi quis inciderit in eos, quibus pœnas det. Canis enim ud hos protinus occiditur. Apud Athenienses populus in tribus erat distributus, vniuscuiusque tribus ters pars φρατρία dicebatur, & huic præfectus φρατρίαρχος. comitijs igitur si quis canis intercurrisset, continuò tebatur à populo.

Inuitus Iupiter nouit.

Ἄκων μὲν ὁ Ζεὺς οἶδεν.

est, Inuitus quidem Iupiter nouit. Vbi quis pollicer quippiam, sed inuitus. Mihi videtur rectè quadratum, vbi serius pœnas dant nocentes. Etenim qui serò t aut punit, grauatim id facere videtur.

In tergore bouis desedit. *Lucianus.*

Ἐπὶ βύρσης ἐκαθίσετο.

est, In tergore bouis desedit, id est, supplex implorat xilia. Natum adagium à consuetudine vernacula ythis. Nam apud hos, si quis forte læsus esset, neque ppeteret vlciscendi facultas, immolato boue carnes inutim sectas coquebat, ipse in tergore humi strato debat, manibus in tergum redactis. Idque maximum

ſupplicandi genus apud illos habebatur. Accedeb quicunque vellet opitulari, & carnium portione guſt ta, dextroq; pede tergori impoſito, pollicebatur pro v ribus ſe auxilio futurum. Atque hoc fœdus apud Sc thas ſanctiſsimum habebatur.

Ineſt & formicæ & Serpho bilis.

ἔνεστι κἀν μύρμηκι, κἀν σέρφῳ χολή.

Id eſt, Formicæ ineſt ſua bilis, & Serpho ſua. Null eſt animal tam puſillum, neque tam inualidum, qu laceſsitum non cupiat vlciſci ſeſe. Serphus minutul animal eſt, non diſsimile formicæ.

Stultus, qui patre cæſo, liberis pepercit.

Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνας, παῖδας καταλεί

Erit vſus adagio, quoties admonebimus aut non p uocandos homines, aut ita conficiendos, ne in poſt reliquiæ nos exerceant.

Nunc dij beati. Νῦν θεοὶ μάκαρες.

Vox erat velut adaugentis & adgratulantis, quotie centibus ſupplicium meritis dignum contigiſſet, per de quaſi dijs & iucundum & honeſtum ſit, vt ſcele dent pœnas. Contrà, probroſum, ſi viris improbis ſecundæ ſint.

Super te hæc omnia Leparge.

Ἀνά σοι τάδε πάντα λέπαργε.

Hemiſtichium heroicum dici ſolitū in eum, cui ne laborem quidem exhauſtum datur reſpirare. Tranſ ptum à bubus, quibus perfunctis iam agricolandi la re, labor is etiam reliquus eſt, vt aratrum, reliqua inſtrumenta domum referant. Ea ſolent imponi, qu è duobus robuſtior. Taurum autem λέπαργον appel ob candorem pili.

Anus ſimia ſerò quidem.

Anus ſimia ſerò quidem capitur, ſed tamen aliquar

ca

ipitur. Vbi versutus aliquis, qui diu eluserit, tandem it pœnas.

Boliti pœnam. Βολίτου δίκην.

icunt, vbi quis de re friuola, nihilíq; plectitur. Boli-s autem Græcis significat stercus bubulum. Porrò So-n legem tulit, quæ pœnam minabatur etiam ijs, qui bulum stercus furto sustulissent.

Diogeni.

Vel capra mordeat nocentem.

Κἂν αἴξ δάκῃ ἄνδρα πονηρόν.

est, Mordebit vel capra nocentem. Nam capra mi-me alioqui mordax est, nisi quòd improbis omnia t infesta.

Virum improbum vel mus mordeat.

Κἂν μῦς δάκοι ἄνδρα πονηρόν.

est, Vel mus mordeat virum improbum. Quo signifi-tum est, quacunque ratione vindictam non deesse ma, sed eos aliquo pacto meritas dare pœnas. Competit in eos, qui de re quantumuis friuola rixam mouent, ij; læsos queruntur.

In me hæc cudetur faba. *Terent.*

erentius in Eunucho: At enim isthæc in me cudetur ba: Hoc est, In me malum hoc recidet, In me hæc vin-cabitur culpa. Translatum à faba quæ cum siliquis uitur ac batuitur, ac fustibus intertunditur, ita vt fit areis more rusticorum.

Ob textoris erratum.

b textoris erratum Hypetes vapulauit, quum quod peccauit, alius dependit.

Aesopicus sanguis. Αἰσώπειον αἷμα.

est, Aesopicus sanguis. Delphi Aesopum quendam hil commeritum interemerunt.

Auriculam mordicus. *Cicero.*

Quum

Quum impotentem inimicitiam significamus, impatientemq; vindictæ cupiditatem, dicimus: Vel auriculam illi lubens mordicùs amputassem.

Homerus. *Qui prior læsit.* Επαγγέλλομαι
Ανδρ' ἀπαμύνεσθαι ὅς τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Id est, Denuncio
Vlturum me hominem, quisquis prior irritârit.
Hoc versu Homerus minitatur vindictam ei, qui prior lacesserit.

Dion. *Sortem & vsuram persoluere.*
Dicuntur, qui seriùs quidem, sed grauiùs puniunt, aut qui differunt vindictam, vt per occasionem lædant grauius. Nam prorogatione crescit vsura.

Homerus. *Deus vlciscetur.*
Quum significabimus nobis in præsentia deesse facultatē depellendi, verùm optare vt superi puniant aliquando, vsus fuerit illud Homeri:
Εγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴκε ποθι Ζεὺς δῷσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι. Id est,
Ast equidem immortales implorauero diuos,
Si fors Iuppiter ipse vices aliquando reponat.

Idem. *Flagitiorum turpis exitus.*
Quum res perperam instituta, malè cedit, conueniet illud Homeri:
Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα. Id est,
Haud bene succedunt facta improba.

Plautus. *Malè parta, malè dilabuntur.*
Plautus in Pœnulo: Malè partum, malè disperit. Festus Pompeius ex Næuio citat.

Diogeni. *Mala proditio.* Κακὴ προδοσία.
Vbi quis pactam mercedem non accipit, quum turpem præstiterit conditionem.

Malis ter mala, Τοῖς κακοῖς τρὶς κακά.

He

Hoc est, Dignis digna eueniunt. Stobæus.

Miseram messem metere.

.st pro malefactis luere pœnas. Vt sementem feceris, :a & metes.

Canis sæuiens in lapidem.

1 eos, qui mali sui causam imputant, non ipsi auctori, :d alteri cuipiam.

Canis peccatum sus dependit.

Τὸ κυνὸς κακὸν ὗς ἀπέτισεν.

'anis malum sus dependit. Quoties pro ijs, quæ pecca- .t alius, alius dat pœnas.

Fortis in alium fortiorem incidit. Zenodot.

Ἐσθλὸς ἐὼν ἄλλου κρείττονος ἀντέτυχεν.

'ici solitum, vbi quis nimium fretus suis viribus, ali- uando nanciscitur, à quo vincatur.

Ne spina quidem vulnerabit bonos.

Μὴ δ' ἄκανθα ἀμύξῃ τοὺς ἀγαθούς.

lemo molestus fuerit innocenti. Nam spina natura ıngit quemlibet. Sed vbique tuta est innocentia, vi- :q; integritas.

Sui cuique mores fingunt fortunam. Cornel. Nepos.

medio vulgò videtur sumpta sententia. Nam plerun- ıe videmus mala malis euenire, digna dignis, idq; vul-) dictitant. Malus malum reperit. Attestatur & versi- ılus prouerbialis:

Ἐσθλῷ γὰρ ἀνδρὶ τ' ἐσθλὰ καὶ Δίδοσθεός.

Viro bono fortuna suppeditat bona.

Fumantem nasum vrsi ne tentaueris. Martial.

dmonet non esse tentandos, qui posint nocere. artialis: Rabido nec perditus ore,

Fumantem nasum viui tentaueris vrsi.

Vindicta tarda, sed grauis. Homerus.

Vbi quis diu multa patrauit impunè, tandem in extr mum malum adducitur, ſemelq́; dependet ſuperiora gicia, congruet illud Homeri:

Νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀποτίσει.

Nunc cuncta lues ſemel adglomerata.

Idem. *Vitandæ potentum offenſæ.*

Qui dicit formidandas diuitum & principum offenſ

Χαλεποὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.

Sunt formidandæ regum offenſæq́; minæq́;.

Diogeni. *Aratro iacularis.* Ἀρότρῳ ἀκοντίζειν.

Aratro iaculari dicuntur, qui quippiam incircunſpe faciunt, haud proſpicientes, quid ſit in poſterum eu turum. Aut qui ſuo magno incommodo conantur al rum lædere. Quiſquis enim iacto aratro petit alium quò morem gerat iræ, ſemet re neceſſaria priuat, cu vſus paulò pòſt ſit deſideraturus. Translatum vi poteſt à belli temporibus, quibus vomeres, marræ & cula, reliquaq́; agricolationis arma in Martia diffing tur arma.

Plutarch. *Dulce pomum, quum abeſt cuſtos.*

γλυκεῖ' ὀπώρα φύλακος ἐκλελοιπότος.

Id eſt, Cuſtos vbi deeſt, dulce pomum eſt ſcilicet. C ſignificamus impunitate malos ad peccandum pro cari. Aquæ furtiuæ dulciores ſunt.

Idem. *Serò molunt deorum molæ.*

Dici ſolitum de his, qui licet ſeriùs, tamen aliqua pœnas dant malefactorum vindici Deo.

V O T V M.

Vtinam mihi contingant ea, quæ ſunt inter Corinthum & Sicyonem.

Poterit per iocum torqueri in eum, qui quod aſſe non poteſt, id votis tamen quaſi ſomniat. Id inde ve in adagium, quòd vrbs vtraque eſſet opulentiſsi agriq́; feraciſsimi interiacerent.

Omne æs alienum cepe, & mulcta allium.

uum quis obstrictus multo ære alieno, optat vt paruo pendere posit quicquid debet.

Votum munificum. Εὐχὴ μεγαλόδοξος. *Lucianus.*

ſi quis animo ſpes regias concipit, iamque voto di- ſ eſt.

Alia dantur, alia negantur. *Homerus.*

uoties è duabus naturæ dotibus altera contingit, alte- negata eſt. Veluti ſi cui formæ decus adſit, deſit inge laus. Siue quum è duobus poſtulatis, alterum dun- :at impetratur, quadrauerit illud Homeri:

Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσεν.

Annuit hoc illi diuûm pater, abnuit illud. *Theocrit.*

Canis panes ſomnians.

Καὶ γὰρ ἐν ὕπνοις

πᾶς κύων ἄρτους μαντεύεται, ἰχθύα κἠγών. Id eſt,

mnia cuncta canum panes, ego ſomnio piſcem. Sen- eſt, vnicuique ea per ſomnium occurrere, quæ im- ſê deſiderat.

Etiam dormiens ſomniat.

Ὀνειροπολεῖ καὶ καθεύδων.

nniat etiam dormiens. Quoties ſignificant aliquem o pectore rei cuipiam addictum, deditumq;. Teren- s: Num ille ſomniat ea, quæ vigilans voluit?

Ne contra bouem opta. Μὴ κατὰ βοὸς εὔχου. *Diogeni.*

monet adagium, non eſſe vitam inſtituendam iuxta :um animi, neque quiduis ſperandum à ſuperis: ſed :a duntaxat ſibi quiſque promittat, quæ poſsit indu- a conſequi. Ductum ab agricola, qui negligens ad- ere bouis operam in colendis agris, optat vt citra m laborem proueniat ſeges.

Adoraturi ſedeant. Καθῆσθαι προσκυνήσοντας. Pythago.

nificat vota certa concipere oportere, & in his quæ ſunt

ſunt optima perſeuerare. Quidam arbitrantur aliu ſubeſſe ſenſum, quòd oporteat eos, qui ſacris opera tur, non obiter ac velut aliud agentes, hoc facere, ſ vacuos ac totos rei diuinæ intentos.

Homerus. *Non quiduis continget, quod optaris.*

Qui negabit omnia contingere homini quæ ſperat animoq; conceperit, accommodabit illud Homeri:

Η τοί μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι
γίγνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι. Id eſt,
Friuola ſcilicet exiſtunt, & inania quædam
Somnia, nec quodcunq; vides, ſic euenit omne.

Theocrit. *Quæcunque in ſomnio videntur.*

Ὅσα γὰρ ὁ ἐν ὀνείρῳ βλέπεις.

Quæcunque per ſomnium vides. De votis immod dicitur. Nam quicquid optaris, id ſomniare contin quibuslibet. Theocritus:

Ἔχω δέ τοι ὅσ' ἐν ὀνείρῳ
φαίνονται, πολλὰς μὲν ὄϊς πολλὰς δὲ χιμαίρας. Id eſt
Poſsideo quæcunque ſolent ſub nocte videri
In ſomnis, vim magnam ouium, multasq; capella

Qui amant, ipſi ſibi omnia fingunt.

Vergilius. Vergilius:

Credimus, an qui amant, ipſi ſibi ſomnia fingant?
Nam quod quiſque ſperat, facilè credit.

Quid non fies, profectus Arbelas?

Τί οὐ γενήσῃ, ἰὼν Ἄρβηλα;

Quid non fies, Arbelas profectus? De eo dici ſolitu qui peregrè proficiſcens, ingentia ſibi pollicetur, fre gentis, ad quam demigrat, inſcitia barbarieq;. Siqu Arbela Siciliæ ciuitas, cuius ciues malè audiebant ol vt ſtupidi, & quibus facilè imponeretur.

Diogeni. *Semper ſuperioris anni res meliores.*

Ἀεὶ τὰ πέρυσι βελτίω.

Semp

emper superioris anni res meliores. Cùm præsentia splicent, & anteferuntur.

Horatius:

Laudator temporis acti
Se puero.

VSVRA.

Citiùs vsura currit, quàm Heraclitus.

Θᾶττον ὁ τόκος Ἡρακλείτου περιννέου τρέχει.

est, Citiùs vsura, quàm Heraclitus celerrimus cur-. Admonet adagium, abstinendum à mutua pecu-a, quæ credatur ad vsuram. Nam opinione celerius currere diem vsurarium. Sumptum ab Heraclito quo-m celeritate currendi, præter cæteros eximio atque cellenti.

Est Pylus ante Pylum.

eos accommodabitur, quibus alia vsura ex alia nas-ur, vel vbi quid alteri præfertur velut antiquius & estantius: vel vbi aliquis iactat se quasi vel solus vel imus sit, cùm reperiantur & alij, qui possint cum decertare. Fuerunt enim multæ huius nominis es.

Fœlix qui nihil debet.

Εὐδαίμων ὁ μηδὲν ὀφείλων.

est, Fœlix qui nihil debet. Quid enim calamitosius, m toties erubescere, toties perfricare faciem, fu-ire, latitare, mentiri, dissimulare: nunc suppli-i agere, nunc flagitare, palam appellari, vitari, no-digito: breuiter nunquam tui iuris esse? Nam hæc ique his multa alia incommoda secum adfert æs num. Plutarchus scribit Persis duo fuisse peccata: num, debere: Proximum, mentiri. Nam ea iudica-t cohærere, quòd qui sunt obærati, sæpiùs cogan-mentiri.

Animam debet.

τὴν ψυχὴν ὀφείλει.

Dictum, titulo de paupertate.

Semel rubidus, ac decies pallidus.

Ἅπαξ πυῤῥός, καὶ δέκατον χλωρός.

Id est, Semel rubidus, & decies pallidus. Suidas adi-
net dictum de ijs, qui mutuum accipiunt, quos ne-
se est crebrò tum rubescere pudore, tum metu pal-
cere. Rubescere, dum petunt mutuum: Pallescere, c
soluendo non sunt, & metuunt ne trahantur in i
aut in neruum.

Adagiorum omnium Erasmi Roterodami Finis.

AVT

AVTORVM PRAECIPVORVM CATALOGVS, E QVOrum monumentis collectæ sunt Chiliades Adagiorum.

GRAECI POETAE.

Homerus.
Eustathius, huius interpres.
Pindarus.
Pindari interpres.
Aeschilus Tragicus.
Sophocles. *Euripides.*
Aristophanes, & in hunc commentarij.
Epigrammata Græca diuersorum.
Callimachus. *Aratus.*
Apollinius Argonauticorum auctor, & huius interpres.
Nicander. *Oppianus.*
Lycophron, & huius interpres.
Phocilides. *Theognis.*
Theocritus.
Theocriti interpres.
Hesiodus.
Menander.

HISTORICI.

Herodotus. *Thucydides.*
Plutarchus de Vitis.
Dionysius Halicarnassæus.
Xenophon.
Pausanias.
Iosephus.
Herodianus.
Diogenes Laërtius.

COSMOGRAPHI.

Strabo.
Stephanus.
Ptolomæus.
Mela.

ORATORES.

Demosthenes & interpres.
Aeschines.
Isocrates.
Aristides. *Lysias.*
Synesius.
Alciphron.
Aphthonius.
Lucianus.
Philostratus.
Hermogenes.
Syrianus.

PHILOSOPHI.

Plato.
Aristoteles.
Themistius.
Proclus.
Ioannes Grammaticus.
Alexander Aphrodisæus.
Theophrastus.
Plutarchus de Moralibus.
Dioscorides.
Hippocrates. *Galenus.*
Aesopus. *Horus.*

THEOLOGI.

Origenes. Lactantius.
Tertullianus.
Hieronymus.
Ambrosius. Basilius.
Nazianzenus.
Chrysostomus.
Gregorius Theologus.

GRAMMATICI mixti.

Suidas. Eudemus.
Etymologicon.
Stephanus.
Iulius Pollux.
Athenæus.
Nicolaus Stobæus.
Zenodotus.
Apostolius Bizantius.
Diogenianus.
Phurnutus.
Hesychius.

LATINI POETAE.

Plautus.
Terentius.
Vergilius.
Horatius.
Ouidius. Catullus.
Lucianus.
Lucretius.
Martialis. Persius.
Iuuenalis.
Tibullus.
Propertius.
Ausonius.
Claudianus.
Publius Mimographus.
Statius. Silius Italicus.

HISTORICI.

Salustius. Liuius.
Aelius Lampridius.
Iustinus.
Iulius Capitolinus.
Valerius Maximus.
Ammianus Marcellinus.

GRAMMATICI.

Nonius Marcellus.
Festus Pompeius.
Marcus Varro.
Diomedes.
Donatus. Seruius.
Porphyrion. Acron.

ORATORES.

M. Cato.
M. Tullius Cicero.
Quintilianus. Seneca.
Plinius. Cælius.
Asconius Pædianus.

MIXTI.

Plinius Auunculus.
Aulus Gellius.
Macrobius.
Petronius Arbiter.
Angelus Politianus.
Hermolaus Barbarus.

PHILOSOPHI.

Pandectæ Iuris.
M. Varro. M. Cato.
Columella. Vitruuius.
Vegetius.

FINIS.

INDEX LOCORVM HVIVS OPERIS SECVNDVM SE-

riem literarum, quò faciliùs lector id quod quærit, inueniat.

A.

Aberrandi 1.
ab initio ad finem 2.
bominantis 142.
bsoluendi 496.
bsurda, indecora, præpostera 7.
ccessio pusilla, aut ni. 23.
d rem pertinentia 25.
dulatio 26.
mulatio 359.
quanimitas 30.
qualitas 31.
lia alijs placent ibid.
libi diminut. alibi red. 33.
liena à re. 34.
liena curantis 38.
lijs sapere. 39.
lieno periculo. ibid.
micitia 40.
mor 49.
nceps & dubius 51.
pertè & crassè 56.
pprobandi 57.
rrogantia, iactantiaq; 59.
speritas, morositas 66.
ssiduitas 69.
ttentio & econtrà 71.
uaritia 544.
udacia 73.
auxilium infirmum 75.

B.

Beneficium corruptum 76.
bibacitas 77.
bona fortunæ, copiæ, fœlicitatis, aut ominis 78.
breuiloquentia 88.

C.

Caecutientia 89.
calumnia 92.
carpentis seipsum 94.
causa indefensa 95.
cedendum multitudini 96.
citra laborem 101.
clamosus 102.
commodo magno emptum 104.
commodum interuer. ibid.
conatus ibidem.
concordia 107.
congruentia 573.
coniecturæ 109.
consilium 114.
contemptus & vilitat. ibid.
contagio morum 132.
contra 133.
contrarium philautiæ 134.
correctio dicti ibid.
crudelitas ibidem.
cum auxilio, citra auxiliũ 96.

curiositas 136.
cunctationis 611.
D.
DAmnandi 138.
decretum 139.
deformitas 211.
degenerantiũ in peius 140.
deprecantis & abomin. 142.
derisio 143.
desperatio 144.
difficultatis 149.
diffidentia 148.
differentiæ 150.
dignitatis 153.
diligentiæ 158.
discordia 163.
discriminis 164.
dissimilitudinis & incongruentiæ. 172.
dissimulatio 584.
diuitiæ 178.
diuitum prærogatiua 183.
diuturnum 184.
docilitas 185.
domi viuere ibid.
E.
ELabendi 186.
excellentia, inæqual. 188.
execrandi 197.
ex euentu iudicium 199.
exitium honestum 200.
exitium 313.
exilium 200.
experientiæ seu pericli ibid.
ex sese 204.
F.
FAcundia 2c
fames 2c
festinationis 2c
festinatio præpropera 2
fides & grauitas 2
fœminæ 21
focus 22
forma, deformitas ib
fortitudo 22
fortunæ commutatio 2
Fortunata stultitia 2
fraus ab amico 2
frugalitas ib
frustrata spes 2
fuerunt, non sunt 2
fucus 2
G.
GArrulitas 2
gloria 5
gratitudo 2
H.
HAeredipetæ 2
honos indigno ha. 2
hospitalitas & contrà 2
I.
IGnauia & inscitia ib
ignoratio 2
impossibilia 2
illecebra mali 2
imperitia 2
imposturæ 2
improbi 2
impudentia 2
impudicitia ibide

ina

anis metus 268.
anis opera 209.
æqualis pensatio 287.
certus euentus 289.
citare 290.
congruentia 172.
constantiæ, Perfidiæ, Versutiæ 291.
culpatus 303.
decora 7.
delicijs 304.
deprehensos ibid.
diligentiæ 306.
dustria 309.
æqualitas 187.
epta 353.
facundia 313.
fortunij siue exitij ibid.
genij malitia & insti. 325.
gratitudo 326.
grata ob vetustatem 329.
itium laudatum 330.
iusticia 332.
salubritas ibidem.
scitia 248.
sidiæ 333.
stans 335.
stupidos ibid.
temperantia, libido 347.
tempestiua & inepta 353.
ternecio 357.
tolerabiles 439.
uidia, æmulatio 359.
a 362.
eratio citra tædium 363.
iteratus error ibid.
iudicandi rectè, secùs 364.
iuuenta 368. iustitia 308.

L.

LAcessentis 272.
lætitia, tristitia 374.
languor, vehementia 379.
lauticiæ 380.
libenter 383.
liberalitas ibid.
libertas, veritas 386.
libido 347.
longæuitas 391.
lucrum ex scelere 395.
luxus & mollicies 396.

M.

MAgnifica promissa 402.
magni momenti 405.
maledicentia 406. 469.
mali retaliatio 406.
malum conduplicatum 407.
malum vertens bene 410.
malum assuetum ibid.
malum accersitum 411.
malum malê vitatum 423.
malum immedicabile 424.
malus vicinus 424.
mansuetudo 425.
memoria 426.
metus ex conscientia 427.
metus pœnæ ibid.
minantis 429.
mira noua 431.
mixta 433.
mors 567.

modestia, modusq; 433.
molesti, intolerabiles 439.
mollicies 396.
multi 441.
munerum corruptela 442.
munus non munus 445.
munus aptum aut ineptum 446.
munus boni consulen. 449.
mutandæ sententiæ 450.
mutati instituti 451.

N.

NEcessitas 453.
nobilitas, obscur. 457.
non solus ille 459.
notus 460.
nouitas 461.
nugalia 462.
nunquàm ibidem.
nupera 463.
nusquàm ibidem.
nuncius lætus 464.

O.

OBliuio 465.
obscuritas 467. 457.
obsequundantis 468.
obtrectatio, maledi. 469.
occasio 473
ocium 478. 474.
occulta 475.
occupatio, ocium 478.
Odium 479.
ominandi 482.
omnia ibidem.
originis 483.

P.

PArasiti 48
parsimonia 55
paupertas 48
pensatio benficij 49
perficiendi siue absol. 49
perfidia 50
pericli 19
perplexus 50
Perspicacitas 50
perspicuitas 50
pertinacia 50
philautia 51
potentes 51
prælongi ibide
præpostera
præter spem bonum aut malum 1
probrum, gloria 52
procliuitas 52
proficientium in melius 52
profusio 52
proprij commodi studiũ 5
Proximis vtendum 53
prudentia 53
prudentia senilis 53
prudentia coniuncta viribu 541.
pudicitia 54
pudor ibide
puniri pro alio. 4

R.

RApacitas, auaritia 54
raritas 55
refugium 5

rep

epellentis ibidem.
igor ibid.
isus 554.
ixosus 555.

S.

;Alubritas 558.
scurrilitas ibid.
:cundæ experientiæ 559.
:curitatis & tutæ rei ibid.
mper 566.
nium præmaturum, aut mors 567.
ra pœnitentia 568.
rum remedium, aut tempestiuum 570.
ruire tempori 571.
ruitus 572.
nilitudinis & congruentiæ 573.
nulatio, dissimulatio 584.
litudo 590.
licitudo 591.
mnolentia 592.
rdes & parsimonia 593.
es pertinax 600.
bitum exitium 601.
biti interuentus 602.
mptuosa ibidem.
rditas. 603.

T.

TAciturnitas laudata 603.
taciturnitas illaudata 607.
tædium ex iteratione 608.
tarditatis & cunctati. 611.
temeritas 617.
tenacitas 619.
temperantia 620.
tempestiua ibid.
tempestiuum remedium 570.
timiditas 623.
tolerantia 629.
toruitas ibidem.
totum vt nihil reliqui 630.
tristitia 374.
tumultus 631.

V.

VAnitas 631.
vehementia 379.
veneficia 635.
veritas 386.
versutiæ 291.
vices officij. 635.
victoria vtriusq; tristis 636.
vincere & vinci 636.
vinculum insolubile. 638.
vis iniusta 639.
vita hominis misera & breuis 642.
vltio malefacti 644.
votum 654.
vsura 657.

Indicis locorum finis.

INDEX PROVERBIORVM IN HOC LIBELlo contentorum, secundum seriem literarum.

AB asinis ad boues 526.
ab asino delapsus 250.
ab asino lanam 256. 269.
Abdera pulchra Teiorum colonia 553.
abderitica mens 346.
ab equis ad asinos 140.
ab Eteobutadis ducit genus 512.
abhorrentis ac detestantis 143.
abijciendum procul 139.
abiecit hastam Rhipsaspis 624.
abijt & taurus in syluam 45.
ab impijs egressa est iniquitas 485.
ab incunabilis 4.
ab ipsa messe 601.
ab ipso lare 2.
à bis septem vndis 170.
abominandus scarabeus 127.
à bonis bona disce 133.
ab ouo vsq; ad mala 4.
Abronis vita 400.
absque baculo ne ingreditor 428.
absit clamor in colloquio aut lusu 103.
abstinenda vis à regibus 641.
ab transenna cibum petere 334.
ab vnguibus incipere 26. 356.
ab vno digrammate 381
abydena illatio 10[illegible]
Abydus, Abydenus 94
à cœlo vsque ad terram 6
acanthia cicada 60[illegible]
acanthida vincit cornix 18[illegible]
acarnici equi 19[illegible]
à capite arcessere
à capite vsque ad calcem
à carcere
à carceribus ibiden
accepta candela 1[illegible]
accersitum malum 41[illegible]
accipit & glebam erro 38[illegible]
accissare 58[illegible]
Acesei & Heliconis opera 196.
Acesias medicat⁹ est 141. 42[illegible]
Accessæi luna 61[illegible]
aceto perfundere 53[illegible]
acetũ habet in pectore ibi[illegible]
Achilles 74
Achilleum argumentum 74[illegible]
à cœlo vsq; ad terram [illegible]
ἀχρηιόγελως 55[illegible]
acolo non fico 23[illegible]

actu[illegible]

ctum agere 281.
ctum est 144.
dactum iusiurandum 456.
damantinus 224. 629.
damantis tenere 50.
d ambas vsque aures 178.
d amussim 158.
d amussim applica lapidem, non ad lapidem amussim 370.
d aquam malus 315.
d aras 615.
d asylum cõfugere 203. 560.
d bonam frugem 453.
d calcem peruenire 4.
d consilium ne accesseris, antequam voceris 14.
d coruos 316.
d cribrum dicta 387.
d Cynosarges 315.
d coronidem vsq; 498.
Deo ficti 449.
d deor. aures peruenit 648.
dere manum 260.
d digituli crepitum 468.
λφίζειν 27.
ephebum properare 203.
erit Temesse.genius 647.
fœlicem inflectere pariem 48.
fractam canis 271.
finem vbi perueneris, ne velis reuerti 30.
Græcas calendas 462.
Herculis columnas 499.
adhortantis ad gloriam 522.
adhuc aliquis Deus nos respicit 600.
adhuc cœlum voluitur ibid.
ad incitas 489.
ad id quod erat opus 432.
adiurantis se facturum aliquid 198.
ad libellam debere 554.
ad mensuram aqua bibunt, citra mensuram offam comedentes 21.
Admeti nænia 375.
adminicula vitæ 181.
admirabiles in nectendis machinis Aegyptij 298.
admoto capite 478.
Adonidis horti 350.
adoraturi sedeant 655.
à Dorio ad Phrygium 452.
ad pedem 448.
ad pedes, ad caput 182.
ad phasim vsque nauigauit 499.
ad pila vbi ventum 373.
ad pileum vocare 404.
ad porcellum da mihi mutuo tres drachmas 145.
ad pristina præsepia 229.
Adrastia Nemesis, Rhamnusia Nemesis 648.
ad restim funiculum 611.
ad restim res rediIt 145.
ad saga ire 639.
ad Scolon nec proficisceris ipse,

ipſe, nec alterum comitaberis 169.
adſint dij beati 482.
ad ſuũ quenq; quæſtum æquũ eſt eſſe callidum 532.
aduerſus ſolẽ ne loquitor 14.
aduerſus ſolem ne meieto 543.
ad vinum diſerti 244.
ad viuum reſecare 553.
adulterinus 262.
ad vmbilicum ducere 498.
ad vnguem 158.
Aeiacidinæ minæ 429.
ædibus in noſtris quæ praua & recta geruntur 25.
ædilitatem gerit ſine populi ſuffragio 619.
Aegæum nauigat 170.
Aegis venit 268.
ægrè quidem, ſed facimus tamen 147.
ægrè, ſed tamẽ contingit 147.
ægroto dum anima eſt, ſpes eſt 600.
Aegypti nuptię 323.
Aegyptius laterifer 440.
æqua concertatio 31.
æqualem tibi vxorem quære 575.
æquales calculi 139.
æqualis æqualem delectat 575.
æqualitas haud parit bellum 371.
Aeſopicus graculus 590.
Aeſopicus ſanguis 651.
æſtate penulã deteris 213.35
ætate prudentiores reddimu 540.
Aethiopem dealbas 27
Aethiopẽ ex vultu iudico 11
Aethiopem lauas 27
Aethiops non albeſcit 32
æthna, athon 4
ætnęus ſcarabeus 12
à fonte ducere
Afra auis 3
à fronte atq; à tergo
à fronte præcipitium, à ter lupi 16
à fronte ſimul & occipitio oculatus 5
à furijs oriundus 2
Agamemnonij putei 4
Agamemnonis hoſtia
agas aſellum 4
Agathonia cantio 3
ἀγεωμέτρητος οὐδεὶς εἰσίτω 6.
agninis lactibus alligare ca nem
ἄγουσι καὶ φέρουσι 4
aheneus
Aiacis riſus
αἰγυπτιάζειν 3
Alabanda fortunatiſsima
alas addere 2
à laſſo rixa quæritur
alba amuſsi 3
alba auis
albæ gallinæ filius
albo reti aliena captãt bon
alb

album calculum addere 57.
album panem tibi pinso 403.
albus an ater sis, nescio 253.
Alcinoi mensa 399.
ale luporum catulos 327.418.
alga vilior 130.
alia committenda, alia cælanda 604.
alia dantur, alia negantur 655.
alia Lacon, alia asinus illius portat 588.
aliam ætatem alia decent 621.
alia Menecles, alia Porcellus loquitur 54.
aliam quercum excute 553.
alia res sceptrum, alia plectrum 175.
alia vita, alia diæta 226.
alia voce psittacus, alia coturnix loquitur 174.
aliena iacis 234.
alienam metis messem 39.
alienis vti soleis 212.
alieno auxilio potentes 97.
alieno ferox præsidio 98.
alienum arare fundum 478.
alij sementem faciunt, alij metent 104.
alijs lingua, alijs dentes 184.
alijs prospiciens, non sibi 39.
alimine salutare 307.
alinea incipere 4.
alio relinquente fluctu, alius excepit 320.
aliorum medicus, ipse hulceribus scates 21.
alios tragœdos prouo. 509.
aliquid mali propter vicinum malum 424.
aliter catuli longè olent, aliter sues 174.
aliud cura 563.
aliud genus remi 461.
aliud noctua sonat, aliud cornix 174.
aliud stans, aliud sedens 294.
alius alijs in rebus præstantior 197.
allium in retibus 231.
ἀλλοτριοφάγοι 353. 487.
alpha penulatorum 195.
altera manu fert aquam, altera ignem 503.
altera manu fert lapidem, altera panem ostẽtat 503.588.
altera nauigatio 536.
altera scabit, altera ferit 502.
alter Hercules 73.
alter Ianus 536.
alterum pedẽ in cymba Charontis habere 392.
à lupi venatu 278.
Alybantis hospitis munera 404.
amantium iræ 40.
ama tanquàm osurus, oderis tanquàm amaturus ibid.
amaxiæa 60.
Amazonum cantilena 401.
Amæa Azesiam reperit 615.

amba-

ambabus manibus haurire 384.
ambrones 262.
ambrosia alendus 196.337.
ameles angulus 251.
amens longus 516.
amicitia, æqualitas, amicus alter ipse 43.
amicitias immortales esse oportet 49.
amicitia stabilium, fœlicitas temperantium 40.
amicos tragœdos æmulatus 511.
amicorum est admonere mutuum 46.
amicorum omnia communia 42.
amicus amico 44.
amicus certus in re incerta cernitur 48.
amicus magis necessarius, quàm ignis & aqua 44.
ἀμνηςία 465.
à mortuo tributum exigere 544.
ἄμουσοι 250.
Amphictyonum cōsessus 217.
amphidromiam agis 402.
ἀμφιταλὴς ἔρως 46.
Amyclas perdidit silentium 607.
Amyris insanit 539.
ἀμυςὶ πίνειν 249.
Anagyrim commoues 420.
à Nannaco 325
anchoras tollere 105
ancipitis animi 5
ancipitis consilij ibid
ancora domus 98
Andabatæ 61
Ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται 58
anguillam captare 53
angustum & latum 48
anicularū deliramenta 63
anima & vita 38
animam debet 49
animo ægrotanti medicus est oratio 4
animus est in corijs 55
animus habit. in aurib. 3
animus hebtaboëus
animus in pedes decidit 6
animus præsens
anno magno Platonis 4
annosam arborem transplantare 35
annosa vulpes haud capitur laqueo 5
anno senior fio 4
annus clibanum 4
annus est 6
annus producit, nō ager 1
annulus aureus in naribus suis 1
ansam quærere 4
antehac putabam te habere cornua 1
ante pedes 3

ar

ante tubam trepidas 625.
anthericum metere 277.
ante barbam doces senes 23.
ante lentē augere ollam 213.
ante victoriam encomium canis 213.
ἐντιπιλαργεῖν 246.
Antiopæ luctus 323.
antiquiora diphthera loqueris 329.
antiquior Codro 156.
Antiquior quàm chaos & Saturnia tempora 330.
antiquis debetur veneratio 194.
Antronius asinus 344.
anus debacchatur 356.
anus cothonizat 22.
anus Eriphus 21.
anus hirciſſans 355.
anus saltat 21.
anus simia serò quidem 650.
anus subsultans multum excitat pulueris 540.
anus velut equus profundam habebis fossam 250.
apertæ musarum ianuæ 185.
apertē simplicitē q; loqui 387
apertis tibijs 102.
aperto pectore 387.
aphya ad ignem 210.
Aphyarum honos 574.
apinæ 121.
apio mollior, aut mitior 425.
apio opus est 164.
ἀπ' ἀκραφυσίων 431.
apologus Alcinoi 634.
ἀπόφρας 199.
apta prouincia 447.
apúd fimum odorum vaporem spargis 283.
apud mensam verecundari neminem decet 543.
apud nouercam queri 276.
à puro pura defluit aqua 303.
aqua & terra reddamini 314.
aquam bibens nihil boni paries 491.
aquam è pumice postulas 270.
aquam igni miscere 18.
aquam in mortario tundere 281.
aquam infundere cineri 571.
aqua præterfluit 73.
aquilæ senecta, corydi iuuenta 189.
aquilā cornix prouocat 116.
aquila in nubibus 193.
aquilā noctuæ comparas 187.
aquilam testudo vincit 255.
aquilam volare doces 270.
aquila non cepit muscas 115.
aquila thripas aspiciens 116.
à quinque scopulis desilire in fluctus 145.
Arabicus tibicen 240. 435.
aranearum telas texere 274.
araneas eijcere 488.
arare littus 274.
arator nisi incuruus, præuaricatur

ricatur 160.
aratro iacularis 654.
arbore deiecta, quiuis ligna colligit 184.
Arcades imitantes 344.
Arcadiam me postulas 421.
Arcadicum germen 344.
arcem ex cloaca facere 59.
Archidamicũ bellũ 323. 480.
Archilochia edicta 472.
Archilochi melos 10.
Archilochi patria 471.
Archilochum teris ibid.
Archimedes non posset melius describere 508.
archytæ crepitaculum 240.
arcus tensus rumpitur 438.
arctum anulum ne gestato 592. 375.
â remo ad tribunal 229.
areopagita 629. 377.
areopagita taciturnior 605.
argentanginam patitur 442.
argenteis hastis pugnare 444.
argenteus puteus 78.
argenti fontes 511.
argentum accepi, imperium vendidi 572.
argi collis 323.
Argiua calumnia 93.
Argiui fures 549.
Argiuos vides 375.
aries cornibus lasciuiens 352.
aries nutricationis mercedem persoluit 327.
arietem emittit 37
arietis ministerium 32
ariolari 40
Aristophanis & Cleantis lucerna 16
arrepta candela, candelabrũ quærere 25
arripere negocij curam 16
arripienda q̃ offeruntur 44
arrogantia non ferenda 6
artem quæuis alit terra 31
arx 56
à sacris abstinendæ man9 37
ascisce ad extremum scientiam 16
à sexaginta viris venio 55
asini cauda 25
asini caput ne laues nitro 27
asini mandibula 39
asini mortes 63
asinus ad lyram 17
asinus ad tibiam 17
asinus apud Cumanos 58
asinus asino, & sus sui pulcher 3
asinus asino pulcherrim9 58
asinus auis
asinus balneatoris 28
asinus compluitur 11
asinus esuriens fustem negligit 11
asinus in paleas 7
asinus in pelle leonis 14
asinus inter apes 31
asinus inter simias. 31

asinu

sinus in vnguento 175.
sinus portans mysteria ibid.
sinus strameta mauult, quàm aurum 340.
sinos non curo 125.
sinum in rupes protrudere 344.
sinum sub freno currere doces 276.
sinum tondes 269.
spendius Citharœdus 532.
spera vita, sed salubris 233.
spersisti aquam 269.
spis a vipera 577.
σπονδος πόλεμος 479.
sseuerantiùs dicere 386.
ssidua stilla saxũ excauat 69.
stutior coccyce 534.
subeunte portum naui 211.
teneris vnguiculis 4.
thenienfium inconsulta temeritas 230.
θερίζειν 121.
thos celat latera Lemniæ bouis 441.
θυρόγλωττος 244.
tlas cœlum 415.
tqui non est apud aram consultandum 570.
trei oculi 377.
ttagen 124.
ttagenæ nouilunium 182.
ttica bellaria 380.
ttica fides 216.
ttici Eleusina 476.
Atticus aduena 639.
Atticus aspectus 267.
Atticus in portum 65.
Attica musa 205.
Atticus moriens porrigit manum 549.
Atticus testis 216.
attollere supercilium 59.
auarus nisi cũ moritur, nihil rectè facit 620.
audi Chelidonem 622.
audi quæ ex animo dicuntur 390.
audiens non audit 587.
aues quæris 285.
aufer mothonem à remo 176.
auis ex auibus 459.
à vicinis exemplũ habent 523.
augiæ stabulũ repurgare 257.
aulœdus sit, qui citharœdus esse non posit 535.
aureæ compedes 51.
aurem vellere 426.
aureos polliceri montes 402.
aureus in Olympia stato 402.
auribus lupum teneo 504.
auribus arrectis 72.
aurificem te futurum credebas 235.
auricula infima mollior 425.
auriculam mordicus 651.
auris Bataua 346. 367.
auro loquente, nihil pollet quæuis oratio 64.
aurum Colophonium 303.

bos in quadra argentea 247.
bos in ſtabulo 400.
bos laſſus fortius figit pedem 648.
bos marinus 335.
bos porrecta vltra Taygetum capite 258.
bos ſub iugum 448.
botrus oppoſitus botro, matureſcit 494.
bouem in faucibus portat 442.
boues miſsis tempus expectantes 85.
boue venari leporem 18.
Braſidas quidem vir bonus, ſed Lacedæmon multos habet præſtantiores 459.
bubo canit luſciniæ 190.
budoro lege 135.
bulbos quærit 286.
bullatæ nugæ 65.
Bunas iudex eſt 613.
Buthus obambulat 550.
Byzeni libertas 386.
βυσσοδομεύειν 333.

C.

CAdere in curſu 236.
cadmea victoria 317.
cæca dies, & oculata dies 149.
cæca ſpeculatio 91.
cæcior Liberide 90.
cæci præſcriptio 29.368.
cæcum inſomnium 634.
cæcus auribus 346.
cæcus cæco dux 91.
cæcus & claudus non intrabunt templum 157.
Cænei haſta 64.
cædimus, inq; vicem præbemus crura ſagittis 407.
Calabri hoſpitis xenia 129.
calamoboas 103.
calcar addere currenti 523
calculo mordere 138
calculum reducere 450
calicum remige 78
calidam veruti partem 420
calidum mendacium 634
calidum prandium comediſt 416.
caliga Maximini 513
caligare in ſole 20
Calliæ defluunt pennæ 528
Callipides 61
Calliphanes 65
καλλίπυγος 222
callum ducere 410
caluus, comatus 175
caluus cùm ſis, ne obuerſa fronte obnuas arieti 168
caluum vellis 269
camelus deſiderans cornua, etiam aures perdidit 417
camelus ſaltat 22
Camelus vel ſcabioſa, complurium aſinorum geſtat onera 188
campana ſuperbia 61
canalicolæ 490

cancer leporem capit 9.
cancros lepori comparas 187.
cancrum ingredi doces 283.
candidus sermo 509.
candidum linum lucri causa ducis 550.
canem excoriatam excoriare 17.
canens vitæ palmam 599.
canere ad myrtum 313.
canere de Telamone 376.
canes venatici 137.
canes timidi vehementiùs latrant 268.
cane Tellenis cantilenam 244.
cani das paleas, asino ossa 22.
canina facundia 556.
caninum prandium 597.
canis 286.
canis ad cibum 333.
canis circum intestina 547.
canis digna sede 153.
canis in præsepi 177.
canis in vincula 315.
canis festinans cæcos parit catulos 213.
canis mendico auxilians 231.
canis panes somnians 655.
canis peccatum 544.
canis podicem inspicere 467.
canis reuersus ad vomitum 364.
canis peccatum sus dependit 653.
canis sæuiens in lapidem ibid.
canis tanquàm Delum nauigans 563.
canis vindictam 644.
canis viuens è magdalia 129.
cantilenam eandem canis 610.
Cantharo astutior 302.
cantherius in porta 186.
cantherium in fossa 19. 133.
capere ciuitatem 148.
capere crines 473.
capere prouinciam 148. 501.
capillis trahere 639.
capite gestare 51.
καπνὸς 403.
capra contra se cornua 419.
capra ad festum 622.
capra gladium 416.
capra nondum peperit, hœdus autem ludit in tectis 16.
capram cœlestem orientem conspexerunt 84.
capram portare non possum, & imponitis bouem 256.
caprarius in æstu 352.
capra Scyria 76.
captantes capti sumus 412.
caput 5.
caput artis est, decere quod facias 17.
caput scabere 159.
caput sine lingua 605.
caput vacuum cerebro 336.

carbone notare 57. 138.
Carcini poëmata 433. 468.
Carica musa 125.
Carica victima 598.
Caricum sepulchrum 531.
Caricus hircus 128.
καρηβαρῶντες 77.
Carpathius leporem 419.
carpet citiùs aliquis, quàm imitabitur 471.
cassa glande 122.
Cascus Cascam ducit 578.
Casſioticus nodus 302.
κατὰ χειρῶν ὕδωρ 487.
catastrophæ fabulæ 228.
catulæ dominas imitantes 577.
cauam Arabiam ferere 274.
cauda blandiri 28.
caudæ equinæ pilos paulatim vellere 612.
cauda tenes anguillam 276.
cauda vulpe testatur 110.
caue thoracem 170.
Caunius amor 49.
caute loquacior 241.
cautus enim metuit 428.
credendum multitudini 95.
Cecidis & Buphoniorum 126.
celeriùs elephanti pariunt 613.
celeriùs quàm Butes 208.
Celmis in ferro 192.
censoria virgula 368. 554.
centauricè 640
centones 433
centro & spacio circumscripta 489
centum plaustri trabes 147
cepas edere aut olfacere 377
cera tractabilior 425
ceram auribus obdis 72
cercopiſſare 26
Cercopum cœtus 264
Cercyræa scutica 43
κεραοβόλος 65
Cereri sacrificant 59
Cerite cera dignus 52
certamen non accipit excusationes 17
certiſsima paupertas 49
certo certius 38
certum prospicio 11
ceruus canes trahit 1
ceruinus vir 62
Cescon habitas 64
cestreus ieiunat 20
cestum habent Veneris 5
chalcenterus 62
chalcidiſſare 35
chamelæonte mutabilior 293.
charadryon imitans 58
Charetis pollicitationes 4
Charontis ianua 31
charybdis barathrum 54
Chœnici ne insideas 59
chimæra 25
Chius ad Coum 58

Chius dominum emit 414.
Chius 93.
Chironium vulnus 414.
chordæ vice 99.
choreæ Ionicæ 398.
χρίσει καὶ κτήσει 41.
χρυσολόγος 28.
cibum in matellam ne immittas 175.
cicada cicadæ chara, formica formicæ 575.
cicada vocalior 242.
cicadæ apem comparas 187.
cicadam ala corripuisti 420.
cicadis pleni 62.
cicernus Bacchus 125.
ciceris emptor 129.
Cilicij imperatores 232.
Cilix haud facilè verum dicit 632.
Cilicon bona 404.
cimmeriæ tenebræ 91.
Cinyræ opes 178.
cinclus 488.
Circeo poculo 453.
circulum absoluere 497.
circumtundere comam 260.
Cissamus Cous 646.
cithara incitat ad bellum 290.
citis quadrigis, Iouis quadrigis 208.
citiùs elephantem sub ala cæles 256.
citiùs in naui cadens à ligno exciderit 255.
citiùs Telegoræ donarim 183.
citius quàm asparagi coquuntur 208.
citius quàm formicæ papauer 219.
citiùs vsura currit, quàm Heraclitus 657.
citra arationem, citráq; sementem 101.
citra puluerem ibid.
citra vinum temulentia 243.
ciuitates ludimus 534.
clamosior lauro ardente 102.
clauam extorquere Herculi 146.
Claudiana tonitrua 102.
claudi more tenere pilā 250.
claudus optimè virum agit 33.
claue findere ligna, & securi fores aperire 22.
clauum clauo pellere 580.
clematis Aegyptia 516.
Cleocritus 351.
Cleomenes cubile superat 493.
κλειτοριάζειν 350.
climacides 29.
Clisthenem video 351.
κλυτήριος 265.
cnips in loco 244.
cochleæ vita 594.
cochleare crescit 127.

cocta numerabimus exta 199.
Codro pauperior 487.
cœlum digito attingere 63.
cœlum territat 62.
cœna popularis. 382. 602.
cœnare me doce 618.
cœno puram aquam turbans, nunquàm inuenies potum 417.
cœnum barbaricum 118.
cognatio mouet inuidiam 359.
colophonem addidit 497.
Colophonia ferocia 512.
colophonium calciamentum 340.
colophonium suffragium 497.
Colossi magnitudine 516.
colubrum in sinu fouere 416.
columen familiæ 98. 155.
columnas rumpere 104.
cominus atque eminus 373.
commune naufragium 324.
communis Mercurius 385.
commouere sacra 107.
compendiaria res improbitas 266.
complura masculi canis cubilia 352.
complurium thriorum ego strepitum audiui 429.
compressis manibus 309.
concha dignus 115.
conchas legere 285. 474.
conciliant homines mala 4
concordia 10
concordia fulciuntur opes etiam exiguæ 10
concupiuit assam farinam 234.
congregare cum leonibus vulpes 17
confringere tessaram 14
connæ calculus 12
conniuere 58
conscientia mille testes 42
confessus in ludo talario 3
consilijs simul & facto vale 541.
consilium in melius commutandum 45
consulendum,& consilijs p rendum 7
contingit & malis venatio
contemnentis dicterium 13
contemnentis inimicum ibi
conto nauiga 57
contorquet piger funiculu 281.
contrahere supercilium 37
contrahere vela 43
contribulis factus, serua ordinem 63
contra duo contraria pugn re, difficile 9
contra retiarium ferula 13
contra stimulum calces 28
contra torrentem niti ibi
conuenerunt Attabes & Nu menii

menius 579.
conuertere pollicem 57.
conuiua non conuiua 599.
copiæ cornu 83. 433.
cornea fibra 66.
coriaceum auxilium 76.
corinthiari 349.
Corinthijs non indignatur Ilium 627.
Corinthus & collib. surgit & vallib. deprimitur 67.
cor ne edito 592. 376.
cornicari 240.
cornicibus viuacior 391.
cornicum oculos configere 431.
cornix scorpium 420.
cornutam bestiam petis 420.
corpore effugere 172.
corpus sine pectore 334.
coronam quidem gestans, cæterum siti perditus 401.
correctio dicti 134.
corrigentis quod dictum est ab alio 134.
corrumpunt bonos mores colloquia praua 133.
corrupta iudicia 444.
corui luscinijs honoratiores 194.
coruum delusit hiantem 233.
coruus albus 287. 367. 552.
coruus aquat 614.
coruus serpentem 415.
κρωβκυτιζω 339.
coryceus auscultauit 137.
Corytheo deformior 223.
cotem alis 279.
cothonissare 78.
coturno versatilior 294.
coturnissare 381.
coturnix Herculem 517.
crambe bis posita mors 609.
Cradophagus 594.
crassa Minerua 57.
crassiore Musa ibidem.
crater litium 93.
Crœsi pecuniæ teruntium addere 23. 188.
Crœso, Crasso ditior 178.
creta notare 57.
Cretenses sacrum 237.
Cretensis mare 586.
Cretensis cum Aegineta 580.
Cretensis Cretensem 579.
cretiza cum Cretense 579. 632.
crepitu probabis 113.
cribro aquam hauris 273.
cribro diuinare 111.
Crisonem Himeræum præcurrere 212.
Crobili iugum 576.
crocodili lachrymæ 589.
Crotone salubrius 558.
Crotoniatarum postremus, reliquorum Græcorum primus est 189.
crudelis Bacchus 136.
κρατηροχυτρολήραιον 462.

cubito emungere 129.
cuculus 306.
cucurbita sanior 558.
cucurbitas lippis 90.
cucurrit quispiam ne pluuia madesceret, & in foueam præfocatus est 424.
cui ista arrident, meis ne gaudeat 480.
cui multum est piperis, etiam holeribus inmiscet 531.
cuiusmodi portento me inuoluit fortuna 322.
culicem colant 23.
culicem elephanti conferre 189.
culleo dignus 305.
cum amico non certandum æmulatione 47.
cum cane simul & lorum 358.
cum Care carizas 580.
cum Coryco luctari 279.
cum Deo quisque & gaudet & flet. 226.
cum dijs non pugnandum 276.
cum dijs pugnare 279.
cum exolsis suum rodit pedem 488.
Cumani serò sapiunt 568.
cum hasta, cum scuto 105.
cumini sector 593.
cum laruis luctari 280. 469.
cum Minerua manum quoq; moue 309.
cum musis 482
cū Nybas coccyssauerit 46
cùm paruula est, bona videtur spina 33
cùm plurimum laborauerimus, eodem in statu sumus 28
cum principe non pugnandum 14
cum puluisculo 546. 63
cum sacco adire 26.
cum sarcinis enatare 57
cum ramento 63
cuniculis oppugnare 33
Cupidinum crumena porri folio vincta est 53
curare cuticulam 39
cura esse quod audis 2
curetum os 38
cur non suspendis te? 52
currentem incitare ibi
currus bouem trahit
cursu lampada trado 5
κυαβίζειν 7
κυαμοτρὼξ 33
κυκλῷ περιέλκειν 2
cyclobori vox 10
Cyclopica vita 64
Cyclopis donum 44
Cyclopum more 64
cydi pœnam debet 5
cygnea cantio 20
cymbalum mundi 45
cyparitti fructus 63
Cyprio boui merendam 59

yrbes malorum 320.
Cyrnia iactura 323.
Cyrnia terra 641.
Cythonymi probrum 521.
Cythnicæ calamitates 323.
Cyziceni stateres 431.

D.

DAedali opera 298.
Dædalium remigium 208.
a lapidi volam 268.
a mihi mutuum testimoniū 494.
anace 394.
anda venia lapso 559.
are manus 637.
are verba 260.
Dares Entellum prouocas 415.
Dasypus carnes desiderat 23.
ate mihi peluim 610.
at veniam coruis, &c. 372.
Dathus bonorum 83.
Datyli dies 80.
aulia cornix 241.
Dauus sum, non Oedip⁹ 467.
ea excogitauit 61.
ea impudentia 267.
e alieno liberalis 385.
e alieno corio ludis 39.
e asini prospectu 278.
e asini vmbra ibid.
e cœlo ad synagogam 619.
e calcaria in carbonariam 452.
ecempes vmbra 399.
decernet equa Thessalica 155.
decipienti semel 364.
decipula murem cepit 304.
decora teipsum 532.
de curru delapsus 36.
dedecus publicum 521.
dedi malum, & accepi 407.
δειπνῶν ἀλλήτῳ μυῖα 486.
de facie nosse 110.
de fece haurire 125.
de fera comedisti 27.
de fructu arborem cognosco 110.
de fumo ad flammam tendere 409.
de fumo disceptare 271.
de gradu deijcere 505.
de grege illo est 573.
de gustu cognosco 110.
deinde expergiscebar 632.
de lana caprina 272.
de lapide emptus 124.
de lautitijs 381.
Delius natator 467.
Delphicus gladius 55.
delphinum cauda ligas 271.
delphinū natare doces ibid.
de manu in manū 42. 219. 230.
demissis auriculis 362.
demittere sese ad aliorum mediocritatem 435.
demulcere caput 27.
dentata charta 472.
dentem dente rodere 285.
dente Theonino rodi 471.

Deo fortunæque committo 202.
deorum cibus 380.
deorum manus 518.
de pilo pendet 166.
de plaustro loqui 386.
de possessione deijcere 506.
de pulchro ligno vel strangulare 200.
de pulmone reuellere 64.
de reduuia queritur maiori obnoxius malo 588.
deserta causa 95.
desertum obtueri 346.
despuere malum 142.
de statu demigrare 291.
destitutus ventis, remos adhibe 559.
de toga ad pallium 294. 452.
de toruo aspectu 630.
de tuo capite aguntur comitia 165.
deuotionis templum 197.
deus ex improuiso apparens 518.
Deus vlciscetur 652.
Deum esse 87.
Deum sequere 468.
Deus vndecunque iuuat, si modò propicius 85.
dextro Hercule, aut amico Hercule 180.
dextrum pedem in calceo, sinistrum in pelui. 301.
διακοσιωνίσιμ 459.
Diagoras melius 26
dicas tria ex curia 3
dicendo dicere discunt 7
dictum ac factum 21
dies adimit ægritudinem 41
Dij laneos habent pedes 64
Dij facientes adiuuant 30
Dij omnia possunt 19
Dijs hominibusq; plaudentibus 8
Dij tibi dent tuam mentem 266.
difficilia quæ pulchra 14
difficilis vir 6
digna canis pabulo 1
digna cedro ib
dignus argiuo clypeo 1
dignus obelisco 1
dignus qui cum in tenebris mices 154. 2
dignum patella operculum 578.
dignum propter quod vadimonium deseratur 15 405.
dimidio vitæ nihil differunt fœlices ab infœlicibus 643.
dimidium plus toto 4
dioboiares 1
Diomedea necessitas 4
Diomedis & Glauci permutio 28
diolygium malum 3
Dionis gry 13

ionyſius Corinthi 229.
is διὰ πασῶν 151.
iſcum quàm philoſophum audire malunt 142.
iſertè ſaltare 10.
iu delibera 615.
iu diſsimulatum aperientis 590.
iues aut iniquus eſt, aut iniqui hæres 179.
ues factus iam deſijt gaudere lentè 526.
ues promiſsis 215.
uitiæ non ſemper optimis contingunt 181.
uinum excipio ſermonem 66. 197.
donæum æs 241.
cui te vrinandi artem, & tu me vis demergere 423.
meſticè notus 461.
meſticus teſtis 218.
meſticum malum 204.
meſticum diſsidium 164.
meſticum theſaurum calumniari 94.
mi coniecturam facere 111.
mi habet, domi naſcitur 204.
mi leones 629.
mi manendum 186.
mi manere oportet bellè fortunatum 185.
mi Mileſia 623.
mi nobilis 459.
domum quum facis, ne relinquas impolitam 499.
domus amica, domus optima 185.
domus optima ibidem.
domus recta 436.
donum quodcunq; aliquis dat, proba 449.
Doribus doricè loqui fas eſt 583.
Dorica muſa 443.
dormientis rete trahit 101. 235.
Doryphorematis ritu 608.
doſones 630.
Δοῦρειος ἵππος 333.
drachmæ grando 531.
duabus anchoris fultus 560.
duabus ſedere ſellis 294.
dubia cœna apponitur 382.
ductus per phratores canis 649.
dulce bellum inexpertis 259.
dulce & amarum 483.
dulce pomum quum abeſt cuſtos 654.
dulcis cubitus 143.
dum clauum rectum teneam 370.
dum genua virent 18.
duobus pariter euntibus 97.
duobus pedibus fugere 209.
duodecim artium 295.
duos inſequens lepores, neutrum capit 236.

duos parietes de eadem fidelia dealbare 294.
duplex cappa 263.
duplices viros 294.
dureus equus 333.
durus alloquijs 67.
durus & implacabilis 69.

E.

EAdem cera 576.
eadem mensura 495.
eadem oberrare chorda 363.
eadem pensari trutina 369.
eadem per eadem 610.
eadem tibi & Pithia & Delia 601.
eamus Athenas 142.
eandem tundere incudem 610.
ea tela texitur 6.
ebur atramento candefacere 19.
è canis podice 165.
è cantu dignoscitur auis 111.
è circulo 111.120.
echino asperior 67.
echinus partum differt 419.
ἐκλινίσαι 186.
è clibano boues 397.
ἐκπυρδικίσαι 186.
è Creta raptus 51.
è culmo spicam conijcere 111.
edax currus 548.
edax triremis 603.
ede nasturcium 335.
edentulus vescentium denti-bus inuidet 36
è dolio hauris 52
è domo in domum 45
è duobus tria vides 5
effœminatorum etiam orati- effœminata 1
effœta senecta 35
è fimbria de texto iudico 109.
efficimus pro nostris opibu- mœnia 4
è flamma cibum petere 1
effugi malum, inueni bon- 81.527.
ego de allijs loquor, tu respondes de cepis
ego ex bono in bonum tr- ductus sum 5
ego faciam omnia more N- costrati 4
ἐγκεῶτις κ̓μίρα (
eidem inhiantes testamen- 247.
eisdem è literis comœdia tragœdia componunt 56.
eiusdem musæ æmulus
electro lucidior 5
elephantum ex musca faci- 18.
elephantus non capit mu- 116.
eloquentia Attica 5.
elucet egregia virtus 1

Em

Embarus sum 343.
Massilia venisti 352.
mendus cui imperes 389.
mere malo quá rogare 204.
mori risu 555.
mpedoclis simultas 479.
munctæ naris 365.
multis paleis parum fructus collegi 274.
nassa escam petere 168.
ἐπιτομῆ 88.
ndymionis somnum dormis 592.
neuo cognoscere 110.
πλάτει 507.
odem bibere poculo 407.
odem cubito 495
odem collyrio mederi omnibus 11.
odem in ludo docti 581.
Patroclis domo venit 594.
παύλια δῶρα 403.
peo timidior 624.
perforato poculo bibere 300.
phemeri vita 644.
phesiæ literæ 261.
pimenideum corium 394.
piphyllides 633.
popa cum cygnis 9.
piscythizare 400.
qui dentes inspicere donati 449.
quis albis præcedere 189. 208.
equi senecta 250.
equitandi peritus ne cantet 559.
è quercubus ac saxis nati 483.
equum habet Seianum 317.
equus me portat, alit rex 565.
erecti 72.
erethriensium rho 557.
ergini cani 567.
erinnis ex tragœdia 378.
ἐκμαλίχθαι 144.
ἔσωτις ὗρ μοι 405.
Esernius cum Pacidiano 581.
è squilla non nascitur rosa 484.
esto promus 155.
est Pylus ante Pylum 655.
è sublimi me derides 144.
esurienti ne occurras 359.
esurienti vulpi somnus obrepet 587.
è Tantali horto fructus colligis 285.
è tardigradis asinis equus prodijt 483.
et fama fuit & erat 387.
è terra spectare naufragium 560.
etiam Bætylũ deuorares 207.
etiam si Cato dicat 150.
etiam capillus vnus 52.
etiam corchorus inter holera 122.
etiam dormiens somniát 655.
etiam in deorum cœtu 471.

etiam

etiam quercus bacchatur 68.
etiam si lupi meminisses 602.
et me mater, 514.
et meum telum cuspidem habet acuminatam 429.
et nati natorum 184.
et operam & retiam perdere 273.
et post malam segetem serendum est 204.
et prædam & præmium 631.
et puero perspicuum est 508.
è triuio 120.
è tribus malis vnum 318.
et Scellij filium abominor 480.
euenit malo malè 648.
euentus præter expectationem 519.
è vestigio 208.
euitata charybdi, in Scyllam incidi 423.
eum ausculta, cui quatuor sunt aures 540.
eundem calceum omni pedi inducere 287.
eundem tundere incudē 609.
Euparyphus ex comœdia 182.
euripus homo 293.
eurybatizare 263.
Eurycles 421.
ex Academia venis 62.
exacta via, viaticum quærere 19.
ex æquo partire 371.
ex amphiteto bibisti 401
ex aspectu nascitur amor 5
ex cohorte prætoris 25
excubiarum causa canens 287.
excubias agere in Naupacto 54.324.
ex diametro opposita 17
execrationes serere 40
ex eodem ore calidum & frigidum efflare 301.50
exercitatio potest omnia 7
ex fronte perspicere 11
ex habitu bonum virum præ se fert ibi
ex harena funiculum nectis 257.
ex inanibus paleis 2
ex Iouis tabulis testis 21
exigit à statuis farinas 54
exigua res est ipsa iusticia 36
exiguum malum, ingens bonum 48
exiguum oboli precium 12
eximere è manu manubrium 473.
ex ipso boue lora sumere 4
exitij nulla ratio 6
ex libro gubernatores 4
ex minimis laboribus maxima 48
ex natali emortualem facere 20.
ex ore lupi 1
ἐξορχεῖσθαι 3

ex ouo prodijt 223.
exordiri telam 5.
expedit plura habere cognomina. 299.
ex Phelleo venire 594.
expecta anus 616.
expecta bos aliquando herbam 616.
expertes inuidentiæ Musarum fores 361.
ex sese finxit velut araneus 301.
ex sinu illius 42.
ex stipula cognoscere 111.
ex syngrapha agere 554.
ex tempore viuere 563.
extis pluit 84.
extra calcem 2.
extra fumum & vndam 560.
extra cantionem 177.
extra chorum saltare 35.
extra lutum pedem habes 565.
extra oleas fertur 35. 177.
extra organum 177.
extra periculum ferox 565.
extra publicam viam 96.
extra quærere sese 590.
extra telorum iactum 565.
extrema extremorum mala 318.
extrema linea 537.
extremis digitis attingere 309.
extremũ occupet scabies 637.
ex tripode 214.
extritum ingenium 131.
ex tua officina 485.
ex vmbra in solem 312.
ex vno multa facere 63.
ex vno omnia specta 111.
exurere mare 284.

F.

FAba nummus 445.
Fabarum arrosor 544.
faber compedes quas fecit, ipse gestet 418.
faber quum sis 18.
facere fucum 260.
faciem, os perfricare 267.
facies tua computat annos 392.
facilè cùm valemus, recta consilia ægrotis damus 39.
faciunt & sphaceli immunitatem 517.
facta iuuenum, consilia mediocrium, vota senum 33.
factum stultus agnoscit 568.
factum transactum 162.
fallacia alia aliam trudit 409.
falces postulabam 35.
falsum probrum 92.
fames & mora bilem in nasum conciunt 206.
fames magistra 489.
fames meliæa 491.
famis campus ibid.
farcire centones 245.
fastuosus Maximus 63.

fatale vitæ tempus exactum 395.
fatis adactus 454.
fatis imputandum ibidem.
fato Metelli 247.
fatum immutabile 454.
fecem bibat, qui vinum bibit 423.
feles Tartessia 345. 544.
feli crocoton 175. 356.
fenestram aperire 473
feras non culpes, quod vitari non potest 455.
feri puer 290.
ferire frontem 439.
ferre iugum 265.
ferro diuidere 639.
ferreus, aheneus 66.
ferrum ferro acuitur 495.
ferrum & flamma 430.
ferrum natare doces 276.
fertilior seges est in alieno agro 361.
feruet olla, viuit amicitia 487.
festina lentè 214. 612.
festo die si quid prodegeris 530.
festucam ex oculo alterius deijcere 513.
festum multas habens 478.
ficos diuidere 594.
ficulnus 126.
ficulnus gladius ibidem.
ficulnum auxilium 76.
ficum cupit 17
ficum Mercurio 126
ficus auibus gratæ 39
ficus ficus, ligonem ligonem vocat 38
ficus post pisces 57
fictilis homo 64
fiducia pecunias amisi 14
fidus amicus 4
figulus figulo inuidet 36
filius degenerans 14
filum contentionis tunc era 168.
filum neuisti, & acu opus es 500.
finem vitæ specta 5
fixis oculis intueri 15
flagitiorum turpis exitus 6
flamma fumo est proxima 167.
flere ad nouercæ tumulum 585.
flet victor, victus interijt 6
flocci non facio 1
flos cinis 2
floribus austrum 4
fluctus mutus 3
fluuius non semper fert se res 2
fluuius, quæ procul absunt irrigat
focus luculentus in ædibus 221.
fœdum est & mansisse diu, cuumq; rediisse 2
fœli

ælicibus sunt & trimestres liberi 183.
ælicitas à Deo 86.
ælicitas multos habet amicos 47.
ælicium multi cognati 48.
ælix Corinthus, at ego sum Teneates 31.
ælix qui nihil debet 657.
æmina nihil pestilentius 219.
ænum esse 337.
ænum habet in cornu 512.
olio ficulno tenes anguillam 304.
olium Sibyllæ 214.
ontes ipsi sitient 255.
ontibus apros 421.
oras Cares, non amplius anthisteria 355.
ores aperire 6.
ores habet tritas, vt pastorum casæ 248.
ormica camelus 193.
ors domina campi 227.
ortes fortuna adiuuat 73.
ortis in alium fortiorem incidit 653.
ortuna æstuaria 227.
ortunatior Strobilis Carcini 317.
ortuna reddit insolentes 512.
ractis auribus 522.
rater viro adsit 96.
ratrum inter se iræ sunt acerbissimæ 481.
fricantem refrica 494.
frigidam aquam suffundere 290.
frons occipitio prior 161.
frontem exporrigere, frontem contrahere. 378.
frontis perfrictæ 267.
frusto panis 117.
frustra canis 282.
frustra currit ibidem.
frustra habet, qui non vtitur 7.
frustra Herculi 94.
frustratus conatus 107.
fuère quondam strenui Milesij 239.
fuga tutior 165.
fuge procul à viro maiore 165.
fulgur ex pelui 132.
fuimus Troës 239.
fuit & Mandroni ficulna nauis 528.
fumantem nasum vrsi ne tentaueris 653.
fumi vmbra 132.
fumosæ imagines 459.
fumos vendere 632.
fumum fugiens, in ignem incidi 423.
funem abrumpere nimium tendendo 463.
fungus 338.
funiculum ad lapidem 162.
funiculum fugiunt miniatum

tum 427.
funem reducere 450.
funditùs, radicitùs 357.
furari littoris harenas 17.
furem fur cognoſcit, & lupū lupus 576.
fures clamorem 427.

G.

GAllos quid execas? 17.
Gallorum incuſare ventrem 518.
gallus inſilit 625.
gallus in ſuo ſterquilinio multum poteſt 59.
gangamon 504.
gargara bonorum 83.
gaudium dolori iunctum 52.
gamma betam perſequitur 163.
generoſior Codro 457.
generoſioris arboris ſtatim planta cum fructu eſt 485.
generoſior ſparta 457.
generoſus ex crumena 124.
genius malus 317.
genuino mordere 471.
genu ſura propiùs 533.
gigantum arrogantia 64.
gladiator in harena conſilium capit 571.
gladiatorio animo 510.
gladium acutum auertas 170.
gladium dediſti quo ſe occideret 473.
glauci ars 431.
glaucus alter 53
glaucus comeſa herba habit in mari 15
glaucus poto melle reſurrex 519.
gleba aruum 2
gloſſogaſtores 2
glorioſum & apud poſteros 520.
gloria futuri ibiden
gnomon & regula 3
γοργὸν βλέπειν 15
Gorgonem Perſeus aggrec tur 19
graculus inter muſas 17
græca fide 297.50
Græco more bibere 39
grata breuitas
grata nouitas 4
grauiora Sambyco patitur 321.
grues lapidem deglutiente 161.
ἰρύζειν 6
guttam aſpergere 4
gutta vini 2
gyrgathum ſpiras 2
Gygis anulus

H.

HAbet 6
habet & muſca ſplenem 649.
hac non egreditur verbum 466.
hæc potior 1

his Medus non insidiabitur 561.
hæret in vado 504.
hæsitantia cantoris tussis 586.
Halcedonia sunt apud forum 564.
halcyonis agis dies ibid.
hanc technam in teipsum struxisti 413.
harena cedere 637.
harenæ mandas semina 271.
harenam metiris ibid.
harmodij cantilena 375.
hasta caduceum 55.
hastam abijcere 638.
haud annunciàs bellum 464.
haud canit paternas cantiones 141.
haud contra ostium 35.
haud impunè vindemiam facis 95.
haud perficiet 501.
haudquaquàm difficilè Atheniensem Athenis laudare 27.
haud vnquàm arcet ostium 248.
Hecala pauperior 489.
hecates cœna 232.
hedera post antistheria 570.
helenæ cibi 380.
heracleus lapis 365.
herbam dare 637.
herculana scabies 333.
herculana balnea 380.
herculani lecti 400.
herculanus morbus 332.
herculanus nodus 638.
herculei labores 284.
hercules & simia 193.
hercules hospitatur 616.
herculis cothurnos aptare infanti 7.
herculis quæstus 181.
heri & nudiustertius 463.
hermionis vice 562.
herniosi in campum 620.
herniosus vsq; ad gulam 347.
heroum filij noxæ 140.
hesiodi senecta 391.
hesperidum mala 404.
heterogatus es 398.
heteromolia causa 95.
hiberæ næniæ 633.
hic bonorum virorum morbus est 521.
hic funis nihil attraxit 236. 279.
hic Rhodus, hic saltus 65.
hic telam texuit, ille deduxit 500.
ἡμιρόκιτος 549.
hinc belli initium 484.
hinc illæ lachrymæ 305. 485.
hinnulus leonem 191.
Hypparchorum tabula 645.
Hypparchi murus 602.
Hippolitum imitabor 542.
ἱππομανὲς 352.

hipponacteum præconium 472.
hirundines sub eodem tecto ne habeas 327.
hirundinum musea 241.
hirundo totos scœnos anteibit 191.
his Medus non insidiatur 561.
hoc age 72.
hoc calceamentum consuit Histæus, Aristagoras induit 296.
hoc iam & Vates sciunt 460.
hoc municeps aut vicinus nunciauit 92.
hoc noueram priusquàm Theognis natus est 123.
hodie nihil succedit 314.
hodie nullus, cras maximus 528.
holerũ appositiones 24.121.
homines frugi omnia rectè faciunt 368.
homini indiligenti semper aliquid superest 160.
hominis figura oratione agnoscitur 582.
homo bombylius 63.
homo bulla 642.
homo homini deus 518.
homo homini lupus 150.
homo semper contradicens 242.
homo Thales 538.
homo trioboli 12
homo tressis 11
horna messis 8
hospes indigenam 64
hostimentum est opera pro pecunia 45
hostis domesticus 41
hostis non hostis 32
hostium munera non mune 150.445.
huius non facio 11
humi hauris 28
hydram secas 279.40
hydrus in dolio 30
hylam inclamans 27
hyperberetæa 61
hyperi vertigo 61
ὑπὲρ κνις μένη 2
ὑπερμαζᾷν 38
hypsea cæcior 9
hystricis seta 47

I.

Iactare iugum 3
iactantiæ comes inuidia 361.
Ialemo frigidior 31
ἰαμβίζειν 40
ibici equus 2
ibici grues 64
idem Accij quod Titij 58
iecit Achilles duas tesseras quatuor 8
ignarium dare 291.42
ignauis semper feriæ 25
ignaui vertitur color 62
igr

igni ferroq; minari 430.
ignem dissecare 272.
ignem gladio ne fodito 374.
ignem igni ne addas 407.
ignem palma 210.
ignis ad torrem 525.
ignis, mare, mulier, tria mala 219.
ignis non extinguitur igni 408.
ijsdem vescentes cepis 581.
ilias malorum 320.
ilicò hyems erit 409.
iliensis tragœdos conduxit 412.
illò respiciens, sed huc remitte bona 587.
illotis manibus 618.
illotis pedibus ingredi ibid.
i modò venare leporem, nūc Itym tenes 528.
immolare boues 530.
imis ceris eradere 466.
imi subsellij 124.
imitabor Nepam 450.
impete peritum artis 286.
immunem venire 595.
imperator bonus & idem robustus miles 541.
imperitus subligaculo indutus, omnibus id ostentat 63.
impossibilia captant 256.
improbitas muscæ 75. 439.
improbi consilium in extremum incidit malum 647.
in absurdè locutum 139.
in acie nouaculæ 167.
in ære meo est 46.
in aere piscari 17.
in agro surculario capras 177.
in alieno choro pedem ponere 38.
in alieno foro litigare 253.
in alio mundo 255.
in angulo 478.
inani spe flagrat 236.
inanis conatus 287.
inaniter aquam consumis 280.
inanium inania consilia 582.
in apes irruisti 315.
in Aphannis 464.
in antro Trophonij vaticinatus est 375.
in antrum haud legitimum stimulum impingis 641.
in aqua hæret 504.
in aquam sementem iacis 273.
in aqua scribis 272.
in area latitas 305.
in armis accissat 514.
in aurem dicere 477.
in beatam 316.
in beato omnia beata 603.
in caducum parietem inclinare 237.

in canis podicem inſpicere 91.
in caput præcipitari 642.
incaprificatus es 99.
in capras ſylueſtres 142.
in Care periculum 201.
incidit in foueam quam fecit 412.
incita equum iuxta nyſſam 35.
in clamoſos 103.
in cœlo eſſe 87.
in cœlum expuis 414.
in cœlum iacularis 280.
in craſtinum feria 354.
incudi reddere 159.
in culmo arare 440.
incus maxima non metuit ſtrepitum 115.
in dextram aurem 564.
in diem viuere 563.
indignus qui illi matellam porrigat 130.192.
in diſcrimine apparet qui vir 74.
indoctior Philonide 128.
in dolio figularem artem diſcere 201.
induitis me leonis exuuium 176.
indulgere genio 396.
Indus elephantus non curat culicem 127.
induſtriam adiuuat Deus 310.
in eadem es naui 166.
in eaſdem anſas veniſti 20
in eburnea vagina plumbeus gladius 17
inelegantior Libethrijs 24
in eodem hæſitas luto 28
in eo ipſo ſtas lapide, in quo præco prædicat 14
inertium chorus 12
ineſcare homines 33
ineſt & formicæ & ſerpho bilis 65
ineuitabile fatum 45
inexorabilis 6
inexorabilis & durus 6
inexplebile dolium 55
inexploratus homo 26
in fermento iacere 36
infixo aculeo fugere 47
inflare buccas 37
inflige plagam ab aratro 22
influit quod exhauritur 28
in folle offerre 46
in foribus adeſſe 29
in foribus vrceum 12
in formidoloſum 62
in frigidum furnum panes immittere 27
in fugitiuum 62
ingens diſcrimen 17
ingens interuallum 15
ingens telum neceſsitas 45
ingens rerum multitudo 8
ingratitudo vulgi 32
ingredi Iunonium 62
in harena ædificas 27

in ha

in harenam descendere 201.
in herba esse 289.
in herba luxuries 12.
in herbis 601.
in hoc calceamento pedem habet 331.
in holmo cubabo 538.
in idem conspirare 104.
inimicus & inuidus vicinorũ oculus 360.
iniquum petendum, vt æquũ feras 438.
initium belli 484.
initio confidens, in facto timidus 626.
iniuria soluit amorem 49.
in lapidicinas 316.
in laqueos lupus 305.
in laqueum inducere 261.
in leporinis 382.
in lente vnguentum 176.354.
in limine offendere 186.
in lypsydro pugnas 225.
in magnis & voluisse sat est 106.
in mari aquam quæris 16.
in mari venari 17.
in matellam immeiere 578.
in me hæc cudetur faba 651.
in morbo consumat 482.
in nauibus educatus 340.
in neruum ire 167.
in nihil sapiendo iucundissima vita 230.
in nocte consilium 158.
innocuus aliũ aspiciam meũ habentem malum 40.
in numerato habere 524.
in occipitio oculos gerit 159.
in omnia potentes 516.
in omni fabula & Dædali execratio 198.
in orci culum incidas 316.
in ore atque oculis 460.
in ostio formosus 26.
in pace leones 357.
in parte vel ignem prædetur aliquis 288.
in pedes retrocedit 628.
in periculoso negocio non est dormitandum 172.
in planiciem equum 523.
in portu nauigare 561.
in portu impingere 186.
in culicis morsu Deum inuocat 625.
in puteo constrictus 133.504.
in puteo cum canibus pugnare 316.
in pythij templo cacare 164.
in quadrum redigere 168.
in quinque iudicum genibus situm est 364.
in re mala, animo si bono vtare, adiuuat 30.
insana laurus adest 555.
insania non eadem omnibus 267.
insanire cum insanientibus 469.

in saxis seminas 273.
inscitia confidentiam parit 619.
in se descendere 434.
in senem libidinosum 357.
in senem ne quod collocaris beneficium 328.
in simpulo 477.
in sinu gaudere 604.
in sinu manum habere 599.
in sola Sparta expedit senescere 393
insperabilem vitam agis 519.
in syluam ligna ferre 281.
intempestiua beneuolentia nihil a simultate differt 44 354.
in tempore cauenda pœna mali 428.
in tenebris saltare 476.
inter cæcos regnat strabus 195.
inter cæsa & porrecta 616.
in tergore bouis desedit 649.
inter indoctos etiam Coryd⁹ sonat 122.
inter lapides pugnabant, nec lapidem tollere poterant 286.
inter malleum & incudem 167.
inter manum & mentum 227.
inter os & offam 286.
inter pueros senex 53.
inter sacrum & saxum 166.
in terra pauperem 563.
intersecta musica 244.
interuallo perit fames, & optime perditur 617.
in toga saltantis personam inducere 22
intra labia risit 554
in tranquillo est 559.
in transcursu 308
in transennam inducere 334
intra septimam 210.
intra tuam pelliculam te contine 434
intra tuas præsepes 563
in triuio sum 55
in tua ipsius harena 253
in tuo luco & fano est situm 561.
in tuo regno 563
intus canere 532.
intus & in cute 461.
in tuum ipsius caput 482
in tuum ipsius malum lunam deducis 415.
in tuum ipsius sinum inspice 434.
in vado 560.
in via ne feces ligna 592.
inuita Mineruia 134.
inuitos boues plaustro inducere 283.
inuitus Iupiter nouit 649.
in vltimas terras 199.
Inûs dolores 322.
inutilior blace 131.

in venatu perijt 412.
in ventrem insilijt 594.
inueni, non quod in faba pueri 81.
in vino veritas 388.
inuitis canibus venari 283.
in vtramuis aurem dormire 564.
in vtrumuis dormire oculum ibidem.
inuulnerabilis vt Cæneus 637.
iocandum vt seria agas 19.
ioca seriaq; 482.
Ionicè 398.
Io pæan 28.
Iouem lapidem iurare 216.
Iouis Corinthus 609.
Iouis cerebrum 380.
Iouis germen 459.
Iouis lac 380.
Iouis sandalium 63.
Iouis suffragium 217.
Iouis tergus 622.
ipsa dies quandoque parens, quandoque nouerca est 226.
ipsa olera olla legit 421.578.
ipsa senectus morbus per se 333.
ipse dixit 64.
ipse semet canit 29.
ipse sibi mali fontem reperit 419.
ipse sibi perniciem accersiuit 421.
ipsi curandum 25.
ipsis & Chijs 42.
ipsis placet 514.
ipsi testudines edite qui cepistis 422.
ipso cratere 423.
ipso horreo 385.529.
ipsum ostij limen tetigisti 25.
ira omnium tardissime senescit 481.
iracundior Adria 362.
ire per extensum funem 146.
Iro, Codro pauperior 487.
irrisibilis lapis 374.
irritare crabrones 373.420.
Issa 317.
Isthmum perfundere 272.
ita fugias, ne præter casam 435.
ἢ τὰν, ἢ ἐπὶ τᾶς 224.
iterum atque iterum apud Pythum via 608.
iterum tranquillitatem video 609.
iterum eundem ad lapidem offendere 363.
Ithorus 159.
itidem & Acheronti 620.
iubentis apertè loqui 386.
iucunda malorum præteritorum memoria 426.
iucunda rerum vicissitudo 437.
iucundi acti labores 426.

iucundiſsima nauigatio iuxta terram, ambulatio iuxta mare 437.
iugulare mortuos 14. 470.
iugum idem trahere 575.
iungere vulpes 12.
Iupiter aquilam delegit 155.
Iupiter orbus 13.
iuſtitiæ oculus 369.
iuſtitia in ſe virtutem complectitur omnem 368.
iuſtitia iuſtior 369.
iuuenari 368.
iuuenta viribus pollet 368.
iuxta cubitum profecit 527.
iuxta cum ignariſsimis 252.
iuxta fluuium puteum fodit 15.
iuxta melam 158.
iuxta nauem 448.
Iynge trahor 51.

L.

LAbore laborioſius 318.
laborem ſerere 278.
labrax Mileſius 551.
labyrinthus 505.
lachryma nihil citius areſcit 292.
lacinia tenere 307.
lac gallinaceum 84.552.
laconicæ lunæ 614.
laconiſmus 88. 243.
lacunam explere 544.
λακόπλουτοι 182.
lanam in officina fullonis 14.
lapidem decoquis 278.
lapides flere 378.
lapidi loqueris 277.
lapſana viuere 595.
laqueus auxiliari videtur 410.
laqueus laqueum cepit 305.
largitio non habet fundum 529.
Lari ſacrificant 599.
larus hians 338.550.
larus in paludibus 385.
larus parturit 234.
laryngizein 104.
late viuens 254.
laterem lauas 277.
latum vnguem & ſimiles hyperbolæ 70.
laudant vt pueri pauonem 548.
lauerniones 547.
laureolam in muſtaceis quærere 61.
lauares Peliam 519.
laureum baculum geſto 85.
lecytho pinguior 339.
lecythum habet in malis 239.
legatus non cæditur, neque violatur 215.566.
lemnia manum 136.324.
lemnium malum 319.
lens Deus 609.
lenticulam angulo tenes 257.
lentiſcum mandere 353.
leo chordula vinctus 573.

leonem ex vnguibus æſtimare 109.
leonem larua territas 269.
leonem radere 421.
leonem ſtimulas ibidem.
leonem videre, hoſtium tela portendit 113.
leonina ſocietas 639.
leonis catulum ne alas 639.
leonis exuuium ſuper crocoton 19.
leonis veſtigia quæris 626.
leporem non edit 221.
lepori eſurienti etiam placentæ fici 456.
leporis vita 564.
lepos Atticus, eloquentia Attica 205.
lepus pro carnibus 171.
lepus dormiens 589.
lepus apparens, infortunatum facit iter 324.
Lerij mali 261.
lerna malorum 320.
lesbia regula 367.
lesbiari 349.
lesbijs digna ibidem.
Lesbius Prylis 539.
letale mulſum 28.
λιυκηπατίας 627.
leui brachio 309.
leuiſsima res oratio 244.
lex & regio 468.
lex in manibus 639.
libera corcyra caca vbi libet 390.
liberæ capræ ab aratro 251.
liberi Poëtæ & pictores 390.
liber non eſt, qui non aliquando nihil agit 475.
libero lecto nihil iucundius 389.
liberorum amantior quàm Gello 49.
Libyca fera 300.
lignum tortum haud vnquam rectum 325.
limam addere 139.
limen ſenectę 395.
λιμοδωριεῖς 491.
Lindij ſacrum 556.
lingere ſalem 596.
lingua amicus 47.
lingua bellare 626.
lingua iurauit 297.
lingua lapſa verum dicit 388.
lingua non redarguta 267.
lingua quò vadis? 244.
lingua ſeorſum inciditur 245.
linum lino nectis 277. 611.
lippo oculo ſimilis 439.
lis litem ſerit 409.
litem incipere 556.
litem mouebit, ſi vel canem aſinus momorderit 536.
litem parit lis, noxa item noxam parit 409.
littore loquacior 242.

litto-

littori loqueris 270.
Lityersam cantionem canis 376.
locrensis bos 123.
Locrense pactum 295.
lolio victitant 89.
longæ regum manus 646.
longe lateq; 150.
longum procemium audiendi cupido 608.
longum valere iussit 451.
loquax talpa 335.
loripedem rectus derideat 144.
lotum gustauit 258.
lucernā accendere possis 362.
lucernam adhibes in meridie 22.
lucerna pinguior 339.
luſciniæ deest cantio 258.
lucri bonus est odor ex re qualibet. 545.
lucrum pudori præstat 546.
lumen soli mutuas 8.
lunæ radijs non maturescit botrus 75.501.
lunam detrahere 415.
lupi alas quæris 18.
lupi decas 264.
lupi illum priores viderunt 442.
lupinum potum 211.
lupo agnum eripere postulat 258.
lupus ante clamorem festinat 427.
lupus aquilam fugit 427.
lupus circum puteum chorum agit 235.
lupus est in fabula 602.
lupus hiat 235.
lupus pilum mutat, non mentem 325.
luſciniæ nugis insidentes 241.
luto lutulentior 595.
lutum luto purgare 408.
lutum nisi tundatur, non fit vrceus 311.
lutum sanguine maceratum 136.
lux affulsit 85.
lychnobij 458.
Lydi mali, post hos Aegyptij 261.
Lydio more 350.
Lydius currus 196.
Lydius lapis 365.
Lydorum carycæ 382.
Lydum in planiciem prouocas 524.
Lydus cauponatur 349.
Lydus in meridie ibidem.
Lydus ostium claudit 150.
Lynceo perspicatior 506.
Lysicrates alter 181.
Lysistrati diuitias habes 178.

M.

MAchinas post bellum adferre 614.

macilenta manu pinguem pedem 488.
macilentior Leotrephide 595.
mactata hostia lenior 425.
madusa 77.
Mæsonica dicteria 406.
magadari 503.
magis gaudet eo, qui senecta exuit 378.
magis impius Hippomene 265.
magis ipse Phryx 29.
magis mutus quàm piscis 605.
magis sibi placet quàm Peleus in machera 65.
magistratum gerens, audi & iuste & iniustè 30.
magistratus virum indicat 199.
magis varius quàm hydra. 299.
magna ciuitas, magna solitudo 432.
Magnetum mala 319.
magnorum fluuiorum nauigabiles fontes 485.
magnum os anni 181.
magnus versatur in re pusilla 298.
mala attrahens ad se, vt cæcias nubes 414.
mala malis eueniunt 648.
mala proditio 652.
mala senium accelerant 567.
mala vltrò adsunt 318.
Maleam legens, quæ domi sunt obliuiscere 171.
malè coniugati 219.
male parta, malè dilabuntur 652.
mali bibunt improbitatis fecem 645.
mali commatis 261.
mali corui, malum ouum 485.
mali principij malus finis 199.
mali thripes mali ipes 580.
malis mala succedunt 319.
malis ferire 442.
malis ter mala 652.
malo accepto stultus sapit 568.
malo asino vehitur 321.
malo nodo malus quærendus cuneus 582.
malorum assuetudo 411.
malorum obliuio 465.
malorum panegyris 321.
malorum thesaurus ibid.
malum bene conditum ne moueris 422.
malum consilium 416.
malum est bonum 357.
malum lucrum æquale dispendio 332.
malum malo medicari 408.
malum munus 446.

malum vas non frangitur 231.
malum Hercules 125.
malus choraules, bonus symphoniacus 247.
malus cum malo colliquescit voluptate 575.
malus ianitor 306.
mandare laqueum 122.
Mandrabuli more res succedit 140.
manduces 207.
manica 193.
manci pera 635.
manibus pedibusq; 105.
maniuoro vinculo 441.
Manliana imperia 134.
mansum ex ore 49.
manum ad os apponere 605.
manu fingere 311.
manu longa & manu breui tradere 219.
manum admouenti fortuna est imploranda. 310.
manum admouere 310.532.
manum de tabula 428.
manum ferulæ subduximus 366.
manum habere sub pallio 379.
manum non verterim 116.
manu ferendum non thylaco 435.612.
manus manum fricat 494.
manus precium 312.
Maras 169
mare aureum 402
mare cœlo miscere 107
mare exhauris 284
margites 336
mare malorum 320
mare prius vitem tulerit 255.
mare proluit omnium mortalium mala 265
mari aquam addere 287
mari è fossa aquam 20
marinam auditionem fluuiali abluit sermone 33
maritimi mores 297
maritimus quum sis, ne velis fieri terrestris 452
Mars communis 289
Mars haud concutit sua ipsius arma 582
Mars rex 640
Martem tueri 379
Martis campus 642
Martis pullus 73
maschalam tollere 401
masculum 224
matiolœchus 68
matrem sequimini porci 398
matris vt capra dicitur 458
μασθλάζειν 381
maturè fias senex 392
matura virgo 398.
mutura satio sæpè decipit, sera semper mala est 211.
maturior moro 525.

mazam

mazam pinſuit à me piſtam 104.
mea eſt pila 638.
medium oſtendere digitum 121.
medius teneris 304.
medullitùs, oculitùs 49.
Megarenſes neque tertij neq; quarti 128.
Megarenſium lachrymæ 585.
Megaricæ ſphynges 546.
Megaricum machinamentum 299.
meis auſpicijs 100.
Melanione caſtior 542.
meliacum remigium 243.
meliores nanciſci aues 527.
melitæa catella 304.
melitæus catulus ibidem.
melle litus gladius 587.
melle teipſum perungis 348.
mellis medulla 381.
meliùs nobis eſt quàm heri 527.
μελλονικιᾷν 616.
memorem mones, doctum doces 283.
me mortuo, terra miſceatur incendio 36.
mendax atraphaxis 513.
mendici pera non impletur 545.
mendico ne parentes quidem ſunt amici 492.
mendicorum loculi ſemper inanes 545.
menſe Maio nubunt malè 355.
mens eſt in tergoribus 591.
mens non eſt in centauris 336.
mens videt, mens audit 509.
mens peregrina 71.
mentham belli tempore neq; ſerito, neque edito 355.
mentiuntur multa cantores 632.
meos corymbos necto 36.
mercator eſt 534.
mercator nauiga atque expone 525.
mercenarium præconium 26.
Mercuriale 518.
Mercurio dextro 482.
Mercurius infans 8.
Mercurius ſuperuenit 602.
merx vltronea putet 126.
Meſſena ſeruilior 343.
meſſe tenus propria viue 437.
methyſocortabi 400.
metiri digitis 160.
metum inanem metuiſti 268.
metus infamiæ 428.
Midæ diuitiæ 178.
Midas auriculas aſini 338.
Midas in teſſeris conſultor optimus 85.
mihi curæ erit negocium 162.
mihi ipſi balneum miniſtrabo 533.

mihi ista curæ futura sunt 162.
mihi isthic nec seritur, nec metitur 36.
militauit cum Erasinade 324.
milium terebrare 277.
milium torno sculpere 282.
Mineruæ felem 191.
Mineruæ suffragium 218.
minimo prouocare 122.
minore finire pomærio 89.
minùs de istis laboro, quàm de ranis palustribus 127.
minus habet mentis, quàm Dithyramborum poëta 342.
minutula pluuia imbrem parit 69.
minxit in patrios cineres 324.
mira de lente 34. 357.
miseram messem metere 653.
miserior monomachis 320. 321.
miscebis sacra prophanis 107.
miserrimum fame mori 206.
mithragyrtes, non daduchus 118.
mitior columba 425.
mitte in aquam 315.
mittere sanguinem 341.
moderator negocij 541.
modio demetiar 404.
modis omnibus incitat 290.
modò palliatus, modò togatus 291.
mœnia ferrea, non terrea 225.
mœnia Semiramidis 563.
molestum, sapientem apud stultos loqui 357.
molestus interpellator venter 206.
molli brachio 309.
Momo satisfacere 57.
monogrammi 224.
monophagi 596.
mons cum monte non miscetur 583.
monstrari digito 196.
monstrum alere 476.
montes frumenti 402.
Mopso Nisa datur 519.
morbum morbo addere 408.
mordere frenum 162.
mordere labrum 363.
mordicus tenere 509.
more Carico 15.
mores amici noueris, non oderis 40.
mores hominum regioni respondent 583.
moriendum priusquam, &c. 307.
mors omnibus communis 456.
mors optima rapit, deterrima relinquit 393.
morsus aspidis 472.

mortem tueri 630.
mortui non mordent 469.
mortuis non conuiciandum ibidem.
mortuis mederi 571.
mortuo leoni & lepores insultant 561.
mortuo mederi 287.
mortuo verba facis 270.
mortuos videns 114.
mortuum flagellas 270.
mortuus per somnum, vacabis curis 114.
mortuum vnguento perungis 14.
mortuus iacet pedens 589.
moschus canens Bœoticum 243.
mouebo talum à sacra linea 203.
mouere Camarinam 422.
mox sciemus melius vate 199.
Mucosis naribus 365.
mulgere hircum 12.
mulier imperator, & mulier miles 615.
mulierem ornat silentium 604.
mulieri ne credas, ne mortuæ quidem 219.
mulieris animus 293.
mulieris oculus 220.
mulieris podex 251.
mulier pudica ne sola sit vsquam 220.
mulierum exitia ibid.
muli Mariani 312.
multa cadunt inter calicem, supremaq; labra 286.
multa docet fames 489.
multæ manus onus leuius reddunt 99.
multæ regum aures atque oculi 138.
multæ rotæ voluentur 227.
multa in bellis inania 268.
multa in medio 127.
multam syluam gestas 222.
multa noris oportet, quibus Deum fallas 301.
multa nouit vulpes, verùm echinis vnum magnum 298.
multa Syrorum holera 121.
multas amicitias silentium diremit 45.
multi discipuli præstantiores magistris 193.
multi Mannij Ariciæ 460.
multi qui boues stimulent, pauci aratores 584.
multis ictibus deijcitur quercus 71.
multi boniq; 460.
multis parasangis præcurrere 189.
multi te oderint, si teipsum laudas 515.
multi thyrsigeri, pauci Bacchi

chi 584.
multitudo Imperatorum Cariam perdidit 183.
multorum festorum Iouis glandes comedit 539.
muneribus res agitur 444.
muneribus vel dij capiuntur 443.
munerum animus optimus 449.
munerum corruptela 443.
munus exiguum, sed opportunum 622.
munus leuidense 125.
murem pro leone ostendit 234.
muris circumcurrentibus 476.
muris in morem 486.
muris interitus 602.
murus aheneus 139.
mus albus 304.
mus picem gustans 569.
musarum aues 206. 240.
musicam docet amor 51.
muscas depellere 284.
muscum demetere 214.
muscæ 486.
mus non ingrediens antrum, cucurbitam ferebat 20.
mus non vni fidit antro 41. 537.
mustelæ sæuum 523.
mustelam habet 317.
mutabilior Metra Erisichthonis 292.
mutua defensatio 108.
muta persona 606.
mutare vestem 376.
muti citius loquentur 605.
muti magistri 606.
mutua defensio tutissima 108.
mutus Hipparchion 606.
mutus magis quàm scapha ibidem.
Myconiorum more 486.
myconius caluus 221.
myconius vicinus 347.
mylus omnia audiens 137.
myosobæ 26.
myrteam ambis coronam 157.
μυσικαρφή 231.
My sortitus es 322.
mysorum ac Phrygum termini discreti sunt 151.
mysorum postremus 128.
mysorum præda 628.
mysorum vltimus nauigat 617.
μύτης 400.

N.

NAæra & Charmione 44.
ναικιασκεύειν 591.
nam iam illi non sunt, at qui sunt, mali 29.
nani 49.
naribus trahere 44.
naso suspendere 44.
nasus

nasus 367.
naturam expellis furca, tamen vsque recurrit 325.
nauci non facio 117.
naues onustæ conuicijs 472.
nauibus atq; quadrigis 207.
nauiges ꝉ rœzenem 222.
nauigat Antyciras. 342.
nauis annosa haudquaquam nauigabit per mare 447.
nauphracton tueri 59.
nauson Naucrati 579.
nauis aut galerus 56.
ne a chytrapede cibum nondum sacrificatum rapias 547.
ne ad aures quidem scalpendas ocium est 478.
ne Aesopum quidem triuisti 251.
ne allia comedas & fabas 556.
ne allij quidem caput 120.
ne altero quidem pede 71.
ne Apollo quidem intelligat 468.
ne bestiæ quidem ferre possent 439.
ne bolus quidem relictus 358.
nebulæ in pariete 121.
nebulas diuerberare 271.
nec animans, nec inanime 482.
nec apud homines, nec in mari 464.
nec aures habeo, nec tãgo 15.
nec caput nec pedes 506.
nec currimus, nec remigamus ibidem.
nec dignus qui me intueatur 192.
nec elephantus ebiberet 78.
ne obulum habet vnde restim emat 487.
necessitas magistra 454.
necessarium malum 51.
necessitas molesta 457.
nec cinerem vitans, in prunas incidas 423.
nec mulieri, nec gremio credendum 220.
nec passim, nec omnia, nec ab omnibus 545.
nec sibi, nec alijs vtilis 250.
ne cuiuis dextram inieceris 41.
nec vno dignus 118.
nectaris flos 380.
ne capra contra leonem 196.
ne contra bouem opta 655.
ne crepitu quidem digiti dignum 115.
ne decima quidem Syracusanorum pars 178.
ne de lite pronuncies 95.
ne depugnes in alieno negocio 38.
ne dij quidem à morte liberant 455.
ne elephantus ebiberet 78.

ne Execestides quidem viam inuenerit 505.
nefasti dies 322.
ne genu quidem flexo 71.
ne gladium tollas mulier 97.
neglectis vrenda filix innascitur agris 251.
negocium ex ocio 518.
negocium non aptum 447.
ne gry quidem 607.
ne gustaris quibus nigra est cauda 132.
ne guttam quidem 120.
ne Hercules quidem aduersus duos 95.
ne ignifer quidem reliquus est factus 358.
ne incalceatus in montem 619.
ne in Melampygum incidas 169.
ne in neruum erumpat 170.
ne in pelle quidem 488.
ne inter apia quidem sunt 6.
ne inter vestibulum quidem 513.
ne Iupiter quidem omnibus placet 58.
ne ligula quidem dignus 115.
ne maior thylaco accessio 24.
ne malorum memineris 465.
ne magna loquaris 511.
ne Mercurio quidem credere 148.
ne mihi Suffenus essem 64.
ne mihi vacuam abstergas 431.
nemini fidas, nisi cum quo modium salis absumpseris 148.
nemo bene imperat, nisi qui paruerit imperio 183. 328.
nemo bene meritò bouem immolauit, præter Pyrrhiam 328.
nemo cogendus amicus 457.
nemo cogendus officij causa 454.
nemo læditur, nisi à seipso 421.
nemo malus hoc sciet 147.
nemo mortalium omnibus horis sapit 229.
nemo nos insequitur 611.
nemo quenquam publica ire via prohibet 371.
ne moue festucam 68.
ne moue lineam 370.
ne musca quidem 590.
ne My quidem facere audet 627.
ne nimium calidum hoc sit modo 210.
ne nomen quidem 139.
ne nummus quidem plumbeus 119.
Neoptolemi vindicta 406.
ne patris quidem nomen dicere posit 458.

ne per

ne per somnium quidem 234.
nephalia ligna 598.
nephalium sacrum 596.
ne pictum quidem vidit 254.
ne præceps fueris ad iurandũ 618.
ne pudeat artem 543.
ne punctum quidem 152.
ne puero gladium 170. 176.
ne quære mollia, ne tibi contingant dura 236.
neq; cæcũ ducem, neq; amentem consultorem 91.
neque cœlum, neque terram attingit 34.
neque compluitur, neque sole aduritur 248.
neque cum malis, neque sine malis 51.
neq; enim ignari sumus 411.
neq; Lydorum caricas 436.
neque mel neque apes 310.
neq; natare neq; literas 249.
neque nulli sis amicus, neque multis 41.
neque pessimus, neque primus 436.
neq; terræmotus timet, neq; fluctus 75.
ne quicquam sapit, qui sibi non sapit 532.
ne quid nimis 435.
ne quid moueare verborum strepitu 74.
ne quid suo suat capiti 414.
ne quis vnquam Megarensibus 337.
ne ramenta quidem 120.
nescis quid vesper serus vehat 289.
nescit capitis & inguinis discrimen 338.
ne si ad Iouis quidem aulam 376 561.
ne si bos quidem vocem edat 633.
ne sis patruus mihi 377.
ne spina quidem vulnerabit bonos 653.
nestorea eloquentia 205.
nestorea senecta 391.
ne supra pedem calceus 437.
ne sutor vltra crepidam 64.
ne temere Abydum 169.
ne tempestas quidem nocere possit 490.
ne terra quidem iuuit 120.
ne teruncium quidem insumpsit 117.
ne tria quidem Stesichori nosti 249.
ne verba pro farina 287.
ne vestigium quidem 200.
ne via quidem eadem cum illo vult ingredi 481.
ne vidit quidem oleum 252.
ne vicies musicam 435.
ne vmbram quidem eius nouit 119.
ne vni naui facultates 168.

ne vnquàm viri fenis 356.
niger infamis 139.
nihil ab Elephante differs 335.
nihil ad Bacchum 34. 173.
nihil ad fides ibidem.
nihil ad Parmenonis fuem 191.
nihil ad rem 35.
nihil ad verfum 34.173.
nihil agere 275.
nihil aliæ ciuitates ad Crotonem 192.
nihil cum amaracino fui 172.
nihil differs à Chærephonte 336.
nihil dulcius quàm omnia fcire 137.
nihil de vitello 595.
nihil ex agro dicis 205.
nihil cocio eft 132.
nihil graculo cum fidibus 172.
nihil graue paffus es, nifi tibi vindicas 204.
nihil homini amico eft opportuno amicius 622.
nihil inanius quàm multa fcire 137.
nihil minus expedit quàm agrum optimè colere 435.
nil intra eft oleam, nil extra eft in nuce duri 13.
nihil poteft, nec addi, nec adimi 500.
nihil facri es 120.
nihil fanum ibidem.
nihil fimile 190.
nihil profuerit bulbis 97.
nihil recufandum quod donatur 449.
Niobes mala 322.
ni pater effes 138.
ni purges & molas non comedes 310.
nifi crura fracta fuerint 510.
nifi fi qua vidit auis 476.
nocte lucidus, interdiu inutilis 13.
noctesq; diesq; 70.
nocuit & nocebit 167.
noctua volat 85.
noctuæ laurioticæ 179.
noctuinum ouum 552.
nodum in fcyrpo quæris 138.
nodum foluere 496.
nolens volens 53.
nomine tantùm notus 254.
non abijcit animum 73.
non admodum mifces 130.
non abfque Thefeo 97.
non cedendum malis 74.
non certatur de oleaftro 169.
non Chius, fed Cius 301.
non contis aut ramulis 379.
non curat numerum lupus 549.
non decet principem folidam dormire noctem 593.

non enim spinæ 526.
non e quouis ligno fit Mercurius 447.
non eras in hoc albo 573.
non est beatus esse, qui se nesciat 134.
non est cuiusuis Corinthum appellere 146.
non est curæ Hippoclidi 129.
non est Dithyrambus, si bibat aquam 491.
non est eiusdem & multa & opportuna dicere 242.
non est laudandus, ne in cœna quidem 266.
non est meum negociū, multum valeat 39.
non est oleum in lecytho 136.
non est remedium aduersus sycophantæ morsum 93.
non filius Achillis 581.
non habet, cui indormiat 490.
non idem sunt scriptura & Leucæus 297.
non illi inest dentale 345.
non impetam lingua 470.
non incedit per ignem 629.
non interpellandus famelicus 207.
non liberat podagra calceus 424.
non licet in bello bis peccare 364.
non luctu, sed remedio est opus in malis 37.
non magis parcemus, quàm lupis 136.
non magis quàm canem 119. 480.
non missura cutem, nisi plena cruoris hirudo 611.
non mouenda moues 641.
non nauigamus ad Hippolaitas 531.
non nauigas noctu 160.
non nouit natos 253.
non nostrum onus, bos clitellas 446.
non omnes qui habent citharam, sunt citharœdi 584.
non omnia eueniunt, quæ in animo statueris 238.
non omnia possumus omnes 33. 197.
non omnibus contingit 147.
non omnibus dormio 589.
non omninò temerè est, quod vulgò dictitant 520.
non omnis fert omnia tellus 34.
non oportet hospitem semper esse hospitem 538.
non persuadebis, ne si persuaseris quidem 149.
non pluet, &c. 539.
non pluris quàm simias 132.
non possum non dicere 387.
non potes Tethydem simul & Ga-

& Galateam amare 41.
non probantis 139.
non quantum lusciniæ dormiunt 161.
non quiduis continget, quod optaris 656.
non semper erit æstas 474.
non statim decernendum 613.
non statim finis apparet 214.
non statuar leæna in machęra 469.
non sum ex istis Heroibus 574.
non sunt amici, amici qui procul degunt 45.
non suscipiendum negocium temere 618.
non tam aqua similis aquæ 576.
non tam lac lacti simile ibid.
non videmus manticæ quod in tergo est 510.
non vna vehit nauis 441.
non vna manu capere 160.
non vt prior lædam, sed vt iniuriam retaliem 373.
non vulgari anchora nititur 466.
nosce teipsum 434.
nosce tempus 621.
nostræ farinæ 573.
nostris ipsorum alis capimur 419.
nostro Marte 98.
nota res mala, optima 411.
notare vngui, notare carbone 138.
notum lippis ac tonsoribus 508.
nouacula in cotem 314.
noua hirundo 261.
noui Symonem, & Symon me 262. 579.
nouit bona & mala 366.
nouit hæc Pylæa & Tyttygias 551.
nouit quid album, quid nigrũ 366.
nouit vias, quibus effugit Eucrates 300.
nouos parans amicos, ne obliuiscere veterum 41.
nouum cribrum nouo paxillo pendeat 583.
nox humida 91.
nuces relinquere 451.
nucleum amisi, reliquit pignori putamina 237.
nudæ gloriæ 49.
nudior Liberide 487.
nudior paxillo ibidem.
nudo capite 267.
nudo vestimenta detrahere 17.
nudo mandas excubias ibid.
nudus nec à centum viris spoliatur 286.
nudus tanquam ex matre 488.
nugæ theatri 462.

nugas agere 281.
nulla candidorum virorum vtilitas 628.
nullam corporis partem habet ociosam, ne eam quidem qua vocem promit 544.
nullam hodie lineã duxi 251.
nullius coloris 252.
nullius indigens Deus 182.
nullo scopo iaculari 289.
nullum animal, quod animal 591.
nullum ocium seruis 478.
nullus delectus 367.
nullus dies omninò malus 140.
nullus emptor difficilis bonũ emit obsonium 594.
nullus malus magnus piscis 517.
nullus sum 145.
numeris Platonicis obscurius 467.
numerus 126.
numero dicis 39.
nummo addicere 119.
nunc contingat seruari 165.
nunc bene nauigaui, cùm naufragium feci 410.
nunc dij beati 650.
nunc illa aduenit Datidis cantilena 78.
nunc in regionem veni 25.
nunc ipsa floret Musa 205.
nunc ipsa viuit sapientia ibidem.
nunc leguminum messis 620.
nũnc meæ in arctum coguntur copiæ 134.504.
nunc pluit, & claro nunc Iuppiter æthere fulget 226.
nunc tuum ferrum in igni est 474.
nunquã efficies vt rectè ingrediantur cancri 257.
nunquàm enim meos boues abegerunt nec equos 373.
nunquam ex malo patre bonus filius 483.
nunquid & Saul inter Prophetas? 174.
nutricum more malè 550.
nutu atque renutu 516.

O.

OBedientia fœlicitatis mater 325 469.
ὀβελίζειν 139.
obulo notare 112.
obijcere canibus agnos 169.
obliuionis campus 465.
obliquus cursus 302.
obulo dignus 119.
obsequium amicos, veritas odium parit 386.
ob textoris erratum 651.
obtorto collo trahi 554.640.
obturbas frustrà velut vnda 283.

da 283.
obtrudere palpum 260.
obuijs vlnis 383.
occasione duntaxat opus improbitati vel maliciæ 326.
occisionis a'a 601.
ociosus esto 562.
occultæ musices nullus respectus 475.
oculatæ manus 149.
oculis magis habenda fides, quàm auribus 218.
oculis ferre in sinu, in capite 47.
oculum excludere 640.
oculus dexter mihi salit 84.
octipedes 179.
octipedem excitas 420.
ocyor accipitre 209.
oderint dum metuant 479.
odi memorem compotorem 466.
odi puerulos præcoci sapientia 214.
odit cane peius & angue 479.
odium agreste ibidem.
odium nouercale ibidem.
odium Vatinianum ibid.
ô domus antiqua, quàm dispari domino dominaris 140.
odorari 507.
Oedipi imprecatio 397.
œnoe charadram 422.
œstro percitus 379.
Oetæus genius 647.
officere luminibus 187.
officium humilius 447.
officium ne collocaris in inuitum 457.
ogygia mala 318.
οἴκοθεν 185.
ὀιόλυκος 168.
oleo incendium restinguere 408.
oleo nitidius 239.
oleo tranquillior 425.
olet lucernam 160.
oleum camino addere 408.
oleum & operam perdere 275.
oleum in auricula ferre 512.
oleum & salem oportet emere 622.
oleum vendere 512.
oliuam ne comedas 232.
ollæ amicitia 48.
ollæ vestigium in cinere turbato 466.
olla lenticulam attigit 525.
ollam alere 430.
ollaris deus 125.
ollas ostentare 276.
ollas lippire 90.
ominabitur aliquis te conspecto 221.
omissa hypera, pedem insequeris 36.
omissis fontibus consectari riuulos

riuulos 12.
omissis nugis rem experiamur 25.
omitte vatem 359.
omne æs alienum cape, & multa 655.
omnem facultatem indutus est 492.
omnem iacere aleam 202.
omnem mouere lapidem 201.
omnem rudentem mouere ibidem.
omnem vocem mittere 104.
omnes attrahens, vt magnes lapis 414.
omnes laqueos effugere 148. 186.
omnes sibi melius esse malunt quàm alteri 533.
omne tulit punctum 58.
omnia chnaumata 630.
omnia esculenta obsessis 456.
omnia ex sententia cadunt 80.
omnia idem puluis 578.
omnia octo 499.
omnia præter animam 490.
omnia præclara dicis 143.
omnia secunda saltat senex 518.
omnia similia 576.
omnia sub vnam Myconum 579.
omnibus anteuertenda vitæ cura 157.
omnibus armis præsidijsque destitutus 146.
omnibus neruis 104.
omnibus vestigijs inquirere 112.
omnibus vnguiculis 510.
omni certaminis genere 106.
omni conatu inuadere 373.
omni deuorato boue, in cauda defecit 499.
omni pede standum 105.
omni pede eundem calceum inducere 37.
omni telorum genere oppugnare 105.
omnis herus seruo monosyllabus 135.
omnium calculus 58.
omnium horarum homo 572.
omnium quos sol videt 135. 483.
omnium rerum vicissitudo est 226.
onobatis 264.
onus nauis 439.
opera Sylosontis ampla regio 135.
operarij 259.
operi incipienti fauendum 330.
oportet agrum imbecilliorem esse 438.
oportet omnibus corydalis 334.

oportet remum ducere, qui didicit 618.
oportet testudinis carnes aut edere, aut non edere 54.
oppedere, & oppedere contra tonitrua 132.
optat ephippia bos piger, optat arare caballus 361.
opta vicino vt habeat, magis autem ollæ 534.
optima quidem aqua 188.
optimum aliena insania frui 569.
optimum condimentum fames 381.
optimum non nasci 643.
optimum obsonium labor senectuti 311.
opus ad opus 528.
oracula loqui 389.
orci galea 79.
ordinem deserere 635.
oresti pallium texere 285.
origanum tueri 629.
ornatus ex tuis virtutibus 644.
orphica vita 369.
osce loqui 267.
oscitante vno, deinde oscitat & alter 132.
osculana pugna 230.
os inest orationi 289.
os infrene 242.
os perfricare 267.
ostiatim 493.
ostium obdite prophani 477.
ostrei in morem hæret 509.
os sublinire 260.
ouem lupo commisisti 169.
ouium mores 337.
ouium nullus vsus ibidem.
ouo prognatus eodem 577.
ouum adglutinas 274.
ouum ouo simile 575.

P.

PActoli opes 178.
palmarium facinus 61.
palmam ferre 636.
palinodiam canere 450.
palpari in tenebris 91.
palumbem pro columba 288.
Pamphili furtum 549.
panagæa Diana 292.
pandelecias sententias 67.
panicus casus 268.
panidis suffragium 365.
panis lapidosus 76.
pannus lacer 131.
papè Myxus 510.
papyri fructus non postulat magnam spicam 99.
paria facere 495.
paries dealbatus 589.
pari iugo 31.
pardi mortem adsimulat 302.
parieti loqueris 273.
par pari 31.
par pari referre 495.

pariter remum ducere 108.
parit puella, etiam si malo viro adsit 209.
Parthi quò plus biberint 77.
partitio non præfocatio 548.
parturiunt montes, nascetur ridiculus mus 235.
Parni scapula 610.
paruo emptas carnes 598.
paruus semper tuus pullus 50.
pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum 153.438.
patriæ fumus igni alieno luculentior 515.
Pattecione calumniosior 93.
patris est filius 574.
Patrocli occasio 587.
Patroclo sordidior 596.
pauciloquus, sed eruditus 89.
pauper, sed ingeniosus 489.
paupertas sapientiam sortita est 488.
pausone mendicior 492.
pecunia absque peculio fragilis 100.
pecuniæ obediunt omnia 443.
pecuniæ vir 180.
pecuniarum cupiditas Spartam capiet, præterea nihil 550.
pecuniosus damnari non potest 445.
pedem conferre 26 201.
pedem vbi ponat non habet 488.
pedere thus 514.
pedetentim 612.
pedibus in sententiam discedere 58.
pedibus trahere 193.
pediculi Platonis 595.
pedum visa est via 259.
pegaso velocior 209.
peius Babys tibia canit 313.
pellem caninam rodere 470.
Pellænea tunica 330.
Pelopis talenta 178.
pennas nido maiores extendere 64.
Penelopes telam texere 274.
penicillare 353.
pensum persoluere 635.
πεντοπλόα 433.
pepones 350.
per antiquum diem 330.
perdere naulum 358.
perdicis crura 222.
perdidisti vinum infusa aqua 76.
perendinum ventum prædiscere 539.
per fluuium traducere 76.
pergræcari 396.
per hastæ cuspidem currere 171.
per harma aliquid facere 463.

peribis

peribis, si non feceris 506.
periculum proræ selis 166.
periculosum est canem intestina gustasse 258.
per ignem incedis 167.
perierunt bona 145.
perijt sus 275.
περίτριμμα 429.
per manus tradere 230.
per medium annulum trahaendum oportet 318.
per nebulam 467.
per nebulam, per caliginem, per somnium 307.
per parietem loqui 15.
perplexus 505.
perplexus animiq; consternati 505.
perq; enses, perq; ignem oportet erumpere 171.
persæpe sacra haud sacrificata deuorat 548.
per satyram 308.
per tenebras quæ apud quercum 321.
pertinax contentio 31.
per transennam inspicere 307.
Pettecione calumniosior 93.
phaniæ ianua 62.
Phalaridis imperium 135.
Phallus Deo 623
phani ostium 306.
Phaselitarum sacrificium 598.
phicidissare 351.
philauti 514.
Philippide tenuius 596.
philosophari 620.
Philotesius crater 43.
Phoci conuiuium 418.
Phocensium amolitio 198.
Phocensium execratio ibid.
phœnice rarior 552.
phœnice viuacior 392.
phœnicum pacta 295.
Phormionis thori 231.
Phrynondas alter 262.
Phrynichi lucta 287.
Phryx plagis emendatur 343.
pica certat cum luscinia 190.
pica cum luscinia certat 8.
pili non facio 117.
pilos pro lana 288.
pilus in medio 151.
pingui mensura 384.
pingui Minerua 57.
pinguior lecytho 339.
pinguis venter non gignit sensum tenuem 517.
pinus in morem 145. 359.
pireus non fert vasa inania 400.
piscator ictus sapiet 568.
piscem natare doces 17.
piscis eget sale 24.
piscis nequam est, nisi recens 329.
piscis primùm à capite fœtet 484.

tet 484.
piscis repositus 319.
pistillo caluior 222.
pistillo nudior 488.
pistillo retusius 342.
Pitana sum 229.
Pithon formosus 26.
Placiadæ 645.
placide bos 612.
plaustra conuicijs onusta 472.
plena manu 383.530.
plenilunio fiet 463.
pleno gradu 162.
pleno modio 384.
plumbeo iugulare gladio 123.
plures adorant solem orientem, quâm occidentem 48.
plures Callicyrijs 610.
plures triobulos, paucos est cernere vates 584.
pluris est oculatus testis vnus, quâm auriti decem 149.
plurium calculus vincit 96.
plus aloës, quâm mellis habet 52.
plus apud Campanos vnguenti, quâm apud cæteros olei fit 189.
podex lotionem vincit 326. 424.
pollicentis se promissa re præstiturum 217.
Polycrates matrem pascit 28.
Polypi 549.
Polypi caput 52.
Polypi mentum obtine 293. 571.
pomarius Hercules 125.
ponere supercilium 59.
pontificalis cœna 396.
porcellus Acarnanius 304.
porcum immola 342.
porcus Troianus 398.
porrectis pedibus dormire 564.
porrigere manus 100.
porro à Ioue atque à fulmine 565.
post acerba prudentior 569.
post bellum auxilium 570.
posterioribus melioribus 559.
post festum venisti 615.
post folia cadunt arbores 165.
postica sanna 144.
postico discere 588.
pistillo nudior 488.
post Lesbium cantorem 191.
post Marathonem pugna 409.
post principia 566.
post rem deuoratam ratio 569.
præbere viros 225.

prædiues 180.
præmansum in os inserere 56.
præmatura mors 567.
præmouere venatum 214.
præpostere 11.
præsens absens 71.
præsentem fortunam boni consule 536.
præsente mulge, quid fugientem insequeris? ibidem.
præstat canem irritare, quàm anum 567.
præstat habere acerbos 28.
præstat inuidiosum esse 362.
præstat vni malo obnoxium esse, quàm duobus 409.
præter Sibyllam leget nemo 147.
præuertit anchoræ iactum Deus 237.
preces armatæ 516.
premenda occasio 474.
premere pollicem 57.
Prienensis iustitia 370.
prima facie, prima fronte 111.
primas iactare hastas 11.
primas tenere 157.
primoribus labijs degustare 309.
primùm Aegina pueros optimos alit 331.
primùm apes abigendæ 561.
primùm Mars in filijs laudatus est 332.
primùm rectè valere, proxima forma, tertio loco diuitiæ 87.
princeps indiligens 306.
principatus Scyrius 129.
principes inter se noti 461.
principium dimidium totius 3.
principium, medium & finis 631.
principum fauor necessarius 481.
priscis credendum 215.
priùs antidotum quàm venenum 15.
priùs duo echini amicitiam ineant 254.
priùs locusta bouem pariet 255.
priùs ouem lupus ducat vxorem 254.
priùs quàm assa sit farina 16.
priusquam gallus iterum cecinerit 210.
priusquam mactaris, excorias 16.
priusquam sortiaris, communia deuoras 551. 640.
priùs testudo leporem anteuerterit 255.
proba est materia, si probum adhibeas artificem 312.
pro beneficentia Agamemnonem

nem vlti sunt Achiui 327.
pro bonis Glomi 246.496.
pro cæco exoculatus est 409.
Procridis telum 79.
procul a pedibus equinis 565.
procul ab auribus nuncius veniat 143.
pro Delo Calauriam 494.
prodico doctior 196.
pro dignitate cuiusque 156.
pro eleganti medico malus poeta 451.
profectus ad Apaturia, redijt Maio 614.
profundum sulcum 389.
prolixius Iliade 240.
pro malo cane suem reposcis 288.
pro mea virili 105.
Promeri canes 646.
promus magis quâm condus 385.
Pronomi barba 222.
pro perca scorpium 287.328.
propria vineta cædere 94.
proprij nominis obliuisci 465.
prora & puppis 3.
Proteo mutabilior 293.
proteruiam fecit 528.
protinus apparet, quæ plantæ frugiferæ futuræ 113.
prouoluitur ad miluios 464.
prudentia cum viribus coniuncta 541.
prudens in flammam mittere manum 416.
psecas aut ros 56.
ψευδέπυρα οἴου τὰ σὰ 429.
psydracia 634.
psyra Bacchum 598.
psyricê facta 597.
πτερυγίζειν 353.
Ptolemaica lis 557.
pudebat recusare, & non audebant suscipere 541.
pudor & metus ibidem.
pudor in oculis ibidem.
puer glaciem 418.
pueri senesq; 441.483.
pugnis & calcibus 373.
pugno tenere 561.
pulchrè dixti 29.
pulchrè fallit vulpem 334.
pulchrorum etiam autumnus pulcher est 223.
pulchrum sepulchri elogio 62.
pulmo prius venisset 309.617.
puluerem oculis offundere 91.
Punica fides 297.502.
punctum temporis 642.
purgatis auribus 71.
purior clauo 303.
purpura iuxta purpuram dijudicanda 367.
purus putus 583.
pusillus quantus Molon 517.

putre salsamentum amat origanum 448.
Pygmeorum acrothynia colosso aptare 448.
pyraustæ gaudes gaudium 416.
pyraustæ interitus 423.
pyrrhandri commentũ 299.
pyrrhichen oculis præ se ferens 379.
πυῤῥιχίζειν ibidem.

Q.

QVadra propria 486.
quadratus homo 500.
quæ apud inferos 631.
quæcunque in somnio videntur 656.
quæ dantur 536.
quæ diuinitùs contingunt 86.
quæ dolent, molestum est contingere 426.
quæ ex antiqua 321.
quæ non posuisti, ne tollas 371.
quæ quis ipse facit 514.
quærendæ facultates, deinde virtus 492.
quærens obsonium, vestem perdidi 235.
quæ semel ancilla, nunquàm hera 177.
quæ serô contingunt, sed magnifica 617.
quæ sub alis fiunt 352.
quæ supra nos, nihil ad nos 38.
quæuis terra patria 87.
qualis hera, talis pedissequa 577.
qualis vir, talis oratio 113.
quàm apes apum similes 575.
quàm curat testudo muscas 177.
quàm facilè vulpes pyrum comest 525.
quàm in tragœdia Comici 12.
quam quisque nouit artem, in hac se exerceat 618.
quando id fieri non potest 535.
quanquam non dixeris, tamen apparet è pelle 113.
quanta mus apud Pisem 201.
quanta vix cœlo capi posśint 459.
quanto asinis præstantiores muli 190.
quantum pedibus potes 212.
quantum habet 180.
quantum non miluus oberret 179.
quarta luna nati 59.
quasi millus cani 566.
quasi sutrium eant 287.
quatuor obulis non æstimo 121.
quauis re dignus 154.
quem fortuna pinxerit 522.

quem

quem mater amictum dedit, obferua 628.
queruli in amicitia 47.
qui amant, ipfi fibi fomnia fingunt 656.
qui arat oliuetum 311.
qui bene conijciet hunc vatem perhibeto optimum 112. 538.
quibus nec ara, neque fides 296.
qui canem alit externum 327.
qui circa falem & fabam 44.
qui continet arcanum 604.
qui conturbat omnia 440.
qui Achiuos à turre iudicatis 566.
quicquid in linguam venerit 243.
quicquid in buccam venerit ibidem.
qui cum contemptu vitæ inuadunt 74.
quid ad Mercurium? 35.
quid ad farinas? 34.
quid cæco cum fpeculo? 173.
quid cani & balneo ibid.
quid de pufillis magna procemia? 356.
quid diftent æra lupinis 152.
qui domi compluitur 252.
quid nifi victis dolor? 638.
quid non fies, profectus Arbelas? 656.
quid opus erat longis canere tibijs? 276.
quid primum & vltimum 52.
quid fi cœlum ruat? 258.
quid tandem non efficiant manus? 311.
quid tibi Apollo cecinit? 464.
qui egent lucerna, infundunt oleum 245.
qui eget, in turba verfetur 492.
qui iure perierunt 359.
qui infpuerit in cauernam formicarum 413.
qui modus equitum? 462.
qui multa rapuerit, pauca fuffragatoribus dederit, faluus erit 444.
quid multum obfuit 453.
qui nihil litigat, cœlebs eft 220.
qui nimiùm properat, feriùs abfoluit 213.
qui non zelat, non amat 51.
qui obticefcit 604.
qui omni in re, & omni in tempore 266.
qui paratus ad refiftendum 430.
qui pofsim ab hoc epulo abeffe 382.
qui prior læfit 652.
qui probus Athenienfis 195.

qui quæ vult dicit, quæ non vult audiet 407.
quis aberret à ianua 1.
qui semel scurra, nunquàm paterfamiliàs 325.
qui sese non habet, Samum habere postulat 19.
qui parentem laudabit, nisi infœlices filij 141.
quisquis is fuerit 150.
quisquis tardè venit ad cœnã 614.
qui sunt apud inferos terniones 476.
qui vsus cepis putridi? 131.
qui vitat molam, vitat farinã 310.
quoad vixero 566.
quocunq; pedes ferent 55.
quocunq; in solum venit 5.
quod alijs vicio vertas, ipse ne feceris 372.
quod adest, boni consule 535.
quod alibi diminutum, exæquatur alibi 33.
quod alius condiuit coquus, aliter condiam 229.
quod datur 537.
quod dedi datum nollem 569.
quod factum est, infectum fieri non potest. 455.
quod in corde sobrij, id in lingua ebrij 388.
quod index auro, id aurum homini 365.
quod non est opus esse, charum non est 116.
quod pulchrum, idem amicum 222.
quod rectè datum est 383.
quod scis, nescis 604.
quod volumus, sanctum est 510.
quod vtile, honestum: quod autem noxium, turpe 545.
quò properas, num ad Ephesum? 196.
quo semel est imbuta 326.
quos non tollerent centum Aegyptij 439.
quò terrarum raperis? 36.
quò transgressus? 94.
quot homines, tot sententiæ 32.
quot seruos, tot hostes 149.
quum adsit via, semitam quæris 626.
quum adsit vrsus, vestigia quæris ibidem.
quum aqua fauces strangulet 13.
quum cessat Boreas 621.
quum Delphis sacrificauerit, ipse carnes absumit 446.
quum licet fugere, ne quære litem 479.
quum muta pepererit 463.
quum sis nanus, cede 194.

quum vterque concedit alteri 468.

R.

RAdit vſq; ad cutem 553.
ranæ aquam 8.
rana cum locuſta 187.
rana Cyrina ſapientior 337.
ranarum more bibere 77.
rana ſeriphia 605.
ranis vinum præminiſtras 446.
rapina cotycijs 547.
rara auis 552.
Receptui canere 500.
rectam ingredi viam 370.
recto pectore 215.
reddidit Harpocratem 607.
refricare cicatricem 374. 409.
refutantis laudem immodicam 27.
regia vaccula 154.
reijcientis auctorem formidinis 225.
relinque quippiam & Mœdis 529.
rem acu tetigiſti 25. 113.
rem factam habere 562.
rem factam ſtultus cognouit, piſcator ictus ſapiet 220.
remis veliſq; 105.
rem nouam aggredior 106.
re opitulandum, non verbis 99.
repariazare 296.
reperire rimam 186.
repperit Deus nocentem 644.
reprehenſio cogitationis 450.
res ad triarios redijt 202.
res Cannacæ 330.
res eſt in cardine 168.
res indicabit 199.
res in foro noſtro vertitur 228.
Reſpublica nihil ad muſicum 37.
Reſpublica virum docet 201.
res ſacra conſultor 114.
reti ventos venaris 272.
rex aut aſinus 202.
Rhadamanteum iudicium 369.
Rhadamanti iuſiurandum 216.
rhamnuſia Nemeſis 648.
rhamnuſius 370.
rheginis timidior 625.
rhodiorum oraculum 611.
rhodij ſacrificium 555.
Riſus Ionicus 398. 554.
riſus Megaricus 554.
riſus ſyncruſius 555.
riſus Chius 554.
Romanus ſedendo vincit 611.
rore paſcitur 596.
roſam cum anemona confers 187. 355.
roſam, quæ præterijt, ne quæras iterum 355.

roſcius 157.
rudem accipere 500.
rude donare ibidem.
rudentes & remos cum armis commutauit 451.
rudius ac planius 508.
ruminare negocium 159.
rumor publicus non omninò fruſtrà eſt 460.
rupta ancora 324.
ruris fons 159.
rus ciuitas 640.
ruſticanum oratorem ne contempſeris 128.
ruta cæſa 630.
ῥυποκόνδυλος 599.

S.

SAcer manipulus 76.
ſacer piſcis 335.
ſacietas ferociam parit 179.
ſacra celeriùs abſoluenda 211.
ſacra hæc noſtra non aliter conſtant 623.
ſacram anchoram ſoluere 203.
ſacra nihil ſunt 600.
ſacrum ſine fumo 598.
ſæpè etiam eſt holitor opportuna locutus 238.
ſaguntina fames 490.
ſalaminia nauis 209.
ſale emptum mancipium 124.
ſalem & fabam 584.
ſale & aceto 592.
ſalem & menſam ne prætereas 44.
ſal & menſa 43.
ſalem & caſeum edere 233.
ſalem lingere ibidem.
ſale nihil vtilius 88.
ſalem vehens dormis 593.
ſale perunctus hic adiuuabitur 397.
ſaliares dapes 603.
ſalis onus, vnde venerat, illuc abijt 648.
ſaliuam imbibere 326.
ſalillum animæ 642.
ſalſitudo non ineſt illi 341.
ſalſuginoſa vicina 424.
ſaluete equorum filiæ 26.445.
ſambucam citiùs 257.
ſamij literati 573.
ſamij mores 93.
ſamiorum flores 348.
ſamiorum laurea ibidem.
ſamiorum mala metuis 428.
ſamium comatum 348.
ſanguine flere 378.
ſanior eſt piſce 558.
ſapiens diuinat 537.
ſapiens non eget 538.
ſapiens ſua bona ſecum fert 80.
ſapientes tyranni ſapientum congreſſu 49.
ſapientia vino adumbratur 397.

ſapientum octauus 155.
Sardanapalus 349.
ſardi venales 82.610.
ſardonius riſus 554.
ſarone magis nauticus 378.
ſarta tecta 502.561.
ſarpedonium littus 103.
ſatis quercus 526.
ſatius eſt recurrere, quàm malè currere 569.
ſatiùs eſt initijs mederi, quàm fini 570.
Saturniæ lemæ 89.346.
ſaturni podex 336.
ſaxum volutum non obducitur muſco 71.
ſaxum voluere 282.
ſcabioſior Leberide 67.
ſcarabei vmbræ 123.
ſcarabeo citiùs perſuaſeris 411.
ſcarabeo nigrior 520.
ſcarabeus aquilam quærit 646.
ſcarabeus citiùs faciet mel 256.
ſcœnicolæ 239.
σκιαμαχεῖν 277.
ſcindere glaciem 5.
ſcindere penulam 248.
Scipioni arundineo inniti 238.
ſcit quomodo Iupiter duxerit Iunonem 136.
ſcopæ diſſolutæ 574.
ſcopas diſſoluere ibidem.
ſcopum attingere 113.
ſcraptæ 123.
ſcrupulum inijcere 628.
σκύτη βλέπει 591.
Scyta acciſſans aſinum 590.
ſcyta malus 69.
ſcytarum oratio 66.
ſcytarum ſolitudo 591.
ſecum viuere 434.
ſecundis ventis 80.
ſecundo æſtu 79.
ſecurim inijcere 413.
ſedecim pedibus ſuperauit 190.
ſedens columba 425.
ſeiuncta ſunt Merrhæ & Siloam fluenta 151.
ſelliſſare 66.
ſemel rubidus, ac decies pallidus 656.
ſemiſsis homo 115.
ſemper affert Libya mali quippiam 299.
ſemper Africa noui aliquid adportet ibidem.
ſemper agricola in nouum annum diues 237.
ſemper aliquis in Sidonis domo 248.
ſemper graculus aſsidet graculo 576.
ſemper fœliciter cadunt Iouis taxilli 80.
ſemper Ilio mala 320.

ſemper Leontini iuxta pocula 396.
ſemper me tales hoſtes inſequantur 115.
ſemper rubidus ac decies pallidus 657.
ſemper ſeni iuuenculam ſubijce 34.
ſemper ſimilem ducit Deus ad ſimilem 576.
ſemper ſuperioris anni meliora 656.
ſemper tibi pendeat hamus 203.
ſemper virgines furiæ 645.
ſenecta leonis præſtantior hinnulorum iuuenta 188.
ſenem admonere 287.
ſenem erigere 570.
ſeneſco ſemper multa addiſcens 540.
ſeneſcit bos 395.
ſenes mutuum fricant 494.
ſenex bos non lugetur 394.
ſenex pſitacus negligit ferulam 287.
ſenis doctor 287. 288.
ſenis mutare linguã 284. 287.
ſenum prudentia 540.
ſeptem conuiuium, nouem conuitium 102.
ſeptennis quum ſit, nondum edidit dentes 345.
ſeptimus bos 124.
ſequitur ſepiam Perca 577.
ſera in fundo parſimonia 569.
ſerenitati nubem inducere 18.
ſerere ne dubites 311.
ſerò Iupiter diphthæram inſpexit 644.
ſerò molunt deorum molæ 654.
ſerò ſapiunt Phryges 568.
ſerò veniſti 570.
ſerò veniſti, ſed in colonum ito 614. 570.
ſerpens niſi edat ſerpentem, draco non fiet 551.
ſerpentis oculus 506.
ſeruabis bouem 200. 322.
ſeruatori tertium 498.
ſeruilis capillus 266.
ſeruire ſcenæ 571.
ſeruorum ciuitas 124.
ſeruum haud veho 58.
ſeruus ſeruo præſtat, dominus domino 194.
ſeruus quum ſis, comam geris 177.
ſaxagenarios de ponte deijcere 393.
ſibi canere 533.
ſibi malum repperit 417.
ſibi parat malum, qui alteri parat 414.
ſi bouem non poſsis, aſinum agas 536.
Sibylla viuacior 392.
ſi caſeum haberem, non deſidera-

derarem obsonium 233.
sic est ad pugnæ partes, re peracta, veniendum 615.
si coruus posset tacitus pasci 243.
si crebrò iacias, aliud alias ieceris 290.
siculissare 398.
siculus miles 124.
siculus omphacizat 214.
sicyon arrodens, vxor lacernam texe 232.
si Deus voluerit 100.
signum bonum aut malum 112.
si iuxta claudum habites, subclaudicare disces 133. 424.
sileni Alcibiadis 586.
silentij tutum præmium 603.
si leonina pellis non satis est, vulpina addenda 300.
si meus ille stylus fuisset 499.
simia barbata seu caudata 586.
simia est simia, etiam si aurea gestet insignia 223.
simia fucata 586.
simia in purpura 114. 176. 588.
simia non capitur laqueo 298.
simiarum pulcherrima deformis est 224.
simile gaudet simili 575.
similes habent labra lactucas 577.
similes videntur captiuis ex Pylo 592.
similior ficu 576.
Simonidis cantilena 535.
simulare cupressum 353.
simul da & accipe 148.
simul & misertum est, & interijt gratia 328.
simul sorbere & flare difficile 256.
simul & dictum & factum 208.
sinapi victitare 375.
sine canibus & retibus 100.
sine capite fabula 245.
sine Cerere & Baccho friget Venus 397.
sine cortice nabis 98. 540.
sine ope diuina nihil valemus 96.
sine pennis volare haud facile est 256.
sine riuali diligere 515.
sine vt incolumis redeat 59.
si non adsint carnes, taricho contentos esse oportet 535.
sinopissas 351.
siphiniassare ibidem.
si quid mali in Pyrrham 143.
si quis iuxta ciuitatem clypeus 306.
Siren amicum nunciat, apis hospitem 465.
sisyphi artes 299.

si tanti

ſi tanti vitrum, quanti margaritum 190.
ſi tibi amicum, nec mihi inimicum 58.
ſi tibi machæra eſt, & nobis eſt domi vrbina 429.
ſi tu proreta 481.
ſi vinum poſtulet, pugnos illi dato 289.
ſi vultur es, expecta cadauer 246.
ſmaragdus in luce obſcurus 23.
Socratis callus 929.
ſolæ Lacenæ viros pariunt 226.
ſolem adiuuare faucibus 20.
ſolidos è clibano boues 403.
ſoli lumen inferre 8.
ſolus currens vicit 636.
ſolus ſapit 193.
ſomnium 161. 633.
ſomnum non vidit 160.
ſomnus abſit ab oculis 161.
ſontica cauſa 457.
Sophocles, Laudiceni 60.
ſortem & vſuram perſoluere 652.
ſoterichi lecti 125.
ſphæram inter ſeſe reddere 470.
ſphæra per præcipitium 524.
Spartæ ſerui maximè ſerui 572.
Spartam nactus es, hanc orna 572.
ſphondyla fugiens peſsimè pedit 303.
ſpem precio emere 237.
ſpes alit exules 600.
ſpes ſeruat afflictos 601.
ſpes tenuis ibidem.
ſpitama vitæ 642.
ſpirat Cæcias 555.
ſponde noxa præſto eſt 405.
ſpongia corrigere 139.
ſpongia mollior 425.
ſponſi vita 348.
ſpontanea moleſtia 414.
ſquillas à ſepulchro vellas 342.
ſtateram ne tranſgrediare 332.
ſtatuam faucibus colas 256.
ſtatua taciturnior 607.
ſtellis obſignare, obelo notare 112.
Stentore clamoſior 103.
ſterilem fundum ne colas 273.
ſterilior Agrippo 492.
ςηνιῶσαι 406.
ſtrumam dibapho tegere 247.
ſtrychnum bibit 242.
ſtultitia eſt, Iouem putare eſſe 345.
ſtultior Corœbo 343.
ſtultior Melitide 338. 555.
ſtultior Morycho 38. 343.

stulto ne permittas digitum 345.
stultus, qui patre cæso, liberis pepercit 650.
stultus stulta loquitur 582.
stupa feniculus 643.
stupidior Praxille, Adonide 143.
suade lupis vt insaniant 524.
suadeo quod ipse facturus essem 114.
suam quisque homo rem meminit 534.
sub aliena arbore fructum 101.
sub cultro liquit 164.
subiugus homo 572.
subdititius es 458.
subitò alius 452.
subitum remedium periculi 520.
sublata lucerna, nihil interest inter mulieres 219.
sub manu nasci 572.
subuentanea parit 634.
succisiua opera 161.
suem irritat 421.
sui cuique mores fingunt fortunam 653.
sui dissimilis 453.
summam manum addere 497.
summaria indicatura 238.
summa vi defendere 100.
summis ingredi pedibus 477. 617.
summis labijs 308.
summis vnguibus ingredi 62.
summis vti velis 106.
summis naribus olfacere 309.
summo pede 308.
summum cape, & medium habebis 438.
summum fastigium imponere 497.
summum ius, summa iniuria 553.
summum suere centonem 500.
suo ipsius iudicio perijt sorex 412.
suo ipsius laqueo captus est ibidem.
suo iumento sibi malum accersere 412.
suo quisque studio gaudet 513.
suo sibi hunc iugulo gladio, suo telo 412.
superatus es à gallo quopiam 377.
superauit dolum Troianum 502.
supercilium salit 88.
super te hæc omnia Leparge 650.
supremum fabulæ actum addere 498.
surculum defringere 307.

ſurdaſter cum ſurdaſtro litigabat 578.
ſurdior Toronæo portu 603.
ſurdior turdo ibidem.
ſurdo canis 278.
ſurdo fabulam narras 278.
ſurdo oppedere 277.
ſurſum ac deorſum 106.
ſurſum verſus ſacrorum fluminum feruntur fontes 255.
ſus acina dependens 645.
ſus cum Minerua certamen ſuſcipit 9.
ſus in volutabro cœni 364.
ſus Mineruam 8.
ſuſpendio deligenda arbor 145.
ſuſpenſa manu 309.
ſus per roſas 351.
ſusq; deq; 116.
ſus ſaltauit 12.
ſus ſub fuſtem 164.
ſuſtollere manus 376.
ſus tubam audiuit 365.
ſutorum atramentum 520.
ſuum cuique pulchrum 32.
ſuus cuique crepitus bene olet 513.
Sybariſſare 399.
Sybaritica mala 320.
Sybaritica menſa 320.400.
Sybaritæ per plateas 62.
ſycophanta 92.
Syculus omphacizat 214.
ſydera cœlo addere 23.
ſyloſontis chlamys 246.
ſyncerum vas incruſtare 15.
ſyncretiſmus 46.
ſyrbenæ chorus 557.
Syracuſana menſa 400.
Syrus quum non ſis, ne Syriſſa 174.

T.

TAcitè ſtomachari 363.
tacito pede 613.
taciturnior Pythagoreis 607.
Tænarium malum 319.
talaria inducre 208.
talia gignit bellum 413.
talpa cæcior 90.
talum reponere 451.
tam in procliui quàm imber 525.
tam multa quàm ſapiens 241.
tam perit quàm extrema faba 319.
Tanagræus cœtus 335.
tangere hulcus 374.
tanquàm ad aram 203 560.
tanquàm argiuum clypeum abſtulerit, ita gloriatur 63.
tanquàm Chalcidica nobis peperit vxor 220.
tanquàm conchilium diſcerpere 130.
tanquàm de narthecio 525.

tanquam de ſpecula 538.
tanquam heros in clypeo excipere 101.
tanquam in phiditijs 232.
tanquam in ſpeculo, tanquã in tabula 508.
tanquam meum nomen, tanquam digitos 427.
tanquam ſuber 242.
Tantali horti 633.
Tantali lapis 591.
Tantali pœnæ 599.
Tantali talenta 180.
Tarichus aſſus eſt, ſimulatq; viderit ignem 526.
taurum tollet, qui vitulum ſuſtulerit 70. 141.
tauricum tueri 376.
tecum habita 435.
teipſum inſpice 515.
teipſum laudas ibidem.
teipſum non alens, canes alis 20.
telenicia Echo 242.
Telenico pauperior 487.
telluris onus 127.
tempeſtas rerum 314.
tempus omnia reuelat 106.
temulentus dormiens non eſt excitandus 374.
tenedia bipennis 496.
Tenedius homo 366.
Tenedius patronus ibidem.
Tenedius tibicen 262.
teneri calidis balneis 401.
tentantes ad Troiam peruenerunt Græci 203.
tenui filo 432.
tenuis ſpes 146.
tenuiter diducis 598.
ter 390.
Termeria mala 407.
ter abſtergere 434.
Terebintho ſtultior 346.
terra amat imbrem 574.
terra defoſſum habes 475.
terræ filius 458.
terræ inteſtina 338.
terra mariq; 107.
terra mihi priùs dehiſcat 143.
terram pro terra 200.
terram video 608.
terra volat 256.
tertium caput 56.
teſtaceum flagellum 200.
teſta colliſa teſtæ 636.
teſtudinem equus inſequitur 190.
teſtudinem pegaſo comparas 188.
teſtudo intra tegumen tuta eſt 561.
teſtulæ tranſmutatio 226.
tetigit lapidem à cane morſum 557.
thaſium infundis 382.
Θ præfigere 139.
Thaſſus bonorum 82.
Theagenis hecateum 268.

Theagenis pecuniæ 493.
Theocrines tragicus 92.
theſaurus carbones erant 233.
Thericlei amicus 397.
Therſitæ facies 223.
Theſſala mulier 220.
Theſſalorum commentum [illegible]5.
Theſſalorum alæ 397.
Theutidum more 628.
Thraces fœdera neſciunt 296.
Thracium commentum ibid.
θράττειν 502.
thynni more 158.
thurium lema 225.
thynniſſare 374.
thymbra victitans 67. 232. 562.
tibiam tubæ comparas 190.
tibicen vapulat 543.
tibicines mente capti 337.
tibicinis vitam viuis 348.
timidi mater non flet 539. 566.
timidi nunquàm ſtatuerunt trophæum 624.
timidior es proſpiciente 623.
timidior Piſandro ibidem.
timidus Plutus 624.
tineas paſcere 114.
tinctura Cyzycena 543.
tinctura Sardonica ibid.
Tireſia cæcior 90.
Titanas imploras 98.
Titanicus aſpectus 629.
Tithymallus Laconicus 115.
Tithoni ſenecta 391.
titio ad ignem 524.
titiuillitium 119.
Titius 21.
tollat te qui nouit 553.
tolle digitum 638.
tolle calcar 430.
tollenda mali occaſio 473.
tolle tolle mazan quàm ocyſſimè ſcarabeo 597.
tollere cornua 60.
tollere criſtas 59.
tota erras via 1.
tota hulcus eſt 439.
toto cœlo errare 2.
toto corpore 510.
toto organo 6.
toto pectore 105.
totum ſubuertere 358.
totus echinus aſper 67.
τοῦτον ἡ κυνάμυια ἄγει 627.
trabs in omnibus 148.
tradere prouinciam 148. 501.
tradunt operas mutuas 97. 109.
tragicè loqui 311.
tragicus rex 130.
tragicum malum 317.
tragicum tueri 376.
tragœdias in nugis agere 356.
tragulam inijcere 334.

tranquil-

tranquillo quilibet gubernator est 81.
tranquillum æthera remigas 281.
transuersum agere 455.
tredecim cubitorum 341.
trepidat in morem galli cuiuspiam 628.
tria cappa pessima 263.
tria saluberrima 558.
tribus bolis 88.
tribus minis insumptis, duodecim imputat 593
tribus verbis 89.
tributis potiora 395.
tricæ apinæ 121.
triceps Mercurius 56.
tristis litera 138.
tristis scytale 377.
trium dierũ commeatũ 493.
trium literarum homo 121.
trochi in morem 291.
trutina iustius 368.
τρυγόβιοι 595.
tuam ipsius terrã calcas 150.
tuas res tibi habeto 163.
tua res agitur, paries cùm proximus ardet 167.
tu in legione, ego in culina 178.
tuis te pingam coloribus 470.
tunica pallio propior est 531.
tunc canent cygni cùm tacebunt graculi 205.
tunicati 490.
tuo te pede metire 60.
turdus ipse sibi malum cacat 418.
turpe silere 361.
turpis iactantia 511.
turture loquacior 240.
tussis pro crepitu 586.
tute hoc intristi, tibi omne est exedendum 418.
tute lepus es, & pulpamentum quæris 23.
tuum tibi narro somnium 13.
Tyria maria 631.

V.

VAcuam inhabitare 277.
Vadimonium deserere 457.
valeat amicus cum inimico 152.
vale charum lumen 104.
valere pancraticè 558.
vallus vitem decepit 231.
vapula papyria 117.
vasis instar 340.
vates secũ auferat omen 142.
vbi amici, ibi opes 45.
vbi cerui cornua abijciunt 463.
vbi non sis qui fueris, non est cur velis viuere 228.
vbi per harma fulgurarit 552.
vbi paueris impera 436.
vbi quis dolet, ibi & manum habet 426.
vbi timor, ibi pudor. 543.

vel acum inueniſſes 161.
vela ventis permittere 202.
vel cæco apparet 507.
vel capra mordeat nocentem 651.
velis equisq; 209.
vel hoſti miſerandus 317.
vel Megaram vſq; 405.
vel muſcas metuit præteruolantes 624.
velocem tardus ſequitur 9.
veluti è ſpeculo 508.
velut in cratere 108.
velut vmbra ſequi 70.
Venereum iuſiurandum 218.
Veneris lac 379.
Veneri ſuem immolauit 448.
venia primùm experienti 364.
veniat hoſpes, quiſquis profuturus eſt 534.
venimus ad ſummam lineam 3.
venter auribus caret 399.
venti campus 292.
ventis tradere 466.
vento loqueris 281.
ventos colis 281.
ventre pleno melior conſultatio 207.
ventrem mihi obijcis 399.
ventres ibidem.
ventus neque manere ſinit, neque nauigare 503.
vera fronte 389.
verba importat Hermodorus 404.
verberare lapidem 278.
verbis conceptis peierare 502.
verbis coquinarijs 26.
verbis pugnans, non re 627.
verecundia inutilis viro egenti 542.
ver ex anno tollere 285.
ver hyemem ſequitur 580.
veriora ijs, quæ apud Sagram acciderunt 218.
veritatis ſimplex oratio 387.
vero verius 389.
verſatilis Artemon 66.
vertere vela 450.
veruecea ſtatua 344.
veru ſignare 139.
veſpa cicadæ obſtrepens 9.
veſpertilio 292.
veſte circumfers ignem 257.
veſtigijs inhærere 583.
veſtigium ponere 331.
veſtis virum facit 181.
viam qui neſcit ad mare 525.
victi non audent hiſcere 238.
victitant ſucco ſuo 596.
victoria Επιφαλκής 228.
victoria non incruenta 635.
victus ſpinoſus 314.
videberis, me videns, plane Martem videre 60.
videre mihi labda 350.
vinaria angina 77.

vincula Thyrrhena 478.
vindicta tarda, sed grauis 653.
vino inscribere mulieris iusiurandum 466.
vino vendibili suspensa hedera non est opus 65.
vinum animi speculum 388.
vinum caret clauo 402.
vinum noueris 327.
vinum senem etiam vel nolentem saltare compellit 401.
vir fugiens & denuo pugnabit 626.
vir fugiens haud moratur lyræ strepitum 209.
virgula diuina 79.
virgultea scaphula Aegæum transmittere 10.
viri infortunati, procul amici 48.
viri iureiurando, pueri talis fallendi 217.
viri senis astaphis caluaria 392.
viro esurienti necesse est furari 456.
viro Lydo negocium nõ erat, at ipse foras profectus parauit 413.
viro seni maxillæ baculus 394.
virtute duce, fortuna comite 87.
virtus gloriam parit 459.
virtus simplex 369.
virtutem & sapientiam vincunt testudines 443.
virum improbum vel mus mordeat 651.
vita doliaris 232.
vita hominis peregrinatio 644.
vita macerata 396.
vita mollita 564.
vita mortalium breuis 643.
vitandæ potentum offensæ 654.
vitiat lapidem longum tempus 393.
Vitilitigator 470.
vitiosa nuce non emam 122.
viua vox 184.
viuus vidensq; 319.
viuit, incende ignem 210.
viuorum oportet meminisse 466.
viuum cadauer 394.
viuum noueris 325.
viuum sepulchrum 394.
viuus fueris, vel cepe solum accipiens 99.
vixit dum vixit bene 401.
vltra catalogum 391.
vltra Epimenidem dormis 593.
vltra fusum 391.
vltra hyperbolum 406.557.
vltra linum 391.

vltra pensum viuit 391.
vltra peram sapere 60.
vltra res Callicratis 179.
vltra septa transilire 33.
vltrò citroq; 159.
vltrò Deus suppeditat bona 101.
vlulas Athenas 280.
Vlysses pannos exuit 453.
Vlysseum commentum 300.
Vlysis remigium 266.
vmbræ 184.
vmbram suam metuere 16. 623.
vmbra pro corpore 288.
vmbra territas 287.
vnà cum canistro 529.
vnà cum ipsis manipulis 630. 546.
vnà cum templis & aris ibid.
vna domus non alit duos canes 360.
vna hirundo non facit ver 112.
vna lauabor 532.
vna pertica 526.
vna scutica omnes impellit 523.
vndarum in vluis 168.
vndas numeras 280.
vndecunque lucrum capiunt 532 544.
vnde excoquat sæuum 181.
vnguis in hulcere 374.
vnica filia duos parare generos 53.
vnico digitulo scalpit caput 347.
vnicum arbustum haud alit duos erithacos 360.
vni cum duobus non est pugnandum 95.
vno die consenescere 567.
vno digitulo 524.
vno ore 58.
vna fasce complecti 89.
vno tenore 574.
vnum augurium optimum tueri patriam 225.
vnum ad vnum 159.
vnus contra multos 96.
vnus DEVS, & plures amici 41.
vnus multorum instar 195.
vnus vir, nullus vir 96.
vocatus atque non vocatus Deus aderit 455.
volam pedis ostendere 429.
volantia sectari 282.
volaticum iusiurandum 298.
volens nolente animo 53.
volentem bouem ducito 456.
voluitur dolium 280.
voluptas fœda 355.
voracior purpura 548.
vorare hamum 549.
vorsuram soluere 282.
votum munificum 655.

vrba-

vrbanus nihil æqui cogitat 372.
vrit abſque torre 478.
vſque ad aras amicus 45.
vſque ad rauim 102.
vſuræ nauticæ 395.
vſus eſt altera natura 411.
vt Bagas conſtitiſti 345.
vt canis è Nilo 211.307.
vt Corinthia videris 350.
vtere curru, de aſinis nihil laborans 38.
vterque ambo 131.
vt fici oculis incumbunt 440.
vti foro 571.
vt herba ſolſtitialis 643.
vtinam domi ſim 164.185.
vtinam mihi contingant ea, quæ inter Corinthum & Sicyonem 654.
vt in velabro olearij 109.
vt lupus ouem 50.374.481.
vt luti baiuli 119.
vt nunc ſunt homines 141.
vt Phidiæ ſignum 58.
vt Phrygius amauit Pieriam 50
vt poſſumus quando vt volumus non licet 535.
vtranque paginam facit 155.
vtrem cædis 286.
vtrem mergis vento plenum 274.
vtrem vellis 269.
vtres Thylaci 399.
vtre territas 269.286.
vtroque nutans ſententia 53.
vt ſementem feceris, ita metes 496.
vulcanium vinculum 638.
Vulcanus tibi vaticinatus eſt 464.
vulgus ſuſpicax 470.
vulpes bouem agit 22.
vulpes haud corrumpitur muneribus 444.
vulpes non iterum capitur laqueo 363.
vulpinare cum vulpe 580.
vulturis vmbra 548.
vultu ſæpè læditur pietas 42.

X.

XEnocratis caſeolus 233.

Y.

Yπεψηνισμένη 221.

Z.

ZAleuci lex 371.
Zenone moderatior 620.
Zenonium eſt & lentum coquere 137.
Zoili 360. 471.
Zonam perdidit 490.
ζοφοροδόπιδες & ſimilia 615.
Zopyri talenta 179.

FINIS.

vltra pensum viuit 391.
vltra peram sapere 60.
vltra res Callicratis 179.
vltra septa transilire 33.
vltrò citroq; 159.
vltrò Deus suppeditat bona 101.
vlulas Athenas 280.
Vlysses pannos exuit 453.
Vlysseum commentum 300.
Vlysis remigium 266.
vmbræ 184.
vmbram suam metuere 16. 623.
vmbra pro corpore 288.
vmbra territas 287.
vnà cum canistro 529.
vnà cum ipsis manipulis 630. 546.
vnà cum templis & aris ibid.
vna domus non alit duos canes 360.
vna hirundo non facit ver 112.
vna lauabor 532.
vna pertica 526.
vna scutica omnes impellit 523.
vndarum in vlnis 168.
vndas numeras 280.
vndecunque lucrum capiunt 532 544.
vnde excoquat sæuum 181.
vnguis in hulcere 374.
vnica filia duos parare generos 53.
vnico digitulo scalpit caput 347.
vnicum arbustum haud alit duos erithacos 360.
vni cum duobus non est pugnandum 95.
vno die consenescere 567.
vno digitulo 524.
vno ore 58.
vna fasce complecti 89.
vno tenore 574.
vnum augurium optimum tueri patriam 225.
vnum ad vnum 159.
vnus contra multos 96.
vnus DEVS, & plures amici 41.
vnus multorum instar 195.
vnus vir, nullus vir 96.
vocatus atque non vocatus Deus aderit 455.
volam pedis ostendere 429.
volantia sectari 282.
volaticum iusiurandum 298.
volens nolente animo 53.
volentem bouem ducito 456.
voluitur dolium 280.
voluptas fœda 353.
voracior purpura 548.
vorare hamum 549.
vorsuram soluere 282.
votum munificum 655.

vrba-

vrbanus nihil æqui cogitat 372.
vrit absque torre 478.
vsque ad aras amicus 45.
vsque ad rauim 102.
vsuræ nauticæ 395.
vsus est altera natura 411.
vt Bagas constitisti 345.
vt canis è Nilo 211.307.
vt Corinthia videris 350.
vtere curru, de asinis nihil laborans 38.
vterque ambo 131.
vt fici oculis incumbunt 440.
vti foro 571.
vt herba solstitialis 643.
vtinam domi sim 164.185.
vtinam mihi contingant ea, quæ inter Corinthum & Sicyonem 654.
vt in velabro olearij 109.
vt lupus ouem 50.374.481.
vt luti baiuli 119.
vt nunc sunt homines 141.
vt Phidiæ signum 58.
vt Phrygius amauit Pieriam 50
vt possumus quando vt volumus non licet 535.
vtranque paginam facit 155.
vtrem cædis 286.
vtrem mergis vento plenum 274.
vtrem vellis 269.
vtres Thylaci 399.
vtre territas 269.286.
vtroque nutans sententia 53.
vt sementem feceris, ita metes 496.
vulcanium vinculum 638.
Vulcanus tibi vaticinatus est 464.
vulgus suspicax 470.
vulpes bouem agit 22.
vulpes haud corrumpitur muneribus 444.
vulpes non iterum capitur laqueo 363.
vulpinare cum vulpe 580.
vulturis vmbra 548.
vultu sæpè læditur pietas 42.

X.

XEnocratis caseolus 233.

Y.

Yπεſκνισμένη 221.

Z.

ZAleuci lex 371.
Zenone moderatior 620.
Zenonium est & lentum coquere 137.
Zoili 360. 471.
Zonam perdidit 490.
ζοφοροδόπιδης & similia 615.
Zopyri talenta 179.

FINIS.

